

श्री उपासकदशासूत्रं

सातसुं अङ्ग.

शुद्धमूल, शब्दार्थ, भावार्थ सहित.

लेखक तथा प्रकाशक.

डा. जीवराज घेलाजाई दोशी, L. M. & S

नेवे दरवाजे-अमदावाद.

आवृत्ति १ ली प्रत १००० संवत् १९७८. सन्ने १९२२.

किम्मत ३-४-०

अनुक्रमणिका-

१	अध्ययन	आणंद श्रावकंनुं	पाना	१	थी	पाना	७०	सुधी
२	अध्ययन	कामदेव श्रावकंनुं	पाना	७१	थी	पाना	१००	सुधी
३	अध्ययन	चुलणीपीता श्रावकंनुं	पाना	१०१	थी	पाना	११६	सुधी
४	अध्ययन	सुरादेव श्रावकंनुं	पाना	११७	थी	पाना	१२२	सुधी
	अध्ययन	बुलसतक श्रावकंनुं	पाना	१२३	थी	पाना	१२७	सुधी
६	अध्ययन	कुंडकोलीया श्रावकंनुं	पाना	१२८	थी	पाना	१३८	सुधी
७	अध्ययन	सदालपूत्र श्रावकंनुं	पाना	१३९	थी	पाना	१७९	सुधी
८	अध्ययन	महासतक श्रावकंनुं	पाना	१८०	थी	पाना	२०१	सुधी
९	अध्ययन	नंदणी पीता श्रावकंनुं	पाना	२०२	थी	पाना	२०४	सुधी
१०	अध्ययन	सालही पीता श्रावकंनुं	पाना	२०४	थी	पाना	२०७	सुधी

ली.

का. जीवराज धेलाजाई दोशी,

L. M. & S.

अमदावाद.

પ્રસ્તાવના.

નીચેના સૂત્રોમાંથી આ સૂત્રનો મૂલપાઠ ને પાઠાંતર લખેલ છે.

૧ A (એ) આ સૂત્ર ઇન્ડીઆ ઓફીસ લાઇબ્રેરીનું છે તેનો નંબર ૧૩૬૩ છે. આ સૂત્ર સંવત ૧૬૨૧ સને ૧૫૬૪ ની સાલનું છે.

૨ B (બી) આ સૂત્ર ઇશીઆટીક સોસાઈટીની લાઇબ્રેરીનું છે તે વીકાનેરના મહારાજાની લાઇબ્રેરીમાંથી મેળેલ તેનો નંબર ૧૫૩૩ છે. તે ટવા સૂત્ર છે તે સંવત ૧૮૨૪ સને ૧૭૬૭ ની સાલનું છે.

૩ C (સી) આ સૂત્ર કલકત્તાના યતી પાસેથી લીધેલ તે સંવત ૧૯૧૬, સને ૧૮૫૫ ની સાલનું છે.

૪ D (ડી) આ સૂત્ર (સી) ના જેવું છે. સંવત ૧૯૭૫ સને ૧૬૮૮ ની સાલનું છે.

૫ E (ઇ) આ સૂત્ર કલકત્તાના વાહુવાલું છે સંવત ૧૯૩૩, સને ૧૮૭૬ ની સાલનું છે.

૬ F (એફ) આ સૂત્ર ડા. આર ગાર્વેસ પાસેથી મેળેલ, આ સૂત્ર સંવત ૧૭૪૮ સને ૧૬૯૧ નું છે.

૭ G (જી) આ સૂત્ર વંગાલાની ઇશીયાટીક સોસાઈટીનું છે તારીખ નથી પણ સુમારે ૫૦ વરસનું હું હશે.

૮ H (એમ) આ સૂત્ર મુંબઈની જૈન ઇસોસીએશન પાસેથી મેળેલ. તે સંવત ૧૭૪૦ સને ૧૬૮૩ ની સાલનું છે.

ટીકાના સંબંધમાં નીચેના સૂત્રોનો આધાર લીધેલ છે.

૧. (એ) સૂત્ર વગર તારીખનું છે.

- ૨૦ (સી) આ સૂત્ર ના. ૩ વાળા (સી) સૂત્રનો ભાગ છે.
 ૩૫ (ક) આ સૂત્ર ના. ૫ મા (ક) સૂત્રનો ભાગ છે.
 ૪૧ (એફ) આ સૂત્ર ના. ૬ ઠા (એફ) સૂત્રનો ભાગ છે.
 ૫૧ (એચ) આ સૂત્ર ઘુંવડની જૈન એસોસીએશન પાસેથી મળ્યું છે. તે સંવત ૧૬૭૩ સને ૧૬૧૬ ડું છે.
 લી.

અમદાવાદ.

દા. જીવરાજ વેલાજાઈ દોશી,

L. M. & S.

प्रस्तावना.

आ उपासक दशासूत्र जे जैन आगमोनुं सातसुं अन्न कहेवाय छे ते सूत्रमां दस श्रावकोनो अधिकार छे. जैन धर्ममां गुरुनी पासे जीव अजीव धारीने श्रावक केवी रीते यह शकै छे, केवी रीते पछी वारवृत श्रावकना अंगीकार करी श्रावकपणुं पाळी श्रावकनी १२ पडिमा वही अणसण करी देवलोकमां जइ छेवट सुकती पामे छे तेनो अधि-कार आ सूत्रमां आवेहुव वर्णव्यो छे. आ सूत्र वया श्रावक भाइओए वांचवा लायक छे. आ सूत्रनो मूल पाठ तथा पाठांतर बंगालानी एशीयाटीक सोसाइटी तरफथी छापेल उपासक दशासूत्र जे डाक्टर ए. एफ. रुडोल्फ होरनेल साहेबे रचेल छे ते उपरथी ज्ञाननो फेलावो करवा माटे लीधो छे. ते सूत्रमां मूलपाठ, पाठांतर, शब्दकोपटीका तथा ते सूत्रनो इंग्रेजीमां तरजुमो करेल छे ने तेनी किमत रु. ६-८-० छे. आ सूत्र इंग्रेजी जाणनारा श्रावकभाइओए वांचवा लायक छे. आ सूत्र जे जे सूत्रो उपरथी उपला साहेबे रचेल छे तेनुं दुकुं वर्णन जुदा प्रष्टमां आप्युं छे जेथी सूत्र पाठना पाठान्तरमां अंग्रेजी अक्षरो टांक्यां छे ते कयुं सूत्र ते जणाशे. आ सूत्रनी आवदानी तेवाज बीजा सूत्रो छपाववामां वपराय छे. आ सूत्र लखवामां कांइ भुलचुक यह होय ते सुधारी वांचवा अमारी विनंती छे. तेमां कांइ सुधारो करवानो कोइ मूचवशे तो ते सुधारी बीजी आवृत्तिमां करवामां आवशे.

डा. जीवराज धेलाजाई दोशी,

अमदावाद.

L. M. & S.

श्री उपासकदशा सूत्रम्

सप्तमं अङ्गं.

उवासगदसाधो पढमं अङ्गयणं.

उपासकदशासूत्रं.

प्रथम अध्ययन.

भगवाननी उपासना करनार दश श्रावकोनी अधिकार.—

अर्थः—॥ ? ॥ ते० तेणै । का० काळे । एटले चीया आराने विषे । ते० तेणे । स० समे । एटले जे समे श्री महा-
नीर विचरे छे ते समे । चं० चंपा । ना० नामे । न० नगरी । हो० हती । व० तेनुं वर्णन उववाय सूत्रयी जाणवुं । पु०
पूर्णभद्र एह्वे नामे जसतुं । चै० चेहर्ह (तथा उध्यान) हतुं । व० तेनुं वर्णन उववाय सूत्रयी जाणवुं ॥ ? ॥

मूलपाठः—॥ १ ॥ तेणं कालेणं तेणं समएणं चम्पा नामं नयरी होत्था' वण्ड' ।

पुस्रजहे चेइए । वण्ड' ॥ १ ॥

भावार्थः—॥ १ ॥ ते काल एटले .अथमिणी (पटता काल) ना चोथा आराने विणं, ते समय एटले जे बखते भगंत श्री महावीर देव स्वामि विद्यमान हता ते वखते एरु चंपा नामे नगरी हती. तेतुं वर्णन उक्ताड मन्थी जाणवुं. ते चंपा नगरीनी वाहिर इगान खूपयां पूर्वभद्र नामे यक्षतुं देहं हतुं.—(अने ते यक्षने नामेज तेहना फरतुं चारे दिशामां एरु मोटुं वन हंत, तेहंतुं वर्णन पण उक्ताड मन्थी जाणवुं) ॥ १ ॥

अर्थः—॥ २ ॥ ते । का० काळ । ते० ते । म० समाने विणे । अ० वचनने विणे । मु० छुट्टामाल एटले आर्य मुथर्मा स्वामि । स० आवीने रणा । जा० जेम' वीजा : मन्थमां कलुं तेम नगरना लोक वांडवा निरुळे । ज० जंतु स्वामि । प० (मुथर्मा स्वामिने) विनय मठित । ए० एम । न० पट्टे । ज० जे वारे । णं० वळी । भं० हे भगंत (पूज्य) । स० श्रमण । भ० भगंत । म० महावीर देी । जा० यात्रत । मं० मोक्ष पहांन्या । तेमणे । छ० छट्टा । भं० अद्र । ना० ज्ञाता । थ० थर्म । क० क्रयानो । अ० ए । अ० अर्थ । प० कथो । म० मातमाने । णं० विणे । भं० हे भगंत । पूज्य । अं० अंगने विणं । उ० उपामक । द० दशांगने विणं । म० श्रमण भगंत महावीर देी । ना० यातन । मं० मोक्ष पहोच्या तेमणे । के० केतो । अ० अर्थ । प० फरुणो ॥ २ ॥

१. B. हत्था (वीमां हत्था) । उक्ताड सूत्र पाठ १ मां कुभो. + कुभो उक्ताड सूत्र पाठ २-१०. निरियावळीणा सूत्र पाठ १-२.

मूळपाठः—॥ १ ॥ तेणं कालेणं तेणं समयणं अज्जा सुहम्मं समोसरिए जाव^१ जम्बू पज्जुवासमाणे एवं वयासी। “जइ णं,^२ जन्ते, समणेणं जगवया^३ महावीरेणं^३ जाव^४ सम्प- तेणं ठट्ठस्स अद्गस्स नायाधम्मकहाणं अयमठे पस्सत्ते, सत्तमस्स णं, जन्ते, अद्गस्स उवास- गट्ठाणं समणेणं जाव^५ सम्पत्तेणं के अठे पस्सत्ते ?” ॥ १ ॥

भावार्थः—॥ २ ॥ ते काल, ते समयने विषे आर्यं सुधर्मा स्वामी, जंतुस्वामी प्रमुख पांचसे साधुना परिवारे सहित एक गामथी वीजे गाम विहार करता थका चंपानगरींतुं पुर्णभद्र नामे वन छे त्यां आवी समोसर्या (पधार्या) ने वन पाळकनी आज्ञा मागीने त्यां रखां. ते सुधर्मास्वामी अने जंतु स्वामीना गुणतुं वर्णन उववाइ सूत्रथी जाणतुं. सुधर्मा स्वामीने जंतु स्वामी वे हाथ जोडी वंदन नमस्कार करी आगळ कहीशुं ते प्रमाणे प्रश्न पुछता हवा. यद्यपि (वोपण) हे पूज्य ! श्रमण भगवंत श्री महावीर देव यावत मोक्ष प्होंन्या-तेमणे ज्ञाता धर्मकथा नामे छट्टा अंगनी पूर्व तमे कळो तेवी अर्थ कळो तो हे पूज्य ! श्रमण भगवंत श्री महावीर देव यावत मोक्ष प्होच्या तेमणे सातसु उपासक दशांग तेनो शुं अर्थ कहेल छे ? ॥ २ ॥

अर्थः—॥ २ ॥ (सुधर्मा स्वामि कहे छे) ए० एम। ख० निश्चे। जं० हे जंबू !। स० श्रमण भगवंत महावीर। जा० यावत। सं० मोक्ष प्होंन्या। तेमणे। स० सातमा। अं० अंग। उ० उपासक। द० दशाना। द० दस। अ०

१. D. णं (डीमां णं) २ Bom. (वीमां नथी) ३ B. Com. (बी. सी. मां नथी). ४ सुओ ज्ञाता सूत्र पाठ ४-१. + सुओ ज्ञाता पाठ ८ ने उववाइ पाठ १६०

अध्ययन। प० परध्या। तं ते। ज० कहे छे। आ० आण्ट-?। का० काम। दे० देव। य० यली-२। गा० गाथा। व० पति। चु० चुलणी। पि० पिया-३। सु० सुरा। दे० देव-४। चु० चुल। स० सतक-५। गा० गाथा। व० पति। कु० कुंड। को० कोलिक-६। स० सडाल। पु० पुत्र-७। म० मठा। स० सतरु-८। न० नन्दिनी-पि० पिता-९। सा० सालयनी। पि० पिता (तेतली पोता)-?० ॥ २ ॥

मूळपाठ-॥ १ ॥ एवं खलु, जम्बू, 'समणेणं जाव' सम्पत्तेणं सत्तमस्स अङ्गस्स उवा-
सगदसाणं दस अज्झयणा पएत्ता। तं जहा। आणन्टे। ?। कामदेवे य। १। गाहावड-
चुलणीपिया'। ३। सुरादेवे। ४। चुल्लसयए। ५। गाहावड-कुण्णकोल्लिए। ६। सहाल-
पुत्ते। ७। महासयए'। ८। नन्दिणीपिया'। ९। सालिहीपिया'। १० ॥ २ ॥

भावार्थः—॥ २ ॥ ते वारं मुधर्मा स्वामि कहेता हवा. एम निश्चे, हे जंतु! अणण भगवंत श्री महावीर देव यावत मोक्ष पहुँच्या तेमणे सातसुं उपासक दशांग तेना दश अध्ययन परक्या (रूपां) छे तेनां नामः—? आणंद, २. कामदेव, ३. चुलणी पिता, ४. सुरादेव, ५. चुल्लशयक, ६. कुंड कोलीयो, ७. सडाल पुत्र, ८. महाशतक, ९. नंदणी पीता, १०. सालिही पीता. ॥ २ ॥

? B omits. वीमां नथी. D. B. (डी. ड. मां)-समणस्स मगयथो महावीरस्स . जुओ उवथाय सुव पाठ-१६, ने जाना सुत्र पाठ-८ २. B (' वी ' मा) चुलुणी ० ३. B. (' वी ' मां) मरसण ४ B. (' वी ' मां) सालिहीपिया U (' सी ' मा) ललितारुपिया. D. B. (डी. ड. मां) सालिहीपिया. ५. 1). B. (डी. ड. मां) नंदणीपिया.

[ए दसमां एक सदाल पुत्र ज्ञाते कुंभार अने बीजा नव गाथापति जाणवा.]

अर्थः—॥ २ ॥ ज० जी । णं० वळी । भं० हे भगवंत (पूज्य) ! । स० श्रमण । भगवंत महावीर देवे । जा० यावत । सं० मोक्ष प्होंच्या । तेमणे । स० सातमी । अं० अंग । उ० उपासग । ट० दशांगना । द० दश । अ० अध्ययन । पं० परुव्या । ते मांहि । प० पहेला अध्ययनने । णं० विषे । भं० हे पूज्य ! । स० श्रमण भगवंते । जा० यावत । सं० मोक्ष प्होंच्या । तेमणे । के० केवा । अ० अर्थ । प० परुव्या ? ॥ २ ॥

मूळपाठ—॥ २ ॥ “ जइ णं, नन्ते, समणेणं जाव* सम्पत्तेणं सत्तमस्स अइस्स उवास-
गदसाणं दस अज्झयणा पसत्ता, पढमस्स णं, नन्ते, समणेणं जाव* सम्पत्तेणं के अठे
पसत्ते ? ” ॥ २ ॥

भावार्थः—॥ २ ॥ ते वारे जंबू स्वामि पूछता हवा, यद्यपि हे पूज्य । श्रमण भगवंत श्री महावीर देवे यावत मोक्ष प्होंच्या तेमणे सातमुं उपासक दशांग तेना दश अध्ययन परुव्या छे, तो श्रमण भगवंत श्री महावीर देष यावत मोक्ष प्होंच्या तेमणे प्रथम अध्ययन विषे शुं अर्थ कहेल छे ? ॥ २ ॥

अर्थः—॥ ३ ॥ (सुधर्मा स्वामि कहे छे) ए० एम । ख० निश्चे । जं० हे जम्बू । ते० ते । का० कळि । ते० ते । स० समाने विषे । वा० वाणिज गाम । ना० नामे । न० नगरी । हो० हती । व० वर्णन । उववाय सूत्रथी जाणवुं । त० ते । वा० वाणिज गाम । न० नगरनी । व० बाहिर । उ० उत्तर । पु० पूर्वे । दि० दिशाए एटले इशान सूणे । दू० दूइपलास ।

D. E. Omit. (डी. इ. मां नथी) . जुओ उववाइ सूत्र पाठ १६, ते ज्ञाता सूत्र पाठ ८.

ना० नामे । चे० उद्यान हतुं । त० त्यां । णं० वळी । वा० वाणिज गाम । न० नगरी विपे । वि० जितशत्रु । रा० राजा । हो० हतो । व० तेनुं वर्णन । उक्त्वाइ सूत्रथी जाणवुं । त० त्यां । णं० वळी । वा० वाणिज गाममां । आ० आणंद । ना० नामनी । गा० गाथापति (गृहस्थ) । प० वसतो । अ० ऋद्धिर्वंत । जा० यात्रत । अ० कोइ परामत्र करी शके नहि एवो महा समर्थ हतो ॥ ३ ॥

मूळपाठः—॥ ३ ॥ एवं खलु, जम्बू, तेणं कालेणं तेणं समएणं वाणियगामे नामं न-
थरे' होढा' । वणुड' ॥ तस्स' वाणियगामस्स नथरस्स व्हिया उत्तरपुरडिसे' दिसीजाए
दूइपलासए' नामं' चेइए ॥ तन्न एं वाणियगामे नथरे" जियसत्तू राया होढा । वणुड* ॥

तन्न एं वाणियगामे आणन्दे नामं गाहावई परिवसइ, अह्हे' जाव' अपस्सिचूए ॥ ३ ॥
भावार्थः—॥ ३ ॥ ते वारे सुथमास्वामी ऋहता हवा, एम निथे हे जंरु ! ते ऋळ ते समयने विपे वाणिज्य
गाम नामे नगर (प्रथम थोडी वस्तीवाळुं नातुं गाम हंतुं पछी वस्ती वधयायी महीडुं नगर थपुं तेथी इहां गाम,
नगर ए वन्ने शब्द कहेल छे.) हंतुं. तेनुं वर्णन उक्त्वाइ मूत्रमां चंपा नगरीनी परे जाणवुं. ते वाणिज्य गाम नगरनी

१. B ('बी' मां) नगरे. २. B ('बी' मां) इंध्या. * जूजो उक्त्वाइ पाठ-१. ३. B ('बी' मां) तत्थ. B. C
D E (सी. डी. इ. मां) ० पुरडिउमे ५. D (डी मां) दूरपलासे. E (इ. मां) दूयपलासए. ६ B C D.
E (बी. सी. डी. इ. मां) Omit नथरी. ७ A (ए. मा) नगरे. * जूजो उक्त्वाइ पाठ-१. ८. B. B. (बी. मां)
इइहे + जूजो उक्त्वाइ पाठ-११-१०२

बाहिर उत्तर अने पूर्व दिशानी वचमां एटले इशान खूणमां दुतीपलास नामे वन हतुं. तेनुं वर्णन उववाइ सूत्रमां पूर्णभद्र वननी पेरे जाणवुं. ते वाणिज्य गाम नगरने विषे जित शत्रु नामे राजा हतो. तेनुं वर्णन उववाइ सूत्रमां कौणिक राजानी पेरे जाणवुं. ते वाणिज्य गाम नगरने विषे आणंद नामे गाथापतो वसतो हतो. ते धन (म्होर बंधी रोकड नाणुं), धान्य (अनाज), रुपुं, सुवर्णादिक ऋद्धिए करी दीपतो प्रसिद्ध हतो. तेमज पोहोळा घर, सुवा-वेसवाना आसन, गाडा, गाडी, पालखी, घोडादिक वाहन पण जेने घणां हातां. वळी धन वमणुं-त्रणगणुं वधारवा यन्त्रादिक आपे, जेम वाहाण उपर वसे धीरे अने ते वाहाण परदेश जइ पाछुं आवे त्यारे वसेना पांचसे लेथुं एवी रीते धीरवारूप व्यापारादिके करी सहित अने जेहने त्यां नाखी देवाना अन्न पाणी घणां एटले घणां लोक जमतां पण नाखी देथुं पडे एटले पुष्कळ रंधातुं. वळी जेने दास, दासी, गाय, भेंस, बळढ घणा हता एवी पूर्वोक्त ऋद्धिए करी सहित दोवाथी घणा लोकोथी पण पराभवी (जीती) शकाय नहि एहवो हतो. ॥ ३ ॥

अर्थ:—॥ ४ ॥ त० ते। ण० वळी। आ० आणंद। गा० गाथापति (गृहस्थ) ने। च० चार। हि० सोनानी। को० कोडी (कोड)। नि० भूमि मांही। प० दाटेल हती। च० चार। हि० सुवर्ण (सोनानी)। को० कोडि (कोड)। व० व्याजे। प० सुकेल हती। च० चार। हि० सोनानी। को० कोडी (कोड)। प० व्यापारमां तथा घर वखरामां। प० नाखेल हती। च० चार। व० गोकुल वर्ग। द० दस। गो० गायना। सा० हजार एटले दस हजार गायनी। व० एक वर्ग (दोळुं) गोकुल, एहवा चार गोकुल। हो० हता ॥ ४ ॥

ना कुटुंबने विपं, बीजाने कहंवाय नहि एहवी छानी वातने विपे, एकांत मर्मयाळी वातने विपे, ए वात एमज करवी जोइए एहवी निश्चय वातने विपे, तेड्या मीळ्या रुप तथा व्यापारने विपे, पूर्वोक्त सर्व वातने विपे एरुवार तथा वांग्वार पृथ्या योग्य छे तेमज पोताना कुटुंबने विपे म्होदा व्यंभ समान अने उपले माले चढनां दोरडानो आमार छे तथा लोचन (आंख) ने जेम पांपचानो आमार छे, तेम लोकोना मृत्ति-निष्ठतिरुप विपिय प्रकारना सर्व परोपकारी शुभ करवाने विपे म्होदो आधारभूत समय हवो. ॥ ५ ॥

अर्थः-॥ ६ ॥ त० ते। णं० वली। आ० आणंद। गा० गाथापति (गृह्य) ने। सि० सिमन्ता। ना० ना-मनी। भा० स्त्री। हो० हती। अ० नयी। ही० फुके इंद्रिणि नयी एहवी (षट्ते पांचे इन्द्रि पूर्ण। इ२ लक्षण। ६४ कथा योग्य)। जा० षाय। मु० इतरूप छे जेहने। आ० आणंद। गा० गृह्यने। इ० वक्र्य। आ० आणंद। गा० गृह्य। स० संयाते। अ० निरंतर। अनुक्त गडले जेने यणो मेय छे। न० नयी। वि० विरक्त नयी। इ० मनोर (उष्ट)। स० मब्दादिक। जा० यात। प० पांच। वि० प्रकारना। मा० मनुष्य संबंधी। ता० काम। भो० भोग। प० भोगयनी यक्ती। वि० विनरे ॥ ६ ॥

मूळपाठः-॥ ६ ॥ तस्स एं आणन्दस्स गान्धावइस्स सिचनन्द्रा' नामं नारिया द्वांता, अहीण जाव' सुहवा । आणन्दस्स गान्धावइस्स इठा. आणन्देणं गान्धावइणा मलिं आणु-रत्ता अविस्ता इठा, सव जाय' पय विहे साणुस्सए कामजोए पञ्चणुनयमाणी विहरइइइ॥

१. D. E (डी. इ मां) सिचणना + चुआ-उयाड मर पाठ १२. २. A. (ए. मां) इत्तदे. ३. उमां उववाइस्स पाठ १२. उ-गो-जानासुत्र पाठ. १२६. ३. A ॥ C. D 1' (ए. श्री. श्री. ई. इ मां) पञ्चणुनय०

भावार्थः—॥ ६ ॥ ते आणंद गाथापतिने पांचे इंद्रिओए करी परिपूर्ण साथीआ प्रमुख ३२ लक्षण तथा मस-तिलकादिके करी सहित यावत चोसठ कळानी जाण, स्त्रीना गुणे करी पूर्ण, स्वरूपवंत एवी शिवानंदा नामे स्त्री हती. ते आणंद गाथापतिने अत्यंत वल्लभ हती अने ते आणंद गाथापति संघाते विरक्त रहित, अत्यंत अनु-रक्तकी इष्ट शब्द, रूप, गंध, रसने स्पर्श ए पांच प्रकारना मनुष्य संबंधी काम (कानने आंखनी विषय) भोग (नाश्रीका, जीभ, ने काया ए ऋणनो विषय) भोगवती थकी विचरती हवी. ॥ ६ ॥

अर्थः—॥ ७ ॥ त० ते। णं० वळी। वा० वाणिया। गा० गाम। व० वाहेर। उ० उत्तर। पु० पुर्व। द्वि० दिशाना। भा० भागे एटले इशान खुणे। ए० तिहां। णं० वळी। को० कोलास। ना० नामे। सं० सन्निवेश एटले पाडो। हो० हतो। रि० रिद्धिवंत। जा० यावत। पा० जोवा योग्य। ४ ॥ ७ ॥

मूळपाठः—॥ ७ ॥ तस्स एं वाणियगामस्स बहिया उत्तर पुरब्बिमे^१ दिसीचाए एह^२ एं कोछाए^३ नामं सन्निवेशे^४ होब्बा, रिद्धिमिय^५ जाव पासदीए^६ ४^७ ॥ ७ ॥

भावार्थः—॥ ७ ॥ ते वाणीज्य गाम नगरनी बाहिर दुकडो पूर्व-उत्तरना मध्य भागे एटले इशान खूणने विषे मनोहर, मांही प्रतिवीच देखाय, चित्तने प्रसन्नकारी, जोतां दृष्टिने थाक लागे नहि, जोवा योग्य ने ऋण-वंत एहवो कोलाग नामे सन्निवेश हतो. ॥ ७ ॥

१ C, D E (सी डी ई. मां) ० च्छि० २ A (ए. मां) तद्य ३ E (इ. मां) कोछागए. ४ B. C. (बी. सी. मां) सण्णिवेसे. ५ C. (सी) रिद्धत्थिमिय D E. (डी ई. मां) रिद्धित्थमिए ६ बाकीनी पाठ उर्वेत्ताइ सूत्र पाठ १ मां जूओ. ६ C. (सी. मां) पासदािया. ७ B, D E. Omits (बी. डी. ई. मां नथी.)

अर्थः—॥ ८ ॥ तं० ते। णं० वली। कौ० कोलास। सं० मन्विंस (पाडा) ने विं०। आ० आणंद। गा० गृहस्थना। व० यणा। मि० मित्र। ना० ज्ञानि। नि० पोताना। स० म्वजन। मं० संबंधी (वेमाड)। प० दास। दामी। प० वसे। के। अ० रुद्धिवंत। जा० यावत। उ० अन्यलोक पराभय न करी शके तैवा ॥ ८ ॥

मूलपाठः—॥ ८ ॥ तन्न एं कौह्याए सन्निवेशे' आणन्दस्स गाहावइस्स बहुए' मित्त-
नाइ' नियगसथणस्सन्धि' परिजाणें' परिवसइ, अइं जात्र' अपरिचूए ॥ ८ ॥

भावार्थः— ॥ ८ ॥ ते कोलाग मन्निवंगने विं० आणंद गायपतिना यणा रुद्धिंत यावत कोडना पराभव्या न जाय एहवा मित्र, ज्ञानि, पुत्र, पीतराया, वेमाड, दास-दामी प्रमुत्त यणां यमनां हनां ॥ ८ ॥

अर्थः—॥ ९ ॥ तै० तै। का० कालने विं०। ते० तै। स० समयने विं०। स० श्रमण। भ० भर्गान। म० महा-
वीरदेव। जा० यावत। स० समोसर्पा (यनमां ज्ञानी उत्तर्या)। प० परिगदा। नि० गंडवा नीमरी (गड) ह०
जेम कृष्णिका। रा० राजा। ज० जेप। वांद्रया गयो हतो। त० तेष। नि० जितअयु राजा वांद्रया। नि० निकळ्यो।
नि० निकळीने। जा० यावत प० सेवा करी नेमे ॥ ९ ॥

१. B. C. (श्री. सी. मां) मंजिवेसे. २. C. ('सी' मां.) बहवे. D. (डी. मां) बहवे. ३. A. (ए. मां) नाय, ° B. D. C. E (श्री. डी. सी. इ. मां) ° जाए ° B. C. D. E. (श्री. सी. श्री. इ. मां) ° जियाण ° ४. A. (ए. मा) ° संबंध ° ५. A. C. (ए. सी. मां) ° परिवज्जे. ° जुओ उववाए मूय
पाठ ११-१०२.

मूळपाठः—॥ ए ॥ तेणं कालेणं तेणं समएणं समणे जगवं महावीरे जावं समोस-
रिए । परिसा निगया । कूणिए राया जहा तथा^२ जियसत्तु^३ निगहइ, रत्ता जावं^४
पज्जुवासइ ॥ ए ॥

भावार्थः—॥ ९ ॥ ते काल ते समयने विसे श्रमण भगवंत श्री महाधीर देव यावत दुतीपलास नामे वनमांहि
समोसर्था (पथार्था), ते वारे प्रपदा वांदवा गइ. उववाइ मूत्रमां जेम कोर्णिक राजा वांदवा गया हता तेम
जीतशत्रु राजा भगवंतने वांदवा नीकळे, नीकळीने ज्यां श्रमण भगवंत श्री महावीर देव हता त्यां आवीने त्रणवार
जमणा पासार्थी आवर्त्तन करी, वांदी, नमस्कार करी अति हुकडो नहि, अति वेगळो नहि एवी रीते शुश्रुषा
करी नमस्कार करतो सन्मुख बे हाथ जोडी विनय सहित सेवा करवा लाग्यो. ॥ ९ ॥

अर्थः—॥ १० ॥ त० ते वारे । णं० वळी । से० ते । आ० आणंद । गा० गाथापति । इ० एहवी । क० कथा
वार्त्ता । ल० लाथे । स० थके । (सांभळे थके) । ए० एम । ख० निश्चे । स० श्रमण । जा० यावत । वि०
इहां विचरे छे । तं० तो तेमने वांद्यानां । म० मोहोद्यो फळ छे तो । ग० हुं जाउं । णं० वळी । जा० यावत ।

जुओ उववाइ सूत्र पाठ ३८ जुओ शाता सूत्र पाठ १२९, जुओ निरयावलिया सूत्र पाठ ३. जुओ भग-
वती सूत्र पाठुं ३०६-३०७. १. A (ए. मां) कुणिए. E. (इ मां) कोणिए. * जुओ उववाइ सूत्र पाठ ३९-५४.
२. E Omit (इ. मां) नथी. ३ E Adds राया (इ. मा) राया शब्द छे + जुओ शाता सूत्र पाठ-१३१
जुओ भगवती सूत्र पाठुं २५९. जुओ निरयावलिया सूत्र पाठ ४ A (ए. मां) पज्जुवासइ.

प० सेवा । पुरुपासना (भक्ति) करुं । ए० एह्युं । सं० चित्तवे (विचारे) । सं० चित्तवीने (विचारीने) ।
 ष्हा० स्नान करे । सु० शुद्ध-निर्मल । वे० वेप (वस्त्र) । जा० यावत । अ० अल्पभार । म० मूल्य घणुं । आ०
 एहवा आभरणे (दागीना) । अ० शोभायुं छे । स० शरीर जेणे । स० पोताना । गि० घर थकी । प०
 निकळे । प० नीकळीने । स० कोरट नामा वृक्षना प्रलनी । म० माळा सहित । छ० छत्र । ध० माथे धरावतो ।
 म० मनुष्य । व० वृन्द परिवारे । प० परिवर्षो-वीट्यो धको । पा० पाळो । वि० पोताने पगे । चा० चालतो
 थको । वा० वाणिज गाम । न० नगर तेनी । म० मन्थो । नि० निसरे (चाले) । नि० निसरीने
 (चालीने) । जे० जिहां । ए० वळी । दू० दृडपलास । वे० उद्यान अथवा वन खंड (वगीचो) छे । जे०
 जिहां । स० श्रमण । य० भगवंत । म० महावीर देव छे । ते० तिहां । ए० वळी । उ० आत्रे । उ० आत्रीने ।
 ति० त्रणवार । आ० जमणा पास थकी । प० प्रदक्षणा । क० करे । रु० करीने । व० वांदे । न० नमस्कार करे ।
 जा० यावत । प० सेवा भक्ति करी वेसे ॥ १० ॥

मूळपाठः—॥ १० ॥ तए एं से आणन्दे गाहावद्दं डमीसे कहाण वळ्ठे समाणे, “ एवं
 खलु समणे^१ जात्र विहरद्द, तं महाफलां, गहामि एं जात्र^२ पज्जुवासामि ” एवं सम्पेहेइ,

१ A D छ (ए डी. इ. मां) गाहावद्द २ D. छ add. (डी इ मा वधारो) भगवं. • जूओ उव-
 वाइ सूत्र पाठ १६ नं शाला सूत्र पाठ ८. ३ A. B. add (ए. यो. मा वधारो) जाव. + जूओ शाला सूत्र पाठ
 १३१. जूओ भगवती सूत्र पानुं २५९ जूओ निर्यावलीका सूत्र पाठ ४. ४. A (ए मां) पज्जवासामि.

रत्ता एहाए^३ सुऋप्पवेसाइं^२ जाव^{*} अप्पमहग्घाजणलद्धिय सररीरे^३ सयाल^३ गिहाल^३ पन्नि-
 णिकमइं^३ रत्ता संकोरेण्ट मद्धदामेणं^६ ठत्तेणं धरिज्जमाणेणं^३ मणुस्सवग्गुरापारिक्कित्ते^६
 पायविहारचारेणं^३ वाणियगामं^३ नयरं^३ मज्जां मज्जेणं निग्गहइ, रत्ता जेणामेव^३ इइ-
 पक्खासे^३ चेइए, जेणेव समणे जगवं महावीरे, तेणेव उवागहइ, रत्ता तिवसुत्तो आयाहिणं^३
 पयाहिणं करेइ, रत्ता वन्दइ नमंसइ जाव^३ पज्जुवासइ^३ ॥ १० ॥

भावार्थः—॥ १० ॥ ते वारे ते आणंद गाथापतिए एहवी वातनो अर्थ लाध्यो एटले एहवी वात सांभली के
 एम निश्चे इहां दुतीपलास नामे वगीचाने विषे श्रमण भगवंत श्री महावीर देव विचरे छे एहवुं सांभली चिंतववा
 लाग्यो के, ते मथुने वंदन नमस्कारादिक करवानुं महाफल छे. ते माटे हुं पण जाइं ने ते महावीरने वांडु यावत

१. D (इ मां) ग्हाये. २. A. (प. मां) सुधयवे. C (सी. मां) °व्ववेसा. + जूओ कल्प सूत्र पाठ ६६,
 १०४ जूओ उववाइ सूत्र पाठ १७. ३. B. Omits. (वी. मां नथी) भरणलद्धिय सररीरे D. E. Omits (डी. इ
 मां नथी) लद्धियसररीरे. ४. B (वी मां) सहातो D. (डी मां) सातो. E (इ) साओ. ५. C. (सी)
 पडिणिगमइ. E (इ) पडिनि. ६. C (सी.) कोरिडिक. A. D. E (प. डी इ) कोरु. ७. C.
 (सी) धारि. ८. C. D. E. (सी डी. इ) माणु. ९. A. (ए) °विहारे चा. B (थी) पाइ. D.
 (डी) पाइ. १०. E. (इ) °ग्गामं. ११. B. (वी) णगरं. १२. C. (सी) जेणेव १३. A. E (प. इ)
 इय. १४. B. D. E. (वी. डी. इ. मां नथी). Omits. आय हिण पयाहिण करेइ रत्ता. १५. A. (ए.) पज्जुवासइ.

सेवाभक्ति-करं एवं मनमां विचारी, स्नानयंजन वळी कर्म (कोगळा) करी, पछी कौतुक मंगळ (तीलक-टपकादिक) करे, पछी शुद्ध-निर्मळ वस्त्र पेहेरी भार थोडो ने मूल्य यणुं एहवा आभरणे (घरेणां) शरीर शोभावी पोताना घर यकी नीकळीने कोरंट दृक्षना फुलनी माळाए विंटेळुं एहहुं छत्र मस्तके वरावतो मनुष्योना वुंदे परिचर्यो यको, पोताना पगे चालतो यको वाणिल्य ग्राम-नगरनी मध्योमव्य थड नीकळीने ज्यां दुतीपलास नामे उद्यान छे, ज्यां श्रमण भगवंत श्री महावीर देव छे त्यां आवीने त्रणवार जमणा पासानी प्रदक्षिणा करी, वांटी नमस्कार करे अने अति दूकडो नहिं, अति वेगळी नहिं एवी रीति मुश्रुपा करतो, नमस्कार करतो सन्मुख हाथ जोडी विनय सेवा करतो ह्यो. ॥१०॥

अर्थः—॥ ११ ॥ त० ते चार पछी । णं० वळी । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीरदेवे । आ० आणंद । गा० गाथापति (गृहस्थ) । ती० प्रते । य० वळी (तथा) । म० मोटामां । म० मोटी । प० परिखदाने । जा० जावन । ध० धर्म । क० कथा कही । प० परिपटा । प० पाछी वळी । रा० राजा । य० वळी । ग० पाछो वळ्यो ॥११॥

भूळपाठः—॥ ११ ॥ तए णं समणे नगवं महावीरे आणन्दस्स गाहावडस्स तीसे य महडमहालियाणं परिसाणं जात्र । धम्मकहा^३ । परिसा पग्गिया राया यं गणं^४ ॥११॥

१. A (ण) गाहावगस्स २. A (ण मां फक्त) महाय B Omits whole. (ती मां आळां पाठ नथी) (' Omits, (सी मां नथी) महड. D E Omits (डी इ. मां नथी) महालियाण ३. A B D E Omits (ण वी डी. ड मां नथी) * जुओ उववाइ सूत्र पाठ ५६ जुओ ज्ञाता सूत्र पाठ १३२ ४. D E (डी इ. मां) ° कहाण. जुओ निरयावलिया सूत्र पाठ ४. जुओ भगवती सूत्र पाठ २७१, पाठ ५० ५. A. B Omits (ण. वी. मां नथी.) E. (इ. मां), वि, ६, A (ए मां) गय, D E. (डी. इ मां) गयो.

भावार्थः—॥ ११ ॥ ते वारे श्रमण भगवंत श्री महावीर देव आणंद गाथापतिने म्होदी प्रपदाने योग्य धर्मकथा
 कहे ते एवी रीते के, (दस द्रष्टीते मनुष्यनो भव मळवो मुश्केल छे. जो मनुष्यनो भव मळे तो आर्य क्षेत्र (भूमि)
 मळवुं मुश्केल; जो आर्यक्षेत्र मळे तो उत्तम कूळ मळवुं मुश्केल; जो उत्तम कूळ मळे तो उत्तमजाति मळवो मुश्केल;
 जो उत्तम जाति मळे तो रूप, संपदा मळवी मुश्केल; जो रूप संपदा मळे तो पांच इंद्रि पूर्ण ने नीरोगी शरीर
 मळवुं मुश्केल; जो पांच इंद्रिओ पूर्ण ने नीरोगी शरीर मळे तो लांबु आयुग्य मळवुं मुश्केल; जो लांबु आयुग्य
 मळे तो हीताहीतनो विचार करवा रूप विज्ञान थं मुश्केल; जो विज्ञान थाय तो दया धर्मनुं सांभळवुं मुश्केल;
 जो दया-धर्मनुं सांभळवुं थाय तो ते धर्मने धारण करवो मुश्केल; जो ते धर्म धारण करे तो धर्मनी श्रद्धा थवो
 मुश्केल; जो श्रद्धा थाय तो व्रत पचखाण करवा मुश्केल; एवो रीते दशे प्रकारनी जोगवाइ मळवी अनंते काळे
 मुश्केल छे. ते जोगवाइ पामोने जे जीव धर्म नहि करे ते जीव अनंत संसारने विरे वारंवार दुःख पामशे. एम
 जाणी साधुनी समकित सहित पंच महाव्रत रूप अने श्रावकनो समकि सहित वार व्रतरूप धर्म करशे ते जीव
 सुखी यशे. इत्यादि.) धर्म कथा पूर्ण थया पछी प्रपदा जेम आवो हतो तेम पाछो गइ अने जीतवहु राजा पण
 पाछो गयो. ॥ ११ ॥

अर्थः—॥ १२ ॥ त० ते वार पछो । ण० बळी । से० ते । आ० आणंद । गा० गृहस्थ । स० श्रमण । भ०
 भगवंत । म० महावीर देव । अं० समीपे । ध० धर्म । सो० सांभळीने । नि० हेयाने विषे धरिने । ह० हर्ष । तु०
 संतोष पामी । जा० यावत । ए० एम । व० बोलतो हवो । स० सदहयो । ण० बळी । भं० हे भगवंत । नि०

निग्रंथ । पा० प्रवचन । प० प्रतीत्यो (प्रतित आणी) । णि० वली । भं० हे भगवंत । नि० निग्रंथ । पा० प्रव-
चन । रो० माहरा मने रुच्यो । णं० वली । भं० हे भगवंत । नि० निग्रंथ । पा० प्रवचन । ए० ए । ए० एमज
छे । भं० हे भगवंत । त० तेमज तत्वरूप । ए० ते धर्म साचो । भं० हे भगवंत । अ० अविताथ्य विशेष एट्ले तमे
कही छो ते विपरीत नथी । ए० ते साउं । भं० हे भगवंत । इ० में (वांछ्यो) इच्छ्यो । ए० ते । भं० हे
भगवंत । प० विशेष इच्छ्यो (वांछ्यो) । ए० ए (पुनः प्रवचन में) । भं० हे भगवंत । इ० प्रवचनमे इच्छी
(वांछी) ने । प० प्रतीत्युं । ए० ए । भं० हे भगवंत । से० ते । ज० जे कही छो । ए० एह्यो । तु० तमे । व० कथो ।
तेमज बीजो कहे नहि । चि० एट्लें । क० कहीने । ज० जेम तमारी । णं० वली । दे० हे देवाणुपिया । अं० स-
मीपे । व० वणा । ग० गंवा । इ० इश्वर ते सामान्य राजा । त० राज्य दीया पट वांधे ते तथा तलाटी । कोट्याळ ।
मा० मांडवीया एक खंडना राजा । को० मोटा कुंडवना धणी । में० नगरशेठ । स० साथ चलावे ते । सार्थवाह ।
प० इत्यादिक जेम । सु० मुंड । भं० थावा (साधु थावा) । आ० गृहस्थवास छांडी । अ० साधु यथा । प० प्र-
ज्यर्ष लीधी । नो० नहि । ख० निश्चे । अ० हुं । त० तेम । सं० समर्थ । सु० मुंड, साधु थावा । जा० यावल ।
प० पवज्यर्ष लेवा । अ० हुं । णं० वली । हे । दे० देवाणुं पिया तमारी । अं० समीपने विषे । प० पांच । अ० अणुव्रत ।
म० सात । सि० शिक्षाव्रतरूप । दु० वार । वि० प्रकार्णो । णि० गहस्थ । ध० धर्म । प० पडियजिंश (अंगिकार
करीश) । अ० यथा । मु० मुर्व । दे० हे देवाणु । लिपि० प्रिय । मा० न । प० प्रतिबंधन (प्रमाद) ।
क० करीश ॥ १० ॥

मूळपाठः—॥ ११ ॥ ताए णं से आणन्दे गाहावडं^३ समणस्स जगवलं महावीरस्स अ-
 न्तिए धम्मं सोच्चा^२ निसम्म हठतुठ^३ जाव एवं वयासी^३ । “सद्वहामि णं, जन्ते, निगन्थं^४
 पावयणं, पत्तियामि णं, जन्ते, निगन्थं पावयणं, रोएमि णं, जन्ते, निगन्थं पावयणं^५ ;
 एवमेयं जन्ते, तहमेयं जन्ते, अविताहमेयं जन्ते, इच्छियमेयं^६ जन्ते, पक्खियमेयं जन्ते,
 इच्छियपक्खियमेयं^६ जन्ते, से जहेयं^७ तुव्वे वयह,^७ सि कट्टु जहा णं देयाणुप्पियाणं^८
 अन्तिए वहवे राईसरतलवरमारुम्बियकोरुम्बियसेट्ठिसव्वाहपप्पिइया^९ मुएया^९ जविता

१ D. E. (डी इ) ° वड २. A. (ए मां) सुच्चा. ३ A. D. E. Omit तुठ (ए डी इ मां तुठ
 नथी). * जुओ शतासूत्र पाठ २३. जुओ उववाद सूत्र पाठ १७ जुओ कल्प सूत्र पाठ ५ जुओ भगवती सूत्र
 पाठे २६० ४ C (सी) वदासी ५ C (सी) निगथे पावयणे. ६ B. C. have 3 Instead of पत्तियामि.
 etc. (बी सी मां पत्तियामि (थी) पावयण (सुधीनो पाठ नथी, पण तेने वदले) ३ (छे.) D. E. (डी
 इ मां उपलो पाठ नथी) Omits entirely ७ C Omits इच्छियमेयं भन्ते. पक्खियमेयं भन्ते ('सी' मां
 उपलो पाठ नथी) ८ D. E. Omit (डी इ. मां नथी) B. C. D. E. add जाव (बी सी. डी इ.
 मां जाव बधारे छे.) ९. D (डी) जहेह १० B. C. D (बी. सी डी) वदह ११ A (ए) राइसर °,
 B. E (बी इ) ° कोडविय °; I) (डी) ° कोडविय ° B (बी) ° सिट्ठि °; C. (सी) ° सिट्ठा सेणा
 वईसरथ °; D. (डी.) ° सेट्ठिय °, B (बी) ° मिईओ १२ A. B. C (ए बी सी) मुडे D. E.
 Omit. (डी इ. मां नथी) सु म.

आगारात् अणगारिं पवइया, नो खलु अहं तहा संचापमि सुरने जाव पवइत्तए ।
अहणं^१ देवाणुप्पियाणं अन्तिए पञ्चाणुवइयं सत्तसिखावइयं दुवालसविहं गिहि-
धम्मं पन्निवज्जिस्सामि । अहासुहं, देवाणुप्पिया, मा पन्निवन्धं करेह^२ ॥ १२ ॥

भावार्थः—॥ १२ ॥ ते वारे ते आण्ड गाथापति श्रमण भगवंत श्री महावीर देवानी पात्ते धर्मोपदेश मांभली,
चित्तमां धरी हर्ष मंलोप पाम्यो ने हृदय हुल्लासमान थए एम वोळ्ळो हवो, हे भगवंत ! ए निग्रंथ प्रवचन धर्म
हुं अहुं छुं, हे भगवंत ! ए निग्रंथ प्रवचन धर्मनी हुं प्रतित आणुंछुं, हे भगवंत ! ए निग्रंथ प्रवचन धर्म मारा मनमां
रुच्यो छे, हे भगवंत ! ए निग्रंथ प्रवचने पिं मावधान धयो छुं, हे भगवंत ! ए निग्रंथ प्रवचन एमज छे, हे
भगवंत ! ए सत्य तत्त्व रूप धर्म छे, हे भगवंत ! ए धर्म में इच्छयो छे, हे भगवंत ! ए धर्म में विशेष इच्छयो छे,
हे भगवंत ! ए धर्म में इच्छीने प्रतित्यो छे, तमे कयो छे ए अर्थ सत्य छे, हे भगवंत ! तमे ते धर्म कखो छे एहवो
बीजो कीइ नथी, एम कहीने प्रभुने वांटी, नपरकार करी एम कहेता हया, हे देवने बल्लभकारी मभु ! यणा येइ-

१ D. Add (डोमां थकारे छे). जाउ पयनिता. B. (इ.) पञ्चाणुत्ता. जायने बटले मोचिमां पाउ जोएए.
सविन्ना आगाराओ अणगारियं. २. B. (बी.) अह न. A. (ए सी) अहणं ३. D. (डी.) पञ्चाणुत्ता.
४ (: E. (सी इ) ० निम्पइयं. ५. A. (ए.) गिहं ० ६. B. (इ) अहा ० ७. D. (डी) मां कर्षी.)
Omb. ८. A. (ए.) करेहि.

लीक इश्वर, युवराज, सुगटबंध राजा, कोटवाळ, मथान, एक खंडना राजा तथा मंडप (मांडवी) ना अधिपति,
 म्दोटा कुंडवना नायक, इभ शेट ते चारसैं धनुष्यनी उंचो हाथी ते उपर त्रणसे धनुष्यनी अंबाडी एटलो रत्नथी
 टंकाड जाय एहबो लक्ष्मीवंत नगरशेट, सेन्याधिपति, साय चलावे ते सार्धवाह इत्यादिक सोनुं, रुं, वन, धान्य,
 मणी, मोती, शंख, परगळां, अनेक रत्ननी जाति, सेन्य, कोठार, वाहन, भंडार, नगर, अंतैःउर (स्त्रीओ)
 इत्यादि मार वस्तु तजी, गृहस्था वाम छांडी जेम तमारी पासे मुंड यइ प्रवर्ज्या लीधी तेम निथे हूं मुंड यइ यावत
 प्रवर्ज्या लेवा समर्थ नथी तेथी हे देवने वल्लभकारी ! प्रभु ! हुं तमारी पासे पांच अणुव्रत, सात शिक्षाव्रत, ए वार
 व्रतरुप गृहस्थनी धर्म अंगिकार करीश. ते वारे भगवंत कहे, हे देवने वल्लभकारी ! एह वातनो प्रतिबंध
 करगो नहिं. ॥ १२ ॥

अर्थः—॥१३॥ त० ते वारे । गं० वली । से० तं । आ० आणंठ । गा० गाथापति (गृहस्थ) । स० श्रमण ।
 भ० भगवंत । म० महावीर देवनी । अं० समीपे । त० ते मांहि । प० (पांच अणुव्रत मांहि) प्रथम । धृ० मोटा ।
 पा० प्राणातिपात (वेदन्द्रियादिक) प्राणी जीवने मारवाना । प० पञ्चखाण करे । जा० जावजीव लगी । दु०
 वेहु । वि० (कारणे) प्रकारे । ति० त्रि । पि० वीधे । त्रिवीधे (त्रण योगे) । न० न । क० कसं । न० न ।
 का० करावुं । म० मने करी । व० वचने करी । का० कायाण करी ॥ १३ ॥

मूळपाठः—॥ १३ ॥ तद् एषं से आणन्दे गालावई' समणस्स जगवउ मद्दवीस्स अ-
न्तिए तप्पढमयाए श्रुत्तगं पाणाइवायं' पच्चरुकाइ । "जावज्जीवाए इविहं निविद्धेणं न
करेमि न कारेवेमि मणसा वयसा कायसा " ॥ १३ ॥

भाषार्थः—॥ १३ ॥ ते चारे आणंद याथापतिए श्रमण भगवं श्री महावीर देवतो पत्वं पदंलुं मूळ (मोटु)
प्राणानिपात (प्राणनो विनाग) पचरो अर्थनि अः मुनियामां फिल्ल भगवंत गिमाय, ? . म्यार (स्मिन् रं-
एक जग्याएथी वीजी जग्याए जइ शंके नहि ते) : अने (२). तस (दुःखयी ताम पांमे ने एक जग्याएथी वीजी
जग्याए जइ शंके एवा हरता-परता जीव छं, एवा । पकारना जीव छं, ते पांदि ? . पृथ्वी, २. पाणी, ३. अग्नि,
'४. वायु, ५. चनस्पति ए पांच प्रकारे स्थावर जीव छं, अने (२) वेदंदि ते (१) जीव ने (२) मय्येन्द्रि ते ताय
एवी वेदंद्रियमाला जीव ते कीटा, तरसीया, पोरा, जळो, नल्लगीयां, फोडा, होडी. शंस, जीप इत्यादिक. (३)
तेदंदि ते-? . नाम्मीसा, २. जीभ, ३. मय्यं, एवी चण इंद्रियाळा जीव, ते-फोडी, मंहाटा, चांचद, मांरुड, जं,
लीख, उंचेड, थनेडा, कानखजुरा इत्यादिक. (४). चोरेदंदि ते-? . आंग, २. नागीका, ३ जीप. ४. मय्येन्द्रि ते
हाया, ए चार इंद्रियाळा जीव ते भपरा, भमरी, मांलो, मचउर, वीद, पंतंणीया, वींछी, शंस, मगी, फुटा, तपरा,

१. A. 1). B. (प. जी. ड.) १६. २. A. B. B. (प. ड. को.) मल्ल. C. D. (मं. को.) पल्लव.
३. (' (मं.) पाणायवाय. ४. 1). B. (ड. ड.) १ कर्मासि.

कंसारी इत्यादिक. (५) पंचेंद्रि जीव ते-१. कान, २. आंख, ३. नासीका, ४. जीभ, ५. स्पंशेंद्रि ते काया, ए पांच इंद्रियाळा ते-१. नारकी, २. तिर्यंच पंचेंद्रि जीव तेना मुख्य पांच भेद छेः—

१. जल्मां चालनारा जीव ते मथर, मच्छ, काचवा वगेरे. २. जमीन उपर चालनारा चारपगा तमाम पशु. ३. आकाशमां चालनारा तमाम पंखी. ४. हैयाभेर चालनारा ते सर्प, अजगरादिक जीव. ५. बे भूजाना जोरथी चालनारा ते-नोळीया, कोळ, काकीडा, खीसकोली उंदर वगेरे जीव. ए पांच प्रकारे तिर्यंच पंचेंद्रि जीव जाणवा. ६. मनुष्य, ७. देवता ए चार प्रकारे जाणवा. पूर्वे कथा ते त्रस अने स्थावर एवा बे प्रकारना जीव छे ते मांही पुन्याइ आश्री स्थावर जीव नाना गणाय छे अने त्रस जीव म्होटा गणाय छे तेथी म्होटा, त्रस जीवने हणवाना पचखाण (बंधी) करे ते एवी रीते-बे करण अने त्रण जोगे करी एटले-(१) त्रस जीवने हणुं नहि. १ मनथी (वैक्रियादिक लब्धी मनमां फोरवी लया मारणादिक मंत्र मनमां भणी वीजा जीवने मारी नांखे ते.), २. वचनथी (श्रापादि-कहेवाथी); ३. कायाथी. (२) त्रस जीवने हणावुं नहि. १. मनथी (वैक्रियादिक लब्धीवडे तथा मारणादिक मंत्र मनमां भणवे वीजानुं मन फेरववाथी ते जीवनी मारफते अनेरो जीव मरावे ते). २. वचनथी (मराववानुं वीजाने कहेवुं ते.) ३. कायाथी (हाथ, प्रमुखना इसाराथी वीजा पासे-मराववुं ते.)

एवी रीते (१) हणवुं नहि, (२) हणाववुं नहि, ए बे करण अने मन, वचन अने काया ए त्रण जोग ए छप कोटीए जावजीव सुधी त्रस जीवने हणवाना पचखाण करे, ए श्रावक्रनुं प्रथम त्रत जाणवुं. ॥१३॥

अर्थ-॥ १४ ॥ त० ते । अ० वार पछी । च० । गं० वली । थु० थूल (मोटो) । मू० मृपावाद (जट्टे बोल-

वाना) । प० पञ्चखाण करे । जा० जाव । जी० जीव लगी । दु० बे । वि० प्रकारे (करणे) । ति० त्रि । वि० विधे करी
(त्रण योगे) । न० न । क० क० क० (वोलुं) । न० न । का० करावुं । (वोलवुं) । म० मने करी । व० वचने
करी । का० कायाए करी ॥ १४ ॥

मूळपाठः—॥ १४ ॥ तयाणन्तरं च एं श्रुत्वंगं मूसावायं पञ्चखाण्ड । “ जावज्जीवाए
दुविहं तिविहेणं न करेमि न कारवेमि मणसा वयसा कायसा ” ॥ १४ ॥

भावार्थः—॥ १४ ॥ ते वार पछीं म्होडुं जूठुं वोलवाना पञ्चखाण करे, अर्थात् आ जगतमां क्रोधयी, लो-
भयी, भययी, हांसी-मश्करीयी मुख्य ए चारे प्रकारे जूठुं वोलवाय छे ते मांहि नजीवी चावतने माटे जूठुं वोलवाय
छे, ते नानुं जूठुं गणाय छे अने, १. वरकन्याना काम आश्री, २. गाय, भंस, हाथी, बोडा विगेरे पशु आश्री,
३. जमीननी हद (मर्यादा) आश्री, ४. पारकी थापण ओळववा आश्री, ५. म्होटी खोटी साक्षी पुरवा आश्री.
ए पांच प्रकारे जूठुं बोले ते म्होडुं जूठुं गणाय छे ए पुर्वोक्त नानुं अने म्होडुं एवुं वे प्रकारे जूठुं वोलवाय छे ते
मांहि मोडुं जूठुं वोलवानुं पञ्चखाण करे, ते एयी रीते के हुं जीवुं त्यां सुधी म्होडुं जूठुं वोलुं नहि, मनयी (मनमां
लब्धि फोरवी अथवा विद्या मंत्रवडे पोताना शरीर मांहिथी बीजुं रूप बनाची ते मांहिपोताना मननी प्रेरणा करी
जूठुं वोलवुं ते), २. वचनयी, ३. कायायी (माथुं फेरववुं, हाथादिके पोते ना मकर जवाय एवो इगारी करवो ते).

१. B. D. (र्ही, डी.) तदा० २. A. E. B. C. D. (ए, इ, र्ही, र्ही. र्ही.) श्रुत्वय.

१. म्होडं जूठं बोलावडुं नहि. मनयी (मनमां लन्वि मंत्रादिकं बीजानुं मन फेरवी तेनी पासे जूठं बोलावडुं ते.) २. वचनयी (बीजाने कही जूठं बोलावडुं ते.) ३. कायायी (हाय प्रमुखना इशाराए बीजो ना मकर जाय एवी रीते करवुं ते.) एवी रीते जाव जीव सुधी वे कारण ने त्रण जोगे, ए छए कोटीए म्होडं जूठं बोलावडुं पचखाण करे. ॥ १४ ॥

अर्थः—॥ १५ ॥ त० ते। अ० वार पछी। च० णं० वळी। थू० थूल (मोटो)। अ० अदत्तादान लेवना। प० पचखाण करे। जा० जाव जीव लगे। दु० वे। वि० प्रकारे (करणे)। ति० त्रि। वि० विघे। (त्रण योगे) करी। न० न। क० कर्हं। (लेडं)। न० अनेरा (बीजा) पासे न। का० कराडुं (लेवराडुं)। म० मने करी। व० वचने करी। क० कायाए करी ॥ १५ ॥

मूळपाठः—॥ १५ ॥ तयाणन्तरं च एं थूलगं अदिषादाणं पचखाडुं । “ जावळी-वाए ” डुविहं त्रिविहेणं न करेमि न कारवेमि मणसा वयसा कायसा ” ॥ १५ ॥

भावार्थः—॥ १५ ॥ तयार पछी मोडुं अदत्तादान (अण दीधेडुं लेवुं) ते चोरीनुं पचखाण करे. एटले चोरी वे प्रकारे छे. एक भर्म रहित, बीजी भर्म सहीत. तेमां कलम, सोपारीनो ककडो, छींकणी

१. C. D. E. (सी डी. इ.) तदा०. २. B D (बी डी.) थूलयं. ३. C (सी) ० द्वा०. ४. C. D. E. (सी. डी. इ.) ० कवासि. ५. C. D. E. omits. (सी डी. इ. मां नयी). ६. B. (बी.) ० ति.

विमेरे अल्प मूल्यवाली चीज के जेमां कोडने भर्म पडे नहिं ते वस्तुना मालीकनी परवानगी सीवाय ले ते भर्म रहित चोरी छे.

बीजी बहु मूल्यवाली चीज के जेमां लोकोने भर्म पडे ते. १. चौराड वस्तु ले, २. चोरने मदद करे, ३. राक्षयविरुद्ध खोटा लेख-पत्र लखे, परधर प्रवेश करे, राजाए मनाइ करैल छे ते काम, दाण चोरी प्रमुख करे ते. ४. खोटा तोल-माप राखे, ५. सारी जणस बतावी नवली आपे, ६. खातर पाडे, गांठडी छोडी ले, ताळापर कुंभी लगाडी खाट पाडे, गाम घेरे इत्यादिक करी बहु मूल्यवाली चीज ते वस्तुना मालीकनी परवानगी सिवाय ले के जेथी राजा दुईने लोकमां भंडाय ए म्होटी चोरी छे. ए बे प्रकारनी चोरी छे ते मांहि म्होटी चोरी करवानुं पच्चखाण करे; ते एवी रीते के, ज्यां सुधी हुं जीबुं त्यां सुधी १. म्होटी चोरी कहं नहि, मनथी (मनमां मंत्रादिक भणवाथी वस्तु आवे), २. वचनथी (मंत्र भणी उच्चार करवाथी वस्तु आवे), ३. कायाथी.

१. म्होटी चोरी कराबुं नहि मनथी, (मनमां मंत्र भण्याथी बीजानुं मन फेरवी तेनी मारफते चोरी करावे अथवा मंत्राधीन देवतानी पासे चोरी करावे ते), २. वचनथी, ३. कायाथी (हाथ-प्रमुखना इसाराथी करावे ते.) एवी रीते जीवतां सुधी बे कारणने त्रण जोगे छए कोटीए म्होटी चोरी करवाना पच्चखाण करे. ॥ १५ ॥

अर्थः—॥ १६ ॥ त० ते । अ० वार पछी । च० णं. वळी । स० सदारा-पोतानी स्त्रीथी । सं० संतोषनो । प० परिमाण । क० करे । न०. एतु एटलो विशेष । ए० एक । सि० सिवनंदा । भा० भार्या मोकळी । अ० शेष बीजुं । स० सर्व । मे० मैथुननो । प० पच्चखाण ॥ ३ ॥ १६ ॥

मूळपाठः--॥ १६ ॥ तयाणन्तरं च णं सदारसन्तोसीए^३ परिमाणं करेइ^३ । “नम्रञ्च एकाए” सिवनन्दाए” जारियाए, अ्रवसेसं सवं मेहुणविहिं^६ पच्चखामि” इ*” ॥ १६ ॥

भावार्यः--॥ १६ ॥ त्थार पछी पोतानी खीधीज संतोप तेनुं परिमाण करे एटले स्त्रीओ वण प्रकारनी छे.-
 १. देवी, २. मनुष्यणी, ३. तिर्धचणी, तेमांहि देवी अने निर्धचणी साथे म्थुन सेवुं नहि. १. मनथी, २. वष-
 नथी, ३. कायाथी, म्थुन सेवराहुं नहि, १. मनथी, २. वचनथी, ३. कायाथी, ए प्रमाणे छए कोटीए पच्चखाण
 करे अने मनुष्यणी जातिनी वणी स्त्रीओ छे ते मांहि पंचनी साक्षीथी पोतानी परणेली एक शिवानंदा स्त्री सिवाय
 बीजी तमाम स्त्रीओ साथे जीवता सुधी कायाए करी एक करण ने एक जोगे म्थुन सेववानां पच्चखाण करंछुं. ॥१६॥

अर्थः--॥ १७ ॥ त० ते । अ० वार पछी । च० णं. वळी । इ० इच्छा । वि० विधि । द्रव्य । परिग्रह । प० परिमाण । क० करे छे । हि० हिरण (अणघडेछु-सीनुं) । सु० सुवर्ण (सोनानां सीका) नो । वि० विधि द्रव्यनो । प० परिमाण । क० करे छे । अणंद । न० एटलो विशेष । च० चार । हि० हिरणनी । को० कोडी । नि० भूमिकाने विषे । प० दाटी सुकी छे । च० चार । हिरणनी कोडी । व० वेपारने काजे । प० वापरे छे व्याज

१ B. C D E (बी. सी. डी. ई.) तदा०. २ B C (बी. सी.) संतोसिते A D E. (ए. डी. ई.) संतोसिए ३ B (बी.) मि. ४. A B (ए. बी.) एकाए C (सी.) इकाए. D E. (डी. ई.) णणत्थेकाए ५ D E (डी. ई.) सिवाणंदाए ६ A (ए.) विह. C. (सी.) मैथुण ० ७. A. (ए.) ० इ. B. (बी.) ० ति. ५ “मणना, वयसा, कायसा” पाट उमेरवो.

वये तेम । च० चार । हिरणनी कोडी । प० थर वाखरायां । प० वापरी छे । एम १२ कोडि । अ० ए उपरांत ।
सेष थाकतुं । स० सर्व । हि० हिरण्य । सु० सुवर्ण । वि० द्रव्य विधिनी । प० पचखाण ॥ ३ ॥ १७ ॥

मूळपाठः—॥ १७ ॥ तयाणन्तरं^१ च णं इह्वाविहिपरिमाणं^२ करेमाणे,^३ हिरणसुवस्-
विहिपरिमाणं^४ करेइ । “ नन्नञ्च चउहिं^५ हिरण्कोमीहिं^६ निहाण पउत्ताहिं,^७ चउहिं^८
वड्ढिपउत्ताहिं,^९ चउहिं^{१०} पविह्वरपउत्ताहिं,^{११} अत्रसेसं सव्वं हिरणसुवस्सविहिं^{१२} पच्च-
स्सामि^{१३} इ^{१४} ॥ १७ ॥

भावार्थः—॥ १७ ॥ तयारपछी पांचधुं व्रत इच्छानुं प्रमाण करे एटले परिग्रहनी मर्यादा करे ते मांदि प्रथम
सोनानुं परिमाण करे, ते एवी रीते के, चार क्रोड सोना महोर धन भोंयमां दाटेलें, चार क्रोड सोना महोर

१ B. (बी) तदा०, २ A. (प)० विह०; B. C. 1). E. Omit (बी सी. इ. मां नथो.)
विहि ३ A C (ए सी) करेइ. ४ A. (प)० वित्र०, D. (डी)० विधि० ५ A. (ए.) चत्तारि
६. A. Omit (ए मां नथी) हिरण्य ७ A (ए) निहाणे. A. E (ए. इ.)० पत्ताहिं ८ A. add. कोडीहिं०
after it (ए. मां) कोडीहिं बंधारे छे. ९ E. (इ.) बुड्ढिं०; C D E omit. पउत्ताहिं (सी. डी. इ. मां
उपला शब्द नथी) १० D E In-suit माण अत्ते परिग्रहः डी. इ. मां पन्थियर (पछी) माण (ले) A. E
(ए. इ मां)० पत्ताहिं ११. A C D (ए. सी डी. मां)० विह० १२ A. (ए.)० इ. B. (बी.)० लि.
* पाठ १७ र्था ४२ सुर्था “ मणसा, वयना कायसा ” पाठ उभरयो.

ध्याजे आपेळुं अने चार ऋतू सोनैयानो घर वाखरो ए सिवाय बीजुं सोनुं खुं राखुं नहिं मने करी, वचने करी, कायाए करी. एवी रीते एक करणने त्रण जोगे बीजुं राखवाना पञ्चखाण करुंछुं. ॥ १७ ॥

अर्थ:--॥ १८ ॥ त० ते वार पछी । च० णं० वळी । च० चउपदनी । वि० विधिनो । प० परिमाण । क० करे छे । न० एटलो विशेष । च० चार । व० वज्र (गोकुळ) मोकळा । द० दुस । गो० गाय । सा० हजार (दस हजार गायनुं) एक । व० वज्र (गोकुळ) एहवा चार वज्र मोकळा । अ० ए उपरांत शेष थाकतुं । स० सर्व । च० चउपदनी । वि० विधि (द्रव्य) नो । प० पञ्चखाण करे ॥ ३ ॥ १८ ॥

मूळपाठ:--॥ १७ ॥ तयाणन्तरं^१ च णं चउप्ययविहिपरिमाणं^२ करेइ, “ नन्नन्न चउहिं वएहिं दसगोसाहस्सिएणं^३ वएणं, अत्रसेसं सर्वं^४ चउप्ययविहिं पच्चरकामिं^५ ३ ” ॥ १७ ॥

भावार्थ:--॥ १८ ॥ त्पारं पछी चार पगवाळां पथुनुं प्रमाण करे ते एवी रीते के, दस हजार गाये एक गोकुळ याय एवां चार गोकुळ सिवाय बीजां चौपग (चार पगवाळां) पथुं राखुं नहि, मने करी, वचने करी, कायाए करी, एवी रीते एक करणने त्रण जोगे बीजा राखवाना पञ्चखाण करुं छुं ॥ १८ ॥

अर्थ:--॥ १९ ॥ त० ते । अ० वार पछी । च० णं । वळी । खे० उघाडी । व० ढांकी भूमिका तेहनुं । वि०

१. B. (बी) तदा०. २. D: (डी) ० पद०. ३. A. (ए) ० हस्सीणं ४ A. Omits (ए मां नयी)
५. A. (ए) ० विह. ६. A. B. C. (ए. बी. सी.) ० इ.

विधि । प० परिमाण । क० करे छे । न० एटलो विशेष । प० पांच । ह० हल । स० सो (पांचसो हल) जेटकी भूमिका खेडाय । नि० निवर्तन । स० सो (सो निवर्तन एटले २०० हाथ समचौरसे) । ह० एक हल एहवां पांचसे हल प्रमाणभूमि । अ० ते उपरांत । स० सर्व । खे० खेत्र । व० वस्तुनी विधिनी । प० पञ्चवलाण करे ॥ १९ ॥

मूळपाठः—॥ १९ ॥ तयाणन्तरं च एं खेत्तवट्टुविहिपरिमाणं^३ करेइ । “नन्नत्त पञ्चहिं हलसएहिं नियत्तणसइएणं^३ हल्लेणं, अक्खसेसं सधं खेत्तवट्टुविहिं^३ पच्चखामि ३” ॥ १९ ॥

भावार्थः—॥ १९ ॥ त्पार पछी क्षेत्र (उघाडी जमीन), वयु (ढांकी जमीन), घर, दुकान विगेरेनु प्रमाण करे ते एवी रीते के सो निवर्तन (नेत्र) नुं एक हल एटले चारे बाजुए वार गाउ थाय. आ प्रमाण मगध बेञ्चनुं छे. ए प्रमाणे गणतां पांचसे हल्लेची छ हजार गाउ चौरस जमीन थाय.

वळी एक हल्लनुं बीजुं प्रमाण करे छे. दश हाथनी एक बांस, एवा बीस बांसनुं एक निवर्तन, एवां सो निवर्तननुं एक हल एटले बीस हजार हाथ जमीन थइ. ८०० हाथनी एक गाउ तथा, बे हजार धनुष्यनी एक गाउ ए हीसति अढी गाउ चौरस जमीन थइ. ए प्रमाणे पांचसे हल्लनी सांडाबारसें गाउ चौरस जमीन थइ. आ प्रमाण लीलावती मध्ये छे. (पूर्व कहेलां बे प्रमाणमां प्रथमनुं प्रमाण खहं जणाय छे. कारण आणंड श्रावक मगध देशमां हतो.)

१. B. C. (बी. सी.) तदा०. २. A. B. (ए. बी.) खिस्त०. A. (ए.)० विह०. C. D. E. omits. विहि (बी. डी. इ. मां विहि नथी.) ३. A (ए.)० सएणं ४. A. D. E. (ए. डी. इ.)० वट्टुं, Omit. विहि (नथी). विहि

उपर कथा मुजब सी निवर्त्तननुं एक हळ एवां पांचसे हळ राखवा, ए सिवाय बीजी उघाडी जमीन तथा ढांकी जमीन बीलकुल राखवी नहि, मने करी, वचने करी, कायाए करी, ए प्रमाणे एक करण, त्रण जोगे बीजा राख-
वाना पच्चखाण करे छे. ॥ १९ ॥

अर्थ:—॥ २० ॥ त० ते । अ० वार पछी । च० गं० वळी । स० सकट गाडानी । वि० विधिनो । प० परि-
माण । क० करे छे । न० एटलो विशेष । पं० पांच । स० गाडा । स० सो एटले पांचसे-गाडा, दि० परसेच
(देशान्तर) । आ० वेपार अर्थे जाय एहवा मोकळा । प० पांच । स० सकट । स० सो एटले पांचसो गाडा ।
सं० धरे । वहे । खड । काष्ट । इंधण आणे ते मोकळा । अ० ते उपरांत शेष थाकतां-बीजा । स० सर्व ।
स० सकट गाडानी । वि० विधिनो । प० पच्चखाण करे ॥ ३ ॥ २० ॥

मूळपाठ:—॥ २० ॥ तयाणन्तरं^३ च एं सगरुविह्णिरिमाणं^३ करेइ । “ नन्नन्न पञ्चहि
सगरुसएहिं दिसायत्तिएहिं,^३ पच्चहिं सगरुसएहिं^३ संवाहणिएहिं,^३ अ्रवसेसं सर्वं^६ सगरु-
विहिं^३ पच्चकामि ३ ” ॥ २० ॥

३ B (बी.) तदा०. २. A. (ए.)० विह०. ३. A (ए.) दिसाइत्ति०. E. A. E (इ. ए. इ.)
० जत्ति० ४ D. E. (डी. इ.) सगडी०. ५ D. E. A C. E, (डी इ. ए. सी इ.) संवहणिएहिं. इ.
A. (ए. मां नयी.) Omit ७ A B (ए. बी.)० विहं.

भावार्थः—॥ २० ॥ त्वार पल्ली गाडी-गाडानुं प्रमाण करं ते एवी रीते के देशवर जाय एवं पांचसें मोटां गाडा अने लाकडां, घास, चारो विगेरे लाववा माटे पांचसे नाना गाडा ए विना-बीजां गाडां-गाडी राखवा नहिं मने करी, वचने करी, कायाए करी एक प्रमाणे एक करण ने त्रण जोये करी बीजां राखवानां पचखाण करे. ॥ २० ॥

अर्थः—॥ २१ ॥ त० ते वार । अ० पल्ली । च० गं० वल्ली । वा० वाहण-नावा । वि० विधिनो । प० परिमाण । क० करे छे । न० एटलो विशेष । च० चार । वा० वाहण । दि० दिशाए एटले परदेश । आ० नवा आववा माटे । च० चार । वा० वाहण । सं० जावा आववा घर काम काजे । अ० ते उपरांत शेष थाकता बीजा । स० सर्व । वा० वाहण-नावानो । वि० विधिनो । प० पचखाण करे ॥ २१ ॥ २१ ॥

मूळपाठः—॥ २१ ॥ तथाणन्तरं च एं वाहणविहिपरिमाणं करेइ । “ नन्नत्त चउहिं वाहणेहिं^१ दिसायत्तिपहिं, चउहिं वाहणेहिं संवाहणेहिं^२ अत्रसेसं सबं वाहणविहिं^३ पचखामि^४ ३^५ ” ॥ २१ ॥

१. A B reads (ए बी मां नीचे मुख्य पाठ छे) चउहिं दिसायत्तिपहिं वाहणेहिं, चउहिं सवाहणेहिं, C चउहिं वाह^० दिसा, ^० Omitting the rest (‘ सी मां फक्त उपला शब्दो छे.) २. A (ए.) संबह^०. ३. A. (ए मां नथी.) Omits ४. A (ए.) वाहणेविहं, B (बी.) ^० बिहं. ५. A. (ए.) ^० क्खामि. B. क्खामि. ६. A. B. (ए. बी. मां नीचला शब्दो छे.) GIVE it in full. मणसा क्खामि कावसा.

भावार्थः—॥ २१ ॥ त्वार पछी वाहाणनुं प्रमाण करे ते एवी रीते के समुद्र मध्ये चाली देशांतर जाय एहवा चार मोटा वाहाण अने माल प्रमुख उतारवा माटे चार नाना वाहाण (होडकां), ए विना बीजा वाहाण राखवा नहि. मने करी वचने करो, कायाए करो. एवी रीते एक करणने त्रण जोगे बीजां राखवाना पच्चखाण करे. ॥२१॥ ए पांचमुं व्रत संपूर्ण. ॥ [इहां छद्दा व्रतनी धारणानो खुल्लो पाठ नथी, पण पांचमा व्रतमां पांचसे हळ मोकळा राखेल छे तेनी छ हजार अथवा साडा वारसें गाड जमीन मोकळी राखेल छे. तेदला गाड चारे दिशांमां जवानी छूट राखेल होय एवं जणाय छे. एवी रीते पांचमां व्रतमां छद्दा व्रतनो समावेश थतो होवायी छहुं व्रत खुल्ले लखेल नथी.] ॥ २१ ॥

अर्थः—॥ २२ ॥ त० ते वार । अ० पछी । च० गं० वळी । उ० एकवार भोगवे ते उवभोग पुणपादिक । प० वारंवार—भोगविए ते परिभोग वनितादिक । वि० विधिनो । प० पच्चखाण । मा० मान करे । उ० स्नान जल आदि भीनुं शरीरना लोहण (लुवाना) वस्त्र । वि० विधिनो । प० परिमाण । क० करे । न० एटलो विशेष । ए० एक । गं० सुगंध । का० कसाय (शाल) वस्त्र मोकळा । अ० ते उपरांत । स० सर्व वस्त्र । उ० शरीर लोहण लुवाना वस्त्र । वि० विधिनो । प० पच्चखाण करे. ३. ॥ २२ ॥

मूळपाठः—॥ २१ ॥ तयाणन्तरं च एं उवत्रोगपरित्रोगत्रिहिं^२ पच्चखाणमाणे,

१. A. (प)० विहं. D. विधि. २. A. B. (ए. बी) पच्चकखामि तया^० ण माणे उह्ल.^० B (इ. मा) पच्चकखामि तयाणंतरं च ण माणे, उह्ल^०

उद्धणियाविहिपरिमाणं' करेइ । " नन्नन्न एगाए' गन्धकासाईए, अवसेसं सबं उद्ध-
णियाविहिं पच्चस्कामि' ३ " ॥ ११ ॥

भावार्थः--॥ २२ ॥ त्वार पछी उवभोग ते जे वस्तु एकवार भोगववामां आवे ते, अन्न प्रमुख वस्तु अने परि-
भोग ते जे वस्तु एनी एज वारंवार भोगववामां आवे ते वस्त्र, घरेणां, घर, स्त्री विगरे, तेनुं पच्चखाण करे ते एवी
रीते के स्नान कर्या पछी भीनुं शरीर होय तेने लुसवा माटे वस्त्रनुं प्रमाण करे ते एक सुगंधी कसाय, राती साडी
मोकळी ए शिवाय स्नान करी शरीर लुसवाना सर्व वस्त्र न कल्पे. तेनुं मन, वचन, कायाए करी पच्चखाण करे ॥२२॥

अर्थः--॥ २३ ॥ त० ते वार । अ० पछी । च. ण. वळी । दं० दातणनी । वि० विधिनी । प० परिमाण ।
क० करे छे । न० एटलो विशेष । ए० एक । अ० जेठी । ल० लाकडीनो दातण । म० मधनी । जेठी मधनुं
दातण । अ० ते उपरांत । दं० बीजा दातणनी । वि० विधिनुं । प० पच्चखाण करे ॥ ३ ॥ २३ ॥

मूळपाठः--॥ १३ ॥ तयाएन्तरं' च एणं' दन्तवणविहिपरिमाणं' करेइ । " नन्नन्न
एगेणं उद्धलठीमहुएणं, अवसेसं' दन्तवणविहिं' पच्चस्कामि' ३ " ॥ १३ ॥

१ A B. (ए. बी.) उद्धणिया, A. (ए.) विह, ० २. E. (इ.) एगेणं. ३ A. (ए.) कसाइए. ४ A. B
C D (ए. बी. सी. डी.) ० कसाइ ५ B (बी.) तदा ०, ६ A B (ए. बी.) दंतण ०. ७ A (ए.) ० विह
पच्चस्काइ, B. C. D E (बी. सी. डी. ई.) ० विहिपच्चस्काइ. ८. A. (ए.) ० लट्टं ०. ९. C. Add (सी. मां
वधारे छे.) सब्बं. १०. A. (ए.) दंतवण विहं; D. (डी) दतण ०. ११. A. B C. (ए. बी. सी.) ० कसाइ.

भावार्थः—॥ २३ ॥ त्वार पछी दातण-विधिनुं पच्चखाण करे ते एवी रीते के, एक जेडी मथनुं दातण मोकळें ए सिवाय बीजां सर्वे दातण न कल्पे, तेनुं मने करी, वचने करी, कायाए करी पच्चखाण करे ॥ २३ ॥

अर्थः—॥ २४ ॥ तं ते वार । अ० पछी । च० णं० वळी । फ० फळनी । वि० विधिनी । प० परिमाण । क० करे । न० एटलो विशेष । ए० एक । वी० खीर सरीखां । आ० बीज विनानां आमळा नामना फळ मोकळां । अ० शेष याकतां सर्व । फ० फळनी । वि० विधिनी । प० पच्चखाण करे ॥ ३ ॥ २४ ॥

मूळपाठः—॥ २४ ॥ तयाएन्तरं च एं फलविहिपरिमाणं करेद् । “ नन्नत्थं एगेणं खीरामलएणं, अक्वसेसं फलविहिं पच्चखामि ३ ” ॥ २४ ॥

भावार्थः—॥ २४ ॥ त्वार पछी फळ विधिनुं पच्चखाण करे ते एवी रीते के, दुध सरिखुं मथुर एंनुं खीर आंवळुं (राय आंवळुं) मोकळुं, ए सिवाय बीजां तमाम फळ न कल्पे ते, मने करी, वचने करी, कायाए करी पच्चखाण करे ॥ २४ ॥

अर्थः—॥ २५ ॥ तं ते वार । अ० पछी । च० णं० वळी । अ० अभ्यंगण (तेल आदि शरीरें मर्दन कर-वानी) । वि० विधिनी । प० परिमाण । क० करे छे । न० एटलो विशेष । स० सो औपधीनी । पा० पाक ।

१. A. B (ए. बी) ० विह ० २. C. (सी. मां वधारे छे) Adds ण. ३ B. D. (बी डी) छीर ०.
A. C. E' (ए. सी. इ. मां) have खीर ० ; A (ए) ० मछेणं ४ E (इ. मां वधारे) Adds सब्ब,
५. A. U. (ए. सी.) ० विहं.

स० सहस्र हजार औषधीना । पा० पाकवाळां । ते० तेल ते मोकळां । अ० शेष थाकतां सर्व तेले । अ० अभ्यंगण (मर्दन) । वि० विधि करावा । प० पचखाण करे ॥ ३ ॥ २५ ॥

मूळपाठः—॥ २५ ॥ तयाणन्तरं च एं^३ अब्जङ्गणविहिपरिमाणं^३ करेइ । “ नन्नत्थ सयपागसहस्सपागेहिं तेद्वेहिं,^३ अवसेसं अब्जङ्गणविहिं पच्चकामि ” इ ॥ २५ ॥

भावार्थः—॥ २५ ॥ ह्यार पछी अभ्यंगण (शरीरें मर्दन करवानुं तेल) नी विधिनुं प्रमाण करे ते एवी रीते ते शत पाक (सौ औषधीनुं सहस्र कोठळें होय ते) तेल, सहस्रपाक (हजार औषधीनुं सव कोठळें होय ते) तेल ए वे जातिना तेल मोकळा ए सिवाय बीजां सर्व तेल न कल्येतेनुं मने करी, वचने करी, कायाए करी पचखाण करे ॥ २५ ॥ अर्थः—॥ २६ ॥ त० तै वार । अ० पछी । च० णं० वळी । उ० उवटण (पीठी चोळवाने) । वि० विधिनी । प० परिमाण । क० करे छे । न० इटकी विशेष । ए० एक । सु० सुगंधी । गं० गंधयुक्त । अ० पीटुं एतुं उवटणुं मोकळें । अ० शेष थाकतो सर्व । उ० उवटणनी । वि० विधिनी । प० पचखाण करे ॥ ३ ॥ २६ ॥

मूळपाठः—॥ २६ ॥ तयाणन्तरं च एं^६ उवटणविहिपरिमाणं^६ करेइ । “ नन्नत्थ ए- गेणं सुरहिणा^६ गन्धट्टणं^६, अवसेसं उवटणविहिं पच्चकामि इ ” ॥ २६ ॥

१. A. C. E (ए. सी. इ) अस्मि०. २. A, (ए.) ° विहं इ B. (बी. मां नथी.) omits. A. C. (ए. सी.) तिल्लेहिं ४. A B. C. (ए. बी. सी.) ° कलाइ. ५. A. D. E. (ए. डी. इ) उवटण ° ; C. (सी.) उवट्टणा ° ६. A. (ए.) ° विह °. ७. C. D. E. (सी. डी. इ.) सुरभिणा ८. C. C. (सी. सी.) गंधवट्टणं E. (इ.) गंधवट्टिणं, D (डी.) गंधरूपणं.

भावार्थः—॥ २६ ॥ त्वार पछी पीठीनुं प्रमाण करे ते एवी रीते के, खुगंधी युक्त एक घडंना लोटनी पीठी मोकळी ए शिवाय वीजी सर्व पीठी न कल्पे तेनुं मने करी, वचने करी, कायाए करी पचखाण करे. ॥ २६ ॥

अर्थः—॥ २७ ॥ त० ते वार । अ० पछी । च. णं. वळी । म० स्नाननी । वि० विधिनो । प० प्रमाण । क० करे हे । न० एटलो विशेष । अ० आठ । उ० उंचा । (मोटा) माटीना भाजन विशेष । उ० (एहवा आठ) पाणीना । व० वडा मोकळा । अ० शेषथाकता । म० स्नान करवाना पाणीनी । वि० विधिनो । प० पचखाण करे ॥ ३ ॥ २७ ॥

मूळपाठः—॥ २७ ॥ तथाणन्तरं च णं मज्जेणविहिपरिमाणं करेश् । “ नन्नञ्च अट्टहिं उट्टिएहिं^३ उदगस्स घरुएहिं^३ अत्रसेसं मज्जेणविहिं पच्चखासि ३ ” ॥ २७ ॥

भावार्थः—॥ २७ ॥ त्वार पछी स्नानविधिनुं प्रमाण करे, ते एवी रीते के, अति नाना नहि, अति मोटा नहि, एवा आठ वडा पाणी स्नान करवा माटे मोकळुं ए शिवाय स्नान करवा माटे वीजुं सर्व पाणी न कल्पे तेनुं मने करी, वचने करी, कायाए करी पचखाण करे. ॥ २७ ॥

अर्थः—॥ २८ ॥ त० ते नार । अ० पछी । च० णं० वळी । व० वत्तनी । वि० विधिनो । प० । परिमाण । क० करे हे । न० एटलो विशेष । ए० एक । खो० कपाशियानुं (सुतराउ) वत्त । जु० जुगल जोडो बे

१ A. (ए.) उट्टिएहि. २. A B C. (ए वी सी) वडैहि D. E. (डी, इ) वडएहि.

पटकुळ दररोज पेहेरया ओढवा मोकळा । अ० शेष थाकता । १० वस । वि० विधिनो । प० पचराण करे ॥ ३ ॥ २८ ॥
मूळपाठः—॥ १७ ॥ तयाणन्तरं च एं वृद्धविहिपरिसाणं करेड । “नम्रहृष्ट एगेणं” स्वोस-
जुयलेणं, अत्रसेसं नम्रविहि पचख्काभि ३ ” ॥ १७ ॥

भावार्थः—॥ २८ ॥ तयार पछी वस्रविनिनुं प्रमाण करे, ते पची रीते के पहेराय—ओढाय एतां वेवडां वे
जोड कपासनां नस्र भौकळा ए सिनाय वीजां सर्व नस्र न कल्पे, तेनुं पले ढरी, नचने करी, कायाए करी पच-
खाण करे. ॥ २८ ॥

अर्थः—॥ २९ ॥ त० ते चार । अ० पछी । च० णं० नळी । वि० घुमड आदि अंग उपर विलेपनी ।
वि० विधिनो । प० परिमाण । क० करे के । न० एठ्ठो निशेप । अ० अगर । कुं० कंकु । चं० चंदन । आ०
आदि विलेपन मोकळे । अ० शेष थाकता । वि० विधिनो । प० पचखाण करे ॥ ३ ॥ २९ ॥

मूळपाठः—॥ १८ ॥ तयाणन्तरं च एं विद्वेणविहिपरिसाणं करेड । “नम्रहृष्ट
अगरकुङ्कुमचन्द्रणमादिपरि, अथवेसं विवेणविहि पचख्कापि ३ ” ॥ १८ ॥

१ A. B. (ए गी) पकेणं. C (सी) नम्रवेणं. २ ।) E. (टी. इ.) गोमयजुयलेण. ३.
A. (ष.) ० निह परि. ० B E (नो. इ) ० विहि परि. ० १. A. (ष) अगर चंपण कुकुम ० A. C.
E. (ए. सी. इ) अगरकु. १ A. C. E. (ष. सी. इ.) ० माणति

भावार्थः—॥ २९ ॥ त्वारपछी विलेपन विधिनुं प्रमाण करेते एवी रीते के एक अगर, कंछु, चंदन, कपुरादिकनुं विलेपन मोकळुं ए शिवाय बीजा विलेपन न कल्पे, ते मने करी, वचने करी, कायाए करी पच्चखाण करे. ॥२९॥
 अर्थः—॥ ३० ॥ त० ते वार । अ० पछी । च० गं० वळी । पु० फुलनी । वि० विधिनो । प० परिमाण । क० करे । न० एटलो विशेष । ए० एक । सु० स्वेत वर्ण । प० पुष्प जातिमांहि कमळपत्र । मा० मालति । कु० जाइ फुलनी । दा० माळा । वा० वळी ; अ० शेष थाकतां । वाकी सर्व । पु० पुष्प । वि० विधिनो । प० पच्च-
 खाण करे ॥ ३॥ ३० ॥

मूळपाठः—॥ ३० ॥ 'तयाएन्तरं च एं पुष्पविहिपरिमाणं करेइ' । "नन्नत्थ एगेणं सुरूपउमेणं" मालइकुसुमदामेणं" वा, अत्रसेसं पुष्पविहिं पच्चरुकासि ३" ॥ ३० ॥

भावार्थः—॥ ३० ॥ त्वार पछी पुष्पविधिनुं पच्चखाण करे. ते एवी रीते के, एक थोळुं पत्रकमळ अने माल-
 तीना फूलनी माळा मोकळी, ए शिवाय बीजां सर्व फूल न कल्पे तेनुं मने करी, वचने करी, कायाए करी पच्च-
 खाण करे. ॥ ३० ॥

अर्थः—॥ ३१ ॥ त० ते वार । अ० पछी । च० गं० वळी । आ० आभरणनी । वि० विधिनो । प० परि-

१ B. D (बी. डी.) तदा. ० २. A. (ए.) ० विह परिः B (बी) ० विहि परिः ३. A (ए)
 मालइ०, C. (सी.) मालई D E (डी. इ.) मालति० ४ D. E (डी. इ.) ० दामणेण.

माण । क० करे । न० एटलो विशेष । म० आभरण मांदि- (मठार्थी) चित्रामण रहित । क० कानना । आभरण । ना० नामांकित । मु० मुद्रिका ए वे आभरण मोकळां । य० वळी । अ० शेष याकतां । आ० आभरण । वि० विधिनो । प० पञ्चखाण करे ॥ ३ ॥ ३१ ॥

मूळपाठः—॥ ३१ ॥ तयाणन्तरं च एं आभरणविहिपरिमाणं करेइ । “ नन्नञ्च मट्टकं-
खेज्जाएहिं नाममुद्दाए^३ य, अत्रसेसं आभरणविहिं पञ्चखामि ३ ” ॥ ३१ ॥

भावार्थः—॥ ३१ ॥ त्वार पछी आभरण (घरेणां) विधिनुं प्रमाण करे ते एवी रीते के, चित्रामण रहित काननी कडी अथवा कुंडळ अने पोतांना नामवाळी मुद्रिका (वींठी) ए वे घरेणां मोकळां ए सिवाय बीजां सर्वे घरेणां न कल्पे. तेनुं मने करी, वचने करी, कायाए करी पञ्चखाण करे. ॥ ३१ ॥

अर्थः—॥ ३२ ॥ त० ते वार । अ० पळी । च० णं० वळी । धू० धूपनी । वि० विधि । प० परिमाण । क० करे छे । न० एटलो विशेष । अ० अकर अने । तु० सिलहक (सेलारस-सीलाजीत) । धू० धूप । आ० आदि द्रव्य मोकळां । अ० शेष याकतां । धू० धूपनी । वि० विधिनो । प० पञ्चखाण करे ॥ ३ ॥ ३२ ॥

मूळपाठः—॥ ३२ ॥ तयाणन्तरं च एं धूवणविहिपरिमाणं करेइ । “ नन्नञ्च अगारु-

१. D. E. (डी इ) मट्टका०, A C. E. (ए सी इ.) मट्टकत्ते०. २. A. B C. (ए, बी सी)
० मुद्दीपहि.

तुम्हें ब्रह्ममादिपिहं, अथसेसं ब्रूवणविहिं पञ्चकामि ३” ॥ ३२ ॥

भावार्थः—॥ ३२ ॥ त्वार पछी धुपनुं प्रमाण करे ते एवी रीते के, अगर सेलारसादिक (सीलजीत) दस प्रकारनो धूप मोकळो. ए शिवाय वीजा सर्व धूप न कल्पे तेनुं मने करी, वचने करी, कायाए करी पचखाण करे. ॥ ३२ ॥

अर्थः—॥ ३३ ॥ तं ते वार । अ० पछी । च० णं० वळी । भो० भोजननी । वि० विधिनो । प० परिमाण । क० करता यका । पे० पेज सुगनी ढाल तेनी । पि० विधिनो । प० परिमाण । क० करे छे । न० एटलो विशेष । ए० एरु । क० सुगनी ढालादिकनुं पाणी । तथा वीमां तळी छे चाउल ते । पे० पेया कहीए ते मोकळो । अ० शेष याकतो । पे० पेज । वि० विधिनो । प० पचखाण करे ॥ ३ ॥ ३३ ॥

मूळपाठः—॥ ३३ ॥ तथाणन्तरं च एं त्रोयणविहिपरिमाणं^३ करेमाणे, पेज्जविहिपरिमाणं^३ करेइ । “ नद्वठ एगाए^६ कट्टपेज्जाए,^६ अथसेसंपेज्जविहिं^६ पचकामि ३” ॥ ३३ ॥

भावार्थः—॥ ३३ ॥ त्वार पछी भोजनविधिनुं प्रमाण करे, ते मांहि पेज विधिनुं प्रमाण करे, ते एवी रीते के मगनुं पाणी उत्तम द्रव्ये करो संस्कारेछुं ते पेज कहीए अथवा गायना दुग्गी रावडी अथवा घी तथा तेलमांहि

१ C. E. (सी इ) माडपहि. २. D. E. (डी. इ.) ० माणे ३. A (ए) करेइ माणे. C. (सी) करेइ. ४ A B D (ए बी. डी) ० पिज्ज. ० ५. C (सी) एगेहि. ६ A, B. (ए बी) ० पिज्जाते ७ A. (ए) पिज्जिविहिं; B. (बी.) पिज्जिविहिं.

चोखा तळी, मगना घाणी साथे पीए ते अथना मगनी ढीली दाळ ते पण पेज कहीए. ते पेज पीवा माटे मोकळी, ए शिवाय वीजां सर्व पेज न कल्पे, तेजुं मने करी, वचने करी, कायाए करी पचखाण करे ॥ ३३ ॥

अर्थः—॥ ३४ ॥ त० ते वार । अ० पळी । च० णं० वळी । भ० सुखडी खावानी । वि० विधिनो । प० परिमाण । क० करे छे । न० एटलो विशेष । ए० एक । घ० घृत । पु० पुरी (घेवर) । खं० खांडभर्या । ख० खाजां । ए० ए वे जाणत्रा ते । वा० वळी । अ० शेष थाकता । भ० पकवान खावानी । वि० विधिनो । प० पचखाण करे ॥ ३४ ॥

मूळपाठः—॥ ३४ ॥ तथाएन्तरं च णं अरुक्त्रिहिरिमाणं करेइ । “ नन्नञ्च एगेहिं घयपुषेहिं ” खएरुखजाएहिं वा, अयसेसं अरुक्त्रिहिरिमाणं पचखावामि ३ ” ॥ ३४ ॥

भावाथः—॥ ३४ ॥ त्पार पळी पकवान विधिनुं प्रमाण करे ते एवी रीते के एरु घीयी भरपुर एतुं घेवर, खांडयी भरेलां खाजां ए वे पकवान मोकळां ए शिवाय वीजा पकवान न कल्पे, तेजुं मने करी, वचने करी, कायाए करी पचखाण करे. ॥ ३४ ॥

अर्थः—॥ ३५ ॥ त० ते वार । अ० पळी । च० णं० वळी । ओ० उदन (चागल) जमवानी । वि० विधिनो । प० परिमाण । क० करे छे । न० एटलो विशेष । म० कमल । मा० सालिनो ते । ओ० उदन-कुर

१ D. E. (डी इ.) भस्मण० २. D. E. (डी. इ.) ० पुषेहि. ३ A. (ए.) या. ट. (इ.) भस्मखणविहिं.

मोकळो । अ० शेष थाकतां । ओ० चोखानी । वि० जातनो । प० पञ्चखाण करे ॥ ३ ॥ ३५ ॥

मूळपाठः—॥ ३५ ॥ तयाणन्तरं च णं उदणविहिपरिमाणं करेइ । “ नन्नठ कलास^३ -
साविउदणेणं, अक्सेसं उदणविहिं^३ पञ्चभ्रवासि ३ ” ॥ ३५ ॥

भावार्थः—॥ ३५ ॥ त्थार पळी चावल (चोखा) नुं प्रमाण करे ते एवी रीते के कळमसाली (डांगर)
ना चोखा मोकळा ते शिवाय वीजा सर्वे चोखा न कल्पे तेनुं मने करी, वचने करी, कायाए करी पञ्च-
खाण करे. ॥ ३५ ॥

अर्थ—॥ ३६ ॥ त० ते वार । अ० पळो । च० णं० वळी । सू० सुप एटले कठोरनी दाळनी । वि० विधिनुं
। प० परिमाण । क० करे छे । न० एटलो विशेष । क० मसुरनी । म० दाळ । वा० वळी । सु० सुगनी
दाळ । मा० उडदनी । सू० दाळ । वा० वळी । अ० ते उपरांत । म० कठोर दाळनी । वि० विधिनी । प०
पञ्चखाण करे ॥ ३ ॥ ३६ ॥

मूळपाठः—॥ ३६ ॥ तयाणन्तरं च णं सूवविहिपरिमाणं करेइ । “ नन्नठ कलाय^३ -
सूवेण^६ वा सुगमाससूवेण वा, अक्सेसं सूवविहिं पञ्चब्रवासि ३ ” ॥ ३६ ॥

१, C E. (सी इ) ओयण० २ C E. (सी इ.) कळिमशाल० ३ A (ए) उदण विहि. D.
(डी.) ० विधि. ४. A B. C. (ए. बी सी.) सूय० ५, A (ए) कलय. ० ६ A, C. (ए. सी) ० सूएण.

भावार्थः—॥ ३६ ॥ त्वार पछी कडोलनुं प्रमाण करे ते एवी रीते के, मधुरनी दाल, मगनी दाल, अडढनी दाल, ए वण कडोलनी दाल मोकळी ए शिवाय बीजी सर्वे दाल न कल्पे तेनुं मने करी, वचने करी, कायाए करी पचखाण करे. ॥ ३६ ॥

अर्थः ॥ ३७ ॥ त० ते धार । अ० पछी । च० णं० वळी । व० धृतनी । वि० विधिनुं । प० परिमाण । क० करे छे । न० एटलो विशेष । सा० शरद ऋतुनी एटले आसो । कर्तिक संवधी । गो० गायनुं वी । मं० प्रधान । अ० शेष सर्व । व० वी नी । वि० जातनुं । प० पचखाण करे ॥ ३७ ॥

मूळपाठः—॥ ३७ ॥ तयाणन्तरं च एं वयविहिपरिमाणं करोइ । “ नन्नन्न 'सारइएणं गोवयमएकेणं, अत्रसेसं वयविहिं पच्चमखासि ३ ” ॥ ३७ ॥

भावार्थः—॥ ३७ ॥ त्वार पछी वीनुं प्रमाण करे ते एवी रीते के, आसो, कर्तिक महीनानुं गायनुं वी यएलं होय ते वी मोकळुं. ए शिवाय वीहुं सर्वे वी न कल्पे. तेनुं मने करी, वचने करी, कायाए करी पचखाण करे ॥ ३७ ॥

[आसो, कर्तिक महिनामां थएलं गायनुं वी वणुं करी सन्त होय छे. तेने उण करे ते वखते केडलीक एवी वस्तु नांगवामां आवे छे के जेथी तमाम वी वरावर सन्त यइ जाय छे. ते वी वार महिना मुथी राखवाथी वीलकुल वगडतुं नयी.]

१. C. (मी.) सारदिण, D. E (डी. इ.) सारणं.

अर्थः—॥ ३८ ॥ त० ते वार । अ० पल्ली । च० णं० वळी । सा० शाक । वि० जातिनी । प० परिमाण । क० करे छे । न० एटलो विशेष । व० वत्थु (वालोर) ए हवे नामे । सा० शाक । वा० अथवा । सु० एक सो-यानी भाजी (अगथीयानी) वगेरेनी भाजी । य० वळी । सा० शाक । वा० अथवा । मं० मंडुक डोडीनी । सा० शाक । ए त्रण शाक पत्र विशेष । वा० वळी मोकळा । अ० शेष थाकता सर्व । सा० शाकनी । वि० जातना । प० पचखाण करे ॥ ३॥ ३८ ॥

मूळपाठः—॥ ३८ ॥ तथाणन्तरं च णं सागविहिपरिमाणं करेइ । “ नन्नत्त वत्थुसा-एण वा सुठियसाएण वा मएणुक्कियसाएण वा, अर्वसेसं सांगविहिं पच्चक्कामि ३ ” ॥३८॥

भावार्थः—॥ ३८ ॥ त्वार पल्ली शाकनुं पचखाण करे ते एवी रीते के वत्थुआ (वालोर), अगथीयांनुं, रायडोडी ए त्रण जातना शाक मोकळां ए शिवाय वीजां शाक न कल्पे. तेनुं मने करी, वचने करी, कायाएं करी, पचखाण करे. ॥ ३८ ॥

अर्थः—॥ ३९ ॥ त० ते वार । अ० पल्ली । च० णं० वळी । मा० मधुरां सालणा । आप्ररस । वि० विधिनुं । प० परिमाण । क० करे छे । न० एटलो विशेष । ए० एक । पा० पालक चिकण । मा० मधुर । अ० शेष थाकता । मा० मधुरा साक । वि० जातनुं । प० पचखाण करे ॥ ३॥ ३९ ॥

१. A. (ए) वच्चु. ° B (वी.) मच्चु. ° C (सी.) चुच्चु. ° २ C (सी.) सुवत्थिय ° D
E. (डी. इ) सोतत्थिय °

मूळपाठः—॥ ३ए ॥ तथाएन्तरं च एं^१ माहुरयविहिपरिमाणं करेइ । “ नन्नन्न एगेणं^२ पालङ्गामाहुरएणं^३ अवेसेसं माहुरयविहिं पच्चखासि ३ ” ॥ ३ए ॥

भावार्थः—॥ ३ए ॥ त्यार पछी मधुरा भेवा फळनुं प्रमाण करे ते एवी रीते के पालकनी फळ चिकण अथवा चीभडुं मोकळुं, ते सिवाय वीजां मधुर फळ न कल्पे, तेनुं मने, वचने ने कायाए करी पच्चखाण करे. ॥ ३ए ॥ अर्थः—॥ ४० ॥ त० ते वार । अ० पछी । च० णं० वळी । जे० वटक पूरणादिक एटले वडां । दाली-यानी । वि० विधिनुं । प० परिमाण । क० करे छे । न० एटलो विशेष । से० घोल वडादिक शेष सर्व । दा० दाळना खादां घेघरादिक (होकळां) मोकळां । अ० शेष याकतां । जे० वटणपूरणादिक एटले वडांनुं । प० पच्चखाण करे ॥ ३ ॥ ४० ॥

मूळपाठः—॥ ४० ॥ तथाएन्तरं च एं^४ जेमणविहिपरिमाणं^५ करेइ । “ नन्नन्न सेहं-वदालियंवेहिं,^६ अवेसेसं^७ जेमणविहिं पच्चखासि ३ ” ॥ ४० ॥

भावार्थः—॥ ४० ॥ त्यार पछी पूरणादिक (कठोळनावडां पुडळा विगेरे) ना जमणनुं प्रमाण करे ते एवी

१ A. B C (ए. वी. सी) माधु. ० २. A (ए) पालका; B. C (बी सी) पालका ० ३. A. B. (ए वी.) ० मधुरतेणं. ४. A (ए.) जमण ० ५. A. B (ए. वी.) ० विहिपरि ० ६. D. E (डी. ई.) ० यवेहिं ० ७. A. B. (ए. वी.) जिमण. ० D. (डी.) ० विधि.

रीते के, ए गिवाय वीजुं सर्व पुरणादिकनां जमण न कल्पे तेनुं मने, वचने, अने कायाए करी पञ्चखाण करे ॥४०॥
 अर्थः—॥ ४? ॥ त० ते वार । अ० पछी । च० णं० वळी । पा० पाणीनुं । वि० जातनुं । प० परिमाण ।
 क० करे छे । न० एटलो । विशेष । ए० एक । अं० हस्त नदावनुं आकाशनुं पाणी ते । उ० पाणी मोकळें ।
 अ० शेष सर्व द्रव, तळावादिकना । पा० पाणीनी । वि० जातनुं । प० पञ्चखाण करे ॥ ३ ॥ ४? ॥

मूळपाठः—॥ ४१ ॥ तथाणन्तरं च णं पाणियविद्धिपरिमाणं करेइ । “ नन्नह एगेणं
 अन्तविस्कोदणं, अवसेसं पाणियविद्धिं पञ्चअस्वासि ३ ” ॥ ४१ ॥

भावार्थः—॥ ४? ॥ त्वार पछी पाणीनुं प्रमाण करे, ते एवी रीते के, एक आकाशनुं पाणी शंकासां भरी
 राखे ते पाणी मोकळें, ए सिवाय वीजुं सर्व पाणी न कल्पे, तेनुं अने करी, वचने करी, कायाए करी पञ्चखाण करे ॥४१॥
 अर्थः—॥ ४२ ॥ त० ते वार । अ० पछी । च० णं० वळी । सु० मुखवास । वि० विधिनी । प० परिमाण ।
 क० करे छे । न० एटलो विशेष । प० पांच । सी० गुग्गुलु द्रव्ये वासीत । तं० तंबोल ते क्यां । १. एलची ।
 २, लवींग । ३. कपुर । ४. जायफळ । ५. लोपारी । अ० शेष सर्व । सु० मुखवासनी । वि० जातनुं । प० पञ्च-
 खाण करे ॥ ३ ॥ ४२ ॥

मूळपाठः—॥ ४२ ॥ तथाणन्तरं च णं सुहवासविद्धिपरिमाणं करेइ । “ नन्नह पञ्च-

सोगन्धिएणं^१ तम्बोलोणं, अवसेसं सुहवासविहिं^२ पञ्चखामि ३” ॥ ४२ ॥

भावार्थः—॥ ४२ ॥ त्वार पछी जम्या वाढ तंबोलिक मुखवासतुं प्रमाण करे ते एवी रीते के, १. एला-
यची, २. लवींग, ३, कपुर, ४. जायफळ, ५. सोपारी. ए पांच मुंगंथी द्रव्यथी वासीत एतुं तंबोल (पान)
मोकळें ए सिवाय वीजां सर्वे सुखवास न कल्पे. तेतुं मने, वचने, कायाए करी पचखाण करे ॥ ४२ ॥

(ए पूर्वोक्त प्रमाणे सातमां व्रतमां एकवीस बोलंतुं प्रमाण करे. ए सातमुं व्रत संपूर्ण.)

अर्थः—॥ ४३ ॥ त० ते वार । अ० पछी । च. णं० वली । च० चार । वि० प्रकारे । अ० अनर्थ (काम
वगर) । ढं० ढंड । प० पचखे छे । तं० ते । ज० कहे छे । अ० अपव्यान आर्त, रुद्र, विकथारूप । आ० आचरण ।
प० प्रमाद (न) । आ० आचरं । हिं० हिंसा दान शस्त्रतुं दान देतुं नहि, घंटी, खांडण, मुसल, कोश, कोदाली
आदिक । पा० पाप कर्मनो । उ० उपदेश (न) देवो ॥ ४३ ॥

मूळपाठः—॥ ४३ ॥ ३ तयाणन्तरं च णं चउविहिं^३ अणट्टा दणं पचस्काड । तं जहा ।

६ अत्रज्जाणायरियं, पमायायरियं, हिंसवपयाणं, पावकम्मोवएसं ॥ ४३ ॥

१ C (सी) ० सोमंधण, २. B (बी) सुहवासकविधि ० ३ A. B. D. (ए. बी. डी.) तदा ०
४ A (ए) चउविहिं; E (इ) चउविहं. ५ D. E. (डी. ई) अणत्थ ० ६. C. (सी) अवज्जाया. ०
७ D (डी) पमादा. ० ८. D (डी) ० पण्डणं. ९. A. B. (ए बी) ० वदेम. C. (सी.) ० वणम.

भाવાર્થः--॥ ४३ ॥ हवे आठुनु व्रत कहे छे. त्यार पछी चार प्रकारे अनर्थादिंडनुं पबखाण करे. धर्म अर्थ-काम रहीत देह स्वजन टाळी अनेराने माटे पाप कर्म करी आत्मा दंडाय ते अनर्थादिंड कहीए. ते अनर्थादिंड चार प्रकारे छे ते कहे छेः—

१. आर्त (दीलगीरी) ध्यान चार प्रकारे छेः—१. अनिष्ट वस्तुनो संयोग थएल होय अने इष्ट वस्तुनो विभोग थएल होय ते वखते जे, अरे ! आ अनिष्ट वस्तु क्यारे जसो ने इष्ट वस्तु क्यारे मळजे ? एवी चितवणा करे.
 २. शरीरमां व्याधि (रोग) उत्पन्न थाय त्यारे चितवे जे, अरे ! आ रोग क्यारे जसो ? ३. पूर्वे जे लक्ष्मी हती तेनो नाश थवाथी तेनो शुरापो करे, वर्तमानमां लक्ष्मी होय तेनुं रक्षण करवानी चितवणा करे अने भविष्यमां लक्ष्मी मेळववानी कल्पना करे ? ४. पूर्वे पांच इंद्रिना जे कामभोग भोगव्या छे, तेने संभारी शुरापो करे, वर्तमानमां कामभोग सेवे, अने भविष्यमां कामभोग सेववानी कल्पना करे. ए चार प्रकारे आर्तध्यान उत्पन्न थाय छे, ते एकला आर्तध्याननुं पबखाण करेल नथो पण तेनी साथे नीचे लख्या मुजब रौद्र ध्यान सहित आर्त ध्याननुं पबखाण करेल छे. जो शत्रुने मारी राजा थार तो बेरीना गाम लूट्रं, जो विद्याथर तथा देवता थार तो स्वइच्छाए जइ मने जे गमे ते स्त्री भोगहुं, इत्यादिक रौद्रध्यान सहित आर्त ध्यान धरे. २. प्रमादाचरण ते (१) स्त्री कथा (वार्ता), (२) भक्त (भोजन) कथा, ३. देश कथा, ४. राज्य कथा. ए चार विकथा (व्यर्थ ते फोगट) करे तथा घी, तेल, पाणी वगेरे प्रवाही पदार्थादिकना वासण उघाडां मुकवा, ३. घंटी, खांडणीयो, कोश, को-दाळी वगेरे हिंसक (जेनायो जीवहिंसा थाय तेवां) शस्त्रनुं दान करे अथवा परने माग्या आपे. ४. क्षेत्वादिक

सैद्यो, वृक्ष छेद्यो, इत्यादिक पापकर्मनो उपदेश दीए. ए चार प्रकारं अनर्थादिड सेववानुं पञ्चखाण करे. ॥ ४३ ॥
[इति आठमं व्रतं संपूर्णं. नवमं, दशमं, अंग्यारमं, वारमं, ए चार शिक्षाव्रत छे. ते अवसर आव्ये पुरतुं न्यान
राली अवश्यं करवा एमां शिक्षामण स्पे छे तेथी इहां तेनां पञ्चखाण नहिं करवां शिक्षामण स्पे धारण करेल छे.]

अर्थः--॥ ४४ ॥-३० आ संसारने विषे । ख० निश्चे । आ० आणंदआदि देइने । ३० रली । म० श्रमण ।
भ० भगवत । म० महावीरं देव । आ० आणंद । म० श्राक प्रते । ए० एम । व० वील्या । ए० एम । ख० निश्चे ।
आ० हे आणंद । म० श्रावंरूने । अ० जाण्या वतें छे जेने । जी० जीव । अ० अजीमादिक ?४ पदार्थ तेहने ।
जा० यात । अ० अतिक्रमं नहिं । अतिचार ल्याडे नहिं । श्रावकना व्रतयक्ती । म० सम्यक्तना । पं० पांच ।
अ० अतिचार । पे० मोटा अतिचार । जा० जाणवा । न० न । स० समाचरवा (अंगिकार करवा) नहिं । त०
ते । ज० कहे छे । (१) सं० जीन वचनमां अंका (संदेह) । (२) कं० परदर्शननी आकांक्षा (वांछना) ।
(३) वि० वर्माना पळ प्रत्ये अंका (संदेह) । (४) ए० पर पा० पाखंडीनी । ए० मसंज्ञा । (५) ए० पर ।
पा० पाखंडीनी । मं० सस्तवः (परिचय) ॥ ४४ ॥

मूलपाठः--॥ ४४ ॥ इह खलु "आणन्दा" इ^३ समणे जगवं महावीरे आणन्दं

१. A B C. (ए वी सी) omi' (मां नर्त्या) इतखलु. २. \ (ए) हि; B C. D. (बी सी
डी) ई, न. ५. ० (ए मी इ) इ.

समणोवासंगं एवं वयासी । “ एवं खलु, ‘आणन्दा, समणोवासएणं अजिगयजीवाजी-
वेणं’ जाव* अणइकमणिज्जेणं” सम्मत्तस्स” पञ्च अइयारा पेयाला जाणियवा, न समाद-
रियवा, तं जहा^१ । सङ्का, कङ्का, “विइगिह्वा, परपासएरुपसंसा,^२ परपासएरुसंथवे ॥ ४४ ॥

भावार्थः—॥ ४४ ॥ ए पुर्वोक्त प्रमाणे आणंद गाथापतिए वारत्रत धार्या पछी, हे आणंद ! एम श्रमण भ-
गवंत श्री महावीर देव ते आणंद श्रमणोपासक (साधुनी सेवाना करनार श्रावक) प्रत्ये एम कहेता हवा. एम
निश्चे हे आणंद श्रावक ! जेणे (?) जीवनां पांससें ने त्रेसठ भेद, (२) अजीवना पांससे साठ भेद, (३)
शुभ प्रकृती (सुख) रूप पुन्यना नव अने वेंतालीस भेद, (४) अशुभ प्रकृती (दुःख) ह्य पापना अठार ने
व्यापी भेद, (५) पाप कर्मनुं आववुं ते आश्रवना सामान्य प्रकारे वीस अने विशेष प्रकारे वेंतालीस भेद, (६)
आत्मा रूप तळाव, पांच इंद्रिओ रूप गरनाळे करी पापकर्म आवतां ने त्रत पञ्चखाणरूप ढांकणे करी रोकवुं ते सं-

१. B C (बी. सी) आणव सम० २. A. (ए) ° जीवे, Omit (नथी) णं * जूओ उववाय सूत्र
पाठ १२^२ उवल्लह्पुण्णपावेण आसयसवर नि जर किरिया अहिगरण वध मुत्त कुसलेण असहिज [sic] देवा.
सुरनाग सुवण लक्खरम्हसर्भिनर किपुरसगल्लगंधव महोरगाइहि देवगणेहि निगाथ्याओ पावयणाओ ३
D E. (डी. ई.) Omit (मां नथी.) जाव ४. A B (ए बी) अणतिक्रमणिज्जेण; C (सी) अण-
तिक्रमतिज्जेण, D. E (डी ई) अणतिक्रमणिज्जेणं ५. A (ए.) समत्तस्स ६. A P. (ए. पी) Omit.
७. B. (बी.) विगह्वा; C (सी.) चित्तिगंहा ८. A. (ए.) ° पासडी०.

वरना सामान्य प्रकारे वीस अने विशेष प्रकारे सत्तावन भेद. (७) आत्माना प्रदेशी योडा योडा कर्मनुं दूर थवुं ते निर्जराना बार भेद, (८) आत्माना प्रदेशे लोढाना गोळामां जेम अग्नि पेशी जवाथी एकत्र जणाय छे तेम आत्माना प्रदेशे अधिकरण (लाकडाना, लोढाना, पथरादिक शस्त्र) प्रमुख क्रियाए पापकर्मनुं बंधावु ते वंधना चार भेद, (९) आत्माना प्रदेशी कर्मपुद्गलनुं दूर थवुं ते मोक्षना पन्नर भेद. ए नत्र तत्पना भेटने विषे जे कुशल छे अने जे कष्टादिक पडये कोइ देवादिकनी सहाय (मदद) वांछे नही. वळी वैमानिक देव, भवनवासी, असुर कुमार देव, धरणेद्रादिकनाग कुमार देव, चंद्र, सूर्यादि ज्योतिपी देव, (हवे-व्यंतर जातिना देव ते.) यक्ष देव, राक्षस देव, किन्नर देव, किपुरिस देव, गुरल देव, गंधर्व देव, महोरग देव इत्यादिक देवताओनी समुह (जथ्यो) मळी आवे तोपण श्रुत धर्म (ते भगवंतनो द्वादशांगी वाणी) अने चारित्रधर्म (ते श्रावक अने साधुना व्रत), निग्रंथ प्रवचन मार्गथी. डगावी शक्रे नहि एबा समकितना मोटा पांच अतिचार जाणवा, पण अंगिकार करवा नहि. तेना नाम कहे छे. १. जीन वचनमां शंका (संशय) आणे, २. अन्य धर्मनी वांछना करे, ३. धर्म करणीनुं फळ ह्यो के नहि होय ? ४. परपाखंडीनी प्रशंसा करे, ५. परपाखंडीनी धर्मनिमित्ते परिचय करे. ए पांच अतिचार टाळी शुद्ध निथल समकिन रावुं. ॥ ४४ ॥

अर्थ:—॥ ४५ ॥ त० ते बार । अ० पछी । च० णं० वळी । धू० मोटा । पा० प्राणातिपातनो प्राणीजीवने । चे० वेरमणना (निवर्तवाना एटले उगारवाना) । स० श्रावकने । पं० पांच । अ० अतिचार । पे० मोटा । जा० जाणवा । न० नही । स० समाचरवा । तं० ते । ज० कहे छे । थं० गांठे बंधने (दोरडे) बांध्या होय । व० ला-

कडीथी या कर्यो होय । छ० उपांगनो छेद्वो । अ० अतिभार भर्यो होय । भ० भान । पा० पाणीनो । वो०
छेद कर्यो होय ॥ ४५ ॥

मूळपाठः—॥ ४५ ॥ तथाएन्तरं च एं^१ शूलगस्स^२ पाणाइवायवेरमणस्स समणोवा-
सएणं पञ्च^३ अइयारा^४ पेयाला जाणियद्वा, न समासियद्वा । तं^५ जहा । बन्धे,^६ वहे,^६
ठविहेए, अइचारो, जत्तपाणवोहेए । ? ॥ ४५ ॥

भावार्थः—॥ ४५ ॥ त्वार पछी मोटुं प्राणतिपात ते तस जीवनी हींसाथी निवर्तवा (तजवा) रूप पहला
व्रतना म्हीटा पांच अतिचार श्रावकने जाणवा पण अंगिकार करवा नहि ते कहे छे. १. क्रोध वशे करीने तस जीवने
गाढे टूके बंधने बांधे, (२) निद्रियपणे मारे, ३. कान, नाक, दृषणादिक अंगोगपांग छेदन करे. ४. उपाडनारनी
समर्थइ उपरांत अति भार भरे, ५. ते जीवने खावा-पीवानो वखते खानपान आपे नहीं तथा ओखुं आपे. ए
पांच अतिचार टाळी प्रथम त्रत शुद्ध पाळवुं. ॥ ? ॥ ४५ ॥

१. A. (ए) शूलवस्स. B. (बी.) शूलस्स. C. D, E (सी डी ई.) शूलयस्स ? B. (बी.)
पाणादि^० ३ A. (ए.) इतियारा. B. C. (बी. सी) तियारा. omit (नथी) अ P. (डी.) अतिचार.
४. A. (ए.) पियाला. ५. B. (बी. मां नथी) Omit. ६. A. (ए.) बधे, वहे, D. (डी.) बधे, बंधे,
छविच्छेने. E. (ई.) बहबंधच्छविच्छेए.

अर्थः—॥ ४६ ॥ त० ते वार । अ० पछी । च. णं. वळी । थू० थूल (मोटा) । मु० मृपावादतुं । वे० वेरमण (निवर्तवा छांडवा) ना । पं० पांच । अ० अतिचार । जा० जाणवा पण । न० न । स० समाचरवा (आदरवा) नहों । तं० ते । ज० कहे छे । स० सहसा अण प्रीछे (अण जाणे) जे चोर छे एम । भ० कहेतुं (कलंक देतुं) । र० रहीश-छांणी वात । भ० मगट कीधी होय । स० स्त्रीना । म० मर्म प्रकाश्या होय । मो० मृपा । उ० उपदेश दिया होय । क० कूडा । ले० लेख लवे तथा कूडां लेखां । क० करे ॥ ४६ ॥

मूलपाठः—॥ ४६ ॥ ^१तयाणन्तरं च एं^२ थूलगस्स^३ मुसावायवेरमणस्स^४ पञ्च अ-
इयारा आणियवा, न समायसियवा । तं जहा । ^५सहसाचखाणे, रहसाचखाणे, सदार-
मन्तयेए, मोसोवएसे, कूफलेहकरणे । २ ॥ ४६ ॥

भावार्थः—॥ ४६ ॥ त्यार पछी म्होडुं जूडुं बोलवाथी निवर्तवारुप बीजा व्रतना म्होटा पांच अतिचार

१. A. B. D. (ए. बी. डी) तदा० २. After णं D and E Insert (णं पछी डी ने इ मां नीचे मुजव पाठ छे) थूलग मुसावाय वेरमणस्स पचविहे पणत्ते । त जहा । कण्णालिअं, गोवाल्लिअं, भोसा-
लियं, नासावहारे, कूडसक्खे (C कूडसरे कजे) संधिकरणे. ३. A B C D E (ए. बी. सी. डी. ई) थूलग.
Omit's रस (रस नथी.) ४. D E Omit (डी इ मां नथी.) ० वेरमण० ५. A. B C (ए. बी. सी.)
सहस्सा० ६. ०. (ए इ मां) सहसा अब्भक्खाणे ६ A (ए.) रहस्सा०, D. (डी) रहस्सा० ; a. ०
(ए. सी) रहसा अब्भक्खाणे ७ D E Add (डी इ. मां) य. वधारे

जाणवा, पण अंगिकार करवा नहि ते कहे छे. १. कोइ जीवने धासको (फाळ) पडे एह्नुं अणविचारुं अछता-
 दीपनुं कहेवुं. २. कोइनी छानी मर्मनी वात प्रकाश करे. ३. पोतानी स्त्रीनी लजामणी एवनी वात प्रकाश करे.
 ४. कूड (खोडुं) बोली लोकने प्रवित उपजावे, कारण पडे कूडी बुद्धीनी उपदेश दे, कूडा मारण, मोहन, स्थं-
 भन, उचाटनादिक मंत्र शोखवे, पंचमां खोटी साक्षी पुरे, ५. खोटा लेख पत्र लखे; ए पांच अतिचार टाळी
 वीजुं त्रत शुभ पाळुं ॥ २ ॥ ४६ ॥

अर्थः—॥ ४७ ॥ त० ते वार । अ० पछी । च० णं० वळी । थु० थूल मोटा । अ० अदत्ता । दा० दानना ।
 वे० वेरमण (निवर्तवाना) । पं० पांच । अ० अतिचार । जा० जाणवा पण । न० न । स० समाचरवा नहि ।
 तं० ते । ज० कहे छे । ते० चोरनी । आ० आणी वस्तु ले । त० चोरने । ए० साहज (मदद) नुं देवुं । वि०
 विरुद्ध । र० राज्य । अ० अतिक्रमे । राजानी आज्ञा विरुद्ध व्यापार करं (दाणचोरी करे) । कू० कूडां । तु० तोल ।
 कू० कूडां । मा० माप कीर्थां होय । (अधिका ओळां माप राखे) । त० सारी वस्तु मांहि । प० नरसीवस्तु ।
 भेळ संभेळ करी । व० वेपार कर्यो होय ॥ ३ ॥ ४७ ॥

मूळपाठः—॥ ४७ ॥ 'तयाणन्तरं च एं थूलगस्स' 'अदिस्सादाणवेग्गणस्स' पञ्च

१. A, B D. (ए धी डी.) तदा ० २ A B C D E. (ए धी सी डी इ.) थूलग, omit.
 (नथी) एस् ३. D (डी) अदिक्का. ० ४ C I). E. (सी डी. इ. मां नथी.) Omit. ० वरमणं ०

अध्यारा^१ जाणियवा, न समायगियवा । तं जहा^२ । तेणाहरे, तकरप्पडेगे,^३ विरुठरजा-
इक्के,^४ कूरुत्तुक्कूरुमाणे,^५ तप्पविरुवगववहारे^६ । ३ ॥ ४५ ॥

भावार्थः—॥ ४७ ॥ त्वार पछी म्होटी चोरीयो निर्वर्तवारुप त्रीजा व्रतना म्होटा पांच अतिचार जाणवा,
पण अंगिकार करवा नहि ते कहे छेः—१. चोराउ वस्तु ले, २. चोरने कहे के, ताहं लोवेळुं हुं लड्डा, तने खान-
पान प्रमुख जे जोशे ते सापीश, इत्यादिक-चोरने मदद करे, ३. राजानी दाण चोरी करे तथा जे काम करवानी
राजाए मनाइ करी होय ते काम करे, ४. खोटां तोल, खोटां माग राखे, ५. सारी वस्तु वतावी नवली वस्तु
आपे तथा सारी वस्तुमां नवली वस्तु भेळ्ळी आपे. ए पांच अतिचार टाली वीजुं व्रत थुद्ध पाळ्ळुं ॥ ४७ ॥

अर्थः—॥ ४८ ॥ तं ते वार । अं पछी । चं णं वळी । सं सदारा (पोतानी स्त्री) । सं संतोपना ।
पं पांच । अं अतिचार । जां जाणवा । नं न । सं समाचरवा (नही) । तं ते । जं कहे छे । डं थोडा
काल । पं राखी होय भाडु दइने अने अवधि उलंढ्या पछी भोगवे अथवा नानी उंपरनी पण परणेली साथे ।
गं भोग भोगवे । अं कुंवारी (परणेली नथी) पण सगाइ थड छे तेनी साथे भोग भोगवे अथवा नेश्या अथवा
विधवा कने जाय । अं अनेरी स्त्रीना । कीं स्तन मुपादि स्पर्श क्रीडा । पं पराया । विं वेचीशाळनो । क. मेळ-

१. A. B (ए बी.) इयारा D (डी) अतिचार. २. B. (बी. मा नथी) Omits. ३. A. B C. (ए. बी. सी)
० पओगे ४ B (बी.) ० क. मणे. ५ A B. C D. (ए बी सी. डी.) ० तुल. ६ A (ए) ० न्यववहार.
B. (बी) ० विवहार.

ववी । का० काम । भो० भोगने विषे । ति० तिव्र । अ० अभिलाषा (इच्छा) करवी ॥ ४८ ॥

मूळपाठः—॥ ४७ ॥ तथाणन्तरं च एं सदारसन्तोसीए' पञ्च अश्यारा जाणियवा,
न समायरियवा । तं जहा । इत्तरियपरिगहियागमणे^३, अपरिगहियागमणे, अणइकीमा,^३

^३परविवाहकरणे, कामभोगा तिव्रानिलासे' । ४ ॥ ४७ ॥

भावार्थः—॥ ४८ ॥ त्वार पछी परस्त्रीनो त्याग ने पोतानी स्त्रीथीज संतोपरूप चोया व्रतना पांच अति-
चार जाणवा पण अंगिकार करवा नहि ते व्हे छेः—१. पोतानी परणेली स्त्री नानी उमरनी छे तेनी साथे गमन
(भोग) करे (स्त्री उमर लायक यया सिवाय तेनी साथे गमन करवाथी शरीर मांहि अनेक प्रकारनी नुकशानी
रुा दोष प्रगटवाथी इहां अतिचार कहेल छे.) २. सगइ करेली स्त्री पोतानी छे, पण हलु पंचनी साक्षीए परण्यो
नथी ते स्त्री साथे गमन करे. ३. परस्त्री साथे आलिंगन स्तन सुखादिक स्पर्श या रुा कुवेष्टाए (कंदर्प) (विषयनो)
क्रिडा करे. ४. पारका पुत्र-पुत्रोना विवाह मेळवे. ५. पोतानी स्त्री संगते तिव्र अभीलाषाए कामभोग सेवे अने
अति विषय बंधारवा मांटेज पुष्टि पदार्थ वापरं. ए पांच अतिचार टाली चोथुं ब्रह्मचर्य व्रत शुद्ध पाळुं ॥ ४८ ॥

३ D E (डी इ) ° सतोस्त्रिए A C. E. (ए सी इ) संतोत्विय त्ति ° सतोस्त्रियस्स २ A (ए)
इत्तरिय ° ३ C (सी) अनंग. ४. A C. D. E. (ए सी. डी इ) ° वीवाह. ° ५. A B. C (ए बी
सी) ° भोगति ° D E. (डी इ) ° भोगसु ति ° A C. E (ए. सी इ) ° भोगति °

अर्थः—॥ ४९ ॥ त० ते नार । अ० पल्ली । च. णं. वली । इ० इच्छा । प० परिमाणना । म० श्रावकने । पं० पांच । अ० अतिचार । जा० जाणवा पण । न० न । स० समाचरवा (नहीं) । तं० ते । ज० कहे छे । खे० क्षेत्र-उघाडी भूमिका । व० हांकी भूमिका, घर, हाट, बखार प्रमुख । प० प्रमाण यकी । अ० अतिक्रमे (वधारे) । हि० हिरण्य (अणघडेळें) सोनुं । सु० सुवर्ण (सोनाना सीका) नुं । प० परिमाण यकी । अ० अतिक्रमं । दु० दासी-दास । च० गाय प्रमुख तेहना । प० प्रमाणनुं । अ० अतिक्रमं । थ० रोकड । थ० गान्य प्रमुख । प० प्रमाणनुं । अ० अतिक्रमं । कु० भाजन-थाली, वाटिका, त्रांवाहूडी प्रमुख तेहनां । प० प्रमाणथी । अ० अतिक्रमे (वधारे राखे) ॥ ५ ॥ ४९ ॥

मूळपाठः—॥ ४९ ॥ तयाणन्तरं च णं इहापरिमाणस्स समणोवासएणं पञ्च अइयारा जाणियवा, न समायरियवा । तं जहा । खेत्तवसुपमाणइक्कमे, हिरस्सुवसुपमाणइक्कमे, दुपयचउपपमाणइक्कमे, धणधन्नपमाणइक्कमे, कुवियपमाणइक्कमे” । ५ ॥ ४९ ॥

भावार्थः—॥ ४९ ॥ तयार पल्ली परिग्रहनी इच्छानुं प्रमाणरूप पांचमां व्रतना म्होद्य पांच अतिचार श्रावके जाणवा, पण अंगिकार करवा नहिं ते कहे छेः—? . उघाडी जमीन अने हांकेली जमीन (घर वगैरे) नुं जे प्रमाण

१ A. B C (ए. बी सी) खित्त०, H (इ.) ० परि० . २. D E.) ० परिमाण० ३. E. (इ.)
कम्मं. ४. ए (ए.) कुव्वइपमाण० E. (इ) ० परिमाण०.

करेल छे ते उपरांत वधारे राखे. २. सोनानुं जे प्रमाण करेल छे ते उपरांत वधारे राखे. ३. धन (रोकडनाणुं-
 राज्यनो सीको), धान्य (२४ प्रकारनुं अनाज) नुं जे प्रमाण करेल छे ते उपरांत वधारे राखे. ४. वे पगवाळां
 दास, दोसी प्रमुख अने चार पगवाळां पशु के जे गर्भमाहि होय ते पण गणत्रिमां आवे तेनुं प्रमाण करेल छे ते
 उपरांत वधारे राखे. ५. घर बखरानुं छे प्रमाण करेल छे, ते उपरांत वधारे राखे. उपर सुजव ? उवाडी जमीन,
 २. हांकैली जमीन, ३. अणवडेळुं सोनुं, ४. घडेळुं सोनुं, ५. धन, ६. धान्य, ७. वे पगवाळा माणस, ८. चार
 पगवाळां पशु, ९. घर बखरो. ए नव प्रकारना परिग्रहनुं जे प्रमाण करेल छे ते उपरांत वधारे, पुत्र, स्त्री, स्वज-
 नादिकना नाम उपर 'बडावी' राखे तो अतिचार लागे. ए पांच अतिचार टाळी पांचमुं व्रत शुद्ध पाळवुं ॥५॥४९॥

अर्थ:—॥ ५० ॥ त० ते वार । अ० पछी । च. णं वळी । टि० टिशि । व० व्रत ना । पं० पांच ।
 अ० अतिचार । जा० जाणवा । न० न । स० समाचरया । तं० ते । ज० कहे छे । उ० पर्वतादिक उर्द्ध उंची ।
 दि० दिशीनुं । प० प्रमाण । अ० अतिक्रम्यो होय । अ० पर्वतथी अथो नीची । दि० दिशीनीचीनुं । प० प्रमाण ।
 अ० अतिक्रमे । ति० त्रिछी । दि० टिशिनुं । प० प्रमाण । अ० अतिक्रम्यो होय । खे० क्षेत्र । बु० वृद्धि एक
 दिशि थकी घटाडी वधारी होय । स० विस्मृति । अ० अंतर्द्वानं न जाने । क० दिशि ए केटलो चाल्यो (संदेह
 पडया छतां आगळ चाले । उपयोग न राखे) ॥ ६ ॥ ५० ॥

मूळपाठ:—॥ ५० ॥ तथाणन्तरं च णं दिसिवथस्स पञ्च अइयारा जाणियवा, न

समायस्थित्वा । तं जहा । उद्धृदिसिपमाणाश्कमे, अहोदिसिपमाणाश्कमे, तिरियदिसि-
पमाणाश्कमे, खेत्तुह्नी, सद्भ्यन्तरञ्जा । ६ ॥ ५० ॥

भावार्थः—॥ ५० ॥ त्वार पछी छद्दा दिशीव्रतना म्होटा पांच अतिचार जाणवा ण अंगिकार करवा नहि
ते कहे छेः—१. स्वस्थानकथी उंची दिशाए जवानुं जे प्रमाण करेल छे, ते उपरांत वधारे जाय. २. स्वस्थानकथी
नीची दिशाए जवानुं जे प्रमाण करेल छे ते उपरांत वधारे जाय. ३. व्रीछी (आडी सरखी जमीन) दिशाए
जवानुं जे प्रमाण करेल छे ते उपरांत वधारे जाय. ४. चारे दिशाना गाड एकठा करी एक दिशाए जाय.
५. प्रमाण करेली जमीनमां जडंछुं के एथी आगल जडंछुं एवी शंका पड्या छतां निर्णय कर्या शिवाय आगल
जाय. ए पांच अतिचार टाली छद्दुं व्रत शुद्ध पाळ्युं ॥ ६ ॥ ५० ॥

अर्थः—॥ ५१ ॥ त० ते वार । अ० पछी । च. णं० वळी । उ० उवभोग एकवार भोगवाय । प० परिभोग
वारंवार भोगवाय भोजन ते । दु० ने प्रकारे । प० पर्ये छे । तं० ते । ज० कहे छे । भो० एक भोजनना । य० वळी ।

१ A (प.) उद्धृदिसि० C D (सी. डी.) उद्धृदिसि०, U (इ.) परिमाण०; B. E (बी. इ.)
इकमे, A. (ए) इकमे. २. U (इ.) परिमाण० ३ A, B C. D. E (ए बी सी. डी. इ. इ)
खेत्तुइति, Before it D (तेनी पेहेला डी मां छे.) inserts उद्धृदिसिपमाणाश्कमे; E (इ.) उद्धृदिसिप-
रिजाणाइकमे, treating खेत्तुइतिसद्भ्यन्तरइटा as a Compound Word. ४. D. E. (डी. इ.) अंतरइटा.

क० चीजा कर्मना । य० वल्ली । त० ते । गं० वल्ली । भो० भोजनना । स० श्रावकने । पं० पांच । अ० अतिचार ।
 जा० जाणवा । न० न । स० समाचरवा नहि । त० ते । ज० कहे छे । स० (मर्यादा उपरांत) सचित्तनो । आ०
 आहर कीयो होय । स० सचेतनो आहार कीयो होय । प० अत्रेतनी बुद्धिए पाका खजुरादिकनो भक्षण कीयो
 होय । अ० तन्कालना दळ्या थान तथा भरड्या थान तेहनो । भ० आहार कीयो । दु० ओळो पहुंक प्रमुख
 दुपक तेहनो । भ० भक्षण करवो (काची पाकी चीज खाधी होय) । तु० तुछ (थोडु) खावुं ने नाखी देवुं वणुं
 ते । भ० भक्षण इशु (शेरडी) । सीताफल । क० हवं कर्मथी । गं० वल्ली । स० श्रावकने । प० पंनर । क० कर्मादान ।
 जा० जाणवा पण । न० नहि । स० समाचरवा । तं० ते । ज० कहे छे । इ० इंगाला (अग्रिए) करी विक्रय
 (वेपार) करे ते इंगाल कर्म । व० वननो वृक्ष (झाड) छेडी विक्रय करे । सा० सकटादिक (गाडा-पैडा) घडी
 वेवे । भा० उंट-बलड राखी पारकां भाडां करे ते भाडी कर्म । फो० कोदालादिके करी भूमि फोडी जीवे । कुवा
 खणे । टं० हाथी प्रमुखनो दांत लीए ते दंतवाणिज्य । ल० लाखनो वेपार । र० मधु आदिक रसनो वेपार ।
 वि० विप वञ्चनागादिकनुं वेचवुं । कं० वाल चमरी गायना पुंछडानुं वेहेचवुं । अं० तळ सरसवादिकनुं । पी०
 पीलाववुं । नि० कान नाक अवयवनुं । च्छ० कापवुं । द० क्षेत्रमां दवनुं (अग्रिनुं) । दा० देवुं । स० सरोधर । द०
 द्रह । त० तलावनुं । मो० सोसवुं ते पाणी ए पोतानुं क्षेत्र वाडी सींचे । अ० वीलाडी । हुकडा प्रमुख पापी
 जीवनुं । पो० पोपवुं ॥ ७ ॥ ५१ ॥

मूलपाठः—॥५१॥ तयाण्स्तरं च एं उवन्नोग परिन्नोग दुविहेपस्सत्ते । तं जहा । न्नोयण्णु

युक्तमसुतं य । तद्युक्तं चोयणुतं समणोवासणं पञ्च अड्यारां जाणियवा, न समायरि-
यवा । तं जहा । सच्चित्तपञ्चिवाहारे, अप्पडविउसहिजक्कणया, 'डु-
प्पडविउसहिजक्कणया, तुहोसहिजक्कणया । कमउ एं समणोवासणं पक्खसं
कम्मदाणां जाणियवाइं, न समायरियवाइं । तं जहा । इङ्गालकस्से, वणकम्मं, 'सानी-
कस्से. 'चानीकस्से, फोनीकस्से, दन्तवाणीज्जे, लक्कावाणिज्जे, रसवाणिज्जे, विसवाणिज्जे,
केसवाणिज्जे, जन्तपीलाणकस्से निह्वञ्चणकस्से. 'दवग्गिदावणया. सरदहतलावसोस-
णया'*, असडंजणपोसणया । ७ ॥ ५२ ॥

१ C D, E (सी. डी इ मा नयी) Omib य. २ A, B C. (प ची. सी. मां नयी) तत्थण.
३ A B, C' (प, ची सी) ड्यारा, D (डी) अतिचारा थ A E. (ए, इ) सच्चित्त ० ५ C. (सी)
'अपओल्लिओ जोसहि ० D, E. (डी इ.) अप्पओल्लिओ महि ० C. (सी.) अप्पओसहि. ० E (इ.) ।
अपक्कोसहि ० ६ D, E (डी इ) दुपओलि ० C (सी.) दुपओलि. ० E. (इ) दुपक्कोसहि. ० ७.
D E (डी इ) माडियकस्से ०, 1) E (डी. इ) माडियकस्से १ A B C. 1) E (ए. बी. सी.
डी. इ) लक्कावा ० C 1) E (सी डी. इ मा अनुकम नीचे सुजय जे) केस, ० रस, ० लक्ख ०, विस ० ;
A. B Plac (प ची मा जे) रस ०, केस ०, विस ० लक्ख ० १० C. (सी) दवग्गिदावणं. ११. D.
(डी) ० तडाय ० E (इ.) ० तडाय ०

भावार्थः—॥ ५? ॥ (१) जे वस्तु एकवार भोगवचामां आवे ते अनाज प्रमुख, (२) जे वस्तु एनी एज वारंवार भोगवचामां आवे ते घरेणां, वस्त्र, घर विगरे ए सातसु व्रत वे प्रकारे कहेल छे ते कहे छे. १. एक भोजन संबंधी, २. बीजुं कर्म (व्यापार) संबंधी ए वे मांहि जे भोजन संबंधी छे तेहना समुद्रना पताळ कळशा जेवा पांच मोटा अतिचार श्रावके जाणवा एण अंगिकार करवा नहि ते कहे छे. (?) सचित (जीव सहित) वस्तुना पञ्च-खाण होय ने सचित खाय तथा मर्यादा धारंली छे ते उपरांत सचित वस्तु खाय तथा सचितमां अचित भेळवीने खाय. (२) सचितनी साथे वळगेली अचीत वस्तु खाय. जेम वावल प्रमुख झाडथी गुंदर उखेडी खाय. ३. तत्काल वाटेली, दळेली, खांडेली, भरडेली चीजमां जीवना प्रदेश रही गएलां होय तथा बराबर पाकेल न होय तथा लुण प्रमुखथी बराबर अचित थएल न होय एवी वनस्पति फळादिक खाय. ४. ओळो (चण्यानी), पोंहोक (घडं प्रमुखनी), उंधीयुं (पापडी प्रमुखनुं). भरत (रींगणा प्रमुखनुं), इत्यादिक दुष्ट रीते पकवीने तथा पकवेली चीज खाय. ५. जेमां नाखी देवानुं घणुं ने खानानुं थोडुं एधुं वोर, शेरडी, सीताफळादिक तुच्छ वस्तु खाय. उपर कहेली सर्व चीज सचितना पञ्चखाण होय ने खाय तो दोष. भोजनना संबंधमां ए पांच अतिचार टाळी सातसु व्रत शुद्ध पाळुं. हवे सातमां व्रतमां व्यापारनी बीजो भेड कहे छे. व्यापारना संबंधमां पंजर प्रकारना कर्मदान छे तेथी वणां पाण कर्मनो संबध थाय. एवां पंजर प्रकारना व्यापार श्रावके जाणवा एण अंगिकार करवा नहि ते कहे छे. १. कोयला पढावी वेचे, लुहारनी, कुंभारनी, सोनीनी, भाडसुजानी, चुनानी इत्यादिक चीवीस प्रकारनी भट्टी करी आजीविका करे. २. वन करी ते वन टजारे लट् लीलां झाड बहावी आजीविका करे.

३. गाडी-गाडा वनाची वेचे तथा गळो प्रमुखना सोड करी आजीविका करे. ४. गाडी, वळदीया, घोडा, ऊंट, गंधेडा प्रमुख त्रस जीव घरे राखी तेने माथे भार भरो भरबी आजीविका करे. ५. हळ, कोस, कोदाळा प्रमुखे धरतीना पेट फोडी खेती, सलाट, ओडना कसव करी आजीविका करे, ६. हाथीनां दांत कपावी आजीविका करे. ७. लाखनो वेपार करे. ८. दारू, ताडी, चरबी, मय प्रमुख निच रसनो व्यापार करे. ९. अफीण, सोमल, वळनाग प्रमुख झेरनो व्यापार करे. १०. चमरी गायना पृच्छडाना न्केश कपावी वेचे तथा द.सदासी, पशु लड वेचे तथा उननो वेपार करे. ११. वाणी, चरखा, वाड (शेरडी पीलवानो), कपास पीलवाना, रुपडा वणवाना, जीव मारवाना संचा, पाणी काढवानो रेट, वंघी प्रमुखथी व्यापार करे. १२. त्रस जीवना कान-नारु विवी-खांशी करे. १३. दावानळ सळगाचे. १४. सरोवर, नदी, तळव-मांहीथी पाणी उलेची क्षेत्र, वाडी सिंचि. १५. कृतरा, वी-लाडां, कुकडादिक हींसक (जीव हिंसा करवा वाळा) जीवने पाळी पोपी वेचवानो व्यापार करे तथा दासीयु घेर राखी तेनी पासे वेश्यानो वंधो करापी ते पैसाथी पंतानी आजीविका चळवे. [ए पत्र प्रकरना व्यापारमांही केटलाकने, केटलाक खेतीवाडी जेवा कृळधीज व्यापार होय तो तेनी मर्यादा करे पण पवेन्द्रि जीवोनी हींमा करवा-कराववा जेवा कनीष्ट व्यापार कृळधीज होय तोपण छोडी देवा.] एग पूर्वोक्त पत्र प्रकरना व्यापार दाळी सातसुं त्रत शुद्ध पाळवुं. ॥ ७ ॥ ५? ॥

अर्थः—॥ ५२ ॥ त० ते वार । अ० पल्ली । च. णं. वळी । अ० अनर्थ । ट० टड । वे० वंरमणना । स० श्रावकने । प० पांच । अ० अनिचार । जा० जाणवा पण । न० नहि । स० समाचरवा । तं० ते । ज० कहे छे ।

कं० कंदर्पनी काम वधे तैथी कथा । कु० कुवेष्टा करे । मो० मोढे मीढुं वचन बोले । पाछळ खोडुं बोले । सं० एकठां करी राखे । अ० उपल सुसल प्रभुल हथीआरो लोक आवी खांडे । उ० एकवार भोगववानी । प० परिभोग वारंवार भोगववानी । अ० अतिरिक्त जेटळुं आपणे काले आवे तैथी अधिकी स्नान भोजनादि सामग्री भेगी करे ॥ ८ ॥ ५२ ॥

मूळपाठः—॥ ५२ ॥ तथाएन्तरं च एं^३ अणट्टा दएकेवरसणस्स^३ समणोवासएणं पअअइयारा जाणियव्वा, न समायरियव्वा । तं जहा^३ । कन्दप्पे, कुनकुए^३, मोहरिए, सअजुल्ला-
हिगरणे^३, उवत्तोगपरित्तोगाइरित्ते^३ । ७ ॥ ५२ ॥

भावार्थः—॥ ५२ ॥ तयार पछो अनर्थादिंधथी निर्वर्तवारूण आठमा व्रतना सुहोटा पांच अतिचार जाणवा पण अंगिकार करवा नहिं ते कहे छे. १. माणस कामातुर, थाय एवी कंदर्प (निपय) नी कथा करे. २. दाथ

Afcel' ण D. E. (डी. इ. मा छे 'ण' पछी नीचेना शब्दो) insert अनन्धदंडे चउविहे णणत्ते । त । अवज्जाणायरिए, पमायायरिए, हिनप्पयाणे, पावकम्मोचएस्से, । तस्स ण । २ (सी मा नथी) Omib., D E. (डी इ) ° वासगस्स ३. A B C D E (ए. बी सी डी इ मा नथी) Omib.s; B. (इ. मा वधारे छे) inserts पहाणवट्टणवणणगविलेवणो, सहरुवरसगवे, वरयाराणआभरणे, पडिअमणे, देवान्य मव्व ४. C. E (सी. इ) कुकुइए D (डी) कुकुइए ५ A. B C D E (ए बी सी डी इ मां) ° हिकरणे. ६. A. B. C. D E. (ए बी. सी डी इ. मा) ° गालिरित्ते.

सुखादिके कदर्पिनी कुच्छेष्टा करे. ३. परपर वातनो संबंध मलतो न होय एवी जेश तेम भापा वोलें. ४. गांविला, खांडणीया मसुख हिसाना, शस्त्र निरर्क्षक एकठां करी राखे. ५. जे वास्तु एनी एज एकजवार भोगवषामां भजे जे वस्तु एनी एज वांवार भोगवषामां आवे ते वस्तुनी पोताने जेटळी जरूर होय तेशी वयारं वीजाने आपवा माटे राखे. जेम पोताने वशेर शाकनी जरूर होय तेने वडले षण शाक संगारी राखे जे जेने जोटए तेने आपे. पोताने पांच पळंगानी जरूर होय तेने वडले, पषीस पळंग वनायो राखे ने भलाट लेजा जेने जोटए तेने आपे, इत्यादिक दरेक वस्तु पोताने जेटळी जोटए तेथी वयारं राखे. ए पांच अनिचार टाळी आठुं घत शूद्र पाळुं. ॥८॥ ५२ ॥

अर्थ:—॥ ५३ ॥ त० ते वार । अ० पळो । च. णं. वळी । मा० सामायकता । स० श्रमणोपासकते । पं० पांच । अ० अतिचार । जा० जाणवा पण । न० नहि । स० समाचरया । त० ते । ज० कहे छे । प० मन । दु० (यरना काम काज) माटुं ध्यान चिंतवे सामायिकमां वेडो । व० वचने । दु० माटुं ध्यान प्रवर्तव्युं होय (रुडोर वचन सोले) । का० काया । दु० माटे ध्याने प्रतीयो होय (पंड्या विना वेसे) । सा० सामायिकमांहि । स० स्मृति न रहे ते पं सामायिक कीधी के । अ० न कीधी अथवा सामायिक निद्रादिक प्रमादे शून्यपणे करे । सा० सामायिक । अ० अनवस्थित । क० करण एटले सामायिक लडने कंठ्ठी पाळे ॥ ९ ॥ ५३ ॥

मूळपाठ:—॥ ५३ ॥ 'नयाणन्तरं च णं सामाद्यस्स समणोवासणं' पञ्च अड्यारा

१. A. B. C D (न बी. सी. डी.) तदा? २. D P. Place the after पञ्च अड्यारा (डी. ५.

मां "पञ्च अड्यारा" पळी भा पाठ छे.)

जाणियवा, न समायरियवा । तं जहा । मण्डुप्पफिहाणे, वयडुप्पफिहाणे, कायडुप्पफिहाणे, सामाड्यस्स सड्ढअकरणया, सामाड्यस्स अणवट्ठियस्स करणया । ए ॥ ५३ ॥

भावार्थः—॥ ५३ ॥ त्थार पछी सम एटले सम्यक् प्रकारे जेवो जोडए तेवो आयक एटले काय प्राप्त थयो ते सामायक व्रतना मोटा पांच अतिचार श्रावके जाणवा पण अंगिकार करवा नहि ते कहे छे. ? सामायकमां मन दुष्ट प्रवर्तविं. (ते मनना दण दोष कहे छे). ? ओल्लु, अधिक, विपरीत ते जाणे. २. जश कीर्ति बांछे. ३. धननो लाभ बांछे. ४. गर्व करे. ५. जेठ प्रमुखथी इरतो सामायक करे. ६. पुत्र, स्त्री, धनादिकनुं नियाणुं करे. ७. सामायकनु फल ह्ये के नहि होय एम संशय आणे. ८. क्रोध करे. ९. अविनय करे. ? भक्ति. हिंज करे. एवी रीते दण मनना दोष लगाडे. २. वीजाने दुःख थाय एवुं पापकारी दुष्ट वचन बोले (ते वचनना, दण बोल कहे छे.) ? मग्गा चच्चादिकनी गाल देवारुप दुष्ट वचन बोले. २. अजाणुं एकदम वगर विचारुं बोले. ३. संसारी गीत गाय. ४. भगवंतनी आज्ञा विरुद्ध पोतानी मरजी मुजव बोले. ५. अयुहं वचन बोले, सूत्र संक्षेपे. ६. परजीवने स्लेपकानी मर्म वचन बोले. ७. विकथा करे तथा कोइना विरुद्ध खोंडुं बोले. ८. वीजानी हांसी मक्करी करे. ९. उतावळी उतावळी आये, बोले ने हाम करे. ? १०. अत्रतीने काम भळवे ने कहे के उतावळा जाओ. ए दम वचनना दोष. ३. अजल्लाए चाले, बेसे, उठे इत्यादिकं कायाः दुष्ट प्रवर्तविं (तं कायाना वार

? B. C. (वी सी मा) ० पणिहाणे ६. A. P (ए बी. मां) वडुप. ० B C (बी. सी. मा)
० पणिहाणे. ३. C (सी) ० पणिहाणे. ४. A. (ए) सविअ. ०

दोष कहें छे.) १. बल्लनी तथा बे वाहुनो'पलांडो वाली बेसे तथा पग उपर पग चढानी बेसे. २. एक ठंकाणे आसन न राखे तथा आधुंपालुं हाले एवा अस्थिर आसने बेसे. ३. चपळ द्रष्टिए तथा विपय द्रष्टिए स्त्री-पुरुषना रूप जोवे. ४. पापकारी काम करे तथा वालक रमाडे. ५. वृद्धाश्रथा अने रोगादिरुना कारण विना बगर पुंज्ये भीत तथा ~~बायलादिकनुं~~ ओडीगण ले. ६. अंगोपांग अत्यंग संकोची राले (आ प्रमाणे करवाथी कोट वखते पडी जयाय तं ~~स्म~~ विराधना तथा परजीवनी विराधना यवानो संभव रहे.) ७. आलस मरडे. ८. हाथ-पगादिक-ना टाचका वगाडे. ९. शरीरे मडेन कराने तथा शरीरनो मेल उतारे. १०. शरीरे खाज (खुजली) खणे. ११. हाथ पगादिक चंपावे. १२. उधे. ए वार कायाना दोप जाणवा. ४. सामायक कर्तुं के नही तेनो उपयोग चुके. ५. रामा-यक पुरु थया विना पाळे. (आ सामायक व्रतनी स्थिति वे घडी, चार घडी, छ घडो, एम बेकी रूप घडीथी ओली घडोए नथी.) उपला पांच अतिचार/टाली नवसुं सामायक व्रत शुद्ध पाळजुं. ए नवसुं व्रत संपूर्ण ॥ ९ ॥ ५३ ॥

अर्थः-- ॥ ५४ ॥ तं तैश्च । अ० पछी । च. णं. वळो । दे० देसावगासिक व्रतना । स० श्रानकने । पं० पांच । अ० अतिचार । जा० जाणवा. वा । न० नही । स० सधाचरवा । तं० ते । ज० कहें छे । आ० अनेरा पाले घर थकी वस्तु । प० अणाचे । पे० निमेल भूमिकाथी वाहीर वस्तु । प० मोकळी होय । स० हुंकारो करी । अ० जणाने । रु० रूप । अ० देखाडीने पोताने जणावे । ब० वहार । पो० पुद्गल कांफरो । प० नांखो । पोताने छतो जणारे । ?० ॥ ५४ ॥

मूळपाठः-- ॥ ५४ ॥ तथाण्तरं च णं 'देसावगासियस्स सनखोवासणं पञ्च अइथारा

जाणियवा, न समायरियवा । तंजहा । 'आणवणप्पओगे, 'पेसवणप्पओगे, सदाणुवाए,
रुवाणुवाए, वहिया 'पोगलपवखेवे । १० ॥ ५४ ॥

भावार्थः—॥ ५४ ॥ छद्वा व्रतमां छ दिशानुं जे प्रमाण करेल छे ते मांहीयी संकोची ? जीवहिंसा, २. जूठे
वचन, ३. चोरी, ४. कुशीळ [विषय] ५. परिग्रह. ए पांच आश्रवनों त्याग करी निविहार [? . अन्न, २.
मेवो. ३. सुववास, ए व्रण प्रकारना आहारनो त्याग अने एक अचित पाणी पीवा माटे मोकळें ते] अथवा
चोविहार [अन्न, पाणी, मेवो, सुववास, ए चारे वस्तुनो त्याग ते.) उपवास करी एक अहो (दिवस) रात्रीनो
संवर करी धर्म स्थानकमां रहे तथा पांच आश्रवनों त्याग करी अचित आहार-पाणी करी एक अहोरात्रि धर्म
स्थानकमां ग्ही धर्म ध्यान करे ते दसमां देसावगासिक व्रतना पांच म्होटा अतिचार श्रावकेजाणवा पण अंगिकार
करवा नहि ते कहें छे. ? . पोते जमीननी जेडली मर्याटा वारेल छे ते उपरांत वाहिर वरादिकथी वस्तु मंगावे.
२. चाकर पासं मंगाने अथवा तेनी माथे मोकले. ३. पोते जाट (उचार) करी जणावे. ४. पोते रूप देग्वाडी जणावे.
५. कांररी प्रमुख नाखी जणावे. आ पांने प्रकारे पोते थारेली हटनी उपरांतथी मगावे. ए पांच अतिचार टाली
दगमुं देगावगासीक व्रत शुद्ध पाळ्युं. ए दगमुं व्रत संपूर्ण । ?० ॥ ५४ ॥

अर्थः—॥ ५५ ॥ त० ते वार । अ० पछी । च. णं. वळी । ण० पोसो । उ० उपवासना । स० श्रावकने ।

(A B. (० वी) ० पओए. D E. (डी. इ.) पओगे. २. (' D. E. (मी. डी. इ.) ० पओगे
० पओगे. ३ D. (डी.) ० वातिण ४ A. (ष) ० परिमेधे.

पं० पांच । अ० अतिचार । जा० जाणवा पण । न० नही । स० समाचरवा । तं० ते । ज० कहे हे । अ० जीव
रक्षा निमित्ते सेजा संधारी द्रष्टि करी वगवर न पडिलेहे न जुवे । दु० माठी रीते पडिलेहण कीधुं होय । सि०
पाटपाटला । सं० तरणाटि पथारी । अ० थोडं पुंज्युं होय । दु० माठी रीते पुंज्युं होय । मि० सेजा । सं० सथारी ।
अ० वरावर नपासी पडिलेहण कीधुं न होय । दु० माठी रीते । पडिलेहण कीधुं होय । उ० वडीनीत जाजर
जवानी । पा० ~~ल्लु~~पेशावनी परठवानी । भ० भूमि । अ० थोडी पुंजी होय । दु० माठी रीते पुंजी होय ।
उ० वडी नीत । पा० ल्लुनीतनी । भ० भूमिका । पो० पोसह । उ० उपवास कीथो । आहारनी बांछा करे ।
प्रभाते भला आहार सुखडी लेथुं एम । स० सम्यग् । अ० न । पा० पळे । ? ? ॥ ५५ ॥

मूळपाठः—॥ ५५ ॥ 'तयाणन्तरं च एं पोसहोववासस्स समणोवासएणं पञ्च अड्यारा
जाणियवा, न समायरियवा । तं जहा । अप्पक्खिलेहिय दुप्पक्खिलेहिय सिज्जासंधारे, अ-
प्पमज्जिय दुप्पमज्जियसिज्जासंधारे, अप्पक्खिलेहिय दुप्पक्खिलेहिय उच्चारपासवणञ्जूमी, अप्प
मज्जियदुप्पमज्जिय उच्चार पासवणञ्जूमी पोसहोववासस्स सम्मं अणुपादणया ॥११ ॥५५॥

भावार्थः—॥ ५५ ॥ त्वां पठो चार आहारना पचलाण करी कुशोलना पचलाण करी सोनी पासे गया सि-
वाय नीकळी शके नहि एवी कडी प्रमुख तथा जेना वगर बीलकूल चाले नही एवी चोज, जेमके सौभाग्यवती स्त्रीने

कानमां वाली डोकील्यु, परीगादिक होय, नाकमां नय कांडो होय, गथमां जुडी उपर सोनानी-चीप होय,
 पगमां कट्या, मांकळां होय, पुरुपना कानमां कडी, मरकी होय, गगमां सोना रुपानी बेडी होय इत्यादिक जरूरी
 चीज उपरान्त गोना, रूपा, अंतरात प्रमुख वरेणाना पचखाण, पुष्पनी माळः तथा चंदनादिक विलेपननां पचखाण,
 अन्न, मांज्या प्रमुख नमाम पापकारी कामनां पचखाण. एवी रीते पचखाण करो एक संपूर्ण अहोरात्री सुधी
 र्थ स्थानकमां रडो धर्म-ध्यान करवुं ते पोपथ व्रत कहीए. ते पोपथ व्रतना एकवीस दोष कहे छे. १.
 वगः पोपथ व्रतवाळार पासे पाणी प्रमुख वंगवी लीए. २. पोपो करवा माटे सरस आहार लीए. ३.
 धतरागणे (पोपो ककचाने आगले दिवसे) सामग्री मेळवी आहार लीए. ४. पोपा निमित्ते शरीरनी
 निःशुषा (नाडावुं-बो धुं विगेरे) करे. ५. पोपा माटे वस्त्र धोवरावे. ६. पोपा माटे बहु मूल्यवाळा आ-
 मरण पहेंरे. ७. पोपा निमित्त हजामत करावे, नख उतरावे. (बीजाथी सातमा सुधीना ए छ दोष पोपो
 करवा अगाड ल्याडे) ८. पोपा माहि शरीरना मेळ उतरावे. ९. दिवसे वगः कारणे सुवे. १०. माणस का-
 मानर थाय एवी रुथा करे. ११. भाजननी कथा करे. १२. देवनी कथा करे. १३. गड्यनी कथा करे. १४.
 पारकी निंदा करे. १५. मानापितादिकने आथी जाव कहे. १६. ए चोर पापी हतो तेने भलो मार्यो इत्यादिक
 चोगेनी कथा करे. १७. स्त्रीना अंगोपांग नीरखे. १८. जे जग्याण स्त्री वेठेली होय त्यांथी गया पळी वे घडी
 यथा पहेंळां ते जग्याण वेसे. १९. पोपामांदि वण दिवसना काम आगळथी चितवी राखे. २०. मळ-मात्राना वा-
 ळण एकदां मुक्त. २१. मेजा (मकान), मंधारो (पयारी) प्रमुख पुंड्या वगः वापरें.

(आठमाथी एकवीसमां सुधी ?४ अने एक पहेलो ए पंढर दोप पोपामांहि लगाडे. ए एकवीस दोप टाली पोपो करं.) ते अग्यारमा पोपयत्रतना मोड्य पांच अतिचार श्रावके जाणया पण अंगिकार करवा नहि ते कहे छे:-
 १. उपाश्रय, पाट-पाटला तथा पथारी जोते नहि तथा दुष्ट रीते जोते. २. उपाश्रय, पाट तथा पथारी पुंजे नहि तथा दुष्ट रीते पुंजे. ३. मळ-मात्रानी भूमिका जोते नहि तथा दुष्ट रीते जोते. ४. मळ-मात्रानी भूमिका पुंजे नहि तथा दुष्ट रीते पुंजे अने त्यां मळमात्रु परटवे (नाखे) ५. पोपामांहि जे टाली वस्तुनो न्याग करोल छे तेनी अभि-
 लापा करेनी होय अने एकवीस दोप रहित स्थिर चित्ताने पोपो रूटी परे पाळ्यो न होय. ए पांच अतिचार टाली उग्यागुं पोपयत्रत शुद्ध पाळ्युं. ॥ १? ॥ ५५ ॥

अर्थ:-॥ ५६ ॥ त० ते वार । अ० पळी । च. णं. वली । अ० अतिथि । सं. संमियागना । सि० श्रावकने । प० पांच । अ० अतिचार । जा० जाणवा पण । न० न । स० समानरवा । तं० ते । ज० कहे छे । ग० सचित्त उपरे । नि० मुजतो आहार मुक्यो होय । म० सचिते मुजतो आहार । पे० टांक्यो होय । का० काळ । अ० अतिक्रमे एटले वंगडेली वस्तु वहोराची होय । प० आपणी वस्तु पागकी । व० करे । एटले पोतानी आपवा जेरी वस्तु लतां बीजानी आपवा उपदेश करे अथवा पोते मुसना लतां पारकाने वहोरानवतुं कहे । प० मत्सर सहित दान दे । ?२ ॥ ५६ ॥

मूळपाठ:-॥ ५६ ॥ तयाणन्तरं च एं अह्रासंविजागस्स 'समणोवासणं पञ्च' अट्

१ (D. 13) (सी डी. इ मा नर्था) (omit ० A B. (ए थी मा) " तिचार, 1), (डा) अनिचार

यारा जाणियवा, न समाथरियवा । तंजहा 'सचित्तनिखवेवणया, सचित्तपेहणया, कालाड-
क्रमे, परववदेसे, 'मच्छरिया । ११ ॥ ५६ ॥

भावार्थः—॥ ५६ ॥ त्वार पछी अतिथि ते जेनी लिथि निर्माण करेल नथी के अशुक दिवसे आवशे अने
मृहस्थीए पोताने माटे जे वस्तु ग्रहण करेल छे तेमाहि जेनो भाग रहेल छे एवा साधुने चौद प्रकारनु निर्दोष दान
देवा रूप वारमा व्रतना म्होटा पांच अतिचार श्रावके जाणवा पण अंगिकार करवा नहि ते कहे छेः—

? सचित्त वस्तु उपर अचिन वस्तु मूकी होय ते आपे. २ सचित्त वस्तुए करी अचित्त वस्तु ढांकैली होय ते
आपे. ३ जे वस्तुनो काल बीती जवाथी तेना रंगमां, गंधमां, स्वादमां फेरफार थट गयेल होय एवी वगडेली
वस्तु आपे. ४ नहि देवानी बुद्धिए पोतानी वस्तु होय अनं कहे के. आ वस्तु मारी नथी पण गारकी छे
के तेथी हं शी रीते आपुं ? एम द्वेषथी आपे नहि तथा द्वेषथी अपथ्य—(गेरफायदो करनार) कारी, नागेशरी
ब्राह्मणीनी परे आपे तथा क्रोड कारणथी के कोडना कहणथी नहि छुटके आपुं पडे तो द्वेषभावथी आपे तथा
पोते मुजतो होय ने बीजाने आपवानुं कहे. ५ जश, कीर्ति मेलवया अहंकारथी दान दे तथा दान न्द अहंकार
रुं. ६ पांच अतिचारं दाली वारमु त्त शुद्ध पाळुं. ॥ १२ ॥ ५६ ॥

? U. D (सी इ) सचित्त ° २ . A B (ए बी) ° कम्म U (सी) ° कम्मसे D (डी .)

° कम्मदाने E (इ) ° कम्मदाने. ३. A (ए .) परउववेसे B. (बी) परउववेसे E. (इ .) परववेसे.

४ D. E (डी इ) मच्छरया

अर्थः—॥ ५७ ॥ त० ते वार । अ० पछी । च० णं० वळी । अ० अपछिय छेळी । मा० मरणने । अ० अंते । सं० मंलेगणा (माठा काम थकी दूर थवुं ते) । अ० अणमण सेववाना अथवा संवारा रूप अग्नि उपरे शरीर रूपा काष्टना । या० आरागमाना नायवाना । पं० पांच । अ० अतिचार । जा० जाणया पण । म० नहि । स० समाचरवा । तं० ते । ज० कहे छे । इ० इहलोकनी । सं० आंकंवा वांछा करे । ९० परलोकनी । सं० आंकंवा । जे हुं इंद्र थाउं ते अतिचार । जी० जीववानी । सं० वांछा करे । जे इंद्रणुं जीवुं तो मळया (कीर्ति) थाय । म० मरणनी । सं० आंकंवा करे । दुःख कष्ट आने । का० काम भोगनी । सं० वांछा करे । विषयादिक चींत्तने ॥ १३ ॥ ५७ ॥

मूळपाठः—॥ ५७ ॥ तयाणन्तरं च णं अपह्निमसारणन्तिय संवेहण।कूसणाराहणान् पथ अड्यारा जाणियवा, न समायरियवा । तं जहा । इहलोगासंसप्यओगे, परलोगासंसप्यओगे, जीवियासंसप्यओगे, मरणासंसप्यओगे, कामनोगासंसप्यओगे । १३ ॥ ५७ ॥

भावार्थः—॥ ५७ ॥ त्थार पछी आयुथने अंते अमगलीक उपशमाया माडे ज्ञान, दर्शन, चारित्तने आराधना (सेवना) शरीररूप काष्टने संवाराएप अग्निने त्रिणे नाखुं तेहना म्होत्र पांच अतिचार जाणवा पण अंगिकार करवा नहि ते कहे छेः—१ संवाराभां पवुं चींत्तवे के आ मनुष्य लोकमां राजा-प्रयानादिकनुं मने मुस मळजो

१. C (स्ती.) ० दृसिणा. ० २. A. B. (ण. वी.) ० प्ययोगे

एवी इच्छा करे. २ परलोकने विषे मने देवलोकना सुख मळजो एवी चिंतवणा करे. ३ पोतानी जश (पोताना देगमां लोको गुणग्राम करे ते) कीर्ति (सर्व देश देशने विषे लोको गुणग्राम करे ते) अने सुख जाणीने हुं धणो वखत जीबु तो साहं एवी चिंतवणा करे. ४ दुःख, पीडा जाणीने माळं मरण जल्दी थाय तो साहं एवी चिंतवणा करे. ५ आ करेलां तप, संयमनु फळ होय तो परभवने विषे मने काम (शब्द-रूप), भोग (गंध, रस, स्पर्श) मळे एवी चिंतवणा करे. ६ संलेखणा (संगारो) पांच अतिचार टाळी मरणने अंते शुद्ध संथारो करवो. ॥ १३ ॥ ५७ ॥

[समकीत, वारव्रत ने संलेखणाना मली ८५ अतिचार थयाने १४ ज्ञानना मली ९० अतिचार श्रावकना जाणवा.]

अर्थः—॥ ५८ ॥ तं ते वार । णं० पछी । से० ते । आ० आणंद । गा० गाथापति । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीरनी । अ० समीपे पासे । प० पांच । अ० अणुव्रत । स० सात । सि० शिक्षाव्रत । दु० एम वार । चि० प्रकारे । सा० श्रावकनो । व० धर्म । प० अंगिकार कीयो । प० अंगिकार करीने । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीरने । वं० चांदी । न० नमस्कार कहे । न० नमस्कार करीने । ए० एम । व० वोल्यो । नो० नहि । ख० निधे । मे० मुजने । भ० हे भगवंत । क० कल्पे । अ० आज पछी । अ० अन्यतीर्थि ते तीर्थ-करना शासनयी अनेग दर्शननी ते सर्व अन्यतीर्थि कहीए. गृहना अन्यतीर्थिना तपरनी (मायु) । वा० अथवा । अ० अन्यतीर्थिना । दे० देव हरी हरादिक । वा० अथवा । अ० अन्यतीर्थि । प० ग्रही जे पुजवा लायक वस्तु तेने अथवा अन्यतीर्थिना ग्रहा भद्राचारी आचार्य । वा० वढी । वा० चांदवा । वा० अथवा । न० नमस्कार

करवा । या० अथवा । पु० पहेंलो मुजने । अ० अणयोत्थावे । आ० एकरार बोलावयुं । आ० अथवा । सं० रारं-
 चार बोलावयुं । वा० वली । ते० तेहने । अ० असणादिक । वा० अथवा । पा० पाणी । वा० अथवा । खा०
 मुखडी । वा० अथवा । मा० मुखनास । वा० अथवा । द० देखे । या० अथवा । अ० अनेग पामे देगावुं न
 न रूपे पण । वा० वली । न० एट्लो त्रियेप । रा० राजाना । आ० आग्रहे देखुं । म० मणा कुटुंबनो णी ते
 गण तेहने । आ० आग्रहे करी देखुं । व० बलात्कां करी । आ० देक्रे । दे० देखताने । आ० योगे करी देखुं । गु०
 छुंयमांहि रडेरो ते गुरुने । नि० जोगे करी देखुं । वि० अटवी ने गिरे देखुं कल्पे । क० रूपे । मे० मुजने । स० अमण
 एटले अरिहत भगवंत तथा तेना । नि० निग्रयने (माथुने) । फा० फामुक अचित । ए० एणणीक वडोरया
 लायक । अ० असण आहार । पा० पाणी । मा० मुखडी । सा० मुखनास । १० रत्न । सं० कांमत्री । प० पाटु
 । पा० पायपुट्टणादिक । पौ० राजोठ । फ० पाटीयुं । मि० सेजा उपासारादिक । सं० संथारो तृणादिक । ओ०
 औपथ । भे० भेषथ । यणां औपट वेक्रेल होय ते । य० वली । प० एट्लां वानां देतो थको । वि० विनग्युं ।
 चि० पम । क० कर्गने । ट० एम् । ए० एट्टया । क० रूप एट्ले एहयो । अ० अभिग्रह । अ० के । अ० केडने ।
 प० प्रश्न । पु० पुट्टे । पु० पुल्लिने । अ० अर्थ । आ० थारे । आ० थारीने । स० अमण । अ० भगवंत । म० महा-
 वीरने । वि० त्रणवार । य० रांथा । वं० रांटीने । स० अमण । प० भगवंत । म० महावीरनी । अं० समीपयो ।
 द० दूडपलाम नामा । ने० उग्रान थफी । प० नीसरे । प० नीमरीने । ले० ज्यां । या० वाणिज्य । गा० गाम ।
 न० नगर । ले० ज्यां । स० पीतानुं । गि० गर । ते० ज्यां । उ० आट्या । उ० आरीने । सि० गिरानंदा ।

भा० भार्या प्रते । ए० एहं । व० वील्या । ए० एम । ख० निश्चे । दे० हे देवानुं प्रिय । म० मे । स० श्रमण ।
 भ० भगवंत । म० महावीर देवनी । अं० समीपे । ध० धर्म । नि० सांभळ्यो । से० ते । वि० य० पण । व० धर्म ।
 मे० मे । इ० बांछ्यो । प० विशेषे बांछ्यो । अ० ए धर्म । रु० रुच्यो छे ते माटे । तं० तमे । ग० जाओ ।
 शं० वळी । तु० तमे । दे० देवाणु प्रिय । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीरने । वं० जडने बांडो । जा० यावत
 प० सेवा उपासना करी । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीरनी । अं० गमीपे । प० पांच । अ० अणुंत्रत ।
 स० सात । सि० शिक्षाव्रत । दु० वार प्रकारं । गि० गृहस्थ । ध० धर्म । प० पडिवर्जे ॥ ७८ ॥

मूळपाठः—॥ ५७ ॥ तए णं से आणन्दे 'गाहावइं समणस्स भगवओ महावीरस्स'
 अन्तिए पआणुवइयं सत्तसिखावइयं दुवालसविहं सावयधम्मं पफिवज्जाइ, रत्ता समणं
 भगवं महावीरं वन्दइ नमंसइ, रत्ता एवं वयासी । "नो खलु मे, जन्ते, कप्पइ
 'अज्जप्पचिइं अन्नउत्थिए" वा अन्नउत्थियदेवयाणि वा अन्नउत्थियपरिगहियाणि

१. L (डी.) ° वति E (इ) ° वइ २ P. E. (डी. इ मां नयी) omil ३ C D E (सी
 डी इ) सावग ४. A. B (ए वी) वदासी ५. A D E (ए डी इ. मा नयी.) omil ६. A B.
 C D E (ए. वी सी डी इ. मां) ° मिइ. ७. ० ०. (ए. सी इ) ° भिति ७ A. B (ए वी)
 ° उत्थिय 'C D E. (सी डी. इ) ° उत्थिया.

वा वन्दित्तए वा नमंसित्तए वा, पुर्वि 'अणलत्तेणं आलवित्तए वा संलवित्तए वा, ते-
सिं' असणं वा पाणं वा ग्वाइमं वा साइमं वा दाउं वा "अणुपदाउं वा. नन्नह गया-
निअंगेणं' गणाच्चिअंगेणं बलाच्चिअंगेणं देवथाच्चिअंगेणं गुरुनिगहेणं वित्तिकन्ता-
रेणं । कप्पइ मे रामणे निगन्थे फागुणं' एसाणिज्जेणं' अयणपाणखाडसमाइमाणं चत्त
कम्बल पदिगहपायपुहणेणं' 'पीडफलगसिज्जासंथारणं' उंसहनेसज्जेण य पस्सिा-
जेमाणस्स विहरित्तए' " । ति कट्ट इमं एयारुवं अज्जिगइं अज्जिगिळइ. रत्ता पसिणाइं
पुहइ, रत्ता 'अट्ठाइं आदियइ, रत्ता' समणं जगवं महावीरं तिक्खुत्तो वन्दइ, रत्ता सम-

१. A. B D (ए बी डी मा वधारे छे) च्छेयइं C. E (सी इ) अरिहत च्छेय्याइ But acco-
rding to this author it should be च्छेय्याणि आ ग्रथ कर्त्ता 'चेय्याणि' दाइर होवो जोइए एम कहे छे.
२. A (म.) या इ C (सी.) अणात्तिंणं & C. (सी.) असिणं A. B. D E. (म. बी. डी. ई.)
मां याक्कीनुं नथी. फक्त (४) छे) Omit the rest only adding the numeral ५. B (बी)
* ताउ. 1. E. (डी इ) * याइं & A. (म) * योण्ण ७ A (म.) यिच्ची. B (बी) कत्तारं.
& A. C (म. सी.) फानुणसज्जेण ९ C D. E. (सी. डी इ. मां " पडिगह " पछी ' कवल ' छे)
phaco कवल अल्ले पडिगह A. B (ए. बी.) * पाइ * १२ C. D I. (सी. डी. इ.) * संज्जा. ०;
B. (बी.) * संथारेण I ११. A D E. (ए डी इ.) विहरत्तए. १३. A (म.) अट्ठाइमादियत्ति. C. (सी)
* इमादियइ. १३ D. E. (डी. इ. मां नथी.) omit.

एस्स ऋगवओ महावीरस्स अन्तियाओ दूइपलासाओ चेइयाओ 'परिणिकमइ, रत्ता जेणेव वाणियगामे' नगरे, जेणेव सण' गिहे, तेणेव उवागहइ, रत्ता सिवनन्दं जारियं एवं वयासी । " एवं ग्वलु, देवाणुणिए' . मण' समणस्स ऋगवओ महावीरस्स अन्तिए' धम्ममे निसन्ते, से वि य' धम्ममे मे इहिए परिहिए अंनिरुइए, तं गह' णं तुमं, देवाणु- पिए, समणं ऋगवं महावीरं वन्दाहि जाव' पज्जुवासाहि, समणस्स ऋगवओ महावीरस्स अन्तिए' पआणुवइयं सत्तसिस्कावडयं दुवालसविहं गिहिधम्मं परिवज्जाहि" ॥५८॥

भावार्थः—॥ ५८ ॥ ते वारे ते आणंद गाथापतिए श्रमण भगवत श्री महावीर देवनीं पासे पूर्व कथा ते सु- जब पांच अणुव्रत (पहेला पांच व्रत), सात शिक्षा व्रत (छठ्याथी चारमा सुधी सात व्रत) ए वे मळीने चार व्रतरूप श्रावकनो धर्म अंगिकार करीने, त्यार पळी श्रमण भगवंत श्री महावीर देवने (वकीस दोष टळी)

१. B C (बी. सी) पडिति ० A, B C D, E (ए. बी. सी डी इ) ० मस ० २. A. B. D (ए बी डी.) नगरे ३ B C (बी सी) मेहे. ४ A C (ए सी) ० पिया. ५ B' D D. (बी डी इ मां नर्था) Omil ६. D. E (डी इ) अतिय धम्मणिमत ७ D E (डी. इ) ८ मेधम्म ९ B C (बी. सी) गच्छइ जुओ जाता सूत्र पाठ १३? १४? जुओ भगवती सूत्र पानु २५० जुओ निरयावलिथा सूत्र पाठ ५. ६ B (बी.) पज्जवामाहि, १०. D, D. (डी इ.) अतिय. १? A (ए.) ० विहि ०

वेदन नमस्कार करे. [ते वंदनना वत्रीस दीपना नाम कहें छे.]:—

१. आदर रहित बाँदे, २. जात्यादिकनो मद् करीने अकड रही बाँदे. ३. वंदना करतां नासी जाय. ४. एक बखते घणाने बाँदे. ५. म्होटा म्होटा अंकुशनी परें ग्रहीने बाँदे. जेम हाथीने अंकुशो करी नैसाडे नेम वंदना करवा शिष्य गुरुने हाथे झालो तथा बख झाली बेसाडे. ७. काचजानी परें रीगतो (डील चोरानो चोरानो) बाँदे. ८. एकने बाँदी पछी माछलानी परें खेलतो (आडो अवळो) बाँदे. ९. दृष्ट मनथी बाँदे. १०. वेदीदा वध दीप लगाडतो बाँदे एटले हाथ हींचण उपर राखी बाँदे पण पंचागी प्रणाम न करे. ११. जो हूँ नहि बाँदु तो मने ठपको आपसो अथवा गच्छवाहर काडसो एम वोहतो बीहतो बाँदे. १२. एनो मारा उ-पर राग छे माटे बाँदु एम जाणी बाँदे. १३. ए म्हारो गृहस्थावागमनो मित्र छे तेथी बाँदु एम जाणी बाँदे. १४. जो एतं बाँदु तो मने श्रावको-एम जाणसो जे ए समाचारीने त्रिपे द्रव (मजसुत) छे तथा असमाचारीने त्रिपे दाखल करेल छे, एम गर्व सहित बाँदे. १५. बख, पात्र, शोनादिक लाभने माटे (गुरु पासं लटपट करी ज्ञानादिक वस्तु हूँ लई लई ने पछी मारें गुरुनी वीचकल गरज राखी न नहि पृथी मनमां चोटाडथी) बाँदे. १६. लघु-तापणाना भयथी अनेरा थकी पोताना आत्मने गोपवतो चोरनी परें छानो बाँदं. १७. जो हूँ बाँदु तो मारी श्याघा (बखाण) थाय एम जाणी बाँदे. १८. जो हूँ गुरुने सारी रीते बाँदु ने लटपट करूं तो मने समाचारीमां भेळवी म्हारो आहार-पाणी भेळो करे एम मनमां चोटाडथी आहार-पाणी भेळो करवाने माटे बाँदे तथा गुरुने आहार अने निहार करवानो समय होय ते वस्तु अटकावी बाँदे. १९. क्रांति यथमतो बाँदे. २० तमे ऋष्ट पुत-

ला जेवा छौं माटे नमने वांढवुं-अणवांढवुं सरखुंज छे, एम आंगळीए नर्जना करतो वांढे, २१. नमने वांढवाथी
 थुं थाय, एम धूर्त्तपणे होलीने वांढे. २२. अर्धवदन करी ववे विकथा-करतो वांढे. २३. जे साधुने देखे तेने वांढे
 अने न देखे तेने न वांढे. २४. उत्तमांगने एक देशे (एक पडखे माथुं नमावी) वांढे. २५. निर्जराने अर्थे नहिं
 वांढता राजानी वेठनी परे कर मानतो वांढे. २६. राजाना कर थकी छुट्या पण गुरुनी वंङणाना कर थकी छु-
 ट्या नहिं एवुं जाणी वांढे. २७. वंङणानी अभिलाखाए आवश्यकादिक अमंपूर्ण, अधुरो पाठ भणी वांढे. २८.
 वांढीने पल्ली गाढे गाढे शब्दे वांढे. २९. मृंगानी परे उच्चार करतो वांढे. ३०. म्होटे शब्दे उच्चार करतो वांढे.
 ३१. घोडानी लगाम चोकडानी परे रजोहरण छेडे ग्रहीने वांढे. ३२. अर्थिये वांढे. ए वचीम दाप रहित
 वंङणा नमस्कार करीने एम कहंता हवा हे भगवंत ! नीर अतिचारपणे समकित पाज्वा अर्थे, १. अन्यतीर्थि
 (जैन गियाय वीजा धर्म) ना साधुने; २. अन्यतीर्थिना हरीहरादिक देवने; ३. जैननी 'साधु
 संयमगो भ्रष्ट थट गएलो होय तेने अन्य तीर्थिण पोताना धर्मनो साधु, वावो, जोगी, कापडी, तापस, सन्यासी
 विगरे करी ग्रहण करेलो होय तेवा भ्रष्टाचारी साधुने; ए त्रणे जणाने आजथी गारे वांढवा कल्पे नहिं, तेहने नम-
 स्कार करूं नहीं तेनी साथे अणवोलावे वोलुं नहिं, वगर वोलावे वारंवार वोलावुं नहिं, तेने धर्म निमित्ते, तरण-
 तारण बुद्धिए, निर्जराने अर्थे, अन्न-पाणी, मुखडी, मेवो, मुखवाम एकवार आधु नहिं, वारंवार आपुं नहिं (अ-
 नुकंठा निमित्ते आपवुं पडे तेनी वंधी नथी), तेभां म्हारे छ कारणे करवुं पडे तो आगार ते छ आगार कहे छे:-
 १. राजाना हुरुमथी, २. घणां लोकनो मसुदाय मळीने कहेवाथी, ३. कोड वळवतना वळात्कारे परवशपणाना

कारणे, ४. कोड देवताना मळाकारे, ५. मानापितादिक वडेराणा कंठ्याधी. ६. श्रद्धेयीमां तथा दृषियंते विपत्तिना
कारणे. ए छ डींतीना कारण शिवाय पूर्वोक्त व्रतने वंदनादिक मीं स्तारं करवुं करणे नहि, अने कल्पे मुजने श्रमण
एटले तीर्थकरने तथा तेना एटले निग्रय साधुने अचित वंतालीय दोंप रहित ? . अन्न, २. पाणी, ३. मेयो, ४.
सुखवास, ५. वस्त्र, ६. पात्र, ७. कंबळी, ८. पायपुच्छुं-गजोहरण, (ए आठ प्रकारनां दान आया पत्नी पाटां
लट शक्याय नहिं.) हवे पाढीहाहं ते जे आपलुं पाहुं लट शक्याय तेहना नाम:-९ पाछळ ओडींगण देवानां पातीयां:
१०. वाजोठ, ११. उपाश्रय तथा पाट, १२. व्रणादिकतो संगतो (पयारी), १३. ओंपथ (दया), १४. भेष-
ज. ते गोळी चूर्ण प्रभुत्व. (ए छ प्रकारना दान पाटा चड-शक्याय तेशी तचे पाढीहाहं अन्ट कंठले हे.)
ए चौट प्रकारनुं दान मनिलाभतां (आपतां) विचरुं मुजने कल्पे. एम करीने एतो इतो अभिगत (वा-
रणा) ग्रही (लट) ने प्रक्ष पुछयां, पुछीने अर्थ. हेतु, आदरे आदरीने श्रमण भगवंत श्री महागीर देजेने तणमार
आर्तनेन (दुयट्टानी पोटागना आठ पट करी गळामां छती तरफ वे छेडा नाली, एक भाग मोठा आढो वगार
गही शंके एमीरति राखी ते छेजे दयासंभा उपर नांशुयो, बीजो छेजे वे हाथमां साली जमणा कानधी जया काने
जट फरी जमणा काने वे हाथ लायता तेने एम आर्तनेन सहैराय छे. एम आर्तनेन एम यतां मुची तिसुनीनां मंषण
पळ यणो मवां जोडए एयो गेने तण आर्तनेन देया ते मात्र तण उक्वत निगुचोनां पाठ यणो अने वे हाथ, वे
पग, एक मायुं ए पांच अंग नमारी व्रणवार उटो, वेसी वंदी नमस्कार कृत्वा) टडने वॉं, नमस्कार करे, वंदी
नमस्कार करीने श्रमण भगवंत श्री महागीरना पाया यकी दूनीपलाय नाये वनयकी गोळीने ज्यां यणि-य गाम.

नगर के ज्यां पीतानुं घर छे त्यां आधीने पीतानी शिवानंदा भार्या ने एम कहंता हवा, एम निश्चै, हे देवाणुप्रिय ! मे श्रमण भगवंत श्री महावीर देवनी पासै धर्म सांभळ्यो, ते धर्म मे सेळ्यो, विशेषे इच्छ्यो, ते धर्म मने अति रुच्यो, ते माटे हे देवाणुप्रिय ! तमे पण त्यां जाओ अने श्रमण भगवत श्री महावीर देवने बांदी, नमस्कार करी यावत पयुपासना (सेवा) करी श्रमण भगवंत श्री महावीर देवनी पासै पांच अणुव्रत, मात शिक्षाव्रत, ए बार व्रतरूप गृहस्थनी धर्म अंगिकार करो ॥ ५८ ॥

*उपासकदशा सूत्रना पाठ ५८ नी वाचतमां ए. एफ. रुडोलफ होरनल साहेब जेणे ?८९० मां आ सूत्रनी मूळपाठ पाठांतर साथे मागशी भाषामां अंग्रेजी तरजुमा साथे रची कलकत्तानी एसीयाटीक सोसाइटी तरफथी छपावेल छे तेना अंग्रेजी तरजुमाना पाने ३५ मे ९६ मी फुटनोट नीचे सुजव करी छे:—आ सूत्रनी मूळपाठ ते साहेबे आठ उपासक दशा सूत्रनी जूदी प्रती उपरथी लख्यो छे ते आठ सूत्रनी विगत प्रस्तावनामां इंग्रेजीमां तेज बुकमां आपी छे. ते सूत्रोना नाम “ ए ” थो मांडी “ एम ” सुधी आपेल छे. ते सूत्रो पैकी “ ए-बी-डी नामनी त्रण प्रतीमां “ अन्नउत्थियपरिगहियाणि चेट्याइं ” एवो पाठ छे ने “ सी ने ड ” नामनी बे प्रतीमां “ अन्नउत्थिय परिगहियाणि अरिहंत चेट्याइं ” एवो पाठ छे. वाक्कीनीमां “अन्नउत्थिय परिगहयाणि ” एटली पाठ छे. उपलो पाठ ते साहेबना वनानेल उपला सूत्रना मूळ पाठना पाने २३ मां मूळ पाठ ५८ तथा तेना पाठान्तर ते पानाना फुटनोटमां लखेल छे तेथी जणारे. उपलो पाठ तथा पाठान्तर वाचत ते साहेब इंग्रेजी तरजुमो करतां पाने ३५ मे ९६ नी फुटनोटमां लखे छे जे उपली पांच प्रतीमां “ चेट्याइं ” अथवा

“अरिहंत चेट्याई” एवो पाठ जे वयारे जणाय छे ते अर्थनो विशेष खुलासो करवा टीका उपरथी दाखल करल जणाय, छे जेथी एम जणाय छे जे अन्य तीर्थिण पुजरा ग्रहण करल चीजो कानो “अहंत” (अथवा मोडा मा) के “चेट्याम” एवो अर्थ वतावा खुलासा तरीके दाखल करी छे. जो मचना मूलपाठमां “चेट्याई” क “अरिहंत चेट्याई” एवो पाठ असलमां होत नो ते पाठ “चेट्याणि” गहवो होमो ज जोडण एमां शक रहंतो नथी, पण “परिगहियाणि चेट्याई” पाठ गणोज शक पडतो छे. उपर मुजवनी पाठ “उवयाड” मूत्रमां जणाय छे पण तेनो खुलासो ते मम करे छे जे ज्यारे एक पाठ गुलासा दाखल एक मूत्रमां दाखल थाय एटले तेवो ज पाठ तेरी ज जातनो ज्यां पाठ आंम त्यां ते फरीने लसी जयाय ए कुडरती रीते वने तेंतुं छे. “चेय” शब्दनो टीकांमां “प्रतिमा लक्षण” एवो अर्थ करल छे. जेवी के भातु नामना नीच जातना ब्राह्मण भेनासीयां जीवनी वीग्मध अनं महाकाल नामनी वे जातनी प्रतिमा पुजे छे तेवी. उपर मुजवना ते माहेवना खुलासा उपरथी मम जणाय छे के ‘८ मा पाठमां “अद्वैतस्थियपरिगहियाणि चेट्याणि” एमां पाठ जोडण. हा आ पाठनो अर्थ “अन्यतीर्थिण शही जे पुजरा लायक चीजो” एमां ते माहेने कर्षो छे ते अर्थ “चेट्याणि” शब्द दाखल कर्या विना कर्षो छे. तेनो अर्थ वे गोमती नथो, तेंप के एवी कड चीजो अन्यतीर्थिण शही छे जे आणट थाराने पूजयालायक नहि पण जो “चेट्याणि” शब्द मूलमां होय नो तेनो अर्थ एम वेसे के अन्यतीर्थिण ग्रहण करेल पूजया लायक “चेट्याणि” ए अर्थ वेसे छे, अन्यतीर्थिना माथु, अन्यतीर्थिना देमने अन्यतीर्थिण ग्रहण करेल “चेट्याणि” ए गणराना थया, हो अन्यतीर्थिं शब्दे अन्यतीर्थिना

साधु एहवो अर्थ ज्ञाता सूत्रमां आराधिक अने विराधिक साधुना संबंधना अध्ययन ? ? मुं जोवायो सिद्ध यशे. ते अध्ययनमां भगवंते एम कणुं के, मारा केटला एक साधु आराधिक छे ने केटलाएक विराधिक छे. आराधिक एटले मारी आज्ञा मुजब चालनारा ने विराधिक एटले आज्ञा विरुद्ध चालनारा छे. आराधिक कोने कबा के जे साधुने तेना सेवो बीजो साधु, अथवा साध्वी अथवा श्रावक के श्राविका एटले जेने जैन धर्ममां चार तीर्थ कबां छे, ते पैकी कोइएक अथवा अन्यतीर्थिने गाहाबइ एटले अन्यतीर्थिना गृहस्थ एटले के जैन मत सिवायना बीजा अन्य मत जेमां चार तीर्थ नथी पण साधुने संत एम बे तीर्थ कहेवाय छे, ते आवीने कडवा धचन कहे छतां ते साधुने क्रोध चडे नहि तेने भगवंते आराधिक कबो. एवीज रीते विराधिक एटले भगवंतनी आज्ञा विरुद्ध चालनारा वावतमां पण उपला छ शब्दो एटले के साधु-साध्वी-श्रावक श्राविका; अन्यतीर्थिने गाहावही ए शब्दो ज वापर्या छे तेयी पण जणयो के उपासकदशसूत्रमां आणंद श्रावकने अधिकारे पाठ ५८ मां “अन्नउत्थिए ” शब्दे अन्यतीर्थिना साधु जाणवा. आवो पाठ “निसिय ” सूत्रमां तथा बीजा घणां सूत्रोमां ठेर ठेर आवे छे ते जग्याए आवोज अर्थ थाय छे. हवे “वेइयाणि.” शब्दनो अर्थ करवानो रबो. “वेइए ” शब्द उपासकदशा सूत्रना पहेला अध्ययनमां छे, तेनो अर्थ ते सूत्रना इंग्रेजी तरजुमाने पाने बीजे फूटनोट ४ मां नीचे मुजब करेल छे.

“वेइय ” (संस्कृत) ‘ चैत्य ’ एटले जैन मंदिर अथवा पवित्र देवालय पण सामान्य रीते आ शब्दनो शब्दनो अर्थ आवी पवित्र जग्या जेमां वाडी, वगीचो (उद्यान, वनसंड, अथवा वनसंड),- देवालय अने

नीकरने रहेवाना मकानो होय. आ अर्थमां “ चेइय, उद्यान अने वनखंड ” ए बधानो अर्थ एक सरखो छे. विपाकसूत्रमां “ दूइपलास चेइय ” ने “ दूइपलास उद्यान ” कणुं छे. उपर सुत्र “ चेइय ” नो अर्थ देखल कर्यो छे. हवे आ उपासक दशांमां “ चेइए ” शब्द नीचे ठेकाले छे.

१. अध्ययन, पा. १. चम्पानयरी पुणभहेचेइए. १. अध्ययन पा. २. वाणियगाम दूइपलासए नार्य चेइए. ३. अध्ययन, पा. १२६ वाणारसीनयरी कोट्टए चेइए. ८. अध्ययन, पा. २३१. रायगिहे नयरे गुणसिले चेइए. ९. अध्ययन, पा. २६७ सावत्थीनयरी कोट्टए चेइए. आनी अर्थ पूर्णभद्र, गुणसिल बगेरे जसना देरा हता पण कोइ पण बोवीस तीर्थकरना नामना देरा आ दस श्रावकना अधिकारे वर्णलया नयी. आवा जसना नामना देरा बीजा सूत्रोमां पण छे तेथी अत्रे, ? ‘चेइए’ नो एक अर्थ जसनुं देरुं थाय छे. २ ‘चेइए’ नो बीजो अर्थ वगीचो पण थाय छे. ३ “चेइयं” (शब्द) उपासक दक्षाना सातमा अध्ययन पाठ ? ८७ मां छे त्यां पविष एम अर्थ करेल छे. ४ “चेइयं” आवो पाठ “तिसुतो” ना पाठे ठेकाले ठेकाले सूत्रोमां चाल्यो छे त्यां ज्ञानवंत एवो पण अर्थ करेल छे. द्वाणंसूत्रमां भगवंतने जे झाड नीचे केवलज्ञान उत्पन्न थयुं तेने “चेइय दृस” एतुं कहेल छे. ते “चेइय” शब्दे ज्ञानवंत पण थयुं. ५. जुओ वहेचार सूत्र उहेसो ?, पाठ ३८ “चेइयाई” शब्दनो अर्थ ज्ञानवंत एवो थाय छे.

उपर सुत्र “ चेइय ” शब्दना अर्थ जणाव्या पछी उपासक दशाना ५८ मा पाठमां “ चेइयाणि ” शब्दनो अर्थ ज्ञानवंत साधु पण थइ शके. अरिहंतना एटले जैनना साधु अष्ट थइ जवाबी अन्यनीयिमां गया होय तेवा अन्यनीयिण ग्रहेला साधु थइ शके, एटले अन्यनीयिना साधु, अन्यनीयिना देव ते अन्यनीयिण ग्रहेला

ज्ञानवंत पण ऋष्ट थएला साधु जे सन्याशीना धर्ममां होय तेवा. आ अर्थ बेसे छे तेनुं कारण एमजे आणंट ते पछी एम कहे छे, जे तेने वांदवा, नमस्कार करवा, पहेला मुजने अणबोलावे तेने एकवार के वारवार न बोलाववुं तथा तेने चार आहार देवा के देवराववा न कल्पे. एथी जणेशे के अन्यतीर्थिनी वस्तु के प्रतिमाने बोलाववा के चार आहार आपवानो अर्थ बेसतो नथी. वळी ते पछो अमण निग्रंथने १४ चीज आपवी कल्पे, एम कहे छे, पण “अरिहंत चेइयाणि” एटले अरिहंतना चैत्य एवो त्रीजो पाठ नथी तेथी ते संबंध मेळवता पण अन्यतीर्थिना साधु, देव तथा अन्यतीर्थिए ग्रहा ऋष्टाचारी जैनना ज्ञानवंत साधु, ए पाठ मळतो आवे छे तो “ चेइयाणि ” पाठ ५८ ना पाठमां वधारवा वांधो लेवा जेवो नथी, केमके ते पाठ गमे ते रीते काढो नखाएलो जणाय छे. आ दश श्रावकोनो अधिकार पुरेपुरो वांचता उपलो अर्थ बेसे छे. आ सूत्रना मूळपाठना रचनारे पण आ बाबतमां टीका करी छे तेथी आटलो खुलासो कर्यो छे.

अर्थ:—॥ ५९ ॥ त० ते वार । णं० पछी । सा० ते । सि० सिवनंदा । भा० भार्या । आ० आणंट । स० श्रावके । ए० एहवुं । वु० वचन । स० कहे थके । ह० हर्ष । तु० संतोष पामी । को० कुंडुबी । पु० पुरुष । स० तेइवावे । स० तेढावीने । ए० एम । व० कणुं । खि० शिघ्र । ए० वळी । ल० लघु करण नामा रथ जोत्रो । जा० यावत शब्दे । प० अनुक्रमे जइ वांदीने सेवा भक्ति करवा लागी ॥ ५९ ॥

मूळपाठ:—॥ ५९ ॥ तए णं सा सिवनन्दा जारिया आणन्देणं समणोवासएणं एवं

बुत्ता' समाणा' हृष्टुष्टा 'कोऽनुश्वियपुरिसे सदावेष्ट, रत्ता एबं' वयासी । " खिप्पासेव
'स्रुकरण' जाव' पञ्जुवासड' ॥ ५ए ॥

भावार्थः--॥ ५९ ॥ आणद श्रावके एवी रीते कथुं ते वारे तेमनी भार्या शिवानदा हर्ष-संतोष, पामी अने
सेवक (चाकर) पुरुषने तेडावीने एम कथुं, एम निश्रे, हे देवाणु मिय ! जहेना कान नाना, शरीरे धोळा, रुपाळा,
चालवामां उतावळा एवा बळ्दने नवरावी पछी तेने सोनानी सीघडियुं घालो, सोनानी रासडी, सोनानी माय,
सोनाना पदाना जोतर, गळे घुघरमाळ, पगमां झांझर, झेरातथी जडेली झुल एवी रीते बळ्दने सारी रीते शण-
गारी रथे जोतरीने उतावळा मारी पासे लावो, एवी रीते कथे थके सेवक तेज ममाणे रयने शणगारीने शिवानं-
दानी पासे लाव्यो, ते वारे शिवानंदा स्नान करी, कौतुक मंगळ करी, सोळ शणगार सजी, अठार बेळनी दासी-
ओनी साये रथमां बेसी, यणी दासीओ ने डासने परीवारे परवरी थकी वाणीज्य ग्राम नगरनी मध्योमध्य
भागे यइ ज्यां दुतीपलास नामे बन के ज्यां भयण भगवंत भी महावीर देव छे तेमनी पासे अइ वंदन नमस्कार
करी सेवा करती हरी. ॥ ५९ ॥ [उपर जाव शब्द होवायी पुर्वोक्त चीना भगवतीयां देवानंदा अने अंतगइमां
देवकीजीना अधिकारयी लसेल छे.]

१. B. (बी.) बलुवता समाणा. २. C. (सी मां " समाणा " पछी " जाव " यधारे छे) add. ' जाव '
after it ३. D. (डी.) कोऽनुश्वि ० ४. B. (बी.) वयासी. ५. A. C. D. E. (ए. सी. डी. इ.) ० क-
रणं. * वाकीमो पाठ आ सुजना पाठ २०६ मां अओ ६. B (बी.) पउजवासड.

अर्थः—॥ ६० ॥ त्र० ते वार । णं० पछी । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर देव । सि० शिवनंदा
रुपणी । ती० प्रपदा । य० प्रते । म० मोटी । जा० यावत । ध० धर्म । क० कथा । क० कहेता हवा ॥ ६० ॥

मूळपाठः—॥ ६० ॥ 'तए णं समाणे जगवं महावीरे' सिवनन्दाए तीसे य महं जावं

धम्मं^४ कहेइ ॥ ६० ॥

भावार्थः—॥ ६० ॥ ते वारे श्रमण भगवंत श्री महावीर देवे शिवनंदा प्रत्ये मोटी धर्म कथा कही. ॥ ६० ॥
अर्थः—॥ ६१ ॥ त० ते वार । णं० पछी । सा० ते । सि० शिवनंदा भार्या । स० श्रमण । भ० भगवंत ।
म० महावीरने । अं० समीपे । ध० धर्म । सो० सांभळ्यो । नि० हेये अवधार्यो । ह० हर्ष संतोष पायी । जा०
यावत । गि० गृहस्थ । ध० धर्म । प० पहीवर्जे । त० ते । ए० वळी । ध० धर्म । जा० जाण नामा । प०
प्रधान रथने विषे । दु० बेसे । दु० बेसीने । जा० जे । ए० वळी । दि० दिशा यकी । पा० आवी । ता० ते । ए०
ज । दि० दिशाने विषे । प० पाछी गइ ॥ ६१ ॥

मूळपाठः—॥ ६१ ॥ तए णं सा सिवनन्दा समणस्स जगवउं महवीरस्स अन्ति

१. B.C. D. (बी. सी. डी.) तओ समणे. २. D. E. (डी. ई. मां बघारे छे). bdd मासियाए.

B. C. D. E. (ए. बी. सी. डी. ई. मां नयी.) omit. " जूओ उक्वाइ सूत्र पाठ ५६ अने झाला सूत्र पाठ

४. A. (ए) धम्म कहेति, C. (सी.) धम्मकहाए; D. E. (डी. ई.) धम्मकहा.

ए० धम्मं सोच्चा० निसस्स० हट्टजावः गिहिधम्मं पम्बिज्जाइ, रत्ता तमेव धम्मियं जाणप्पवरं०
उरुहइ, रत्ता जामेव दिसं पाउञ्जूया, तामेवदिसं पन्निगया ॥ ६? ॥

भावार्थः—॥ ६? ॥ त्वार पछी ते शिवानंदा श्रमण भगवंत श्री महागीर देवती पासं धर्म सांभळीने हृदयमां धारी, एष संतोप पामीने यावत समकित सहित बार व्रतरूप गृहस्थनो धर्म अंगिकार करी धर्मना स्थमांहि बेसीने जे दिव्या आत्री हती ते दिशाए पाछी गड. ॥ ६? ॥

अर्थः—॥ ६२ ॥ भं० भगवंतने । चि० वळी । भ० भगवंत (पूज्य) । गो० गौतम । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० श्री महावीरसै । वं० वांटे । न० नमस्कार करे । न० नमस्कार करिते । ए० एम । व० वीह्या । प० सपर्ये छे । णं० हे भगवंत । आ० आणंद नामा । स० श्रावक । दे० देवताने । पि० वलभ । अ० तमारा समीपे । सु० दिक्षा लेवा सपर्ये छे । जा० यावत । प० प्रवर्जा लेसे ? । भगवंत वीह्या । नो० नहि । ति० ते । अ० अर्थ । स० सपर्ये । गो० हे गौतम । आ० आणंद नामा । णं० वळी । स० श्रावक । व० वणा । वा० वरसनी । स० श्रावकनी । प० पर्याय । पा० पाळे । पा० पाळीने । जा० अनुक्रमे । सो० सौधर्म । क० देवलोकने यिणे । अ० अरुण नामा । वि० विमाने यिणे । दे० देवतापणे । उ० उपजसे । त० तिहां । णं० वळी । अ० त्यां । ग०

१. C. D. E. (मी. इ.) अतिथि. २. E. (इ.) सुखा. ३. B. C. D. E. (श्री. सी. डी. इ. म. नयी) omits. * जूओ झाला पाठ, इ. जूओ उचवार पाठ १७. जूओ फळप पाठ ५. जूओ भगवती पाठ २६०. ४. D. E. (डी. इ.) ० पवरं.

गण्ड केटलाएक । दे० देवतानी । च० चार । प० पत्योपमनी । छि० स्थिति । प० कही । त० तिहां । णं० वली । आ० आणंद । वि० वली । स० श्रमणो पासकनी । च० चार । प० पत्योपमनी । छि० स्थिति । प० कही ॥६२॥

मूळपाठः—॥ ६१ ॥ “अन्ते” ति^३ जगवं गोयमे समणं जगवं महावीरं वन्दइ नमंसइ,^२
रत्ता एवं वयासी^३ । “पहू” णं, अन्ते, आणन्दे समणोवासए देवाणुप्पियाणं अन्तिए सुएके
जाव पवइत्तए^४ ?” । “नो तिण्डे^६ समडे, गोयमा । “आणन्देणं^६ समणोवासए^६ बहूइ^{१०}
वासाइं समणोवासगपरियागं^{११} पाउणिहिइ,^{१२} रत्ता जाव^१ सोहम्मं कप्पे अरुणे^३ वि-

१. A. (ए) ते, B. (बी.) ति. २. A B. D E. (ए बी. डी. इ. मां नथी) Omit. ३. B. (बी.) वदासी ४. A (ए.) प्यू, D. E (डी. इ. मां नथी.) पहू णं * “जाव” ने ठेकार्णे नीचिनां शब्द घटाइवा.—“भविता आगाराओ अणगरियं” ५ A (ए.) पवत्तिं; C. (सी.) पवत्तए; E. (इ.) पवत्तए. ६ A. F. (ए. एफ.) तेण्डे; C. E. (सी. इ) इण्डे. ७. D. E insert तए णं before आणन्दे (डी इ मां) “आणन्दे” पहेलां “तए ण” वधारे छे ८. A. (ए मां नथी.) omit. ९. D. E. add ण after समणो (डी. इ मां “समणो ” पह्छी “ण” वधारे छे.) १० D. E (डी. इ) बहू ण. ११. C. E. (सी. इ.) ० याथ १२. D (डी.) पाउणीहि E. (इ.) पाउणी + “जाव” ने बद्दले ८९ ना पाठमांथी नीचिना पाठ उमेरयो “आपाण” थो “किच्चा” सुबी १३ A, B E. G II. (ए बी. इ. एफ. जी. एच. अरुणामे (पण जुओ ८९-२७७ ने नोट ३१५).

माणे देवताए उववज्जिहिइ । तन्न एं अन्नेगइयाणं देवाणं चत्तारि पलिउवसाइं विइं प-
सुत्ता । तत्थ एं आणन्दस्स ३ वि समणेवासगस्स ३ चत्तारि पलिउवसाइंविइं पस्ससा ॥६१॥

भावार्थः—॥ ६२ ॥ त्वार पछी भगवंत (पूज्य) (गुणवंत, यशवंत, उद्योतवंत) गौतम स्वामि, श्रमण भ-
गवंत भी महावीर देवने वांटी, नमस्कार करी एम कहैता हवा, हे भगवंत ! समर्थ छे ? आणंद श्रावक तबारी
पासे शुंड यवा यावत प्रवृत्त्यां (शिक्षा) लेवा ? ते वारे भगवंत कहे, हे गौतम ! ए अर्थ समर्थ नयी एटले दिक्षा
लेसे नहि पण ए आणंद श्रावक घणा वरस श्रावकनी पर्याय पाळीने यावत पहेला मुयर्मा देवलोकै अरुणाभ वि-
मानने विषे देइतापणे उपजसे त्यां गणुल केडलाक देवनी चार पत्योपमनी स्थिति करी छे. त्यां आणंद श्रावक उ-

अर्थः—॥ ६३ ॥ त० ते वार । ५० पछी । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० श्री महावीर । भ० अन्यदा ।
क० प्रस्तावे । व० बहार जनपदने । जा० विषे । वि० विचरे छे ॥ ६३ ॥

मूळपाठः—॥ ६३ ॥ ताए एं समणे जगवं महावीरे अन्नया कयाइं वहिया जाव
" विहरइ ॥ ६३ ॥ "

१. A. (प.) द्विती, B. (की.) द्विति; E. (इ.) त्रि. २. D E. (डी. इ.) जं. ३. D. E. (डी. इ.)
मां नयी.) Omits; ६. C. D. (सी. डी.) क्याहं. " भन्ने " जाव " नी जग्गाए ८८ पाठ मुजब नीचेनो शब्द
बधायवा. " जणअय विहारं " जूओ भगवती पाउं १९६. ५. A. (प.) विहरति.

भावाथः—॥ ६३ ॥ त्वार पछी श्रवण भगवंत श्री महावीर देव एकदा प्रस्ताये ते त्रिणिश्रयगायत्री बहार
मनपद् देवमे विने विहार करी गया. ॥ ६३ ॥

भर्थः—॥ ६४ ॥ त० ते वारे । तं० पछी । से० ते । भा० आणंद । स० श्रावक । ना० पयो । बछी कंबो
श्रावक भयो । म० समनगणे जाण्या छे । मी० नीव । अ० प्रतीवादिक् १४ पदार्थ । ना० यावत । प० सायुने
मुक्ता भारार पदियाभतो यको । वि० विचरे छे. ॥ ६४ ॥

मूळपाठः—॥ ६४ ॥ तए णं से आणन्दे समणोवासए जाए अजिगयजीवाजीवे जाव
पमिलानेसाणे विहरइ ॥ ६४ ॥

भावाथः—॥ ६४ ॥ ते वारे ते आणंद श्रावक जीवप्रतीवादिक् नदतस्वने जाणतो यको ज्यां लगे सायुने
मुक्ता चौट मकारना दान पतियाभतो यको विचरे. ॥ ६४ ॥

भर्थः—॥ ६५ ॥ त० ते वारे । तं० पछी । सा० ते । सि० सिवन्दा । भा० भार्या । स० श्राविका । ना०
पद् । ना० यावत । प० ते पण सायुने मुक्ता आहार पदियायती । वि० विचरे ॥ ६५ ॥

मूळपाठः—॥ ६५ ॥ तए णं सा सिवनन्दा जारिया समणोवासिया जायां जाव पदि-
सानेमाणी विहरइ ॥ ६५ ॥

+ ४४ मे १८ पाठ मेळयो. बछी सुभो वयबाप पाठ ११४ मे भगवती पानु १८९. १. ४. (प.) विहरति.
" प्राव ' शक्य ६४ मां पासमां लब्धा मुक्ता सुभो सुभो.

भावार्थः—॥६५॥ ते वारे ते शीवानंदा श्राविका थइ यावत चौद प्रकारना सुकृता दान देती थकी विचरे ॥६५॥
 अर्थः—॥ ६६ ॥ तं ते वारं । तं ते । आ० आर्णद । स० श्रमण । उ० उपासक । उ० भला
 मोटा । व० व्रत । सी० सील । व० व्रतना । गु० गुणनुं । दे० वेरमण ते अनाचार निवारक । प० पञ्चखाणे करी ।
 पो० पोसह । उ० उपवासि करी । अ० आपणो आत्मा । भा० भावतो थकी । चोखो करतो । चो० चउद । सं०
 वरस । व० अतिक्रमे गए थके । प० पञ्जरमा । सं० संवहर वरसने । अं० विचाले । एतावत पञ्जरमुं वरस । व०
 बेसे त्यारे । अ० अन्यदा । क० प्रस्तावे । पु० मध्य । र० रात्रिने । का० काल । स० समयने विषे वे पोहोर रात्री ।
 घ० धर्म । जा० जागरिका । जा० जागती थकी । इ० एहवे । र० रूप जे आगळ कहेतो ते । अ० अध्यवसाय ।
 चि० चित्तवे । म० मननो । सं० संकला । स० उपनो । ए० एम । ख० निश्चे । अ० हुं । वा० वाणिय । गा०
 गामे । न० नगरने विषे । व० घणा । रा० राजादिक । जा० यावत । स० पोताना । वि० य० गं० बळो । कु०
 कुंडवने विषे । जा० यावत । आ० आधारभूत । तं० ते । ए० एणे कुट्टंवादिकने । व० वग्रपणे करी । अ० हुं ।
 नो० नहि । सं० करी शकतो नथी । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर देवनी । अ० समीपे । थ० धर्म ।
 प० पहायो । उ० अंगिकार करीने । वि० विचरी शकतो नथी । तं० ते माटे । से० श्रेय । ख० निश्चे । म०
 मुजने । क० काले । जा० जात्र ससेपि । ज० सूर्य उगे थके । वि० विपुल घणुं । अ० असत्तादिक ४ आहार । ज०
 जेम । पू० पूरणे कुंडने जमाहीने । जा० यावत । जे० जेष्ट वढा । पु० पुत्रने । कु० कुट्टवने विषे । उ० थाप्यो ।
 तं० तेम । वि० मित्रने पुछोने । जा० यावत । जे० जेष्ट । पु० पुत्रने । व० बळी । आ० पुडीने । क्री० कोछाग ।

स० संनिवेश पाडाने विषे । ना० ज्ञात कृळ छे तेने विषे । पो० पोषधशाळा प्रते । प० पुंजीने । स० श्रमण ।
 म० भगवंत महावीरनी । अं० समीपे । घ० धर्म । प० परलयो । उ० ते अंगीकार करी । वि० विचरथुं ।
 ए० एहंत्वं । सं० चिंतव्यु । स० चिंतवीने । क० वहाणुं वाये । सूर्य उगे । वि० घणुं । त० तेमज ।
 जि० जमी । सु० रखा । अ० अनंतर । तं० ते । मि० मित्र कुंडवने । जा० जावत । वि० घणुं । पु० पुण्य
 फळ । पान सोपारी (५) वखाटिके । स० सक्ता करी । स० आदरमान दीए । स० दइने । त० ते । ए० बली ।
 मि० मित्र । जा० यावत । पु० आगळ । जे० जेष्ट-वडा । पु० पुत्रने । स० साद करे । स० साद करीने । ए० एम ।
 व० बोल्यो । ए० एम । ख० निश्चे । पु० अहो पुत्र । अ० हुं जेम । वा० वाणिय । गा० गांम नगरने विषे ।
 व० यणा । रा० राजादिकने विषे । ज० जेम । वि० चिंता करंछुं । जा० यावत । वि० विचरंछुं तेम । तं० ते ।
 से० श्रेय मुजने । स० निश्चे । म० मुजने । इ० जो ह्मणां । तु० तमे । स० पोताना । कु० कुंडवने विषे । आ०
 आंश्वन भूतपणे (४) । ठ० थाप्यो छे । जा० यावत । वि० विचरे छे ॥ ६६ ॥

मूळपाठः—॥ ६६ ॥ तए णं तस्स आणन्दस्स समणोवासगस्स^१ उच्चावएहिं सीसवय-
 गुणेशेरमए पच्चस्काए^२ पोसहोववासेहिं अप्पाणं जावेमाणस्स बोइस^३ संवहराइं^४ वइक्क-

१ A. B. (ए बी.) ० सयस्व. २ A. (ए.) उच्चवएहिं ३. A. B. (ए बी.) ० पच्चकस्सं पोस ०
 ४. C (सी.) चउदस. ५ B. (बी.) विइक्कंताइं D, E (डी. ई.) बीइक्कंताइं.

न्ताइं । पण्डितस्य संवत्सरस्य अन्तरा^३ वट्टमाणस्य^३ अन्नया^३ कयाइ^३ पुव्वत्तावरत्तकाल-
समयंसि धम्मजागरियं जागरमाणस्य श्मेयारूवे^३ अज्जहिण्णि चिन्तिए मणोगए सङ्कप्ये समुप्प-
ज्जिठा^३ । “ एवं खलु^३ अहं^३ वाणियगामे^३ नयरे वहुणं^३ राईसर जाव^३ सयस्स विथ^३ णं^३ ”
“ कुमुन्धस्स जाव^३ आधारे । तं एएणं^३ वक्खेवणं^३ अहं नो संचाएभि समणस्स जगवउ महा-
धीरस्स अन्तियं^३ धम्मपण्णत्तिं उवसम्पज्जित्ताणं विहरित्तए^३ । तं सेयं खलु^३ ममं कल्लं जाव^३ ”

१. A. B. (प. बी.) अंतरे २ A. B. D. (प. बी. डी.) अण्णदा ३. A. B. D. (प. बी. डी.) कदाए.
L3. C. E. (बी. सी. ई.) कयाइं. ४. D. E. (डी. इ. मां डुहुं छे) abbreviata thus पुठरत्ता. ०
५. A. B. D. E. insert 4 after अज्जहिण्यए. and omit चि^०, मणो^०, सङ्क^० (प. बी. डी. इ.) मां
“ अज्जहिण्यए ” पछी “ ४ ” छे “ ने “ चि^०, मणो^० सङ्क^० ” शब्दो नथी. ६. D. (डी.) समुपपन्नं. ७. D. (डी)
अर्थ. ८. C. (सी.) वाणिअं^०; D. (डी.)^० गामे ९. D. (डी.) नगरे. १०. A. B. D. E. (प. बी. डी. इ.) ईसर^०
; जुओ बाकीनो पाठ आ सूत्रना १२ मां मूळपाठमां तथा भाताना ३५ मां, उवयाइना १५ मां ने कल्पसूत्रनां ६१ मां
११. A. B. (प. बी. मा नथी.) omit. १२. E. (इ. मां नथी.) omit. १३. D. (डी.) कुडं^०; E. (इ.) कुडं^०
+ जुओ बाकीनो पाठ आ सूत्रना पाठ ५ मां, पाठं ३-४ १४ A. B. C. D. E. (प. बी. सी. डी. इ.) एतेणं.
१५. E. (इ.) वक्खेण. १६. A. B. E. (प. डी. इ.) अतिप. १७. A. B. D. (प. बी. डी.) विहरणप. १८. C.
(सी.) मम. । जुओ बाकीनो भातापाठ ३४, भगवती पाने २९, २-२९, ३; ने कल्पतो पाठ ५९.

जलन्तेविउलं' असणं ४, § जहा पूरणो, "जाव^१ जेट्टपुत्तं^२ कुमुम्बे" उवेत्ता, तं मित्त 'जाव जेट्ट-
पुत्तं च आपुत्तिता, "कोद्धाए सन्निवेसं" नायकुलं सिपोसहसालं पन्निहेत्ता, समणस्सं जगवञ्चो
अन्तियं" धम्मपण्णत्तिं उवसम्पक्किताणं विहरित्तिए"^३। एवं सम्पेहेइ,^४ 'रत्ता कद्धं विउलं तहेव'^५।^x

१. A B. C. D. E (ए बी. सी डी. ई.) विपुलं § वाकीना पाठ माटे जूओ आ सूत्रनो पाठ ५८, उव-
वायनो पाठ ८७ कल्पनो पाठ १०४ ज्ञातानो पाठ ५५, भगवतीने पाने २१९ ॥ जूओ भगवती पाने २१६. २. A.
B (ए. बी.) ° णे. + वाकीना पाठ माटे जूओ टीका तथा कलपनो पाठ १०४; ज्ञातानो पाठ ११४ तथा आ
सूत्रना पाने २१ नी फ़रनोट १ मां जुओ ३. A. (ए) जेट्ट, B. (बी) जेट्टे ४. E. (ई.) कुडुवे. ५. B. (बी.)
ठायेत्ता C (सी.) ठावित्ता. D. E (डी ई) ठवित्ता ६. A B C. D E Omitt (ए बी. सी डी. ई.
मां नथी.) † जूओ वाकीनो पाठ आ सूत्रना पाठ ८ मां पाने ५ ७ B. (बी) कोल्लागसं. ८. A. B.
(ए बी.) मंणिचेमे ९. C. D. E (सी डी. ई) अतिए १०. B. (बी) संपेहि. C. (सी) संपेहिइ.
११. So I' E. G. H. but in addition to तहेव, A. B. C. F. inset असणं (F पाण साइम साइमं)
उवक्कडायंइ (C only ता मित्तनाइ० आमंत्तिता) तओ पच्छा ण्हाए (F ण्हाया कयवलिकम्मो) जाव* अप्पमहग्घा
भरणालं किय सरीरे (F ०रा) भोयण मंडवसि सुहासनवरणए तेणं (B तिण) मित्तनाइ नियगसयण संवं-
धिपरियणेणं (A. B. F. तं) सद्धिं त विउल असण (C F Only पाण साइमं साइम) आसापमाणे वि-
सापमाणे (A. F. वी०) विहरइ जिमिय भुत्तराणए धिय (A. अ) ण समाणे आगंते चोम्बे परमसूइभूए ।
तहेव जिमिं otc. as in the text above. * वाकीनुं कल्प ६६, १०४ ने उववाइ १७ मां जुओ.

x मा पाठमा " विउल असण ४ " एम पुरवा जुओ कल्प. १०४ ज्ञाता ११४ ने फ़ुटनाट १ पानुं २९.

जिमियञ्जुत्तरागए तं^१ मित्त जाव^२ विजलेणं पुष्फ ५^{३+} सक्कारेइ सम्माणेइ, रत्ता तस्सेव
मित्त जाव पुरओ जेट्टुत्तं सहावेइ, रत्ता एवं वयासी । “ एवं खलु, पुत्ता, अहं वाणियगामे
बहूणं राईसर^४, जहा चिन्तियं, जाव^५ विहरित्तए। तं सेयं खलु मम इदाणिं तुमं^६ सयस्स
कुम्बस्स आलम्बणं ४” “उवेत्ता जाव विहरित्तए” ॥ ६६ ॥

भावार्थः—॥ ६६ ॥ ते वारे ते आणंद श्रावक भला शील व्रत, अणुव्रतादिक वारे व्रतना उत्तरोत्तर गुण
धारतो अणाचार नीवारतो पचखाण, पौपथ, उपवासादिक करी पोताना आत्माने भावतो यको विचरतो हवो.
एम चौद वर्ष गया पछी पंदरमां वर्षने मध्य भागे वर्तता एकदा प्रस्तावे मध्य रात्रिना समयने विपे धर्म जाप्रीकाए

१ C. (सी मां नथी.) Omit २ A B C D E, G H. (ए. बी. सी. डी इ. जी. एच मां नथी)
Omit. F. (एफमां वधु छे.) in full आ सूत्रतो पाठ ट पाने पांचमे ३. C. D E. H. (सी. डी. इ.
एच मां नथी) Omit. F. G. (एफ. जी मां पुहं छे) in full + Supply (नीचेनो पाठ उमेरो)
वत्थगन्धमह्वालङ्कुरेण (उववाइतो पाठ इ०ट मांथी) जूओ बळी टीका ४. A. B. D. F. G. H. (ए. बी डी इ. जी
एच) ईसर. ० १ आज पाठ ६६ मांथी आवो पाठ आगळ छे ते उमेरवो ५ A. B. F. G (ए. बी एफ.
जी मां वधारे छे.) Old बहुयस्स. ॥ ‘पमाणं, आहारे, चक्खू’ ए पाठ, पाठ ५, पाठ ४ मांथी उमेरो ६. F.
(इ) ठाविता.

जागता थकां (आगल कहीशुं) तेहवा प्रकारनी अध्यवसाय उपन्यो एवी प्रार्थना करे, एवो मनमां संकल्प उपजे एम निश्वे हूं वाणिज्य गाम नगरने विषे घणां राजा, इश्वर, तलवर, मांडवीना धणी, म्होटा कुडंबना धणी, इश्य शेठ, सेनाधिपति यावत स्वजन वर्ग, सगा संबंधी, कुडुवादीकने आधार भूत तेथी ए कुडुवादीकने विषे व्यग्र चिंत-पणे करी श्रमण भगवंत श्री महावीरं देवनी समीपनो परुषेलो धर्म हूं वरावर करी शकतो नथी तेमज अंगिकार करीने वरावर विचरी शकतो नथी, तो श्रेय छे निश्वे मुजने, काले प्रभाते जाज्वल्यमान यावत सूर्य उगे थकें घणुं अन्न-पाणी, मेवो, सुखवास, एवा चार प्रकारना आहार वनावी कुडुवादीकनी साथे पोते पूर्ण जमी, जमादीने कुडुवादीकने बद्धादिके संत्कारी, सन्मानी तेनी समक्षमां मोटा पुत्रने कुडुंबनो भार सोंपी मारी जग्याए तेने स्थापी ते मित्र, ज्ञानि पुत्रादिक तेमज म्होटा पुत्रने पुछीने कौलाग सस्त्रीवेशने विषे पोतानी ज्ञानि कुडुवादीक वसे छे त्यां पीपध शाळा पुंजीने श्रमण भगवंत श्री महावीरनी पासे धर्म म्हें अंगिकार कर्यो छे ते पाळतो थको विचरूं, एम चिंतवीने काल प्रभाते सूर्योदय यथे थके घणुं अन्न, पाणी, मेवो सुखवास निपजावीने, पोते स्नान करी यावत जेमां भार थोडो ने मूल्य घणुं एवा आभरणे (वरेणां) करी शरीर शणगारी भोजनने मंडपे सुखरुप आसन उपर वेठा. ते मित्र, ज्ञानि, पुत्र पोताना कुडुबी, पित्रीया, वेवाइ, दास, दासी प्रमुख एटलानी साथे घणुं अन्न, पाणी, मेवो, सुखवास अने घणुं नाखी देधुं ने थोडुं खावुं ते शेलडो, सीताफळादिक ने घणुं खावुं ने थोडुं नाखी देधुं एधुं खजुर प्रखुर, एम जमता, जमाडता विचरे । जमी रखा पछो भला पाणीए चंल करी, हाय, सुख थोई परम पवित्र थया. तेमज जमी रखा पछी अळगा बेसी ते मित्र, ज्ञानि पुत्रादिकने घणां फूल, वस्त्र, सुगंध द्रव्य

(वस्तु), फूलमी माला, अलंकार ए सर्वे आपवे करीने सत्कार्या, आदरमान तथा आसन पसुख आपवे करी सन्मान्या. ए प्रमाणे सत्कारी, सन्मानिने पोताना भित्रने कणुं के म्हारा म्होटा पुत्रने म्हारी पासे तेडीलावो. ए प्रमाणे भित्रनी पासे पोताना म्होटा पुत्रने तेडावीने एम कहेता हवा हे पुत्र ! हुं जेस वाणीज्य गाम नगरने विपे घणा राजादिकना कामने विपे चिंता करतो यावत विचरं हुं, तेम श्रेय निथे आ म्हारी जग्याए तमने आपणा घणा स्वजन कुटुंबादिकने विपे आधार रुप स्थापन करंहुं. तेज प्रमाणे यावत म्हारी पेरे सर्वे करता यका विचरजो. ॥६६॥

अर्थः—॥ ६७ ॥ त० ते वार । गं० पछी । जे० ते वडो । पु० पुत्र । आ० आणंद । स० श्रमणो । उ० पासकनुं वचन । त० तहत् करी (प्रमाण करी) । ए० ए । अ० अर्थ । पि० विनय सहित । प० सांभळे ॥ ६७ ॥

मूळपाठः—॥ ६७ ॥ तए णं जेठपुत्ते आणन्दस्स समणोवासगस्स “ तह ” ति एयं.

मट्टविणएणं पस्सिणुणेंद्र ॥ ६७ ॥

भावार्थः—॥ ६७ ॥ ते वारे ते मोटो पुत्र आणंद श्रावकनुं वचन तहत् करी ए अर्थ विनय सहित सांभळे ॥ ६७ ॥
अर्थः—॥ ६८ ॥ त० ते वार । गं० पछी । से० ते । आ० आणंद नामा । स० श्रावका । त० ते । ए० वळी । पि० भित्र कुटुंब । जा० यावत । पु० आगळ । जे० जेष्ट वडापुत्रने । कु० कुटुंबने विपे । उ० यापे । उ० यापीने । ए० एम । व० बोल्यो । मा० म (रले) । गं० वळी (पुळशी) । दे० देवगुंणिया । तु० तसे । अ० आजपछी । के० कांइ ।

१. B. (बी.) अयमट्ट.

म० ए सुजने । ब० घणो । क० कार्य । जा० यावत । आ० एकवार पुछ्नुं । वा० वली । प० वारंवार पुछ्नुं । वा० वली । म० माहरे । अ० अर्थ । अ० असणादिक । वा० वली ४ । उ०. (न) नीपजावशो । उ० ए तावता माहारे काजे (मत) करो । वा० वली ॥ ६८ ॥

मूळपाठः—॥ ६७ ॥ तए णं से आणन्दे समणोवासए तस्सेव मित्त 'जाव पुरअओ जेडुपुत्तं कुमुम्बे ठवेइ, रत्ता एवं वयासी । " मा णं^३, देवाणुप्पिया, तुब्बे^३ " अजाणपच्चिइं केइ "मम बहूसु कज्जेसु^६ "जाव^४ आपुहउ^६ वा, परिपुहउ^६ वा,^२ ममं अट्टाए असणं वा ४^२ उवक्खरेउ^१ वा ॥ ६७ ॥

१ All MSS. Omit (यथा सूत्रोमां नथी) * वाकीनो पाठ आ सुत्रना पाठ ट पाने ५ मांथी उमेरवो
 २. A (ए. मां वधारे छे.) adds तुमं ३. B. (बी.) तुन्हे, F, Placos तुम्हे before देवा^० ('एफ' मां "देवा"नी पहला "तुम्हे" छे) ४. A. C. G. (ए. सी. जी.)^० भिई, D (डी) भिति ५ B C E F. G. H. (बी सी. इ एफ जी. एच) ममं ६ B. C F H add य after कज्जेसु (बी. सी एफ. एच. मां "कज्जेसु" पछी "य" छे ७. C. D E H. (सी. डी. इ एच मां नथी) Omit. + वाकीनो पाठ आ सुत्र पाठ ५ पाने ३ ने ४ मांथी उमेरवो ८ D. E (डी. इ.) आपुच्छंतं F आपुच्छिय ९. E (इ.)^० पुच्छंतं, F. पडिपुच्छियं १० C. D. E F. (सी. डी. इ. एफ) मम. x वाकीनो पाठ ५८ मांथी जूओ ११ C (सी.)^० कखडईओ, E (इ.)^० कखड, F. (एफ.)^० कखडिउं, G. (जी)^० कखडेइ १२ C (सी) ओवक^०, D. E. (डी. इ.) उदक^०, F. (एफ.)^० करेउ; G. (जी.)^० करेइ.

भाषार्थः—॥ ६८ ॥ ते वारे ते आणंद श्रामरु ते मित्रादिकनी समससां मोटा पुत्रने कुटुने विने स्यापे, स्वा-
पीने स्वजनादिकने एम कहंता हया, हे देवापुंभिय ! वणुं कार्य होय, एरुवार पुढवाडुं होय, वा-
रंवार पुढवाडुं होय ए सर्वे आज पळी मने सांड पण तसे पूछयो नहि (हजेगी जे जे काम होय ते सर्वे आ म्हारा
मोटा पुत्रने पुछयो) अने आज पळी म्हारे अर्थ अज्ञ मसुव चार म्हाकरना आहार नीपजाशो नदि अपया त-
सारे साटे शुं रसोइ करीए एम पण मने पूछयो नहि. ॥ ६८ ॥

अर्थः—॥ ६९ ॥ त० ते गार । गं० पळी । से० ते । आ० आणंद । न० श्रावक । जे० रडा । पु० पुत्रने ।
सि० मित्र । ना० ज्ञानिने । आ० पुढे । आ० पुढीने । म० पोताना । गि० वर गरी । प० नीसरे । प० सीम-
रीने । वा० वाणीय । गा० गाय । त० नगर । प० मय्यो । प० मय्यो । नि० निमरे । नि० निमरीने । जे० ज्यों ।
हो० कोला । स० मनिनेस । जे० जिहां । ना० ज्ञाना । हु० कुळ । जे० जीहांपो० पोपथशाळा । ते० त्यां उ०
आव्या । उ० त्यां आवीने । पो० पोपथशाळा । प० पुत्रे । प० पुंजीने । उ० उचार । पा० पामवण । भु० भ-
मिक्ता । प० प्रति लेखे । प० प्रति लेखीने । द० टाभने । मं० मंगारो पापरं । मं० पागरीने । द० टाभना ।
मं० संथाराने विणे । द० वेडा । द० मंसीने । पो० पोपथशाळाने विणे । पो० पोमो करे । द० टाभना । मं० सं-
थाराने विणे । उ० वेडा यक्ता । ग० श्रमण । भ० मगधन । प० महावीरनी । भं० मसीने । ग० भर्मनी । प० प्रमि-
ते । उ० अंगिकार करीने । वि० विचरे ले ॥ ६९ ॥

मूलपाठः—॥ ६ए ॥ 'तए णं से आणन्दे समणोवासए' जेट्टपुत्तं 'मित्तनाइं' आपु-
हइ, रत्ता सयाओ गिहाओ 'पनिणिव्वमइ, रत्ता वाणियगामं' नयरं मज्झं मज्झेणं निग-
हइ, रत्ता जेणेव कोट्ठाए 'सन्निवसे, जेणेव' नाथकुले, जेणेव 'पोसहसाला, तेणेव उवां-
' गहइ, रत्ता पोसहसालं पमज्जइ, रत्ता उच्चारपासवणभूमिं' 'पडिलेहेइ, रत्ता दब्ब-
' संथारयं संथरइ, दब्बसंथारयं' 'दुरुहइ, रत्ता पोसहसालाए पोसहिए दब्बसंथारो-
वगए समणस्स जगवओ महावीरस्स' 'अन्तियं धम्मपएत्तिं उवसम्पज्जित्ताणं विहरइ॥६ए॥

भाषार्थः—॥ ६९ ॥ एम कृष्णा पछी ते आणंद श्रावरु म्होटा पुत्रने तेमज मित्र, ज्ञाति, कुडुबादिकने पूछीने
पोताना घर थकी नीकळीने वाणिज्य गाम नगरना मध्योमध्य भागे थइ नोकळी ज्यां पोतानी कोला सन्निवेश

१. C. P. E G. H. (सी. डी. इ. जी एच मां नथी) Omit तएण से. आ० सम० २. B. D.
E. (वी डी इ.) ° पुत्तमित्त ° ३ A B F (ए वी. एफ.) ° नाइ. ४ A (ए) आपुच्छंति ५. A
B H. (ए वी एच) ° नि °, A ° मति ६ A B C F H. (ए. वी सी. एफ एच) नगरं,
E. (इ.) णयरे. ७ A. B (ए वी) सण्णि ° ८. A B. (ए. वी) मित्तनाय ° ९ A. (ए) पो-
महस्साला. १०. A. (ए) ° च्छति ११ D E. (डी इ) पडिलेहेइ. १२ E (इ) ° संथारं. १३ D.
(डी.) दुरुहइ E. (इ.) दुरुहइ. १४. A. (ए) अतिप.

नामे पाडो हतो, ज्यां पोताना मित्र, ज्ञाति, स्वजनना घर हतां, ज्यां पोपयशाळा हती त्यां आवीने, पोपयशा-
ळाने पुंजीने लघुनीत (जेही नानी धार छे ते मुत्र), वडीनीत (जेहनी म्होटी वार छे ते मळ) नी भूमि प्रति
लेखे (जोवे) प्रति लेखीने दापनी संयारो (पथारी) करी ते उपर वेसीने श्रमण भगवंत श्री महावीर देवनी
पासे धर्म पास्यो ते पाळतो यको विचरनी होमो ॥ ६९ ॥

अर्थः—॥ ७० ॥ त० ते वार । पं० पळी । से० ते । आ० आण्ड । स० श्रावक । उ० श्रावकनी । प०
पडिमा एक । उ० अंगिकार करीने । वि० विचरे । प० पेहेली । उ० श्रावक । प० प्रतिज्ञा ते दंसण पडिमा एक
मास लग्नी । राजादिक छ आगार रहित शंकादिक दोप वर्जित सम्यक् दर्शन सदा निर्मळ पाळे । अ० जेम
सिद्धांत मांछि । सु० रुही छे तेम । अ० जेम । अ० जेम । अ० जेम । अ० जेम । अ० जेम । अ० जेम । अ० जेम । अ० जेम ।
अ० जेम छे तेम । प्रमाणे । स० सम्यग् प्रकारे । का० कायाए । फा० फरसीने । पा० पाळीने । सो० शोभे
तेम । ती० तारे । कि० किर्तन करे । आ० आराधे ॥ ७० ॥

मूळपाठः—॥ ७० ॥ तए णं से आणन्दे समणोवासाए उवासगपफिमाओ उवसम्प-
जित्ताणं विहरइ । पैढमं उवासगपफिमं अहासुत्तं अहाकप्पं अहासगं अहातच्चं सम्मं

१. A. C. D. E. पढमं ० पडिमं, B (बी.) only पडिमं; See 89 जूथो ८२ सो पठ. २. B. (बी.
मां नथी.) Omit. C. (सी.) पडिमा. ३. A. B. C. D. E have only 1 after अहासुत्त (ए. बी.
सी. डी. इ. मां "अहासुत्त" पछे "४" छे ४. A. B. (ए. बी.) सम्मं.

काएणं फासेइ, पालेइ, सोहेइ, तीरेइ, किन्तेइ, ३ आराहेइ ॥ ७० ॥

भावार्थः—॥ ७० ॥ ते चारे ते आणंद श्रावक पहेली श्रावकनी दर्शन प्रतिमां (विशेष अभिग्रहरूप) अंगिकार करीने विचरे ते एवी रीते के पहेली प्रतिमां एक महिना सुधी शंकादिक दोपं रहित समकित निर्मळ पळे, अतिचारादिक दोप लगाडे नहिं, कोइनी मजरो करे नहि, छ छींडीनी आगार राखे नहि, एक मास लगी एकांतर उपवास करे ने शास्त्रमां जेम आचार कल्प ज्ञानादिक मोक्ष मार्ग भगवते सत्य कबो छे तेम सम्यक् प्रकारे (जेजु जोइए तैवी रीते), मन, वचन, कायाए करी फरसे, पळे, शोभाये, कीनारे पहाँचाडे, कीर्ति, स्तुति करे, आराधे ॥ ७० ॥

अर्थः—॥ ७१ ॥ त० ते वार । शं० पछी । से० ते । आ० आणंद । स० समणो । उ० उपासक । दो० बीजी वृत पडिमा एटले अतिचार रहित मूळ गुण, पंच अणुव्रत, उत्तर गुण सात शिक्षाव्रत । उ० श्रावकनी । प० पडिमा एहने बे मास लगी अतिचार लगाडे नहि । ए० एम । त० त्रीजी पडिमा ते सामाइय तेमां त्रण मास लगी सामायक काले करे । च० चौथी पोसह पडिमा ते चार मास लगे आइम पाखीनी तोथिने त्रिषे चतुर्विध पोपथ करे । [आ चारे पडिमांमां रात्री भोजननो त्याग (घडपण मांदादि कारण सिवाय)] प० पांचमी पडिमा एटले पांच मास लगी पोषथ काले एक रात्रिनी प्रतिज्ञा काउस्सग रहित जीनना गुण स्तवि एकवार भोजन, रात्रि

१ A B C D. E. have only जाव before आराहेइ, Bhag P. 283, has किन्तेइ (प. बी. सी. डी. इ. मां "जाव आराहेइ" छे. भगवती पा. २८३ मा "किन्तेइ" छे

भोजननो त्याग । निशि चतुर्विध आहार वर्जित । काछडी न वाळे । दिवसे ब्रह्मचर्य पाळे । रात्रे प्रमाण करे । पोषध करे ते दहाडे दिवसे रात्रे ब्रह्मचर्य पाळे । छ० छट्टी अंबभ पडीमा छ मास लगी शृंगार कथा । विभ्रुषा । उत्कर्षनी कथादिक वर्जे । सदा ब्रह्मचारी । स० सातमी पडिमा सात मास लगी सञ्चित आहार वर्जे । अ० आठमी पडिमा आठ मास लगी स्वयंमेव आरभ न करे । न० नवमी पडिमा पेंसण्ह । नन मास लगी पाप उपदेश न दीए । द० दसमी पडिमा उदिठ ते दश मास लगी उदेशिक आहार न ले । धुर मुंड शिपा धारी । ए० अग्यारमी पडीमा वजए संमणं पुण्यएण एट्ठे अग्यार मास लगी धुर मुंड लोच करावे । रजोहरण मुहपति परिग्रहधारी श्रमणं भूतं थकी विचरे एम ११ पडिमा । जा० यावत । आ० आराधे ॥ ७१ ॥

भूळपाठः—॥ ७१ ॥ तए णं से आणन्दे समणोवासए दोच्चं ' उवासगपस्मिं, एवं तच्चं, चउत्थं, पञ्चमं, ठट्ठं, सत्तमं, अट्ठमं, नवमं, दसमं, ' एक्कारसमं, जाव आराहेइ' ॥ ७१ ॥

भावार्थः—॥ ७१ ॥ (२) ते वारे आणंद श्रावक वीजी श्रावकनी प्रतिमा अंगिकार करे ते एवी रीते के वे मास लगी व्रत, पचखाण, अतिचार रहित पाळे, दोप लगाडे नहि, वे महिना सुधी वे वे उपवासनुं पारणुं करे. (३) त्यार पछी त्रीजी प्रतिमा अंगिकार करे, ते त्रण मास लगी सामाधिकं प्रभुख छए आवश्यक निरंतर उभय

१ C. (सी मां वधारे छे) adts उवसंपञ्जितणं विहरइ. २ C (सी) इकारसम. * बाकीतो पाठ
७० पाठमांथी " अहासुतं " थो लेवो जूथो वळी भगवती पाडुं २८३. ३ D. (डी) आराधेति

(६) કાલે કરે, દેશાવગાસીક વ્રત લેવાની વેલાએ કરે, ત્રણ માસ સુધી ત્રણ ત્રણ ઉપવાસનું પારણું કરે. (૪) ત્યાર પછી ચોથી પ્રતિમાં અંગિકાર કરે તે ચાર માસ લગી ચૌદસ તે અમાવાસીયા તથા ચૌદસ તે પુનમના બે છઠ્ઠ પોષા કરે અને બે આઠમનો એકનો પોષો કરે. એ પ્રમાણે એક મહિનામાં છ પોષા અવશ્યમેવ કરે અને ચાર માસ લગી ચાર ચાર ઉપવાસનું પારણું કરે. (૫) ત્યાર પછી પાંચમી પ્રતિમા અંગિકાર કરે તે પાંચ માસ લગી પાંચ બોલ પાલે, પોષાને દિવસે (૧) ચાર પહોર રાત્રિનો ઔગણીસ દોષ રહિત કાડસળા કરે. (૨) સ્નાન ન કરે, (૩) રાત્રિ ભોજન ન કરે. [પહેલી ચાર પડિમામાં ત્રસ જીવની દયા પાલવા માટે કૂલ દેવની પછી વિગેરે જે સત્રિણ થાલ્લ ધરાબ્યા પછી સ્વાય એવા ગાઢાગાઢ કારણ શિવાય રાત્રિ-ભોજનના પહેલેથીજ પચ્ચસાળ હતા પણ હાં પાંચમી પ્રતિમામાં તો ગાઢાગાઢ કારણ હોય તોપણ રાત્રિ-ભોજન કરે નહિં.] (૪) કાઢાડી ન વાલે, (૫) દિવસનું બ્રહ્મચર્ય પાલે ને રાત્રિનું પ્રમાણ કરે. [આ ઉપરથી દિવસે બ્રહ્મચર્ય પાલતા નહતા તથા પહેલેથી અનુક્રમે અગ્યારે પ્રતિમા વ્રહ્મન કરતા સુધી બ્રહ્મચર્ય પાલતા નહોતા, એમ સમજવું નહિં. પડિમા વ્રહ્મન કરતાં સુધી સર્વથા પ્રકારે જરૂર બ્રહ્મચર્ય પાલેજ, કોઈ અનુક્રમે અગ્યાર પ્રતિમા વ્રહ્મન કરે નહિં અને એક પાંચમીજ વ્રહ્મન કરે તો તે ધની દિવસે બ્રહ્મચર્ય પાલે ને રાત્રિનું પ્રમાણ કરે; એ પ્રમાણે સમજવું.] મહિનામાં છ છ પોષા અવશ્યમેવ કરે. પાંચ માસ સુધી પાંચ પાંચ ઉપવાસે પારણું કરે. (૬) ત્યાર પછી છઠ્ઠી પડિમાં અંગિકાર કરે તે છ મહિના સુધી સર્વથા પ્રકારે બ્રહ્મચર્ય પાલે, શ્રંગાર, કથાને વિશુષા કરે નહિં. છ મહિના સુધી છ છ ઉપવાસનું પારણું કરે. (૭) ત્યાર પછી સાતમી પડિમાં અંગિકાર કરે, તે સાત માસ લગી સચિતનો આહાર કરે નહિ અને સાત માસ

सुधी सात-सात उपवासनुं पारणुं करे. (८) त्यार पछी आठमी पडिमा अंगिकार करे. ते आठ मास सुधी पोताने हाथे आरंभ करे नहि अने आठ मास सुधी आठ आठ उपवासनुं पारणुं करे. (९) त्यार पछी नवमी पडिमा अंगिकार करे ते नव मास लगी पोते वीजानी पासै आरंभ करावे नहि, अने नव नव मास सुधी नव नव उप-वासनुं पारणुं करे. (१०) त्यार पछी दसमी पडिमा अंगिकार करे ते दस मास सुधी पोताने अर्थ आरंभ करीने आपे ते अन्न पाणी ले नहि अने माथे चोटली राखी वीजुं तमाम मस्तक मुडावे. दस महिना सुधी दस दस उपावासनुं पारणुं करे. (११) त्यार पछी अग्यारमी पडिमा अंगिकार करे ते अग्यार महिना सुधी माथे एक चोटली राखे (मस्तक, हाढी, मूछनो सर्व लोच (लुंचन ते हाथथी केश खंची काढवी) करे, साधुनी पेरे पांच सुपती पाळे अने त्रण गुप्तिए करी सहित वृष विट्ठ्या वगर उघाडी डांडोनी रजोहरण, मुखपती पात्र विगेरे सर्व साधुनी वेप राखे अने सर्व साधुना जेव्रो आचार पाळे, पोतानी ज्ञानि गौहि साधुनी पेरे गौचरी करे. तेने कोइ पुळे जे तमे साधु छो त्यारे कहे के, हुं साधु नथी, पण पडिमाधारी श्रावक हुं एम कहे. अने अग्यार महिना सुधी अग्यार उप-वासनुं पारणु करे. ए अग्यारे प्रतिमां वहन करतां सत्तरसें तेर उपवास थाय ने बसेने सडसठ पारणां थाय तथा उपवासने पारणा ए बे मळीने ओगणीसेने एंसी दिवस थाय. एटले ६६ महिना थाय. ए अग्यार प्रतिमां वही रखा पछी कोइ घरमां जाय, कोइ दिक्षा ले, कोइ संथारी करे. [पांचमी पडिमां वहन करतां पोपाने दिवसे चार पहोर रात्रिनो काउसग करे, एटले के कायानी कांडपण सारवार नहिं करतां निश्चळनाए मौनपणे रहेबुं ते. ते कायोत्सर्पिना ओगणीस दोप छे. तेना नाम कहे छे, १. घोडानो पेरे एक पण उपर भार दइने रहे. २. पवनथी

जेम वेलडी आधी हाले तेम शरीर हल्यवे. ३. थांभलाने तथा भीतने टेको दइने रहे. ४. उपर मस्तक अडाडीने रहे. ५. नागी भीलडीनी पेरे आगळ हाथ दइने रहे. ६. नवी परणेली स्त्रीनी पेरे निचुं माथुं करीने रहे. [ए दोप पुरुषने माटे छे, पण स्त्रीने माटे नथी.] ७. साथळ घाल्यानी पेरे पण पोहोळो राखो तथा एकठा राखी जीन सुद्राए रहे, आंगळ चार आंगळ, पाछळ त्रण आंगळ. ८. नाभीनी उपर अने ढींचणनी नीचे पेरणुं पेहेरी रहे. (आ दोष पूरुषने छे, पण साध्वीने तथा स्त्रीने माटे नथी.) ९. डांस, मच्छरना भयथी आंखा शरीरे ओढीने रहे. (ए दोष स्त्री जातिने नथी.) १०. गाढानी उथली पेरे बे पानी मेळवे अने आगळ अंगुठा पोहळ राखी रहे. ११. महा सतीनी पेरे बे खंभा ढांकी रहे. (ए दोष स्त्री जातिनी नथी.) १२. घोडाना चोकडानी पेरे आडो रजोहरण करे. १३. कागडानी पेरे आडुं-अवळुं जुवे. १४. कडनी पेरे पेहेरेळुं पगवचे चांपे (दवावे). १५. अद्रष्ट भुतनी पेरे मस्तक चंपावे. १६. काउसगमां गुंगानी पेरे हुंकार करे. १७. काउसगमां मथुपानना वासणनी पेरे वडवडे. १८. वांदरानी पेरे डोक हल्यवे. १९. काउसगमां हि आंगळीए संख्या गणे. ए ओगणीम दोष टाळीने कायोत्सर्ग करे. शाल्त्रमां हि प्रतिमा वहेवानो जे मार्ग सत्य भगवंते कबो छे ते आचार, ज्ञानाटिक, मोक्ष मार्ग ओल्लेवे नहिं, सम्यक् प्रकारे कायाए करी फरसे, पाळे, संपूर्ण भणी अनुमोदे (भळु जाणे), पारणाने दिवसे गुरु अने स्वयंभूने दइने शोभावे, किनारे पहोंचाडे, पारणे एवुं कर्तव्य छे ते मे कर्तुं एम संभारे तथा कीर्ति करे यावन जेवुं वितराग देवे कहेळ छे ते प्रमाणे आराधे ॥ ७? ॥

अर्थः—॥ ७२ ॥ त० ते वार । णं० पछी । से० ते । आ० आणंद । स० श्रावक । ३० ए । ए० एहं

(रुडे) । रु० रूप । उ० उदार प्रधान । वि० विपुल । प० प्रयत्नपूर्ण । प० श्रुती छे । त० तप । क० कर्म तेणे करी । सु० सुकाणुं छे शरीर । जा० यावत । कि० कृश । दुर्बल छे । ध० लुहारनी धमण (निसा जाल) तेने । सं० व्याप्त । जा० एहवौ शरीर थयो ॥ ७२ ॥

मूळपाठः—॥ ७१ ॥ तए णं से आणन्दे समणोवासए इमेणं एयारूवेणं उरालेणं
त्रिलेणं पयत्तेणं पग्गहिएणं तवोकम्मणेणं सुक्के जाव^३ किसे^३ धमणिसन्तए^३ जाए ॥७१॥

भावार्थः—॥ ७२ ॥ ते चारे ते आणंद श्रावक एवा प्रकारना चिस्तिर्णं श्रेष्ठ प्रयत्ने निरंतर एवी तपश्चर्याए भूखशी शरीर सुकाणुं, लोही-मांस रहित दुर्बल थयुं, नसो वची देखाय ने लुहारनी धमणनी पेरे श्वास चडे. ॥७२॥

अर्थः—॥ ७३ ॥ त० ते चार । णं० पछी । त० ते । आ० आणंद । सं० श्रावकने । अ० एकदा । क० प्रस्तावे । पु० मध्य । र० रात्रीने विषे । जा० यावत । ध० धर्म । जा० जागरीका । जा० जागतो थको । अ० एहवो । अ० अश्वसाय उपनो^५ । ए० एम । ख० निश्चे । अ० हुं । इ० आ. शरीर (अग्यार प्रतिघ्राए करी) । जा० यावत । ध० दुर्बल नसाजाल धमण जेवो । सं० व्याप्त । जा० हुआ । तं० ते माटे । अ० छे । ता० तेमज इमणा । मे० मुजने । उ० गमनादिकनी । क० क्रियाने विषे । व० बल । वी० वीर्य । पु० पुरुपाकार । प० पराक्रमनुं

१ B. (वी) इमेतारूवेणं C. (सी.) एमेण २ A. (ए) एयत्तेणं. + चाकीनो पाठ सगवतीमां पाने २८८ अने २८९ मां लुओ. ३. C (सी.) किसिणे. ४. A. (ए.) संते. D. छ (डी. इ.) संसत्ते.

करतुं । स० श्रद्धा । धि० धीर्यपणुं । सं० संवेग । तं० ते माटे । जा० यावत । ता० उद्यां सुधी । मे० मारे ।
 अ० छे । उ० गमनादिकने विषे । स० श्रद्धा । धि० धीर्य । सं० संवेग । जा० जिहां । य० लगी । मे० माहरा ।
 ध० धर्मचार्य । ध० धर्मोपदेशक । स० श्रमण । भ० भगवंत । य० मदावीर देव । जि० जिन । सु० सुहस्ती-
 पणे । वि० विचरे छे । ता० तावत । ता० त्यां सुधी । मे० मुंजने । से० श्रेय । क० काले । जा० जावत । ज०
 सूर्ये उगे थके । अ० छेहडे । मा० मरणने । अ० अंते । सं० संलेखणाए करी । झ० पोतानुं शरीर सेतुं । झ० जूसुं ।
 सेवीने । य० भात । पा० पाणी । प० अणवांडतो । का० काळ (मरण) । अ० अणवाछतो । वि० विचरूं । ए० एम ।
 सं० आलोचतो । सं० आलोचने करीने । क० काले सूर्ये । पा० उग्ये थके । जा० यावत । अ० छेडे । मा० मरण-
 ने । अ० अंते । जा० यावत । का० संथारो करीने काळ (मरण) । अ० अणवांछतो । वि० विचरे छे ॥ ७३ ॥

मूळपाठः—॥ ७३ ॥ तए, णं तस्स आणन्दस्स 'समणोवासगस्स' अन्नया 'कयाइ
 पुव्वस्ता' 'जाव' धम्मजागरियं जागरमाणस्स' अयं अज्झणिए ५" । "एवं खलु अहं

१. E. (इ) Omits २. A. D. (ए. डी.) अणदा. ३. A. D. (ए. डी) कदाइ ४. C. D. E. (सी. डी
 इ मां नर्या) . omit. १ पातु २७ पाठ ६६ आ सुन्नो जूओ तथा भगवतीमां पातुं २९१ ५ A adds जाव
 after it. (ए मां धम्मजागरिय जाव) एम पाठ छे. ६. D. E. (डी. इ.) ° मणे. ७. A. has the nume-
 ral Letter हू=५, B. C have the numeral 'ignya' 4; D E: Omits (ए मां ' ५ ' ने बदले ' हू ' छे
 वी. सी मां " ४ " छे. डी इ. मां " ५ " नर्या § नीचेना शब्दो कल्प पाठ ९० मांथी वधारी " चित्तिए पत्थिए मणो-
 गए सङ्खे भगवती पातुं २५३ जूओ. आ सुन्नना पाने ५७, पाठ ६६ ने कल्पपाठ ९३ सुजवपांचने बदले चारज शब्द होय छे.

इमेणं जाव॥ धमणिसन्तए॑ जाए । तं अत्थि ता मे उट्ठाणे॑ 'कम्मं वले वीरिए पुस्सि-
क्कारपरक्कमे॑' सखाधिइसंवेगे॑ । तं जाव ता॑ मे अत्थि उट्ठाणे सखाधिइसंवेगे॑, जाव यं
मे धम्ममायरिए धम्मोवएसए॑ समणे जगवं॑ महावीरे जिणे 'सुहन्धी विहरइ॑', ताव
ता मे सेयं कद्धं जाव जलन्ते अपह्मिमारणन्तियसंवेहणाफूसणाफूसियस्स॑, जत्त-
पाणपन्ध्याडभिवयस्स, कालं अणवक्कइमाणस्स विहरित्तए॑" । एवं सम्पेहेइ, रत्ता कद्धं
पाठ जाव॑ " अपह्मिमारणन्तिय जाव॑ कालं अणवक्कइमाणे विहरइ ॥ ७३ ॥

॥ बाकीना पाठ आ सुवना पाठ ७२ मांथी उमेरो. जूओ भगवती पाठुं २८८. १. A (ए) ० सतिते, C
० सति, D. ० सपत्ते । २ C. D. E. (सी डी ई. मां नथी.) Omit. ३ E. (इ) कम्मवलीरिए, A
(ए) वलवीरिए ४ A I' (ए थी.) ० पस्सिक्कमे. ५. E (इ) सहाडिइसंवेगे ६ B. (श्री) तमेव for
तामे. 'तामे' ने वदले 'तमेव' ७ A. B. (ए थी.) सखाति सत्रेगे, C (सी) सखावेइसंवेगे, E सहाडिइसंवेगे. ८. E.
(इ. मां नथी) Omit ९. D. E. (डी ई.) वपसेए. १०. D. E. (डी. इ मां नथी.) om r. ११. A. B
(ए. बी) सुहत्थिय, C. (सी.) सुह, D E सावथी. भगवती पाठु २९१ मां सुहठी. १२. A. (ए.) विहरंति
- जूओ बाकीना पाठ माटे आता पाठ ३४, भगवती पाठु २९२-२९३, कल्पसूत्र पाठ ५९. १३. A. (ए.) ० ब्रूसति-
तस्स. १४. C. (सी) विहरइ १५. A. B C D E (मां नथी.) Omit. + ७३ मांथी " जाव " नी पणेला
वाक्यमांथी बाकीतुं उमेरो

भावार्थः—॥ ७३ ॥ ते वारे ते आणंद श्रमणोपासकने एकदा प्रस्तावे अर्थ रात्रीने विषे धर्म जागरीकाए जागता एवो संकल्प उपन्यो के एम निश्चे आवा प्रकारना श्रेष्ठ तप कर्म करी, सुखे करी मारु शरीर मुकाणुं मांसरहित दुर्वल थयुं, लुहारनी धमणनी परे भ्वास चडे, नशा जाल व्याप्त थयुं एटले लीली नसो देखाइ; ते माटे ज्यां सुधी हजु जवा-आववा प्रसुख क्रियाने विषे बळ (शक्ति) वीर्य (हीमत), पुरुषाकार (उद्यम, साहस, धैर्य, बुद्धि) प्राक्रम (बळ, प्रमुखनी उपयोग करवो) श्रद्धा, धैर्य बैराग मारे छे, ज्यांसुधी म्भारा धर्मचार्य, धर्म उपदेशना दातार, श्रमण भगवंत श्री महावीर जिनेन्द्र देव हाथीनी परे विचरे छे त्यां सुधी मुजने श्रेय छे जे काले प्रभाते जाज्वल्यमान सूर्योदय थए छेली मरणने अंते संलेखणा सेडुं, सेत्रीने अन्न-पाणीनुं पचखाण करी काळ (मरण) ने अणवांछतो यको विचरुं एवुं चिंतवोने काल प्रभाते छेली मरणने अंते यावत भंलेखणा (संधारो) करी मरणने अणवांछतो थको विचरतो हवो ॥ ७३ ॥

अर्थः—॥ ७४ ॥ त० ते वार । णं० प्रछी । त० ते । आ० आणंद । स० श्रावक । अ० एकदा प्रस्तावे । क० कोइ । सु० शुभ । अ० अत्यवसाए करी । मु० भले । प० परिणामे करी । ले० लेसाए करी । वि० भली । विशुद्ध लेसाए करी । त० ते । अवधिज्ञानना । आ० आवरणहप । क० कर्म । ते । ख० क्षय थए । उ० उपसमे यकं । ओ० अवधिज्ञान । स० उपनी ते कहवो छे । पु० पुर्व दिसे । ल० लवण समुद्दे । पं० पांच । जो० योजन लगी । स० सो (पांचसो योजन) । खे० खेत्र । जा० जाणे । पा० देखे । ए० एम । द० दक्षिण दिसे पण पांचसे योजन । प० पश्चिम दिसे पण एटलुं देखे । य० बली । उ० उत्तर दीसे पण । जा० यावत । तु० तुलहेम-

वंतनामा । वा० वर्षधर । प० पर्वत मुदी । जा० जाणे । पा० देखे । उ० उंचो । जा० यावन । सो० सो धर्म
नाम । क० देवलोक । जा० जाणे । पा० देखे । अ० नीचो । जा० यावत् । इ० इहांथी । ग० रत्नप्रभानाथा
नरक । पु० पृथ्वीनो । लो० लोलुचो नामा । न० नरकावास । च० चउरासी । वा० नरस । स० हजार (महत्त)
वरमनी । हि० स्थिति । जा० जाणे । पा० देखे ॥ ७४ ॥

मृळपाशः—॥ ७४ ॥ तए णं तरस आणन्दस्स 'समणेवासगस्स' अन्नया, कयाइ
'सुजेणं अज्जवसाणेणं, 'सुजेणं परिणामेणं, वेसाद्धिं' 'त्रिसुज्जमाणीद्धिं' 'तदावरणिज्जाणं'
'कम्माणं खओवसमेणं' 'ओहिनाणे' 'समुपपन्ने' । पुरत्तिमेणं लवणसमुद्धं पञ्चजायणसयाइ'
खेत्तं जाणइ पासक, एवं दन्निवणेणं' 'पञ्चत्तिमेणं' 'य । उत्तरेणं जाव बुद्धाद्धिसवन्तं'

१. A. B C. (ग. बी. मां नयी) Omit. २. A. B. (प. बी.) अणया ३. A. (प) सुजेणं.
४. B. (बी) सामणेणं. C. (सी) सोहणेण. ५. D. E. (डी. ई.) सुज्ज. ६. A. (ए) तदाणं घर.
7. (डी.) जाणावर. ७. A. B. C. D. (ग. बी. सी. डी.) ओहिणाले. ८. A. B. C. D. E. (ग. बी. सी. डी. ई.) समुप. ९. C. D. E. (सी. डी. ई.) छि. १०. A. (ए) सयइ; B. D. E. (बी. डी. ई.) मइय. ११. A. (ए) पयत्थियेणं, C. D. E. (सी. डी. ई.) पच्छियेणं १२. B. C. D. E. (बी. सी. डी. ई. मां नयी) Omit. १३. B. D. E. (बी. डी. ई.) वंतवास.

वासधरपद्वयं जाणइ पासड । उहं जाव 'सोहम्मं' कप्पं जाणइ पासड । अहे जाव इमीसे
 रयणप्पन्नाए पुढवीए, 'लोळुयच्चुयं नरयं' चउरासीइवाससहस्सट्टिइयं 'जाणइ' पासड ॥१४॥

भावार्थ—॥ ७४ ॥ ते वारे ते आणंद श्रावकने एकदा प्रस्तावे शुभ ध्याने करी, शुभ अध्यवसाए करी, शुभ
 परिणामे करी, भली पवित्र लेशाए करी, अवधिज्ञान अने अत्रवि दर्शननो आवरणरूप कर्मनो क्षयोपशम थए थके
 अवधिज्ञान उपन्युं तेथी पूर्व, दक्षिण, पश्चिम ए त्रण दिशाए लक्षण सद्ग्रमां पांचसे जोजन सुधी क्षेत्र जाणे देखे
 अने उत्तर दिशाए जीहां भरतक्षेत्रनी मर्यादानो करनार चुल होमंत्रत पर्वत सुधी जाणे देखे, उंचुं ज्यां पेहेला
 सुधर्मा देवलोक सुधी जाणे देखे. नीचे ज्यां पेहेली रत्नप्रभा नरक पृथ्वीमां लोलुचय नामे नरकावासो ज्यां नार-
 कीनी चोराशी हजार वर्षनी स्थिति छेत्यां सुधी जाणे देखे ॥ ७४ ॥

अर्थ:—॥ ७५ ॥ तें० ते । का० कालने विषे । ते० ते । स० समयने विषे । स० श्रमण । भ० भगवंत ।
 म० महावीर देव । स० समोसर्या । प० परिखडा । नि० बांदवा आवी पळे । जा० यावत धर्म सांभळी । प०
 पाळी वळी ॥ ७५ ॥

१ A. B (ए वी) सोहम्मे २ B (वी) कप्पे ३ D E (डी इ) लोलुय अच्चुतं ४ C.
 (सी.) चोरासीइ० ५. B, C, D, E, (वी. सी डी इ मां नथी) Omit. ६ A (ए.) जाणति पामति

सूळपाठः—॥ ७५ ॥ तेणं काळेणं तेणं समएणं समणे जगवं महावीरे समोसरिए ।
परिसान्निगया 'जाव* पन्निगया' ॥ ७५ ॥

भावार्थः—॥ ७५ ॥ ते काळ (चोथे आरे) ते समयने विणे श्रमण भगवंत महावीर देव ग्रामानुं गाम विचरता,
वाणीज्य गामनी बाहार दुतीपलास नामे उद्यानने विणे समोसर्या ते सांभली नगरमांथी प्रपदा वांदया नीकली.
तेने परमेश्वरे धर्मकथा कही. ते सांभली प्रपदा पाछी वली. ॥ ७५ ॥

अर्थः—॥ ७६ ॥ ते० तेणे । का० काळे । ते० तेणे । स० समये । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर
देवनो । जे० जेष्ठ वडो शिष्य । अं० समीपे (पासे) रहेनार । इ० इंद्रभूती । ना० नामे । अ० अणगार । गो०
गौतमनामां । गो० गोत्री । णं० वली । स० सात हायनो । उ० उचो शरीर । स० सम । च० चउरस । सं०
संस्थाने करी । सं० सहित छे । व० वज्र । रि० रूपभ । ना० नाराच । सं० संघयणनो धणी । क० सुवर्ण ।
पुं० घटाहं । नि० मठाहं देदीव्यमान एवी । प० पटकमळ सरस्वी । अतिशे । गो० गोरा छे । उ० मोटी उग्र ।
त० तपना करण हार । दि० दित्त आकरा । त० तपना करणहार । त० तातो विशेषे करी । त० तपवंत । यो०
घोर । त० तपनो धणी । म० मोटा । त० तपनो करणहार । उ० उदार मोटा । घो० घोर । यु० गुणवंत ।
घो० घोर । त० तपस्वी । घो० घोर । व० ब्रह्मचर्यना । वा० पालणहार । उ० व्यक्त । स० (शरीर) देह छे ।

१. A C (प. सी. मां नथी.) Omib. * "धम्मो क्खिओ" निरियावलीकामांथी उमेस्वो. जुओ भगवती
पाछे २४४, तथा ९ ने ११ मो पाठ आ सूत्रनो जूओ. २ C. (सी. मां नथी.) Omib.

सं० संक्षेपी छे । वि० विपुल । तै० तेजु । ले० लेखा । छ० छट । छ० छट । अ० आंतरा रहित । त० तप करवे करी । सं० संजम । त० तपे करी । अ० पोताना आत्मा । भा० भावना यका । वि० विचरे छे ॥ ७६ ॥

मूळपाठः-॥ ७६ ॥ तेणं कालेणं तेणं समएणं समणस्स जगवञ्चो महावीरस्स जेट्ठे अन्तेवासी 'इन्दञ्चूई नामं अणगारे गोयमगोत्ते' णं 'सतुस्सेहे, समचउरंसंखाणसंविए, वज्जरिसहनारायसङ्घुणं, कणगपुलगनिघसपम्हगोरं', उगगतवे, दित्ततवे, तत्ततवे, घोर-तवे, महातवे, उराले, घोरगुणे ५, घोरवम्भञ्चेरवासी, उच्चूढसरीरे, सङ्घित्त-विउलतेउलेसे, 'बट्टं बट्टेणं अणिविखत्तेणं तत्रोकम्मेणं संजमेणं तत्रसा अप्पाणं त्रावे-माणे विहरइ ॥ ७६ ॥

१. E. (इ.) ° भइ २ A B. C, (ए बी. सी) ° युत्त. ३. A (ए.) सत्तसेहे B. C (बी. सी) सत्तसेहे ४ E ° पउम ° fol ° पम्ह ° ('इ' मां ° पउम ° ° पम्ह ° ने बदले छे.) ५. D. E (डी इ. मा नथी) Omit. ६ C (सी) ° विउलेतेउ °. D E. (डी. इ. मां नीचेनो पाठ " तेउ ° " पछी बधारे छे.) जियकोहे, जियमाणे, जियमाए. जियलोमे, जाइ-संपण्णे, कुलसंपण्णे, रूवसंपण्णे, जाव तेयंसी. ७. A. (ए.) छटछट्टेणं.

भावार्थः—॥ ७६ ॥ ते काल ते समयने विं श्रमण भगवंत श्री महावीर देवनो मोटो शिष्य, इंद्रभूति नामे अणगार के जेनुं गौतम गोत्र हनुं ते इंद्रभूति अणगार मात हायना उंचा, सम चउरस संसंगेने (पट्टमामन चालीने वेसे, पत्नी हुंडीथी जमणा हींचण सुमी भरता जे माप थाय ते मुजव हुंडीथी डाया हींचण ने जमणा खभाने डाया खभाने भरतां चारे तरफ माप सरसुं थाय ते) करी सहित, वच (सीली), क्लाम (पाटो), नागन (नांकडा भोडेला) (एटले आंकडा भोडेला मर्केट यंग हाडकां होय तेना उपर मजवुत चांवडीनो पाटो, तेना उपर हाड-कानी खीली, आखा शरीरमां ज्यां ज्यां मांथा होय त्यां त्यां एवी रीतनी मजवुती होय ते), मंत्रयणना धणी, मोनुं यत्रार्थुं यत्रार्थुं, देदीप्यमान होय एवा अती गौरवर्णवाळा, बीजायी चिंतनी न शक्याय एवा तपना करनार, जाज्वल्यमान तपरुषणी अक्षिण करीने रुर्मरुप बनने चाले एट्टया दीपता तपना करनार, भयंकर परिसर (परि-श्रम) अने पांच इंद्रयोना विषयने निर्दयल्ये विनासया गोर (बीजायी करी न शक्याय एवी) तपथर्याना कर-नार, विशेषं तपवंत के जे तपे करी कर्म अने शरीरने संतापे, आलोक ने परलोकना मुख्यादिकनी आशारुण दोष रहित एवा महाश्रेष्ठ तपना करनार, बीजायी आदरी न शक्याय एट्टया गुणना धरणहार, बीजायी करी न शक्याय एट्टया तपे करी तपस्वी, बीजा अल्प मल्य (शक्ति) ना धणीने पाळता दोहिदुं एहुं वाच्यर्थे पालनार, जेणे शरीरनी सारवार करवा रुप राग छोडयो छे, विस्तीर्ण तेजुलेशा शरीर मांदि संशोषी छे अने निरंतर लट (ने उपवास भेग कग्वा ते) छट-तप कर्म करीने सत्तर प्रकारे मंत्रय ने चारें वेदे तपथर्याण करी पाताना आत्माने भावता थका विचरता हवा (जेणे क्रोध, मान, माया (रुपट) व्योप जीत्या छे, मानि संपन्ने (मानानो पक्ष

निर्मळो), कूळ संपन्ने (पीतानो पक्ष निर्मळो), श्रेष्ठ वळे करी सहित, रूपे करीने सहित, तेजस्वी) अने निरंतर छट्ट (वे उपवास भेगा करवा ते) तपे करीने सहित इंद्रभुनि अणगार विचरता हवा ॥ ७६ ॥

अर्थ:—॥ ७७ ॥ तं ते वार । णं पंछी । से० ते । भ० भगवंत-पूज्य । गो० गौतम स्वामी । छ० छठम । ख० तपने । पा० पारणे । प० पहेली । पो० पोरसीए । स० सझाय । क० करी । वि० वीजी । पो० पोरसीए । डा० व्यान । झि० श्याय । त० त्रीजी । पो० पोरसीए । अ० उतावळी नहि । अ० चपळपणा रहित । अ० संभ्रा-तपणा रहित । मु० मोहपती । प० पडिलेही । प० पडिलेही पछी । भा० भाजन । व० वस्त्र । प० पंडिलेहे । प० पडिलेहीने । भा० भाजन । व० वस्त्रने । प० पुंजे । प० पुजीने । भा० भाजन-पात्र । उ० ग्रहे । उ० भाजन ग्रहीने । जे० जीहां । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर । ते० तिहां । उ० आवे । उ० आवीने । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीरने । च० चांदे । न० नमस्कार करे । न० नमस्कार करीने । ए० एम । व० वील्या । इ० वांछुछें । णं० वळी । भुं० हे भगवंत । तु० तुमारी । अ० आज्ञा होय तो । छ० छट । वख० खमणने । पा० पारणे । वा० वाणीयगाम । न० नगरने विषे । उ० उंच । नी० नीच । म० मध्यम । कु० कुलने विषे । घ० घर । स० सामुदाणी । भि० भिक्षाने । आ० आहार लेवाने अर्थ । अ० अटन करं-जाडं । अ० जेम । सु० सुख होय तेम करो । दे० हे देवाणुं प्रिय । मा० न । प० प्रमाद । क० करो ॥ ७७ ॥

मूळपाठ:—॥ ७७ ॥ तए णं से जगवं गोयमे ठठवखमणपारणंसि प्रढमाए पोरि-

१. C. (सी.) ० पाणयंसि, २. C. (सी.) पोरसीए.

सीए सञ्जायं करेइ, 'विश्याए 'पोरिंसीए जाणं क्रियाइ, तइयाए 'पोरिंसीए 'अतुरियं
अचवलं असम्नन्ते "मुहपत्तिं पम्बिहेइइ, 'रत्ता 'जायणवब्बाइं पम्बिहेइइ, 'रत्ता जायण-
वब्बाइं पमज्जाइ, रत्ता ' 'जायणाइं उग्गाहेइइ, ' 'रत्ता जेणव समणे जगंवं महावीरं, तेणेव
उवागह्णइ. ' 'रत्ता समणं जगंवं महावीरं वन्दइ ' 'नमंसइ, ' 'रत्ता एवं तयासी। " इह्णामि
णं, जन्ते, तुब्जेहिं ' 'अब्जणुषाए ' 'उठ्ठखमणस्स पारणगंसि वाणियगामं नयेरे उच्च-

१ (C. 1) E (सी. डी इ.) वीयाप. २. D. E. (डी. इ.) पोर्सीप. ३. C. D. (सी डी.) पोर्-
सीप. ४. A. (प.) अतुरियं अन्तिलममभवे. B C (बी. सी.) अतुरिय अचवलमसमते. D. E. (डी.
इ) अतुरियम चत्तलममभताण. ५. D E. (डी. इ) °पत्तियं. ६. A. B D E. (ए. बी. डी. इ मां
नयी.) Omit. ७. A (ए.) माइणं व°, B. (बी) भाइण घ°. ८. B C D. E (बी सी डी.
इ. मा नयी.) omit. ९. B. D. E (बी. डी. इ) only भायण A. C. (ए. सी) only भायण १०. A. (ए.) भाइणाइं.
११. A. in full भाइणाइं, उग्गाहेत्ता. (एसां आवो पाठ उपर मुज्जु चै.) B. C. D. E. (बी. सी डी
इ मां नयी) Omit १२. A. D. (ए डी. मां नयी.) Omit. १३. A. (ए. मां नयी.) Omit. १४. B.
C. D. E. Omit. (बी. सी डी. इ. मां नयी.) १५. A. (' (ए. सी) मधुणु° १६. C. D. E.
(सी डी इ) ° कस्यणपारणगंसि

नीयमज्जिमाइं कुलाइं घरसमुदाणस्स चित्रखायंरियाए अरिक्त्तए । अहासुहं, देवा-
णुप्पिया, मा पन्निवन्धं करेह ” ॥ ७७ ॥

भांवार्थः—॥ ७७ ॥ तें वारे ते भगवंत एटले पूज्य गौतम छठने पारणे पेहेले पहोरे सज्जाय करे, बीजे पहोरे ध्यान ध्याय, बीजो पहोर आवे थके उतावळा नहि, चपळपणा रहित, संभ्रांतपणा रहित, सुखपती प्रतिले-
खीने, पात्राने वखने प्रतिलेखे (जोवे) पछी पात्राने पुंजे, पुंजीने पात्राने ग्रहे, ग्रहीने (लइने) जीहां अमण भगवंत श्री महावीर देव छे त्यां आवीने अमण भगवंत श्री महावीर देवने वांदी, नमस्कार करी एम कहेता हवा-
वांटुं छुं, हे भगवंत ! तमारी आज्ञा होय तो छठने पारणे वाणीज्य गाम नगरने विषे उंच (क्षत्री), नीच,
(ब्राह्मण-अहिं भीक्षाव्रती करवायी ब्राह्मणने नीच गणेल छे) मध्यम (वाणीयां प्रमुख) कूळने विषे समुदाणी घर (साधुने वार कूळनी गौचरी करवी कल्पे छे तेमांहि प्रथम निर्धनना घरनो आग्रह होय तेने तजी धनवंतने घर जखुं नहि, कारण के निर्धननुं मन टिलंगीर थाय तेथीं पहेला निर्धनने घर जइ पछी धनवंतने घर जखुं, एम अनुक्रमे भिक्षाव्रती करवी ते) ने विषे भिक्षाने अर्थ अमण करं ? ते वारे भगवंत कहे, हे देवने वल्लभवंत ! जेम तमने सुख उपजे तेंम करो, ए वातनो प्रतिकंध (प्रमाद) करशो नहि. ॥ ७७ ॥

१. C. (सी.) ° मज्झिमयाहं. २. So. C. (सी. मां एमज छे.) A. B. D. E. (ए. बी. डी. ई.

मां) समुदा °

अर्थः—॥ ७८ ॥ त० ते वार । ण० पछी । भ० भगवंत एटले पूज्य । गो० गौतम । स० श्रमण । भ० भग-
वंत । म० महावीर स्वामीनी । अ० आज्ञा । स० पांसे यके । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीरनी । अं०
समीप थकी । दू० दूइपलास नामा । चै० चैत्य (उद्यान अथवा वन) थकी । प० नीसर्या । प० नीसरिनी ।
अ० उतागळा नहि । अ० चपळपणा रहिन । अ० संभ्रातपणा रहित । जु० धुसरा प्रमाण । प० जोता यका ।
दि० दर्या नजरे । पु० आगळे । इ० दर्या । सो० शोधतो यको । जे० जिहां । वा० वाणिय । गा० गाम । न०
नगर । ते० तिहां । उ० आवे । उ० आवीने । वा० वाणीय । गा० गाम । न० नगरने विषे । उ० उंब । नी०
नीच । म० मध्यम । कु० कूळने विषे । घ० घर । स० सामुदाणी । भि० भिक्षा । आ० गौचरीने विषे । अ० विचरे ॥७८॥

मूळपाठः—॥ ७८ ॥ तए णं जगवं गोयमे समणेणं जगवया महावीरेण 'अब्जणुसा-
ए समाणे समणस्स जगवञ्चो महावीरस्स अन्तियाञ्चो 'इइपलासाञ्चो चेइयाञ्चो पन्निणि-
क्खमइ', रत्ता अत्रुरियमचवत्तमसभ्जन्ते' जुगन्तरपरिलोयणाए' दिट्ठीए पुरञ्चो 'इरियं
'सोहेमाणे, जणेव वाणियगामे 'नयरे, तेणेव' उवागह्हुइ, रत्ता वाणियगामे ' नयरे

१. C. (सी) अद्युणु० २. B. C. D. E. (बी. सी. डी. ई.) ० पलासत्वेइ०. ३. C. D. E. (सी.
डी. ई.) पडिनि०. ४. C (सी.) ० संभंताए. ५. A. C. (ए. सी.) ० पलोय०. ६. D. E. (डी. ई.) इरिया.
७. A. E. (ए. ई.) सोहमाणे. D. (डी.) साहमाणे. ८. A. B. (ए. बी.) नगरे. ९. A. Omits from तेणेव
to नयरे. (परमां "तेणेव" यी "नयरे" सुची नथी.) १०. B. C. D. E. (बी. सी. डी. ई.) नगरे.

उच्चनीयमज्जिमाइं कुलाइं घर समुद्धानस्स^३ चिक्खायरियाए अरुइ ॥ ७८ ॥

भावार्थः—॥ ७८ ॥ ए प्रमाणे श्रमण भगवंत श्री महावीर देवनी आज्ञा यइ ते वारे भगवंत (पूज्य) गौतम स्वामी श्रमण भगवंत श्री महावीर देवनी पासेयी दुतीपलास नामे वनयी नोकळीने अति उतावळा नहि, अति श्रीमा नहि, चपळपणा रहित, संभ्रांत रहित, चारं हाथ धूसरा प्रमाणे द्रष्टिने जोतां यकां नजर आगळ इर्या शोधता यकां, ज्यां वाणिज्य गाम नगर छे त्यां आवीने उंच, नीच, मध्यम कूळने विपे साधुदाणो (वार कूळनी गौचरी) वरने विपे भिक्षाने अर्थे फरे छे ॥ ७८ ॥

अर्थः—॥ ७९ ॥ त० ते वारे । णं० पछी । से० ते । भ० भगवंत (पूज्य) गो० गौतम । वा० वाणीय । गा० गाम । न० नगरे । ज० जेम । प० भगवतीने विषे । त० तेम । जा० यावत । भि० भिक्षाचरी । अ० करता यका । अ० जेटळं जोडए तेटळं । भ० भात । पा० पाणी । स० सरखी रीते । प० लीए । प० लइने । वा० वाणीय । गा० गाम नगरथी । प० नीसर्या । प० नीसरिने । को० कोलाग । सं० सनीवेस पाडा थकी । अ० नहि । दू० अति वेगत्रा । अ० नहि । सा० बहु डुकडा । व० मार्थिमां । व० आवता यका । व० घणा । ज० लोकना । म० शद्धने । नि० मांभळ्या । व० घणा । ज० लोक । अ० मांही । अ० एम । ए० एम । आ० कहेता हवा । ए० एम । ख० निश्चे । दे० हे देवातुं प्रिय । स० श्रमण । भ० भगवंत महावीरनो । अ० समीपे रहेनार

१. C. (सी.) ० नीच ०. २. A. B. C. D. E. (प बी सी डी इ.) समुदा ०.

शिव्य । आ० आर्णद । ना० नामा । स० श्रावक । पो० पोपठ शाल्लने विषे । अ० छेहडे मरणने अंते । जा० यावत । अ० मरण अणवांछतो । वि० विचरे छे ॥ ७९ ॥

मूळपाठः—॥७९॥ तए णंसे न्नगवं गोयमेवाणियगामे नयरे, जहा पणत्तीए तथा, जाव न्निक्खायरियाए अरुमाणे अहापज्जात्तं नत्तपाणं, सभ्मं पग्गिगाहेइ, रत्ता वाणियगामालं पग्गिगाहइ, रत्ता कोट्ठायस्स सन्निवेसस्स; अट्टूरसामन्तेणं वडवयसाणे, बहुजाणसइं निसामेइ । बहुजणो अन्नमन्नस्स एवमाइक्खइं ४* । “ एवं खलु, देवाणुप्पिया, समणस्स न्नगवत्तं अन्तेवासी, आणन्दं नामं समणोवासए ” पोसहसालाए अपह्णिम जाव* अणवक्कुमाणे विहरइ” ॥ ७९ ॥

१. D E (डी. इ) नगरे “ विवाह पणती गट्टले अगवतीनी साले पातुं ३६८ थी ३७१ २. D. E. (डी इ. मां नयी) Omit जहापणत्तीए तथा & road (पण नीचे मुजय पाठ छे) जाव भिन्नायरिय जाव अइमाणे ३ A. B. C. (ए. बी. सी मां नयी.) Omit. D. (डी.) सम. ४. A. B. D. E (ए बी डी. इ.) पडिगाहे. ५. E. (इ.) कोट्ठायसन्निवेसस्स. ६. A. (ए.) ममेतेणं ७. A (ए.) वतीवय ? B. (बी.) वीतीवतीयमाणे; C. (सी.) वीइवय; ० E D. (इ. डी.) वीतीवय ०. ८. A. (ए. मां नयी) Omit. ९. C. (सी. मां नयी) Omit. D. E. (डी. इ.) २ + नीचेना वधारे शब्दो कल्पसूत्र पाठ ६४ मां छे. “ एवं मासइ, एवं पणवेइ, एवं पणवेइ. ” १०. B. (बी.) वासि. ११. A. (ए) पोसहसालाए. * बाकीमे पाठ आ सुजना पाठ ५७ ने ७३ मां सुजो.

भावार्थः—॥ ७९ ॥ ते वारे ते भगवंत (पूज्य) गौतम वाणिज्य गाम नगरने विषे जेय भगवती सूत्रमां कथुं छे तेम गौचरीने अर्थ फरतां जेटलो जोइए तेदलो आहार-पाणी संपूर्ण लइने, वाणिज्य नगर यकी नीकजी कोछाग सन्निवेश पाडा यकी अति इकडा नहि, अति वेगळा नहि एवी रीते जाता यहा घणा माणसो मांहोमांहि एम कहेता हवा, एम भासता हवा, एम परुपता हवा के एम निशे हे देवने बल्लभकारी ! श्रमण भगवंत श्री महावीर देवने अंते वासी (शिष्य) आणंद नामे श्रमणोपासक (भ्रात्रक), पोपधशालने विषे छेळी मर्णने अंते संलेखणा (संयारी) करी मर्णने अणवांछतो यको विचारे छे ॥ ७९ ॥

अर्थः—॥ ८० ॥ तं ते वार । णं पल्ली । तं ते । गो० गौतम स्वामि । ब० घणा । ज० लोकनी । अ० समीपे । ए० ए अर्थ । सो० सांभळीने । नि० हैयामांहि धारीने । अ० एतान । रु० रुप । अ० अध्यवसाय उपनो ४ । तं० तीहां । ग० जाडं । णं० बली । ज्यां । आ० आणंद । स० श्रावकने । पा० देखुं । ए० एम । सं० विचारे । सं० विचारीने । जे० जिहां । को० कोलाग । स० सन्निवेश नामा पाडो छे । जे० जिहां । आ० आणंद । स० श्रावक छे । जे० जिहां । पो० पोपधशाळा । तं० तिहां । उ० आणे ॥ ८० ॥

मूळपाठः—॥७९॥ तए णं तस्स गोयमस्स बहुजणस्स अन्तिए एयं सोच्चा निसम्म अयमे-
यारुवे अज्ज छिए ४+ । “ तं गह्वामि णं, आणन्दं समणोवासयं पासामि ” । एवं सम्पदेइ,

१. A. (ए.) एयमहं; B. (बी.) एवं; D. E. (डी. इ.) एत. २. D) E. (डी. इ.) अयं इमेयारुवे.

३. A. (ए. मां) इ=५. + शाकीनो पाठ ६६ तथा ७३. मा. पाठनी फटनोटमं. ज्ञां.

रत्ता जेषेव कोद्व्याए सन्निवेशे, जेषेव आणन्दे समणेवासए, जेषेव पोसहसादा, तेणेव

उवागह्णइ ॥ ८० ॥

भावार्थः—॥ ८० ॥ ते वारं ते गीतमे घणा जणनी पासे ए अर्थे सांभळीने हैयामांहि धारीने एहवो अध्य-
वसाय चींत्तवी मनासां संकल्प उपन्यो के ज्यां आणंद श्रावक पौपथशाळाए छे त्यां हुं जाउं, एम चींत्तवीने ज्यां
कोलाग सन्नीवेश नामे पाडो के ज्यां आणंद नामे श्रावक पौपथशाळासां छे त्यां आवे ॥ ८० ॥

अर्थः—॥ ८१ ॥ न० ते वार । णं० पछी । से० ते । आ० आणंद । स० श्रावक । भ० भगवंत (पूज्य)
। गो० गीतमने । ए० पासे आवता । पा० देखे । पा० देखीने । ह० हर्षे संतोष पाभ्यो । जा० यावत । हि०
हैयाने विषे । भ० पूज्य । गो० गीतमने । व० वांटीने । न० नमस्कार करे । न० करीने । ए० एम । व० कहे ।
ए० एम । ख० निशे । भं० हे पूज्य ! । अ० हुं । इ० ए । उ० उदारतपे करी । जा० यावत । ध० धमण जेवो ।
सं० निसाजाल । जा० व्याप्त दुर्बल छे ते माटे । न० तयी । सं० समर्थाई । मारा मांहे । दे० देवाणु भियनी । अं०
समीपे । पा० साहसुं आवीने । ति० त्रणवार । मु० मस्तके । पा० पण । अ० वांदू एहवी शक्ति नयी परंछे ।
हु० तयारी । णं० वळी । भं० हे पूज्य ! । इ० उच्छा होय तो । अ० माहारा कहेवा थकी । इ० इहां । ने० वळी ।
ए० आवे । जा० जेम । णं० वळी हुं । दे० देवानु भिय । ति० त्रणवार । मु० मस्तके करी । पा० पण । वं० वांदू ।
न० नमस्कार करे ॥ ८१ ॥

मूळपाठः—॥ ८१ ॥ तए णं से आणन्दे समणोवासए जगवं गोयमं एज्जमाणं पासइ,
रत्ता हइ जाव^१ हियए जगवं गोयमं वन्दइ नमंसइ, रत्ता एवं वयासी । “ एवं खलु,
जन्ते, अहं इमेणं उराखेणं जाव^२ धमणिसन्तए जाए, न संचाएमि देवाणुप्पियस्स अ-
न्तियं पाउब्भत्तिणं तिकखुत्तो मुखाणेणं पाए अज्जिवन्दित्तए । तुब्भे णं, जन्ते, ^३इहा-
कारेण अणञ्जिओएणं ^४इओ चैव एह, ^५जा णं देवाणुप्पियाणं तिकखुत्तो मुखाणेणं पाएसु
वन्दासि नमंसासि ” ॥ ८१ ॥

भावार्थः—॥ ८१ ॥ ते वारे ते आणंद श्रावक भगवंत (पूज्य) गौतमने आवता दीठा, देखीने हर्ष संतोष
पाम्यो ने हर्ष करी हेयुं भराणु, हुलास पामोने भगवंत गौतमने वांदी नमस्कार करीने एम कहेता हवा । एम

+ बाकीनो पाठ माता पाठ २३, उक्वाइ पाठ १७, कल्प पाठ ५ ते भगवती पाने २६० मे जुओ. १. C. (सी.
मां नथी.) Omit व. न. रत्ता. २. A. B. C. D. E. (ए बी. सी. डी. इ मां नथी) Omit. ^१ बाकीनो
पाठ था सूत्रना पाठ ७२ मां जुओ. ३. E. (इ मां नथी.) Omit. ४. A. (ए.) इच्छुकारेणं; B. (बी)
इच्छुकारेणं; D. E. (डी. इ.) इत्यकारेणं, G. (जी. मां नीचेनो पाठ वधारे छे.) inserts देवाणुप्पिया
after it. ५. B. E. G. (बी. इ. जी.) अमिश्रेणं. ६. C. (सी.) इओ वतेव एह, D. E. (डी. इ.)
इतो चैव एव. ७. C. (सी.) जहा, H. (एच.) जाव, ८. A. B. G. H. (ए बी, जी. एच.) पाइसु.

निश्चै हे पूज्य । आ उदार तपे करी महारं शरीर घणुंज दुर्बल यथुं छे । यावत लुहारनी धमणनी परे मने श्वास चडे छे तेथी आपनी पासे आवी विनय करी त्रणवार मस्तक नमाडी तमारा पग चांदु एवी मारामां शक्ति नथी माटे हे देवने वल्लभकारी । हुं आपने हुकम करतो नथी पण जो म्दारा उपर कृपा द्रष्टि करी इच्छा होय अने इहां सुधी आवो तो हुं त्रणवार मारं मस्तक नमाडी आपना पगने वदन करं, नमस्कार करं ॥ ८१ ॥

अर्थः—॥ ८२ ॥ त० ते वार । णं० पछी । से० ते । भ० भगवंत (पूज्य) । गो० गौतम स्वामि । जे० जीहां । आ० आणंद । स० श्रमणी । उ० उपासक । ते० त्यां । उ० आव्या ॥ ८२ ॥

मूळपाठः—॥७२॥ तए णं से' जगवं गोयमे, जेषेव आणन्दे समणोवासए, तेषेव उवागह्वश॥७२॥

भाषार्थः ॥ ८२ ॥ ते वारे भगवंत (पूज्य) गौतम जीहां आणंद श्रावक हता त्यां आवे ॥ ८२ ॥
अर्थः—॥ ८३ ॥ त० ते वार । णं० पछी । से० ते । आ० आणंद । स० श्रमण । उ० उपासक । भ० भगवंत (पूज्य) । गो० गौतमने । ति० त्रणवार । सु० सुस्तके । पा० पग लगाडी । वं० वांया । न० नमस्कार करे । न० करीने । ए० एमा । व० बोल्या । अ० छे । णं० वळी । भं० हे भगवंत । गि० गृहस्थने । गि० गृहस्थावासा । म० मांदि । व० वसताने । ओ० अवधिज्ञान । णं० वळी । स० उपजे । हं० हा । अ० छे । ज० जो । णं० वळी । भं० हे पूज्य ! । गि० गृहस्थने । जा० वळी । अवधिज्ञान । स० उपजे । ए० एम । स० निश्चै ।

१. H. तं for तए ण से. ('एष' मां 'तए णं से' ने बदले "तं" पाठ छे. २. C. D. E. F. (स्त्री. की र एममां आ पाठ बधारे छे.) add २ ता.

भं० हे पूज्य । म० भुजने । वि० षण । गि० गृहस्थने । गि० गृहस्थावास । म० मांदि । व० वसता थका । ओ०
 अवधिमान । स० उपहुं छे । पु० पूर्व दिशाने विषे । ल० लवण । स० समुद्रमांदि । पं० पांच । जो० जोजन ।
 स० सो (पांचसो) जोजन । जा० यावत । लो० नीचुं लोलचु । न० नरकावास । जा० जाणुं । पा० देखुं ॥८३॥
 मूळपाठः-॥ ८३ ॥ 'तए णं से^३ आणन्दे समणोवासए जगवओ^३ गोयमस्स तिक्खुत्तो
 मुञ्जाणेणं पाएसु वन्दइ नमंसइ, रत्ता एवं वयासो । "अडि णं, जन्ते, गिहिणो^३ गिहिमज्जा
 वसन्तस्स ओहिनाणे णं^३ समुप्पज्जाइ ?" । "इन्ता, अडि" । "जइ णं, जन्ते, गिहिणो
 जाव समुप्पज्जाइ, एवं खलु, जन्ते, मम वि गिहिणो गिहिमज्जा वसन्तस्स ओहिनाणे
 समुप्पन्नं । "पुरडिमेणं लवणसमुद्दे पअजोयएसयाइं जाव^३ लोडुयच्चुयं^३ नरयं जानामि

१. E. (इ. मां नथी.) तए णं से आ० स० २ A. B. C. D. E. H (ए धी. स्त्री. डी. इ एच मां नथी)
 Omit ३. A. F. G. (ए. एफ. जी) भगवं गोयमं. ४ A. B. (ए बी.) मज्जे, F (एफ.) गिहिवा-
 मज्जे; A. C. E. (ए. सी. इ.) also मज्जा. ५. A. B. C. D. E. (ए. बी. सी. डी. ई.) समुपज्जाइ; F.
 G. H. (एफ. जी एच) समुप्प^०. * बाकीनो पाठ आगळ पेटेआफमा जुओ. ६. A (ए.) ममं. ७. A
 (ए.) पुरस्थिण. C (सी.) पुरेच्छिमेणं. D. H. (डी. एच.) पुरच्छिमेण. E (इ) पुरिच्छिमेणं. F (एफ)
 पुरिस्थमेणं G. (जी.) पुरुच्छमेणं. + बाकीनो पाठ ७३ मा जुओ. ८. D E. (डी. ई) लोखुं, अच्चुयं F.
 (एफ.) लोखुच्चुयं. G. (जी.) लोखुचयं.

पासासि" ॥ ७३ ॥

भावार्थः—॥ ८३ ॥ ते वारे आणंद श्रावक भगवंत गीतमना पगे त्रणवार मस्त लागाडी, वांदी, नमस्कार करीने गीतमने आ प्रमाणे म्हंता हया, हे पूज्य ! गृहस्थने घरमांदि वस्ताने अवधिज्ञान उपजे ? ते वारे गीतम म्हं हा, उपजे. ते वारे आणंद श्रावक म्हंता हवा हे पूज्य ! जो घरवासमांदि रहंतां गृहस्थने अवधिज्ञान उपजे छे तो एम निश्चे हे पूज्य ! मुजने पण गृहस्थावासमांदि वसतां अवधिज्ञान उपज्युं छे तेथी पूर्व, दक्षिणेने पथीम दिशाए लक्षण समुद्रमां पांचसे जोजन मुथी देसुं छुं अने उत्तर दिशाए चुळ (नानो) हिमवंत नामे पर्वत मुथी, उंचुं वेहेळा मुथर्मा नामे देवलीक मुथी, नीचुं पेंहेली रत्नमभा नरक पृथ्वीमां लोलुचय नामे नरकावासा मुथी देसुं छुं ॥८३॥

अर्थः—॥ ८४ ॥ त० ते गार । गं० पळी । से० ते । म० पूज्य । गो० गीतम स्वासि । आ० आणंद । स० श्रावक पत्ये । ए० एम । व० वोल्या । अ० छे । गं० वली । भा० हे आणंद श्रावक । मि० गृहस्थ । जा० यावत । स० अवधिज्ञान । उपने । नो० नहि । च० गं० वली । ए० एइवो । म० मोटो (न उपजे) । न० ते । माटे । गं० वली । ते ज्ञाननुं । तु० तमे । आ० हे आणंद । ए० ए । त्रा० स्थानके । आ० आणोओ । जा० यावत । त० तप । क० कर्म । प० अंगिकार करो (प्रायश्चित्त लीओ) ॥ ८४ ॥

मूळपाठः—॥ ७४ ॥ तए णं से जगवं गोयमे आणन्दं समणोवात्सयं एवं वयासी ।

१. A. B. II. (ए. श्री एत्र.) नदार्मा.

“अहि एं, आणन्दा, गिहिणो जाव^१ समुप्पज्झइ । नो चेव णं ए महाखाए^२ । तं णं तुमं, आणन्दा, एयस्स ठाणस्स^३ आलोएहि जाव^४ तवोकम्मं पन्निवज्जाहि” ॥ ७४ ॥

भावार्थः—॥ ८४ ॥ ते वारे पूज्य गौतम आणंद श्रावकने एम कहेता हवा के हे आणंद ! गृहस्थावासमां गृहस्थीने अवधिज्ञान उत्पन्न थाय, पण तमने जेटळुं अवाधज्ञान उत्पन्न ययुं छे तेटळुं थाय नहि माटे हे आणंद ! तमे ए असत्य बोलवा रूप पापना स्थानकने आलोवो, पडीकमो, यावत तेनो तप अंगिकार करो ॥ ८४ ॥

अर्थः—॥ ८५ ॥ तं ते वारं । गं० पछी । से० ते । आ० आणंद । सं० श्रमण । उ० उपासक । भ० पूज्य । गो० गौतम स्वामी प्रत्ये । ए० एम । व० बोलिया । अ० छे । णं० बली । भ० हे पूज्य । जि० जिन । व० वचनने विषे । स० सत्यनुं । त० तद्विदनुं । स० छता । भा० भावनुं । आ० आलोवबुं । जा० यावत । प० प्रायश्चित्तनुं लेबुं (पछी गौतम बोलिया) । नो० नहि । ति० ते । अ० अर्थ । सं० समर्थ पटले साचानुं प्रायश्चित्त लेवानुं नथी । ज० जो । णं० बली । भ० हे पूज्य । जि० जिन । व० वचनने विषे । सं० सत्य । जा० यावत । भा० भावनुं । नो० नहि । आ० आलोवबुं । जा० यावत । त० तप । क० कर्म । नो० नहि । प० प्रायश्चित्तनुं लेबुं अंगिकार करबुं (नहि) । तं० ते माटे । णं० बली । भं० हे पूज्य ! । तु० तमे । वे० निश्चे ।

१. H. (एच.) आणन्दे. + वाकीना पाठ माटे ८३ पाठ जुओं २. D. B. G. (डी. इ. जी.) एवं महा-
 लए, C. H. (सी. एच.) णो चेव महालए ए तन्ने ३. B. (इ.) तस्सं. ४. B., G. (इ. जी.) आलोपह.
 ५ “पडिकमाहि पडिकमिज्झइ” आ पाठ वधारी.

ए० ए । ठा० पापना स्थानक । आ० आलोचो । जा० यावत । प० प्रायश्चित लीओ ॥ ८५ ॥

मूळपाठः—॥ ८५ ॥ 'तए णं से आणन्दे समणोवासए जगवं गोयमं एवं वयासी ।
“अठ्ठि णं, जन्ते, जिणवयणे 'सन्ताणं तच्चाणं तहियाणं सब्भूयाणं जावाणं आलोइज्जाइ
जाव' पन्निवज्जिज्जाइ ?" । “नो 'तिण्ठे सम्भे” । “जइ णं, जन्ते, जिणवयणे सन्ताणं
जाव' जावाणं नो आलोइज्जाइ' जाव' तवोकम्मं' नो पन्निवज्जिज्जाइ । "तं णं, जन्ते,
तुब्भे चेव एयस्स गाणस्स' आलोएह' जाव' पन्निवज्जाह" ॥ ८५ ॥

भावार्थः—॥ ८५ ॥ ते वारे ते पूज्य गौतम प्रत्ये आणंद श्रावक एम कहेता हवा के हे पूज्य ! जीत वचने
विषे छती वस्तुनी साची वस्तुनी यथा तथ्य वस्तुनी आलोयणा होय ? यावत तप अंगिकार करवानो होय ?
(अर्थात् सत्य वस्तुनुं आलोयण होय के असत्य वस्तुनुं आलोयण होय ?). ते वारे पूज्य गौतम कहे, हे आणंद !

१. A. H. (प एब.) तं. २. D. (जी.) संमासे; G. (जी.) सत्ताणं; H. (एब.) सत्ताणं (बदले)
for सन्ताणं तच्चाणं. ३. C. E. F. G. (सी इ. एफ. जी) इण्ठे. ४. E (इ) सत्ताणं. * आगला पेरियाक
मुज्ज पाठ सुकवी. ५. D. E. (डी इ.) आलोएज्जाइ. + पडिकमाहि, पडिकभिज्जाइ. ६. A. C. D. E. (ए.
सी डी इ.) तवो. B. (बी.) तये. ७. E (इ.) तए. ८. A. B. D. (ए. बी. डी.) हाणस्स. ९. A.
(ए.) अलोएहि

सत्य वस्तुनुं आलोचयण न होय. ते वारे आणंद कहे हे भगवंत ! जो जीन वचनमां छता भावनी । साचा भावनी आलोचयणा न होय यावत तप अंगिकार करवानो न होय तो हे पूज्य ! तमे ए (असत्य वचन बोलवा रूप पाप) स्थानकत्ने आलोचो यावत तप अंगिकार करो ॥ ८५ ॥

अर्थः—॥ ८६ ॥ त० ते वार । णं० पछी । से० ते । भ० पूज्य । गो० गौतमने । आ० आणंद । स० श्रावके । ए० एम एहं । वु० वचन । स० कहे थके । सं० गौतमने शंका । कं० कंखा । वि० संदेह । स० उपनो पछी । आ० आणंद श्रावकनी । अं० समीपथी । प० नीसरं । प० नीसरीने । जे० जीहां । दू० दूइपलास । वे० उद्यान । जे० जीहां । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर देव । ते० तिहां । उ० आव्या । उ० आवीने । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर देवथी । अ० अति । दू० वेगळा नहिं । अ० अति । दूकडा नहिं एटले समीपे आवीने । ग० (इरीयावही) जाना । आ० आवतानी । प० पडीकमे । प० पडीकमीने । ए० एषणीक । सुजतो । अ० अणएखणिक-असुजतो । भात-पाणी लीधो होय ते । आ० आलोवे । आ० आलोवीने । भ० भात । पा० पाणी । प० देखाडे । पं० देखाडीने । स० श्रमण । भ० भगवंतने । वं० वांदी । न० नमस्कार करे । न० करीने । ए० एम । व० वोल्या । ए० एम । ख० निश्चि । भ० हे भगवंत । अ० हुं । तु० तमारी । अ० आज्ञा मागीने । तं० ते । वे० पूर्ववत् । स० सर्व । क० कहुं । जा० यावत । त० ते वार । णं० पछी । अ० हुं । सं० सुजने । शंका उपजी छे । आ० आणंद । स० श्रमणोपासकनी । अं० समीपथी । प० पाछो वळी । प० नीसरीने । जे० जीहां । इ० नमे । ते० तिहां । ह० शीघ्र । आ० आव्यो । तं० ते । णं० माटे । भं० हे भग-

वंत । किं० केम थुं । आ० आणंठ । स० श्रमणोपासक श्रावकने । त० ते । ठा० स्थानकने । आ० आलोववुं । जा० यावत । प० प्रायथित । तपनुं पडिवर्जवुं । उ० कही केम ह्यो । म० मुजने (कही) । गो० गीतप प्रत्ये । इ० वळी । वळतां । स० श्रमण । थ० भगवंत । म० महावीर । थ० पूज्य । गो० गीतमने । ए० एम । व० कहेता ह्वा । गो० हे गीतम । तु० तमे । च० णं० वळी । त० ते । ठा० स्थानकने । आ० आलोवी । जा० यावत । प० प्रायथित लीओ । तप आदरो । आ० आणंठ । च० वळी । स० श्रावकने । ए० ए । अ० अर्थे । खा० स्वभावो ॥८६॥

मूळपाठः—॥ ८६ ॥ 'तए णं से जगवं गोयमे आणन्देणं समाणोवासएणं एवं बुत्ते समाणे, सद्धिए कद्धिए' विद्दिगिह्वा समावद्धे, आणन्दस्स 'अन्तियाओ पक्खिण्खलमइ, रत्ता जेणेव इइपलासे चेश्ये, जेणेव समणे जगवं महावीरे, तेणेव उवागहइ, रत्ता समणस्स जगवओ महावीरस्स अट्टरसामन्ते 'गमणागमणाए पक्कमइ, रत्ता 'एसणमणेसणं आलोएइ, 'रत्ता' जत्तपाणं 'पडिदंसेइ, रत्ता समणं जगवं वन्दइ नमंसइ, रत्ता 'एवं वयासी ।

१ A. (प) त. २ A (ए) वित्तिगच्छस, ° B. (बी.) विगच्छस ° ; D. E (डी. इ) वित्तिगच्छस. ३. C (सी.) अतिप. थ. B (बी.) गमणागमणे ५ A (ण) एसण मन्तेसण; B (बी) एसणमन्तेसणं, C (सी) एसणमाणेसणो, D. (डी.) एसणंरणेसणं, E. (इ.) एसणंसणे ६ C. (सी) जाव, A. B D E (ए बी. डी इ मा नयी) Omit. ७ E. (इ) भत्तपाणी ८ A (ए) पडिदंसेलि; B (बी.) पडिदसते, D. (डी.) पडिदंसंसेति, E. (इ) पडिदंसं. ९. D E. (डी इ मां नयी.) omit. एवं वयासी.

“ एवं खलु, नन्ते, अहं तुञ्चोहिं अब्रणुषाए । तं चैव सबं कहेइ जाव ” । तए णं अहं
 सङ्किए ३+ आणन्दस्स समणोवासगस्स अन्तियाओ पफिणिकमामि, रत्ता जेणेव ३हं
 तेणेव हवमागए । तं णं, नन्ते, किं आणन्देणं समणोवासएणं तस्स ३गणस्स आलोए-
 यवं जाव पफिवज्जेयवं, उदाहु मए ? ॥ “ गोयमा ” इ समणे जगवं ३ महावीरे जगवं
 ३ गोयमं एवं वयासी । “ गोयमा, ३ तुमं चैव णं तस्स ३ गणस्स आलोएहि ” जाव

* बाकीतुं पाठ ७८-८५ मांथी उमेरो. १ D. E. (डी. इ. मां छे.) insert पडिसंसेसति; D. (डी.) and.
 (अने) पडिदंसेइ; E. (इ.) after (पछी) णं. (णं) पछी डी. मां पडिसंसेसति (छे) अने (इ.) मां ‘ णं ’
 पछी (पडिदंसेइ) छे. २ A B. (ए बी मां नथी) Omit. + आ पाठना आगला वाक्यमांथी बाकीतुं उमेरो
 ३. D. E. (डी इ.) अंतिए. ४ A. B. C D. E. (ए. बी सी. डी. इ. मां) (पडि) २ । ५. B (बी)
 तुहं. ६. A. B. C. (ए बी सी.) ते, D. E. (डी इ.) तए. ७. A. D. (ए डी.) हाणस्स. ८. D (डी)
 अलोपह तच्चं. E (इ.) अलोपहतच्चं. C. (सी.) आलोपव्वं. † पडिकमाहि पडिककमिज्जइ. ९. A (ए.)
 पडिकमते, B. C. (बी सी) मां फक्त meely पडि, D E. (डी. इ.) पडि २. १०. A. B. C. D. E.
 (ए. बी सी. डी. इ. मां नथी) Omit अगव महावीरे ११. A. (ए) गोयम; C. ११ (सी. डी. मां मात्र)
 गो, E. (इ.) गोयमा. १२. A. (ए.) तुम्मे; B. (बी.) तुमे. १३. A. B. C D. E. (ए. बी. सी. डी. इ.)
 हाणस्स. १४. D. (डी.) अलोपह.

परिव्रजाहि, आणन्दं च^३ समणोवासयं एयमट्टं खामेहि” ॥ ८६ ॥

भावार्थः—॥ ८६ ॥ ते वारे भगवंत गौतमने आणंद श्रावके एम कहे यके शंका (आतुं शी रीते हशे ?), कांक्षा (ए कहे छे ते खरं हशे ?), वित्तिगिच्छा (आ वेमां खरी वात थुं हशे ?) उत्पन्न यइ, पछी आणंद श्रावकनी पासेयी नीकळीने ज्यां दुतीपलास नामे वन के ज्यां श्रमण भगवंत श्री महावीर देव हता त्यां आवीने श्रमण भगवंत श्री महावीरथी अति दूकडा नहि, अति वेगला नहि, एवी रीते रही इरिया वही (रस्ते जतां आवतां जे पापं लागेल होय ते तेना निवारण रूपे कायोत्सर्ग करचो ते) पढीकये, पछी एखणा, अनेपणा आलोवे अने आहार-पाणी देखाडीने श्रमण भगवंत श्री महावीर देवने वांटे, नमस्कार करे, पछी एम कहेता हवा एम निश्रे हे भगवंत ! हुं तमारी आम्हा थएथी गौचरीए गयो हतो यावत आणंद संबंधी सर्व वात कहे, ते वारे मने शंका, कांक्षा, वित्तिगिच्छा उत्पन्न यइ. त्यार पछी आणंद श्रावकनी पासेयो निकळ्यो ने ज्यां तमे त्यां हुं उतावळी आव्यो. ते माटे हे भगवंत ! आणंद श्रावकने ते स्थानकनुं आलोवतुं यावत प्रायश्चित अंगिकार करवानुं छे ? के म्दारे आलोववानुं यावत प्रायश्चित अंगिकार करवानुं छे ? एम पूछये यके श्रमण भगवंत श्री महावीर, गौतम स्वामिने एम कहेता हवा, एम निश्रे हे गौतम ! ते स्थानकने तमेज आलोवो यावत अंगिकार करो अने आणंद श्रावकने तमे खोटो पाडवा रूप जे अपराध करेल छे ते माटे खपावो ॥ ८६ ॥

१. A (ए.) पडिकतेह; B. C. (बी. सी.) merely पडि; D. E. (डी. ई.) पडिअजेर. २. C. E. (सी. ई. मां नथी.) Omib.

अर्थः—॥ ८७ ॥ त० ते वार । णं० पछी । से० ते । भ० पूज्य । गो० गौतम । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीरुं वचन । त० तद्धित कर्तुं (प्रमाण कर्तुं) । चि० वळी । ए० ए । अ० अर्थ । वि० विनय संयुक्त । ण० सांभळे । ण० सांभळीने । त० ते । टा० स्थानके गौतमे । आ० आलोच्युं । जा० यावत । ण० प्रायश्चित्त लीयुं । आ० आणंद । च० वळी । स० श्रावक प्रत्ये । ए० ए । अ० अर्थ । खा० खमाव्युं ॥ ८७ ॥

मूळपाठः—॥ ८७ ॥ 'तए णं से जगवं गोयमे समणस्स जगवओ महावीरस्स " तह " ति एयमट्ठं विणएणं पणिसुणेइ, रत्ता तस्स ^३ठाणस्स आलोएइ जाव* पणिवज्जाइ^३, आणन्दं^३ च समणोवासयं^३ एयमट्ठं खामेइ ॥ ८७ ॥

भावार्थः—॥ ८७ ॥ तेवारे ते पूज्य गौतम श्रमण भगवंत श्री महावीर देवतुं वचन तहत करी, विनये करीने सांभळीने ते स्थानकने आलोवे यावत तपथर्या अंगिकार करे अने आणंदनी पासे जइ ए अर्थ खमावे ॥ ८७ ॥

अर्थः—॥ ८८ ॥ त० ते वार । णं० पछी । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर । अ० एकटा । क० प्रस्तावे । व० बाहिर । ज० जन्मपदने विषे । वि० विहार करवा । वि० विचर्या ॥ ८८ ॥

१. A. (ए.) ते; D (डी.) तं २. A B. C D. E (ए. बी. सी डी इ) द्वाणस्स. * वाकीनो पाठ ८९ पाठनी फूटनोटमां जुओ ३ A B C (ए बी. सी) पडिव; D. E. (डी. इ.) पडिकमेइ. ४. C, E. (सी. इ मां नथी) Omit. ५ A. (ए.) वासण.

मूळपाठः—॥ ७७ ॥ 'तए ण समणे जगवं महावीरे' अन्नया कयाइ वहिया जणवय
विहारं विहरइ ॥ ७७ ॥

भाषार्थः—॥८८॥ ते चार पछी श्रमण भावंत श्री महावीर देव वाहिर जनपद देशने विणे विहार करे ॥८८॥
अर्थः—॥ ८९ ॥ त० ते चार । णं० पछी । से० ते । आ० आणंइ । म० श्रमणोपासक । च० घणुं । सी०
सील । च० व्रत । पाळवे करी । जा० यावत । अ० पोतानो आत्सा । भा० भावतो यत्तो । वी० वीस । चा०
वरस । स० श्रावकनी । प० प्रतिज्ञा । पा० पाळीने । ए० अग्यार । ग० वळी । उ० श्रावकनी । प० प्रतिज्ञा ।
स० सम्यग प्रकारे । का० कायाए करी । फा० फरसीने । मा० मास एकनी । सं० संलेखणाए करी । अ०
पोताना आत्साए । ज्ञ० (ज्ञस्यो) सेतीने । स० साठ । भ० भक्त (जमण) । अ० अणसण करी । छे० छेद्रीने ।
आ० पापकर्म आलोइ । प० पडीकमीने । स० समाधि । प० पापीने । का० काल-मरणने । मा० समे । का०
काल । कि० करीने । सो० सौम्य । क० देवलोकने विणे । सो० सौम्य । च० यमसक्तनामा । म० मोटो । वि०
वेमानथी । उ० उत्तर । पु० पूर्वनी वच्चे इमान सृणाने विणे । अ० अरुणनामा । वि० विमानने विणे । दे० देवता-
पणे । उ० उपन्यो । त० ते देवलोकने । णं० विणे । अ० त्यां । ग० गएल । दे० देवतानो । च० चार । प०
पल्योपमनी । ठि० आउखानी स्थिति । प० कही छे । त० तिहां । णं० वळी । आ० आणंइ । वि० वळी । दे०
देवतानी । च० चार । प० पल्योपमनी । ठि० स्थिति । प० कही ॥ ८९ ॥

१. C. (सी.) तं, A B. D E. (ए वी. डी. इ मां नथी.) Omit. तए णं. इ. D E transposo
वहिया अणया क०. (डी इ. मां उपर मुजव पाड छे.) इ. B D. E. (वी डी. इ. मां नथी) Omit विहार

मूळपाठः—॥ ७ए ॥ तए णं से आणन्दे समणोवासए बहूहिं सीलवएहिं जाव अ-
 प्पाणं जावेत्ता, वीसं वासाइं समणोवासगपरियागं पाउणित्ता, एक्कारस य उवासग-
 परिमाओ समं काएणं फासित्ता, मासियाए संखेहणाए अत्ताणं जूसित्ता, सडिं नत्ताइं
 अणसणाए ठेदेत्ता, आलोइयपफिक्कन्ते, समाहिपत्ते, कालमासे कालं किच्चा, सोहम्म
 कप्पे सोहम्मवर्गिसगस्सं महाविमाणस्सं उत्तरपुरब्बिमेणं अरुणे विमाणे देवत्ताए
 उववन्ने । तठ णं अठेगइयाणं देवाणं चत्तारि पविओवमाइं विइं पसत्ता । तठ णं आण-
 न्दस्स वि देवस्स चत्तारि पविओवमाइं विइं पसत्ता ॥ ७ए ॥

भावार्थः—॥ ८९ ॥ ते वारे आणंद श्रावक वर्णां शीयळत्रतादिक धर्मं करी पोताना आत्माने शुद्ध करीने वीस
 वर्षं श्रावकनी पर्याय पाळी श्रावकनी अग्यार प्रतिमा सम्यक प्रकारे कायाए करी फरसीने एक महीनानी संलेवणा

१. B. D. E. (ची डी इ.) त. (नथी) Omit णं. २. C (सी मां नथी) Omit. जावअप्पाणं
 भावेत्ता. + बाक्कीनो पाठ, पाठ ६६ मांथी लेवो ३ E. (इ.) समणोवासयं परियायं ४. A (ए.) एक्कारस,
 E (इ.) एक्कारस. ५. C (सी) अप्पाण ६ C. (सी.) अणसणाइं. ७. C. (सी.) अलोइय. ८. A.
 (ए.) कालमासे, B. (बी.) कालमासे ९ B (बी) ० वडंसगस्स. E. (इ.) ० वडिसयस्स. १०. A.
 B. (ए. बी.) ० पुरिथमेणं C (सी.) ० पुरिच्छिमेणं 11. E. (डी. इ.) ० परच्छिमेणं. ११. D. E. (डी.
 इ.) अरुणेहिं विमाणेहि.

करी आत्माने जोसीने साठ भक्त (एक दिव्यमना सवार अने मांत्र एम वचे भोजन गणता एक महोत्सवा साठ भोजन थाय ते), अणसण छेदीने, आलोवी, पाप निवर्तनी, समाधि पापीने काळ (मरण) ने ससे काळ (आयुष्य पूर्ण) करी पहला मुथर्मा देवळोके मुथमंतसरु म्होटा विमाने उत्तर अने पूर्वीनी वज्रमां इजान ग्यो अरुण विमानने निगे देवताणो उमन्न यथो. न्यां केटलाएरु देवतानी चार पल्योपमनी स्थिति कहेल छे, न्यां आणंद देवनी आयुष्यनी पण चार पल्योपमनी स्थिति कही छे. ॥ ८९ ॥

अर्थः—॥ ९० ॥ गौतम स्वामि भगवतने पूछे छे । आ० आणंद नामा । णं० यलो । णं० हे भगवत । दे० देवता । ता० ते । दे० देवळोक थकी । आ० ते देवतानुं । आउमुं-भय स्थिति पुरी करीने ३ । अ० आंतरा रहिन । च० चमे । च० चवीने । क० किहां । ग० ज्ञो । क० किहां । उ० उपजो । भगवंत म्हं छे । गो० हे गौतम । म० महावी. देह क्षेत्रने निगे । वा० अक्षरीने । सि० सिम्रो ॥ ९० ॥

मूळपाठः—॥ ए० ॥ “ आणन्दे णं. जन्ते, देवे ताओ देवलोगाओ आउकएणंइ ”
अणन्तरं चयं चइत्ता, कहि गच्छिहिइ, कहि उववज्जिहिइ ? ” । “ गायसो, महाविदेहे वासे सिज्जिहिइ ” ॥ ९० ॥

१. C (सी.) देवलोगाओः । P (डी. इ.) लोगाओ. २. A B, C (ए. बी. सी. मां नयो.)
Oin.t * वधारे “ भवकएण डिउमएण ” आवांण २, १५, २. ने भगवती पाचुं ३०३. ३. E (इ.) चर
४ A. (ए.) गच्छति C. D. (सी. डी.) गच्छति. E. (इ.) गच्छति. ५. A. B. (ए. बी.) उववज्जिति.
C. (सी.) उववज्जं. E (इ.) उववज्जिति ६. C (सी.) सिज्जिति. E. (इ.) सिज्जिति.

भात्रार्थः—॥९०॥ ते वारे गौतमस्वामि श्रमण भगवंत महावीर देवने पूछता हवा के, हे भगवत ! आणंद देवता देवलोकथी आयुष्य क्षय करी देवनो भव पूर्ण करी, वैक्रय शरीरनी स्थिति पूर्ण करी क्यां जशे । क्यां उपजशे ? ते वारे श्रमण भगवंत श्री महावीर देव गौतमने कहेता हवा के हे गौतम ! ते आणंद महाविदेह क्षेत्रमां मनुष्यपणे उपजी । दशांगी सुख भोगवी, दिक्षा धारण करी, कर्म क्षय करी सीद्दशे, बुद्दशे (तत्त्वज्ञान समजशे), आठ कर्मथी सुकाशे, कर्मरूप दावानळ ओलवीने शीतळीभूत यशे, सर्व दुःखनो अंत करशे ॥ ९० ॥ ए प्रमाणे आणंद श्रावकनो अधिकार संपूर्ण जाणवो. ॥

अर्थः—॥ १ ॥ नि० छेवटनु वाक्य । स० सातमा । अ० अंग । उ० उपासक । द० दशरूतनो । प० प्रथम । अ० अध्ययन । स० समाप्त ॥ १ ॥

मूळपाठः—॥ १ ॥ निरुक्तेवो ॥ सत्तमस्स अद्गस्स उवासगदसाणं पढमं अज्जयणं समत्तं ॥ १ ॥

भावार्थः—॥ १ ॥ हवे सुधर्मा स्वामि पीताना जंबू नामना शिष्यने कहेता हवा हे जंबू । एम निश्चे श्रमण भगवंत श्री महावीर देव यावत मोक्ष पर्होच्या तेमणे सातमा उपासक दशांग सूत्रना पर्हेला अध्ययननो ए अर्थपरूप्यो. जे प्रमाणे श्रमण भगवंत श्री महावीर देवे कहेल छे, तेज प्रमाणे हुं तमने कहुं छुं. इति सातमा अंग उपासक दसानुं पर्हेलुं अध्ययन संपूर्ण ॥ १ ॥

त्रीयं अज्जयणं.

—३६—

वीजुं अध्ययन.

अर्थः—॥ ९? ॥ ज० जे तारे । णं० तली । भं० हे भगवंत (पूज्य) । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर । जा० यावत । सं० मीक्ष पहोण्यां ते भगवो । म० सातमा । भं० भंग । उ० उपासक । द० दगा-गना । प० पहेंला । अ० अध्ययनना । अ० ए । अ० अर्थ । प० परुष्या । दी० वीजा । णं० तली । मं० हे पूज्य । अ० अध्ययनना । के० कोण । भ० अर्थ । प० परुष्या ॥ ९? ॥

मूळपाठः—॥ ए१ ॥ जइ णं, जन्ते, समणेण 'जगवया महावीरेणं जाव' सम्पत्तेणं सत्-
मस्त अइस्स उवासगदसाणं^१ पढमस्स अज्जयणस्स अयमट्ठे पणत्ते, दोअस्स 'णं. जन्ते,
अज्जयणस्स के' अट्ठे पणत्ते ॥ ए१ ॥

१. So F but A. B. D. E. Omit. ('एक' मां छे, पण ए बी ही इ. मां नथी.) ~ उषवाए
सुत्र. पाठ १६; माता सूत्र पाठ ८. १. E. (एक.) पढमअयणस्स, इ. A. B. (ए. बी. मां नथी.) Omit.
णं म० अज्ज०. E. ('एक' मां नथी) Omit णं म०. उ. E. (एक.) केवट्ठे.

भावार्थः—॥ ९१ ॥ सुथर्या स्वामीने जंबू स्वामि पूछता हवां के हे पूड्य ! श्रमण भगवंत श्री महावीर देव यावत मोक्ष पहुँच्या तेमणे सातमा उपासक दर्शांगना पहेला अध्ययननी पूर्वे तमे मने कबो ते मुजब अर्थ परुण्यो तो बीजा अध्ययननी शुं अर्थ कहेल छे. ॥ ९१ ॥

अर्थः—॥ ९२ ॥ ए० एम । ख० निश्चे । ज० हे जंबू ! । ते० ते । का० काल । ते० ते । स० समयने विषे । चं० चंपा । ना० नामे । न० नगरी । हो० हती । पु० पुर्णभद्र जक्षनुं । चे० चैत्य । जि० जितशत्रु । रा० राजा । ते नगरने विषे । का० कामदेव । गा० गाथापति । तेहने । भ० भद्रा नामा । भा० भार्या हती । छ० छ । हि० सुवर्णनी । को० क्रोड । नि० भूमि । प० गत डाटी छे । ते निधान । छ० छ । व० व्याजे । प० मुकेल छे । छ० छ क्रोड । प० व्यापार तथा घरखरा (थाली कचोळाडिक) मां । प० नांखेल छे । छ० छ । व० वर्ग गोकुळ । द० दस । गो० गायो । सा० सहस्र गायो एटले दस हजार गायोनी । व० एक वर्ग—एक गोकुळ । स० भगवंत । समोसर्या (पद्यार्थी) । ज० जेम । आ० आणंद वांढवा गयो । त० तेम । नि० निकळ्यो । त० तेम । कामदेव पण । सा० श्रावक । ध० धर्म । प० पडो वर्जो । सा० सर्व । चे० निश्चे । व० वक्तव्यता—एम आगल्या वोल सर्व आणंदनी पेरे जाणवा । जा० यावत । जे० जेष्ट (वडा) । पु० पुत्रने (कामदेवे वडा पुत्रने) । मि० मित्र । ना० ज्ञातने । आ० पुछीने कुंडुवने थाप्यो । जे० जिहा । पो० पोषधशाळा । ते० तिहां । उ० आवे । उ० आनीने । ज० जेम । आ० आणंद (जेम आणंदे फरस्यो तेमज कामदेव पण) । जा० यावत । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीरनी । अ० समीपे । ध० धर्म । प० पासीने । उ० अंगिकार करीने । वि० विचरे छे ॥ ९२ ॥

मूलपाठ-॥ ए२ ॥ एवं खलु. जम्बू, तेषं कालेणं तेषं समएणं चम्पा नामं नथरी
होवा । पुष्चदे चेष्टए । जियसत्तू राया । कामदेवे 'गाहावई । जद्दा जारिया । ठ हिरण
कोमीओ 'निहाणपउत्ताओ, 'ठ 'वड्डिपउत्ताओ, 'ठ पविठरपउत्ताओ', ठ क्या' दुसगो-
साहस्सिएणं' वएणं । 'समोसरणं । जहा आणन्दो तहा निगओ । तहेव सावयधम्मं
पक्खिजाइ । सा' चेव वनवया जाव' । 'जेट्टपुत्तं' 'मित्तनाइं आपुत्तिता, जेणेव पोसह-
साला, तेणेव उवागहइ, 'रत्ता जहा आणन्दो' 'जाव' समणस्स जगवओ महावीरस्स'
अन्तियं' धम्मपण्णत्तिं उवसम्पज्जिताणं विहरइ ॥ ए२ ॥

१, F. adds (' एक' मां वधारे छे) परिवत्तर २ D. E. (डी. इ.) ° पत्ताओ ३. A, adds (' ए'
मां वधारे छे) हिरण कोडीओ. ४, I) E. (डी. इ. मां नथी.) Omit पउत्ताओ. ५. A. B. D E. (ए.
बी डी. इ.) वया. ६. B E. (बी. इ.) साहस्सीएण, I). (डी.) ° साहस्सीएण. ७. F. has. (' एक' मा
छे.) सामी समयोसरिए ८. A F. (ए एक) सज्जेवत्तवया, B. (बी) सज्जेवत्तया, ' पहेला आययतना
१० ने ६८ मा पाठमांथी बाकीनु उमेरो. १. D. E. add (डी. इ. मां नथारे छे) कुटुंबे य उयेत्ता. १०. A. B.
(ए. बी. मां नथी) Omit नाइ. D. E. F. (डी. इ. एक) ° नाइ. ११. A. B. (ए. बी. मां नथी.) Omit.
रसा. १२. A. B. D. E. F. (ए. बी डी. इ. एक) आणदे. + ६९ मा पाठमांथी बाकीनु उमेरो. १३. A.
B. (ए. बी. मां नथी.) Omit. १४. D E (डी. इ.) अणिए.

भावार्थः—॥ ९२ ॥ ते वारं सुधर्मा—स्वामी कहता हवा, एम निश्च हे जंत्र ! ते काल ते समयने विषे चंपा नामे नगरी हती. पूर्णभद्र नामे यक्षुं चैत्य तथा वन हतुं. जीतशत्रु नामे राजा हतो, कामदेव नामे गाथा पति बसती हतो, तेनी भद्रा नामे स्त्री हती, छ क्रोड सौनीया धरतीमांहि दाटेला, छ क्रोड सौनीया वृद्धि थवा माटे व्यापारमां, छ क्रोडी सौनीयानो धरखसरो, दक्षहजार गायो होय यारं एक गोकुल थाय, एवा छ गोकुल हता. ते वारं श्रमण भगवंत महावीर देव ग्रामानु गाम विचरता ते चंपानगरीना पुर्णभद्र वनमां आती समोसर्यां. जेम आणंद श्रावक वांदवा माटे गया हता तेम कामदेव पण वांदवा निकळया अने आणंदनी पेरज श्रावकनो धर्म अंगिकार करे, तेमज सर्वं त्रत धारण करे, तेमज मोटा पुत्रने तथा मित्र, जाति पुरुषने पुछीने ज्यां पोषय्याळा, त्यां आवे, आवीने जेम आणंदे कर्तुं तेम श्रमण भगवंत श्री महावीर देवनो परूपेलो अर्थ अंगिकार करीने ते पोपो करीने विचरे ॥९२॥

अर्थः—॥ ९३ ॥ त० ते वार । त० ते । का० कामदेव । स० श्रमण । उ० उपासकनी पासे । पु० पहेली । र० रात्रिने । अ० अतिक्रमे । का० मध्य रात्रि । स० समयने विषे । ए० एक । दे० देवता । मा० मायावी । मि० मिथ्या । हि० द्रष्टि । अं० कामदेवनी समीपे । पा० आबी । प्रगट थयो ॥ ९३ ॥

मूळपाठः—॥ ए३ ॥ तए एं तस्स कामदेवस्स समणोवासगस्स पुवरत्तावरत्तकालसमयं-
सि एगं देवे मायो^३ मिह्व दिट्ठी^३ अन्तियं पाउञ्चूए ॥ ए३ ॥

१. A. (ए) एके; B. (बी.) एके २ B. (बी.) माया, D. E. (डी. इ.) माई; F. (एफ.) माइ.
३. A. B. D. F. (ए. बी. डी. एफ.) भिच्छदिट्ठी

भावार्थः—॥ ९.३ ॥ ते वार मध्यरात्रिना समये तामदेव श्रावकनी पासे कपटी, महा मिथ्यात्वद्रष्टी एक देवता प्रगट् थयो ॥ ९.३ ॥

अर्थः—॥ ९.४ ॥ तं ते वार । णं पल्ली । सं ते । दे० देवता । ए० एक । म० मोटो । पि० पिशाच । रू० रूप । वि० विछुचीनि । त० ते । णं वली । दे० देवता । पि० पिशाच । रू० रूप । इ० ए आगळ कहेशे । ए० एहवा । रू० रूप । व० वर्णव । प० कळो । ते देवता पिशाचनो । सी० सीस । मस्तक । से० ते । गो० गायने । किं० गोलु एटले खाण मेलवानो मुंडलो, ते मुंडलो उधो पाड्यो छे तेहवा । सं० संस्थाननुं । सं० माथुं मोडु छे । सा० डांगरना । भ० हुंडा । स० सरिखा । से० ते । पिशाचना । के० केश । माथाना चाल् कहीए । क० ते केश खुवरा छे । ते० तेणे करी । दि० तेजे करी शोभायमान छे । म० मोटा गोळानुं । उ० हेठला पासानुं । क० ठीकहं । सं० ते सरखा । आकार । सं० जेवा । नि० कपाळ छे । मु० खीसकोली । स० तेहना । पुं० पुछडा । व० सरखी । त० तेनी । सु० भसर छे । फु० ते डोलायमान । फु० हालती छे । वि० विकार सहित देखाती थकी । वी० भयंयरं विहामणी । द० देखाय छे । सी० मस्तक तथा कपाळयो । घ० घडाना जेवा गोळ । नि० तेमांथी वहार । ग० नीकळता । अ० आंखना डोळा । वि० गड छे शोभा जैनी । वी० विहामणां भयंकर । दं० देखाय छे । क० कान केवा छे । ज० जेवु । सु० सुपडानो आकार तेवा कान छे मोटा । वे० वली । वि० शोभा रहित । वी० विहामणां । दं० देखाय छे । उ० बोकडा । पु० नाकडा । स० सरखुं । से० तेनुं । ना० नाक । झ० चीपडा अति मोटा । ज० ने जोडी । लु० लुलाना । सं० आकार । सं० जेवा । टो० वे । वि० वली ।

त० तेना । ना० नाकना । पु० फोरणां । घो० घोडानां । पुं० पुंछडा सरस्वी । व० वळी । त० ते पिशाचनी ।
 मं० मूछ (डाढी) । क० अतिभूरा । क० लांबा पीळा । त्रि० विकार सहित । बी० भयंयर । दं० देखाय छे ।
 उ० होठ । उ० उंटना सरखा । चै० वळी । ल० लांबा । (पिशाचना होठ छे) । फा० लोढानी कोश । स०
 सरिखा । से० ते पिशाचना । द० दांत छे । जि० जीभ-केवी छे । ज० जेहवो । सु० सुपडु चामडे । क० जड्युं
 कठण एहवी जीभ । चै० निश्चे । वि० शोभा रहित । वी० भयंयर । विहामणी । दं० देखाय छे । ह० हळनी
 उपलो भाग । वक्र दांता वालो एहवी । कु० कोदाळी । सं० सरस्वी । से० ते पिशाचनी । ह० (जडवा) हडपची
 छे । ग० गाल । क० कलोडा । च० सरिखा उंडा । त० ते । पिशाचनी । ख० उंडा । फु० मंगुरवर्ण । क० कठण ।
 फ० खराखरा एहवा । म० गाल छे । सु० मादलने । आ० आकार । उ० सरखा । से० ते पिशाचना । ख० स्कंध
 । (खंभा) छे । पु० महानगरनी पोलना । क० कमाड होय । उ० ते सरखुं पोहोळें । से० ते पिशाचनुं । व०
 ह्युं (छाती) छे । को० लोहनी कोठीना । सं० आकार । सं० जेवी । दो० बे । वि० वळी । त० ते पिशाचनी ।
 बा० बाहु । नि० निशातरो । पा० पथर (पीसवाना पथर) । सं० सरस्वी । सं० देखाती । दो० बे । त्रि०
 वळी । त० तेनी । अ० अग्र । ह० हाथ एटले हथेलीओ । नि० पथरने । लो० लोढा । सं० जेहवी । सं० देखाती ।
 एटले जाडी । ह० हाथनी । अं० आगळीओ । सि० छीपना । पु० पड जेवा पहोळा । सं० देखाता । से० तेना ।
 न० नख । एहा० नावी हजामनी । प० नरहणी वगेरे । व्व० वळी । उ० जेमांहि रहे ते भाजन एटले कोथळी ।
 सरखा । ल० लांबा । दो० बे । वि० वळी । त० तेना । य० स्तन (डीटडीओ) छे । पो० तेनुं पेट ।

अ० लोहना मोटा । को० कोटना नुरज (कोटा) जेवुं । व्व० व्वी । व० वाटळे (पोहोळें) उदर जाणवुं ॥
पा० षाणी पीत्रानी । क० परनाळ । स० सरखी । से० तेनी । ना० नाभि (हुंटी) । सि० सिकाना । सं०
आकार । सं० जेवा, लडवडता । से० तेना । ने० गुहास्थान (अथवा कुला) छे । कि० गोळ । पु० घडाना ।
सं० आकार । सं० जेवा । दो० वे । वि० व्वी । त० तेना । व० वृषण । ज० वे । को० कोठीने । सं० संस्थाने ।
सं० आकारे । दो० वे । वि० व्वी । त० तेना । ऊ० साथळ । अ० अंजन । गु० गुच्छ वनस्पति जेवा । व० व्वी
त० तेना । जा० ढींचण । कु० वांका । कु० अतिशोवांका । वि० भुंडा देखाता । वी० विहामणा । दं० देखाता ।
जं० जांघी । क० कठण । क० आकरी । लो० रोमराइए करी । उ० भरी-छे । अ० एरणना । सं० आकार ।
सं० सरखा । दो० वे । वि० व्वी । त० तेना । पा० पग । अ० एरण । लो० ह्योडो । सं० तेना आकार । सं०
जेवी । पा० पगनी । अ० आंगळीओ । सि० छीपना । पु० पड । सं० सरखा आकारे । से० तेना । न० नव ॥ ९४ ॥

मूळपाठः—॥ ए४ ॥ तए णं से देवे एगं महं पिमायरुचं विउवइ ॥ तस्स णं देवस्स
पिसायरुवस्स इमे एयारुवे वखावासे पसुत्ते । सीसं से गोक्खिज्जसंगाणसंठियं, सा-
खिचसेद्धसरिसा से केसा कखिलतेएणं दिप्पमाणा, महद्धउट्टियाकजद्धसंगाणसंठियं

१. H. (पफ.) महंतं. २. A. (ए.) विव्वस्स. ३. H. (पफ.) एमे. ४. F. (पफ.) इयारुवे ५. F.
(पफ.) गोक्खिलंज ६. A. D. E. (ए. डी इ.) कखिला तेएण. F. (पफ.) कखिला तेएण. ७. A. (ए.
० उट्टिय ० F. (पफ.) ० केमल्ल ०

'निकालं, मुगुंसपुंठं' व 'तस्स' 'लुमगाओ फुग्गफुग्गाओ विगयवीज्जठदंसणाओ,
 सीसघन्निविण्णिगयाइ' अहीणि विगयवीज्जठदंसणाइं, कणा जह सुप्पकत्तरं' चेव
 'विगयवीज्जठदंसणिजा, 'उरब्बपुरुसन्निजा से नासा, 'हुसिराजमलचुद्धीसंगाणसं-
 ठिया दो' वि तस्स नासापुरया, धोरुयपुंठं' व 'तस्स मंसूइं' कविलकथिलाइं
 'विगयवीज्जठदंसणाइं, उट्टा उट्टस्स चेव लम्बा. फालसरिसा से 'दन्ता. जिब्जा जह
 सुप्पकत्तरं चेव विगयवीज्जठदंसणिजा, हलकुफालसंठिया' से हणुया, गद्धकनिद्धं च'

१. B. (बी) निडाणं. २. A. (ए) मुगुस°, E. (इ) मुगस°, F. (एफ) मुगुंस°, L. (इ) मगुंस°
 मुगुंवा. F. (एफ) मुगुंस° मुगुम°. B. (बी) पुंछं, A. F. (ए, एफ) पुंछं, D. E. (डी इ) पुंछं इ B. (नी)
 च्च, F. (एफ) च, ध. A. (ण) मुग्गहाओ; B. D. (बी डी) मुग्गहाओ; E. (इ) मुग्गहाओ; F. (एफ) मुग्गहाओ
 १. A. B. (ए, बी) वीमस्स° इ. A. (ए) णिगयाइ (नथी) Omit वि, F. (एफ) ° विण्णिगयाणि,
 ७. D. E. (डी इ) ° कत्तरे. ८. B. F. (बी एफ) उरब्बमडपुड°, A. B. (ए, बी) ° सणिग्गा. ९.
 F. (एफ) म्मिरा°, A. (ए) ° चुल्ला° १०. A. (ए) टोवे ११. A. B. E. (ए बी एफ) मंसूइं पुंछं,
 D. E. (डी इ) पुंछं १२. A. D. F. (ए, डी एफ) च १३. F. (एफ) मंसूइं १४. F. E.
 (डी इ) Omit the first कविल (पहिलु कविल नथी.) १५. A. (ए) दंदा, I. (एफ) दत्ता. १६.
 F. (एफ) जहा. १७. B. (बी) ° कुडा, D. (डी) ° कुडा ° E. (इ) कुडाल°; F. (एफ) ° कुडा°;
 A. I. (ए, एफ) ° कुडा°, B. (बी) संठितो L. E. (डी इ) ° संठिय. १८. D. E. (डी इ) च

यमान देखाना, विहामणा एहना तेनी भमरना केश हतां. माणसना माथा जेवडी वैकथ करेली, बाहार नीक-
केली, देखतां विहाम गो एवी तेनी आंख हती, मुपडाना जेवा, देखतां भयंकर एरा तेना कान हता, गाडरांनी
पेरं बेठेली, चीभडी, मोटा पर्पनी वील (राफडी अथवा दर) मरीखी उंटी, एवी तेनी नासीका हती. अनि
पहोळा वे मोटा चुला जोडाजोट होग तेना जेवा नाकना पड (फोरणां-हागां) हता, घोडाना फुंलना मरसा
सुखना केश हतां, ते केश अति भुरा अने देखना भयंकर हता, उंटना मरिगा लांबा, लवडना (लडकना) तेना
होट हता, लोढांनी कोश जेरा तथा टंतालीना जाडा दांता जेरा तेना दांत हता, चांविडे मंडळुं कूटण मण्डुं गीय
तेना जेवी अति विहामणी तेनी जांभ हती, हळना उपर मोडना आकार जेवी चांको लाकटाने माण (उवां
हायनी मुठीबाळी हल झलय छे तेने हळनी उपली चकली पण कहे छे ते) गीय छे तेना जेवी चांकी उडी अने
हडपचीं तेनी हतीं, कळाडा जेवा तथा खाडा जेवा उंटा तेना गाल हता, ते गाल लांबा अने तराडीया (चीरा)
पडेला अने फाटैला फुटेला कळाडाना कूटण फरस जेवा हता, म्होटा मादळने आकारे तेना वे सांथं (सभा) हता,
म्होटा नगरना दरवाजांना जेवा कपाड होय तेंद्रु तेंद्रु हट्टग (हेंद्रु) हतुं, लोहागनी शालामां लोडुं यमरा माडीनी
कोठी करे छे तेनां जेवा तथा अनाज भरच.नी माडीनी मोटी कोठी होय छे तेना जेरी ज़ादी तेनी भुजा (हाथ)
हती, अडदनी टाल वाट्यानी जेवी पोहोळी अने जाडी शीला होग तेना जेवा तेना वे हाथना पांना (हाथेली)
हतां, जेनाथी टाल वटाय छे ते लांबाने जाडा निसाया जेवी तेना वे हाथनी आंगळीयो हती, ओपना एक पड
सरीखा तेना हाथना नख-हता, हजापनी लांडा भरवानी कोथळीना जेवा छाती उपर तेना वे मन (इटडीयुं)

हता, लोढाना कोठा जेवु गोळ अने मांदि कलाडानी पेरे उडु एवुं तेनुं पेट हतुं, पाणी पीवाना वासण जेवी. तथा पाणोगी कुंडी जेवी तेनी डुटी हती, मोटा सीका सरिखा वांका तेना बे पुंद (कूला) हता, कचराथी भरेली. जाडी ने डीली जेवी गुण होय तेना जेवा तथा मोटा सांडना वृषण होय तेनाथी पण मोटा तेना बे वृषण (गुप्त जग्याए कोथळीमां बे गोळीयुं होय छे ते) हता, अनाज भरवानी बे कोठी जोडाजोड होय तेना जेवी तेनी बे जंघा (साथळ) हती, अर्जुन नामे तृण (घास) नी जात थाय छे तेनी गांठा सरीखा अति वांका, कठण मांस रहित, देखतां विहायणा एवा तेना बे ढोंचण हता, जंघाने विषे कठण अने घगी ठांसिली रोमराह (रंवाडाना केय) हती, सोनीने घेर लोढानी अहीरण होय तेवा तथा दाळ वाटवानी पथ्थरनी सीलम जेवी होय तेना जेवा तेना बे पग हता, लोढानो हयोडो होय तेवी तथा दाळ वाटवानो लांबो ने जाडो जेवो निसात्रो होय ते सरिखी पगनी आंगळी हती तथा छीपना पड जेवा पगना नख हता. ॥ ९४ ॥

अर्थः—॥ ९५ ॥ ल० गाडाने पाउले विभागे लाकडुं होन गाडुं उलाळना रक्षणने काजे ते सरखां लडकता । म० जाडा । जा० ढोंचण पिशाचना । वि० नोकळी । भा० भागी वांकी । सु० फरफरती । सु० भमर जेनी । अ० पसार्युं मोकळुं । व० सुख । वि० विवर (मुख) थी । नि० वहार काही छे । जी० जीम जेणे । स० काकीडानी । क० कीधी । मा० माळा । उं० उंटरनी । मा० माळा । प० पहेरी छे । जेणे । सु० सुट्टु एटले भला रची छे । वि० चिन्ह निशानी करी छे जेणे । न० नकल (नोळीया) नी माळाना । क० कीथा छे । क० काने । पृ० कुंडल आभरण विशेष । स० सर्पनी । क० कीधी माळा । वे० गळे जनीड करी छे । अ० हाथना ताळोट

पाहती । अ० अनेक भयकारी वचन बोलतो गाजतो । भी० भयकारी रौद्र । मु० मुकतो । अ० अट्ट (गाढ) । हा० हास्य करतो हतो । वली ते पिशाच कहंयो छे । ना० नानालिथ अनेक प्रकारे । प० पांच । व० वर्णे । लो० एहवा जे रोम तेणे करी । उ० उपचित एटले सहित छे । ए० एक । म० मोडुं । नी० लीळुं-काळुं । उ० कमळ । ग० भंसना शिंगडा जेमी गोल । गु० गळी सरस्वी । अ० अलसी । कु० फुलनी । प्प० प्रभा सरस्वी । अ० खडग । मु० तीक्ष्ण छरपला सरस्वी । वा० जेहनी पार छे एहनुं गड्ग । ग० हायमां लड्ने । जे० ज्यां । धी० पयथशाला । जे० ज्यां । का० काम-देव । म० श्रावक । ते० त्यां । उ० आवे । उ० आवीने । आ० कपाय सहित । र० रातो तातो । रु० उठयो । कु० कोप्यो । च० क्रोधातुर ययो । मि० भ्रम । पि० भ्रमायमान धको । का० कामदेव । स० श्रावकने । ए० एम . व० कहे । ह० हे । भो० वली । का० काम-देव । स० श्रावक । अ० मरण नहि वांछीए तेनो । प० वांछण हार । दु० दुष्टपणुं । प० जेमांहि । ल० लक्षण छे ते सहित । ही० ओछा । पु० पुन्यनो धणी । चा० चौदसें जाय (जन्मेल) । हि० लक्ष्मी । सि० लाज । थि० बुद्धि । कि० जस कीर्ति । प० रहित । ध० धर्मनो । का० कामो । पु० पुन्यनो । का० कामी । म० र्मनो । का० सापी । मो० मोक्षनो । का० कामी । ध० धर्मना । क० अर्थनो वांछक । पु० पुन्यना अर्थनो । क० कामो । म० स्वर्गना अर्थनो । क० कामी । मो० मोक्षना अर्थनो । क० कामी । थ० धर्मनो । पि० तृषावंत । पु० पुण्यनो । पि० तृषावंत । स० स्वर्गनो । पि० तृषावंत । मो० मोक्षनो । पि० तृषावंत । नो० नहि । स० निश्चि । क० कल्पे । त० तने । दे० हे देवाणुमिय । जं० जे । सी० शीयल । व० व्रत । वे० वेरमण व्रत । प० पत्नीने । पो० पोसह । उ० उपवास

यन्त्री । वा० चालुं । वा० वळी । खो० खोभ ना पामुं । वा० वळी । खं० खंडन करुं । वा० वळी । भं०
 भांगुं । वा० वळी । उ० अलगा करुं । वा० वळी । प० नांखी देवुं । वा० वळी (न कल्पे) । तं० तो ।
 ज० जो कदाचित । णं० वळी । तु० तमे । अ० आज । सी० शींगळादिक । जा० यावत । पो० पोसह ।
 उ० उपवास । न० नहि । छ० छांडो तो । न० न । भं० भांगे तो । तो० तुजने । ते० ते । अ० हुं । अ० आज
 । इ० ए । नी० नील । उ० उसल कमल । जा० यावत । अ० तरवारथी । खं० खंडो । खं० खंड । क० करीश
 । ज० जेम । णं० वळी । तु० तने । दे० देवाणुं । पि० प्रिय । अ० आत्त । दु० रुद्रध्यानमां । व० वसे । अ०
 अकाळे । चै० वळी । जी० जीवतर, थकी । व० अळगो । उ० करीश ॥ ९५ ॥

'अकाळे । चै० वळी । जी० जीवतर, थकी । व० अळगो । उ० करीश ॥ ९५ ॥
 'पूळपाठः-॥१५॥ लरुहमरुहजाणुए' विगयजागजुगजुमए' अ्रवदावियवयणविवर-
 निह्वावियगजीहे' सररुकयमावियाए उन्दुरमावापारिणरुसुकयचिंधे', नउलककयकसपूरे',

१. A D (ए डी) जणुए G H (जी एच) जणुए; A E. (ए. एफ) जणुए २. A. (ए.)
 ० भगुमुमए, B (बी) ० भुगुभमति, F (एफ) ० भुगुमुमए, E (इ.) ० भमुए, G. (जी. मां) नाणा-
 चिहयभगमुए. ३. A. B. H (ए बी एच) ० वर्दण ० D E (डी. इ.) ० निहालियअर्गं. G (जी.)
 ० निल्ललिय ० ४. B E, F. H (बी इ. एफ. एच.) उंदरं. G. (जी) उंदिर, F (एफ.) परि-
 णिट्ट ० E G H. (इ. जी. एच) ० परिणट्ट ० ५. B. (बी.) णउणकय ० D. F. (डी. इ.) णउण
 omitt (नगी.) कय F (एफ) ० कणहपूरे.

सम्पकयवेगहे. अफोरन्ते, अचिगजान्तं, नीसमुक्कड्डदासं, नाणाविहपश्चवमेहि
लोमेहि उवचिए एगं महं नीबुप्पलगवदगुलियअयसिकुसुमप्पगासं असिं खुरंधारं
गहाय, जेणैव पोसहसावा, जेणैव कामदेवे समणोवासाए, तेणैव उवागह्ठइ, रत्ता 'आसुरत्ते
'हेठे कुविए चएिअक्किणं' मिसिहिसीयंसाणं, कामदेवं समणोवासयं एवं वयासी । " हं
जो कामदेवा समणोवासया. अप्पण्डियपण्डिया, '० दुग्गन्तपन्तलखणा, ' ह्रीणपुण्णाचाउह-

१. A. B. P. & ए. एफ.) ० निगच्छे (जी.) वीमच्छे. २. A. (ए.) आफ्फाउंते B. D. P.
 II (बी डी एफ एन) आफ्फाउंते. ३. A B (ए बी) अभिगजंति G. (जी. मां तथा) Omit.
 ४. B. E. (बी. ड.) ० मुक्कड्डासं 1) (1 (डी जी) मुक्कड्डासं. ५. D. E. (डी. इ.) नोलोप्पल ०.
 ६. P. G. (एफ. जी) आकुरसे. ७. A. B. H. (ए बी एच) Omit from श्रेष्ठ up to
 मिसि ० (सुवी) H. (एफ) आसुरत्ते मिसिमिसे-तिव्वेचंडे कोविए G. Substitutes the Numeral 1
 (जी. मां "४" छे.) ८. D. (डी.) चंडिकीए. E. (इ.) चंडिकीए; P. (एफ.) चंडे (भगवती पाहु
 २१४). ९. E. (इ.) मिसिमितियमाणे; P. (एफ.) मिसिमिसे (सुथो भगवती पाहु. २१४). A. P. (ए.
 एफ.) मिसिमिमीमणे १०. A. B. H. (ए. बी. एच.) ० पयथा ११. A. H. (ए. एच. मां नीचे मुग्गय
 दुहुं छे) abbreviate the following thus बुरत ५ आय परिवजिया, whoe the Numeral stands
 for पंतलक्खणा हीणपुण्णाचाउदासया, and अब for मिसिमिदिहिअकिसि. B. (बी.) has the same. only
 omitting the numeral ५.

सिया, हिरिसिर्घिश्कित्तिपरिवज्जिया, धम्मसुक्कामया पुष्कामया सगकामया मो-
 स्ककामया धम्मकङ्किया पुष्कङ्किया संगकङ्किया मोस्ककङ्किया धम्मपिवासिया पुष्पिवा-
 सिया संगपिवासिया मोस्कपिवासिया, तो खलु कण्णइ तव, देवाणुप्पिया, जं सीलाइं
 वयाइं वेरमणाइं पच्चकाणाइं पोसहोववासाइं चावित्तए वा खोजित्तए वा खणित्तए
 वा नञ्जित्तए वा उज्जित्तए वा परिच्चइत्तए वा, तं जइ णं तुमं अज्जं सीलाइं जाव
 पोसहोववासाइं न त्थस्सि न त्थस्सि, तो ते अहं अज्जइमेणं नीलुप्पल जाव

१. E. (इ.) ° चाउदिसया; F. (एफ.) चउदसजाया, A. B. (प. बी. मां नधी:) Omit. २ E
 (इ.) सिरिहरिघिकिश्चि ४ जाव पडिवज्जिया, F. हरिसिरिपरिवज्जिया. A. B. F. (प. बी. एफ.) परि-
 वज्जिया. ३. D E (डी. इ मां नधी.) Omit ४. A (ए) पोसहे ववासाइं. ५ D. E (डी. इ.) चालं-
 तए. ६. D. (डी.) खोभंतए ७. A. B. (प. बी.) उज्जत्तए. F. (एफ.) उज्जियत्तए. ८. A. (ए.)
 परिच्चवित्तए. B. (बी.) परिच्चत्तए. E F. (इ. एफ.) परिच्चइत्तए. ९ F. (एफ.) जया. १०. D. E.
 (डी इ.) सीलवधयाइं. F. (एफ.) सीलाइं वयाइं वेरमणाइं. * पाछलो भाग तेज पेरीयाफनो जुओ ११. A.
 (ए.) पोसहववासाइ. १२ A (ए.) छडसि, B. (बी.) छडुसि, D. (डी.) छंडेसि; E. (इ.) छंडसि,
 F. (एफ.) छडसि १३. A. (ए.) मजेसि; B. (बी.) भुंजेसि १४. B. E. (बी. एफ.) ततो, D. E
 (डी. इ.) तो. १५ D. E (डी. इ.) नीलुप्पलेण जाव. F. (एफ मां पुरो.) in full नीलुप्पलगवल्लु-
 ल्लिववयसिक्कुमुमपगासेहि (sic) सुत्थारेहि असिणा.

असिणा 'खण्णखण्णिं करेमि, जहा णं तुमं, देवाणुणिया, अट्टउहट्टवसट्टे अकाले चैव जीवियात्' ववरोज्जसि" ॥ एए ॥

भावार्थः—॥ १५ ॥ गाडुं उलळी न जाय तेदला माटे गाढानी पाळळ एक लाकडुं बांधवामां आवे छे तेना जेवी मांस रहित कठण तेनी पींडी हती, नीकळनी भांगीभांगी जेनी भसुह (भयर) हती, बांकु अने फाडेळुं एडुं जेहडुं सुख हंतुं, सुखमांथी जेणे जीभ वहार काढी हती, गळाने विणे काकीडानी अने उंदरनी माळा तेणे पहेरी हती एडुं जेजें भळुं चिन्ह रचेळुं हंतुं, कानने विणे नोळीयाना कुंडळादिक आभरण (घरेणां) जेणे कर्यां हतां, सर्पना उत्रासण कर्यां हतां, बाँळीनी जनोड पहेरी हती, भयंकर वाद्य चित्रानां बांधवानां वस्त्र जेणे पहेर्यां हतां, लोही अने मांसे करीने जेनुं मात्र लीपिळुं हंतुं, वे हाथना तालोटा वगाडतो, धरती संघाते हाथ कुडतो, सन्मुख गानतो, भयंकर अट्टहास्य (अतीशे हसवुं ते) करतो हतो, जेनुं शरीर विचित्र प्रकारना पांच वर्ण (रंग) वाळा रंवाडाए करी भरपुर रं. तिलोत्पल कमळ जेवुं मालुं, पाढाना, सींगडा जेवुं, घेढाना सींगडा मांहेली मोळी जेवुं, अळसीना फळना रंग जेवुं, छरपळा (हजामना अन्ना) नी तिक्षण धारा जेवुं, एक मोडुं तिक्षण धारामालुं खड्ग (तरवार) हाथमां लडने ते पीशाच ज्यां पोषध शाळायां कामदेव श्रावक हतो त्यां आचीने राती आंख करीने, कागळे व्रण लींटी चढावीने अतिशे कोप्यो थको, रीसे करी धमधमतो, कामदेव श्रावकने नीचे प्रमाणे म्हेतो हवी-

१. B D. E. (बी डी. ई.) मंडापांड २ A B D. E. (ए बी. डी. ई. मां नयी) Omitt ३. D. E. (डी. ई.) जीवयाओ. ४ B (बी) ववरोज्जसि; D. E. (डी. ई.) धवरोज्जसि. E. (एफ.) ववरोवज्जसि.

अरे ! कामदेव श्रावक ! अमार्थित वस्तुना प्रार्थनारा ! (मरणने कोइ इच्छतुं नथी तेने इच्छवावाळो), तुच्छ, दुष्ट, सुडा लक्षणना घणी ! हीणी (जे तीथि पूर्ण न होय अने अंदर बीजी तीथिनो भेळ थएल होय एवो दुटती तीथि ते) काली चौदश, अमावास्याना जन्मेला ! लज्या, लक्ष्मी, बुद्धि, शोभा, धैर्य, कीर्ति एटलाथी रहित ! शूर अने चारित्र्य गर्भना कामी (अनिलाभी), पुन्यना कामी, मोक्षना कामी, धर्मने इच्छनारा, स्वर्गने इच्छनारा, मोक्षने इच्छनारा, धर्मना तरया, पुन्यना तरया, स्वर्गना तरस्या, मोक्षना तरस्या, ! हे देवने वदभकारी ! जे शोयळव्रत अणुव्रतादिकनी विरती, दशनिधि पञ्चवाण, पौपथ, उपवासथी चलायमान (भेदपाडयो ते) यहुं, क्षोभायमान यहुं, खंडित (थोडो भाग तजी देवो ते) यहुं, भांगतु (सर्वथा तजी देवुं ते), सर्व देश विरतीनुं छोडावहुं, समकिनीय चुकवुं, विशेषे करी छांडवुं ए सर्व वोल तने कल्पता (खपता) नथी. (एवी ते धारणा कही छे) पण जो तुं आज शीयळ व्रत, अणुव्रतादिक सर्व व्रत, पञ्चवाण, पौपथ, उपवास छांडीश नहि, भांगीश नहि तो हुं आजे आ निलोत्पल कमळ जेवी काली याव्रत तिक्षण धारवाळी तरवारे करी तारा खंडीखंड (कटका) करीश ! हे देवने वल्लभकारी ! तुं आर्त्त रौद्र ध्याने परवश्य दुःखे पीडयो यको, निश्चे अकाले जीव-तरथी रहित यइश. ॥ ९५ ॥

अर्थः—॥ ९६ ॥ तं ते वार । णं पछी । से० ते । का० कामदेव । सं श्रावक । ते० ते । दे० देव । पि० पिशाच । रू० रूपे । ए० एम । बु० कहे । सं० यके । अ० नहि । भी० बीडनो । अ० नहि । तं त्रास पाम्यो । अ० नहि । उ० उद्वेग वाळो । अ० नहि । कखु० क्षोभनावाळो । अ० नहि । च० चलायमान निश्चय । अ० न ।

सं० भ्रांतीबालो । तु० संतोषी थको (अणबोल्यो थको) । ध० धर्म । ज्ञा० ध्यान । उ० धरतो । वि० विचरे ॥९६॥
मूळपाठः—॥ ए६ ॥ तए णं से कामदेवे समणोवासए तेणं देवेणं^१ पिसायरूवेणं एवं
वुत्ते समाणे, अज्जीए अतत्थे अणुव्विग्गे^२ अयलुजिए^३ अचलिए असम्भन्ते तुसिणीए^४

धम्मज्जाणोवगए विहरइ^५ ॥ ए६ ॥

भावार्थः—॥ ९६ ॥ ते वारे ते कामदेव श्रावक, ते पिशाच रूप देवताए एम कहे थक्रे तथा ते पिशाचुं भ-
यंकर रूप जोइने वीलकूल बीनी (डर्यो) नहिं, त्रास पाम्यो नहि, आ थुं करसो एम उद्वेग पाम्यो नहि, क्षो-
भायमान थयो नहि, चलाय मान थयो नहि; आकुळ-व्याकुळ थयो नहि, भयभ्रांत रहित अणबोल्यो थको वि-
शेषे धर्म ध्यानने विषे विचरतो (प्रवर्ततो) हवो. ॥ ९६ ॥

अर्थः—॥ ९७ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । से० ते । दे० देव । पि० पिशाच । रु० रूप । का० कामदेव ।
स० श्रावकने । अ० अण । भी० बीहतो । जा० यावत । ध० धर्म । ज्ञा० ध्यान । उ० धरतो । वि० विचरतो ।
पा० देखे । पा० देखीने । दो० बीजीवार । पि० वळी । त० बीजीवार । पि० वळी । का० कामदेवने । ए० एम ।
व० कहे । हं० हे । भी० अरे । का० कामदेव । स० श्रावक । अ० अप्रार्थ नानो । प० प्रार्थनार । ज० जो । ण०

१ D. E (डी इ.) दिव्वेण २. A. B. D E (ए बी. डी इ) अणुविग्गे. ३. F. (एफ.) अ-
कसुभीए; D. E. (डी इ,) अणुक्खुभिए; B. (बी) अभियक्खुते. ४. D. E (डी इ) तुसणीए after
which they add चिद्ध. (पछी " चिद्ध ") शब्द मुक्त्यो छे ५. A (ए) विहरन्ति.

वली । तु० तुं । अ० आज । जा० वली । नहि छोडे तो । व० जीवथी । उ० चुकावीश ॥ ९७ ॥

मूळपाठः—॥ए७॥ तए णं से देवे^१ पिसायरूवे कामदेवं समणोवासयं अचीयं^२ जाव^३ धम्मज्जाणोवगयं विहरमाणं पासइ, रत्ता दोच्चं^३ पि तच्चंपि कामदेवं एवं वयासी । “ हं जो कामदेवा समणोवासया अपस्थियपस्थिया,^४ जइ णं तुमं अज्जा जाव^३ ववरो-विज्जसि^५ ” ॥ ए७ ॥

भावार्थः—॥ ९७ ॥ ते वारे ते पिशाच रूप देवे, काम देव श्रावकने अणवीतो यावत धर्म ध्यानने विषे वि-चरतो देखीने बीजीवार, त्रीजीवार, कामदेव श्रावकने एम कहे, अरे काम देव श्रावक ! अप्रार्थिति वस्तुना प्रार्थ-नारा ! (मरणना इच्छनार) जो तुं आज शीयळादिय व्रतं भांगीश नहिं तो अकाळे मरण पासीस ॥ ९७ ॥

अर्थः—॥ ९८ ॥ त० ते वारे । णं० वली । से० ते । का० कामदेव । स० श्रावक । ते० ते । दे० देवे । दो० वे वार । पि० वली । त० त्रणवार । पि० वली । ए० एम । तु० बोल्ये । स० यके । अ० अण । भी० बीन्हो

१. A. B. D. E (ए बी डी इ.) दिव्वे. २. A. E. B. अमीय, D. E. (डी. इ. मां “अमीय” पछी add (छे) अतत्थं. * ९६ मां पाठमांधी बाकीतुं लखो. ३. F. (एक.) दुब्बं ४ A. (ए.) अपस्थिया, B. (बी.) अपस्थियपस्थया + ९५ मां पाठमांधी बाकीतुं लखो. ५. D. (डी.) वरोविज्जसि, B. (बी.) वरोवज्ज; F. (एक.) यिवरोविज्जसि.

भात्रार्थः—॥ १०० ॥ ते वारे न खमाय एवी जाञ्जव्यमान यावत खमत्ता दोहीली पुक्की वेदना (पीडा)
कामदेव श्रावक सम्यक् प्रकाहे सहन करे यावत खमे. ॥ १०० ॥

अर्थः—॥ १०१ ॥ त० ते वार । णं० पछी । से० ते । दे० देव । पि० पिशाच । ह० रूप । का० कामदेव ।
स० श्रावकने । अ० अणवीहतो । जा० यावत । वि० विचरतो । पा० देखे । पा० देखीने । जा० जे वारे । नो०
नहि । मं० धर्मथी चलाववा समर्थ । का० कामदेव । स० श्रावकने । नि० निग्रंथना । पा० प्रवचन थकी । चा०
चलावी न शके । वा० वली । खो० खोभावी न शके । वा० वली । वि० विपरीत । प० परिणाम करी न शके ।
वा० वली । ता० ते वारे । सं० थाक्यो । तं० ग्रणी थाक्यो । प० विशेषे थाक्यो । स० हळवे । स० हळवे । प० पाछे
वळे । प० पाछो वळोने । पो० पोपथ । सा० साळाथी । प० नीकळे । प० नीकळीने । दि० देवता संबंधी ।
पि० पिशाच । ह० रूप । वि० छांडे । वि० छांडीने । ए० एक । म० मोटो । दि० दिव्य । ह० हाथीनुं । ह०
रूप । वि० विकुर्वं नीपजाये । स० सात । अ० अंग । प० धरतीए अडया छे (एटले ४ पग । सूट-६ । पुंछ-६
अने लींग ७ ए सात अग) । स० सरखो मांसे भय्यो । स० रुडा कारीगरे नीपजाव्यो । मु० पुरे मांसे । जा०
जनम्यो छे । पु० आगळ । उ० उंचो । पि० पुठे । वा० नीचो । अ० बकराना सरखी । कु० कुंख छे । अ० नहि ।
ल० लांबी । कु० कुंख । प० विशेषे लांबी । ल० लांबुं छे । उ० पेट । अ० होठ ने । क० सुंढजेना । अ० विकास
पाम्या । म० मालती । म० माला सरखी । वि० निर्मळ । थ० थोळा । द० दंतोसळ । कं० सोनानी । को०
खोळ । प० मांहि घालेळ छे । द० दांत जेना । आ० नमावेळ । चा० थनुष्यना । सं० संकोच्या छे । अ० अग्र

भाग । सो० सुंदरानो जेणे । कु० काचषा सरखा । प० प्रतिपुर्ण । च० पण जेहना । बी० वीस । न० तख सहित ।
अ० सुंदर । प० प्रमाणोपेत । जु० मोडं । पु० पुंछडं ॥ १०१ ॥

मूळपाठः—॥१०१॥ तए णं से देवे^१ पिसायरूवे कामदेवं समणोवासयं अचीयं जाव*
विहरमाणं पासइ, रत्ता^२ जाहे नो संचाएइ कामदेवं समणोवासयं निगढाओ पावयणाओ
^३चा खित्तए वा खोन्नित्तए वा^४ विपरिणामित्तए वा, ताहे सन्ते^५ तन्ते^६ परितन्ते सणियं स-
णियं^७ पच्चोसक्कइ, रत्ता पोसहसावाओ पक्खिण्णिकमइ^८, रत्ता दिव्वं पिसायरूवं विप्पजहइ,
रत्ता एगं^९ महंदिव्वं^{१०} हत्थिरूवं विउवइ, सत्तङ्गपइट्ठियं^{११} सम्मं^{१२} संवियं सुजायं, पु-

१. A. B. D. E. (ए बी. डी. इ.) दिव्वे. २. १.६ मांथी वाकीनो पाठ लीओ २. A. B. D. E. (ए
बी. डी. इ.) जाव, ३. D (डी.) चालेत्तए. ४. A. (ए) विप्परिणामत्तए. B. F. (बी. एफ.) विप्परि-
णामेत्तए D E (डी इ.) विपरिणामत्तए ५. E G (इ जी मां नथी) Omit ६. B. (बी) परिसंते
H (एच मां नथी.) Omit ७. B (बी.) पच्चोसक्कति. ८. A. B. F. H. (ए. बी. एफ. एच.) ० ति.
९. F (एफ.) महंत. १०. D. E. placo दिव्वं एगंमहं (डी. इ. मां उपर सुजव पाठ छे.) ११. E (इ.)
० पयिट्ठिय. १२. A. B. (ए. बी.) सम्म, A (ए.) समसठिया, G (जी. मां नथी) सम्मसंठिय

रथो उदगं पिठुओ वाराहं अयाकुहिं अलम्बकुहिं पलम्बलम्बोदराधरकरं अञ्जुगयम-
जलसद्वियाधिमलधवलदन्तं कअणकोसीपविट्टदन्तं आणामियचावल लियसंविद्धि-
यगगसोएणं कुम्मपप्फिपुसुचलणं वीलइनखं अद्धीणपमाणजुत्तपुठं ॥ १०१ ॥

भावार्थः—॥ १०१ ॥ ते वारे ते पिशाच रूप देवे कामदेव श्रावकने अणवीहतो यावत् विचरतो थको देखीने जेवारे कामदेव श्रावकने निग्रंथ प्रवचनथी चलावी शक्यो नहि, क्षोभावी शक्यो नहि, देशथी तथा सर्वथी त्रत भंगावी शक्यो नहि ते वारे थाक्यो, विशेषे थाकने धीमे धीमे पाछो वळोने पौपथ शाळा थकी नीकळीने दिव्य पिशाचनुं रूप छांडीने (बीजीवार) एक मोडुं हाथीनुं रूप वनाये. ते हाथीना चार पग-४, गुढा (गुप्त स्थान) ६, सुढ-६, पूंछुं-७, ए सात अंग वरती पर लागेलां हतां, जेनी सारो आकार हतो, हाथीना चारसे ने चालीस सारा लक्षणे करी सहित हतो. भलो जातिवंत, पूर्ण दिवसे जन्मेलो, आगळ उंचो, मस्तक उंचु, सुवर (भुंड) नीपेरे पाळळनीचो, वकरीनी पेरे वे कुंख नीकळेळी हती, जेनी कुंख लांबी नीकळेळी नहोती, लांबी सुंढ अने

१ A D E. G. H. (ए डी. इ जी. एच) वराहं ° २ B (बी) अयाकुच्छिय लवकुच्छियंपल °, F. (एफ.) अयाकुच्छि अलवहुकुच्छि. II (एच सा नथी.) अलम्बकुच्छिं ३ G. (जी) ° दराकारं. ४. A (ए.) ° कोसप विट्टदंतं; B. (बी.) ° कोसीण विट्टदंतं ५. D. E. F. (डी इ. एफ) अणामिय ° D E. (डी इ.) ° सवेह्मितंअगसोंडं H. (एच) सवेह्णियायगसोंड, G (जी) चाघत्रेलियसंवेह्णिय. ° ६. F (एफ.) ° पडि-पुडि °, D. (डी.) ° चलवणं, ७ F. (एफ.) अलीणयपमाण ° : H. (एच.) अलीणमाण. °

होठ, हाता, जाइ (एक जातनुं सुगंधी नातुं वृक्ष) नी कळी सरिखा निर्मळ, धाळा दांत अने ते दांत सोनानी खोळीए वीटला हाता, धनुष्य जरा नमेळें होय तेनी पेरे लीला करतो, जरा संकोवेली सुंढनी अग्र (ठोच) भाग हातो, कांचवाना जेवा संपूर्ण जेहना पग हाता, शोभनीक वीस नख अने प्रमाण सहित शोभतुं जेहनुं पुंछडुं हंतुं ॥१०१॥

अर्थ:—॥१०२॥ म० मातो । मे० मेहनी । इ० परे । गु० गण । गु० गण्ट करे । म० माता । प० वायर । ज० सरखो । वे० वेग । दि० प्रधान एहंनुं । ह० हाथीनुं । र० रूप । वि० विकुर्वि । वि० विकुर्विने । जे० ज्यां । पो० पोषशाला छे । जे० ज्यां । का० कामदेव । स० श्रावक छे । ते० त्यां । उ० आवे । उ० आवीने । का० कामदेव । स० श्रावकने । ए० एम । व० कहे । हं० हे । भो० अरे । का० कामदेव । स० श्रावक । त० तेमज पूर्वनी पेरे । भ० कहे । जा० यावत । न० नहि । भ० जो भांगे । तो० तोते० तने।अ० आज । अ० हुं । सो० सुंढे करीने । गि० ग्रहिशगि० ग्रहीने।पो० पोषशालामांथी । णी.वहार काहीशानी० वहार काहीने।उ० उंचीवे० आकाशो।उ० नांखीश । उ० नांखीने । ति० निक्षण अणीयाळा । टं० टंत । मु० सुसले करी । प० पडतो झालीश । प० पडतो झालीने । अ० पछी हेढो । व० भोंय । त० तळे । ति० त्रण वार । पा० पगे । लो० रोळीश । ज० जेम । णं० वळी । तु० तुजने । अ० आर्त । दु० दुःख । व० यशे । अ० अकळे । चे० वळी । जी० जीवतरथी । व० अलंगो थइश ॥१०२॥

मूळपाठ ॥ १०२ ॥ मत्तं मेहसिव गुलगुलेन्तं मणपवणजश्रणवेगं दिवं हृत्तिरूवं

१ B. (बी.) गुलगुलंतं, D E H (डी. इ. एन.) गलगुलंतं, F G (एफ जी) गुलगुलित २.
A. (ए.) २. जयणि ०, D. G. (डी. इ. जी) ०. जणियं ०.

विउव्वइ, रत्ता जेणैव पोसहसाला जेणैव कामदेवे समणोवासए तेणैव उवागळइ, रत्ता कामदेवं 'समणोवासयं एवं वयासी । " हं जो कामदेवा 'समणोवासया, तहेव 'जणइ जाव* न 'जञेसि,तो ते 'अज्ज अहं सोएए' 'गिल्लामि, रत्ता पोसहसालाओ नीणेमि, रत्ता अहं वेहासं' उव्विहामि, रत्ता तिक्केहिं दन्तमुसलेहिं पम्भिमि, रत्ता अहे धरणि-त-वंसि तिक्खुत्तो पाएसु लोलेमि, जहां एं तुमं अट्टडुहट्टवसट्ठे'० अकाले चैव जीवियाउं 'ववरोविज्जसि" ॥ १०२ ॥

भावार्थः—॥ १०२ ॥ पाणीथी भरेला मेघ (बादळा) ना गर्जरवनी पेरे गुळगुलाट शब्द करतो, मन अने पवननी पेरे उतावळी गति हती एतुं श्रेष्ठ हायीतुं रुप विकोवी (वनावी) ने ज्यां पोपग्याळां कामदेव श्रावक हतो त्यां आवीने कामदेव श्रावकने आ प्रमाणे कहतो हवी. अरे कामदेव श्रावक ! जेम प्रथम कसुं हतुं तेज प्रमाणे

१. A. D. E (ए डी इ गां नयी) Omit. २. A. B. D. E. II. (ए, बी. डी. इ. एच. मां नयी.) Omit. ३. G. (जी. मां नयी.) Omit. तहेव भणइ. * बाकीना पाठ ९६ जुओ. ४. A. B. G. II. (ए. बी. जी. एच.) मंजसि. ५. E. G (एक. जी.) अजेव. ६. E. (एक.) सुडाए ७. D. E. H. (डी इ एच.) मेव्हामि. ८. E. (एक.) विहासि; II (एक.) विहासं. ९. D. E (डी. इ) जया. १०. E. (एक.) विसट्ठे. ११ A. (ए.) ० विज्जाने, D. E. G. (डी इ जी) विवरो. ०

कहें के, जो तुं आं व्रत पोषादिक नहि भंगिं तो तुंजने आ सुंदरती ग्रहशं अने पोषधशाळ्या लइ जइने लंचो आकाशे उछालीश अने पडता सांबेला जेवा अति तिक्षण आ दंतुशले झीलीश, पछी हेठो धरती उपर नाखीने त्रणवार पगतले रगदोळीश (एटले आडो अवळो खुंदीश) जेथी तुं आर्च रौद्र ध्याने करी अकाले जीवतरथी रहित थइश. ॥ १०२ ॥

अर्थः—॥ १०३ ॥ त० ते । णं० वारे । से० ते । का० कामदेव । स० श्रावक । ते० ते । दे० देवता । ह० हाथी । रु० रूपे । ए० एम । बु० बोलतो । स० थकी । अ० अणवीहतो । जा० यावत । वि० विचरे ॥ १०३ ॥

मूळपाठः—॥ १०३ ॥ ^१तए णं से कामदेवे समणोवासए तेणं ^२देवेणं हत्थिरूवेणं एवं बुत्ते समाणे, अग्नीए जाव^३ विहरइ ॥ १०३ ॥

भावार्थः—॥ १०३ ॥ ते वारे ते कामदेव श्रावक ते देवतुं हाथी रुप एवुं वचन सांभळीने निर्भयपणे यावत विचरतो हवो ॥ १०३ ॥

अर्थः—॥ १०४ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । से० ते । दे० देवता । ह० हाथी । रु० रूपे । का० कामदेव । स० श्रावकने अ० अणवीहतो । जा० यावत । वि० विचरतो । पा० देखे । पा० देखीने । दो० बीजीवार । पि०

१. D. E. H. (डी. इ. एच.) तं for तए णं. २. A. D. E. G. H. (ए. डी. इ. जी. एच) दिव्वेणं
B. (बी.) देव्वेणं. F. (एफ.) दिव्वेणं. * ९६ पाठ जुओ.

बली । त० त्रीजी वार । पि० बली । का० कामदेव । स० श्रावकने । ए० एम । व० कहे । हं० हे । भो० अरे ।
का० कामदेव । त० तेमज । जा० यावत । सो० ते । वि० बली । वि० विचरे ॥ १०४ ॥

मूळपाठः—॥ १०४ ॥ तेषु णं से देवे^१ हृद्विरूवे कामदेव समणोवासयं अचीयं जाव^२
विहरमाणं पासइ, रत्ता^३ दोच्चं पि तच्चं पि तच्चं पि कामदेवं समणोवासयं^३ एवं वयासी । “ हं जो
कामदेवां ” सहैव^४ जाव^५ सो^६ वि विहरइ ॥ १०४ ॥

भावार्थः—॥ १०४ ॥ ते चारे हाथीरूप देव, कामदेव श्रावकने निर्भयपणे विचरतो देखीने त्रे-त्रगवार
कामदेव श्रावकने एम कहेतो ह्यो, अरे कामदेव । यात पूर्वोक्त प्रमाणे सर्व कहे तोपण कामदेव धर्म ध्यानने
त्रिषे विचरे ॥ १०४ ॥

अर्थः—॥ १०५ ॥ त० ते चारे । णं० बली । से० ते । दे० देवता । ह० हाथी । ऋ० रूपे । का० कामदेव ।
स० श्रावकने । अ० अणबीहती । जा० यात । वि० विचरतो । पा० ज्ञानी । पा० देखीने । आ० रोमि
भरणी ४ । का० कामदेव । स० श्रावकने । सो० मंडयी । गि० लीप । गि० लइने । उ० उंचे । वे० आकाशे ।

१. A. D. E. F. G. H. (प. डी. इ. एफ. जी. एच.) दिव्ने. B. (बी.) वेन्ने. + १६ पाठ जुओ.
२. F. (एफ.) कुळ. ३. A. B. D. E. (ए बी. डी. ई. ए.) मां नथी.) Omit. ४. E. (इ.) णो for (थदले)
सहैव जाव सो वि. + १७-१८ पाठ जुओ. ५. D. (डी.) मां नथी.) Omit. सोवि.

उ० उलाले । उ० उलालीने । ति० तिष्ठण अणीयाळे । दं० दंतुपळे । प० धरे । प० धरीने । अ० नीचे । थ० भोय । त० तळे । ति० त्रणवार । पा० पणयो । लो० रगदोळे ॥ १०५ ॥

मूळपाठः—॥१०५॥ 'तए णं से 'देवे हठिरूवे कामदेवं समणोवासयं अत्तीयं 'जाव⁺ विहरमाणं पासइ, रत्ता 'आसुरत्ते थ^३ 'कामदेवं समणोवासयं सोएणाए गिएहेइ, रत्ता उट्टं 'वेहासं उविहइ, रत्ता तिक्केहिं 'दन्तमुसलोहिं पन्निहइ, रत्ता अहे धरणितवंसि ति-
म्बुत्तो पाएसु लोलेइ ॥ १०५ ॥

भावार्थः—॥ १०५ ॥ ते वारे ते हाथीरुप कामदेव श्रावकने अणवीहतो यावत धर्म ध्यानने विणे विचरतो देवीने उताबलो कोप्यो, रीसने वस्ये घम घमायमान थयो, तीत्र आकरो कोपीने कामदेव श्रावकने सुंहे ग्रहीने उंचे आकारो उछाले, पछी पडतांसांबिला जेवा तिष्ठण दंतुशळे झीलीने हेठो धरती तळे त्रणवार पणेकरी रगदोळे ॥ १०५ ॥
अर्थः—॥ १०६ ॥ त० ते वारे । पं० वली । से० ते । का० कामदेव । स० श्रावक । तं० ते । उ० आकरो । जा० यावत । अ० परिसह खमे ॥ १०६ ॥

१. D. E (डी. इ.) तं fol तपणं २. A B, D. E. F. (ए. बी. डी. इ. एफ.) दिव्वे. ३. E. (इ. मां नयी.) Omits. + १६ पाठ जुओ. ४. A. B. (ए. बी.) आसुरत्ते ५. B (बी. मां नयी) Omit. F. (एफ. मां पुरो पाठ) in full मिसिमिसे तिव्वे चंडे कोविए * १५ पाठ जुओ. ६. F. (एफ.) गिण्हइ. ७. E, F. (इ. एफ.) विहासं. ८. A. (ए.) ० मूसलेणं

मूळपाठः—॥ १०६ ॥ तए णं से कामदेवे समणोवासए तं उज्जलं जाव* अहिया-
सेइ ॥ १०६ ॥

भावार्थः—॥ १०६ ॥ ते वारे ते कामदेव श्रावक ते उज्जली (आरुही) वेदना यावत खमे ॥ १०६ ॥
अर्थः—॥ १०७ ॥ तं ते वारे । णं वली । से० ते । दे० देवता । ह० हाथी । रू० रूप । का० कामदेव ।
स० श्रावकने । जा० जेवारे । नो० न । सं० चलवी शमयो । जा० यावत । पूर्वनी परे । स० हल्ले । स० ह-
ल्ले । प० पाछो नीफळे । प० नीकळीने । पो० पोपधशाळाथी । प० नीफळे । प० नीकळीने । टि० देवता
संयथी । ह० हाथीनुं । रू० रूपा । वि० छांटे । प० एक । म० मोटा । दि० दिव्य । स० सर्प । रू०
रूप । वि० विडुवें । उ० अ० । वि० विपयंत । च० रोद्र । वि० विप । यो० आकर । पि० विप । म० लांबुं ।
का० शरीर । म० मसी । मू० उंदर सरखा । का० काळो । न० नेत्रमांहे । वि० विप । रो० रोपभर्यो । पु० पुर्ण ।
अ० मसीनो । पु० ढगलो । नि० सरखो । प० काळो । र० राती । लो० लोही मरीची । लो० आंब छे ।
ज० साथे । जु० जे । चं० चपळ । जी० जीभ छे । घ० धरनी ग्य खी तेनी । ने० वेणी रायान छे । उ० उत्कृष्टि ।
फु० प्रगट । कु० वांकी । ज० जटा । क० कटण । वि० विकट । फु० पढोली मोटी । डो० फणा टोप । क०
धरतो । द० सर्प ॥ १०७ ॥

मूलपाठः—॥ १०७ ॥ तए णं से देवे हठिरूवे कामदेवं समणोवासयं जाहे^३ नो संचाएइ
जाव^४ सणियं सणियं पच्चोसकइ, रत्ता पोसहसावाठं पण्णिकमइ,^३ रत्ता दिवं हठिरूवं
विप्पजहइ, रत्ता एगं महं दिवं सप्परूवं विउवइ, उगविसं चएरविसं^३ घोरविसं महा-
कायं^४ मसीमूसाकालगं नयणविसरोसपुसं^५ अअणपुअनिगरप्पगासं रत्तहं^६ लोहिय-
लोयणं^७ जमलजुयलचञ्चलजीहं^८ धरणीयलवेणियूयं उक्करफुक्कुमिलजमिलकक्कसवियरु-
फुक्कानोवकरणदहं^९ ॥ १०७ ॥

भावार्थः—॥ १०७ ॥ ते वारे ते हाथीरुप देव, कामदेव श्रावकने दुःख देतां कामदेव श्रावक वीलकूल चला-
यमान थयो नहि त्तारे हल्लवे हल्लवे पोपथशाळाथी वहार नीकलीने दीव्य हाथीनुं रुप सुकी एक मोडुं सर्पनुं रुप

१. A. B. D. E. (ए बी डी इ.) जाव. चाकीनो पाठ १०१ पाठमां छे. २. A. B. F. (ए. बी. एफ.)^० निक्कसइ. ३. A. B. D. E. F. (ए. बी. डी. इ. एफ.) दिट्ठीविसं instead of चंडविसं घोरविस (ने वदले) ४. A. B (ए. बी.) कालगयं, F. (एफ.) कालगतं. ५. F. (एफ.)^० निगर^० ६. D. E (डी. इ.) रत्तय. A. B. F. (ए. बी. एफ.) रत्तइलो^० ७. D. E. (डी. इ.) जमलजुयलं चं^० ८. D. E. (डी. इ.) धरणि^० D. E. (डी. इ.)^० मुअ. ९. D. E. F. (डी. इ. एफ.)^० जटिल.^० D. E. (डी. इ.)^० विअव^० {०},^० वियड^० (ने वदले), D (डी.)^० वच्छ, E. (इ.)^० दत्थं.

विक्रोवे (वनावे) ते सर्प उग्र (घशुंज आकहं) विप सहित द्रष्टिवालो, म्होटी कायावालो, जेवो काजळ, उंदर
अने आंजणनी ढगलो होय तेवा काळा रंगवालो, तेना शरीरनी मकाश हतो, तेनी आंख विपथी अने रीसथी
पूर्ण भरली अने लोहीना जेवी राती हती, वे जीभ साथे रूहेली चपळनाए लवकारा करती हती, कडोर जटा
सहित पृथ्वील्य जे म्होटी मूंड अने स्त्रीनी माथानी वेणी समान उच्छ्रुतो चांको निस्त्रिणं (पोढोळो) म्होटी
फणाटोप जेणे करिलो हतो ॥ १०७ ॥

अर्थः--॥ १०८ ॥ लो० लुहारना । अ० लोढाना । घ० धमानी परे । घ० धम । ध० धमतो एहवो । गो०
शब्द घणा करतो । अ० घणो । ति० तीव्र । च० अति आहरो । रो० रोस सहित । स० सर्प । ह० रूप । वि०
विकुर्वे । वि० विकुर्वीने । जे० ज्यां । पो० पोपघशाळा । जे० ज्यां । का० कामदेव । स० श्रावक । ते० त्यां ।
उ० आवे । उ० आर्वीने । का० कामदेव । स० श्रावकने । ए० एम । व० कहे । हं० हे । भो० अरे । का० कामदेव ।
स० श्रावक । जा० यावत । न० न । भं० भांगे तो । तो० तो । ते० तने । अ० आज । अ० हं । स० उतावळ-
सर । स० सरसराट शब्द करतो । का० कायाए । दु० चढीश । दु० चढीने । प० पाळले । भा० भागे । ति०
त्रण फेरा । गी० फोटे । वे० बीटी । वे० बीटीने । ति० तीली । वि० विप । प० सरित । दा० दाढे करीने ।
उ० हेयाने विपे । वे० बली । नि० इंख दश । ज० जेम । ज० बली । दु० तु । अ० आर्त ध्यान । दु० रोद्र
ध्याने । व० वर्ततो । अ० अकळे । ने० बली । जी० जीवतव्यथी । व० चुकीश ॥ १०८ ॥

मूळपाठः—॥ १०८ ॥ लोहागर धम्ममाणधम्मन्तघोसं^१ अणगलियतिव चारु-
 रोसं संप्पूरुवं^२ विउव्वइ, रत्ता जेणव पोसहसादा जेणव कामदेवे समणोवासए, तेणव उवा-
 गइइ, रत्ता कामदेवं समणोवासयं एवं वयासी । “ हं चो कामदेवा समणोवासया,^३ जाव^४
 न^५ जअसि, तो^६ ते अज्जेव अहं सरसरस्स^७ कायं^८ डुरुहामि, रत्ता पड्डिमेणं चाएणं^९
 तिव्खुत्तो गीवं वेढेमि, रत्ता^{१०} तिरकाहिं विसपरिगयाहिं दाढाहिं उरंसि चैव निकुट्टेमि,
 जहा णं तुमं^{११} अट्टडुहट्टवसइ अकाले चैव^{१२} जीवियाउ ववरोविज्जसि” ॥ १०८ ॥

भावार्थः—॥ १०८ ॥ लुहारनी धमणी पेरे फुफारा करती महा दुष्ट प्रचंड क्रोधी के जेहनो रोस नीवारी
 शकाय नहि एवुं सर्पेनुं रुप करीने ज्यां पौषयाळायां कामदेव श्रावक छे त्यां आवीने कामदेव श्रावकने एम कहते

१. A. (प.) ° धम्मधमित्त. ° B. (बी.) ° धम्मिमित्त ° D. E. (डी. इ.) ° धम्मिमत ° F. (एफ.) °
 ° धम्मधमित्त. ° २. D. E. (डी इ. मां नथी.) Omit ३. A B D E. (ए बी डी. इ. मां नथी.)
 Omit. * बाकीनो पाठ ९५ मां जुओ. ४ A B. D. F. (ए बी. डी एफ) भंजसि. ५. D. (डी) ततो,
 ६. (इ.) तओ for तो ते (ने बदले); ६. A. (ए.) सरस्स रस्स, B (बी.) सरस्स सरस्स. ७. B.
 D (बी. डी.) डुरुहामि E (इ.) डुरुहामि. ८ A B. (ए. बी.) तिरकाई ९ A B. E (ए. बी.
 इ.) उरसि. १०. A. B. D. E (ए. बी. डी. इ. मां, नथी.) Omit वंसइ, F, (एफ.) ° विसइ. ११. A.
 B. H. (ए. बी. एच. मां नथी) Omit the rest जैव जी ° वव.

हवी, अरे कामदेव श्रावक ! यावत जो तुं व्रत नहि भांगे तो आज हुं तारी हाथा उपर सरसराट (एकदम) चडीश अने पाछळना भागे त्रणवार वींटीने (भरडो लइ) पळी ग्रीवा (जोरु) ए वींटीने तिक्षण विपभरी डाढाए करीने ताहं हेसुं हंसीश (करडीश) जेथी तु आर्चरौंद्र ध्याने करीने अरुळं जीवतरथी रहित यइश ॥ १०८ ॥

अर्थः—॥ १०९ ॥ तं ते वार । णं वळी । से० ते । का० कामदेव । म० श्रावक । ते० ते । दे० देवताए । स० सर्पना । रु० रूपे । ए० एम । यु० कहेल । म० छते । अ० चीह्नो नहि । जा० यावत पूर्वती पेरे । वि० विचरे । सो० ते । वि० पण । दो० वे वार । पि० वळी । त० त्रणवार । पि० वळी । भ० कहे । का० हे कामदेव । वि० वळी । जा० यावत । वि० विचरे ॥ १०९ ॥

मूळपाठः—॥ १०९ ॥ 'तए णं से कामदेवे' समणोवासए तेणं 'देवेणं सप्पखेणं एवं' बुत्ते समाणे, अञ्चीए जाव* विहरइ ॥ सोवि दोच्चं पि तच्चं पि जणइ, 'कामदेवो वि' जाव* विहरइ ॥ १०९ ॥

१. A. B. D. H. (ए. बी. डी. एच) तं for तवण (ने बदले) २. A. B. H. (ए. बी. एच. मां नथी.) Omit. ३. A. D. E. F. H. (ए. डी. ई. एफ. एच.) विजेणं, B. (बी. मां नथी) Omit * १६ पाठ जुमो थ. A. B. (ए. बी) कामदेवे; F. (एफ.) roads कामदेवा समणोवासया for कामदेवो वि. ५. F. (ए. मां नथी.) Omit. + १७-१८ पाठ जुमो.

भावार्थः—॥ १०९ ॥ ते वारे ते कामदेव श्रावक सर्परूप देवे एम कहेलुं सांभली निर्भयपणे विचरते ते वारे ते सर्परूप देवे बे वार, ऋण वार एम कहे यके कामदेव श्रावक तेमज निर्भयपणे विचरतो हवो ॥ १०९ ॥

अर्थः—॥ ११० ॥ तं ते वारे । णं० वली । से० ते । दे० देवता । स० सर्प । ह० रूप । का० कामदेव । स० श्रावकने । अ० निर्भय । जा० यावत । पा० देखे । आ० देखीने । आ० कोप्यो थको ४ । का० कामदेव । स० श्रावकने । स० सरसरतो । का० कायाए । दु० चढे । दु० चढीने । प० पाछळ । भा० भागे । ति० ऋणवार । गी० कोटे । वे० वींटयो । वे० वींटीने । ति० तीखी । वि० विप । प० मय । दा० दाढे करीने । उ० हैयाने विषे निधे । वे० वली । नि० इंसे ॥ ११० ॥

मूळपाठः—॥ ११० ॥ तए^१ णं^२ से^३ देवे सप्परूवे कामदेवं समणोवासयं अचीयं जाव^{*} पासइ, रत्ता आसुरत्ते^४ ४^५+ कामदेवस्स^६ समणोवासयस्स^७ सरसरस्स कायं^८ दुल्लइ, रत्ता

१. D H. (डी. एच.) तं for तएणं (ने बदले) २. A. D. E. H (ए. डी. इ. एच.) दिव्वे;
B. F. (बी एफ.) देव्वे. जुओ पाठ १६. ३. A. B H. (ए बी. एच) आसुरत्ते. ४. D E. (डी इ.
मां नधी.-Omit. F. (' एफ ' मां पुरु) in full मिसिमिसे तिन्वे चंडेकोविए + जुओ पाठ १५. ५. A. B.
D. E. F. G (ए बी डी इ एफ जी. मां तयी,) Omit. ६. A (ए) सरसर; E. (इ.) सरस्स. ७.
D. (डी) दुल्लइ, E (इ.) दुल्लइ.

पञ्चमजाएणं त्रिकुत्तो गीवं वेहेइ, रत्ता त्रिखाहिं त्रिसपरिगयाहिं दाढाहिं उरंसि चैव
निकुट्टेइ ॥ ११० ॥

भावार्थः—॥ ११० ॥ ते वारे ते सर्परूप देव कामदेव श्रावकने निर्भयपणे विचरतो देखीने शिघ्र अत्यंत कौपी
कपाळे वण लीडी उंची चढावीने कामदेव श्रावकनी कायापर मडसडाट चडीने पाळली वाजुए गळे, वणवार
बळगी (भरडा दई) ने तीक्ष्ण त्रिप भरी दाढाए करी ते सर्प हेये बळगी डंसवा लाग्यो ॥ ११० ॥
अर्थः—॥ १११ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । से० ते । का० कामदेव । स० श्रावक । तं० ते । उ० आकरी
वेदना । जा० यावत । अ० सहे ॥ १११ ॥

मूळपाठः— १११ ॥ 'तए णं से कामदेवे' समणेवासए तं उज्जलं जाव अहिया-
सेइ ॥ १११ ॥

भावार्थः—॥ १११ ॥ ते वारे ते कामदेव श्रावकना आखा शरीरे उजळी वेदना गवा लागी यावत ते त्रि
वेदना खमे ॥ १११ ॥
अर्थः—॥ ११२ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । से० ते । दे० देणे । स० सर्प । म० ह्ये । का० कामदेव । स०

१. A. B. D. II. (प. बी. डी. पच.) तं for तणं (ने बदले). २. A. B. D. E. II. (प. बी.
डी. पच. मां नथी.) Omit. * बाकीतो साए टीकामां छे.

श्रावकने । अ० अणवीहतो । जा० यावत् (उयारे) । पा० देखे । पा० देखीने । जा० जेवारे । नो० नहि । सं०
 समर्थ । का० कामदेव । सं० श्रावकने । नि० निग्रन्थना । पा० प्रवचनथी । चा० चळववा । वा० अथवा ।
 खो० शोभाववा । वा० अथवा । वि० विपरीत परिणाम । वा० एटले वळी । ता० ते वारे । सं० याक्यो ३ ।
 स० हळवे । स० हळवे । प० पाछो वळे । प० पाछो वळीने । पो० पौषधशाळायी । प० पाछो । नि० नोकले ।
 प० पाछो । नि० नीकळीने । दि० देवता संबंधी । स० सर्पनुं । रु० रूप । वि० छांटे । वि० छांटीने । ए० एक ।
 म० मोटो । दि० दिव्य । दे० देवतानुं । रु० रूप । वि० विकुर्वे । हा० हार । वि० विराजीत । व० हृदय छे ।
 जा० यावत् । द० दस । दि० दिसा । उ० उद्योत करतो । प० प्रभास करतो । पा० मन पसंद करतो । द० जोवा
 योग्य । अ० मनोहर रूप । प० प्रतिर्वीव सहित ॥ ११२ ॥

मूळपाठः-॥ १११ ॥ 'तए णं से' देवे सप्यरूवे कामदेवं समणेवासयं अचीयं जाव
 पासइ, रत्ता जाहे नो संचाएइ कामदेवं समणेवासयं निग्गढाठं पावयणाठं चालितए वा
 खोजित्तए वा विपरिणामित्तए वा, ताहे सन्ते ३+ सणियं सणियं पच्चोसकइ, रत्ता

१. A. B. D. H. (ए बी डी एच मा) तं in तए णं (ने बदले) २. A. B. D. E. H (ए. बी
 डी. इ. एच) दिव्ये. ३. D. E. (डी. इ. मां नथी.) Omitt. * १६ पाठ जूओ. ४. E. (इ.) पवयणाओ.
 ५. A. B. D. E. H. (ए. बी. डी. इ. एच.) विपरित्तए. ६. F in full (आखो पाठ 'एफ' मां छे.)
 † १०१ पाठ जूओ.

पोसहसालाल पन्निष्कमश्च, रत्ता दिव्वं सग्यरुचं विप्पजह्इ, रत्ता एगं महं दिव्वं देवरुचं
विजवइ हारनिराइयवह्वं जाव दसदिसालं उज्जोवेमाणं पत्तासेमाणं पासाईयं दरि-
सण्णिज्जां अत्तिरुचं पक्खिरुचं ॥ १११ ॥

भाषार्थः—॥ ११२ ॥ ते चारं ते सर्वरूप देव कामदेव श्रावकने अणवीहीतो देखीने ते देवता कामदेव श्रावकने
निष्पन्न प्रयत्न मार्गिणी चलावता, क्षोभामता, विपरित परिणाम करावचाने ज्यारे समर्थ न ययो त्यारे भावयो,
ते चारे ते देवता हल्लो हल्लो पालो उत्तरीने पौषयथात्रायी नीरुलीने ते दिव्य सर्वरूप छांडीने एक मोटुं दिव्य
देवतानुं रूप करे, ते देवतानुं हृदय हारे करीने शोभायमान, दृग दिशाए उभोत करतो, प्रकाश करतो, चित्तने
प्रसन्नकारी देखवा योग्य एतुं देवरूप करे ॥ ११२ ॥

अर्थः—॥ ११३ ॥ दि० दिव्य । दे० देव । रु० रुच । रि० विभुं । नि० विभुनी । का० कामदेव । स०
श्रावकनी । पो० पौषयथात्तामां । अ० पेसे । अ० पेग्गीने । अ० आसाशने त्रिं । प० रतीने । स० बुधरादिक
शब्द करे । प० पांचे । च० चर्णे । व० वत्त । प० प्रधान । प० पेंहेरीने । का० कामदेव । स० श्रावकने । प०

१ A, B, E, H, (प. की. एक. एव.) ० निष्कमश्च. २. H. (एक.) विप्पयहइ. ३. A, D, E.
(प. डी इ.) ० चत्थं. ४ उवयार ३३ पाठ. ५. B (की. मां नयी.) Omit ५. F. (एक) पासाईयं; D E.
(डी. इ.) पासश्च. ६. C, F. (सी. एक. मां गुरु) in full. A, B, H. (प. की. एक. मां मात्र) ७
D E. (डी. इ. मां नयी.) Omit.

एम । व० कहे । ह० हं । भो० अरे । का० कामदेव । स० श्रावक । ध० धन्य । सि० छे । णं० वली । तु० तुजने
 दे० हे देवानुं प्रिय । सं० संपूर्ण । क० कृतार्थ । क० भला । ल० लक्षण तारा । सु० भलो । ल० लाध्यो । णं०
 वली । त० तेने । दे० हे देवताना प्रिय । मा० मनुष्यनो । ज० जन्म । जी० जीवतव्यनो । फ० फल । ज० जेह
 कारण भणी । णं० वली । त० ते । नि० निग्रंथ । पा० प्रवचन । इ० एहवाज । रु० रूपे । प० पाळयो । ल०
 लाध्यो । प० पाम्यो । अ० सन्मुख थयो (आगली भव समार्यो) । ए० एम । ख० निश्चे । दे० हे देवताना प्रिय ।
 स० सक्र । दे० देवेन्द्र । दे० देवतानो । रा० राजा । जा० यावत । स० सक्र । सी० सिंहासनने विषे बेठा । च०
 चोरशी । सा० (इंद्र सरखा) सामानीक । सा० हजार देवता । जा० यावत । अ० अनेरा बीजा । च० वली ।
 व० घणा । दे० देवता । य० वली । दे० देवांगनाए । य० वली । म० मध्य सभार्मांहि बेठा । ए० एम । आ०
 कहे । ४ । ए० एम । ख० निश्चे । दे० देवताओ । ज० जवुद्वीप नामना । दी० द्विपे । भा० भरत । वा० क्षेत्रे ।
 चं० चंपा । न० नगरने विषे । का० कामदेव । स० श्रावक । पो० पोषथशालामां । पो० पोपो लीधो छे । व०
 ब्रह्मचारी । जा० यावत । द० डाभना । सं० संथारे । उ० बेठा थका । स० श्रमण । भ० भगवंत । म०
 महावीरने । अ० समीपे । ध० धर्म । प० पामीने । उ० अंगिकार करीने । वि० विचरे छे । नो० नहि । ख० निश्चे
 । से० तेने । स० समर्थ नहि । के० कोड । दे० देवता । वा० अथवा । दा० दानव । भवनपति । वा० वली । जा०
 यावत । गं० गंधर्व । वा० वली । नि० निग्रन्थ । पा० प्रवचन थकी । चा० चलायवा । वा० वली । खो० खोभा-
 ववा । वा० अथवा । वि० विपरीत । प० परिणाम करवा । वा० वली । त० तेवारे । णं० वली । अ० हुं । स०

सक । दे० देवेन्द्र ॥ दे० देवतानी । र० राजा । ए० ए । अ० अर्थ । अ० साचो नहि मानतो ३ । इ० आहि । इ०
उतावळो । आ० आन्वयो । तं० ते । अ० आश्चर्य । णं० वळी । दे० देवाणुमिया । इ० रुद्धि । पामे तेवी ६ । ल०
लाधी-पामी ३ । तं० ते । दि० दिठी । णं० वळी । दे० हे देवाणुप्रिय । इ० रुधी । जा० यावत । अ० सन्मुख
थइ । तं० ते । खा० खमाडुं छुं । णं० वळी । दे० हे देवताना प्रिय । ख० तमेखमजो । म० मुजने । दे० हे देवताना-
प्रिय । ख० खमजो । णं० वळी । दे० हे देवताना प्रिय । ना० नहि । भु० बीजीवार । क० करूं । कायाए करी ।
ति० त्रण । क० करणे । पा० पणे, लागे । प० वे हाथ जोडी । ए० ए कारणभणी । अ० ए अर्थ । भु० वारम ।
भु० वार । खा० खमावे । खा० खमावीने । जा० जेणी । दि० दिशाथी । पा० आन्वयो । प्रगट यथो हतो । ता०
तेज । दि० दिशाए । प० पाळो पोताने, ठामे । ग० गयो ॥ ११३ ॥

मूळपाठः—॥ ११३ ॥ दिवं देवरूवं विजवद्, रत्ता कामदेवस्स समणोवासयस्स पो-
सहसालं अणुप्पविसद्, रत्ता अन्तलिक्कपडिवन्ने सखिङ्गिणियाइं पञ्चवणाइं वडाइं पवरप-
रिहिए कामदेवं समणोवासयं एवं वयासी । “हं जो कामदेवा समणोवासया, धन्ने सि णं तुमं,

१. A B F H. (-ए. बी एफ एच. मां नथी.) Omit. २. D. E H. (डी. इ. एच. मां नथी)
Omit. ३. F (एफ) अणुपविम्मइ. ४. E. (इ) अंतरिक्क०. ५. E. (इ मां नथी.) पवर. ६. B D.
E. (बी, डी इ मां नथी) Omit. ७. E. (एफ.) तुमे.

'देवाणुप्पिया, 'सम्पुण्णे' कयळे कयलकणे, सुलळ्ळे णं तव, देवाणुप्पिया, माणुस्सए^१
जम्मजी वियफले, जस्स णं' तव 'निगन्थे पावयणे इमेयारूवा पफिवत्ती लळा पत्ता
अन्निसमन्नागया । एवं खलु, देवाणुप्पिया, सक्के 'देविन्दे देवराया' जाव सक्कंसि सीहा-
'सणंसि 'चउरासीईए सामाणियसाहस्सीणं'^{१०} जाव अन्नंसि च बहूणं देवाण य देवीण-
य मज्जगए '^{११} एवमाशकइ '^{१२} ४+ । "^{१३} एवं खलु, देवा'^{१४} , जम्बुद्वीवे'^{१५} 'द्वीवे चारहे वासे-

'१. F. (एफ) देवाणुप्पिये २ A B. (ए. बी.) सपुले for संपुण्णे; C. (सी) सणुरिसि, F (एफ.) से-
पुण्णे सि णं तुमं देवाणुप्पिये ३ D E (डी इ) कयळे ४ D. E. (डी. इ) माणुस्सजन्म ०. ५ D. E.
(डी. इ मां वधारे) add देवाणुप्पिया. ६. D E. (डी इ. मां छे.) read निगथाओ पावयणाओ मेय एव for
नि० पा० इमेयारूवा ७. A. B F H. (ए बी एफ. एच.) देवेदे ८. After देवराया (पळी) A. B. F (ए.
बी. एफ मां वधारे) add सयक्कळ, D. E. (डी. इ मां वधारे) add सयक्कळ सहस्समले * धाकीनी भाग
टीकामां ने कल्पसुत्र पाठ १४ मां छे. ९ F. H. (एफ एच) चउरासीए. १० F. (एफ.) ० सहस्सीए. ११. E
(इ.) आहिकइ १२. F. (एफ. मां पुरु) in full एव भासइ एवं पणवेइ एवं पळवेइ. १३. E (इ.)
देव ०. F. (एफ.) देवाणुप्पिया. II. (एच. मां नथी.) Omit. १४. A. B. D. E. (ए. बी. डी इ.)
जबुद्वीवे (incorrect अशुद्ध) F. (एफ) जंबुद्वीवे. (शुद्ध) १५. A. B. D. E F. (ए. बी डी. इ. एफ.)
only 2 for द्वीवे. (द्वीवे ने बदले २)

गणता जेनी एरु हजार आंख थाय तेथी तेंतुं नाम सहश्राक्षी पडेल छे ते) शक्र नामे सिंहासनने विणे वेडा थका चौराशी हजार सामानिक (सरखी सुरशीए बेसवा लायक) देवताने परिवारे करी सहित यावत बीजा. पण घणा देवता देवीनी सभाना मध्य भागे वेडा थका एम कहेता-परुपता हवा. एम निश्चे हे देवने वल्लभकारी ! जेंबुद्धिपना भरत क्षेत्रने विणे वंपा नगरी मांदि कामदेव नामे श्रावक पोपथशाला मांदि, ब्रह्मचर्य सहित पीपथ व्रत ग्रही यावत डाभनी पथारीए बेसी श्रमण भगवंत श्री महावीर देवनी पासे जे धर्म अंगिकार कर्यो छे ते पाळतो थको विचरे छे तेने निश्चे कोइ वैमानीक देवता, दानव, असुर कुमार, किवर, किपुरीस, गंधर्व, राक्षस, निग्रंथ प्रवचन थकी चळाववा, क्षोभाववा, भुंढा परिणाम कराववा समर्थ नथी एवुं शक्र देवेन्द्र देवताना राजाना मुखनुं वचन सांपळीने ए वातने श्रद्धी नहि प्रतित आणी नहि, हृदयपां नहि रुचवाथी तारी परीसा लेग माटे इहां उतायलो आव्यो. हे देवने वल्लभकारी ! तारी ज्योति, जग, बळ, वीर्य, पुरुषाकार, पराक्रम, रूप ऋद्रिनुं फळ आश्चर्यकारी तने लाथुं, पाम्युं ने सन्मुख प्राप्त थयुं ? हे देवने वल्लभकारी ! (जेवी इंद्रे बलाणी हती तेवी) पुर्वोक्त ऋद्रि तने जे प्राप्त बद्द तेवीज मं दीठी तेथी हे देवने वल्लभकारी ! तमने दुःख देवा रूप जें मं अपराध करेलो छे ते अपराध माटे हुं तमने वारंवार खमातुं छुं तमे सभावा योग्य छो. हे देवने वल्लभकारी ! हवेथी बीजी-वार एवो अपराध नहि करूं. एम कहीने पगे लाग्यो अने ने टाय जोडीने ए अर्थ वारंवार खमातीने जे दिशा-एथी आव्यो हतो ते दिशाए पाळो गयो ॥ ११३ ॥

अर्थः—॥ ११४ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । से० ते । का० कापदेव । स० श्रावक । नि० रहित थयो ।

उ० उपसर्गयी । इ० एम करीने । क० करेळ । प० काउस्सग प्रतिज्ञा । पा० पाळे ॥ ११४ ॥

मूळपाठः—॥ ११४ ॥ 'तए णं से कामदेवे समणोवासए " निरुवसग्गम् " इइ कहु
पच्चिसं पारेइ ॥ ११४ ॥

भावार्थः—॥ ११४ ॥ ते वारं ते कामदेव श्रावक उपसर्ग रहित थयो जाणीने पोते कायोत्सर्गरूप प्रतिज्ञा पाळे ॥ ११४ ॥
अर्थः—॥ ११५ ॥ ते० ते । का० काले । ते० ते । स० समे । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर देव ।
जा० यावत । वि० विचरे ॥ ११५ ॥

मूळपाठः—॥ ११५ ॥ 'तेणं कालेणं तेणं समएणं 'समणे 'जगवं महावीरे जाव'
विहरइ ॥ ११५ ॥

१. B. (बी मां आखो पेरियाफ ११४ नथी.) Omits paragraph 114 outirely २. A. B. D. E. F. G. H (ए बी डी इ. एफ जी, एच.) इति ३. D (डी.) पाखि. E (इ.) पाखि. ४. B (बी. मां ११५ पेरियाफ आखो-नथी) Omits paragraph 115 entirely. ५. F (एफ. मां नथी) Omits. ६. A. (ए. मां नथी.) Omits. भगवं. महावीरं * वाकीनो पाठ उववाइ ३८ पाठमां जुओ. " आइगरे " थी ' भावे-माने " सुधी, D E (डी. इ मां) " इहचम्पाए " थी " भावेमाने " सुधी पाठ छे जुओ ज्ञाता पाठ, ४, १२७, १२९. ७. Before जाव (जावनी पहेला डी. इ मां छे) D E inscit समोसरिए समणे. G. places it before समणे (जी. मां " समणे ' पहेला " समोसरिए " छे.)

भावार्थः—॥ ११६ ॥ ते वारे ते कामदेव श्रावके एवी वात सांथली के श्रमण भगवंत श्री महावीर देव यावत इहां विचरे छे तेथी एम निश्चे सुजने श्रेय के श्रमण भगवंत श्री महावीर देवने वांदी प्रणाम कर्या पछी मारे पीयो पाळवो एम चिंतवीने जेनो भार घोडो अने मूल्य घणुं एवा शुद्ध निर्मल वस्त्र पहेर्या अने वणा मनुष्यना परिवारे परवर्यो—थको पोताना घर थकी नीकलीने चंपा नगरीनी मध्योमध्य थइ जीहां पूर्णभद्र उद्यान हनुं तीहां जेम भगवतीमां शंखश्रावके भगवंतने बांध्या ते प्रमाणे अहि कामदेव श्रावके भगवंतने वांदी यावत पर्युपासना (सेवा भक्ति) करी ॥ ११६ ॥

अर्थः—॥ ११७ ॥ त० ते वारे । णं० वली । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीरे । का० कामदेव । म० श्रावकने । ती० ते । य० वली । जा० यावत । ध० धर्म । क० कथा । स० पुरी थइ ॥ ११७ ॥

मूलपाठः—॥ ११७ ॥ ताए णं समणे जगवं महावीरे कामदेवस्स 'समणोवासयस्स तीसे य जाव' धम्मकहा समत्ता ॥ ११७ ॥

भावार्थः—॥ ११७ ॥ ते वारे श्रमण भगवंत श्री महावीर देव ते कामदेव श्रावकी आगळे यावत धर्म कथा कहे ते धर्म कथा संपूर्ण थइ ॥ ११७ ॥

१. B. D. E. H. (बी डी ई. इ. एच. मां नथी) Omit; E. (एफ) has कामदेवं समणोवासएणं.
+ बाकीनो पाठ उवचाइ ५६ ते दाता पाठ १३२ मां जुओ.

अर्थः—॥ ११८ ॥ का० कामदेव । इ० वली । स० अरण । भ० भगवत । म० महावीर । का० कामदेव । स० श्रावकने । ए० एम । व० कहे । से० ते । नू० निश्चे । का० कामदेव । तु० तमने । पु० मध्य । र० रात्रिने । स० समये । ए० एक । दे० देवता । अ० तमारी समीपे (पासे) । पा० प्रगट् थयो । त० ते । णं० वारे । से० ते । दे० देवे । ए० एक । म० मोटो । दि० दिव्य । पि० राक्षसनुं । ह० रूप । वि० विकुर्व्यु । वि० विकुर्विने । आ० रीसाणो ४ । ए० एक । म० मोटुं । नी० लीछुं । उ० कमल । जा० यावत । अ० खड्ग । ग० ग्रहीने । तु० तपने । ए० एम । व० कहुं । हं० हे । भी० अरे । का० कामदेव । जा० यावत । जी० जीवतव्यथी । व० चुक्या । त० तुजने । तु० तमने । ते० ते । दे० देवताए । ए० एम । तु० कहे । स० थके । अ० अणवीहता । जा० यावत । वि० विचरं । ए० एम । व० वर्णन । र० रहित । ति० त्रण । वि० वली । उ० उपसर्ग । त० तेमज । ए० कथा । जा० यावत । दे० देवता । ए० पाछो गयो । से० ते । नू० निश्चे । का० कामदेव । अ० ए अर्थ-स० समर्थ (एटला वानां थया ?) । कामदेवः कहे । हं० हा स्वामी । अ० थयां ॥ ११८ ॥

मूळपाठः—॥ ११८ ॥ “ कामदेवा ” इ समणे जगवं महावीरे कामदेवं समणोवासायं एवं वथासी । “ से नूणं, कामदेवा, तुच्चं पुत्रस्तावत्तकालसमयंसि एगे देवे ” अन्तिए

१. A (ण) कामदेवाति. B G H (वी जी एच.) कामदेवादि, D (डी) कामदेव दुइ E (इ.) कामदेवे इ, F (फफ) कामदेवाय २ D E. (डी. इ. मां नथी) Omit. ३ E (इ.) तुम्मं ४. B. (वी. मां नथी) Omit D. E G H. (डी इ एच) अतिय-

पाउञ्जूरए । तएणं से देवे एगं महं दिवं पिसायरूवं विउवइ, रत्ता आसुरत्ते ४⁺ एगं महं नीलुप्पल जाव⁺ असिं गहाय तुमं एवं वयासी । “हं जो कामदेवा जाव⁺ जीविया-उ ववरोविज्जासि ” । “तं तुमं तेणं देवेणं एवं बुत्ते समाणे अनीए जाव⁺ विह-रसि ” ॥ एवं ‘वसुगरहिया तिलि’ वि उवसगा ‘तहेव’ पफिउच्चारेयवा जाव; देवा ‘पफिगड ॥ “ से नूणं ‘कामदेवा’ अहुं समट्टे ” ? । “ हन्ता, अत्ति ” ॥ ११८ ॥

भावायः—॥ ११८ ॥ पछी श्रमण भगवंत श्री महावीर देव कामदेव श्रापकने एम रुंता हया, एम निश्चे हे

१ B. G (इ जी. मां नयी.) Omit २ A. B (+ II. (ए बी. जी. एच.) आमुत्ते ३. F. in full मित्तिमित्ते तिब्बे बंटे कोविण (पुरेपुन छे) + ९५ मो पाठ जुओ. ड. A. B. D. E. H. (ए बी डी इ जी. मा नयी.) Omit G (जी. मां पुं.) in full 'A. A (ए.) त्तासी * ९५ मो पाठ जुओ ३. D E G (डी. इ. जी.) जीयाओ. ७ I. (डी) ववरोविज्जासि. E. (एक.) ववरोयेति ४ A. B F. G H (ए. बी. एक जी एच मां नयी.) Omit. ९ A. F. H. (ए. बी. एच. मां नयी.) Omit. * ९६ मो पाठ जुओ. १०. A. B. G. (ए बी. जी.) विहरति. ११. B. H. (बी. एच.) रत्तिता E. (एक.) * मत्तिता. १२. G. (जी. मां वघारे) add आलाबगा. १३. A B. (ए बी.) तं चेव. १४. F. (एक.) * उचारियवा. G. (जी.) only उचारियवा. † ९७-९८ मो पाठ जुओ. १५. D F. (इ. एक.) पट्टिगया, H. (एच.) * गणे; G. pñif. ति (“त्ति” प्रत्यय छे.) १६. F. (एक.) कामदेव. १७. A. B. F. G. (ए. बी. एक. जी.) अरये समये.

कामदेव ! मध्य रात्रिना समयने विषे एक देवता तारी पासे आव्यो हतो ? ते देवताए एक मोडुं वैक्रिय पिशाच रूप करीने, अत्यंत कोपी, कपाले त्रण लींटी चडावी, एक मोडुं निलोत्पल समान यात्रत खड्ग देखाडीने तुजने एम कहेतो हवी, अरे कामदेव ! जो तुं धर्म नहि सुके तो आ खड्गथी तारा शरीरना खंडोखंड करी तुजने अकाले जीवतरथी रहित करीश. एम ते देवताए कहे यके तुं भय रहित धर्म ध्यानने विषे निश्चलपणे रब्यो. एम ? पीशाच, २. हाथी, ३. सर्प ए त्रण उपसर्ग कर्या. तेमज देवता गयो ए सर्व कहे. ते निश्चे हे कामदेव ! ए अर्थ सत्य छे ? ते वारे कामदेव कहे, हा प्रश्न । ए सर्व वान साची छे ॥ ११८ ॥

अर्थ:—॥ ११९ ॥ अ० हे आर्यो ! इ० वळी । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर । व० घणा । स० श्रमण । नि० निग्रंथ (साधु) । य० वळी । नि० निग्रंथी (साधवी) । य० वळी । आ० आमंत्री तेडी । ए० एहं । व० कहे । ज० जे कारण । ता० भणी । अ० हे आर्यो ! स० श्रावक । गि० गृहस्थाश्रम । गि० घर । म० मांहे । व० वसता । दि० देवताना । मा० मनुष्य । ति० तिर्यच । जो० योनीना । उ० उपसर्ग । स० समो । स० सही शके । जा० यावत । अ० अहीयासे (खमे) तो । स० शक्तिकान थाओ । पु० वधारे । अ० अरे आर्यो ! स० श्रमण । नि० निग्रंथ । दु० द्वादशांगी चौद पूर्व महित । ग० गणी (आचार्यनी) । पि० पेटी । अ० भणीने । दि० देवता । मा० मनुष्य । ति० तिर्यच । जो० योनीयाए करी उपसर्ग । स० समो । स० सहे । जा० यावत । अ० अहीयासे ॥ ११९ ॥

मूळपाठः—॥ ११ए ॥ “ अज्जो ” इ समणे जगवं महावीरे बहवे समणे निगन्थे यं
निगन्थीडं यं आमन्तेत्तां^३ एवं वयासी । “ जइ ताव, अज्जो, समणोवासगा गिहियो^४
गिहिमज्जा^५ वसन्ता दिवमाणुसतिरिक्खजोणिए उवसगो^६ सम्मं सहन्ति^७ जाव^८ अहिया-
सेन्ति, सक्का पुणाइं, अज्जो, समणेहिं निगन्थहिं दुवालसङ्गं गणपिक्खं^९ अहिक्कामाणेहिं
१० दिवमाणुसतिरिक्खजोणिए सम्मं^{११} सहित्तए^{१२} जाव^{१३} अहियासित्तए ” ॥ ११ए ॥

भावार्थः—॥ ११ए ॥ ते वारे श्रमण भगवत श्री महावीर देवे, हे आर्यो ! एम मंत्रोपन वचने धगा साधु
सान्त्वनीं तैहावीने एम कहेता हता, हे आर्यो ! जुओ, आ श्रायक, गृहस्य, वरमांहि वसता यत्ता देवता, मनुष्य,
अने तिर्यचना करेला उपसर्ग सम्पक् प्रकारे सहन करे छे, तेने इन्द्र वखामे छे तेथी हे आर्यो ! तवे तो श्रमण

१ A. G. (प. जी मां नथी) Omit. B. (श्री. मा) वि. २ E. (एक.) आमंतिता. ३ B. (श्री.)
अज्जा. ४. B. G (श्री श्री. मां नथी) Omit. ५ E. (इ.) तिहो. ६ A. B. E. (न श्री. एक.) ७ मज्जे.
६. B. E. H. (श्री. इ. पञ्च.) समं. ७. A. (प.) सहसि. B. D. H. (श्री. डो. एव.) सहसि; E. E.
G. (इ. एक. जी.) सहइ ८ ममइ तिइक्खइ (कालपमां छे.) ९ A. (प.) १० यासेत्ति; B. H. (श्री पञ्च.)
१० यासिन्ति; D. (डी.) यासेति E. E. (इ. एक.) ११ यासेय. १. A. B. E. F. (प.
श्री. डी. एक.) पडिगं. १० A. (प.) देव्वं E. (एक.) देवमणुम ०; A. B. (प. श्री.) ० माणुसे; तिदि-
क्ख ०, E. (इ.) ० जोणिएहि. ११. A. B. E (प. श्री. इ.) समं. १२. E. (इ.) सहित्तए अहियामन्तए.

निग्रंथ छो, द्वादशंगीना भणनार छो मोटे देवता, मनुष्य, तिर्यचना करेला उपसर्ग सहन करजो, विशेषे सहन करजो एम प्रभुए कथुं ते वारे ते घणां साधु, साध्वी श्रमण भगवंत श्री महावीरनुं वचन प्रमाण करे अने ए अर्थ विशेषे करी सांभळे ॥ ११९ ॥

अर्थः—॥ १२० ॥ त० ते वार पछी । ते० ते । व० घणा । स० श्रमण (साधु) । नि० निग्रन्थ । य० वळी । नि० साध्वीओ । य० वळी । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीरनुं । त० ते । ति० खरं (तहेत) । ए० ए । अ० अर्थ । एम करी । वि० विनय सहित । प० सांभळे ॥ १२० ॥

मूळपाठः—॥ ११७ ॥ तउ^३ ते बहवे समणा निगन्था य^३ निगन्थीउ^३ य^३ समणस्स जगवए महावीरस्स^४ “ तह ” त्ति एयमहुं विणएणं पस्सिसुणन्ति^५ ॥ ११७ ॥

भावार्थः—॥ १२० ॥ एम प्रभुए कथुं ते वारे ते घणा साधुसाध्वी श्रमण भगवंत श्री महावीरनुं वचन प्रमाण करे अने ए अर्थ विनये करी सांभळे ॥ १२० ॥

अर्थः—॥ १२१ ॥ त० ते वार । णं० पछी । से० ते । का० कामदेव । स० श्रावक । ह० हर्ष संतोप पाप्म्या ।

१ D. E (डी. इ.) तपण से for तथो ते. २. B. (बी. मा नथी.) Omit. ३. F. (एफ. मां नथी) Omit. ४. A. B. (ए. बी. मां नथी) Omit. भगव० महावीर०. ५. B. (बी.) पडिसुणंति. D (डी.) पडिसुणे, E. पडिसुणेइ

भावार्थः—॥ १२३ ॥ ते वारे ते कामदेव श्रावके पहेंली श्रावकनी प्रतिमां वही. एम अग्यारे प्रतिमां वही
विचरता-हवा ॥ १२३ ॥

अर्थः—॥ १२४.॥ न० ते वार । णं० पछी । से० ते । का० कामदेव । स० श्रावक । व० घणी । जा०
यावत । भा० भावना । वो० वीस । वा० वग्सनी । स० श्रावकरूपणानी । प० पर्याय (प्रवर्जा) । पा० पालोने ।
ए० अगियार । उ० श्रावकनी । प० प्रतिज्ञा । स० सम्यग साने प्रकारे । का० कायाए । फा० फरसीने । मा० एक
मासनी । सं० संलेखणा करी । अ० आत्माने । झू० सेमीने । म० साठ । भ० भक्त । अ० अणसण करी । छे०
छेदीने । आ० (आ०णा पूर्वे करेला सर्व पाप) आलोइने । प० पङ्कमीने । स० समाधी । प० पाम्या । का०
काळ । मा० समे (अयसरे) । का० काळ । कि० करी । रो० सीधर्म । क० देवलोके । मो० मोधर्म । व०
वतसक नामा । म० मोटा । वि० विमानथी । उ० उत्तरे । पु० पुर्व दिशाने मिणे एटले इशान मृणे । अ० अरु-
णाभ नामा । वि० विमाने । दे० देवतापणे । उ० उपनो । त० त्यां । णं० वळी । अ० छे । ते देवलोका । ग०
गएला कंटलाक । दे० देवताने । च० चार । प० पल्योपपनी । ठि० स्थिति । प० कही छे । का० कामदेवनी ।
वि० वळी । दे० देवतानी । च० चार । प० पल्योपपनी । ठि० स्थिति । प० कही ॥ १२४ ॥

मूळपाठः—॥ १२४ ॥ तए णं से कामदेवे समणोवासए, 'वहूहिं जाव* जावेत्ता' वीसं

१. A. D. L. F. (ए. डी. ए. एफ.) बहुहिं * जुओ पाठ ६६ ने ट९. २. F. (एफ) भाजिता.

वासाइं समणोवासगपरियागं पाउणित्ता, एक्कारस उवासगपनिमाओ सम्मं काएणं
 फासेत्ता, मासियाए संलेहणाए अप्पाणं जूसित्ता, सट्ठिं जत्ताइं अणसणाए उदेत्ता,
 आलोइयपदिक्कन्ते, समाहिपत्ते, कालमासे कालं किच्चा, सोहम्ममे कप्पे सोहम्म-
 वणिसयस्स महाविमाणस्स उत्तरपुरब्बिमेणं अरुणान्णे विमाणे देवत्ताए उववन्ने । तत्त एणं
 अत्थे गइयाणं देवाणं चत्तारि पलिओवमाइं विइ पस्सत्ता । कामदेवस्स वि देवस्स चत्तारि
 पलिओवमाइं विइ पस्सत्ता ॥२२४॥

भावार्थः—॥ १२४ ॥ ते वारे ते कामदेव श्रावक घणा शिलव्रतादिकं पालवे करी यावत पोताना आत्माने

१. B. (वी मा नथी.) Omit, F. (एफ) एकारस्स २ D E (डी इ.) ° पडिमं. ३ F (एफ.)
 फासित्ता ४. E (इ) दुमासियाए. ५ D. E. (डी. इ) अत्तणं ६. F (एफ.) जुसित्ता. ७ F (एफ)
 अणसणाइं ८ E. (इ.) छेएत्ता, F (एफ.) छेदित्ता ९ A. B. D. E. (ए. बी. डी. इ. आं दुकु छे.
 अलोइय ° १० B (वी) समाधि ° ११. A. E. (ए. इ.) कालमासे. १२. B. (वी मां नथी.) क्तलं किच्चा.
 १३ A. B (ए वी.) ° वडंसयस्स १४ D. E (डी इ) ° पुरच्छिमेणं. १५. D. (डी.) उववन्ने. १६
 A (ए) ट्ठिती, B. D (वी डी.) ट्ठिती, E. (इ) ट्ठिइ, F. (एफ) ट्ठिइ १७. A (ए.) ट्ठिती,
 D (डी.) ट्ठिति; F. (एफ.) ट्ठिइ

भावना थका वीस वर्ष श्रावकनी पर्याय पाळोने, इग्यार श्रावकनी प्रतिशा सम्यक् प्रकारे कायाए फरसीने एक मासनी संलेखणा करीने पोताना आत्माने झुसीने साठ भक्त अणसण छेदीने आलोमी, पडीकमी समाधि पामीने मरणे समये काळ करीने सौधर्म देवलोके सी गर्भ वंतसक म्होटा विमानने विणे इशान खूणे अरुणभ नामे विमानने विणे देवपणे उपन्यो. त्यां केटलाक देवना आयुष्यनी स्थिति चार पल्योपमनी कही छे तेम कामदेव देवतानी पण चार पल्योपमनी स्थिति कही छे ॥ १२४ ॥

अर्थः—॥ १२५ ॥ से० ते । णं० वळी । भं० हे भगवंत । का० कामदेव । ता० ते । दे० देवलोकयी । आ० आउंछु । ख० क्षिण करी । भ० भव । ख० क्षय करी । ठि० स्थिति । ए० क्षिण करी । अ० आंतरा रहित । च० चवे । य० वळी । च० चवीने । क० त्यां । ग० जाशे । क० क्यां । उ० उपजसे । गो० हे गौतम । म० महाविदेह । वा० वासे । अक्षरी । सि० सिजसे ॥ १२५ ॥

मूळपाठः—॥ १२५ ॥ “से णं, चन्ते, कामदेवे ताड देवलोगाड” आउरकएणं
“अवकएणं विइरकएणं अणन्तरं च यं चइत्ता, कहिं गमिहिइ, कहिं उववज्जिहिइ” ? ।

१. B. D. (श्री डी मां नथी.) Omit २. B (श्री.) कामदेवो ३ D. E. (डी. इ.) तमो चव. ४. A. B. (ए. श्री) देवलोयातो. ५. B. D. E. Only 3 as in 90. (श्री. डी. इ मां फरक ३ (१० साफक). ६. E (इ.) ७. E. (इ.) गमिदिति, E. (एफ.) गमेहिं ८. A. B. E. (ए. श्री. इ.) उववज्जिदिति E. (एफ.) उववज्जेदिति.

“ गोयमा, महाविदेहे वासे 'सिञ्जहिइ' ॥ ११५ ॥

भावार्थः--॥ १२५ ॥ ते वारे गौतम स्वामी पुछता हवा हे पूज्य ! कामदेवे ते देवलोकाधी आयुष्य क्षय करी, देवनी भव क्षय करी, वैक्रेय शरीरनी स्थिति क्षय करी, आंतरा रहित चवी (मरी) ने क्यां जसे ? कहां उप-जसे ? ते वारे भगवंत कहेता हवा हे गौतम ! महाविदेह क्षेत्रने विषे मनुष्यनी अवतार पामीने सीद्धसे यावत सर्व दुःखनी अंत करी मोक्षमां जसे ॥ १२५ ॥

अर्थः--॥ नि० समास ॥ स० सातमा । अ० अंगनुं । उ० उपासग दशानुं । बी० वीजुं । अ० अध्ययन । स० संपूर्ण ॥ ७ ॥ २ ॥

मूळपाठः--॥ निरुकेवो ॥ सत्तमस्स अङ्गस्स ^२ उवासगदसाणं ^३ वीयं अज्जयणं समत्तं ॥ ७ ॥ २ ॥

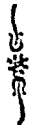
भावार्थः--॥ समाप्ति ॥ हवे सुधर्मा स्वामि कहेता हवा एम निश्चे हे जंवू ! श्रमण भगवंत श्री महावीर देव

१. E. F. (इ. एफ) सिञ्जिहिइति. २. A. B. D. E. F. (ए. बी डी ई एफ. मां नथी) Omit. सत्तअङ्ग-उवा० ३. after वीयं A. B. insert. कामदेवयं (ए. बी मां “वीयं” पछी “कामदेवयं” छे

मोक्ष पर्वोन्मया तेमणे उपासक दशांगना व्रीजा अध्ययननो ए प्रमाणे अर्थे कथो. हे जंत्रु ! लेम में श्रमग भगवंत श्री महावीर देवनी पासे सांभळ्युं हंतुं, तेज प्रमाणे में तुज प्रत्ये कथुं. इति सातमा अंग उपासग दसानुं वीजुं अध्ययन पुरं यंयुं ॥ ७ ॥ २ ॥

उपासक
दसां
॥ १०१ ॥

॥ तद्वयं अञ्जयणं ॥

व्रीजुं अध्ययन.

अर्थः—॥ उ० शरुआत । त० व्रीजा । अ० अध्ययननी ॥

मूळपाठः—॥ 'उरुकेवो तद्वयस्स' अञ्जयणस्स ॥

भावार्थः—॥ व्रीजा अध्ययननी शरुआत.

१. U. (जी.) उक्तेमयो २. A. B. D. E. (प. नी. डी. इ. मा नथी.) Omitt.

अर्थः--॥ १२६ ॥ ए० एम । ख० खरेखर । ज० हे जम्बू । ते० ते । का० काळे । ते० ते । स० समे ।
 वा० वाणारसी । ना० नामनी । न० नगरी । को० कोठण । वे० चैत्य (उद्यान) । जि० जितशङ्क । रा०
 राजा ॥ १२६ ॥

मूळपाठः--॥ १२६ ॥ एवं खलु, जम्बू, तेणं कालणं तेणं समएणं 'वाणारसी नामं
 नयरी । कोट्टए चेष्टए । जियसत्तू राया' ॥ १२६ ॥

भावार्थः--॥ १२६ ॥ सुधर्मा स्वामीने तेमना जंबू नामना शिष्य पूछता हवा, हे पूज्य ! अरण भगवंत श्री
 महावीर देव यावत मोक्ष पद्दतीच्या तेमणे उपासक दशांगना वीजा अध्ययननो ए अर्थ परुयो, तो हे पूज्य ! वीजा
 अध्ययननो शुं अर्थ परुयो ? एम निश्चे, हे जंबू ! ते काल ते समयने विवे वणारसी नामे नगरी हती, कोष्टक
 नामे वन हंतुं, त्यां जीतशङ्क नामे राजा हतो ॥ १२६ ॥

अर्थः--॥ १२७ ॥ त० त्यां । णं० वळी । वा० वाणारसी । न० नगरीए । तु० तुळणीपिय । ना० नामे ।
 गा० गाथापति । प० वसे छे । अ० रुद्धिवंत । जा० यावत । अ० गांज्यो न जाय । सा० सामा नामे । भा०
 स्त्री (तेहनी) । अ० आठ । हि० सोनानी । को० कोडी । नि० निधान । (भूमिमां) । प० सुक्या (दाट्या)
 छे । अ० आठ सोनानी कोडी । व० ब्याले । प० सुक्या छे । अ० आठ सोनानी कोडी । प० व्यापारमां । प०

१. E (६) समयेण. २ B (धी.) राजा, D E. (डी इ. मां वधारे) महडिण

मुक्त्वा छे । अ० आठ । व० वर्ग । द० दस । गो० गाय । सा० हजार (दस हजार गायनुं एक गोकुल) । व०
वर्ग । अ० आणंद तेम । रा० राजा । जा० यावत । स० सर्व । क० कार्य । व० प्रवर्तवि । या० वली । वि०
हो० हुओ । सा० स्वामी । स० समोसर्था-पधार्या । प० परिखटा । नि० नीकली । चु० चुलणी । पिना । वि०
वली । ज० जेम । आ० आणंद । त० तेम । नि० गयो । त० तेमज । गि० गृहस्थ । ध० धर्म । प० पाम्यो ।
गो० गौतमे । पु० पुछा करी । त० तेमज । से० शेष याकतां । ज० जेम । का० कामदेवने । जा० यावत । पो०
पौषधशालाए । पो० पोपो करे । व० ब्रह्मचारी । स० श्रमग । भ० भगवंत । म० महावीरनी । अ० पासे । ध०
धर्म । प० पर्याय । उ० उपजावतो । वि० विचरे ॥ १२७ ॥

मूळपाठः-॥ ११७ ॥ तन्न एं वाणारसीए नयरीए^३ चुलणीपिया^३ नामं^३ गाहावई प-
रिवसइ अहे^४ जाव^५ अपरिचूए ।^६ सामा जारिया । अट्टहिरण्णकोचीउ^७ निहाणपउत्ताउ^८, अट्ट^९

१ B. D. E (बी डी ई. इ. मां नथी) Omits, G. (जी. मां नथी.) Omitt. वाणा^० नय० २ A. B.
(ए. बी) चुलणिपिया; F. (एक) चुलणिपिया ३. E. F. (इ एक)^० वइ. ४. F. (एक) वित्त,
A. B. G. (ए. बी. जी. मां नथी.) Omitt. जाव अपरि.^० * जुओ उववाइ पाठ ११ ने १०२. ५ D
E. जी.) सोमा. ६. F. (इ.)^० पत्ताओ. ७. D. E. (डी. ई. मां नथी.) Omitt. F. (एक मा वधारे)
हिरण्णकोचीओ.

‘वद्विपत्ताड’, ‘अट्ट पवित्ररपत्ताड’, अट्ट वया^३ दसगोसाहस्सिएणं वएणं । जहा ‘अए-
न्दो’ राईसर जाव* सव्वकजावह्वाए ‘यावि होब्बा । सामी ‘समोसडे । परिसा ‘निगया ।
बुलणीपिया’^० वि जहा आणन्दो तहा निगळ । तहेव गिहिधम्मं’^३ पक्खिज्जाइ । गोयम-
पुब्बा । तहेव सेसं जहा कामदेवस्स जाव^४ पोसहसाळाए पोसहिए ‘^३वम्भचारी समण-
स्स जगवडे महावीरस्स ‘^३अन्तियं धम्मंपक्खित्तं उवसस्पज्जित्ताणं विहरइ ॥ १२७ ॥

भावार्थः—॥ १२७ ॥ त्यां बुलणीपीता नामे गाथापति वसतो हतो, जे ऋद्धिवंत, दीपतो ने तेने कोइ परा-
भवी शंके नहि तेवो हतो. तेने शाभा नामे स्त्री हती. आठ क्रोडी सोनैया धरती मांहि दाटेला हता, आठ क्रोडी
सोनैया व्यापारमां वृद्धिने माटे हता, आठ क्रोडी सोनैयानो घर बखरो हतो, दश हजार गाए एक गोकुळ याय

१. B. D. E G (वी डी इ जी) बुद्धि^० E (इ.)^० पत्ताओ. २ D. E (डी इ मां नयी)
Omit A B. (ए. बी.) अट्टप्पवि^०. ३ A B. (ए. बी.)^० प्पत्ताओ. E. (इ)^० पत्ताओ ४. D. E
(डी. इ) वया. ५ A B. (ए. बी.) आणन्दे. ६. A. B (ए. बी.) इसर, D. E (डी. इ. जी)
इसर + पांचमो पाठ जुओ. ७. G. (जी.) आधि. ८ D. E G (डी. इ. जी)^० सढो ९. A. B E.
(ए. बी. एफ. मां नयी.) Omit. परि^० निग^० १०. D (डी) बुलणी^०; A B. E (ए. बी एफ.)
बुलणि^०. ११. G (जी. मा नयी.) Omit. गिहि. + पाठ १० ने ६९ जुओ १२. E (एफ.) वंभयारी. G (जी.)
वंभचेर. १३. A. B. E. G. (ए. बी. एफ जी. मां नयी.) Omit; D. E (डी. इ.) अंतिए

तेवा आठ गोकुळ हता. जेम आणंद कुटुंबमांहि, राज्यमांहि सर्व कार्य करवामां मुख्य हतो एज प्रमाणे चुलणीपीता पण हतो. त्यां श्रमण भगवंत श्री महावीर देव समोसर्था. आणंदनी पेरे चुलणीपीताए प्रभुने वांदी, नमस्कार करी, धर्म सांभळी श्रावकनो धर्म अंगीकार करी श्रावक थयो. तेमज गौतम स्वामिए पूछ्युं. शेप अधिकार कामदेव श्रावकनी पेरे जाणवो. यावत एक दिवसे चुलणीपिता पौपथशाळाए ब्रह्मचर्य सहित पौपथ व्रत लइ श्रमण भगवंत श्री महावीर देवनी पासेज धर्म अंगिकार कर्यो छे ते पाळतो विचरतो हवो ॥ १२७ ॥

अर्थः-॥ १२८ ॥ त० ते वार पळी । णं० वळी । त० ते । चु० चुलणीपिता । स० श्रावकने । पु० मध्य । २० रात्री । का० काल । स० समयने विषे । ए० एक । दे० देवता । अ० पासे । पा० प्रगट थयो ॥ १२८ ॥

मूळपाठः-॥ १२७ ॥ तए णं तस्स चुलणीपियस्स समणोवासयस्स पुवरत्तावरत्तकाल-
समयंसि एगे देवे अन्तियं पाउञ्चूए ॥ १२७ ॥

भावार्थः-॥१२८॥ ते वारे चुलणीपीता श्रावकने मध्य रात्रिना समयने विषे एकदेवता पासे प्रगट थयो ॥१२८॥
अर्थः-॥ १२९ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । से० ते । दे० देवता । ए० एक । नी० नीलोत्पल कमळ सरीखुं । जा० यावत । अ० तरवार । ग० लइने । चु० चुलणीपिता । स० श्रावकने । ए० एम । व० कहे । हं० हे । भो० अरे । चु० चुलणीपिता । स० श्रावक । ज० जेम । का० कामदेवने । जा० यावत । न० नहि । भ० भांजे ।

तो० तो । ते० ते । अ० हुं । अ० आजं । जे० वडो । पु० पुत्र । सा० ताहरो । गि० घर थकी । नी० काढीश । नी० काढीने । त० तारी । अ० आगळ । घा० मारीश । घा० मारीने । त० त्रण । मं० मांस । सो० सोला (कटका) । क० करीश । क० करीने । आ० (उदक-पाणी) तेले । भ० भरी । क० कडाहमांदि । अ० तळीश । अ० तळीने । त० तारा । गा० गात्र शरीरने । मं० मांस । य० वळी । सो० लोहीए । य० वळी । आ० सींचीश । ज० जेय । णं० वळी । तु० तमने । अ० आर्त्त । दु० रौद्र । व० वसे वर्तता । अ० अकाले । चे० वळी । जी० जीवतव्यथी । व० चुकावीश ॥ १२९ ॥

मूळपाठ-॥ ११ए ॥ तए णं से देवे एगं^१ नीलुप्पल जाव^२ असिं गहाय चुलणीपियं^३ समणोवासयं^४ एवं वयासी । “ हं जो चुलणीपियां^५ समाणोवासया जहा कामदेवो^६ जाव^७ न शञ्जसि, तो ते^८ अहं^९ अज्ज जेहुं पुत्तं^{१०} साओ गिहाओ नीणेसि, रत्ता तव अगओ^{११} घाएसि, रत्ता तलं मंस^{१२} सोद्वे करेसि, रत्ता^{१३} आदाएच रिंयंसि ककाहयंसि^{१४} अहहेसि,

१ A F (ए एफ) निळु० * १५ पाठ जुओ. २ F add (एफमां वधारे छे) अपत्थियपत्थिया
 हीणचउदसजाया हिरिसिस्सिपस्विज्जाया ३. A. B. D. E. F (ए वी. डी. इ एफ) ० देवे ४. D (डी.)
 तो, E. (इ) तओ सो तो ते ५. G. (जी. मा नथी.) Omit ६ F (एफ) सयाओ. ७. G (जी)
 हनेमि. ८ G. (जी.) ० सोळा ९ F. (एफ) आयाण०. १० F. (एफ.) अदेहेमि

रत्ता' तव 'गायं मंसेण य'सो'णिएण य आयञ्चामि', जहा एं तुमं अट्टडुहट्टवसट्ठे अकाले "चेव
जीवियाओ ववरोविज्जसि" ॥ ११ए ॥

भावार्थः—॥ १२९ ॥ ते वारे ते देव एक निलोत्पल समान तरवार ग्रहीने चुलणीपिता श्रावकने एम कहतो हवो, अरे ! चुलणी पीता ! अप्रार्थित वस्तुना प्रार्थनारा ! एट्टले मरणना इच्छनारा ! हींण चौदशना जन्मेला ! लज्जा अने लक्ष्मीए करी रहित ? वगेरे जेम कामदेवने कहुं तेम सर्व जाणहुं, यावत जो तुं आ ताहं पौपथ व्रत नहि भांगे तो हुं आज तारा म्होटा पुत्रने तारा वरथी लइने तारी पासे हणीश अने तेना शरीरना वण ककडा करीश ! अने पछी ते ककडाने तेलथी भरली कडाइमां तळीश, अने ते लोही-मांसे करी तारा गात्र (शरीर) ने सीचीश ने खरडीश तेथी तुं आर्चं रौद्र ध्याने करीं अकाले जीवतरथी रहित यइश ॥ १२९ ॥

अर्थः—॥ १३० ॥ त० ते वारे । णं० वली । से० ते । चु० चुलणीपिता । स० श्रावकने । ते० ते । दे० देव-
ताए । ए० एम । वु० वोले । स० थके । अ० निर्भय । जा० यावत । वि० विचरे ॥ १३० ॥

१. A. D. E. G. (ए डी इ जी मा नथी.) Omit. २ A. B. D E. G. (ए बी. डी. इ जी.)
गातं. ३ E (इ) आइंछामि Corrected to आइंचामि, A. B (ए बी) आसिचामि ४ B. D.
E G (बी. डी इ जी. मां नथी.) Omit ५. D. E. (डी इ) ववरोवेज्जसि, G. (जी.)
विवरवज्जसि

मूळपाठः—॥ १३० ॥ 'तए णं से चुलणीपिया समणोवासए तेणं देवेणं एवं बुत्ते २ स-
माणे अत्तीए जाव* ३ विहरइ ॥ १३० ॥

भावार्थः—॥ १३० ॥ तेवारे ते चुलणीपिता श्रावक ते देवताए एम कळे यके निर्भयणे यावत विचरे ॥ १३० ॥
अर्थः—॥ १३१ ॥ ते० ते वारे । णं० वळी । से० ते । दे० देवताए । चु० चुलणीपिता । स० श्रावकने ।
अ० निर्भय । जा० यावत । पा० देखे । दो० वीजीवार । पि० वळी । त० वीजीवार । पि० वळी ।
चु० चुलणीपिता । स० श्रावकने । ए० एम । व० कहे । हं० हे । भो० अरे । चु० चुलणीपिया । स० श्रावक ।
तं० तेमज । वे० वळी । भ० कहे । सो० ते । जा० यावत । वि० विचरे ॥ १३१ ॥

मूळपाठः—॥ १३१ ॥ 'तए णं से देवे चुलणीपियं समणोवासयं ४ अत्तीयं जाव+
पासइ, रत्ता दोच्चं पि तच्चं पि चुलणीपियं समणोवासयं ५ एवं वयासी । " हं जो चुलणी-
पिया समणोवासया ६ " तं चेव ऋणइ, सो ७ जाव* विहरइ ॥ १३१ ॥

१. A. B (ए बी.) तं से D. E (डी इ) तओ fo1 तए ण से २ B D E (बी. डी. इ. मां
नथी) Omit * १६ मो पाठ जुओ. ३. A (ए.) विहरति. ४. A. B. D E. (ए. बी. डी. इ.) तं fo1
तए णं, G (जी. मां नथी.) Omit the whole paragraph ५ B (बी) ० पिता. ६. A. B. D. E
G. (ए बी. डी इ. जी. मां नथी) Omit. ७. F (एफ.) अभीइ + १६ पाठ जुओ c. F. (एफ) बुचं
९. A. B (ए बी) ० पिता: १० B E. (बी एफ) से. * १५-१६ पाठ जुओ

भात्रार्थः—॥ १३१ ॥ ते वारे ते देवताए ते चुलणीपीता श्रावकने निर्भयपणे देखीने वे वार, त्रण वार चु-
लणीपिताः श्रावकने पूर्वे जेम कहुं हतुं तैमज कहुं, तोपण ते धर्म-यान्ते मिये विचरे ॥ १३१ ॥

अर्थः—॥ १३२ ॥ त० ते मार । णं० पछी । से० ते । दे० देवताए । चु० चुलणीपिता । म० श्रावकने ।
अ० निर्भय । जा० यावत । पा० देखे । आ० कोप्यो ४ । चु० चुलणीपिता । स० श्रावकना । जे० जेष्ट वडा । पु०
पुत्रने । गि० गर यकी । नी० काढे । नी० काढीने । अ० आगळ । या० मारे । घा० मारीने । त० त्रण । म०
मांसना । मो० मोठ्या कडका । क० करे । क० करीने । आ० उदक तेले । भ० भरेल । क० कडाह मांहे । अ०
ते । अ० तळीने । चु० चुलणीपिता । स० श्रावकने । गा० गात्र शरीरने । मं० मांसे । य० वळी । सो० लोहीए ।
य० वळी । आ० सींचे ॥ १३२ ॥

मूळपाठः—॥ १३३ ॥ 'तए णं से देवे चुलणी पियं' समणोवासयं अत्तीयं जाव' पा-
सिता 'आसुरत्ते ४' चुलणीपियस्स समणोवासयस्स जेठुं 'पुत्तं गिहात्थो' नीण्ड, रत्ता

१. A B D E. (प. वी. डी. इ.) तं [or] तण ण. २. A B D. E. G. (प. वी. डी. इ. जी. मां नयी) Omit.
३. ९६ पाठ जुओ ३. A. (फ.) आसुरत्ते ४. A (प. मां ५ छे.) has १ P. (एफ. मां पुरो पाठ ने.) reads the
four terms in full असुरत्ते मिसमिसे चटे कोथिय; if two terms are read, (जो पाच होय तो नीचिने
पाठ उमेरयो.) वंठे ० (अथवा) तिन्हे must be added, as in 95 (९५ पाठ जुओ.) § ९५ मो पाठ जुओ ५.
B. D. E (वी. डी. इ.) जेठपुत्तं. P. (एफ.) जेठपुत्तं. ६. P. (एफ. प्रथम मुकी) profusus मयाओ.

अगलं घाएइ, रत्ता तलं 'मंससोद्वए करेइ, रत्ता 'आदाणचरिंयंसि' कमाहयंसि' अ-
इहेइ, रत्ता चुलणीपियस्स समणोवासयस्स 'गायं मंसेणं य सोणिएण य 'आयअइ ॥ १३१ ॥

भावार्थः—॥ १३२ ॥ ते वारे ते देव चुलणीपीता श्रावकने निर्भयणे देखीने उतावलो कोप्यो यावत कपळे
त्रण लींटी चडावीने चुलणीपिता श्रावकना म्होटा पुत्रने तेना घरमांथी लावीने तेनी पासे मारी तेना मांसना
त्रण ककडा करी तेलथी भरेली लोढानी कडाइमां तळीने ते मांसे अने लोहीए करी चुलणी पीता श्रावकना गा-
त्रने सींचतो हवो खरडतो हवो ॥ १३२ ॥

अर्थः—॥ १३३ ॥ तं ते वारे । तं वळी । से० ते । तु० चुलणीपिता । स० श्रावक । तं० ते । उ० सुख-
रहित । जा० यात्रत । अ० खमे ॥ १३३ ॥

मूळपाठः—॥ १३३ ॥ तए णं से चुलणीपिया समणोवासए' तं उज्जलं जाव' अ-
हियासेइ ॥ १३३ ॥

१. B (बी.) ° सोलेए, D E (डी. इ.) ° मोल्लिते. (सोल्लिए), F. (एफ.) सुलाइ, G (जी.)
° सोला. २ I' (एफ) आदाणु °. ३. A. B (ए. बी) कडाहियसि D E. (डी इ) कडाहंसि. ४.
B. D. E G. (बी डी. इ जी) अदेहेइ; F' (एफ) अदेहेइ. ५. G. (जी) गातं. ६. A. (ए) आइंचइ
B. D E (बी. डी. इ.) आइंचइ. ७ F'. (एफ) ° पिय. ° सय ° याकी पाठ टीकामां ले

भावार्थः—॥ १३३ ॥ ते वारे ते चुलणीपिता श्रावक ते उजली वेदना याप्त महन कस्तो ह्यो ॥ १३३ ॥
अर्थः—॥ १३४ ॥ तं ते वारे । नं वली । से० ते । दे० देवता । चु० चुलणीपिता । स० श्रावकने ।
अ० निर्भय । जा० यावत् । पा० देखे । पा० देवीने । दो० बीजीवार । पि० वली । चु० चुलणीपिता । स०
श्रावकने । ए० एम । व० कहे । हं० हे । भो० अरे । चु० चुलणीपिता । स० श्रावक । अ० अमार्थनो । प०
प्रार्थनार । जा० यावत् । न० नहि । भं० भंगे । तो० तो । ते० ते । अ० हं । अ० आज । म० वचला । पु०
पुत्रने । सा० पोताना । गि० घरथकी । नी० काढीश । नी० काढीने । त० तारी । अ० आगळ । या० घात
करीश । ज० जेम । जे० जेष्ट । पु० पुत्रने । त० तेमज । भ० कहे । त० तेमज । क० करे । ए० एम । त० तेना ।
पि० वली । क० नाना वेदाने । जा० यात् । अ० अहियासे समे ॥ १३४ ॥

मूळपाठः—॥ १३४ ॥ तए णं से देवे 'चुलणीपियं' समणोवासयं अचीयं जाव
पासइ, रत्ता दोचं पि' चुलणीपियं समणोवासयं एवं 'वयासी । " हं नो चुलणीपिया
समणोवासया, अपन्नियपण्डिया' जावँ न 'जअसि, तो ते 'अहं अज्ज मज्जिमं' पुत्तं

१. F G (एफ. जी.)^० पियस्स ० सयस्स २. A. D. D. (ए. डी. इ. मां नयी) Omit. + ९६ पाठ जुओ.
३. A. D. E. F. G. (ए. डी. इ. एफ. जी. मां वधारे) तथं पि. ४. A. (ए.) वयासी. ५. D. (डी) अप-
स्थियपत्थया. F. (एफ.) अपत्थयपत्थिया ६ ९५ पाठ जुओ ६ F (इ.) मंजेसि. ७ A. D. (ए. डी.)
तो; E. तओ for तो ते. ८. B. (बी) मज्जिमपुत्तं. G (जी.) मज्जियपुत्त.

‘साठ गिहाओ^२ नीणेमि, रत्ता तव अगओ घाएमि” जहा जेठुं^३ पुत्तं तहेव जणइ,
तहेव करेइ” ॥ एवं तच्चं पि “कणीयसं जाव” अहियासेइ ॥ १३४ ॥

भावार्थः—॥ १३४ ॥ ते वारे ते देव, चुलणीपीता श्रावकने निर्भयपणे विचरता देखीने वीजी वार, वीजीवार
चुलणीपीता श्रावकने एम कहेता हवा, अरे, चुलणीपीता श्रावक ! अप्रार्थित वस्तुना प्रार्थनारा ! यावत जो तुं
पोषी नहि भांगे तो हुं आज तारा वचला पुत्रने तारा घरथी लावी तारी पासेज तेनी घात करीश जेप मोटा
पुत्रुं कहुं तेमज कर्युं, एम नाना पुत्रनुं पण कर्युं, यावत ए सर्व पीडा सहन करी ॥ १३४ ॥

अर्थः—॥ १३५ ॥ तं ते वारे । णं वळी । से० ते । दे० देवता । चु० चुलणीपिता । स० श्रावकने । अ०
निर्भय । जा० यावत । पा० देखे । पा० देखीने । च० चौथी वार । पि० वळी । चु० चुलणीपिता । स० श्राव-
कने । ए० एम । व० कहे । हं० हे । भो० अरे । चु० चुलणीपिता । स० श्रावक । अ० अप्रार्थनी ।
प० प्रार्थनार ४ । ज० जो । णं० वळी । तु० तुं । जा० यावत । न० नहि । भ० भांगे । न० ते वारे । अ० हुं ।
अ० आज । जा० वळी । इ० ए । त० ताहरी । मा० माता । भ० भद्रा । स० सार्थवाह । दे० देवतासमान । गु०
गुरु समान । ज० माता । दु० दुकर । दु० दुकर । का० कारणी । तं० ते । ते० तेने । सा० पोताना । मि० यरथकी ।

१. F. (एफ) सयाओ २. F (एफ) नीणिमि. ३. F (एफ.) जेठुपुत्तं ४ F G. (एफ जी) करइ
५ A B D. E F G. II. (ए वी. डी. इ. एफ. जी. एच) एवं कणीयसं पि. १३२, १३३ पाठ जुओ

नी० काहीश । नी० काहीने । त० तारी । अ० आगळ । घा० घात करीश । घा० घात करीने । त० त्रण । मं० मांस । सो० कटका । क० करीश । क० करीने । आ० उदक तेले । भ० भरी । क० कडाह मांही । अ० तळीश । अ० तळीने । त० तारा । गा० गावने । मं० मांस । य० वळी । सो० लोहीए करी । य० वळी । आ० सींचीश । ज० जेम । ण० वळी । तु० तने । अ० आर्त्त । व० वसे । अ० अकाले । चे० वळी । जी० जीवतव्यथी । व० चुकीश ॥ १३५ ॥

मूलपाठः—॥ १३५ ॥ 'तए णं से देवे चुलणीपियं' समणोवासयं अचीयं जाव⁺ पासइ,
रत्ता चउहं पि^३ चुलणीपियं समणोवासयं एवं वयासी । "हं जो^३ चुलणीपिया^३ समणोवा-
सया, अपढियपढिया ४^४, जइ णं तुमं जाव⁺ न नअसि, तउ^६ अहं अऊ जा इमा^९ तव^६
माया नइा सबवाही^१ देययगुरुजणणी^१ दुक्करदुक्करकारिया, तं ते^२ साउ^२ गिहाउ

१ A B D (ए वी. डी.) तं for तए ण. २ F. (एफ.) तं. B. (बी.) ° पिता + १६ पाठमां जुओ.
३ E. (इ मां " पि " ने बदले) reads जाव ४ F. (एफ.) ° पियं ° सयं ५ A. H. (ए एच) ह=१
† १५ पाठमां जुओ ६ G. (जी) तो ते ७ B. जाव for जा इमा ८ D E. G. (डी. इ. जी. मां नथी.)
Omit ९ B. (बी) देवता गुरुजी. A. D. E H. (ए डी इ एच.) देवतं गुरु जणणी; F' (एफ) देवयं
गुरुजणणी; G (जी) देवगुरुजणणि १०. A. दुक्करकारिया, B (बी.) दुक्कर कारिया, D E. ° कारियं, G.
(जी.) ° कस्यं. ११. A. (ए.) तो, Omit (नथी) तं. D. (इ) से, G (जी.) ततो १२ F' (एफ.) सयाओ.

नीषेसि, रत्ता तव अगळ घाएमि, रत्ता तळ संससोद्वए^३ करेमि, रत्ता आदाणनरियं^२-
सि^३ कन्नाहयंसि^३ अदहेमि, रत्ता तव^४ गाथं मंसेण य सोणिएण य आयञ्चामि^६, जहा
णं तुमं अददुहदवसद्वे अकाले^७ चेव जीवियाळ ववरोविज्जसि^८” ॥ १३५ ॥

भावार्थः—॥ १३५ ॥ ते वारे ते देव बुलणीपीता श्रावकने निर्भयपणे विचरतो देखीने चौथीवार कहेतो
हवो, अरे बुलणीपीता श्रावक ! मरणना इच्छनारा ! यावत जो तुं आ ताहं पौषधत्त नहिं भांगे तो हुं आज
तारी जे माता भद्रा सार्थवाहीणी जे देवगुरु समान छे अने दुकर करणीनी करनारी छे, तेने तारा घरथी लावीने
तारी आगळ तेनी घात करीश अने तेना त्रण ककडा करीश, तेने तेलथी भरेली लोढानी कडाइमां तलीश; पळी
ते मांस अने लोहीए करी तारा गात्रने सींचीश ! तेथी तुं आर्चरौद्र ध्याने अकाले जीवतरथीरहित थइश ॥ १३५ ॥

अर्थः—॥ १३६ ॥ तं ते वारे । णं वळी । सें ते । चुं बुलणीपीता । स० श्रावकने । ते० ते । दे० देव-
ताए । ए० एम । वु० कहे । स० यके । अ० अणवीहतो । जा० यावत । वि० विचरे ॥ १३६ ॥

१. F (एफ) सोहिए, G (जी) सोहउ २ B (बी.) आदाणं भ०. F (एफ.) अदाणस०, G (जी)
अणाण०. ३ A. B (ए, बी) कडाहियसि ४ B (बी) अदहेमि, F. (एफ) अदहिसि ५ D E G
(डी. इ जी.) गात. ६. A. B. D. E. G H (ए बी. डी. इ जी. एच) आइंचामि. ७. D. (डी. मां नथी)
Omit. ८, E, G. (इ. जी.) विवरो०.

मूळपाठः-॥ १३६ ॥ तए णं से चुलणीपिया' समणोवासए' तेषं देवेणं एवं बुत्ते
२ समाणे अचीए जाव* विहरइ ॥ १३६ ॥

भावार्थः-॥ १३६ ॥ ते वारे ते चुलणीपीता श्रावक ते देवतुं वचन सांभली यावत निर्भयपणे धर्म-गानने
विगे विचरतो हवो ॥ १३६ ॥

अर्थः-॥ १३७ ॥ न० ते वारे । णं वली । से० ते । दे० देवता । चु० चुलणीपीता । स० श्रावकने । अ०
निर्भय । जा० यावत । पि० विचरतो । पा० देखेले । पा० देखीने । चु० चुलणीपीता । स० श्रावकने । दो० ची-
जीवार । पि० वली । न० चीजीवार । पि० वली । ए० एम । व० कहे । इ० हे । भो० अरे । चु० चुलणीपीता ।
स० श्रावक । न० तेमज । जा० यावत । व० जीवतव्य थकी चुकावीश (मारीश) ॥ १३७ ॥

मूळपाठः-॥ १३७ ॥ तए णं से देवे 'चुलणीपियं समणोवासयं अचीयं जाव* विहर-
माणं पामइ, रत्ता चुलणीपियं समणोवासयं दोच्चं पि 'तच्चं पि एवं वयासी ॥ "इं जो
चुलणीपिया समणोवासया तहेव जाव* ववरोविज्जसि" ॥ १३७ ॥

१. P (एफ.) ० पियं ० सयं. २. D E. H. (डी. इ. एल्मं नथी.) Omit. B. (बी.) जाव. * १६
पाठ जओ. ३. A. B. (ए बी.) ० पिता. * १६ पाठ जुओ. ४. D. E. G. H. (डी इ. जी. एल्मं नथी.)
Omit. तच्चं पि. + १३६ पाठ जुओ. ५. E. G. (इ जी.) विघरो.

भावार्थः—॥ १३७ ॥ ते वारे ते देवताए ते चुलणीपीता श्रावकने निर्भयपणे यावत धर्म-ध्यानने विषे विचरतो देखीने चुलणीपीता श्रावकने, वे वार, त्रणवार एम कहेंतो हवी, अरे चुलणीपीता श्रावक ! यावत अकाले जीव-तरयी रहित यइश ॥ १३७ ॥

अर्थः—॥ १३८ ॥ तं ते वारे । पं० वळी । तं ते । चु० चुलणीपीता । स० श्रावक । ते० ते । दे० देव-
ताए । दो० वीजीवार । पि० वळी । तं त्रीजीवार । पि० वळी । ए० एम । दु० कथे । स० यके । इ० एहवा ।
रु० प्रकारनो । अ० आश्चर्यं ययो ५ । अ० अहो । पं० वळी । इ० ए । पु० पुरूप । अ० अनार्य । अ० अनार्य ।
दु० बुद्धिनी घणी । अ० अनार्य । आ० आचार (भूडां आचारनो घणी) । पा० पाप । क० कर्म । स० आ-
चरे । जे० जेणे । म० मारा । जे० वडा । पु० पुत्रने । सा० पोताना । गि० घर थकी । नी० आणी । नी०
आणीने । म० माहरे । अ० आगळ । घा० मारे । घा० मारीने । ज० जेम । क० कीधुं । तं तेम । चि० चीतवे ।
जा० यावत । गा० गरीरने । आ० सींचे । जे० जेणे । म० माहरो । म० वचलो । पु० पुत्रने । सा० पोताना ।
गि० घरयकी । जा० यावत । सो० लोही । य० वळी । आ० सींचे । जे० जेणे । म० माहरो । क० न्हानो ।
पु० पुत्र । सा० पोताना । गि० घरयकी । तं तेमज । जा० यावत । आ० छांटे । जा० जे । वि० य० गं०
वळी । इ० ए । म० मारी । मा० माता नामे । भ० भद्रा । स० सार्थवाही । दे० देव । य० वळी । गु० गुरु स-
मान । ज० माता । दु० दुकरमां । दु० दुकर । का० कार्य करनार । तं तेने । पि० य० गं० वळी । इ० इच्छे ।
सा० पोताना । गि० घर थकी । नी० आणीने । म० मारी । अ० आगळ । घा० मारवा । तं तेने । से० श्रेय ।

ख० निश्चे । म० मुजने । ए० ए । पु० पुरुषते । गि० ग्रहवो । ज्ञालवो । ति० एम । क० करीने । उ० उठयो ।
 से० ते । वि० य० वळी । आ० आकाशे । उ० गयो । ते० तेणे । ते देवने वढले । च० वळी । ख० थंभ । आ०
 ज्ञाल्यो । म० मोटा । म० मोटा । स० शब्दे । कौ० कोलाहल । क० कीधो ॥ १३८ ॥

मूळपाठः—॥ १३७ ॥ तए णं तस्स चुलणीपियस्स समणोवासयस्स तेणं देवेणं^१ दोच्चं^२
 पि^३ तच्चंपि एवं^४ तुत्तस्स समाणस्स^५ इमेयारूवे^६ अज्जत्थिए^७ प* । “अहो णं इमे^८
 पुरिसे^९ अणारिए^{१०} अणारियबुद्धी अणारियाइं पावाइं कम्माइं समायरइं^{११}, जेणं^{१२} ममं जेट्टं^{१३}
 पुत्तं सात्^{१४} गिहात्तं नीणेइ^{१५}, १ ता मम अगत्तं^{१६} धाएइ, २ ता जहा कयं तथा चिन्तेइ^{१७}

१. F. (एफ) दुच्चं. २. B E. (बी. इ. मां नथी.) Omit. तच्चंपि. ३. E. (इ. मां वधारे) adds
 जाव ४. A. B. (ए. बी) अज्जत्थिए ५. A has the numeral letter इ=5 (ए मां) इ=५ छे D.
 E. (डी इ मां) reads । B. (बी मा नथी.) Omit F has in full (एफ. मां पुर छे.) चित्तिप
 पत्थिए मणोगए सकल्पे समुत्पज्जेत्था । ६. ६ पाठ अने ७३ पाठ जुओ ६ F. (एफ. मां वधारे) add ण. ७.
 A (ए) अणायरिए, B (बी मां नथी) Omit. ८. A. B (ए. बी) समाचरइ, D (डी.) समा-
 चरेइ, E. (इ.) समाचरए. ९. D. E. (डी. इ.) नेण. १०. B. D E. F (बी. डी इ. एफ) जेट्टपुत्त. ११.
 F (एफ.) मयाओ १२. B. D. E. G. (बी डी. इ जी.) नीणेमि १३. A. (ए) धाएमि. १४. D. E
 (डी. इ.) चिच्चितइ

जाव⁺ गायं^३ आयश्च^२, जेणं^३ ममं^४ मज्जिमं^५ पुत्तं साढं^६ गिहाढं^६ जाव⁺ सोणिएण^७
य आयश्च^२, जेणं^३ ममं^४ कणीयसं पुत्तं साढं गिहाढं तहेव जाव⁺ आयश्च^२, जावि
य णं इमां^१ ममं माया ऋदा सबवाही देवयगुरुजणणी^{१२} दुक्करडुक्करकारिया,^{१३} तं
पि य णं श्च^{१४} साढं^{१४} गिहाढं नीणेत्ता ममं^{१५} अगढं^{१५} घाएत्तए, तं सेयं खलु ममं एयं
पुरिसिं गिह्णित्तए^{१७}” ति कट्टु उट्ठाए,^{१६} से वि य^{१६} आगासे उप्पए, तेणं^{२०} च^{२१} खम्भे

+ १३२ मो पाठ जुओ. १ F. (पफ.) गाई, G. (जी.) गात्तं. २. A. B. E. G. (प. वी. इ. जी.)
आइंचइ, F. (पफ.) आयंचेइ. ३. D. E. (डी इ.) जेणेव. ४. B. D. E. (वी डी. इ.) मम. ५. B
(वी.) मज्जिमपुत्तं. ६ F. (पफ. मां वधारे) नीणेइ. ७. A. (प. मां नथी.) Omit सों० य E. (इ.)
सोणि यं. ८. A. B. D. E. G. (प. वी. डी. इ. जी.) आईचइ, F. (पफ.) आयंचेइ. ९. E. (इ)
जेणेव. १०. A. D. E. (प डी. इ.) मम. ११. F. (इ) इमं. १२. A. (प.) देवतं गुरुजणणी, B.
(वी.) देवतं गुरुं जणणी; F. (पफ.) देवयं गुरु जणणी; D. E. (डी. इ.) देवत गुरुं जणणि, G. (जी.)
देवतं गुरुजणणं. १३. A. B. D. E. G. (प. वी. डी. इ. जी) ° कारियं १४. F. (पफ.) सयाओ. १५.
F. (पफ.) ममं १६. B. E. (वी. इ.) घाइत्तए. १७. B. E. (डी इ) गिण्हेत्तए. १८. A. (प.) उट्ठाएइ.
१९. F. (पफ.) अगासे. २०. A. (प.) तेण व, B. (वी) तेणं व, D. E. (डी. इ.) तेण य, F. (पफ.)
तेणेव; G. (जी.) तेणे य. २१. A. (प.) खंभं.

आसाइए, 'मह्या मह्या सद्देणं कोलाहले' कए ॥ १३७ ॥

भाषार्थः—॥ १३८ ॥ ते चुलणीपीता श्रावकने देवतानु वे तार, त्रण वार, एवं वचन सांभलीने (आगळ कहीशुं) तेवा प्रकारनो अध्यवसाय-चित्तवणा-प्रार्थना मनने त्रिणे एवी अभिलाषा उत्पन्न यइ. अहोहो ! (अरेरे !) ए पुरुष कैत्रो-अनार्थ छे ? अनार्थ पाप बुद्धिए रुरी सहित भुंडा पाप कर्म करे छे ! जेणे मारा म्होटा पुत्रने मारा घरथी लावी यावत रुधीर मांसे रुरी मारा गात्रने सींच्युं, तेज मध्यम अने नाना पुत्रने पण मारा घरथी लावी-ने यावत मारा शरीरने सींच्युं अने हवे देवगुरु समान दुःखर करणीनी करनार मारी भद्रा सार्थवाही माताने पण मारा घरथी आणी मारी पासे तेनी यात करवा इच्छे छे । अने ते मारा घरथी लावीने मारी माताने मारी पासे जर मारसेज ! तेथी श्रेय छे निश्चे मारे ए पुरुषने पकडवो. एम चित्तवीने ते देवताने झालवा माटे उठयो, ते चारे ते देवता आकाश मार्गे चाल्यो गयो अने चुलणीपीता श्रावक त्यां यांभलो हाथ आत्रवाथी तेने पकडीने म्होटे म्होटे शब्दे कोलाहल करी (बराडा पाडी) रोवा लाग्यो ॥ १३८ ॥

अर्थः—॥ १३९ ॥ तं ते चारे । नं वली । सां ते । भं भद्रा । सं सार्थवाही । तं ते । को० को-लाहल । स० शब्द । सो० सांभली । नि० विचारीने । जे० ज्यां । चु० चुलणीपिता । स० श्रावक । ते० त्यां । उ० आवे । उ० आवीने । चु० चुलणीपिता । स० श्रावकने । ए० एम । व० कयुं । कि० केम । पु० हे दीकरा । तु० तमे । म० मोटे । म० मोटे । स० शब्दे । को० कोलाहल । क० कर्षो ॥ १३९ ॥

मूळपाठः—॥ १३ए ॥ तए णं सा ऋदा सन्नवाही तं 'कोलाहलसदं सोच्चा निसम्म जे-
 थेव^३ चुलणीपिया^३ समणोवासए तेणेव उवागहइ, इत्ता चुलणीपियं^३ समणोवासयं एवं
 वयासी । “ किं, पुत्ता, 'तुन्नं महया सदेणं कोलाहले कए ? ” ॥ १३ए ॥

भावार्थः—॥ १३ए ॥ ते वारे ते भद्रा सार्थवाहीए ते कोलाहल शब्द सांभळी, हैयामांहि धारिने ज्यां चुलणी-
 पीता श्रावक हतो त्यां जइने चुलणीपीता श्रावकने एम कहेती हवी, अरे पुत्र ! आ म्होटे म्होटे शब्दे करी केम
 तमे कोलाहल करोछी ? ॥ १३ए ॥

अर्थः—॥ १४० ॥ त० ते वारे । णं० वळी । से० ते । चु० चुलणीपिता । स० श्रावक । अ० माता । भ०
 भद्रा । स० सार्थवाहीने । ए० एम । व० कहे । ए० निश्चे । अ० हे माता । न० न । जा० जाणुं । के०
 कोइ । पु० पुरुष । आ० क्रोधातुर थयो ५ । ए० एक । म० मोटो । नी० नीलोत्पल कमल सरीखो । जा०
 यावत । अ० खड्ग (तरवार) । ग० ग्रहीने । म० मने । ए० एम । व० कहे । हं० हे । भो० अरे । चु० चुलणी-
 पिता । स० श्रावक । अ० अपार्थना । प० प्रार्थनारहित । ज० जो । णं० वळी । तु० तुं । जा०
 यावत । व० मरीश । अं० हुं । ते० ते । पु० पुरुषे । ए० एम । वु० कहे । स० थके । अ० अणवीहतो । जा०

१. F. (एफ) कोलाहलं सहं. २. D. E (डी. ई) ° पियं० सयं. ३. G. (जी. वधारे) inserts
 सहावेइ ४. D. E. F. G. (डी ई एफ जी.) तुमे.

यावत । वि० विचरं । त० ते वारे । णं० वली । से० ते । पु० पुरुष । म० मुजने । अ० अणवीहती । जा० यावत ।
 वि० विचरतो थको । पा० देखे । पा० देखीने । म० मुजने । दो० ने वार । पि० वली । त० ञणवार । पि० वली ।
 ए० एम । व० कहे । हं० हे । भो० अरे । चु० चुलणीपिता । स० श्रायक । त० तेमज । जा० यावत । गा०
 गात्र-शरीर । आ० सींचीश । त० ते वारे । णं० वली । अ० हुं । तं० ते । उ० दुखकारी । जा० यावत । अ०
 वेदना सही । ए० एम । त० तेमज । उ० पूर्वली परे आळवो केहेवो । स० सर्व । जा० यावत । क० न्हातो । जा०
 यावत । आ० सींचे । अ० एम । तं० ते । उ० अणसेहवा योग्य । जा० यावत । अ० वेदना सही । त० ते वारे ।
 णं० वली । से० ते । पु० पुरुष । म० मने । अ० अणवीहती । जा० यावत । पा० देखे । पा० देखीने । म०
 मुजने । च० चौथीवार । पि० वली । ए० एम । व० कहे । हं० हे । भो० अरे । चु० चुलणीपिता । स० श्रा-
 वक । अ० मरणनो वांछक । जा० यावत । न० नहिं । भं० भाले । तो० तो । ते० ते । अ० आज । जा० जे ।
 इ० तारी । मा० माता । गु० गुरु समान । जा० यावत । व० जीमत्तयथी चुमीश-मरीश । त० ते वारे । णं०
 वली । अ० हुं । तै० ते । पु० पुरुषे । ए० एम । वु० बोले । स० थके । अ० अणवीहती । जा० यावत । वि०
 विचरं । त० ते वारे । णं० वली । से० ते । पु० पुरुषे । दो० वीजीवार । पि० वली । त० वीजीवार । पि०
 वली । म० मुजने । ए० एम । व० कहुं । हं० हे । भो० अरे । चु० चुलणीपिता । स० श्रावक । अ० आज । जा०
 यावत । व० जीवथी सुकावीश । त० ते वारे । णं० वली । ते० ते । पु० पुरुषे । दो० वीजीवार । पि० वली ।
 त० वीजीवार । पि० वली । म० मुजने । ए० एम । वु० कहेतो । स० थको । इ० एहवा प्रकारतो । अ० वि-

चार उपनी ५ । अ० अही । णं० वळी । इ० ए । पु० पुरुषे । अ० अचार्ये । जा० यावत । स० ए काम समा-
 चरे (आदरे) । जे० जेणे । म० मारी । जे० मोटो । पु० पुत्र । सा० पोताना । गि० घरथी । त० तेमज । जा०
 यावत । क० नाहनो । जा० यावत । आ० सौंचे । तु० तमने । वि. य. णं० वळी । इ० वांछे । सा० पोताना ।
 गि० घर थकी । नी० आणीने । म० मारी । अ० आगळ । घा० हणयो । तं० ते । से० श्रेय । ख० निश्चे । म०
 मुजने । ए० ए । पु० पुरुषने । गि० पकडयो । चि० एम । क० कही । उ० उठयो-थायो । से० ते । वि. य.
 वळी । आ० आकासे । उं० गयो । म० मे । वि० य. वळी । खं० स्थंभने । आ० झाल्यो पकडयो । म० मोटे ।
 म० मोटे । स० शब्दे । कौ० कोलाहल । क० कीधो ॥ १४० ॥

मूळपाठः—॥ १४० ॥ तए णं से चुलणीपिया^३ समणोवासए^३ अस्मयं ञदं^३ सत्थ-
 वाहिं एवं वयासी । “ एवं खलु,^४ अस्मो, न^४ जाणामि, केवि पुरिसे^५ आसुरत्ते^५ ए^५ एणं
 महं नीलुप्पल ‘जाव’^६ असिं गहाय ममं एवं एवं वयासी, “ हं चो चुलणीपिया

१. F (एफ.) ° पियं ° सयं. २ A B F G. (ए वी. एफ जी.) अमयं. ३. F. (एफ)
 भहां ° वहीणीं ४. B. (बी.) अस्मे; ५ A (ए.) पाणामो, B. (बी) याणामि F. (एफ.) या-
 मोमि, G. (जी) यणिमि ६. A. B. F. G (ए वी एफ. जी) आसुरत्ते. ७. F. (एफ. मां पुरु.)
 in full मिसिसिसे तिन्वे चडे कोविप * १५ पाठ जुओ. ८. A B D. E. F. G (ए. वी डी. इ. एफ
 जी. मां नथी.) Omit.

‘समणोवासया, अपठियपठिया ३४* वज्जिया, जइ एं तुमं जाव* ववरोविज्जसि” । अहं
तेणं पुरिसेणं” एवं बुत्ते समाणे अत्तीए जाव* विहरामि । तए णं से पुरिसे* ममं* अत्तीयं
जाव* विहरमाणं पासइ, २ ता ‘ममं दोच्चंपि तच्चंपि एवं* वयासी, “हं चो चुवणीपिया
समणोवासया, ”” तहेव ‘जाव* गायं* आयअइ” । तए णं अहं तं उज्जलं जाव*
अहियासेमि । एवं तहेव उच्चारेयधं* सबं जाव कणीयसं जाव* ३ आयअइ । अहं तं
उज्जलं जाव* अहियासेमि । तए णं से १* पुरिसे १* ममं अत्तीयं जाव पासइ, २ ता ममं* १*

१. A B. D. E. (प. वी. डी इ. मां नयी.) Omit २. A. (प) has the numeral letter इ=३; B. (वी मां नयी.) Omit; F. (पफ) read in full दुरंतपंतलसग्णा, हीणचवदमजाया दरीसिरी-
परिवज्जिया. + १५ पाठ जुओ. ३. E. G. (इ. जी.) विवरो °. ४. D. E. G. (डी. इ. जी.) prefix
तप णं (आ शब्द पहले छे.) ५. A B. D. E. F. G. (प. वी. डी इ. पफ. जी.) देखेणं. ६. D. E.
F. G. (डी इ. पफ. जी.) देखे ७ D. E. F. (डी. इ. पफ.) मम. + १६ पाठ जुओ ८. A. (प.)
मम. ९ D. E. (डी. इ.) वयासि. १०. E. (इ. मां नयी.) Omit ११-१३२ पाठ जुओ. ११. E.
(इ.) गाइं. १२ A. B. (प. वी.) आसिचइ. D. E. G. (डी. इ. जी.) आइचइ * ११२ नी टीकामां छे.
+ १३४-१३२ पाठमां छे. १३. A. B. (प. वी.) आसिचइ. D. E. G. (डी. इ. जी.) आइचइ. १४. A.
B. D. E. F. G. (प. वी. डी. इ. पफ. जी.) देखे. १५. A. (प.) मम, E. (वी.) इमं. ॥ १६ पाठ जुओ.

चउहं पि एवं वयासी, “ हं नो चुलणीपिया समणेवासया, अपन्नियपन्निया,^३
जाव* न नञ्चसि, तो^४ ते अज्जा जा इमा माया^५ गुरु जाव^६ ववरोविज्जसि ” । तए णं अहं
तेणं^७ पुरिसेणं एवं बुत्ते समाणे अचीए जाव^८ विहरामि । तए णं से^९ पुरिसे दोच्चं पि तच्चं
पि^{१०} ममं एवं वयासी, “ हं नो चुलणीपिया समणेवासया^{११} अज्जा जाव^{१२} ववरोवि-
ज्जसि ” । तए णं तेणं^{१३} पुरिसेणं^{१४} दोच्चं पि तच्चं पि ममं^{१५} एवं बुत्तस्स समाणस्स
इमेयारूवे अज्जन्निए^{१६} ५, “ अहो णं इमे पुरिसे^{१७} अणारिए जाव^{१८} समायरइ,^{१९}

१. A. D. (ए डी) वदासि, E (इ) वयासि २ A B. D E (ए बी डी इ. मां नथी.)
Omit ३. A B (ए बी)^० पत्थया *१५ पाठ जुओ ४ E (इ.) तओ. ५ E (एफ.) अज्जो. ६.
A. (ए.) गुरू. ॥ १३५ पाठ जुओ ७ A B (ए बी मां नथी) Omit. D E. E. (डी इ एफ.) देवेणं.
† १६ मो पाठ. ८. A. B D E. E G. (ए. बी. डी इ एफ जी) देवे ९ A (ए) मम. १०. A. B. E.
G. (ए बी एफ जी.) से, D E. (डी. इ) prelu अह ॥+ १५ ने १३५ जुओ ११. A E. (ए एफ) देवे. B.
D E. G (बी. डी इ. जी) देवेणं. १२. D. E. (डी इ मा नथी) Omit दो^० पि त^० पि ममं ॥ १३ D. (डी.)
४, E (इ मा नथी.) Omit E' (एफ मा पुरं) पत्थिए चितिए मणोगए संकल्पे समुत्पज्जिता. * ६६
पाठ जुओ. १५. A, (ए.) अणायरिए. + १३८ पाठ जुओ १५. D. E. (डी. इ.) समायरए.

जेणं ममं जेठं पुतं साओ गिहाओ तहेव जाव कणीयसं जाव" आयअइ, तुञ्जे वि
य णं इहइ साओ "गिहाओ नीणित्तं ममं" अगओ वाएत्तए, तं सेयं खलु ममं एयं
पुरिसं गिण्हत्तए" ति कहु उट्टाइए, से वि "य" आगासे "उप्पइए, मए" वि
य खम्भे "आसाइए, महया महया सदेणं कोलाहले कए" ॥ १४० ॥

भावार्थः—॥ १४० ॥ ते वारे ते तुलणीपीता श्रावक माना भद्रा सार्थं वाही प्रत्ये एम कहेंतो हवो एम
निश्चे हे माता हुं न जाणुं के ए. पुरुष कोण हतो. ते पुरुष तिव्र कोपी, व्रण लीटी कपाले चढावीने एक मोटी
निलोत्पल सरीखी तरवार शरीरें सुजने एम कहेंतो हवो, अरे तुलणीपीता श्रावक! मर्णना इच्छनारा यावत
जो हुं पोयो नहिं भांगे तो यावत अकाले जीवतरथी रहित यइश! एणुं देवतानुं वचन सांभळी हुं निर्भयणो

१. F. (एक) मम २ B. D. E. F. (बी. डी. ई. एफ.) जेठपुत्तं. ३ F. (एफ.) नयाओ
॥ १३३-१३२ पाठ सुओ. ४ A. B. D. E. G. (ए. बी. डी. ई. जी. एच.) आइचइ. ५ D. E. (डी. ई. मां
वधारे) जाव. ६ F. (एफ.) नीणित्ता ७ F. (एफ.) ममं ८ F. (एफ.) मियं ९. D. (डी.)
गेणहेत्तए. १०. D. E. (डी. ई. मा वधारे) add से F. (एफ. मां वधारे) adds फं. ११ E. G. (ई. जी.)
अगासे. १२. A. (ए.) उपेतिते. E. (ई.) उप्पत्तिते. १३ D. E. (डी. ई.) ममए. १४. D. E. (डी.
ई.) आसादिते.

धर्म ध्यातने विषे विचरतो हवो. ते वारे ते पुरुषे मुजने निर्भयपणे विचरतो देखीने वे वार, त्रण वार एम कर्हो, तेमज म्होटा पुत्रने मारीने तेनां लोही मांसे करी मांरं गात्र सींच्युं. ते उजळी वेदना में सहन करी, तेमज वचला अने नाना पुत्रने मारी मांरं गात्र सींच्युं ते उजळी वेदना पण में सहन करी, ते वारे ते पुरुषे मने भय रहित विचरतो देखीने बोधीवार मुजने एम कहेतो हवो, अरे बुलणीपीता श्रावक ! मरणना इच्छनारा ! जो तुं तांरं व्रत नहि भोगे तो हुं आज तारी माता जे देव गुरु समान छे तेने तारी आगळ मारीश ! अने तेना लोही मांसे करी तारा गात्रने सींचिन्न ! तेथी तुं आर्त्त रौद्र ध्याने अकाले जीवतरथी रहित यइश !

ते वारे ते पुरुषे एम कळे थके, हुं निर्भयपणे विचरतो हवो. ते वारे ते पुरुषे वे त्रण वार एम मने कहेवाथी मारा मनमां एवो अद्यवसाय, प्रार्थना, चिंतवणा, सकल्प, उत्पन्न थयो के अहो हो ! ए पुरुष अनार्य यावत अनार्य पाप कर्म समाचरे छे के जेणे म्हारा मोटा वचला अने नाना पुत्रने मारा घरथी लावी, मारी पासे मारी यावत मारा गात्रने सींच्युं अने हे मातां ! तमने पण आपणा घरथी लावीने मारी पासे घात करवा इच्छे छे ! तो श्रेय छे, निश्चे ए पुरुषने मारे पकडवो, एम करीने उठयो ते वारे ते पुरुष आकान्तमार्गे गयो अने मारा हाथमां थां-भलो आवयो तेथी में म्होटे म्होटे शब्दे कोलाहल कर्यो. ॥ १४० ॥

अर्थः—॥ १४१ ॥ त० ते वारे । गं० वळी । सा० ते । भ० भद्रा । स० सार्थवाही । बु० बुलणीपिता । स० श्रावकने । ए० एम । व० कहे । नी० नथी । ख० निश्चे । के० कोइ । पु० पुरुष । त० तारा । जा० यावत । क० लघु । पु० पुत्रने । सा० योतानां । गि० घर थकी । नी० आणी । नी० आणीने । न० तारी । अ० पासे ।

घा० हण्यो । ए० एह्वं । न० नथी । के० कोइ । पु० पुरुष । तं० तमने । उ० उपसर्ग । क० करवा आव्यो ह्यो ।
ए० एनी । णं० वळी । तु० तमने । वि० पण । द० दर्शन । दि० दिठो । तं० ते माटे । णं० वळी । तु० तमे ।
इ० ए । भ० भांग्यो । व० व्रत । भ० भांग्यो । नि० नियम । भ० भांग्यो । पो० पोपध विराध्यो । वि० विचरो
छो । तं० ते माटे । णं० वळी । तु० तमे । पु० हे पुत्र । ए० एह पापना । ठा० ठाम । आ० आलोइ । जा० या-
वत । प० प्रायश्चित्त लीओ ॥ १४१ ॥

मूळपाठः—॥ १४१ ॥ तए णं सा चद्वा सत्तवाही^३ चुलणीपियं^३ समणोवासयं एवं
वयासी । “ नो खलु केइ पुरिसे तव जाव^४ कणीयसं पुत्तं^३ सालं गिहालं नीखेइ, १ ता तव
अग्गलं घाएइ, एस^३ न केइ पुरिसे तव उवसगं^४ करेइ, एस णं तुमे विदस्सिणे दिठ्ठे ।
तं^३ णं तुमं^३ श्याणिं^३ अग्गवए अग्नियमे अग्गपोसहे^३ विहरसि । तं णं तुमं, पुत्ता,
एयस्स ठाणस्स^३ आलोएहि जाव^४ पम्बिज्जाहि^३ ॥ १४१ ॥

१. D. E (डी इ. मा नथी.) Omit. २. F (एक) चुलणिपियं. * १३२-१३३ पाठ जुओ ३ F. (एक) सयाओ ४ A. D. E. F G (प. डी. इ. एक जी.) ण, B (बी.) ण. ५ F. (एकमा चधारे) add २ ता. ६. A (प.) तेणं, B. (बी) तेणं E. (इ.) तए णं, F. (एक.) तिणं. G (जी.) तणं ७. A. D. (प. डी.) इदाणिं ८. A. (प) भगावते, D. (डी. भगावते) E. (इ.) भगावया. F. (एक.) भगावप. ९. A. (प.) विहरतिसि; D. (डी) विहरति. १०. F. D. (एक डी) द्वाणस्स + उमेरो पडिकमाहि अने पडिकमिज्जाइ. ११. G. (जी.) परिवज्जेहि.

भावार्थः—॥ १४१ ॥ ते वारे ते भद्रा सार्थवाही ते चुलणीपिता श्रावकने एम कहेती हवी. अरे पुत्र ! तारा मोठा, वचला अने नाना पुत्रने आपणा घरथी लावीने तारी पासे विलकुल मार्या नथी ए तु निश्चयी जाणजे. ए कोइ पुरुष तने उपसर्ग करे छे. एतुं स्वरुप जोइने तमे जे कोलाहल कर्यो तेथी हयणां ए तमारा स्थुलादिक व्रत भांग्यां तेमज तमारा पौयध व्रत पण भांगी तुं विचरे छे तेथी हे पुत्र ! तमे ए पापना स्थानकने आलोचो यावत प्रायश्चित अंगिकार करो. ॥ १४१ ॥

अर्थः—॥ १४२ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । से० ते । चु० चुलणीपिता । स० श्रावक । अ० माता । भ० भद्रा । स० सार्थवाहीने । त० तमे कहुं ते साहुं । त्रि० वळी । ए० एहवो । अ० अर्थ । वि० विनयथी । प० सांभळे । प० सांभळीने । त० ते । ठा० स्थानकने । आ० आलोइने । जा० यावत । प० प्रायश्चित लीए ॥१४२॥

मूळपाठः—॥ १४१ ॥ तए णं से चुलणीपिया समणोवासए अम्मगाए नद्दाए सत्त^३ वाहीए “ तह ” त्ति एयमट्टं विएएणं पन्निमुणेश्, शत्ता तस्स ठाणस्स^३ आलोएश् जाव^४ पन्निवज्जश् ॥ १४१ ॥

१. F (एफ) अम्मगाए (संस्कृत अम्बकाया) D. E (डी. इ.) अम्माए, G. (जी.) अंमयाप.

२. A. (ए. मां नथी.) Omit F. (एफ. मां वधारे) add वयणं ३. D. E. F (डी. इ. एफ.) द्वाणस्स.

* उमेरो पडिक्कमाहि अने पडिक्कमिज्जइ. ४. D. E. (डी इ) ° वज्जइ, A. (ए.) ° वज्जसि.

भावार्थः—॥ १४२ ॥ ते वारे ते चुलणीपिता श्रावक, माता भद्रा सार्थवाहीनुं वचन तहेत (प्रमाण) करे अने ए अर्थ विनये करी सांभळीने ते पापना स्थानकने आलोवे यावत प्रायश्चित अंगिकार करे. ॥ १४२ ॥

अर्थः—॥ १४३ ॥ त० ते वार । णं० वळी । से० ते । जु० चुलणीपिता । स० श्रावक । प० प्रथम । उ० श्रावक । प० पडिमा । उ० अंगिकार करी । वि० विचरे । प० प्रथम । उ० उपासक । प० पडिमा । अ० जेम । सु० सूत्रमां कही वीतरागे । ज० जेम । आ० आणन्दे । जा० यावत । ए० अगियार प्रतिमा वही । वि० तेम ॥ १४३ ॥

मूळपाठः—॥ १४३ ॥ तए णं से चुलणीपिया समणेवासए पढमं उवासगपन्निमं उवसम्पज्जित्ताणं विहरइ^१ । पढमं उवासगपन्निमं^२ अहासुत्तं जहा आणन्दो^३ जाव^{*} एक्कारस वि ॥ १४३ ॥

भावार्थः—॥ १४३ ॥ ते वारे ते चुलणीपिता श्रावरु प्रथम श्रावकनी प्रतिमा (अभिग्रह) अंगिकार करे अने जेम शाल्लमां कहुं छे तेज प्रमाणे वहन करे; जेम आणंद श्रांके अंगिकार करी तेज प्रमाणे इग्यारे प्र-
तिमा वही ॥ १४३ ॥

१ A. (प.) विहरंति. २. G. (जी) Omit पढमं उवा^० अहा^०, H. (एच.) reads, २ अहा-
सुत्तं. ३. G. H. (जी. एच.) आणंदे. * ७०, ७१ पाठ जुओ

अर्थः—॥ १४४ ॥ त० ते वारे । णं० वली । से० ते । तु० तुलणीपित्ता । स० श्रावक । ते० ते । उ० उग्र तपे करी । उदारिक शरीर दुर्बल थयो । ज० जेम । का० कामदेव । जा० यावत । सो० सुधर्म । क० देवलोक । सो० सुधर्म । व० वंतसक एहवे नामे । म० मोडुं । वि० वेमान थकी । उ० उत्तर । पु० पुर्वे वचलो इशान खूणे । अ० अरुण । ए० प्रभ नामे । वि० विमाने । दे० देवतापणे । उ० उपनो । च० चार । प० पल्योपम । ठि० स्थिति । प० कही । म० महा । वि० विदेह । वा० वासे । सि० मोक्ष जाशे ५ ॥ १४४ ॥

मूळपाठः—॥ १४४ ॥ तए णं से तुलणीपिया समणोवासए तेणं^१ उरालेणं जहा कामदेवो^२ जाव^३ सोहस्मे कप्पे सोहम्मवदिंसगस्स महाविमाणस्स उत्तरपुरब्भिमेषं^३ अरुणप्पत्ते विमाणे देवत्ताए उववन्ने । चत्तारि^४ पलिडवमाइं^५ ठिइं पत्तत्ता । महाविदेहे वासे सिज्जिहिइं^६ प^७ ॥ १४४ ॥

१. F. (एफ) तयेणं. २. A. B. D. E. F. H. (ए बी. डी. इ. एफ. एच) ° देवे. + ७२, ८९ मा जुओ. ३. A. (ए.) ° पुरित्थमेणं, D. E. H. (डी. इ. एच.) ° पुरच्छिमेणं. F. (एफ.) ° पुरित्थमेणं, G. (जी) ° पुरुच्छमेणं. ४. E. (इ. मां वधारे) add's नाम ५. F. (एफमां वधारे) prefixes तेषं देवेणं ६. A. (ए) ठिइं, E (इ.) ठिइ; F (एफ) ठिइ. ७. A. B. (ए बी. मां नथी.) Omit. ८. B. E. (बी. इ.) सिज्जहिइति. ९. A. B. (ए बी. मां नथी.); F (एफ मां पुरु) in full. बुज्झिहिइति मुच्चैहिइति परिनिव्वापहिइति सच्चदुक्खाणं अंतं करेहिइति + उववाइ ११६ पाठ, भगवती ३०३, ३०४ पाठ जुओ.

भावार्थः—॥ १४४ ॥ ते वारे ते चूलणीपिता श्रावक ते उदार (श्रेष्ठ) तपश्चर्याए करी तेनुं शरीर सुकाणुं यावत जेम कामदेवनी परे मरणने अंते अणसण लइ पहेला सौधर्म देवलोके सौधर्म वित्तसक नामे म्होटा विमानयी इशान खूणे अरुण प्रभ विमाने देवपणे उपन्यो. ते देवनी चार पल्योपमनी स्थिति परुपी छे अने त्यांघी मरीने महाविदेह क्षेत्रमांहि सीअशो यावत सर्व दुःखनो अंत करी मोक्ष जशे ॥ १४४ ॥

अर्थः—॥ नि० समाप्त ॥ स० सातमा । अ० अंग । उ० उपासग । द० दशांगनुं । त० त्रीजुं । अ० अध्ययन ! स० समाप्त ॥-७ ॥ ३ ॥

मूळपाठः—॥ निरुकेवो ॥ सत्तमस्स 'अङ्गस्स उवासगदसाणं' तइयं अज्जयणं समत्तं ॥ ७ ॥ ३ ॥

भावार्थः—॥ ए चूलणीपिता श्रावकनो अधिकार पुरो थयो ॥ इति सातमा अंग उपासक दशांनुं त्रीजुं अध्ययन पुरं थयुं ॥ ७ ॥ ३ ॥

१. A. B. D. E. F. G H. (प. घी. डी. इ. एफ. जी. एच. मां नथी.-) Omit सत्त० अङ्ग०
२. G. (जी.-) तीज.

॥ चउत्थं अज्जयणं ॥

—१३५—

॥ चौथुं अध्ययन ॥

अर्थः—॥ उ० शरुआत । च० चौथा । अ० अध्ययननी ॥

मूळपाठः—॥ उक्खेवउ^१ चउत्थस्स अज्जयणस्स^२ ॥

भावार्थः—चौथुं अध्ययन शरु ॥

अर्थः—॥ १४५ ॥ ए० एम । ख० निश्च । जं० हे जम्भू । ते० ते । का० कालि । ते० तेणे । स० समे । वा० वाणारसी । ना० नामे । न० नगरी । को० कोट्टग । चे० उद्यानने यक्षजुं देरु । जि० जित शउ । रा० राजा । सु० सुरादेव । गा० गाथापति । अ० धनवंत । छ० छ । हिं० हिरण । सोनानी । को० कोडी । जा० यावत । छ० छ । व० वगै । द० दस । गो० गाय । सा० सहस्रनी । व० एक वर्ग । ध० धना नामे । भा० भार्या । सा० स्वामि । स० पधार्या । ज० जेम । आ० आणंद । त० तेम । प० पडिक्खे । गि० गृहस्थ धर्म । ज० जेम । का० का

१ प्रतोमां आ शब्दो लखेला नथी. २. E (इ.) उक्खेवो. ३ A. B. D. E F. G. (प वी डी. इ. एफ. जी मा नथी.) Omit.

कामदेव । जा० यावत् । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीरे । ध० धर्म । प० परह्यो ते । उ० अंगिकार क-
रीने । वि० विचरे ॥ १४५ ॥

मूळपाठः—॥ १४५ ॥ एवं खलु, जम्बू, तेणं कालेणं तेणं समएणं वाणारसी नामं^२
नयरी । कोट्टए चेइए । [जियसत्तू राया । सुरादेवे^३ गहावई^४ अट्ठे । ठ हिरण्णकोमीलं^५
जाव* ठ वया दसगोसाहस्सिएणं वएणं । धन्नां^६ चारिया । सामी समोसठे^७ । जहा^८
आणन्दो तहेव पफिवज्जाइ गिहिधम्मं । जहा^९ कामदेवो^{१०} जाव* समणस्स जगवले^{११}
महावीरस्स धम्मपण्णत्तिं उवसम्पज्जित्ताणं विहरइ ॥ १४५ ॥

१. B. D. E. G. II. (बी. डी. ई. जी. एच. मां नथी.) Omit. २. B. H. (बी. एच.) नगरी ३.
F (एफ मां वधारे) adds नामं. ४. F. (एफ. मां वधारे) adds परिवसइ. ५. D. E. (डी. ई. मां
वधारे) adds वित्ते, F (एफ. मां वधारे) adds वित्ते अपरिभूए, G. (जी. मां नथी.) Omit. ६. D.
E. (डी. ई. मां वधारे.) add विहाणपत्ताओ. * १२ मौ पाठ जुओ. ७. A. B. (ए. बी. मां प्रथम छे.)
prefix तपणं, A. D. E. F. II (ए. डी. ई. एफ एच.) धण्णा. ८. D. E. (डी. ई.) सट्ठो. G. (जी.
समोसट्ठो; H (एच) समोसट्ठो + १०, ६५ पाठ जुओ. ९. A. B. (ए. बी.) आणंदे. १०. B. (बी.)
कामदेवे. ११. A. (ए. मा नथी.) Omit. * १२ पाठ ने ६६, ६९ पाठ जुओ.

भावार्यः—॥ १४५ ॥ एम निश्चे हे जंबू ! ते काळ ते समयने विषे वाणारसी नामे नगरी हती. त्यां कोष्टक नामे वन हतुं. ते नगरीनो जीत शत्रु नामे राजा हतो. त्यां सुरादेव नामे गाथाप्रति वसतो हतो. ते रुद्धि ए करी सहित होवाथी तेने कोइ पराभवी शके नहिं. तेने छ कोडी सोनैया धरती मांहि दाटिला हता, छ कोडी सोनैया व्यापारसां वृद्धि ए हता अने छ कोडी सोनैयानो धरवाखरो हतो. दशहजार गाए एक गोकुळ थाय तेवा छ गोकुळ हता अने तेने धना नामे स्त्री हती. त्यां श्रमण भगवंत श्री महावीरदेव समोसर्था. जेम आणंद श्रावके व्रत अंगिकार कर्या, तेम सुरादेवे पण गृहस्थनो धर्म अंगिकार कर्यो. कामदेवनी पेरे यावत श्रमण भगवंत श्रा महावीरनो परु-पेळो धर्म अंगिकार करीने विचरतो हवो. ॥ १४५ ॥

अर्थः—॥ १४६ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । त० ते । सु० सुरादेव । स० श्रावकने । पु० मध्य रात्रिने । स० समे । ए० एक । दे० देवता । अ० समीपे । पा० प्रगट थयो ॥ १४६ ॥

मूळपाठः—॥ १४६ ॥ तए णं तस्स सुरादेवस्स समणोवासयस्स पुवरत्तावरत्तकाल-समथंसि एगे देवे अन्तियं पाउब्जविन्हा ॥ १४६ ॥

भावार्यः—॥ १४६ ॥ ते वारे मध्यरात्रिना समये सुरादेव श्रावकनी पासे एक देवता प्रगट थयो ॥ १४६ ॥

अर्थः—॥ १४७ ॥ से० ते । दे० देव । ए० एम । म० मोटो । नी० कमल सरीखो । जा० यावत । अ०

तरवार खड्ग । ग० लड़ने । सु० सुरादेवनाम्ना । स० श्रावकने । ए० एम । व० कहे । हं० हे । भो० अरे । मु०
सुरादेव । स० श्रावक । अ० अणवाछना वांछणहार । मरणना वांछक ४ । ज० जो । णं० वली । तु० तुं । सी०
सीलव्रत आचार । जा० यावत् । न० नहिं । भ० भंगे । तो० तो । ते० तारा । जे० वडा । पु० पुत्रने । सा०
तारा । गि० घरथी । नी० आणीश । नी० आणीने । त० तारी । अ० आगळ । वा० हणीश । घा० हणीने ।
पं० पांच । सो० मांसना कटका । क० करीश । आ० तेल उदकनी । ऋ० कडाहमाहे । अ० तलीश । अ० तळीने ।
त० तारा । गा० गावने । मं० मांसथी । य० वली । सो० लोहीथी । य० वली । आ० छाटीश । ज० जेम । णं०
वली । तु० तुं । अ० अकाले । वे० वली । जी० जीवतव्यथी । व० चुनीश । मरीश । ए० एम । म० वचलो
बेदो । क० नाहने पुत्र । ए० एकेकना । पं० पांच । सो० कटका । त० तेमज । क० करे । ज० जेम । तु०
चुलणीपित्तने उपसर्ग कर्यो तेम । न० एटलो विशेष । ए० एकेकना । पं० पांच । सो० कटका ॥ १४७ ॥

मूळपाठः—॥ १४७ ॥ से देवे एगं महं नीलुपल जाव' असिं गहाय 'सुरादेवं सम-
णोवासयं' एवं 'वयासी । " हं जो सुरादेवा' समणोवासया' 'अपन्नियपन्निया' ४,
जइ णं तुमं सीलाइं जाव' न चज्जसि, तो ते" जेहुं' पुत्तं 'साउं गिहाउं नीणेसि, २ ता

१. E. (एक.) ° देवस्त ° सगस्त. २. B, (बी.) षयासि. D (डी.) वयासी ३. E. (एक.) ° देवे
° सप. ४. B. D. E. (बी. डी इ) Omit. ५. A. (ए.) ° पत्थया, ६. A. (ए मां छे) इ=5. + ९५ मांथी
शुओ. ७. D (डी. मां नथी.) Omit. ते. E. (इ) तओ for तो ते. ८. D. E. E. (डी. इ. एक.) जेहुपुत्तं. ९. E.
(एक.) सयाओ

तव अगलं घाएमि, २ ता पञ्च सोद्वए करेमि, आदाणअरियंसि' कग्गाहयंसि' अद्वहे-
मि, २ ता तव ३ गायं मंसैण य सोणिएण य ४ आयञ्चामि, जहा णं ५ तुमं अकाले चेषं
जीवियाडं ववरोंविज्जसि" ॥ एवं ६ मज्जिमयं, कणीयसं; एक्केके पञ्च सोद्वया । तद्वेव
करेश, जहा चुलणीपियस्स* ; नवरं एक्केके पञ्च सोद्वया ॥ १४७ ॥

भावार्थः—॥ १४७ ॥ ते देवताए एक निलोत्पल जेवी यावत तरवार लइने सुरादेव श्रावकने एम कहतो
हवो । अरे सुरादेव श्रावक ! मरणना वांच्छनारा ! जो तुं आ तारा शीलत्रतादिक नहिं भांगे तो तारा मोटा
पुत्रने तारा घरथी लावीने तारी आगळ मारीश अने तेनां पांच पांच ककडा करीने तेलनी कडाइमां तळीने ते
लोही मांसे करी तारा गात्रने सींचीश ! तेथी तुं अकाले जीवतरथी रहित यइश ! जेम चुलणीपिता पासे कइं
तेज प्रमाणे सुरादेवना मोटा, मध्यम अने नाना पुत्रना पांच पांच ककडा करे तेमां एटलोज फेर ले के चुलणी
पिताना पुत्रना त्रण त्रण ककडा करीने देखाडया अने सुरादेवना पुत्रना पांच पांच ककडा करी वताव्या बाकी
सर्व सरखुं जाणवुं ॥ १४७ ॥

१. A. B. D. E. G (म. बी. डी इ. जी.) आयाण ०. २ D. E (डी. इ) कडाहगंसि. ३ G. (जी.)

गातं. ४. A. B. D. E. G. (ए बी, डी इ. जी.) आईचइ. ५ A. (म.) तुं. ६ B. D. E. G. (बी.

डी. इ. जी.) जाव f01 चेष जीवि ०. ७. F. G (एफ. जी.) मज्जिमं. * १३२-१३४ पाठ जुओ.

मूळपाठ=॥ १५० ॥ 'एवं देवो दोच्चपि तच्चपि नणइ जाव' "ववरोविज्जसि" ॥१५०॥

भावार्थः—॥ १५० ॥ एम देवता वे वार, ऋण वार कहे, ज्यां लो जीवतरयी मुसाइश ॥ १५० ॥

अर्थः—॥ १५१ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । त० ते । सु० सुरादेव । स० श्रावकने । ते० ते । दे० देवे ।
दो० वे वार । पि० वळी । त० ऋण वार । पि० वळी । ए० एम । वु० कले । स० थके । इ० एहमा । स० प्रका-
रतो । अ० विचार उपनो ४ ॥ अ० अहो । णं० वळी । इ० आ । पु० पुरूप । अ० अनार्य । जा० यावत । स०
माठा काम आचरे । जे० जेणे । म० मारा । जे० वडा । पु० पुत्रने । जा० यावत । क० कनिष्ठ । जा० यावत ।
आ० छांटयो । जे० जे । वि० य० । वळी । इ० ए । मो० सोळ । रो० रोग । ते० ते । वि० य० वळी । इ० इच्छे
छे । म० मारा । स० शरीरने विये । प० प्रक्षेपे उपजावे । तं० ते माटे । से० श्रेय । ख० निश्चे । म० मुजने । ए०
ए । पु० पुरूपने । गि० झालवो । चि० एम । क० कही । विमासीने । उ० उढीने धायो । से० ते । वि० य०
वळी । आ० आकाशे । उ० उपन्नो । ते० तेणे एटले सुरादेवे । य० वळी । ख० स्थंभ । आ० झाल्यो । म० मोटे ।
म० मोटे । स० शब्दे । को० कोलाहल । क० कर्षो ॥ १५१ ॥

मूळपाठः—॥ १५१ ॥ तए णं तस्स सुरादेवस्स^१ समणोवासयस्स^२ तेणं देवेणं दोच्चं पि

१. F. (पफ. मां आखुं वाक्य नथी.) omits the whole paragraph. + पाठ १७-१५-१६ जुओ.
२. A. B. (प. श्री.) ० देवे. F. (पफ.) से. ० देवे ० सप. - ३ A. B. D. E. (प. श्री. डी. इ. मां नथी.) omit.

तच्चं पि एवं वुत्तस्स समाणस्स 'इमेयारूवे अज्ज छिए ४" । "अहो णं इमे पुरिसे अणा-
 रिए जाव⁺ संसायइ, जेणं ममं जेठुं^३ पुत्तं जाव कणीयसं जाव" आयअइ, जे वि य इमे
 सोलस रोगायङ्का^४, ते वि य 'इड्डइ मम सरीरंगंसि पक्खि वित्तए, तं सेयं खलु 'ममं एयं
 पुरिसं गिण्हित्तए" ति कट्टु उट्ठाइए । से वि य आगासे उण्णइए । तेण^५ य^६ खम्भे आ-
 साइए, महया महया सदेणं कोलाहले कए ॥ १५१ ॥

भावार्थः—॥ १५१ ॥ ते वारे ते सुरादेव श्रावकने देवताए, वे त्रणवार एम कहेवाथी यावत एम अध्यवसाय
 उपन्यो, अहोहो ! ए अनार्य पुरुष, भूंडा कर्मनो करनारो, जेणे मारा मोटा, वचला अने नाना पुत्रने मारी या-
 वत तेना लोही मांसे करी मारा गात्रने सीन्धु. हजु पण मारा शरीरमां एक साथे सोळ रोग मुकवा इच्छे छे तो
 श्रेय निश्चे मारे ए पुरुषने झालवो, एम विचारीने उठयो, ते वारे ते पुरुष आकाशे गयो अने सुरादेवना हाथमां
 थांभलो आव्यो ते झालीने मोटे मोटे शब्दे कोलाहल करवा लाग्यो ॥ १५१ ॥

अर्थः—॥ १५२ ॥ त० ते वारे । णं० वली । सा० ते । थ० थना । भा० भार्या । को० कोलाहल । सो०

१ A. B (प वी) इमे; D. (डी.) इमे णं, F (एफ) एयमेयारूवे. ॥ पाठ ६६ जुओ. + १३८ पाठ जुआ.
 २. D. E F. (डी इ. एफ.) जेठुपुत्तं. १३८ पाठ जुओ ३ A. B D. E. G (प. वी डी इ. जी.)
 आईचइ. ४ A. (प.) रोगायके, F. (गफ) रोगाइका. ५ A (प) य तिच्छति. ६ F (एफ) मम.
 ७ B. (बी.) तए णं. ८. A. B. (प. वी. मां नथी) Omit.

सांभळीने । नि० हैये धारी । जे० ज्यां । सु० सुरादेव । स० श्रावक । ते० त्यां । उ० आवे । उ० आवीने । ए० एम । व० कहे । कि० केम । दे० हे देवाणु प्रिय । तु० तमे । म० मोटे । स० शब्दे । को० कोलाहल । क० कर्यो ॥ १५२ ॥

मूलपाठः—॥ १५२ ॥ तए णं सा धन्ना' ज्ञास्या कोलाहलं सोच्चा' निसम्म, जेणेव सुरादेवे संमणोवासाए, तेणेव उवागहइ, श च्चा एवं वयासी । “ किं^३, देवाणुप्पिया, 'तुब्जेहिं महया महया सदेणं' कोलाहले कए ? ” ॥ १५२ ॥

भावार्थः—॥ १५२ ॥ ते वारे ते सुरादेवनी धना खीए कोलाहल सांभळी, हैये धारीने ज्यां सुरादेव श्रावक इतो त्यां आवीने एम कहेती हती, हे देवने वल्लभकारी । केम तमे म्होटे शब्दे कोलाहल कर्यो ? ॥ १५२ ॥

अर्थः—॥ १५३ ॥ तं ते वारे । णं० वळी । से० ते । सु० सुरादेव । स० श्रावक । थ० धना । भा० खीने । ए० एम । व० कहे । ए० एम । खं० निश्चे । दे० हे देवाणु प्रिय । के० कोइ । पु० पुरुष । तं० तेमज । क० कर्हो । ज० जेम । तु० तुलणीपिता । थ० धना । वि० वळी । प० फरी । भ० कहे । जा० यावत । क० लघु पुत्रने । नो० नहि । खं० निश्चे । दे० हे देवाणुप्रिय । तु० तमने । के० कोइ । पु० पुरुष । स० शरीरने विषे । ज० सम-

? A. B. (प वी) धण्णा. २. U. (इ.) सुच्चा. ३ B. Adds (बी. मां वधारे) तुमे; F. (एफ.) तुम थ. A. G. (ए. जी.) तुब्जे, B. D. E. F. (बी. डी. ई एफ.) तुब्जे णं. ५. A. B. (ए. बी. मा वधारे) adds णं.

काळे । सो० सोळ । रो० रोग । प० प्रक्षेपे । ए० एहं । न० नथी । के० कीड । पु० पुरुषे । तु० तमने । उ० उ-
पसर्ग । क० कर्षो छे । से० सेस । ज० जेम । चु० चुलणीपिता । त० तेम । भ० कहे ॥ १५३ ॥

मूळपाठ—॥ १५३ ॥ तए णं से सुरादेव समणोवासए 'धन्नं चारियं एवं वयासी ।
' एवं खलु, 'देवाणुप्पिए, केवि पुरिसे' तहेव 'कहेइ जहा चुलणीपिया । 'धन्ना वि
पदिजणइ जाव* कणीयसं । " नो खलु, देवाणुप्पिया, 'तुब्भं 'केवि पुरिसे सरीरंसि
जमगसमगं सोलस रोगायङ्के पक्खिवइ', एस 'न केवि पुरिसे तुब्भं उवसगं करेइ" ।

सेसं+ जहा चुलणीपियस्स 'तहा जणइ ॥ १५३ ॥

भावार्थः—॥ १५३ ॥ ते वारे ते सुरादेव श्रावक ते धना स्त्रीने एम कहंतो हवो, एम निश्चे हे देवने वल्लभकारी !

१. A B. D. E. (प वी. डी. इ.) घण्णं. २. A. D. E. (प. डी. इ.) देवाणुप्पिया. ३. E. (इ.)
कहइ; F. (एफ.) कहंति placing it after जहा खुल° (पछी सुकंइ). ४. A. B. D. (प. वी. डी) धण्णा;
G (जी मां धधारे) adds भारिया. ५. १४०, १४१ पाठ जुओ ६. A. B. F. G. (प. वी. एफ. जी.)
तुब्भो: ६. A. B. (प. वी) केय, D. E. G (डी इ. जी.) केइ. ७. B. (वी.) पक्खिवप, F. G.
(एफ. जी.) पक्खिवइ ८. A B D. E. F. G. (प वी. डी. इ. एफ जी.) णं + १४१ पाठ जुओ
९. A D. E. F. (प. वी. इ. एफ.) भइ।

हुं न जानुं के ए पुरुष कोण हतो ? जेम चुलणीपिताए तेनी माताने कहुं तेज प्रमाणे सुरादेवे तेनी धना नामे खीने कहुं, ते वारे धना खी सुरा देवने कहेती हवी के, तमारा मोटा, वचला अने नाना पुत्रने कोइए मार्या नथी, हे देवने वल्लभकारी । कोइ पुरुषे तमारा शरीरमां एक साथे सोळ रोग शुकवानुं कहुं ए सर्व कोइ पुरुष तमने उपसर्ग करे छे, बाकी जेम सर्व चुलणीपितानी माता भद्राए कहुं तेम सर्व धना खीए कहुं ॥ १५३ ॥

अर्थः—॥ १५४ ॥ ए० एम । से० सेस । वाकी । ज० जेम । चु० चुलणीपिता । नि० एटलो विशेष । जा० यावत । सो० सौधर्म । क० देवलोके । अ० अरुण । क० कन्त । वि० विमाने । उ० उपन्यो । च० चार । प० प-ल्योपयनी । वि० स्थिति । म० महाविदेह । वा० वासे । सि० सिद्धो ५ ॥ १५४ ॥

मूळपाठः—॥ १५४ ॥ एवं सेसं जहा चुलणीपियस्स निरवसेसं जाव सोहम्ममे कप्पे अरुणकन्ते विमाणे उववन्ने^३ । चत्तारि पत्तिउवमाइं^३ विइं । महाविदेहे वासे सिज्जि-

हिइं^३ ५⁺ ॥ १५४ ॥

* १४२, १४४ पाठ जुओ १. A B D. E F (ए बी डी. ए एफ मां नथी.) Omit २ A (प.) छिइं, E. (इ.) छिइ, F. (एफ.) छिइ. ३. E. (इ.) सिज्जिहिइति. F. (एफ.) सिज्जहिइति. ४. A. B. (ए. बी. मा नथी.) Omit; F. (एफ.) ४. + १४४ पाठ जुओ

भात्रार्थः—॥ १५४ ॥ बुलणीपीतानी पेरे सुरादेवे षण सर्व प्रायश्चित लडने इग्यार श्रावकनी प्रतिज्ञा वही अने मरणने अंते अणसण करी सौधर्म देवलोके अरुणकांत विमानने विषे उपन्यो. त्यां चार पल्यो-पम आयुष्यनी स्थिति छे ते पूर्ण करी महाविदेह क्षेत्रमां अवतरी सिद्धेशे यावत सर्व दुःखनो अंत करी मोक्ष जासो ॥ १५४ ॥

अर्थः—॥ नि० समाप्त ॥ स० सातमा । अ० अंग । उ० उपासंग दसाह्नुं । च० चोथुं । अ० अध्ययन । स० पुरु थंयुं ॥ ७ ॥ ४ ॥

मूळपाठः—॥ निरुक्तेवो^१ सत्तमस्स अङ्गस्स उवासगदसाणं^२ चउहं अज्जयणं समत्तं ॥ ७ ॥ ४ ॥

भात्रार्थः—॥ समाप्त ॥ सातसुं अंग उपासक दशानुं चोथुं अध्ययन पुरुं थंयुं ॥ ७ ॥ ४ ॥

१. D. E. (डी. इ.) निरुक्तेवओ २ A. B. D. E F (ए. बी. डी. इ. एफ. मां नथी.) Omit.
३. F. (एफ मां नथी.) Omit.

पञ्चमं अज्जयणं ॥

॥ पांचसुं अध्ययन ॥

अर्थ—॥ उ० शरूआत । प० पांचमानी ॥

मूळपाठः— 'उरकेवो पञ्चसस्स ॥

भाषार्थः—॥ पांचमां अध्ययननी शरूआत ॥

अर्थः—॥ १५५ ॥ प० पन । ख० निधे । जं० हे जम्सू । ते० तेगे । का० काले । ते० तेगे । स० समयने
विषे । आ० आलंभिषा । ना० नामे । न० नगरी । सं० मंडखरण नामे । उ० उद्यान । जि० जितशत्रु । रा०
राजा । चु० चुल्लसत्तक । गा० गायापति । अ० महारुद्धिंत । जा० यावत । छ० छ । हि० सुवर्णनी । को० कोडी ।
जा० यावत । छ० छ । व० वर्ग । द० दस । गो० गाय । सा० हजार । दस हजार गायनुं एक गोकुल एवा छ ।
व० वर्ग । व० बहुला । भा० भार्या । सा० स्वामी । स० पवार्या । ज० जेप । आ० आणन्द । त० तेम । गि० गृ-
हस्य । ध० धर्म । प० पडिवर्जे । से० सेस वानी । ज० जेप । ता० कामदेव । जा० यावत । ध० तीर्थकरनी
वर्ग । प० परुपेल । उ० पाऊतो थको । वि० विचरे ॥ १५५ ॥

१. G. (जी.) उक्त्वेषओ.

मूळपाठः—॥ १५५ ॥ एवं खलु, जम्बू ! तेषं कालेणं तेषं समएणं 'आलत्रिया' नामं
 'नयरी । सङ्घवणे उज्जाणे । जियसत्तू राया । 'बुद्धसयए' गाहावई अट्टे जाव* ठ हिरस-
 कोमिउ जाव* ठ वया दसगोसाहस्सिएणं वएणं । 'बहुद्धां चारिया । सामी 'समोसठे ।
 जहा* 'आणन्दो तहा गिहिधम्मं परिचज्जाइ । सेसं जहा कामदेवो' जाव धम्मपण्णत्तिं
 उवसम्पज्जित्ताणं विहरइ ॥ १५५ ॥

भाषार्थः—॥ १५५ ॥ एम निधे, हे जंबू ! ते काल ते समयने विणे आलंभीया नामे नगरी हती, त्यां शं-
 खन नामे उयान हतुं, ते नगरीमां जीत शत्रु नामे राजा न्तो, त्यां बुलगतक नामे गाथापति वसतो हतो, तेने
 क्रोड पराभव करी शकं नत्ति तेतो रुद्धिवंत ने दीपतो हतो. छ क्रोडी सोनैया वरती मांहे दाटेला हता, छ क्रोडी
 सोनैया व्यापारमां वृद्धिए हता अने छ क्रोडी सोनैयानो वरवखरो हतो, दस हजारगाथे एक गोकुळ थाय तेवां

१. D E (डी इ.) आलत्रिया E. (पफ.) आलत्रिया. २ A. B D E. G. (प. ची. डी. इ.)
 ची मा नयी.) Omit ३. E. (पफमा वधारे) adds होन्था ४ B (नी.) °सयगे, F (पफ) सयगो.
 ५. E (पफ. मां वधारे) add, परिवसठ ° उववाइ ? ? ने १०२. + ४ ने १२ पाठ जुओ. ६. G. (जी.
 मां पाठ वधारे) prefixes तण ण तस्म. ७ A F. (प. पफ) ° मडे, D (डी.) ° सठो, E. (इ.)
 ° सठो. x १०. ६५ पाठ जुओ. ८. A. (प) आणत्ते. ९ A B D E. F. (प ची. डी. इ. पफ.)
 ° देवो. १ ६६-६९ पाठ जुओ.

छ गोकुल हतां तेने बहुला नामे स्त्री हती. त्यां श्रमण भगवंत श्री महावीर देव समोस्यर्था. आणंदनी पेरे प्रभुने वांदी तेमज गृहस्थनी धर्म अंगिकार कर्यो. वीजुं सर्व कामदेवनी पेरे. श्रमण भगवंत श्री महावीर देवनी पासे ग्रहण करेलो धर्म अंगिकार करीने चुलसतक विचरतो हवो. ॥ १५५ ॥

अर्थः--॥ १५६ ॥ त० ते वारं । णं वली । त० ते । चु० चुलसतक । स० श्रावकने । पु० मय्य । र० रात्रिने विपे । स० समे । ए० एक । दे० देवता । अं० पासे । जा० यात । अ० मड्ग । ग० लडने । ए० एम । व० कहे । हं० हे । भो० अरे । चु० चुलसतक । स० श्रावक । जा० यात । न० नहि । भं० भंगे तो । तो० तो । ते० तारा । अ० आज । जे० जेष्ट । पु० पुत्रने । सा० तारा । गि० वरथी । नी० आणीग । ए० एम । ज० जेम । चु० चुलणीपिता । न० पटलो विशेष । ए० एकेकना । स० मात । सात । मं० मांमना । सो० कडका । जा० यात । क० लघु पुत्र । जा० यात । आ० छांदीश ॥ १५६ ॥

मूलपाठः--॥ १५६ ॥ तए णं तस्स चुद्धसयगस्स समणोवासयस्स पुव्वत्तावरत्तकाल-
'समयंसि एगे देवे अन्तियं जाव* असिं गहाय एवं वयासी । " हं नो, चुद्धसयगा
समणोवासया", जाव+ न वज्जसि, तो ते अज्जा "जेठं पुत्तं साठे गिहाउ नीणेमि," "एवं

१. D. E. G (डी. इ. जी.) ० काले । २. B. (मक.) पा उच्चुए * १२८. १२९. ९७ मांथी पाठ लवयो ३.
A. (ण) वदासी ४. A. B. (मा नथी) Omit. + ९५. पाठ तुओ ५. A. B. D. E. B. (ए वी. डी. इ. एफ.)
जेठपुत्तं. ६. A. B. D. E. (ए वी. डी. इ. मा नथी) Omit. ७. D. (डी. मा वधारे) Omit. ययामी.

इरामि, जहा एं तुमं अट्टुहट्टवसट्टे अकाले चैव जीवियल ववरोविज्जसि" ॥ १५७ ॥

भावार्थः—॥ १५८ ॥ ते वारे ते देव चुलशतक श्रावकने चोथीवार एम कहेतो हवी, अरे चुल शतक भावक ! जो तुं व्रत नहि भांगे तो हुं आज तारा घरमांहि छ क्रोड सोनैया धरती मांहि दाटेला छे, छ क्रोड सोनैया व्यापारमां दृद्धिए छे, छ क्रोड सोनैयानो घर वाखरो छे ते सर्व तारा घरमांहिथी लइने आलंभीया नगरीमां सीधोडाने आकारे वण रस्ता भेगा थाय यावत म्होटा राज रस्ताने विषे (जेम तारा हाथमां आवे नहि तेवी रीते) विखेरी नाखीग ! जेथी तुं आर्चरौद्र ध्याने करी अकाले जीवतरथी रहित थइश ॥ १५८ ॥

अर्थः—॥ १५९ ॥ तं ते वारे । णं वळी । से० ते । तु० चुलसतक । स० श्रावक । ते० ते । दे० देवे । ए० एम । तु० कळे । स० थके । अ० अणवीहतो । जा० यावत । वि० विचरे ॥ १५९ ॥

मूळपाठः—ः १५ए ॥ "तए णं से बुद्धसयए समणोवासए तेणं देवेणं एवं बुत्ते स-

माणे अत्तीए जाव" विहरइ ॥ १५ए ॥

भावार्थः—॥ १५९ ॥ ते वारे ते चुलशतक श्रावकने ते देवताए एम कथं थकं अणवीहतो एट्टे निर्भयपले यावत विचरे ॥ १५९ ॥

१ A B (प वी) विष्णुगिरामि २. A. B. (प. वी. अट्टुहट्टे) D E. (डी इ. अट्टुहट्ट) ३. D. E G. (डी, इ जी मा नथी.) Omit. ४. E G (इ जी.) विवरो ५. F (एफ. मा छे.) roads. तए णं से चुल० समणो० अभेए जाव पासिता दोच्चं पि &c. ६ A D. E. F. चल्लमए + ९६ पाठ जुओ

क्रीडनी । प० माल्पिलकत व्यापारमां । प० मुक्तेल छे । ता० ते । मा० तारा । नि० प्रथी । नी० आणीन ।
नी० आणीने । आ० आलंभीया । न० नगरीमां । सि० वे वणपाट (रस्ता) पळे ते । जा० यावत । प० पंथने त्रिपं ।
स० सवल्लो । स० चोफेर । नि० विरोसी नाखीय । ज० जेथी । पं० वल्ली । तु० तुजने । अ० आर्त्तध्यान । दृ० रोद्रे
ध्याने । व० वर्तनो । अ० अक्राले । ने० वल्ली । नी० जीरव्ययी । ७० अलगो पडग ॥ १५८ ॥

मूलपाठः—॥ १५७ ॥ तए णं सं देवे च्छुद्धसयगं समणोवासायं चउच्छं पि एवं वयासी ।

“ हं चो चुद्धसयगा समणोवासया, जाव न जंझसि, तो ते अज्ज जाउं इमाउं ठ
हिरणकोमीउं निहाणपउत्ताउं ठ वद्धिपउत्ताउं ठ पवित्रपउत्ताउं, ताउं साउं ”
गिहाउं नीणेमि, १ चा आलजियाए,^१ नयरीए सिद्धघामग जाव पहेसु सवउं समन्ता विप्प-

१. E. (एक.) ० सप. ० A. B. D. E. (प. यो. डी. इ. मां नथी.) Omit. ० १५ पाठ सुभो.
३. D. E. (डी इ) भद्रमेत्ति. ४ E. G. (एक. जी.) तउ ते. ५. A. B. D. E. F. G. (प यो. डी.
६. एक. जी. मा नथी.) Omit. ६. E. (इ.) ० पत्ताओ. ७. B. D. E. (बी. डी. एफ. मां नथी.) Omit.
८. A. B. E. (प. यो. एक मा नथी.) Omit. ९. A. B. D. E. (प. यो. डी. एक.) Omit. १०. A.
B. F. (प. यो. एक) तउ ते. ११. E. (एक) मयाओ. १२. D. E. (डी इ.) आकहियाए. F. G.
(एक. जी) आलंभियाए. × उज्याए. ३६, हाता ३६ पाठ सुभो.

इरामि, जहा एं तुमं^३ अट्टुहट्टवसट्टे अकाले चैव^३ जीवियल^३ ववरोविज्जसि” ॥ १५७ ॥

भावार्थः—॥ १५८ ॥ ते वारे ते देव चुल्लशतक श्रावकने चोधीवार एम कहतो हवो, अरे चुल्ल शतक श्रावक ! जो तुं व्रत नहिं भांगे तो हुं आज तारा घरमांहि छ क्रोड सोनैया धरती मांहि दाटेला छे, छ क्रोड सोनैया व्यापारमां दृद्धिए छे, छ क्रोड सोनैयानो घर वाखरो छे ते सर्वं तारा घरमांहिथी लइने आलंभीया नगरीमां सींघोडाने आकारे व्रण रस्ता भेगा थाय यावत म्होटा राज रस्ताने विषे (जेम तारा हाथमां आवे नहि तेवी रीते) विखेरी नाखीश ! जेथी तुं आत्तैरौद्र ध्याने करी अकाले जीवतरथी रहित थइश ॥ १५८ ॥

अर्थः—॥ १५९ ॥ तं ते वारे । णं० वली । से० ते । चु० चुल्लसतक । स० श्रावक । ते० ते । दे० देवे । ए० एम । बु० कहे । स० थके । अ० अणवीहतो । जा० यावत । वि० विचरे ॥ १५९ ॥

मूळपाठः—॥ १५९ ॥ “तए एं से^६ चुद्धसयए समणोवासए तेणं देवेणं एवं बुत्ते स-

माणे अत्तीए जाव” विहरइ ॥ १५९ ॥

भावार्थः—॥ १५९ ॥ ते वारे ते चुल्लशतक श्रावकने ते देवताए एम कहे थके अणवीहतो एट्टले निर्भयपले यावत विचरे ॥ १५९ ॥

? A B. (प. वी) विप्पयिरामि २. A. B (प वी अट्टुहट्टे) D. E. (डी इ. अट्टुहट्ट) ३. D. E. G. (डी इ. जी मा नथी.) Omit. ४ E G. (इ जी) विवरो. ५ I' (एफ मा छे) roads. तए णं से चुल्ल० समणो० अभीए जाव पासित्ता दोब्बं पि &c. ६. A D. E. F.) चहमप + ९६ पाठ जुओ-

अर्थः—॥ १६० ॥ त० ते वारे । णं० वली । मे० ते । दे० देवताए । चु० चुल्लसक । म० श्रावकने । अ० निर्भय । जा० यावत । पा० देखीने । दो० ने वार । पि० वली । त० वणवार । पि० वली । त० तेने । भ० कहे । जा० यावत । १० जीवनव्ययी । मुसाइय ॥ १६० ॥

मृळपाठः—॥ १६० ॥ तए णं से देवे बुद्धसयगं ससणंवासयं अचीयं जाव पासित्ता दोच्चं पि त्थं पि नल्लेव नणड जाव “ ववरोविज्जसि ” ॥ १६० ॥

भारार्थः—॥ १६० ॥ ते वारे चुल्लसक श्रावकने ते देवताए यावत निर्भयपणे विचरतां देखीने वे वणवार तेमज कहे यावत अकाळं जीवतरथी रहित थइश ॥ १६० ॥

अर्थः—॥ १६१ ॥ त० ते वारे । णं० वली । त० ते । तु० चुल्लसक । म० श्रावक । तै० ते । दे० देवे । दो० वे वार । पि० वली । त० वण वार । पि० वली । ए० एम । तु० कले । म० यक । अ० एहवा । क० रूपे । अ० अध्यवसाय उपनी अवता एतो विचार करुता लाग्यो ४ । न० अहो । णं० वली । इ० आ । पु० पुरुष । अ० अनार्य । ज० जेम । चु० चुल्लणीगिता । त० तेम । चि० चिन्तये । जा० जेम । क० लपु । जा० जेम । आ० छांटयो । जा० जे । वि० य० णं० वली । इ० ए । प० मारा । छ० छ । हि० सोमानी । को० कोडी । नि० भूमिमां । प० दावी छे । छ० छ । १० वेपारमां । प० नाली छे । ल० ल । प० माळ वीलकनमां । प० नाखी छे । ता० ते । नि० य० णं० वली । इ० इच्छे छे । म० मारा । गा० गोतामा । पि० घर मकी । नी० भाणीने । आ०

आलंभीका । न० नगरीमां । सि० वे ऋणवार । जा० यावत् । वि० विखरी नाखवा । तं० तो । से० श्रेय । ख० निश्चि । म० मुजने । ए० ए । पु० पुरुषने । गि० झालवो । सि० एम । क० चितवीने । उ० उठीने धायो । ज० जेम । सु० सुरादेव । त० तेमज । भा० भार्याए । पु० पुछ्युं । त० तेमज । क० कहे ॥ १६१ ॥

मूळपाठः—॥ १६१ ॥ तए णं^१ तस्स बुद्धसयगस्स^२ समणोवासयस्स^३ तेणं देवेणं दोच्चं पि तच्चं^४ पि एवं^५ बुत्तस्स समाणस्स अयमेयारूवे अज्जब्बिए^६ ४* । “अहो णं इमे पुरिसे अणारिए जहा बुलणीपिया तथा चिन्तेइ जाव⁺ कणीयसं जाव⁺ आयच्चइ, जाउं वि य णं इमाउं^७ ममं^८ ठ हिरस्सकोनीउं निहाणपत्ताउं^९ ठ^{१०} वट्ठिपत्ताउं^{११} ठ^{१२} पवि-
त्तरपत्ताउं^{१३}, ताउं वि य णं इच्छइ^{१४} ममं^{१५} साउं गिहाउं नीणेत्ता,^{१६} आलभियाए^{१७} नय-

१ B G (बी. जी. मां प्रथम छे.) prefixes से २. B (बी.) ° बुल्लसप, F. (पफ.) ° सप. ३. A B D. E. (प. बी. डी. इ. मा नथी) Omit. F. (पफ) ° वासप, ४ F. (पफ.) बुत्ते समाणे. * पाठ ६६ जुओ + पाठ १३८ जुओ. ५ A. B D E G (प. बी. डी. इ. जी.) आइच्चइ. ६. A B. (प. बी.) मम ७ E. (इ.) पत्ताओ. ८ A B D E. F. (प. बी. डी. इ. पफ. मां नथी.) Omit. ९. D. E G (डी. इ. जी.) बुट्ठि°. १० A B. D. E (प. बी. डी. इ. मा नथी.) Omit ११ F. (पफ.) तो. १२ D E (डी. इ.) इच्छेइ १३ F. (पफ.) सयाओ. १४. D. E (डी. इ.) नीणिता. १५. A. B. D. E. (प. बी. डी. इ.) आलभियाए, F. (पफ.) आलंभियाए. १६. B (बी.) नगरीए

रीए 'सिद्ध्यात्म्य जाव' विपदरिन्ताए, नं सेयं खलु 'मसं गयं पुरिसं गिह्तिचाए' " ति
कहु उट्टाडए जहा' सुगदेवो' । तह्वेव' चारिया' पुल्ल' , तह्वेव कहेइ ॥ १६१ ॥

भार्याथः—॥ १६१ ॥ ने गारे ने बुलसतक थारुने देनाए ये एण गार एम ज्हेरागी एइयो अयसमाए
उपत्यो के अहो हो, ए भनार्थं पुरूप त्रेप वृलणीरीताए चिनज्युं तेज पमाणे बुलगतक चितो याएल मोडो, न-
चला अले नाना पुाने पारी, तलीने गारागारने मिच्युं अले रली आ गारा छ होः मोर्नया रनी मोहि डाटे-
ला छे, छ कोउ सोर्नया व्यापारमां वृद्धि पागे छे अने छ कोः मोर्नया चर चारतो छे. सर्वने गारा रग्गी ल-
इने आलभीया नगरीमां सी'नोडने आकारं, एण रग्गाने रिपं गमठ रन्ने, गर्ब डिगामां रिगरी नागया इन्ने छे
ती श्रेय छे निशे गारे ए पुरूपने आळवो. एम चिन्थीने उठयो ने गारे देवता आकाश पापं चाल्यां गयो, अने चु-
लशनकना हाथमां गामळो आगवागी कोआहळ रग्यां अने नेप मराडेनी रीए आीने रुं जं जं नेपज प्रा चुल
शतरुनी वट्टया रीए आरीने रुं ॥ १६१ ॥

१. A B. (ए गो) सिद्धाट. * उपयाइ ३: पाउ गु. मो. शाता ६२ पाउ तु. यो २. P. B. (डो. र.)
मम ३. A. (प.) गिण्ठेसए; B. (गो) गण्ठेसए, L. P. (इ. पफ.) गिण्ठसए, ४. F. (पफ.) ति.
+ १६१ चु. मो. ५. 1) B. P. G. (डी इ. पफ. ची.) देयं. * १६२, १६३ चु. मो. ६. B. (एफ. मां गमम
के) profines गट्टया. ७. A. B. P. ( ) (ए. गो पफ. ओ मा प्रगम) pa. 111111 से

अर्थः—॥ १६२ ॥ से० वाकी । ज० जेम । जु० चुलणीपिता । जा० यावत । सो० सौधर्म । क० देव-
लोके । अ० अरुण । सि० सिद्ध । वि० विमाने । उ० उपनो । च० चार । प० पल्योपमनी । ठि० स्थिति । से०
वाकी अधिकार । त० तेमज । जा० यावत । म० महाविदेह । वा० क्षेत्रे । सि० मोक्ष जाशे ॥ १६२ ॥

मूळपाठः—॥ १६२ ॥ सेसं जहा चुलणीपियस्स जाव* सोहम्मसे कप्पे अरुणसिद्धे
विमाणे उववन्ने । चत्तारि पविठवमाइं ठिइ^३ । सेसं तहेव^३ जाव⁺ महाविदेहे वासे
सिज्जहिइ ॥ १६२ ॥

भावार्थः—॥ १६२ ॥ वाकी सर्वं चुलणीपीतानी परे जाणंठुं, यावत मरणने अवसरे अणसण करी सौधर्म
देवलोकमां अरुण विनिष्ट नामे विमानने विषे चार पल्योपम आयुष्यनी स्थितिए उपन्यो त्यांथी मरी महाविदेह
क्षेत्रमांहि अवतरी सिद्धसे यावत सर्वं दुःखनो अंत करी मोक्षमां जाशे ॥ १६२ ॥

अर्थः—॥ नि० समाप्त । स० सातमा । अ० अंङ्ग । उ० उपासक दशांगुं । प० पांचशुं । अ० अध्ययन ।
स० पुरं यशु ॥ ७ ॥ ५ ॥

१. १४२-१४४ पाठ जुओ. १. B (वी) ° विसिद्धे, I' (एफ) ° सेद्धे, G (जी.) ° विसन्ते. २. B.
D E F. (वी. डी इ. एफ मां नथी.) Omit. च ° पलि °. ३. A. (ए) छिई, E. (इ) ठिइ, F.
(एफ.) छिइ. ४. D. E. (डी इ.) ताव. + १२५ पाठ जुओ. ५. A B, F. (ए वी. एफ. मां नथी.) Omit.

मूळपाठः—'निर्केवो ॥ सत्तमस्स अद्गुस्स उवासगद्साणं पञ्चमं अज्जक्यणं
सम्मत्तं ॥ ७ ॥ ५ ॥

भावार्थः—॥ समाप्त । उपासक दशांग सातसु अंग तेनुं पांचसु अध्ययन समाप्त ॥ ७ ॥ ५ ॥

॥ छट्टं अज्जक्यणं. ॥

॥ छट्टं अध्ययन ॥

अर्थः—॥ छ० छट्टानी । उ० शरुआत ॥

मूळपाठः—ठट्टस्स उरकेवउ ॥

भावार्थः—॥ छट्टा अध्ययननी शरुआत ॥

अर्थः—॥ ?६३ ॥ ए० एम । ख० निश्चे । ज० हे जंबू ! । ते० ते । का० काले । ते० ते । स० समए । क०
कम्पिलपुर । न० नगरमां । स० सहस्रगम (हजारो) । अ० आंबाना । व० वनरुपी । उ० उद्यान । जि० जीत
शत्रु । रा० राजा । कु० कुण्डकोलिय । गा० गाथापति । पू० पूसा । भा० भार्या । छ० छ । हि० सोनानी ।

१. D. E. G. (डी. इ. जी मां नथी.) Omit. २ A. B D E F. G. (ए. बी. डी. इ. एफ. जी.
मां नथी.) Omit.

को० कोडी । छ क्रोड सोनैया । नि० भूमिमां । प० दाटेला । छ० छ कोड । व० व्याजे । प० मुकेल । छ० छ
 क्रोड । प० व्यापारमां । प० नावेल । छ० छ । व० वर्गे । द० दस । गी० गाय । सो० सहस्र दस हजार गायनुं ।
 व० एक वर्ग एहवा छ वर्गे (गोकुळ) । सा० स्वामी । स० पथार्या । ज० जेम । का० कामदेव । त० तेम ।
 सा० श्रावक । ध० धर्म । प० अंगिकार करे । स० सर्वे । व० व्रत । जा० जेम । प० प्रतिलाभतो थको ।
 वि० विचरे ॥ १६३ ॥

मूलपाठः—॥ १६३ ॥ 'एवं खलु, जम्बू, तेणं कालेणं तेणं समएणं' कम्पिद्धपुरे नयरे ।
 'सहस्सम्बवणे उज्जाणे । जियसत्तू राया । कुएरुकोलिए' गाहावई । पूसा नारिया' । उ
 हिरण्णकोनीउं निहाणपउत्ताउं' उ' वट्ठिपउत्ताउं' उ पविठरपउत्ताउं उ वया'° दसगो-

१ D. E. G. (डी इ जी. मां नथी) Omit. एवं खलु जंबू. २ F. (एक) किपिल्ल°, G. (जी.)
 किपुल° ३. A. B. (प बी.) नगरे, F. (एक. मा वधारे) adds हात्था. A. B. F. G (प. बी
 एक. जी. मा वधारे) add पुढधिसिद्धापट्टप चेइए ४. D. E. (डी. इ) सहस्संव°, B. (बी.)° वयणे.
 ५. E. F (इ. एक.) गाहावई. F. (एक. मां वधारे) adds परियसइ. ६. G. (जी मां "वण्णं" पछी
 आ पाठ छे.) places this Clause after वण्णं ७. F. (इ)° पत्ता < A B D (प. बी. डी. मां
 नथी) Omit. ९ D E G (डी. इ. जी) बुद्धि°. १०. A. B. D E. G. (प. बी. डी इ. जी.) वया.

साहसिगणं वपुणं । सामी समोमंडे । जहा कामदेवो तहा नाचयाम्मं पस्विज्जाइ ।
 सवेव वचत्रया जाव पस्विज्जागेमाणं चिद्धरइ ॥ १६३ ॥

अथ०
 ॥ ६ ॥

भावार्थः—॥ १६३ ॥ एष निवेदेत्त ! ते हाठ पे मपयने निं संषोत्र पुर नागे नगर गं. त्यां पृथ्वी
 वीला नामे पट ह्यो. सदश्राठ नामे उमान ह्यु, ते नगरनी जायमानु नामे राजा ह्यो. त्यां इट फोळीयो नामे
 गायापानि वपन्तो ह्यो. तेने पुंसा नामे भाव्या ह्यो. तेमे च ताडी गोमया मदी पांरे मेट्टा टाण, उ कोटी
 पोर्नया त्यापासयां वृद्धिए हाण, उ काडी पोर्नसाना मयात्तरो ह्यो. इस नगर माण एक मोकुळ नेमां उ गो-
 कुळ ह्यो. त्यां यमण अगंत श्री पडापीर सपोलयां. तेष हा. ये एव अगिहार ह्यो तेमज हे. कोळीए थापळ्णो
 यमी अगिहार ह्यो. (संदता । पोर्नो मये गरिहार मयाडनी माकुक जायात.) तारा माणुने निर्माण चीद
 मत्तारुं दान देवो निरत्तो ह्यो ॥ १६३ ॥

अर्थः—॥ १६४ ॥ न० ते तामे । अं० वसी । न० पे । कु० इटकोळिक । ग० आरक । अ० एहडा । क०
 मन्नाये । पु० दिगमना पीता पत्तेर । हा० हाउ । म० मपयने रिं । वे० त्यां । अ० यमोक्त । ग० तन (११-

१. D. (४. बी. जी.) " सदा, 1. (३) " सदा ४. D. 1. (४) " सदा 1. (४) " सदा 1. (४) " सदा 1. (४)
 and place (अने पदकडे) तहा कामदेव . . . " गरिपट्टर " (पत्ती) (" रान कामदेवो ") (" ११)
 naming the talie with से मने तय " अने, " ते मने मने " (अन्वी दस-मन्मा ४) ३. B. D.
 (४. बी.) नि सदा 1. (३) हा अन्वी 10. सन्वेर, 1. सन्वेरि. ॥ ३ १० ॥ ४. १० ॥ ४. १० ॥ ४. १० ॥

सो पालवनी वाडी) । जे० ज्यां । पु० पृथ्वी । सि० सिला । प० पट । ते० त्यां । उ० आवे । उ० आवीने । ना० नामाक्षर सहित । मु० मुद्रिका । च० अने । उ० उत्तराण करवानुं फालीयुं । च० वली । पु० पृथ्वी । सि० सिला । प० पट । ठ० थापे । मुके । ठ० मुकीने । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर स्वामि । अं० समीपे । थ० धर्म । प० पद्धति धर्म परुथो सांभळ्यो ते पाळीने । उ० ते धर्म अंगिकार करे ने । वि० विचरे ॥ १६४ ॥

मूळपाठः—॥ १६४ ॥ तए णं से लुएरुकोलिए^३ समणोवासए^४ अन्नया^५ कयाइ पुवा-
वरएहकालसमयंसि^३ जेणेव^३ असोगवणिया, जेणेव पुढविसिलापट्टए^६, तेणेव उवागहइ,
इत्ता नामसुद्धं^६ च उत्तरिज्जगं^७ च पुढवितिलापट्टए^८ ठवेइ, इत्ता समणस्स जगवउं महा-
वीरस्स^९ अन्तिथं धम्मपस्सत्तिं उन्नसम्पज्जित्ताणं विहरइ ॥ १६४ ॥

भाषार्थः—॥ १६४ ॥ ते वारे ते कुंड कोलोयो श्रावण एकदा सायरे ने पोहोर ते मध्यान्ह समयने विषे ज्यां असोक (आसोपालवनी) वाडी हती, ज्यां पृथ्वीसीला नासे पट्ट हतो त्यां आनीने नामांकित मुद्रिका अने उत्तरीय वस्त्र ए ने पृथ्वी शीलापट्ट उपर मुकीने श्रमण भगवंत श्री महावीरानी पासे जे धर्म अंगिकार कर्यो ते ते आराधतो थको विचरतो हवो ॥ १६४ ॥

१ D E (डी इ मा नथी) Omit. २ D E (डी इ) कयावि ३ E. (इ) पुवावरण.^०
४ E (इ. मां नथी.) Omit जे० असो० । ५ D (एफ) पुढवी, G (जी) ० वट्टए ६ E (इ.)
नामासु०, D. (एफ.) ० सुद्ध, ७. E (इ.) उत्तरिज्जगं. ८. E. (इ) अंतिये

अर्थः—॥ १६५ ॥ त० ते वारे । ग० वली । त० ते । कु० कुड । को० कोलिय । स० श्रावकनी पासे । ए० एक । दे० देव । अ० नजीक । पा० आवी प्रगट ययो ॥ १६५ ॥

मूळपाठः—॥ १६५ ॥ तए णं तस्स कुएरुकोलियस्स 'समणोवासयस्स एगे देवे अ-
न्तियं पाउब्भविहा ॥ १६५ ॥

भावार्थः—॥ १६५ ॥ ते वारे ते कुंडकोलीया श्रावकनी पासे एक देवता प्रगट ययो ॥ १६५ ॥

अर्थः—॥ १६६ ॥ त० तेवारे । ग० वली । से० ते । दे० देवता । ना० नाम । मु० मुद्रिका । च० वली । उ० उत्तरासन करवानी पळेही । च० वली । पु० पृथ्वीसिला । प० पट उपरयो । गे० लीए । गे० लइने । स० घुघरीना गब्द थकी । अ० आकाशे । प० उद्योत सहित । क० कुंडकोलिय । म० श्रावकने । ए० एम । च० रुहे । हं० हे । भो० अरे । कु० कुंडकोलिक । स० श्रावक । मु० मुंदर धर्म । गं० गली । दे० हे देवाणुप्रिया । गो० गोसाली । म० मंखलि । पु० पुत्र तेहनी । य० धर्म । प० परुयो तेना धर्म मांहे । न० नयी । उ० उद्यम करवो । इ० वा. अथवा । क० कर्म क्रिया । इ० वा. अथवा । च० बल । इ. वा. अथवा । वी० वीर्य । इ. वा. अथवा । पु० पुरुपाकार । प० पराक्रम । इ. वा. अथवा । नि० नित्य साभता । स० सर्वे । भा० भाव । मं० असुंदर । माठी । ग० वली । स० श्रमण । य० भगवंत । म० महावीर । स्वायीनी । ध० धर्म । प० परुणा तेषां । अ० हे । उ० उद्यम । इ. वा. अथवा । जा० याचन । प० पराक्रम । इ. वा. अथवा । अ० अनित्य । स० सर्वे । भा० भाव ॥ १६६ ॥

१. A. B. (प. बी. मां नथी.) Omit,

मूळपाठः—॥ १६६ ॥ तए णं से देवे 'नाममुहं च उत्तरिज्जं च 'पुढविसिखापट्टयाळं
 'गेएहइ, २ ता 'सखिद्धिणिं अन्तलिखपन्निवन्ने कुएरुकोलियं समणोवासयं एवं वयासी ।
 " हं जो कुएरुकोलिया समणोवासया, सुन्दरीणं, देवाणुप्पिया, गोसालस्स "मङ्गुलिपुत्तस्स
 'धम्मपसूत्ती, नड्ढि उट्टाणे इ" वा कम्मे इ" वा वले इ" वा वीरिए इ वा पुरिसक्कारपर-
 क्कमे" इ वा, निया" सव्वजावा; मङ्गुली णं समणस्स जगवलं महावीरस्स 'धम्मपसूत्ती,
 'अट्ठि उट्टाणे "इ वा 'जाव परक्कमे" इ वा, अणियाया सव्वजावा" १४ " १६६ ॥

भावार्थः—॥ १६६ ॥ ते वारे ते कुंडकोलीया श्रावकनी पासे एक देवता प्रगट यथो. ते देवताए नामांकित

१ E. (इ.) नामामुहं २. F. (एफ) पुढवी, ° G (जी) ° वट्टए ३ D E, F. G. (डी
 इ. एफ. जी) गिण्हइ ४. B. D. E. (बी डी इ) ° णि, D F. (डी एफ) सखिख. ° ५ A. (ए.)
 मग्गलि °, F. (एफ) मक्खिबलि ° ६ D. (डी.) ° पण्णत्ति °, E. G (इ जी) ° पण्णत्ति ७. D. E.
 (डी. इ.) ति. ८. F. (एफ) पुरिसाकार °. ९ A B. (ए बी.) नितया अणितया, D. E. F. नि-
 तिया अणितिया, G (जी) नितया अणितया. १०. E (इ.) ° पण्णत्ति, G. (जी) ° पण्णत्ति °.
 ११. E (इ. मा नथी) Omit १२ F (एफ. मां पुरु.) in full कम्मे इ वा वले इ वा वीरिए इ वा पुरि-
 साकार °. * उपला वाक्यमाथी वाकीनो पाठ लेत्रो १३ A. B. G (ए. बी. जी.) परिक्रमे १४ B.
 (बी.) सव्वाभावा.

मुद्रिका अने उत्तरीय वहने पृथ्वी सीला पट्ट उपरथी लइने घुघरीना भणकारा करतो, आकाशो अंतरीक्ष रही, कुंडिकोलीया श्रावकने एम कहेतो हवो. अरे ! कुंड कोलीया श्रावक ! देवने वल्लभकारी ! गौशाळा मंखली पुत्रनो परुपेलो वर्म भलो छे के जे वर्म मांहि १. उठाण (काम करवा तैयार थंनु ते), २. कर्म. (ते काम कराा जनु ते), ३. वळ (शरीरनी समर्थइ), ४. वीर्य (हीमत्), ५. पुरुपाकार (ते काम करवानुं अभिमान), पराक्रम (पुरुपार्थ फोरथी कार्य सिद्ध करखुं ते), ए पांचि करवा पडता नथी अने कार्यनी सिद्धि थाय छे एटले उद्यम कार्य सिवाय कार्यनी सिद्धि थाय छे, कारण के सर्वे पदार्थ नियत भावे (जेम थवानुं होग तेमज थाय) छे तेथी ए गौशाळा मंखली पुत्रनो परुपेलो धर्म भलो छे अने श्रमण भागवंत श्री महावीर देवनो परुपेलो वर्म भलो नथी कारण के ते वर्मने विषे उठाण, कर्म, वळ, वीर्य, पुरुपाकार, पराक्रम, ए पांच वोलथीज सर्वे कार्यनी सिद्धि थाय छे. नियत भावथी थंतुं नथी (एटले उद्यमथीज सर्वे कार्यनी सिद्धि थाय छे). पूर्वोक्त पांच मांहिथी एक पण ओछुं होय तो कार्यनी सिद्धि यती नथी एवुं माने छे तेथी ए कष्टरूप होवाथी श्रमण भागवंत श्री महावीरनो परुपेलो धर्म भलो नथी. ॥ १६६ ॥

अर्थः--॥ १६७ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । से० ते । कु० कुंड । को० कोलिक । स० श्रावक । तं० ते । दे० देवने । ए० एम । व० कहे । ज० जो । णं० वळी । दे० हे देव । सु० रुडो । गो० गोसाळा । म० मंखलि पुत्रनो । य० धर्म । प० परुपणा जेमां । न० नथी । उ० उद्यम । इ. वा. अथवा । जा० यावत । नि० नित्य । स० सर्वे । भा० भाग । म० असुंदर । माठो । णं० वळी । स० श्रमण । भ० भागवंत । म० महावीरनी । ध० धर्म ।

प० परुषणा । अ० छे । उ० उद्यमे । इ. वा. वळी । जा० यावत । अ० अनित्य । स० सर्व । भा० भाव । तु० तमे । णं० वळी । दे० हे देव । इ० आ । ए० एहं । इ० रूप । दि० देवतानी जे । दे० देव । इ० रुद्धि । दि० देवतानी । दे० देव । ज्यु० ज्युती । कांती । दि० दिव्य । दे० देव संबंधी । भा० भान । कि० केम । ल० लाध्यो । कि० केम । प० पाम्यो । कि० केम । अ० पामी । स० आवी । कि० केम । उ० उद्यमे करी । जा० यावत । पु० पुरुषाकार । प० पराक्रमे । उ० एहं । कहेंतो वळी । अ० अण । उ० उद्यमे । अ० अणकर्म । जा० यावत । अ० अयुरिसकारे । प० पराक्रमे ॥ १६७ ॥

सूळपाठः—॥१६७॥ तए णं से कुएरुकोलिए 'समणोवासए तं देवं एवं वयासी । "जइ णं, देवा, 'सुन्दरी गोसालरस मङ्खलियुत्तस्स' धम्मपणत्ती, नत्ति' उट्टाणे इं वा 'जाव' नियया' सव्वनावा; मङ्खुली' णं समणस्स 'जगवडं महावीरस्स धम्मपणत्ती, अत्ति उट्टाणे' इ वा जाव'

१. A. B. D. E (प. बी. डी इ मां नथी.) Omitt २. A B. D E (ए बी डी इ) देवाणु, E. (एफ.) देवाणुप्पिये ३ I' (एफ मां वनाणे) add's णं ४ A B. (प. बी) ° पणत्ति. ५ D E (डी इ मां वधारे) जाव. ६ A. B. (ए बी मां नथी.) Omitt. * १६६ पाठ जुओ ७ A. B. (प बी.) नितया, अणितया, D E I'. (डी इ एफ.) नितिया, अणितिया, G. (जी) नियतया, अणितया. ८. G. (जी) मुंगुली, मुगली. ९ A I' (ए बी मां नथी) Omitt भग० महा० १० A. B D E I' (ए बी डी इ एफ) ति. + १६६ पाठ जुओ

अणियां सवचावा । तुमे^३ णं, देवा^२, "इमा एयारूचा दिवा देविह्री, दिवा देवज्जुई",
दिधे^६ देवाणुचावे किणा^५ लद्धे किणा^५ पत्ते किणा^५ अजिसमन्नागए^५, किं उट्टाणेणं जाव^{*}
पुरिसक्कारपरक्कमेणं, उदाहु अणुट्टाणेणं अकस्मेणं जाव^{*} अपुरिसक्कारपरक्कमेणं" ? ॥ १६९ ॥

भायार्थः—॥ १६७ ॥ ते चारे ते कुंडकोलीयो श्रावक ते देवताने एम रुह्नेतो हवो, हे देवने वल्लभकारी ! जो
उटाण, कर्म, वळ, वीर्य, पुरुषाकार पराक्रम विना नियत भावधीज सर्व कार्यनी मिद्धि थाय छे एवो जे गोशाला
मंखन्ती पुत्रनो धर्म तमे भळो कहो छो, अने जे उटाण, कर्म, वळ, वीर्य, पुरुषाकार पराक्रमधीज नियतभाव
विनां सर्व कार्यनी मिद्धि थाय छे एवो श्रमण भगवत श्री महावीर देवनो परुंळो धर्म भळो नथी एम जे तमे
कहोछो, तो हे देवने वल्लभकारी ! एवी देवतानी कद्धि, देवतानी कान्ति, देवतानी ज्योति, देवतानो अनुभाव,
देवतानी पदवी, तमने शी रीते लायी, शी रीते मजी अने शी रीते सन्मुख वड ? उटाण, कर्म, वळ, वीर्य, पुरु-
पाकार पराक्रमधी ज मळी के उटाण, कर्म, वळ, वीर्य, पुरुषाकार, परात्म विना मळी ? ॥ १६७ ॥

- १ A. B. G (प. बी. जी) अणितया, D. E. F (डी इ. एफ.) अणितिया. २. A. (ए.) तुमं.
३. E. (एफ) देवाणुप्पिया, G. (जी.) देवाणं ४. D. E. (डी इ) इमे, D. (एफ.) इमेयारूचा ५.
A. B. F. (प वी एफ.) ० जुई ६. A. F. (प एफ.) देयं. ७. A. (ए.) किणा, E. (इ) किणा
F. (एफ.) किणा. ८. A. (ए. मा नथी.) Omitt; F. (एफ) किणा. ९. A. (ए.) किणा, F. (एफ.)
किणा. १०. A. B. D. E. G. (ए. बी. डी. इ. जी.) अभिसमण्णा ०

अर्थः—॥ १६८ ॥ त० ते वारे । णं० वली । से० ते । दे० देवे । कु० कुण्ड । को० कोलिक । स० श्रावकने । ए० एम । व० कर्तुं । ए० एम । ख० निश्चे । दे० हे देवाणुं प्रिय । म० मने । इ० एहंत्तुं । रु० रूप । दि० दिव्य-दे० देवतानी । इ० रुद्धि ३ । अ० अण । उ० उद्यमे । जा० यावत् । अ० अपुरिसकार । प० पराक्रमे । ल० लाधी । प० में पामी । अ० सामी । ग० आवी ॥ १६८ ॥

मूलपाठः—॥ १६७ ॥ तए णं से देवे कुएरुकोलियं समणोवासयं एवं वयासी । “ एवं खलु, देवाणुपिया, ‘मए ३ इमेयरूवा दिवा देविही’ ३* अणुट्टाणेणं जाव* अपुरिसकार-परक्रमेणं लखा पत्ता अत्तिसमन्नागया” ॥ १६७ ॥

भावार्थः—॥ १६८ ॥ ते वारे ते देव कुंड-कोलीयां श्रावकने एम कहेतो हवी एम निश्चे हे देवने वल्लभकारी ! दिव्य देवतानी रुद्धि, देवतानी ज्योति, देवतानी अनुभाव, देवतानी पदवी ते उठाण, कर्म, बल, वीर्य, पुरुषा-कार पराक्रम विनाज मने लाधी छे, मली छे अने सन्मुख थइ भोग्य आवी छे ॥ १६८ ॥

अर्थः—॥ १६९ ॥ त० ते वारे । णं० वली । से० ते । कु० कुण्ड । को० कोलिक । स० श्रावके । तं० ते । दे० देवने । ए० एम । व० कर्तुं । ज० जो । णं० वली । दे० हे देव । तु० तमने । इ० आ । ए० एहंत्तुं । रु० रूप ।

१ G. (जी) मई २ F (एफ) ० रूवा ३. F G. (एफ. जी.) देवविद् ४. D. E. (डी इ. मां नयी), H' (एफ मां पुरु) देवा देवजुइ, देव्वे देवाणुभावर्त्त* १६७ जुओ + १६६ जुओ. ५ A. B. D. E. G. (ए. बी. डी इ. जी) अभिसमणणा. ०

दि० दिव्य । दे० देवतानी । इ० रुद्धि ३ । अ० अण । उ० उद्यम । जा० यावत् । अ० अपुरिसकार । प० पराक्रमे । ल० लाधी । प० पामी । अ० साहमी । स० आवीतो । जे० जे । णं० वळी । जी० जीवने । न० नयी । उ० उद्यम । इ० वा. अथवा । जा० यावत् । प० पराक्रम । इ० वा. वळी । ते० ते । किं० केम । न० नयी यता । दे० देव । अ० माटे । णं० वळी । दे० हे देव । तु० तमने । इ० आ । ए० एहं । रु० रूप । दि० दिव्य । दे० देवनी । इ० रुद्धि ३ । उ० उद्यमे करी । जा० यावत् । प० पराक्रमे करी । ल० लाधी । प० पामी । अ० सामी । स० आवी । तो० तो । जं० जे । व० तुं कहे छे जे । सु० रुहा । णं० वळी । गो० गोसाळा । म० मळली । पु० पुत्रे । ध० धर्म । प० परुष्यो जेमां । न० नयी । उ० उद्यम । इ० वा. अथवा । जा० जाव्यां नि० नित्य । स० सर्वे साधता । भा० भाव । म० नयी । भलो । णं० वळी । स० श्रमण । म० भगवंतद्धी म० महावीरे । ध० धर्म । प० परुष्यो । ते जेम । अ० छे । उ० उद्यम । इ० वा. अथवा । जा० यावत् । अ० अनित्य । स० सर्वे । भा० भाव । तं० ते । ते० तारुं । पि० खोडुं कहेछे ॥ १६९ ॥

मूळपाठः—॥ १६९ ॥ तए णं से कुएरुकोलिए समणोवासए तं देवं एवं वयासी' ।
“ जइ णं, देवां, तुमे इमा' एया रूवा दिवा देविह्वी ” ३* अणुट्टाणेणं जाव' अपुरिसक्का-

१. A. (प.) वयासी. २. A. B. D. (प. बी. डी.) देवाणु; E. F. (इ. एफ.) देवाणुपिया; G. (जी.) देवाणं ३. A. B. F. G. (प. बी. एफ. जी. मां नयी.) Omit. ४. D. E. G. (डी. ई. जी. मां नयी.) Omit. * १६७ पाठ सुओ. + १६६ पाठ सुओ.

परक्रमेणं लक्षा पत्ता 'अत्रिसमन्नागया, जेसि णं जीवाणं नञि उट्ठाणे' इ वा जाव+ पर-
 क्रमे' इ वा, ते किं न 'देवा? अहं, 'देवा, तुमे इमा' एया रूवा दिवा देविही इ*
 उट्ठाणेणं जाव+ परक्रमेणं 'लद्धा पत्ता अत्रिसमन्नागया । तो जं वदसि सुन्दरी णं गो-
 सालस्स 'मङ्गुल्लिपुत्तस्स धम्मपत्तती, नञि उट्ठाणे' इ वा जाव+ नियया'° सव्वजावा,
 मङ्गुलीणं समणस्स जगवळ' 'महावीरस्सः धम्मपत्तती, अञ्चि उट्ठाणे इ वा जाव+ अणिय-
 या'° सव्व जावा तं'° ते मिन्हा" ॥ १६ए ॥

१. G. (जी.) अभिसमागया. २. A B D E. F. (प. बी. डी. इ. एफ.) ति. + १६६ पाठ जुओ. ३. F. (एफ.)
 पुसिक्कारपरक्रमे. ४. A. D. E. G. (ए डी इ. जी.) ति. ५. E. F. (इ. एफ.) देवाणुप्पिया. ६. A. B. D. E.
 F. (प. बी. डी. इ. एफ.) देवाणुप्पिया, G. (जी.) देवाणं. ७. D. E. (डी. इ.) इमे. × १६७ पाठ जुओ. + १६६
 पाठ जुओ. ८. A. reads (प. मां छे.) लद्धा पत्ता तो ३ भंते एव न भवति, B. (बी. मां नथी.) Omit अभि-
 समन्नागया. D. E. (डी. इ. मां छे.) वा ताओ for ल प. अभि° तो. ९. A. (प.) मखलि°. F. (एफ.)
 मखली°. १०. A. D. E. F. (प. डी. इ. एफ.) नितिया; B. '(बी.)-नितया, G. (जी.) नियता ११.
 B. (बी मां नथी.) Omit. १२. A. (प.) अनितया, D. E. (डी. इ.) अणितिया, F. (एफ.)
 अणितिया; G. (जी.) अणियतया. १३. A. reads (प. मां छे.) तन्न मिच्छी.

भावार्थः—॥ १६९ ॥ ते वारे ते कुंडकोलीयो श्रावक ते देवताने एम कहेतो हवो हे देवने वल्लभकारी ! जो तमने उठाण, कर्म, बळ, वीर्य, पुरुषाकार, पराक्रम विनाज देवतानी पदवी प्रमुख सर्व मळ्युं होय तो जे जीव उठाणादिक करता नथी ते सर्व जीवने देवतानी पदवी प्रमुख केम मळ्युं नथी अने जो उठाणादिकथी ज देवतानी पदवी प्रमुख सर्व मळ्युं होय तो जेमां उठाणादिक विना नियत भावथीज सर्व कार्य सिद्ध थयो एवो जे गोशाला मंखली पुत्रनो परपेलो धर्म तुं भलो कहे छे, अने जेमां उठाणादिकथी नियत भाव विनाज सर्व कार्य सिद्ध थाय छे एवो जे महावीरनो परपेलो धर्म भलो नथी एवुं जे तुं कहे छे ते एकांत असत्य बोले छे ॥ १६९ ॥

अर्थः—॥ १७० ॥ तं ते वारे । णं० वळी । से० ते । दे० देव । कु० कुण्डकोलिक । स० श्रावके । ए० एम । वु० कबो । स० यके । सं० संका पाम्यो । जा० यावत । क० संदेह । स० उपनो । नो० न । सं० बोल्वा समर्थ । कु० कुण्डकोलीक । स० श्रावकने । किं० कांइ । पा० वळतो । आ० उत्तर आपवा न पामे । ना० नाम । सु० सुद्रिका (वीटी) । च० वळी । उ० उतरासण वल्ल । च० वळी । पु० पृथ्वी । सि० सिला । प० पटे । ठ० थुके । ठ० मुकीने । जा० जे । ए० वळी । दि० दिसाथी । पा० मगट थयो (आव्यो) । ता० ते । ए० वळी । दि० दिसाए । प० पाछो गयो ॥ १७० ॥

मूळपाठः—॥ १७० ॥ तए णं से देवे कुएरुकोदिएणं समणोवासएणं एवं दुत्ते समाणे सङ्गिए जाव* कलुससमावन्ने नो संचाएइ कुएरुकोसियस्स समणोवासयस्स किंचि^२

१. G. (जी.) संसिप, Omit (मधी) भाव. * ८६ पाठ शुभो. २. D. E. (डी ई.) किंचि.

पामोरुमाश्चित्तए^१, नाममुहयं^२ च उत्तरिजायं च पुढविसिद्धापट्टए^३ ठवेइ^४, २ ता
जामेव दिसं पाउब्जूए, तामेव दिसं^५ पन्निगए ॥ १७० ॥

भावार्थः—॥ १७० ॥ कुंडकोलीया श्रावकं एमं कहेवाथी ते देवना मनसां शंका थइ यावत कलुप भाव (गो-
शाळानो धर्म साचो ह्यो के महावीरनो परेपेलो धर्म साचो ह्यो ?) 'पाम्यो अने बीलकूल उत्तर दइ शक्यो नहि.
पछी कुंडकोलीया श्रावकने कांइ पण उत्तर दिया विना नामांकित मुद्रिका अने उत्तरीय वस्त्र ए बेने पृथ्वी श्री-
छापट्ट उपर सुकीने जे दिशाएयी आंब्यो हतो ते दिशाए पाळो गयो ॥ १७० ॥

अर्थः—॥ १७१ ॥ ते० तेने । का० काले । ते० तेने । स० समये । सा० महावीर स्वामि । स० पथार्या ॥

मूळपाठः—॥ १७१ ॥ तेणं कालेणं तेणं समएणं सामी समोसठे^६ ॥ १७१ ॥

भावार्थः—॥ १७१ ॥ ते काल ते समयने विषे श्रमण भगवंत श्री महावीर देव त्यां पथार्या ॥ १७१ ॥

अर्थः—॥ १७२ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । से० ते । कु० कुण्ड कोलीक । स० श्रावक । इ० एहवी । क०
कथा । ल० लाथ्ये थके । इ० हर्ष संतोष पाम्यो । ज० जेम । का० कामदेव । त० तेम । नि० नांदवा नीकळ्यो ।
जा० यावत । प० भक्ति करे । ध० धर्म । क० कथा कही ॥ १७२ ॥

१. G (जी) पामुक्ख ° . २. D. E (डी. ई.) ° मुहं च. ३. B. G (बी. जी) ° वट्टप. F (एफ.)
° पट्टप. ४. F. (एफ.) इवेइ ५. D. E. (डी. ई.) दिसिं. ६. A. ° सइठे; D. E. G. (डी. ई. जी.) ° सठो.

मूळपाठः—॥ १७२ ॥ तए णं से कुएरुकोलिय समणोवासए इमीसे कहाए लब्धे
इट्ट' जहा कामदेवो' तहा निगहइ जाव' पञ्जुवासइ ॥ धम्म कहा' ॥ १७२ ॥

भावार्थः—॥ १७२ ॥ ते वारे कुंडकोलीयो श्रायक महावीर स्वामी पर्यायानि वान मांभलीने ह्यं संतोष
पाम्यो अने कामदेवनी पेरे नीकली प्रभुने चांदी सेवाभक्ति करलो हयो. प्रभुर यं रुया कही ॥ १७२ ॥

अर्थः—॥ १७३ ॥ हुं कुंडकोलिक । इं मत्वे । स० श्रमण । य० भगंत । म० महावीर । हुं कुण्ड को-
लिक । स० श्रायकने । ए० एम । य० कहे । से० ते । नू० निधे । हुं हे कुण्डकोलिक । क० काले । तु० तारी
पासे । पु० पाछला पंहीर । हा० दिवसने । स० समये । अ० असोक । व० वन मांहे । ए० एरु । दे० देा ।
अं० (तारी) समीपे । पा० प्रगट ययो । त० ते वारे । णं० वली । से० ते । दे० देये । ना० नाम । मु० मुद्रिका । अ०
वली । त० तेमज । जा० यावत । प० पाछो । ग० गयो । से० ते । नू० निधे । हुं हे कुण्ड कोलीक । अ०
ए अर्थ । स० साधो । ई० हा स्वामि । अ० ए अर्थ साचा । तं० तने । ध० धन्य । मि० से । णं० वली । तु०
तुजने । हुं हे कुण्ड कोलीक । अ० जेम । का० कामदेव ॥ १७३ ॥

मूळपाठः—॥ १७३ ॥ “ कुएरुकोलिया ” इ समणे जगवं महावीरे' कुएरुकोलियं

१. A. (प मां मणी.) Omil. K. (एक) बहवइ ३. G. (जी.) " देवे. " ११६ पाठ भुओ. । ११७
नी सीका मणी १. E. (इ.) कुंड कोलिय ति. ४. A. B. D. E. (प. बी. टी. ही इ. मां मणी.) Omil.

समणोवासयं एवं वयासी । “ से नूणं, कुण्णकोलिया, कद्धं तुब्भं पुद्वावरण्हकालसमयं-
सिं^३ असोगवणियाए एगे देवे अन्तियं पाउब्भवित्था । तए णं से देवे नाममुद्धं च^३
तहेव^३ जाव* पणिगए । से नूणं, कुण्णकोलिया, अट्ठे समट्ठे^५ ” ? ! “ हन्ता, अत्ति ” ।
“ तं धत्ते^६ सि णं तुमं, कुण्णकोलिया ”, जहा^४ कामदेवो^६ ॥ १७३ ॥

भावार्थः—॥ १७३ ॥ त्थार पत्नी हे कुंड कोलीया ! एम संबोधन वचने श्रमण भगवंत श्री महावीर देव कुं-
डकोलीया श्रावकने एम कहेता हवा. ते निश्चे हे कुंडकोलीया ! काले मध्यान समयने त्रिषे अशोकवाडीमांहि एक
देवता तारी पासे प्रगट थयो हतो ? ते देव तारी नामांयित मुद्रिका अने उत्तरीय वस्त्र मुकीने यावत उत्तर दीधा
विना पाछो ग यो. ते निश्चे हे कुंडकोलीया ! ए अर्थ (वात) सत्य छे. ते वारे कुंड कोलीयो कहे, हा प्रसु ! ए
सर्व सत्य छे. ते वारे श्रमण भगवंत श्री महावीर देव कहेता हवा, हे कुंडकोलीया ! तमने धन्य छे. (जेम कामदे-
वने कहुं तेमज कुंडकोलीयने पण कहुं) ॥ १७३ ॥

१. A. B. F (प. बी. एफ) तुब्भं, D. E. (डी. इ.) तुब्भे २. A. (प.) पुब्वावरण्ह. का^० ;
F. (एफ.) पुब्वावरण्ह का^० . ३. F (एफ. मां वधारे) adds उत्तरिज्जंगं च ४. D. E. (डी. इ) तं चैव.
* १६६ थी १७० पाठ जुओ ५. A. B. F. (प. बी. एफ.) अत्थे समत्थे. ६. A. B. D. E (प. बी डी.
इ.) धण्णे. ७. A. B. D. E. (प. बी. डी. इ. मां नथी.) Omit. + ११३ पाठ जुओ, ८. A. D. E.
(प. डी. इ.) कामदेवे.

अर्थः—॥ १७४ ॥ अ० आर्य साधु । इ० प्रत्ये । म० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर स्वामि । स० श्रमण । नि० निग्रंथ (साधु) । य० वली । नि० साध्वी । य० वली । आ० आमंत्रि । ए० एम । ३० करे । ज० जी । ता० खरेखर । अ० हे आर्य । नि० गृहस्थ । गि० गृहस्थी मध्ये । व० रहता । णं० वली । अ० अन्य-तीर्थिनि । अ० अर्थ करी । य० वली । हे० हेतु (दलीले) ए० करी । य० वली । प० प्रश्ने करी । य० वली । का० कारणे करी । (पुरावा आपी) । य० वली । वा० पुलासा करी । य० वली । नि० निष्फळ । प० उत्तर । वा० बोलवानुं । क० करे । पढले सामी पाणस उत्तर आपवा निष्फळ थाय तेप करे तो । स० मर्मथं छो । पु० वली । अ० तमो हे आर्यो । स० श्रमण । नि० निग्रन्थ । दु० द्वा दशांगि । ग० गणधरे । पि० रनेल । अ० भ-णीने । अ० अन्यतीर्थिने । अ० अर्थ करी । य० वली । जा० वली । नि० निष्फळ । प० उत्तर । क० करवाने । सामा पाणसने उत्तर आपतो बंध करवाने ॥ १७४ ॥

मूळपाठः—॥१७४॥ “अजो” इ’ समणे जगवं महावीरे’ समणे’ निगन्थे’ निगन्थी’ य निगन्थी’ य
य आमन्तिता’ एवं वयासी । “ जइ ताव, अजो, गिद्धिणो’ गिहिमज्जा ” वसन्ता णं ‘अप्र-

१. A. B. D. E. F. (प. बी. डी. इ. एफ.) ति. ३. A. B. E. (प. बी. इ. मं. नथी.) Omit.
३. B. D. E. F. (बी. डी. इ. एफ.) समणा, ४. A. B. D. E. F. (प. बी. डी. इ. एफ.) निगन्था.
५. A. B. (प. बी.) आमन्तेता ६. A. B. E. F. (प. बी. एफ. जी.) ० मज्जे. ७. D. E. (डी. इ.) वसन्तो. B. D. E. F. (बी. डी. इ. एफ. मं. नथी.) Omit नं. ८. D. E. (डी. इ.) अनुत्थिब.

लुब्धिं अट्टेहि य 'हेजहि य 'पसिणेहि य कारणेहि य 'वागरणेहि य निष्पट्टप-
सिणवागरणे 'करेन्ति, सक्का 'पुणाइं, अज्जो, समणेहिं निगन्थेहिं दुवाअसज्जं गणि-
पिम्भं' अहिज्जमाणेहिं अन्नउत्थिया अट्टेहिं' य 'जाव* निष्पट्टपसिणा' करित्तए' ॥ १७४ ॥

भावार्थः—॥ १७४ ॥ हे आर्यो ! एम संबोधय वचने श्रमण भगवंत श्री महावीर देव साधु साध्वीने तेडावीने
एम फहेता हवा हे आर्यो ! जुओ आ गृहस्य गृहस्यावासमांहि वसता थकां अन्य तीर्थिने अर्थे करी, हेतुए करी,
प्रश्ने करी, कारणे करी, खुलासा करी, अन्य तीर्थिना प्रश्ननुं निराकरण करी शके छे अने तेना प्रश्न खोटा ठ-
रावी सत्य उत्तर दइ शके छे तो हे आर्यो ! श्रमण निग्रयो ! तमे तो द्वादशांगीना भणनारा छो तेथी अन्यतीर्थिने
अर्थे करी यावत खुलासे करी तमे पण जीतजो ॥ १७४ ॥

१. A. (प.) हित्ति, D (डी.) हित्ति; E F. (इ. पफ.) हेउहि २. B. F. G. (बी. पफ.)
जी) पसणेहि. ३. F. G. (पफ. जी. मां नथी.) Omit. ४. A. B. F. (प. बी पफ) करेत्ति, D.
E (डी. इ.) करेइ ५. D. E. G. (डी. इ. जी.) पुणाइ. ६. D. E. (डी. इ.) ° पिडयं. ७. D. (डी.)
अत्थेहि. ८. B F (बी. पफ. मां नथी.) Omit * पाछला पेरेआफमां वाकीनुं लेउं. ९. A. D. E. (प.
डी. इ.) ° पसिणं B. (बी.) ° पसिणि; F. (पफ.) ° पसिण, G. (जी) ° पसणे १०. B. D. E.
G. (बी. डी. इ. जी.) करेतप.

अर्थः—॥ १७५ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । स० श्रमण । नि० निग्रन्य साधुओ । य० वळी । नि० सा-
ध्वीओ । य० वळी । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर स्वामिने । त० तेहज । ति० एम सावो । ए० ए ।
अ० अर्थ । त्रि० विनये करी । प० सांभळे ॥ १७५ ॥

मूळपाठः—॥ १७५ ॥ तए णं समणा निगन्था यं निगथीउं य समणस्स जगवउं
महावीरस्स^३ “ तह ” ति एयसट्ठं विणएणं पन्निमुणेन्ति^३ ॥ १७५ ॥

भात्रार्थः—॥ १७५ ॥ एवुं श्रमण भगवंत श्री महावीरनुं वचन सांभळीने साधु-साध्वी त्हेत प्रमाण करे अने
ए अर्थ विनये करीने सांभळे ॥ १७५ ॥

अर्थः—॥ १७६ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । से० ते । कु० कुण्डकोलिकुं । स० श्रावक । स० श्रमण । भ०
भगवंत । म० महावीर स्वामिने । वं० वांदी । न० नमी । न० नमीने । प० प्रभ । पु० पुढे । पु० पुछीने । अ०
अर्थ । आ० ग्रहे । आ० प्रहीने । जा० जे । ए० वळी । दि० दिसायी । पा० आवेल । ता० ते । ए० एज । दि० दि-
साए । प० पाछो । ग० गयो ॥ १७६ ॥

१. A. B. D. E. G. (प. बी. डी. इ. जी. मां तथी.) Omit; य निगमयीओय. २. A. B. D. E.
(प. बी. डी. इ. मां तथी.) Omit. ३. A. B. D. (प. बी. डी.) ° सुणेति. E. F. (इ. एफ.)
° सुणेइ; G. (जी.) ° सुणति.

मूळपाठः—॥ १७६ ॥ तए णं से कुएरुकोलिए समणोवासए^१ समणं जगवं^२ महावीरं
वन्दइ नमंसइ, २ ता पसिणाइं पुब्बइ, २ ता अट्टमादियइ, २ ता^३ जामेव दिसं^३ पाळञ्जूए,
तामेव दिसं^३ पद्दिगए^३ ॥ १७६ ॥

भावार्थः—॥ १७६ ॥ ते वारे ते कुंडकोलीयो श्रावक श्रमण भगवंत श्री महावीर देवने वांटी नमस्कार करी
प्रश्न पुछी अर्थ धारिने जे दिशाएथी आव्यो हंतो ते दिशाए पाछो गयो ॥ १७६ ॥
अर्थः—॥ १७७ ॥ सां स्वामी (महावीर देव) । व० वाहार । ज० जनपद देशमां । वि० विहार ।
वि० करे ॥ १७७ ॥

मूळपाठः—॥ १७७ ॥ सामी^१ वहिया जणवय विहारं विहरइ ॥ १७७ ॥

भावार्थः—॥ १७७ ॥ श्रमण भगवंत श्री महावीर देव त्यांथी विहार करी बाहिर जनपद देशने विषे विचरे ॥ १७७ ॥
अर्थः—॥ १७८ ॥ त० ते वारे । जं० बळी । त० ते । कु० कुण्डकोलिक । स० श्रावक । व० घणा । सी०
सीयलत्रत । जा० यावत । भा० भावतायका । चो० चौद । सं० वरस । व० अतिक्रमे । प० पनरसुं । सं० वर-
सने । अं० आंतरे । व० वर्तता । अ० एकदा । क० प्रस्तावे । ज० जेम । का० कामदेव । त० तेम । जे० वडा ।
पु० पुत्रने । ठ० (वडेरा ठामे) स्थापिने । त० तेमज । पो० पोसहसालाए । जा० यावत । थ० धर्म । प० पन्नति ।

१. A. B. D. E. G. (प. बी. डी. इ. जी मां नथी.) Omit. २. A. B. D. E. F. (प. बी. डी.
इ. पफ. मां नथी.) Omit ३. F. (पफ.) दिसि. ४. B. (बी.) only गण; D. E. (डी. इ.) पडिगया.

उ० अंगिकार करतो । वि० विचरे । ए० एम । ए० अगीयार । उ० श्रावक । प० पडिमाओ ॥ १७८ ॥

मूळपाठः—॥ १७७ ॥ 'तए णं तस्स कुएणकोलियस्स समणोवासयस्स' 'बहुहिं
सील जाव' 'जावेमाणस्स' 'चोदिस संवहराइ', वड्ढन्ताइ' । पणरसमस्स' संवहरस्स अन्त-
रा वट्टमाणस्स अन्नया कथाइ जहा कामदेवो तहा जेट्टपुत्तं उवेत्ता' तहा पोसहसालाए
जाव' धम्मपणत्ति' । उवसम्पज्जित्ताणं विहरइ । एवं एक्कारस्स उवासगयम्मिमाड* ॥ १७७ ॥

भावार्थः—॥ १७८ ॥ ते वारे ते कुंडकोलीयो श्रावक घणा शीलव्रतादिके करी पोताना आत्माने भावतो
यको चौद वर्ष गया पछी पंदरमां वर्षने मध्य भागे वर्तता जेम कामदेवे कर्तुं तेमज पोताना म्होटा पुत्रने कुंडुबने
विषे स्थापीने पीपधशालाए यावत महावीर देवनो पश्येलो धर्म अंगिकार करी विचरतो हवो. एमज इयार आ-
वकनी प्रतिज्ञा वही ॥ १७८ ॥

१. B (वी) ते for तप णं, D E. G. (डी. इ. जी. मां नथी.) Omit तप णं. २ A. B. D. E. G.
(प वी. डी. इ. जी. मां नथी) Omit. ३. A. D. E. F (प. डी. इ. एफ.) बहुहिं. * ६६ पाठ जुओ.
४. E. G. (एफ. जी.) चउइस. ५ A. B. C. D. G. (प. वी. सी. डी. जी.) संवच्छरा^०न्ता. ६
A. B. (प वी.) वीइक^०, D. E. (डी. इ.) विइक^० ७. A. B. (प वी. मां यधारे) add य
८. A. (प) जेट्टे पुत्तं. ९. A. G. (प. जी.) कुंडुवे वड्डित्था, D. (डी.) वुवेत्ता; E (इ.) ठवेइ २ ता;
F. (एफ.) वड्डित्ता. + ९२, ६६, ६९ पाठ जुओ. १०. D. E. (डी. इ.)^० पणणत्ती. x ७०, ७१ पाठ जुओ.

अर्थः—॥ १७९ ॥ त० तेमर्जे । जा० यावत् । सो० सौधर्म । क० कल्पे । अ० अरुणजज्ञ । वि० विमाने ।
जा० यावत् । अ० अन्त । का० करशे ॥ १७९ ॥

मूळपाठः—॥ १७९ ॥ तहेव^१ जाव* सोहस्मे कपे अरुणज्जए विमाणे जाव⁺ अन्तं
काहिइ^३ ॥ १७९ ॥

भाषार्थः—॥ १७९ ॥ तेमज मरणने अंते अणसण करी, काळने अत्रसरे काळ करी सौधर्म देवलोके अरुण
ध्वज नामे विमानने विषे उपन्यो; त्यां चार पत्योपम आयुष्यनी स्थिति पूर्ण करी मरीने महाविदेह क्षेत्रमां अव-
तरी सीद्धशे, यावत् सर्व दुःखनो अंत करी मोक्षमां जाशे ॥ १७९ ॥

अर्थः—॥ नि० समाप्त ॥ स० सातमा । अं० अंङ् । उ० उपासग । द० दशांगनुं । छ० छटुं । अ० अध्ययन
स० । समाप्त ॥ ७ ॥ ६ ॥

मूळपाठः—॥ निरुकेवो^३ सत्तमस्स^४ अङ्गस्स उवासाग्दसाणं वटुं अज्जयणं समत्तं ॥७॥६॥
भाषार्थः—समाप्त ॥ इति श्री सातमा अंग उपासग दशांगनुं छटुं अध्ययन पुरु थयुं ॥ ७ ॥ ६ ॥

१. A B (ण. वी. मा नथी) Omit * ८९-९०, १२४, १२५ पाठ जुओ + भगवती पाठुं ३०३-३०४,
पाठ १६८ जुओ. २ E. (६) काहिति, G (जी) सिद्धिहिइ. 101 अ० का०. ३. D E. G. (डी. इ.
जी. मां नथी) Omit. ४ A. B. D E F. (ए. वी डी इ' एफ. मा नथी.) Omit

सत्तमं अज्जयणं ॥

॥ सातलुं अध्ययन ॥

अर्थः—॥ स० सातमानी । उ० शरुआत ॥

मूळपाठः—॥ सत्तमस्स उल्लेखो' ॥

भावार्थः—॥ सातमानी शरुआत ॥

अर्थः—॥ १८० ॥ पो० पोलासपुर । ना० नामे । न० नगरै । स० सहस्र । अ० अंब । व० वन । उ० उ-
द्याने । जि० जित । स० सट्ट । रा० राजा ॥ १८० ॥

मूळपाठः—॥ १८० ॥ पोलासपुरे^३ नामं^३ नयरे । 'सहस्सम्भवणे उज्जाणे'^३ । जियससू
राया ॥ १८० ॥

१. D. E. G. (डी. इ. जी.) उक्खेवओ. २. G. prefixes (जी. मां प्रथम छे) तेणं सम्पणं तेणं
कालेण. G (जी) पुलासपुरे; A. B. D. E. F. (प. बी. डी. ई. एफ.) ° पुरं. ३. A. B. D. E. F.
(प. बी. डी. ई. एफ) ° रं ° णं.

भावार्थः—॥ १८० ॥ ते काल ते समयने विषे पोलासपुर नामे नगर हंछे, सहश्राण नामे उद्यान हंछे, जी-तशत्रु नामे राजा हतो ॥ १८० ॥

अर्थः—॥ १८१ ॥ तं ते । णं वळी । पो० पोलासपुर । न० नगरे । स० सदाळपुत्र । ना० नामे । कु० कुम्भकार । आ० गोसाळानो । उ० श्राधक । प० वसे छे । आ० आजीवीक (गोसाळानो) । स० सिद्धांत । ल० लाधयो छे । अ० अर्थ । ग० ग्रहो छे । अ० अर्थ । पु० पुछीने । अ० अर्थ निर्वायी छे । वि० ए अर्थ साचो ते निश्चे कर्यो छे । अ० ग्रहो । अ० अर्थ । सूत्रयो । अर्थयो । गुरु परंपरायी । अ० अस्थी । सि० हाडमांही मिजा-रुप । पे० प्रेम्ने । रा० रागथी । र० रंगाएल एटले धर्मना रागे करी रंगाएल । य० वळी । अ० हे यतीओ । आ० आडखावंत (हे आडखावंत यतिओ) । आ० आजीवीय । स० समय सिद्धांत गोसाळानो । अ० अर्थ । अ० ए । प० परमार्थ मुक्तिदायक । से० बीजा । अ० अनर्थ । ति० एय । आ० आजीविका । स० समय सिद्धांत ते साथे अ० पोतानो आत्मा । भा० भावतो । वि० विचरे ॥ १८१ ॥

मूळपाठः—॥ १८१ ॥ तच्च णं 'पोलासपुरे नगरे सदाळपुत्रे नामं' कुम्भकारे आजीवि-
उवासाए^३ परिवसइ । आजीवियसमयंसि लद्धट्टे गहियट्टे पुहियट्टे पुहियट्टे विण्हियट्टे अजि-

१. F. (एफ.) पुलस० २. E. btd (इ. मां वधारे) इट्टे, F. (एफ.) होत्या. ३. A. D. E.
G. (ए. डी. इ. जी.) आजीविउयासए; F. (एफ.) आजीविए उवासए.

गयट्टे' अट्टिमिंजपेसाणुशगरत्ते' य' "अयमाजसो आजी। वियसमए" अट्टं अयं परसट्टे से से "अणट्टे" "ति आजी वियससाणं अप्पाणं चावेमाणे दिहरइ ॥ १८१ ॥

भावार्थः—॥ १८१ ॥ ते पोलासपुर नगरने विपे आजीवीकापती (सुब, २ दुःख, ३ जीवतर, ४ मरण, ५ लाभ, ६ अलाभ, ए छ वस्तुनो पकनार गोसाळो मंखली पुत्र ते), नो थापक सदालगुत्र नामे कुंभार वसतो हतो. तेणे गोशाळना सिद्धांतना अर्थ लाधेला हता, अर्थ ग्रहेला हता, अर्थ पुढेला हता, अर्थ जाणेला हता, विशेषे अर्थ जाणेला हता अने गोशाळाना धर्मने विपे जेना हाड (आठ रुक्क प्रदेश), हाडनी मीजा (बीजा असंख्यात प्रदेश) रंगाणी हती अने आजीवीका मतनी अर्थ सत्य छे एम परम (उत्कृष्टो) अर्थ छे अने ए प्रिना बीजा तमाम अर्थ (धर्म), अनर्थ (खोटा) जाण्या छे. गोशाळाना धर्मने विपे अने तेना सिद्धांतने विपे पोताना आत्माने भावतो थकी विचरतो हवी ॥ १८१ ॥

अर्थः—॥ १८२ ॥ तं ते । शं० वली । स० सदाल । पु० पुत्रने । आ० आजीविक एट्टे गोसाळाना । उ० श्रावकने । ए० एक । हि० सूर्णनी । को० कोडी । नि० भूमिमां । प० टाटेल । ए० एक । व० न्याजे व्यापारे । प० युकेल । ए० एक । प० वरखवराणां । प० युकेल । ए० एक । व० वर्ग । द० दस । गो० गाय ।

१. G. (जी) Omit from अभिगयट्टे Down to ति (जी सा "अभिगयट्टे" यो "ति" सुधीनो पाठ नवी.) २. A. (प.) अट्टिमिंज० ; B. (वी.) अट्टिमिंज० ३. A. E. (प. प्फ. मां तयी) Omit. ४ B. (वी.) ० समट्टे. ५. D. E. F. G. (वी. इ. प्फ. जी.) अणिट्टे. ६. A. (प. मां वधारे) adds पक्.

सा० हजार । दस हजार गायतुं एक गोकुल एहं । व० एक गोकुल ॥ १८२ ॥

मूळपाठः—॥ १७२ ॥ तस्स णं । सद्दालपुत्तस्स आजीवत्तवासगस्स^३ एक्का^३ हिरस-
कोफी निहाणपत्ता^३ एक्का^३ वट्ठिपत्ता एक्का पविठ्ठरपत्ता एक्के^३ “वए दसगोसाह-
स्सिएणं वएणं ॥ १७२ ॥

भावार्थः—॥ १८२ ॥ ते सदाल पुत्र गोशालाना श्रावकने एक कोडी सोनैया धरती मांहि दाटेला हता,
एक कोडी सोनैया व्यापारमां वट्ठिए हता अने एक कोडी सोनैयानो घर वाखरो हतो. दश हजार गाए एक
गोकुल याय तेहुं एक गोकुल हतुं ॥ १८२ ॥

अर्थः—॥ १८३ ॥ त० ते । णं० वली । स० सदाल पुत्रने । आ० गोशालाना । उ० श्रावकने । अ० अ-
त्रमित्रा । ना० नामे । भा० भार्या । हो० हती ॥ १८३ ॥

मूळपाठः—॥ १७३ ॥ तस्स णं सद्दालपुत्तस्स आजीवित्तवासगस्स^३ अग्गिमित्ता^३

१. F (एफ.) आजीवित्ता^३ ; २. B. G. (बी जी) एका. ३. F. G. (एफ. जी.)^० पउत्ताउ, ४
A. B. D (ए बी. डी. मां फक्त) Only वट्ठिपवित्थरपत्ता, E (इ.) वट्ठिपवित्थरपत्ता, G. (जी) वट्ठिप-
उत्ताउ पवित्थरपत्ताउ. ५. A. B. F. G. (ए. बी. एफ. जी) एणे ६. B. D. (बी. डी.) इयए; B.
(बी. मां पछी) afterwards व्वएणं ७. B. (बी. मां नथी.) Omit. ८. A. B. D. E. F. G. (ए.
बी. डी. इ. एफ. जी. मां नथी.) Omit. ९. G. (जी.) अग्गिमित्ता.

नामं जारिया होठा' ॥ १७३ ॥

भावार्थः—॥ १८३ ॥ ते सदात्र पुत्रने अधिमिया नामे भार्या हती ॥ १८३ ॥

अर्थः—॥ १८४ ॥ त० ते । नं० वली । स० सदात्रपुत्र । आ० गोमाताना । उ० श्रावकने । पो० पोन्ना-
स । पु० पुर । न० नगरनी । व० बाहेर । प० पांचसे । क० दूकाने । हो० हती । त० न्यां ।
नं० वली । व० यणा । पु० पुरयो । दि० गरीब । भ० खोराकनी । तंगोवाळा एट्ठे पेट तराणीया । क० नि-
त्य । क० नित्य-इरोज । व० यणा । क० करवडा (चरवडा) । य० वली । वा० मोटा चरवडा । य० वली ।
पि० गाढवा कुंडा । य० वली । व० घटाडु । य० वली । अ० अर्ध । य० घडा । य० वली । क० कळश । य०
वली । अ० मोटी माण ('गोळा) । य० वली । ज० पाणीना ठाम डांकवाना बुआरा-डांकणोयुं । य० वली ।
उ० कोठी तेल नाखवाना भाजन । य० वली । क० करे । भ० बीजा । य० वली । से० ते । व० यणा । पु० पु-
ह्यो । दि० गरिब । भ० खोराकनी तंगोवाळा एट्ठे पेट तराणीया । क० नित्य । क० नित्य । ते० ते । व०
यणा । क० करवडा । य० वली । जा० याचत । उ० कोठी । य० वली । रा० राज । व० माणें मांडो । वि०
पेट भरवानी विधि । क० करता । वि० विचरे ॥ १८४ ॥

मूळपाठः—॥ १७४ ॥ तस्स णं सदात्रपुत्रस्स आजीवित्रवासगस्स' पोसासपुरस्स

१. B. D. E. N. G. (श्री. डी. इ. एफ. जी. मां नयो.) Omit. २. D. E. (डी. इ. मां फल) आ
जीवियस्स N. (एफ.) आजीवियइवासगस्स.

नगरस्स वहिया पञ्च^३ कुम्भकारावणसया होढा । तच्छ^३ णं वहवे पुरिसा दिस्सन्नइत्त-
वेयणा^३ कद्धाकद्धिं^३ वहवे करए य वारए य पिहरए^३ य घरए य अरुधरए^३ य कल-
सए य अलिञ्जरए^३ य जम्बूलए^३ य उट्टियाउ य करेन्ति, अन्ने य से^३ वहवे पुरिसा
दिस्सन्नइत्तवेयणा^३ कद्धाकद्धिं^३ तेहिं बहूहिं करएहिं^३ य जाव^३ उट्टियाहि य रायमग्गंसि
वित्तिं कप्पेमाणा^३ विहरन्ति^३ ॥ १७४ ॥

भावार्थः—॥ १७४ ॥ ते सदाल पुत्र गोशालाना श्रावकने पोलासपुर नगरनी बाहिर पांचसे कुंभारना हाट

१ G. (जी मां) Reads पंचसय कुंभकारावणस्स २ B. (बी.) तस (?), D E. F. G. (डी.
इ. एफ. जी.) तस्स. ३. A B. (ए बी) दिण्णभयिभत्तवेयणा, D. (डी.) दिण्णभच्चिभत्तांन्दणा, E.
(इ.) दिण्णभत्तिभत्तावेदणा, F. (एफ.) दिन्नभइए भत्तवेयणा, G. (जी.) दिण्णभत्तवेइणा. ४. D. E. G.
(डी. इ. जी) ° कळं ५. A. (ए.) पिउएए, B. F. (बी एफ.) पिउए ६ G. (जी. मां नथी.) Omit,
अइ^० य ७. D. (डी.) अलिञ्जरए, E. (इ.) अलिञ्जर ८ F. (एफ) जंबुलए. ९. A. (ए.) करेत्ति,
B. (बी.) करित्ति, F. (एफ.) करिन्ति १०. D E. (डी. इ. मां नथी.) Omit से. ११. A. B. F.
(ए. बी एफ.) दिन्न^०, D E (डी. इ.) दिण्णभत्तदिण्णवेयणा, G. (जी) दिण्णभच्चिभत्त १२. D. E. (डी.
इ.) करएहिं, Omit. य (य नथी) * पाछला वाक्यमां वाकीनो पाठ जुओ १३. B (बी.) कप्पेमाणे,
१४. A. E. G. (ए इ जी.) विहरइ.

हतां, त्यां सदाळ पुत्रे केटलाएक पुरुषने मूल्य (नाणुं) आपवानुं करी एटले पगारथी राखेला हता. केटलाएक पुरुषने जेटली मजुरी थाय ते प्रमाणे मूल्य आपवानुं करीने राखेला हता. केटलाएकने खावा' मांः राखेला हता, केटलाकने कण (कोरु अनज) आपवानुं करी राखेला हता, एम घणा सेवकोने (नोकरोने) राखेला हता. (आ सर्व नोकरो वासण घडनाराज हता) ते पाणीना घडा, गाडवा, थाली, सानका, हांडलो, घी टेलना घडा, पाणी भरवाना म्होटा गोळा, माण्य, फोठी, दोणी, वाढी, सकोरा (रामपातर) प्रमुख घणा, माटीना वासण दीन दीन प्रत्ये वनावता हता. वासण करनारा सिवाय बीजा घणा पुरुषने मूल्य नया भोजन आपीने दिन दिन प्रत्ये राज्यमार्गने विषे ते वासणने वेची आजोविका करतो थको विचरतो हवो ॥ १८४ ॥

अर्थः—॥ १८५ ॥ त० ते वारे । णं० बळी । से० से । स० सदाळपुत्र । आ० गोसाळानी । उ० श्रावक । अ० एकदा । क० प्रस्तावे । पु० पाडला पहोर । का० काळ । स० समये । जे० ज्यां । अ० अशोक । व० वन । ते० त्यां । उ० आवे । उ० आवीने । गो० गोसाळा । म० मंखली पुत्रनी । अ० पासे । ध० धर्म । प० पकती । उ० सांभळी । अंगिकार करी । वि० विचरे ॥ १८५ ॥

मूळपाठः—॥ १८५ ॥ तए णं से सदाळपुत्रे आजीविर्लवासए अन्नया' कयाइ' पु-
वावरएहकालसमयंसि' जेणैव असोगवणिया' तेणैव उवागहइ, इत्ता' गोसाळस्त

१ A. (प) अणदा. २. A. (प.) कदाइ; B. G. (बी. जी.) कयाइं ३ E. (इ.) पुढावरण०
४. F. (एक.) ० वणियाप. ५ D. E. F. G. (डी. ई. ए. एफ. जी. एम. एन.) Omit २ त्ता

मङ्गलपुत्रस्तस्य अन्तियं धम्मपत्तिसिं उवसम्पज्जिन्नाणं विहरइ^३ ॥ १७५ ॥

भावार्थः—॥ १८५ ॥ ते गोशाळानो श्रावक एकदा प्रस्तावे मध्यान्ह समयने विषे ज्यां अशोक वाडी हती त्यां आवीने गोशाळा मंखली पुत्रना समीपनो धर्म परुपेलो ते अंगिकार करीने विचरतो हवो ॥ १८५ ॥

अर्थः—॥ १८६ ॥ तं ते वारे । णं वळी । तं ते । स० सदालपुत्र । आ० गोसाळाना । उ० श्रावक पासे । ए० एक । दे० देव । अ० पासे । पा० प्रगट ययो ॥ १८६ ॥

मूळपाठः—॥ १७६ ॥ तए णं तस्स सदाब्बपुत्रस्स आज्ञीविड्वासगस्स एगे देवे अन्तियं पाउब्बविद्या ॥ १७६ ॥

भावार्थः—॥ १८६ ॥ ते वारे ते सदालपुत्र गोशाळाना श्रावकनी पासे एक देवता प्रगट थयो ॥ १८६ ॥

अर्थः—॥ १८७ ॥ तं ते वारे । णं वळी । से० ते । दे० देवता । अ० आकाशे । प० रहीने । स० पु-
घरी आदि आभरणे करी । जा० यावत । प० वस्त्र पेहेरे । स० सदाल पुत्र । आ० गोसाळाना । उ० श्रावकने ।
ए० एम । व० कहे । ए० इयां । णं वळी । दे० हे देवाणुप्रिय । क० काले । इ० इयां । म० मोटो । मा० माहा-
नुभाव । उ० उपनुं छे जेने । णा० ज्ञान । दं० दर्शन (चारित्रनो) । ध० धरनार । ती० अतीत काळ । प०
वर्तमान काळ । अ० अनागत काळनो । जा० जाण । अ० अरिहंत । जि० जीन । के० केवळी । स० सर्वज्ञ ।

१ E (इ.) अतिप. २ A (प) विहरंति ३. A, Reads Ouly (प. मां फक्त छे.) तस्स णं.

४. B. G. (बी. जी.) पक्के; D. E. (डी. इ) पक्के.

स० सर्व । द० दर्शनी । ते० त्रिलोके । व० दीढी । म० महिमा जेनी । पू० पूजनीक । स० सहित । दे० देवता । म० मनुष्य । अ० असुर कुमार सहित । लो० लोकने । अ० अर्चनीक । पूजनीक । व० वंदनीक । स० सत्कारवा योग्य । स० सन्मान करवा योग्य । क० कल्याणकारी । म० भंगळकारी । दे० देवसमान । चे० ज्ञानवंत (पवित्र) । जा० यावत । प० सेवा करवा योग्य । त० रुडा । क० कर्मरूप । सं० सपदा । स० संयुक्त । तं० तेने । णं० वळी । तु० तमे । वं० वांढजो । जा० यावत । प० सेवा करजो । पा० पाढीहारं । पी० वाजोठ । फ० पाढीशुं । सि० सेजा । सं० संथारो त्रणां माटे । उ० आमंत्रण करजो । दो० ने वार । पि० वळी । त० त्रणवार । पि० वळी । ए० एम । व० कहे । व० कहीने । जा० जे । ए० वळी । दि० दिशाथी । पा० प्रगट थयो हतो । ता० तेज । दि० दिशाए । प० पाछो गयो ॥ १८७ ॥

मूळपाठः—॥ १८७ ॥ तए णं से देवे अन्तत्रिक पन्निवन्ने सखिद्धिणियाइं जाव* परि-
हिए^१ सद्दालपुत्तं आज्ञीविठवासयं एवं वयासी । “एहिइ^२ णं, देवाणुप्पिया, कद्धं इहं म-
हामाहणे^३ उप्पन्नाणणदंसणधरे तीयपनुपन्नमणागयजाणए” अरहा जिणे केवली सब्बसु

* ११३ पाठ जुओ १ A (प.) prof. पवर, F (पफ.) roads. पहिरिप. २ A (प.) पहीते, B: (बी) पहिते, F. (पफ) पहित्ति, D E. (डी. इ.) पहित्ति, G (जी.) पइ. ३ A. B (ए बी) ण्णण ०: ४. D. (डी) तीयपडुपण्णणागयजाणए, E (इ.) तीयपडुपण्णणागय जाणए, G. (जी.) ईयपडुपण्णणागयजाणए; B. (बी.) तीययडिपडुपण्णणागयजाणए, F. (पफ.) तीयपकनुपन्नमणागय जाणए.

सवदरिस्ती^१ तेतोक्ववहियमहियपूइए^२ सदेवमणुयासुरस्स^३ लोगस्स अच्चणिल्लो वन्दणिल्लो
सक्कारणिल्लो^४ सम्माणणिल्लो कद्धाणं मङ्गलं देवयं चेइयं जाव^५ पज्जुवासणिल्लो तच्चकम्मस-
म्पयासम्पउत्ते^६ । तं^७ णं तुमं वन्देज्जाहि^८ जाव^९ पज्जुवासेज्जाहि,^६ प्राग्गिहारिणं^९
पीढफलगसिज्जारंथारणं^{१०} उवनिमन्तेज्जाहि^{११} ॥ दोच्चं पि तच्चं पि^{१२} एवं वयइ,^{१३}
इत्ता जामेव दिसं^{१४} पाउब्भूए तामेव^{१५} दिसं^{१६} पग्गिणए^{१७} ॥ १८७ ॥

१. A. (प.) ° दरिस्ती, E F. (इ. पफ.) ° दरसी. २. D G. (डी. जी.) तिलोक्क ° ; F. (पफ.)
तिलोक्क °, I. (इ.) तिलोय °, E. (इ.) Omit वहिय. ३. G. (जी.) सदेव °, A. (प.) ° माणुया °,
D E. (डी. इ.) ° सुरलोगस्स. ४. D. E G. (डी इ. जी. मां नथी) Omit from सक्कारणिल्लो
Down to चेइयं) A. B F. (प. वी पफ.) pref. पूयणिल्लो. + विणणं (उववाइ पाठ २ मांयी)
नुमेरयो. ५. A. C. A. (प. जी. प.) तच्चकम्म °. B. (वी. मां नथी) Omit. सम्पया. G. (जी.)
संपकोत्ते. ६. A. G. (प. जी.) त, B. D. E F. (वी. डी इ. पफ.) ते. ७. F. (पफ.) वदिज्जाहि.
× शुओ पाठ ९- ८. D. E. F. (डी. इ. पफ.) पज्जुवासिज्जाहि. ९. A. (प.) पडिहारिणं. १०. G. (जी.)
° सथारेणं. ११. A. (प.) उवनिमन्तेज्जाहि, D. E. (डी. इ.) उवणिमंतिज्जासि, F. (पफ.) उवनिमं-
तिज्जाहि. १२. B. (वी. मां नथी) Omit तच्च पि १३. D. (डी.) वदइ, B. (वी) वयंति; F G.
(पफ. जी.) वयसी. १४ F. (पफ.) दिसं. १५. A. B. reads जाव for तामेव दिसं (प. वी. मा) “ ता-
मेव दिसं ” ने वद्दुं षे “ जाव ” छे. G. (जी. मां मात्र) only तामेव (नथी.) Omit दिसं. १६. G. (जी.) गप

भावार्थः—॥ १८७ ॥ ते देव आकाशने विषे अंतरिक्ष (अघर) रहीं, घुघरीना झणकारा करतो यावत
 भला वस्त्र पेहेरीने सहालपुत्र गोशाळाना थावकने एम कहेतो हवी, हे देवने वल्लभकारी ! जे सुक्ष्म । बादर सर्व
 जीवने “ म्हणो ” “ म्हणो ” शब्दना कहेनारा छे, जेने भंपूर्ण ज्ञान, दर्शन, उत्पन्न यष्टुं छे, अतित (गयो
 काळ), अनागत (आवतो काळ), वर्तमान ए त्रणे काळनी सर्व वातने जाणनारा छे, जे रागद्वेषने जीतनारा
 छे, जे अरिहंत, तीर्थंकर केवळी छे, जे सर्व जाणनारने सर्व देखनार छे, जे त्रण लोकने विषे आश्चर्यरूपे चंदनिक,
 पूजनिक छे, जे सदाय सर्व देव, मनुष्य, असुरकुमाररूप लोकने अर्चवा योग्य छे, वांदवा योग्य छे, नमस्कार करवा
 योग्य छे, पुजवा योग्य छे, सत्कार करवा योग्य छे, सन्मान देवा योग्य छे, कल्याण (संपत्तिनी वृद्धि करनारा)
 कारो छे, मंगळ (विघ्नने विनाश करनार) कारी छे एवा अरिहंत देव, चित्तने प्रसन्नकारी यावत सेवा करवा
 योग्य छे, सत्य, क्रियानी संपदाए करी सहित छे, एवा प्रभु काले प्रभाते अहिं आवसो तेने तमे वांदजो यावत तेनी
 सेवा भक्ति करजो, तेने पाढीयारा, तमारा घरना पाठ-पाटला, वाजोठ, ओठींगण देवाना पाटीया, उपाश्रय, डाभ
 प्रमुखनी पयारो आपजो. एम वे, त्रणवार कहीने जे दीशाएथी ते देव आव्यो हतो ते दिशाए पाछो गयो ॥ १८७ ॥

अर्थः—॥ १८८ ॥ तं ते वारे । णं वळी । तं ते । स० महाल पुत्रने । आ० गोसाळाना । उ० श्रा-
 वकने । ते० ते । दे० देवे । ए० एम । तु० कळे । स० यके । इ० एहवा । रु० प्रकारनो । अ० मनमां विचार ४ ।
 स० उपनो । ए० एम । ख० निश्चे । म० माहारा । ध० धर्म । आ० आचार्य । य० धर्मना । उ० उपदेशना दा-
 तार । गो० गोसाळो । म० मबलिपुत्र । से० तेज । णं० वळी । म० मोटो । मा० महासुंभाब । उ० उपसुं । णा०

ज्ञान । दं० दर्शननी । ध० धरणहार । जा० यावत । त० हडा । क० कर्तव्य । सं० संपदा । सं० संहित । से०
ते । णं० वळी । क० काले । इ० इहां । ह० उतावळी । आ० आवशे । त० ते वारे । णं० वळी । तं० तेने । अ० हुं ।
वं० वांदीश । जा० यावत । प० भक्ति सहित सेवा करीश । पा० पाढीयां । जा० यावत । उ० आमंत्रीश ॥ १८८ ॥

मूळपाठः—॥ १८७ ॥ तए णं तस्स सद्दालपुत्तस्स आजीविठ्ठासगस्स तेणं^१ देवेणं^२
एवं बुत्तस्स समाणस्स श्मेयारूवे अज्जहिए^४ प^५ समुप्पन्ने । “ एवं खलु ममं धम्मायरिए^३
धम्मोवएसए गोसाले मङ्गलियुत्ते, से णं महामाहणे उप्पन्नणाणदंसणधरे^३ जाव^४ तच्चकम्म-
सम्पयासम्पउत्ते,^३ से णं कद्धं इहं हवमागह्तिस्सइ । तए णं तं^५ अहं वन्दिस्सामि जाव^५
पङ्गुवासिस्सामि पाग्निहारिएणं^६ जाव^५ उवनिमन्तिस्सामि ” ॥ १८७ ॥

भावार्थः—॥ १८८ ॥ ते वारे ते सद्दालपुत्र गोशालाना श्रावकने ते देवे एम कळाथी तेना मनमां एवो
अध्यवसाय उपन्यो के एम निश्चे मारो धर्माचार्य, धर्मोपदेशक गोशालो मंखलीपुत्र तेज महामाहन छे, तेने ज
संपूण ज्ञान दर्शन उत्पन्न थयुं छे अने तेज यावत सत्य क्रियानी संपदाए करी सहित छे, ते काल प्रभाते इहां

१ E F. (इ एफ मां नथी) from तेण to समाणस्स. * ६६-७३ पाठ जुओ. २. B (बी. मां नथी)
Omit. ३. A B (ए बी.) ° ण्णाण °, F (एफ.) ° नाण ° + आगलो पेरा जुओ ४. F. (एफ.)
तच्चं कम्मं, G. (जी.) तवकंम, E. G. (इ जी मां नथी.) Omit सम्पया. ५. D. E (डी. इ मां
नथी.) Omit. तं. x ९ पाठ जुओ ६. A. (ए) पडिहारिएणं. ७. D. E. (डी. इ. मां नथी.) Omit.

आवशो ते वारे तेने हुं वांदीशं यावत तेनी सेवा भक्ति करीश अने पाढीहारा मारा घरना पाट-पाटलादिक सर्वे
तेमने आंभवीश ॥ १८८ ॥

अर्थः—॥ १८९ ॥ तं ते वारे । णं० वली । क० काले । जा० यावत । ज० सूर्ये उगे । स० श्रमण । भ०
भगवन् । म० महावीर । जा० यावत । स० समोसर्था (पथार्या) । प० परिखदा । नि० वांदवा निकळी ।
जा० यावत । प० भगवंतने आवी वांधा ॥ १८९ ॥

मूळपाठः—॥ १८९ ॥ तए णं कद्धं जाव* जलन्ते समणे जगवं महावीरे जाव* समो-
सरिए । परिसा निग्गया जाव* पंज्जुवासइ^१ ॥ १८९ ॥

भावार्थः—॥ १८९ ॥ ते वारे बीजे दिवसे प्रभाते सूर्ये उये श्रमण भगवंत श्री महावीर देव त्यां समोसर्था,
प्रखदा नीकळी, प्रशुने वांदी यावत सेवा भक्ति करया लागी ॥ १८९ ॥

अर्थः—॥ १९० ॥ तं ते वारे । णं० वली । से० ते । स० सद्दालपुत्र । आ० गोसालानो । उ० श्रावक ।
इ० पृहवी । क० कथा । ल० सांभळे । स० थके । ए० एम । ख० निधे । स० श्रमण । भ० भगवंत । म०
महावीर । जा० यावत । वि० विचरे छे । तं० त्यां । ग० जाउ हुं । णं० वली । स० श्रमण । भ० भगवंत । म०
महावीरने । वं० वांडु । जा० यावत । प० सेवा करुं । ए० एम । सं० विचारे । सं० विचारीने । ण्हा० न्हायो ।

१. A (प.) कहि. ० * ६६ पाठनी फुटनोट जुओ + ९ मा पाठनी फुटनोट जुओ. * ९ मो पाठ जुओ.

२. B. (पक.) पञ्जत्रासति

जा० यावत् । पा० प्रायश्चित्त लङ् । सु० शुद्ध । प्पा० प्रवेश करवा योग्य । वञ्च । जा० यावत् । अ० अल्पभार । म० मूल्य घर्णां । आ० आभरणयी । अ० शणमार कर्षो । स० शरीरे । म० मनुष्य । व० वर्ग । प० परवर्षी । सा० पोताना । नि० धेरथी । प० नीकळे । प० नीकळीने । पो० पोलासपुर । न० नगर । म० मध्यो । म० मःय । नि० नीकळे । नि० नीकळीने । जे० ज्यां । स० सहस्र । अ० अम्ब । व० वन । उ० उद्यान । जे० ज्यां । स० श्रमण । भ० भगवंतं । म० महावीर स्वामि । ते० त्यां । उ० आवे । उ० आवीने । ति० त्रणवार । आ० आत्माने नमाडी । प० प्रदक्षीणा । क० करे । क० करीने । वं० वांदि । न० नमस्कार करे । न० नमस्कार करीने । जा० यावत् । प० सेवा करे ॥ १९० ॥

मूळपाठः--॥ १९० ॥ तए णं से सहालपुत्ते आजीविड्वासए इमीसे कहाए लच्छे
समाणे, “ एवं खलु समणे जगवं महावीरे^१ जाव^२ विहरइ,^३ तं गहामि णं समणं जगवं
महावीरं वन्दासि जाव^४ पज्जुवासामि, ” एवं सम्पेहेइ^५, शत्ता^६ एहाए जाव^७ पायहित्ते
सुद्धप्पावेसाइं^८ जाव^९ अप्पमहग्घात्तरणालङ्किय सररीरे^{१०}; मणुस्सवगुराप रिगए साळं

१. D. (डी. मां नथी.) Omit. * २ पाठ जुओ २ D. (डी.) विहरति + ९ पाठ जुओ. ३. F. (एफ) संपेहिइ, G. (जी.) संपेहिइ. ४. D. E. (डी. इ. मां नथी) Omit. शत्ता x ११ पाठ जुओ.
५. A B. D. E. (ए. बी. डी. इ. मां फक्त) Only सुद्धप्पा अप्प. ६. A. B. D. E. F. G. (ए. बी. डी. इ. एफ. जी. मां नथी.) Omit. ७. F. (एफ.) सयाओ.

गिहाल पन्निखिक्कमइ,^१ शत्ता पोलासपुरं नयरं^२ मज्जं मज्जेणं निगहइ, रत्ता^३ जेणैव
सहस्सम्भवणे उज्जाणे जेणैव समणे नगवं महावीरे तेणैव उवागहइ, शत्ता तिक्खुत्तो
आयाहिणं पयाहिणं करेइ, शत्ता वन्दइ नमंसइ,^४ शत्ता जाव^५ पज्जुवासइ ॥ १९० ॥

भावार्थः—॥ १९० ॥ ते वारे ते सहल्लपुत्र आजीविकाप्रती श्रावके एवी वात मांभळी के एम निश्रे अहि
श्रमण भगवत श्री महावीर देव समोसर्पा छे तो हुं जाउं अने श्रमण भगवंत श्री महावीर देवने बांडु यात तेनी
सेवा भक्ति करूं. एम चित्तवीने स्नान करी यात पाछली मलीन अवस्था दूर करी तीलक (चांडोजी) प्रमुख
करी, शुद्ध पवित्र वस्त्र पहरेनी पोताना माणसोत्ता परिवारे परियर्यो यको पोताना घेस्धी नीकळी पोलासपुर
नगरनी मऱ्योमध्य थइ नीकळीने ज्यां सहश्रांवन उद्यान हतुं ज्यां श्रमण भगवंत श्री महावीर देव छे त्यां
आवीने त्रणवार आवर्तन दइ प्रदक्षणा करीने वांटी नमस्कार करी यात सेवा भक्ति करे ॥ १९० ॥

अर्थः—॥ १९१ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर । स० सदाल पुत्र ।
आ० गोसाळाणा । उ० श्रावकने । ती० ते । य० वळी । म० मोटी परसदाभाहे । जा० यावत । ध० धर्म । क०
कथा । स० संपूर्ण करे ॥ १९१ ॥

१ A B. D G. (प. बी. डी जी) पडिणिगच्छइ. २ A B. D. (प. बी. एफ.) नगरं. ३. A.
B. D. E (प. बी. डी. इ. मां नथी) Omit रत्ता. ४ A. B. (प. श्री. मां नथी) Omit. नमंसइ
रत्ता; F. (एफ. मां नथी.) Omit only रत्ता

मूळपाठः—॥ १ए१ ॥ तए णं समणे जगवं महावीरे सदाबपुत्तस्स आजीविउवास-
गस्स तीसे य महइ जाव* धम्मकहा समत्ता ॥ १ए१ ॥

भावार्थः—॥ १९१ ॥ ते वारे श्रमण भगवत श्री महावीर देव सदाबपुत्र गोशाळाना श्रावकने विस्तार सहित
महोदी धम कथा कही यावत धर्मरूथा संपूर्ण थइ ॥ १९१ ॥

अर्थः—॥ १९२ ॥ स० सदाबपुत्र । इ० एम आमंत्री । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर । स०
सदाबपुत्र । आ० गोशाळाना । उ० श्रावकने । ए० एम । व० कहे । से० ते । नू० निश्चे । स० हे सदाबपुत्र । क०
काले । तु० तमने । पु० पाछला पहोरना । का० काळ । स० समयने विषे । जे० ज्यां । अ० असोक । व० वन । जा०
यावत । वि० विचरे । त० ते वारे । गं० वळो । तु० तारीपासे । ए० एक । दे० देव । अं० समीपे । पा० प्रगट थयो ।
त० तेवारे । गं० वळी । से० ते । दे० देव । अ० आकाशे । प० रही । ए० एम । व० कहे । हं० हे । भो० अरे ।
स० सदाबपुत्र । तं० ते । चे० वळी । स० सर्व । जा० यावत । प० सेवा करे । से० से । नू० निश्चे । स० सदाब
पुत्र । अ० ए अर्थ । स० समर्थ छे । खरो छे ? । हं० हा स्वामि । अ० छे । नो० नहि । ख० निश्चे । स० सदा-
बपुत्र । ते० ते । दे० देवे । गो० गोसाळा । मं० मखलीपुत्रनुं । प० नाम आशी । ए० एम । बु० कहुं ॥ १९२ ॥

मूळपाठः—॥ १ए२ ॥ “सदाबपुत्ता” इं समणे जगवं महावीरे सदाबपुत्तं आजी-

१ F add (एफ मा वधारे) माहलियाय, ६ ११७ पाठ जुओ. २. A. B. G (ए. बी. जी.) दिइ

विर्लवास्यं एवं वयासी । “ से नूणं, सद्वालपुत्ता, कद्धं तुमं पुद्वावरणहकालसमयंसि^१
जेणैव असोगवणिया 'जाव' विहरसि^३ । तए णं तुब्बं^४ एगे देवे “अन्तियं पाउब्बविट्ठा ।
तए णं से “देवे अन्तलिकपन्निवन्ने” एवं वयासी । “ हं जो सद्वालपुत्ता, ”” तं चैव “सब्बं
जाव” “पञ्जुवासिस्सामि”” । से नूणं, सद्वालपुत्ता,^२ “अट्टे समट्टे ?” ॥ “ हंता, अट्ठि^{११} ” ॥
“ नो^{१२} खलु, सद्वालपुत्ता, तेणं देवेणं गोसावं मङ्गलपुत्तं पणिहाय^३ एवं बुत्ते ” ॥१९१॥

भावार्थः—॥ १९२ ॥ ते वारे हे सदालपुत्र ! एम संवोवनवचने श्रमण भगवंत श्री महावीर देव सदालपुत्रने
गोशाळाना श्रावकने एम कहेता हवा, एम निश्चे हे सदालपुत्र ! काले मध्यान समये तमे अशोकवाडीमां यावत
धर्मध्यान ध्याता विचरता हवा. ते वारे तमारी पासे एक देवता प्रगट थयो हतो ? ते देवता आकाशे रहीने
बोल्थो, अरे सदालपुत्र ! एम जे कथूं हतुं ते सर्व कथूं यावत तेनी सेवा करजे, तेनी उपाशना करजे, ते निश्चे

१. F (एफ) Only पुद्वावरणहकाले. २ D E. (डी इ.) Plet. तं. * १८५ पाठ जुओ. ३ A
(ए.) विहरसंति, B (बी) विरसि, D. E G. (डी इ. जी.) विहरइ, F (एफ.) विहरसि. ४.
A. (ए.) तुमं. I. (एफ) तुब्बे, ५. E. (इ) अंतिए ६ B D. E. G. (बी. डी. इ. जी. मा नथी) Omit
७. B F. (बी एफ) Only अंतलिकखे ८ D E. (डी इ.) जाव सब्बं + १८७-१८८ पाठ जुओ
९. A. G. (ए जी.) reads पञ्जुवासामि. १०. A F. (ए. एफ) अत्थे समत्थे. B. (बी) अत्थे समट्टे
११. B. (बी.) अत्थि. १२. B. D E. I. G. (बी. डी. इ. एफ. जी.) plet. तं १३ D E. (डी. इ.) पणिधाय.

हे सद्दालपुत्र ए अर्थ सत्य छे ! ते वारे सद्दालपुत्र कहे, हा, सत्य छे. ते वारे प्रभु कहे ते निश्चि हे सद्दालपुत्र ! ते देवे गोशाळा मंखलीपुत्र आश्री कहुं नथी ॥ १९२ ॥

अर्थः—॥ १९३ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । त० ते । स० सद्दालपुत्र । आ० गोसाळानो । उ० श्रावक । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीरे । ए० एम । वु० कञ्जे । स० छत्ते । इ० एहवो । रु० रूप । अ० चिनवे ४ । ए० आ । णं० वळी । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर । म० मोटा । मा० महान । उ० उपन्या । णा० ज्ञान । दं० दर्शनना । ध० धरणहार । जा० यावत । त० रुडा । क० कर्म । सं० संपदा । सं० सहित । तं० तो । से० श्रेय । ख० निश्चे । म० मारे । स० श्रमण । भं० भगवंत । म० महावीरने । व० वांदिने । न० नमस्कार करीने । पा० पाढीयाह । पी० पीठ । फ० पाटीयुं । जा० यावत । उ० आमंजु । ए० एम । सं० विचारे । सं० विचारीने । उ० उठे । उ० उठीने । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीरने । वं० वांदि । न० नमस्कार करे । न० नमस्कार करीने । ए० एम । व० कहे । ए० एम । ख० निश्चे । भं० हे पूज्य । म० मारा । पो० पोलासपुर । न० नगरनी । व० वाहर । प० पांचसे । कु० कुंभारना । आ० हाट । त० त्यां । णं० वळी । तु० तमे । पा० पाढीयाह । पी० पीठ । जा० यावत । सं० संथारी । ओ० ग्रहीने । वि० विचरो ॥ १९३ ॥

मूळपाठः—॥ १९३ ॥ तए णं तस्स सद्दालपुत्तस्स आजीविठ्ठवासयस्स समणेणं

ऋगवया^१ महावीरेणं^२ एवं वुत्तस्स समाणस्स इमेयारूवे^३ अज्जुहिए^४ ४^{३*} । “ एस णं स-
मणे ऋगवं महावीरे महामाहणे उप्पन्नणाणंदंसणधरे^५ जाव^६ तच्चकम्मसम्पयासम्प-
उत्ते^७ । तं सेयं खलु ममं^८ समणं ऋगवं महावीरं वन्दित्ता नमंसित्ता^९ पाप्फिहारिणं^{१०} पीढ
फलगं जाव^{११} उवनिमन्तित्तए^{१२} ” एवं सम्पेहेइ^{१३} शत्ता उट्टाण उट्टेइ, शत्ता समणं ऋगवं
महावीरं वन्दइ^{१४} नमंसइ, शत्ता एवं वयासी । “ एवं खलु, ऋन्ते, ममं^{१५} पोलास्सपुरस्स
नयरस्स^{१६} बहिया पअ कुम्भकारावणसया । तन्न णं तुब्भे पाप्फिहारियं पीढ जाव^{१७} संथा-
रयं^{१८} उगिण्हित्ताणं^{१९} विहरइ^{२०} ॥ १ए३ ॥

१ A. B. G (प वी जी. मां नथी) Omit, D E (डी इ) only ३ २ D E (डी. इ.) इमे
पयारूवे. ३. A. F. (प. एफ) हू=४, B (वी मा फक्त) only ४, D. (डी. मा फक्त) ५, E G.
(इ जी. मा नथी.) Omit. * ६६ पाठ जुओ ने ७३ पाठ ४ D E (डी. इ) Only उप्पणणाणे. ६.
A. B. D. F G (प. वी. डी. इ एफ. जी. मां नथी.) omit तच्च, E (इ) ° सपत्ते. ६ B D. E.
(वी. डी. इ) मम. ७ G (जी) नमुंस ° ८ D E. (डी इ.) पडिहारिण. ९ A. B G. (प
वी. जी.) ° फलड + १८७ पाठ जुओ. १०. G. (जी) सपेहइ. ११ D E. G. (डी इ जी) मम. १२
A. B. F. (प वी. एफ) नगरस्स. १३ E. (इ.) सथास्थिसि १४ A. B D F (प वी डी. एफ)
उगिण्हित्ताणं. १५. A. (ए.) विहरिइ, B D. E. F G. (वी. डी इ. एफ. जी.) विहरइ.

भावार्थः—॥ १९३ ॥ ते वारे ते सदालपुत्रने श्रमण भगवंत श्री महावीरदेवे एम क्को थके एवो आत्माने विषे भाय उपज्यो के एज श्रमण भगवंत श्री महावीर महामाहन संपूर्णे उत्पन्न थएला ज्ञान दर्शनना धणी यावत शुभ कर्मनी संपदाए करीने सहित छतो श्रेय निश्चे सुजने के श्रमण भगवत श्री महावीरने वांदी नमस्कार करीने पाढीहारा पाट पाटला प्रमुख निमंछु ? एम चिंतवी उठीने श्रमण भगवंत श्री महावीर देवने वांदी नमस्कार करी एम कहते हवो, एम निश्चे, हे प्रभु ! पोलासपुर नगरनी बाहिर मारा पांचसे हाट छे, त्यां तमे पाढीहारा, पाट, पाटला प्रमुख जे जोइए ते सुखेयी ग्रहण करीने विचरजो ॥ १९३ ॥

अर्थः—॥ १९४ ॥ त० ते वारे । ज० वली । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर । स० सदाल । पु० पुत्र । आ० गोसाळानो । उ० श्रावकनो । ए० ए । अ० अर्थ । प० सांभळे । स० सांभळीने । स० सदालपुत्र । आ० गोसाळाना । उ० श्रावकना । पं० पांच । कु० कुम्भकारना । आ० हाट । स० सोमांथी । फा० फासुक । ए० एषणीक । पा० पाढीहारा । पी० पीढ । फ० पाटीया । जा० यावत । सं० संथारो । ओ० ग्रहीने । वि० विचरे ॥ १९४ ॥

मूळपाठः—॥ १९४ ॥ तए णं समणे जगवं^३ महावीरे सदालपुत्तस्स आजीविड-
वासगस्स^३ एयमट्टं पफिसुणेश्, शत्ता सदालपुत्तस्स आजीविडवासगस्स^३ पञ्चकुम्भकारावणस-

१ A. B (ए वी मा नथी) Omit. २ A. B D E G (ए वी. डी. इ जी) Only आजी-
वियस्स. ३. D E (डी. इ. मां नथी.) Omit. A. B. F. G. (ए. वी. एफ. जी.) only आजीवियस्स

एषु फासुएसणिजं पामिहारियं पीढफलगं जात्रं संथारयं उगिण्हिताणं विहरइ ॥१९४॥

भावार्थ—॥ १९४ ॥ ते चारे श्रमण भगवंत श्री महावीर देव सदालपुत्र गोशाळाना श्रापकुनुं ए वचन सां-
भळीने, सदालपुत्र गोशाळाना श्रावंकना पांचसे कुंभारना हाट हता, त्यां जीवरहित निर्दोष पाट-पाटला यावत
संथारादिक याचीने त्यां कुंभारनी शाळायां त्रिचखा लाग्या ॥ १९४ ॥

अर्थः—॥ १९५ ॥ त० ते चारे । णं० वळी । से० ते । म० सदालपुत्र । आ० गोशाळानो । उ० श्रापक ।
अ० एकदा । क० प्रस्तावे । चा० वायरो । ह० लगाड्याने । को० पाटीना । भ० भाजन । अ० भंदरथी । सा०
साळायांहेथी । च० वाहर । नी० मुके । नी० मुकीने । आ० नडको । द० खवरावे ॥ १९५ ॥

मूळपाठः—॥ १९५ ॥ तए णं से सहावपुत्ते आली विठवासए अन्नया कयाइ वाया-
हयं कोबालचएणं अन्तो सावाहितो वहियानीणेइ रतां आयवंसि दलयड ॥१९५॥

१ B, F (बी. एक) फामुए पसणिरुजं. २ G. (जी. मां नथी.) Omit फकग. * १८७ सो पाठ
जुओ. ३. A (प) उगिण्हितायाण, B F. (बी. एक) उगिण्हिताणं, D E, G. (डी. इ. जी.) उगिण्हि-
त्ताणं ४ B. (बी.) चित्तंरुत्ति. ५. A F. (प. एक) कयाइ. ६ A, B. (प यो.) वायाहयं; A. F.
(एक. मां " वा " यधारे) add " वा " after 16. ७ B. (बी.) अणतो. ८. D E (डी. इ) यदित्तो.
B D, E, F. (बी. डी इ. एक. मां नथी) Omit रतां. १०. D, E. (डी. इ) आतपंसि, G. (जी.
मा) read 4 एवं से दलयति.

भात्रार्थः—॥१९५॥ तेवारे ते सद्दालपुत्र गोसाळाना श्रावक एकदा मस्तावे (सभे) कुंभारना काची माटीनां वासणो शाळामांद्दिथी वाहिर लावी तडके सुकावा सुके ॥ १९५ ॥

अर्थः—॥ १९६ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर । स० सद्दालपुत्र । आ० गोसाळाना । उ० श्रावकने । ए० एम । व० कहे । स० हे सद्दालपुत्र । ए० ए । णं० वळी । को० कुंभारना भ० भाजन । क० केस नीपज्यां ॥ १९६ ॥

मूळपाठः—॥ १९६ ॥ तए णं समणे जगवं महावीरे सद्दालपुत्तं आजीविज्जवासयं^१ एवं वयासी । “ सद्दालपुत्ता, एस णं कोलालज्जाए कउं ” ? ॥ १९६ ॥

भावार्थः—॥ १९६ ॥ ते वारे ते सद्दालपुत्र गोसाळाना श्रावकने श्रमण भगवंत श्री महावीर देव एम कहेता हवा, हे सद्दालपुत्र ! ए माटीना वासणो शी रीते वने ले ? ॥ १९६ ॥

अर्थः—॥ १९७ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । से० ते । स० सद्दालपुत्र । आ० गोसाळानो । उ० श्रावक । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीरने । ए० एम । व० कहे । ए० ए । णं० वळी । भं० हे पूज्य । पु० पहेलां । म० माटी । आ० हती । त० ते वार । प० पळी । उ० पाणीए । नि० भीजवे । नि० भीजवीने । छा० राख । य० वळी । क० छाणनो भुको । य० वळी । ए० एकठो । मी० मसली । मी० मसलीने । च० चाक उपर । आ० चढावे । त० ते वारे । व० घणा । क० करवडा । य० वळी । जा० यावत । उ० कोठी प्रमुख । य० वळी । क० नीपजे ॥ १९७ ॥

१ B (ची.) prof. से. २. E. G. (इ. जी मां नथी) Omit.

मूळपाठः—॥ १९७ ॥ तए णं से सद्दालपुत्ते आजीविउवासए 'समणं चगवं महावीरं एवं वयासी । "एस णं, चन्ते, पुब्बिं मट्ठिया आसी, तउ प्हाउदएणं निमिज्जाइ', रत्ता" ठारेण य करिसेण" य एगयउ' मीसिज्जाइ," रत्ता चक्के आरोहिज्जाइ;" तउ वहवे करग य जाव' उट्ठियाउ' य कज्जन्ति" ॥ १९७ ॥

भावार्थः—॥ १९७ ॥ ते वारे ते मदालपुत्र, श्रमण भगवंत श्री महावीर देवने एम कहंतो ह्यो । हे भगवंत ! ए मयप माटी हती, त्यार पछी तेने पाणीगी पलाळी, राखने घोडानी तथा गधेडानी लादधी एक पुरुषे गुंदी एक रस करी पछी चक्र (चाकडा) उपर चडावीए त्यारे वणी कौठी (घडा) ममुल निपवे हे ॥ १९७ ॥

अर्थः—॥ १९८ ॥ त० ते वारे । णं वली । स० श्रमण । थ० भगवंत । म० महावीर । स० सद्दालपुत्र । आ० गोसालाना । उ० श्रावकने । ए० एम । व० कहे । म० हे सद्दालपुत्र । ए० ए । णं० वली । कौ० कुंभकार । थं० भाजन । किं० केस । उ० उद्यमे । जा० यात । पु० पुरुषकार । प० पराक्रमे करी । क० नीपना । उ० कथो तमे । अ० अण । उ० उद्यमे । जा० यात । अ० अपुरुषकार । अ० अपराक्रमे । क० नीपना ॥ १९८ ॥

१ A. B. D. E. G. (ए. वी. डी. इ. एक. जी. मां नयी) Omit. २. E. (इ) पुब्बं. ३. B. (यो.) निमिज्जंति; D E. (डी. इ.) नमिज्जाइ; A. (ए.) नमिज्जंति ४. B. D. E. (वी. डी. इ. जी. मां नयी.) Omit रत्ता. ५. G. (जी) करिसेण. ६. D E. (डी. इ.) एगओ. ७. A. G. (ए. जी.) मागिज्जाइ; B. (वी) मीस-ज्जति; D E. (डी. इ) मिमिज्जाइ, A. B. (ए वी. मा "म" यधारे.) add ए after it ८. A. (ए.) आरो मि-ज्जंति; B. G. (बी. जी.) अगमिज्जाइ, D. E. (डी. इ. एक.) आयहिज्जाइ. * ३. ८४ पाठ सुओ. ९. E. (एक) उट्ठयाओ.

मूळपाठः—॥ १ए७ ॥ तए णं 'समणे ऋगवं' महावीरे 'सद्दालपुत्तं आजीविड्वासयं' एवं वयासी । "सद्दालपुत्ता, एस णं कोलालचएके किं उट्टाणेणं जाव" पुरिसक्कारपरक्कमेणं" कज्जन्ति, उदाहु अणुट्टाणेणं जाव" अपुरिसक्कारपरक्कमेणं' कज्जन्ति" ? ॥ १ए७ ॥

भावार्थः—॥ १९८ ॥ ते वारे श्रमण भगवंत श्री महावीर देव, ते सद्दालपुत्र गोशाळाना श्रावकने एम कहेता ह्वा, हे सद्दाल पुत्र । ए कुंभारना वासणो शु उठाण यावत पुरुपाकार पराक्रम करी थयां के उठाण यावत पुरुपाकार पराक्रम विना थया ? ॥ १९८ ॥

अर्थः—॥ १९९ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । से० ते । स० सद्दालपुत्र । आ० गोशाळानो । उ० श्रावक । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीरने । ए० एम । व० कहे । भं० हे पूज्य ! । अ० अण । उ० उद्यमे । जा० यावत । अ० अपुरुपाकार । अ० अपराक्रमे । न० नही । उ० उद्यमे । इ० वा० वळी । जा० जावत । प० पराक्रमे । इ० वा० वळी । नि० नित्य । स० सर्व । भा० भाव ॥ १९९ ॥

मूळपाठः—॥ १ए८ ॥ तए णं से सद्दालपुत्ते आजीविड्वासए समणं^६ ऋगवं महावीरं

१. B. (वी) prof से २ D. (डी मां नथी) Omit ३ A B. E. (ए वी एफ) read
 ० पुतस्त ० वात्तयस्त. * १६६ पाठ जुओ ४ T' (एफ.) पुरिसक्का ० ५ G (जी मां नथी.) Omit
 ६. E. (एफ) समणे भगव महावीरे एवं वयासी, D. E. (डी. इ.) समणेण भगवया म० एव वयासी, स
 मणेणं भगवया म० एवं वुत्ते समणे समणं ३ एवं वयासी.

एवं नयासी । “चन्ते, चाण्डालेणं जाय” अपुरिसकारपरकमेणं, नडि उट्टाणे इ वा जाव*
परकसे इ वा, नियया” सब्बजावा” ॥ १एण ॥

भावरथः—॥ १०० ॥ ते चारे ते सडाल पुत्र गोशालानो श्रावक श्रमण भगंत श्री महावीर देवने एम कहेनो
टो । हे भगंत । ए उअण यागत पुरुषाकार, पराक्रम विनाज धर्यां. अहि उठाण यासत पुरुषाकार पराक्रमनुं
कांडपण प्रयोजन नथी. ए सर्व तसु पोलानी गेले नियत (जेम धयातुं होय तेम धाय) प्रमाणेज वने छे. उअम
हरनायो कांइ चनुं नवी ॥ १०० ॥

अर्थः—॥ २०० ॥ त० ते चारे । णं वली । म० श्रमण । भ० भगंत । म० महावीर देव । म० सडाल
पुत्र । पा० गोशालाना । उ० आत्तने । ए० एम । व० कहे । म० हे सडाल पुत्र । ज० जो । णं० वली । तु०
नारा । के० केड । पु० पुरुष । वा० तायरो खाल । वा० अथवा । प० पात्तने । वा० वली । को० माटीना ।
भ० भाजन । अ० अपडरे चोरो जाग । वा० अथवा । वि० विसेरि नासे । वा० अथवा । भि० भेदे । भांगी नाखे ।
पा० अथवा । अ० डेट पाटी कटका करे । पा० अथवा । प० वहार नाखे । वा० अथवा । अ० अग्नि मित्रा ।
वा० अथवा । भा० धार्या । स० साये । वि० विपुल । भो० भोग । भो० भोगधे । भु० भोगयतो । वि० विचरे
। त० तेहने । णं० वली । तु० तमे । पु० ते पुरुषने । ति० थुं । दं० दण्ड । व० टीथो ॥ २०० ॥

* दुवा १६३ पाठ. १ F. (एक) अपुरिसका० २ D B. (डी. इ.) णितिया, E. (एक.)
णितिया A. B. G. (प. धी. जो.) नितया.

मूळपाठः—॥ २०० ॥ तए णं समणे ऋगवं महावीरे^१ सद्दालपुत्तं आज्ञीविठवासयं
 एवं वयासी । “ सद्दालपुत्ता, जइ णं तुब्भं^२ केइ पुरिसे वायाहयं वा पक्केलयं^३ वा कोलाल-
 नएकं^४ अवहरेज्जा वा विखिरेज्जा^५ वा चिन्देज्जा^६ वा अहिन्देज्जा^७ वा परिट्टवेज्जा^८ वा
 अग्गिमिच्चाए वा ज्ञारियाए सद्धिं विठलाइं^९ भोगभोगाइं बुज्जामाणे विहरेज्जा, तस्स^{१०} । ए
 तुमं पुरिसस्स^{११} किं दएकं^{१२} वत्तेज्जासि^{१३} ? ” ॥ २०० ॥

भावार्थः—॥ २०० ॥ ते वारे श्रमण भगवंत श्री महावीर देव ते सद्दाल पुत्र गोशालाना श्रावकने एम कहेता
 हवा । हे सद्दालपुत्र ! उठाणादिकथी कांइ थतुं नथी अने सर्व वस्तु नियत (भावी) प्रमाणे ज थाय छे. जो त-
 मारी एवी श्रद्धा छे तो ए तमारा कुंभारना काचा वासणी कोइ चीर लइ जाय, आधा पाछीं

१. D E. (डी इ मां नथी.) Omit. २ A (ए.) तुमं ३ D E G (डी. इ जी) एकके-
 लय ० ४ D E (डी. इ.) अवहरिज्जा, G. (जी.) अवहरेज्ज. ५ D E F G. (डी. इ. एफ जी)
 विक्खरिज्जा ६ D. E (डी इ) भिदिज्जा ७ D E (डी इ) अच्छिदिज्जा; G. (जी.) छिदिज्जा.
 ८ A B E G (ए बी इ. जी.) परिट्टविज्जा, F (एफ) परिट्टवेज्ज, G. (जी. मां नथी) Omit
 from परिट्टवेज्जा down to विहरेज्जा. ९ A. (ए मां फक्त) Only भोगाइं १०. G. (जी.) तयाणं. ११
 D E (डी इ.) कं, G. (जी. मा नथी.) कि दण्डं १२ D E. F. (डी इ. एफ.) डंडं. १३. D F.
 (डी. एफ.) वत्तिज्जासि; E (इ.) वयंसासि, G. (जी.) ण व्यवतेआहि.

जुदा बिखेरी नाखे, भांगी नाखे, कांणा करी नाखी दे तथा त्हारी अग्रिमिना भार्या साथे कोइ पुरुष घणा भोग भोगवतो विचरे तो तमे ते पुरुषने शुं दंड दीओ ? ॥ २०० ॥

अर्थः—॥ २०० ॥ भं० हे भगवंत । अ० हुं । णं० वळी । तं० ते । पु० पुरुषने । आ० आक्रोस दंड । वा० वळी । ह० हणुं । वा० वळी । वं० वांशुं । वा० वळी । म० रगदोळं । वा० वळी । त० तीत्र ताहुं । वा० वळी । ता० तरछोडुं । वा० वळी । नि० दंडुं । वा० वळी । नि० निभ्रंछुं । वा० वळी । अ० अकाळे । चे० वळी । जी० जीवतव्यनो । व० नाश करूं ॥ २०० ॥

मूळपाठः—॥ १०० ॥ “ भन्ते, अहं णं तं’ पुरिसं आलसेज्जा^३ वा हणेज्जा वा वन्धे-
ज्जा वा महेज्जा^३ वा तजेज्जा^४ वा तालेज्जा^५ वा निहोमेज्जा^६ वा निव्वहेज्जा वा अकाले
चेव जीवियालं ववरोवेज्जा^७ ” ॥ १०० ॥

भावार्थः—॥ २०० ॥ ते वारे ते सदालपुत्र । कहतो ह्यो, हे भगवंत ! ते पुरुषने हुं आक्रोश करं (रे सुवा !

१ D E G. (डी. इ जी.) pref तं णं and Omit तं before पुरिसं. २, A. B D E (ए. वी डी इ) आउसेज्जा, F (एफ) आउसेजे, G (जी) आउसिज्जा ३, A (ए) मथेज्जा, B (बी) मथेज्जा ४ D E (डी इ) तत्तेज्जा. ५, A B (ए बी) तालिज्जा. ६ D E F. (डी इ एफ.) निच्छोडिज्जा. ७. A. B I'. E. G. (ए बी डी. इ जी.) ववरोविज्जा, A B I' (ए बी. एफ वधारे) add वा.

इत्यादिक कहेवुं ते), ला कडीए करी हणुं, दोरडी प्रमुखे करी वांधुं, शस्त्रादिके छेदुं, आंगुली, तर्जनाए करी अरे । दुष्ट, पापी इत्यादिक कहं, चपेटा दउं, तेनुं धन आदिक सर्व वस्तु छीनवी लउं, तेने दुष्ट वचने गाल प्रमुख दउं, तेने निभ्रंछुं, अकाले जीवतरथी रहित करं ॥ २०० ॥

अर्थः—॥ २०० ॥ स० हे सदालपुत्र । नो० नहीं । ख० निश्चे । तु० तारो । के० कोई । पु० पुरूप । वा० सुकाएल नींभाडो । वा० अथवा । प० पाको । नींभाडो । वा० अथवा । को० माटीना । भं० भाजन । अ० चोरे । वा० अथवा । जा० यावत । प० परठवे । वहार फेंकी दीए । वा० अथवा । अ० अग्निमिता । वा० वळी । भा० भार्या । स० साथे । वि० विस्तीर्ण । भो० भोग । भो० भोगवे । भु० भोगवतो । वि० विचरे । नो० नहि । वा० वळी । तु० तु । तं० ते । पु० पुरूपने । आ० आक्रोसे नहि । वा० वळी । ह० हणे नहि । वा० वळी । जा० यावत । अ० अकाले । चे० वळी । जी० जीवतव्यथी । व० चुकवे । ज० जो । न० नथी । उ० उद्यम । इ. वा. अथवा । जा० यावत । प० पराक्रम । इ. वा० वळी । नि० नित्य । स० सर्व । भा० भाव । अ० हुं एम थारं लुं के । णं० वळी । तु० तारो । के० कोई । पु० पुरूप । वा० सुकाएल । जा० यावत । प० फेंकी दीए । वा० अथवा । अ० अग्निमिता । वा० अथवा । जा० यावत । वि० विचरे । तु० तमे । वा० वळी । तं० ते । पु० पुरूपने । आ० आक्रोसे । वा० अथवा । जा० यावत । व० जीवतव्यथी चुकवे । तो० तो । जं० जे । व० तमे । कही छो । न० नथी । उ० उद्यम । इ. वा. अथवा । जा० यावत । नि० नित्य । स० सर्व । भा० भाव । तं० तो । ते० ते । मि० खीडुं ॥ २०० ॥

मूलपाठः— ॥ १०० ॥ “सदाबलपुत्ता, नो खलु तुव्च^१ केइ पुरिसे वायाहयं^२ वा पक्के-
द्वयं^३ वा कोलालचरणं अवरहरइ वा जाव परिद्वेइ वा अग्गिसिप्ताए वा^४ जारियाए
सच्छिं^५ विडवाइं भोगभोगाइं जुअमाणे विहरइ । नो वा तुमं तं पुरिसं आउसेज्जसिं^६
वा हणेज्जसिं^७ वा^८ जाव^९ अकाले चेव जीवियाउं ववरोवेज्जसिं^{१०} । जइ नञ्चि उट्टाणे इ वा
जाव^{११} परक्खे इ वा, निययां^{१२} सबजावा । अहं^{१३} णं, तुव्च^{१४} केइ पुरिसे वायाहयं^{१५}
जाव^{१६} परिद्वेइ वा अग्गिसिप्ताए वा^{१७} जाव^{१८} विहरइ, तुमं^{१९} वा तं पुरिसं आउसेसिं^{२०} ।

१. A. B 1). E G (प. वी. डी. इ जी) तुब्भं. २. D. E. (डी इ) याताहतयं ३ G. (जी)
पक्केइय * उपला पाठमांथी पुरु करो, ४ A E. G (प इ जी मां नथी.) Omir ५. A. G. (प. जी.)
सिच्छिं ६ A. E (प. इ) आओसेसि, B (वी) आओसिमि, D. E. G (डी इ जी) आउसेसि,
E (पफ) आउसेज्ज ७ A B (प वी) हण; D E. (डी इ) हणे, F G (पफ जी.) हणेज्ज.
८ A B D. E (प. वी डी इ मा नथी) Omir ९ D E. F G (डी इ. पफ जी.) ववरोवि-
ज्जसि + १६६ मा जुओ. १० A B D E F. (प वी. डी इ पफ.) नितिया. ११ A. B. G. (प.
वी जी) अटणं, D. E (डी. इ) अहण; F (पफ) अहन्न, १२. D E F. (डी इ. पफ.) तुब्भं.
G (जी) तुम १३. D E (डी. इ) याताहतयं, A B E G (प. वा पफ जी) add या. D.
E (डी इ.) add पक्केलयं वा १४. E. G (इ जी मां नथी) Omir. १५ G (जी. मा नथी)
Omib. तुम वा त पुरिस. १६. A (प.) आओसिमि, D. E. G. (डी इ जी) आउसेसि, F. (पफ.) आउसिज्ज

वा जात्र ववरोवेसि^३ । तो जं वदसिं नद्धि उट्टाणे इ वा जात्र^४ नियथा^३ सर्वज्ञावा, तं ते सिद्धा ” ॥ १०० ॥

भावार्थः—॥ २०० ॥ ते वारे श्रमण भगवंत श्री महावीर देव ते सडालपुत्रने एम कहेता हवा. हे सडाल-पुत्र ! ए तमारा कुंभारना काचा तथा पाका माटीना वासणी कोई चोरी जाय, कांकरा नांखी कांणा करे, हा-यमांथी छीनवी ले, यावत वहार काढी नाखे तेने तथा तहारि अग्निमित्रा भार्या संघाते वणा भोग भोगवतो वि-चरे. ते पुरुषने तमारी श्रद्धा प्रमाणे तमारे निश्चे कांई पण आक्रोश करवी जोईए नहिं, लाकडी आदि के हणवी जोइए-नहि यावत अकाले जीवतरथी रहित करवी जोईए नहिं कारण के तमे कहो छो के उटाण यावत पुरुषा-कार, पराक्रमथी कांई थतुं नथी अने सर्व वस्तु जेम वनवानी होय तेम ज वन्या करे छे तो आ पण थवानुं हतुं तेमज थयु, तेसां तमारे शा माटे आक्रोशदिक करवी जोईए ? अने जो ते माटीना काचा पाका वामणो यावत नाखी दे तथा तारी अग्निमित्रा भार्या साथे वणा भोग भोगवतो विचरे ते पुरुषने तमे आक्रोश करो यावत अकाले जीवतरथी रहित करो तो तमे जे कहो छो के उटाणादिक नथी अने सर्व वस्तु नियत भावे छे एम जे तमे मानोछो ते तमारी मत प्रत्यक्ष जुठो जणाय छे ॥ २०० ॥

१ A B (ए बी) ववरोविसि, H. (एफ) ववरोविज्जसि, G (जी.) ववरोवज्जसि. २. D
E (डी. इ.) वयसि ३ A. B. D E H' (ए बी. डी इ. एफ) नितिया

अर्थः—॥ २०१ ॥ ए० इहां । णं० वळी । से० ते । स० सद्दालपुत्र । आ० गीशाळानो । उ० श्रावक । स०
प्रतिबोध पाम्यो ॥ २०१ ॥

मूळपाठः—॥ २०१ ॥ एहं^१ णं^२ से सद्दालपुत्ते आज्ञीविर्त्तवासए^३ सस्सुद्धं ॥ २०१ ॥

भावार्थः—॥ २०१ ॥ एवु श्रमण भगवंत श्री महावीर देवतुं तचन सांभळीने अहिं ते सद्दालपुत्र गीशाळानो-
श्रावक प्रतिबोधाणो (समज्यो) ॥ २०१ ॥

अर्थः—॥ २०२ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । से० ते । सद्दाल पुत्र । आ० गीशाळानो । उ० श्रावक । स०
श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीरने । वं० वांटी । न० नमस्कार करे । न० करीने । ए० एम । व० कहे । इ० इच्छु
छुं । णं० वळी । भं० हे भगवान । तु० तमारी । अ० पासे । ध० धर्म । नि० सांभळवाने ॥ २०२ ॥

मूळपाठः—॥ २०२ ॥ तए^१ णं^२ से सद्दालपुत्ते आज्ञीविर्त्तवासए^३ समणं चगवं महावीरं
वन्दइ नमंसइ, रत्ता^४ एवं वयासी । “ इह्वासि एं, ^५ जन्ते, तुब्धं अन्तिए, धम्मं^६ निसा-
मेत्तए ” ॥ २०२ ॥

१ F (एफ) पठ्यं २ A, B, D, E, F, G (ए वी डो इ. एफ. जी ना नथी.) Omit ३.
A, B, F, (ए, वी एफ. मा नथी) Omit ४ A, B, D, L (ए वी. डी इ मां नथी.) Omit.
५ G. (जी.) अंतिय. ६ A, B, F, G (ए वी. एफ जी.) निसामित्तए.

भावार्थः—॥ २०२ ॥ ते वारे ते सदालपुत्र श्रमण भगवंत श्रा महावीर देवने वांदी नमस्कार करी एम कहेतो हवो, हे भगवंत । तमारी पासे धर्म सांभळवानी मारी इच्छा छे ॥ २०२ ॥

अर्थः—॥ २०३ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । स०० श्रमण । भ० भगवत । म० महावीर । स० सदालपुत्र । आ० गोसाळाना । उ० श्रावक । ती० तेने । य० वळी । जा० यावत । ध० धर्म । प० कुही संभळवे ॥ २०३ ॥

मूळपाठः—॥ २०३ ॥ तए णं समणं जगवं^३ महावीरे सद्दालपुत्तस्स आज्ञी विड्ढवास-
गस्स तीसे य^३ जाव^{*} धस्सं परिकहेइ ॥ २०३ ॥

भावार्थः—॥ २०३ ॥ ते वारे श्रमण भगवंत श्री महावीर देव ते सदालपुत्र गोशाळाना श्रावकने यावत मोटी धर्मकथा कहे ॥ २०३ ॥

अर्थः—॥ २०४ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । से० ते । स० सदालपुत्र । आ० गोसाळाना । उ० श्रावक । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीरनी । अ० समीपे । ध० धर्म । सो० सांभळीने । नि० हेये वारी । ह० हर्ष । तु० संतोप पाण्या । जा० यावत । हि० हृदयमाहे आणंद पाण्या । ज० जेम । आ० आणंद श्रावक । त० तेम । गि० गृहस्थ । ध० धर्म । प० अंगिकार करे । न० एटलो विशेष । ए० एक । हि० सोनानी । को० कोडी । नि० भूमिमां । प० रहे । ए० एक । हि० हिरण । को० कोडी । व० व्याजे । प० वधे (व्यापारे) । ए० एक । हि० हीर-

१ A. B (ए वी. सां नथी) Omib २ F. G (एफ. जी मां वधारे) महड माहालियाए. * ११

मो पाठ जुओ

ण । को० कोडी । प० घर वखरामां । ए० एक । व० गोकुळ । द० दस । गो० गाय । सा० सहस्र । दस हजार
गायतुं एक । व० वर्ग (गोकुळ) । जा० यावत । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीरने । वं० वांदि । न०
नमस्कार करे । न० नमस्कार करीने । जे० ज्यां । पो० पोलासपुर । न० नगर । ते० त्यां । उ० आवे । उ० आ-
वीने । पो० पोलासपुर । न० नगर । म० मध्यो । म० मध्य । जे० ज्यां । स० पोतातुं । गि० घर । जे० ज्यां । अ०
अग्निमित्रा । भा० भार्या । ते० त्यां । उ० आवे । उ० आवीने । अ० अग्निमित्रा । भा० भार्यानि । ए० एम । व०
कहे । ए० एम । ख० निश्चे । दे० हे देवाणुप्रिया । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर । जा० यावत । स०
सपोसर्या । तं० ते मांटे । ग० जाओ । णं० वळी । तु० तमे । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीरने । वं० वांदि ।
जा० यावत । प० सेवा करो । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीरनी । अं० समीपे । पं० पांच । अ० अणुव्रत ।
स० सात । सि० शिक्षाव्रत । दु० वार । वि० प्रकारनी । गि० गृहस्थधर्म (वार श्रावकना व्रत) । प० आदरो ॥ २०४ ॥

मूळपाठः—॥ १०४ ॥ तए णं से सद्दालपुत्ते आज्जीविर्जवासए^१ समणस्स जगवउं म-
हावीरस्स अन्तिए^३ धम्मं सोच्चा^२ निसम्म हट्टुटुटु^३ जाव*^३ हियए जहा आणन्दो^३ तथा^३
गिहियम्मं पक्खिज्जाइ । नवरं एगा हिरण्णकोमी निहाणपउत्ता एगा^३ हिरण्णकोमी^३ वट्ठि-

१ A. B. D. E. F. G (ण वी. डी इ एफ जी मां नथी.) Omit. २. D. E. (डी इ) अंतिय.

३ A. B. (ण वी) ° टुट्टे, D (डी मां नथी) Omit तुट्ट. * पाठ ९ जुओ. ४. A. (ए) हिययए;

B (वी) हियये, G. (जी) हियहियण. ६ A. B. D. E. F. (ण वी डी इ एफ) आणदे ६. F.

(एफ) जाव. ७ D. E. (डी. इ. मा मात्र छे.) have only बुद्धि पवित्थर. ८. F. G. (एफ. जी. मा नथी.) Omit.

पञ्चा^१ एषा हिरण्यकोशी पवित्ररपञ्चता एगे वए दसगोसाहस्सिएणं वएणं^२ जाव^३ समणं^४
 जगवं महावीरं वन्दइ नअंसइ, इत्ता^५ जेषेव पोलासपुरे^६ नयरे तेणेव उवागहइ, इत्ता^७
 पोलासपुरं नयरं^८ मज्जं मज्जेणं जेषेव सए गिहे^९ जेषेव अग्गिसिन्ना चारिया तेणेव
 उवागहइ, इत्ता अग्गिसिचं^{१०} चारियं एवं वयासी । “ एवं खलु, देवाणुप्पिए, समणे
 जगवं महावीरे जाव^{११} सभोसहे, १० ११ तं गह्वाहि णं १२ तुमं, समणं जगवं महावीरं
 वन्दइ जाव^{१३} पज्जुवारमाहि, १३ समणस्स जगवठं महावीरस्स अन्तिए पञ्चाणुवइयं सत्त-
 सिक्कावइयं तुवालसदिहं गिहिधम्मं पफिवज्जाहि ” ॥ २०४ ॥

भावार्थः—॥ २०४ ॥ ते चारे ते सडालुपुत्र श्रमण भगवंत श्री महावीर देवनी पासे धर्म सांभली, हृदयमां
 धारी हर्ष-संतोष पाभ्यो, यावत् हर्ष करी हेयुं उभरणुं. जेम आणंदे धर्म अंगिकार कर्यो तेमज सडालुपुत्रे पण

१. D. D. G (डी. इ जी) बुड्ढि २ A B G (ए बी. जी मां नथी) Omit. + पाठ ९
 जुआं ३ D E G (डी. इ. जी मां नथी) Omit इत्ता ४. A B. F. G. (ए बी. एफ. जी.) नगरे.
 ५ A. B. E. (ए. बी. एफ.) नगरं. ६. D (डी) गेहे. ७. B. (बी.) अग्गिसिन्तं. ८. G (जी.) दे-
 वाणुप्पिया ९ G. (जी. मा नथी) Omit भ० महा०. A. B (ए बी. मा फक्त नथी) omit only
 महावीरे. १०. D. E. (डी. इ) समोसहो, G (जी) समोसरणे ११. G. (जी मां नथी.) Omit. १२
 D. E. (डी. इ मां नथी.) Omit १३ G (जी. मां नथी.) Omit from समणस्स down to पडिवज्जाहि

यावत् ग्रहस्थ धर्म अंगिकार कर्यो पण तेमां पटलो फेर छे के, एक क्रोडी सोनैया परती मांहे दाटेला, एक क्रोडी सोनैया व्यापारमां वृद्धि मटे, एक क्रोडी सोनियानो घर वाखरो अने दस हजार गाए एक गोकुल थाय तेंचुं एक गोकुल सतालपुत्रे मोकळ्ळें राल्ळुं, वाकी आण्डनी पेरे वार व्रत अंगिकार कर्यां. त्यार एछी सतालपुत्र श्रमण भगवंत श्री महावीर देवने -वांदी नमस्कार करो ज्यां पोलासपुर नगर छे त्यां आवी पोलासपुर नगरनी मध्योमध्य यडने ज्यां पोतांनु घर त्यां आवीने अग्निमित्रा नामनी पोतानी भार्यानि एम कहतेो ह्यो.

एम निश्चे हे देवने बळ्ळं भकारी ! श्रमण भगवंत श्री महावीर देव यावत समोसर्या (पधार्या) छे तेथी नमे जाओ, श्रमण भगवंत श्री महावीर देवने वांदो, नमस्कार करो यावत सेना भक्ति करो अने श्रमण भगवंत श्री महावीर देवनी पासै पांच अणुव्रत, सात शिक्षाव्रत, ए वार व्रतरूप गृहस्थतो धर्म अंगिकार करो ॥ २०४ ॥

अर्थः--॥ २०५ ॥ त० ते मारे । णं० वळी । सा० ते । अ० अग्निमित्रा । भा० भार्या । स० सतालपुत्र । स० श्रावकने । त० प्रमाण । ति० कही । ए० ए । अ० अर्थ । पि० विनये करी । प० सांभळे ॥ २०५ ॥

मूळपाठः--॥ २०५ ॥ ताए णं सा अग्निमित्रा जारिया सतालपुत्रस्स समणेवासगस्स
“ तह ” ति एयमहं विणएण पन्निसेण्ड ॥ २०५ ॥

भावार्थः--॥ २०५ ॥ ते वारे ते अग्निमित्रा भार्या ते सतालपुत्र श्रावकनुं एणुं वचन सांभळीने र्हेत (प्रमाण) करे, ए अर्थ विनये करीने सांभळे, ॥ २०५ ॥

अर्थः—॥ २०६ ॥ न० ते वारे । ण० वली । से० ते । स० सद्दालपुत्र । स० श्रावक । को० सेवक । पु०
 पुरुष । स० तेडावे । स० तेडावीने । ए० एम । व० कहे । खि० शिघ्र । भो० भो । दे० हे देवाणुप्रिय । ल० ना-
 हना । क० कर्णना दृपभ । जु० जुते (रथे) । जो० जोतरी । स० समी । ख० खुरी । जेहनी । वा० पुछडुं । स०
 समी रोमराजी । हि० वरस सरखा । सि० सरखा सिंगडा जेहना । ज० सोनानी । क० सांकळो तेणे करी संयु-
 क्त । जो० जोतर्या । प० श्वेत वर्ण निर्मळ । र० रूपा सोनाना । धं० धंट । सु० सुतरनी । र० रासडी । व० प्र-
 धान । क० सोनानी । ख० खेची । न० नाथ । प० ग्रही । उ० उपग्रहीक । नी० लीला रतन जडीत । एहवी ।
 क० मेखला सहित छे । प० प्रधान । गो० दृपभ । जु० नाहना यौवनावस्था प्राप्त । ना० नाना विध घणी जात-
 ना । म० मणी । क० सोनानी । धं० धंटा तेहनो । जा० जाल समोह । प० सहित । सु० रुडी । जा० गायना
 उपना जोग लक्षण सहित मुजात । जु० छे । जु० जोत्र । उ० सरल । प० भला वखाणवा योग्य । सु० सुष्टभला
 शोभायमान । नि० निपजावो । प० प्रधान । ल० लक्षण तेणे करी । उ० सहित । जु० जोडीने । ध० धार्मिक ।
 जा० वाहन मांहे । प० प्रधान । उ० जोतरे । उ० जोतरीने । म० माहरी । ए० ए । आ० आज्ञा । प० प्रमाण
 करी पाछी सोंपो ॥ २०६ ॥

मूळपाठः—॥ २०६ ॥ तए'णं से सद्दालपुत्ते समणोवासए' कोरुम्बियपुरिसे^२ सद्दा-

१. A. B. D. E. G. (ए वी डी. इ. जी. मां नयी) Omit. २ A. D. F. (ए. डी. एफ)
 कोडंबिय० G. (जी)० पुरिसिं.

वेद, इत्ता^१ एवं वयासी । “ खिप्पामेव, जो देवाणुप्पिया,^२ लहुकरणजुत्तजोइयं^३ समखुरवावि-
हाणसमलिहियसिद्धएहिं^४ जम्बूणयामयकलावजोत्तपइविसिद्धएहिं^५ रययामयघएटसुत्त-
रज्जुगवरकञ्चणखइयनढापगहोगहियएहिं^६ नीछुप्पलकयामेद्धएहिं^७ पवरगोणजुवाणएहिं^८
नाणामणिकणगघण्टियाजालपरियं^९ सुजायजुगजुत्तज्जुगपसहसु विरइयनिम्मियं^{१०} पव-

१ G (जी. मां नथी) Omit रत्ता. २. E. (एफ.) देवाणुप्पिए ३. G. (जी मां वधारे) prof.
चाउग्घट, A. (प.) लहुकरणं जु °, D. E. (डी इ.) ° करणज्जु °, A. F. (ए. एफ) ° जोइयसम °. ४.
A (प.) ° चालिहणि. ५. D. (डी.) जयुणजा °, A. (ए) ° कलावा °, D E (डी. इ) ° जुत्त °,
F (एफ) ° जोत्ता °, G. (जी) ° पय °, D E. (डी. इ) ° विसट्टपहि. ६ D (डी) रजया °, A
(ए) ° मया °, B (बी.) ° धंटा °, F G. (एफ जी) ° घट्ट °, A B. F. (ए बी एफ.) ° खं-
चिय °; D. E. (डी इ) ° सचिय °; G. (जी. मा नथी.) Omit, D. (डी.) ° तत्ता °; (for नत्था).
E. G. (एफ जी) ° गहिएहि. ७ B F (बी एफ) ° कयामेलपहि, D. E. (डी. इ.) ° कयाम-
लपहि, G. (जी.) कयमालपहि. ८. A. (ए) ° जुत्ताणपहि ९ F (एफ.) ° कणय °, A. (ए.) ° जालि °.
१०. E. (इ मां नथी) Omit. जुग, A G. (ए. जी.) ° जोत्त ° F. (एफ.) ° जोत्त G. (जी. मां नथी)
Omit सु before विरइय (“ विरइय ” नी पहेला “ सु ” नथी. A. B. (ए बी) ° निम्मियं, D E F.
(डी. इ. एफ.) read निम्मियपवर °

रखणोववेयं' जुत्तामेव^३ धम्मियं जाणप्परं^३ उवहुवेह, इत्ता^३ मम एयमाणत्तियं पच्च-
प्पिणह^५ ॥ २०६ ॥

भावार्थः—॥ २०६ ॥ ते वारे ते सद्वालपुत्र श्रावक सेवक पुरुषने बोलावीने एम कहतो हवो, अहो !
देवने वल्लभकारी ! जे चालवामां उतावळा होय, जेना कान नाना होय, जेनुं पुंछडुं अने खरी सरखा होय,
ते पुंछडे अने खरीए खोट न होय, गांठा रहित वने शींगडा होय, एवा उत्तम, तरुण, जुवान वळद होय
तेने जंबू (जांबुनारंग जेवुं), सोनानुं गळे आभरण, (घुघरमाळ.), रुपानी घंटा, उत्तम सुतरनी रास, उ-
त्तम सोनानी नाथ, तेणे करी मजबुत वांधेल होय, उत्तम निलोत्पल कमळे करी जेना मस्तकनुं शिखर शणगारेळें
होय (पगने विषे झांझरीयां होय) एवी रीते वळदने शणगारीने त्यार पछी जेने विचित्र प्रकारना मणी रत्न
कंचननी घंटीका होय, उत्तम जाळीए करी सहित होय, सारा काष्टनुं करेळुं घोसहं होय, बे जोतर सारा होय
जेने प्रविण शिल्प शास्त्रीए अति सरस घाट घडच्यो होय अने जे धर्म कार्य करवा जवानुं होय त्यारे ज तेना
उपर वेसाय छे, एवो धर्म रथने विषे पूर्वोक्त प्रमाणे वळदने शणगारी तैयार करीने उतावळा मारी पासे लावो,
ए मारी आज्ञा छे ते प्रमाणे जलदी करी ते आज्ञा मने जलदी पाछी सोंपो ॥ २०६ ॥

१. G. (जी.) ० ववेहिं. २ D. E. (डी. इ) read सजुत्तमेव ३. E. F. (इ. एफ.) ० पवरं ४ D.
E. G. (डी. इ. जी. मां नयी) Omit रत्ता. ५ E. (इ.) ० पच्चपिणह; F. (एफ.) पच्चुप्पिण; ० .

अर्थः—॥ २०७ ॥ त० ते वारे । तं० वळी । ते० ते । को० कुंडवीक आम्नाकारी । पु० पुरूषो (नोकरो) ।
जा० यावत । प० आज्ञा पाळी सोंपे ॥ २०७ ॥

मूळपाठः—॥ २०७ ॥ तए णं ते कोमुम्बियपुरिसा जात्र* पच्चप्पिणन्ति ॥ २०७ ॥

भावार्थः—॥ २०७ ॥ ते वारे ते सेवकपुरुषे सदालपुत्रनाक्याप्रमाणे यावत सर्वकरीतेनी आज्ञापाळी सोंपे ॥ २०७ ॥
अर्थः—॥ २०८ ॥ ते० ते वारे । तं० वळी । मा० ते । अ० अग्निमित्रा । भा० भार्या । ण्हा० स्नान करे ।
जा० यावत । पा० प्रायश्चित्त लीए । सु० शुद्ध निर्मळ उजळा । वे० वस्त्र पेहेरे । जा० यावत । अ० अल्प भार ।
म० मूल घणो एहवा । आ० घरेणां । अ० शणगारी । स० शरीरने । चे० दाशीना । च० समूह । प० परिवारे ।
परीवरी । घ० धार्मिक । जा० वाहन मांहे । प० प्रधान रथे । दु० वेसे । दु० वेसोने । पो० पोलासपुर । न० न-
गरने । म० मध्यो । म० मध्ये । नि० नीकळे । नि० नीकळीने । जे० ज्यां । स० हजार । अ० आंवातुं । व० व-
नतुं । उ० उधान । ते० त्यां । उ० आवे । उ० आवीने । व० धार्मिक । जा० स्थयी । प० हेठे उतरे । प० उ-
तरीने । चे० दासीने । च० परिवारे । प० परिवारी । जे० ज्यां । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर । ते०
त्यां । उ० आवे । उ० आवीने । ति० त्रणवार । जा० यावत । वं० वांटे । न० नमस्कार करे । न० नमस्कार
करीने । न० नहि अति । आ० पासे । न० नहि । अ० अति वेगळो । जा० यावत । प० हाय जोडी । ति०
उभी । चे० वळी । प० सेवा करे ॥ २०८ ॥

* आगळा पेरियाफमां जुआं २. B. (इ.) ० पच्चप्पिणह, F. (एफ.) पक्कृप्पिण०

मूळपाठः—॥ १०७ ॥ तए णं सा अग्निमिता नारिया एहाया जाव^३ पायहित्ता^३ सुद्ध-
 प्पावेसाइं^३ जाव^३ अप्पमहग्घाअरणालद्धियसरीरा^३ चेन्नियाचक्कवालपरिकिष्सा^३ धम्मियं
 जाणप्पवरं^६ दुरुहइ^०, शत्ता पोलासपरं नगरं मज्जेणं मज्जेणं निगहइ, शत्ता जेणेव सहस्स-
 म्बवणे उज्जाणे तेणेव^० उवागहइ, शत्ता धम्मियाउं^{१०} जाणाल पच्चोरुहइ शत्ता^{१३} चेन्निया-

* पाठ १० मो जुओ १ E. (एफ.) पाइच्छिता. २ G. (जी. मां नथी) Omit from सुद्ध down to उज्जाणे, A. B. D E (ए. बी. डी इ मा) Only सुद्ध, F (एफ.) सुद्धपवेसाइं. ३ A. B. D. E F. G. (ए. बी. डी. इ. एफ मां नथी.) Omit. ४ miss (सत्रो) सुद्धअप्पम. ५. D. (डी.) ० परिकिष्सा, E. (इ.) ० प-रिक्खित्ता ६. A B (ए बी.) पवरं ७. D E (डी इ.) दुरुहइ ८. D E. (डी. इ. मां नथी.) रत्ता. ९. D E E. (डी इ एफ मां नथी) Omit तेणेव उवा^० रत्ता. १०. Beforo धम्मियाओ (“ ध-म्मियाओ ” पहेला) A. D. E. F. (ए डी इ एफ. मां नीचेना शब्दो छे) जेणेव समणे भगवं महावीरे तेणेव उवागच्छइ रत्ता B. G inset Only (बी. जी मां मात्र) जेणेव स^० भ^० महावीरे, F. (एफ.) Omits from (नीचेना नथी) धम्मियाओ. down to उवागच्छइ रत्ता ११. D E. G. (डी. इ. जी मां नथी.) Omit रत्ता.

चक्रवालपरिष्कारां जेषेव समणे नगवं महावीरे तेणेव उवागह्द, शत्ता तिमिबुत्तो जाव* वन्दइ
नमंसह; शत्ता नचासन्ने नाइहरे जावपश्चलितना विड्या चैव पञ्जुवासइ ॥ १७७ ॥

भावार्थः—॥ २०८ ॥ ते वारे ते अग्निमित्रा भार्याए स्नान करी यावत पाछली मलीन असया दूर करी
रुडो शुद्ध (पवित्र) वस्त्र पहरी जेमां भार थोडो ने मूल्य घणूं एमा आभरण पहेंयी अने सोळे शृंगार सहित
घण्णी दासीना परिचारे परीवरीथकी धर्म रथं उपर चडीने पोलामपुर नगरनी मध्योमध्य यडने ज्यां सहश्रां व-
नमां श्रमण भगवंत श्री महावीर देव हता त्यां आवीने त्रणमार पदक्षिणा करी, वांटी, नमस्कार करी अति वे-
गळी नहि, अति डुरुडी नहि एवी रीते वे हाय जोडी उभी रही सेवा भक्ति करवा लागी ॥ २०८ ॥

अर्थः—॥ २०९ ॥ त० ते वारे । प० वळी । म० श्रमण । ध० भगवंत । म० महावीर । अ० अग्नि मित्रा-
ने । ती० बीजा साथे आंवेळने । य० वळी । जा० यावत । ध० धर्म उपदेश । क० कृते ॥ २०९ ॥

१ A B Only (प. बी मां फक) ० परि; (नयो) बुडा; J. E. (डी. इ.) ० परिकुटे.
* पाठ १० मां जुओ २ D. E. (डी. इ. मां नयो.) Omit. ३. A. G. (प. जी. मा नयो.)
Omit २ता ४ J. (फक.) निभासन्ने. ५. A. B. F. (प. बी. पफ. मां नयो) Omit. ६ उवकाइ ३३,
३८, साता ७ पाठ ६. A. B. (प. बी.) पंजलियडा, ७. A. B. (प. बी.) डिइयाओ, F. G. (एक
जी.) डिया. ८. G. (जी.) जाव.

मूळपाठः—॥ १०९ ॥ तं वारे णं समणे 'जगवं महावीरे अग्निमित्ताए तीसे यं जाव*
धम्मं कहेइ' ॥ १०९ ॥

भावार्थः—॥२०९॥ तं वारे श्रमण भगवंत श्री महावीर देवे अग्निमित्रा वगेरे आगळ मोटी धर्म कथा कही ॥२०९॥
अर्थः—॥ २१० ॥ तं तं वारे । णं वळी । सां ते । अं अग्निमित्रा । भां भार्या । सं श्रमण । भं
भगवंत । मं महावीरने । अं समीपे । धं धर्म । सों सांभळीने । निं हेये धारीने । हं हर्ष । तुं संतोप पापे ।
सं श्रमण । भं भगवंत । मं महावीरने । वं वांटे । नं नमस्कार करे । नं नमस्कार करीने । एं एम । वं
कहे । सं मे सदहो । णं वणी । भं हे पूज्य । निं निग्रंथ । पां प्रवचन । सिद्धांत । जां यावंत । सें तेमज ।
जं जेम । तुं तमे । वं कंठुं ते । जं जेम । णं वळी । दें हे देवताने वळभ । अं (तमारी) समीपे । वं
घणा । डं उग्र । भीं भोग (क्षत्रीय छांडी) । जां यावंत । पं प्रवज्यां ले । नों नहि । खं निश्चे । अं हुं ।
तं तेम । सं समर्थ नहि । दें हे देवाणुप्रिय । अं (तमारी) पासे । सुं दिक्षा । लं लेखा । जां यावंत । अं
हुं । णं वळी । दें हे देवाणुप्रिय । अं तमारी पासे । पं पांच । अं अणुव्रत । सं सात । सिं शिक्षाव्रत ।
तुं वार । विं प्रकारे । गिं गृहस्थ । धं धर्म । पं आढरीश पाळीश । अं जेम । सुं सुख होय तेम करो ।
दें हे देवाणुप्रिय । मां न । पं विलम्ब । कं करो ॥ २१० ॥

? A. B. D. E. G (प. वी. डी. इ जी मां नथी.) Omit. २. A. (प मय नथी) Omit. य

* ११ पाठ जुओ. ३. G. (जी.) परिकहेइ

मूळपाठः-॥ ११० ॥ तए णं सा अग्निमिच्छा चारिया^१ समणस्स जगवत्तं, महावीरस्स^२
अन्तिए धम्मं सोच्चा निसम्म हट्ठ तुट्ठा समणं जगवं^३ महावीरं^४ वन्दइ नमंसइ^५, इत्ता
एवं वयासी । “सदहामि णं, जन्ते, निगन्धं^६ पावयणं^७ जाव* से जहेयं तुब्बे वयह^८ ।
जहा णं देवाणुप्पियाणं अन्तिए बहवे उग्गा जोगा जाव^९ पवइया, नो खलु अहं तथा
^{१०}संचाएमि देवाणुप्पियाणं^{११} अन्तिए सुएणा^{१२} ज्वित्ता^{१३} जाव^{१४} । अहं षं देवाणुप्पि-
याणं अन्तिए पञ्चाणुव्वइयं सत्तसिस्कावइयं दुवालसविहं गिहिधम्मं पक्खिज्जिस्सामि^{१५} ।
अहासुहं, ^{१६}देवाणुप्पिया, मा^{१७} पक्खिन्धं^{१८} करेह ” ॥ ११० ॥

१. D E G. (डी इ जी. मा नथी.) Omit. २. A. B. D E G (ए वी डी इ. जी मा नथी)
Omit ३. B. G (बी जी. मा नथी) Omit ४. A B G (ए वी. जी मां नथी) Omit. ५. A
B D (ए. बी डी मा नथी.) Omit ६. A. (ए) निगंधे, F. (एफ) निगंधपावयणं. ७. A. (ए.
पावयणे. १२ पाठ, जुओ. ८. A. B (ए बी.) वदह + १२ पाठ जुओ. उववाइ २३, ३८ ९ D E. (डी.
इ. मां नथी) Omit. १०. G (जी.) संचापमि ११. A. B. D. E. G (ए वी. डी. इ जी मा फक्त)
have Only देवामुंडा. १२. F. (एफ) मुंडे. १३. A. B. D. E. F. G (ए वी. डी इ. एफ. जी मां
नथी.) Omit + १२ पाठ जुओ. १४. A. B. D E F. (ए वी डी इ. एफ.) पडिज्जामि. १५. A
B D (ए बी डी. मा नथी) Omit १६. A. B. D. E. G. (ए वी. डी. इ. जी. मां नथी.) Omit
मा पडि० क० १७. F. (एफ.) करेहि.

भावार्थः—॥ २१० ॥ ते वारे अग्निमित्राए श्रमण भगवंत श्री महावीरदेवनी समीये धर्म सांभळीने हृदयमां धारी, हर्ष संतोष पायी, श्रमण भगवंत महावीर देवने वांदी नमस्कार करीने एम केहेती हवीः—
हे भगवंत ! ए निग्रथ प्रवचन मार्गं हुं श्रद्धुं तेमज यथार्थं छे, पण हे देवने वल्लभकारी प्रभु ! आपनी पासे घणा भाग्यवंत, मोटा उग्र कूळना, भोग कूळना यावत दिक्षा ले छे तेने धन्य छे, पण हे देवने वल्लभकारी ! तेम हुं निञ्चे संसार त्यागी आपनी पासे दिक्षा लेवाने शक्तियान नथी, तेथी हे देवने वल्लभकारी ! हुं आपनी पासे पांच अणु-व्रत, सात शिक्षाव्रत, ए वार व्रतरूप गृहस्थनी धर्म अंगिकार करीश. ते वारे प्रभु केहेता हवा, हे देवने वल्लभकारी ! जेम तमने सुख उपजे तेम करो, पण ए कार्यनो प्रमाद करशो नहिं. ॥ २१० ॥

अर्थः—॥ २११ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । सा० ते । अ० अग्निमित्रा । भा० भार्या । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीरनी । अं० समीपे । प० पांच । अ० अणुव्रत । स० सात । सि० शिक्षाव्रत । दु० वार । त्रि० प्रकारे । सा० श्रावक । ध० धर्म । प० आदरे । प० आदरीने । स० श्रमण । भ० भगवत । म० महावीरने । वं० वांदे । न० नमस्कार करे । न० नमस्कार करीने । ता० तेज । ध० धार्मिक । जा० रथमां । दु० वेसे । दु० वेसीने । जा० जे । ए० वळी । दि० दिसार्थी । पा० आवी हती । ता० तेज । ए० वळी । दि० दिसाए । प० पाछी गइ ॥ २११ ॥

मूळपाठः—॥ १११ ॥ तए णं सा अग्निमित्रा 'चारिया समणस्स जगवउ महावीर-

सस 'अन्तिष्' पश्चाणुद्वयं सत्तसिखावश्यं दुवालसविहं सावगधम्मं पस्विज्जइ, शत्ता
समणं चगवं महावीरं^३ वन्दइ नमंसइ, शत्ता तामेव धम्मियं जाणप्पवरं^३ दुरहइ^३, शत्ता
जामेव दिसं^६ पाउब्भूया^६ तामेव दिसं^६ पस्विगया^० ॥ १११ ॥

भावार्थः—॥ १११ ॥ ते वारे अग्निमित्रा भार्या श्रमण भगवंत श्री महावीरनी पासे पांच अणुव्रत, सात शिक्षा-
व्रत ए वार व्रतरूप श्रावकनो धर्म अंगिकार करी श्रमण भगवंत श्री महावीर देवने वांदी नमस्कार करी ते धर्मरथे
बेसीने जे दिशाएथी आवी हती ते दिशाए पाछी गइ ॥ १११ ॥

अर्थः—॥ ११२ ॥ तं ते वारे । पं० वळी । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर । अ० एकदा । क०
प्रस्तावे । पो० पोलास । पु० पुरथी । स० सहश्र । व० वन । उद्यात्तथी । प० नीकळे । प० नीकळीने । व० वहा-
र । ज० जन । व० पद । वि० देशमांहि । वि० विचरे । विहार करे ॥ ११२ ॥

१. D E. (डी इ.) अंतिय, २ A B D. E (ए बी डी इ.) have only पंचा जाव omitting
the rest downto पडिवज्जइ G. (जी) has Only गिहियम्मं पडिवज्जइ ३ A. B. (ए बी) ० पवरं
४ B. D G (बी डी जी) दुरहइ E (इ) दूरहइ ५. D E. (डी. इ. मां नथी) Omit ६ A.
B. F. (ए. बी. एफ) पाउब्भूए, D E (डी. इ) Only पा. ७. A B. F. (ए बी एफ.) पडिगते.

मूळपाठः—॥ १११ ॥ तए णं समणे ञगवं महावीरं अन्नया कयाइ पोलासपुरालं
सहस्सम्भवणालं पक्किनिगह्णइ, सत्ता बहिया जणवयविहारं विहरइ ॥ १११ ॥

भावार्थः—॥ १११ ॥ ते वारे श्रमण भगवंत श्री महावीर देव एकदा प्रस्तावे पोलासपुर नगरथी सहश्रांवन
उद्यमथी नीकळी बाहिर जनपद देशने विषे विहार करे ॥ १११ ॥

अर्थः—॥ १११ ॥ त० तेवारे । णं० वळी । से० ते । स० सदालपुत्र । स० श्रमण । उ० उपासक । जा० हुआ ।
अ० जाणतो थकी । जी० जीव । अ० अजीव नव पदार्थसूत्र अर्थनो जाण थयो । जा० यावत । वि० विचरे ॥ १११ ॥

मूळपाठः—॥ ११२ ॥ तए णं से सद्दालपुत्ते समणेवासए जाए अन्निगय जीवाजीवे
जाव* विहरइ ॥ ११२ ॥

भावार्थः—॥ ११२ ॥ ते वारे ते सद्दालपुत्र श्रावक थयो, समकित सहित जीव अजीव जाणतो यावत वि-
चरतो हवो ॥ ११२ ॥

अर्थः—॥ ११२ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । से० ते । गो० गोसाळो । म० मपली पुत्रे । इ० एहवी । क०
वान । ल० लाध्ये थके । स० वीमासे । ए० एम । ख० निश्चे । स० सदालपुत्रे । आ० गोसाळानुं । स० श्रावक-
पणुं । व० वम्यु मूक्युं । स० श्रमण । नि० निग्रंथनी । दि० द्रष्टि । प० प्रवर्जे । तं० तो । ग० जाडं । णं० वळी ।

१. A. B. G. (ए वी जी मां नथी) Omit २. A B G (ए वी जी.) कयाइ ३. F (एफ) पडिनिक्ख-
मइ * जुओ आ सत्रना पाठ ४४ ने ५८. जुओ उववाइ सत्र पाठ १२४ जुओ भगवती सत्र पाठ १८९.

स० सद्दालपुत्र । आ० गोसाळाना । उ० श्रावकने । स० श्रमण । नि० निग्रन्थनी । दि० धर्मनी द्रष्टि । वा० व-
 मावी छंडावी । पु० फरीने । आ० गोसाळाना धर्मनी । दि० द्रष्टिमां । गे० अदरावुं एटले मारा परुपेळ धर्ममां पाळो
 स्थिर करं । ति० एम । क० कही । ए० एम । सं० विमासे । सं० विमासीने । आ० गोसाळाना । सं० संघ यतोना
 परिवारे । स० परवर्यो । जे० ज्यां । पो० पोलासपुर । न० नगर । जे० ज्यां । आ० गोसाळानी । स० सभा ।
 ते० त्यां । उ० आवे । उ० आवीने । आ० गोसाळानी । स० सभां । भं० पात्रादिक उपकरण । नि० मुकवानुं ।
 क० करे । क० मुकीने । क० केटलाएक । आ० गोसाळाना धर्मना अनुयायीना परिवार । स० साथे । जे० ज्यां ।
 स० सद्दालपुत्र । मं० श्रावक । ते० त्यां । उ० आवे ॥ २१४ ॥

मूळपाठः—॥ ११४ ॥ ताए णं^१ से^२ गोसाले मङ्गलपुत्ते इमीसे कहाए लरुठ्ठे समाणे,
 “ एवं खलु सद्दालपुत्ते आजीवियसमयं वमित्ता^३ समणाणं निगगन्थाणं दिट्ठिं पम्बिन्ने,
 तं गहामि णं सद्दालपुत्तं आजीविट्ठवासयं^४ समणाणं निगगन्थाणं दिट्ठिं^५ वामेत्ता पुणरवि
 आजीवियदिट्ठिं^६ ” गेण्हावित्तए ” ति कट्ठु एवं^७ सम्पेहेइ, इत्ता आजीवियसङ्गसम्परिवुत्ते

१. A. B G (ए. बी. जी. मं. मथी.) Omit. २. G (जी.) गोसालिय. ३. F. (एफ.) वामित्ता,
 G. (जी.) चइत्ता. ४. A B (ए. बी. मं. फक.) Only आजीवी, D. E (डी. ई.) आजीवि G (जी.)
 आजीव but (पण) F (एफ.) आजीविउवास. ५. D. E. F. (डी. ई. एफ.) वामित्ता ६. A. (ए.)
 ० दिट्ठं. ७. D. (डी.) गेण्हावेत्तए; E. (ई.) गिण्हवेत्तए, F. (एफ.) गिण्हवेत्तए, ८. F. G. (एफ. जी.) संपेहइ.

जेणेव पोलासपुरे^३ नगरे जेणेव आज्ञीवियसत्रा^३ तेणेव उवागहृद्, शत्ता आज्ञीवियसत्राए^३
 त्रएरुनिकेवं^४ करेइ^५, शत्ता कश्चएहिं^६ आज्ञीविएहिं^६ सद्धिं जेणेव सद्दालपुत्ते समणोवासए^३
 तेणेव उवागहृद्^६ ॥ २१४ ॥

भावार्थः--॥ २१४ ॥ तेवारे ते गोशाला मंखलीपुत्रे एवी वात सांभली के एम निश्चे सद्दालपुत्रे आज्ञीवीका-
 मत सिद्धांत धर्म सर्व छांडीने श्रमण निग्रंथनी दृष्टि एटले तीर्थकरनो धर्म अंगिकार कर्यो छे, ते माटे हुं त्यां जाउ
 अने सद्दालपुत्र आज्ञीवीकामती श्रावकने श्रमण निग्रंथनो धर्म छोडावीने फरी वली आज्ञीवीकामत अंगिकार करावुं.
 एम चिंतवीने गोशालो पोताना शिष्यने परिवारे परिवार्यो थको ज्यां पोलासपुर नगरमां आज्ञीवीकानी सभा
 (एटले तेनो उपाश्रय) छे त्यां आवीने उपधी (बख-पात्रादिक) मुक्तीने केटला एक शिष्यने साथे लइ ज्यां
 सद्दालपुत्र श्रावक हतो त्यां आवे ॥ २१४ ॥

अर्थः--॥ २१५ ॥ त० तेवारे । णं० वली । से० ते । स० सद्दालपुत्र । स० श्रावक । गो० गोशाला ।

३. A. B. F. (प वी एफ.) नगरे. २ D. E. (डी. इ) ° सद्दा. ३. A. B. D. E. F. (ए. बी. डी. इ. एफ. मां नथी.) Omit. ४ D. E. (डी. इ) मंडनिकखेव; F. (एफ.), मंड नि०. ५. A. (ए.) करंति ६. G. (जी.) कतिचिपहि, A. B. (ए. बी.) केवतिपहिं, F. (एफ.) केवत्तीपहिं ७ G. (जी. मां नथी.) Omit. ८ A. B. F. (ए. बी. एफ. मां वधारे) add २; D. E. (डी. इ.) रत्ता.

मं० मखलि पुत्रने । ए० आवतो । पा० देसे । पा० देखीने । नी० न । आ० बोलासे । नी० न । प० यनमां
मलु जाणे । अ० अणवोलावती । अ० अणवोल्हो अनादार देतो । तु० अणवोल्हो । सं० वेसी रहे ॥ २१५ ॥
मूळपाठः—॥ ११५ ॥ तए णं 'से सद्दालपुत्ते समणोवासए गोसावं मङ्गलिपुत्तं' एज्जा-
साणं पासइ, शत्ता नो आढाइ' नो पस्सिजाणइ', अण्णाढामाणे' अपस्सिजाणमाणे' तुस्सि-
णीए' संचिट्ठइ ॥ ११५ ॥

भाषार्थः—॥ २१५ ॥ तेगारे ते सद्दालपुत्र श्रात्रकं गोगाळा मंखली पुत्रने आत्रतो देखीने तेने आडर (आ-
वकार) दीथो नहि, जाणे तद्धन अपरिचित अजाण्यो होय तेनी परे आव्यो जाण्यो पण नहि एम आडर अणदेतो,
अजाणतो थको प्रिनय अणरुत्तो मौनपणे रगो ॥ २१५ ॥

अर्थः—॥ २१६ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । से० ते । गो० गोसाळा । मं० मंखलीपुत्र । स० सद्दालपुत्र ।
स० श्रात्ररुत्ते । अ० अणवोल्हो । अ० अनादार रुत्तो । पी० वाजोड । फ० पाटीपुं । सि० सेजा । सं० संया-
रादिक मागवाने । अ० अर्थे । स० श्रमण । थ० भगवंत । म० महावीरना । गु० छता गुणनुं । कि० वर्णन । रु०

? A. B. D. E. H (ए वी डी. इ. एफ. मां नयी.) omit. ० D. E (डी इ.) एयमाणं ३.
A. (ए) आढइ ४ D. E (डी इ.) पस्सिजाणइ. ५ A. F (ए. एफ.) अण्णाढायमाणे, G. (जी.)
अण्णाढाइजमाणे ६ D. E, (डी. इ.) अपस्सिजाणमाणे. ७. E. (इ.) तुस्सिणिप; ८. (एफ.) तुस्सिणिप;
G. (जी) तुस्सणीप.

करे ने । स० सद्दालपुत्र । स० श्रावकने । ए० एम । व० गोसालो कहे । आ० आव्या हता । शं० वली । दे० हे देवाणुप्रिय । इ० इहां । म० मोटो । मा० महानुंभाव ॥ २१६ ॥

मूळपाठः—॥ २१६ ॥ तए णं 'से गोसाले मङ्गलियुत्ते सद्दालपुत्तेणं समणोवासएणं
 अण्णढाइज्जमाणे^३ अपरिजाणिज्जमाणे^४ पीढफलगसिज्जासंथारट्ठाए^५ समणस्स नगवत्तं
 महावीरस्स^६ गुणकित्तणं करेमाणे^६ सद्दालपुत्तं^६ समणोवासय^६ एवं वयासी । "आगए णं,
 देवाणुप्पिया, इहं महासाहणे^६" २१६ ॥

भावार्थः—॥ २१६ ॥ एवी रीते सद्दालपुत्र श्रावकने अणआदर करतो, अणजाणतो, जाणीने गोशाळो
 मखलीपुत्र, पाट-पाटला, स्थानक, संथाराने अर्थे सद्दालपुत्र श्रावकनी आगळ श्रमण भगवंत श्री महावीरना गुण
 किर्तन करवा लाग्यो. हे देवने वल्लभकारी ! अहि श्रमण भगवंत मोटा महानुभाव आव्या हता ? ॥ २१६ ॥

? A. (प. मां नथी.) Omit. २. A. (प.) आणइडिज्जमाणे, B. D. E. (बी. डी. इ.) अणाडि-
 ज्जमाणे, F. (एफ.) अणाडिज्जमाणे ३. D. F. G. (डी. एफ. जी.) अपरिजाणमाणे, E (इ.) अपरि-
 याणमाणे. ४. A. B. D. E. (ए बी डी. इ.) ° सेज्जा ° A. B. D. E. F. (ए. बी. डी. इ. एफ.)
 ° ट्टयाप. ५. A. B. E. (ए. बी. इ. मां नथी.) Omit. ६. A. B. G. (ए. बी. जी.) करेइ, F. (एफ.)
 क्रइ. ७. B. F. G. (बी. एफ. जी. मां नथी) Omit from सद्दा ° down to वयासी ("सद्दा °" थी
 " वयासी" सुधी पाठ नथी.) ८. E. (इ. मां नथी.) Omit ९. महासाहणे अथवा मादामाहणे.

अर्थः—॥ २१७ ॥ त० ते वारे । जं० वळी । से० ते । स० सद्दालपुत्र । स० श्रावक । गो० गोसाळा । मं० मंखली पुत्रने । ए० एम । व० कहे । कं० कोण । जं० वळी । दे० हे देवाणुंप्रिय । म० मोठा । मा० महानुभाव ? ॥ २१७ ॥
मूळपाठः—॥ २१७ ॥ तए णं से सद्दालपुत्ते समणेवासाए' गोसालं मङ्गलियुत्तं एवं वयासी । "के' णं, देवाणुप्पिया, महामाहणे ?" ॥ २१७ ॥

भावार्थः—॥ २१७ ॥ तेवारे ते सद्दालपुत्र श्रावक गोशाळा मंखली पुत्र प्रत्ये एम ऋतेतो ह्यो, हे देवने वल्लभकारी ! महामाहण कोण ? ॥ २१७ ॥

अर्थः—॥ २१८ ॥ ते० ते वारे । जं० वळी । से० ते । गो० गोसाळो । मं० मंखलियुत्र । स० सद्दालपुत्र । स० श्रावकने । ए० एम । व० कहे । स० श्रमण । मं० भगवंत । म० महावीर । म० मोटा । मा० महानुभाव ॥

मूळपाठः—॥ २१८ ॥ तए णं से गोसाले ^१ मङ्गलियुत्ते सद्दालपुत्तं समणेवसयं एवं वयासी । "समणे जगवं" महावीरे महामाहणे" ॥

१. A. B. D. E. G (प. वी. डी. इ. जी. मां नथी.) Omit, २. F. (एक मां छे) reads से केणट्टेण देवाणुप्पिया आगण ण मादामाहणे. ३. G. (जी मा नथी.) Omit the two first Clauses of this paragraph from तए णं down to एवं खलु ॥ ("तए णं" वी "एव खलु" सुधीनो पाठ नथी.) ४. D. E. F. G. (डी. इ. एक. जी. मां नथी.) Omit. ५. A. B (न वी. मा नथी.) Omit

भावार्थः—॥ २१८ ॥ तेवारे गोशाली मंगलपुत्र सदालपुत्र श्रावकने एम कहेंतो हवी, हे देवने वल्लभकारी । श्रमण भगवंत महावीर देव ते महामाहण कहोए ॥

अर्थः—॥ से० ते । के० कोण । अ० अर्थ । दे० हे देवाणुप्रिय । ए० एम । बु० कहे । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर । म० मोटा । मा० महानुभाव ॥

मूलपाठः—॥ “से^३ केणट्टेणं^३ देवाणुप्रिया, एवं बुच्चइ समणे जगवं महावीरे^३ महासाहणे ?” ॥

भावार्थः—॥ ते वारे सदालपुत्र श्रावक गोशालाने पुछतो हवी । हे देवने वल्लभकारी ! श्रमण भगवंत श्री महावीरदेवने महामाहण शायी कहीए ॥

अर्थः—॥ ए० एम । ख० निश्चे । स० हे सदालपुत्र । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर । म० मोटो । मा० माहानुभाव । उ० उत्पन्न थयुं छे । णा० ज्ञान । दं० दर्शनना । थ० धरणहार । जा० यावत । म० चोसठ । इन्द्रने पू० पूजनीक । जा० यावत । त० साचा । क० कर्मनी । सं० संपदा । सं० सहित छे । से० ते । ते० तेजे । अ० अर्थ । दे० हे देवाणुप्रिय । ए० एम । बु० कहे । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर । म० महा । मा० महानुभाव । आ० आव्या हता । णं० वळी । दे० देवाणुप्रिय । इ० इहां । म० मोटा । गो० (चतुर्विंश संघनो) गोवाळ ॥

१ D. (डी. मां नथी.) Omit से. २. A. (प.) केणं ट्टेण. ३ A. B. D E. G. (प. बी. डी. इ. जी. मा नथी) Omit.

मूळपाठः—॥ “ एवं खलु, सदाखपुता, समणे नगवं महावीरे महासाहणे उप्पन्नं
एणदंसणधरे जाव” महियपूइए” जाव” तच्चकस्ससम्भयासम्पजत्ते । से” तेणट्टेणं,
देवाणुप्पिया, एवं बुच्चइ समणे नगवं महावीरे” महासाहणे । आगए णं, देवाणुप्पिया,
इहं” महागोवे ” ॥

भाषार्थः—॥ तेवारे गोशाळो कहेतो ववो, हे सदाखपुता श्रावक ! अण भगानं श्री महावीर देवने महासाहण
कहेवातुं कारण एहंतुं हे के, जेने संपुणं ज्ञान-दर्शन उत्पन्न वयुं छे यान जे चोमउ इंद्रना पुगनीक छे, जेने मल्य
क्रियांनी गंपदाए करी सहित छे. जगतना सर्व माणीतुं रक्षण करनार छे तेवी हे देवने वल्लभकारी ! अण भगानं
श्री महावीर देवने महासाहण कहीए, हे देवने महासाहणी सनाळपा ! उतां महा गोवाल आव्या हता ? ॥

१. B. (ची. वी.) महाखपुत्तं, D. B. (जी. डी. इ.) पुत्त २ B. D. B. (ची. डी. इ. मा नवी) Omit.
३. A. B. (प. वी.) ° एणाण °, F. G (प. वी. जी.) ° नाण °, D. E (जी. इ. मा नवी) Omit धरे
* १२७ पाठ बुधो. ५. A. B. F. (प. वी. प. व.) ° पुत्तिण. ५. G (जी. मां डे.) read, नं केणंठुं देवा °
एव खलु देवाणु समणे भ ° महा ° महासाहणे ६. A (प. व.) तेणं ट्टेण ७. A. D. E. G (प. जी. इ. जी.
मा नवी.) Omit. ८ F adds here २ (' प. व. ' मां २ डे) ९. A. B. D. F. F (प. जी. जी. इ. प. व.)
सदाखपुता खलो D E. (डी. इ. मा नवी) then Omit देवाणुप्पिया. १०. B (जी. मा) इम. G.
(जी. मा नवी.) Omit.

अर्थः--॥ के० ते कोण । शं० वळी । दे० हे देवाणुप्रिय । म० मोटो । गो० गोवाळ ? ॥

मूळपाठः--॥ “ के एं, देवाणुप्रिया, महागोवे ? ” ॥

भावार्थः--॥ ते वारे सडालपुत्र गोशालाने पुछतो हवो, हे देवने वल्लभकारी ! महा गोवाळ ते कोण ? ॥

अर्थः--॥ स० श्रमण । म० भगवंत । म० महावीर । म० मोटो । गो० गोवाळ ॥

मूळपाठः--॥ “ समणे जगवं महावीरे^३ महागोवे^३ ” ॥

भावार्थः--॥ तेवारे गोशालो कहेतो हवो हे देवने वल्लभकारी ! श्रमण भगवंत श्री महावीर देवने महा म्होटा गोवाळ कहीए ॥

अर्थः--॥ से० ते । के० कोण । अ० अर्थ । दे० हे देवाणुप्रिय । जा० यावत । म० मोटा । गो० गोवाळ ? ॥

मूळपाठः--॥ “ से^४ केणट्टेणं, देवाणुप्रिया^५, जाव^६ महागोवे ? ” ॥

भावार्थः--॥ ते वारे सडालपुत्र गोशालाने पुछतो हवो, हे देवने वल्लभकारी ! श्रमण भगवंत श्री महावीर देवने महा गोवाळ शायी कहीए ? ॥

१. E. G. (पफ. जी. मा) road से केणट्टेणं देवा^० महागोवे. २. A. B. D. E. (प वी डी. इ मां नयी.) Omit ३. G. (जी. मां नयी) Omit. ४. G (जी मां नयी आबु वास्य) Omit this passage ५. D E. (डी इ मा नयी) Omit. ६. पाछला पेरियाफमा जुओ

अर्थः—॥ ए० एम । ख० निधे । दे० हं देवाणुपिय । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर । मं० संसाररूप । अ० अटवीए । व० वणा । जी० जीव । न० त्रास पापता । वि० विणमता । ल० ग्यवाना । छि० छेदना । भि० भेदाना । लु० लुपाता । वि० दुखीया ते । थ० थर्म । दं० दंडे करी । सा० ररखतां । म० सम्यक् प्रकारे गोपयतां । नि० मोक्षनी । म० मोटी । वा० वाडी । सा० हायोहाथे करी । सं० पोचाडे । से० तेने । ते० तेने । अ० अर्थ । स० हे सदाळपुत्र । ए० एम । वु० कहे । म० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर । म० मण । मोडा । मो० गोवाल । आ० आख्या हता । णं० वली । दे० हे देवाणुपिय । इ० आंदि । म० मोडा । स० सांवाह ॥

मूलपाठः—॥ “ एवं खलु, देवाणुपिया, समणे जगवं महावीरे संसाराकवीणं बह्वे जीवे नस्समाणे विणस्समाणे खज्जमाणे विज्जमाणे बुप्पसाणे विबुप्पसाणे धम्ममाणं दएणं सारकमाणे सङ्गेवसाणे, निवाणमहाचारं, साहचिं सभपावेइ ।

१ G (जी. मा नथी) देवा० स० भगव. २ A B D, E. (प नी. डी. इ. मां नथी) Omit
 ३ A. (प.) संसाराडायीप. ४. G. (जी मा नथी) Omit बहवे जीवे. ५. E' (एक.) जीता ६ G. (जी. मा छे) roads ० माणा. ७. D. (डी मा नथी,) Omit ८. A. B. D. E. G. Only (प नी. डी. इ. जी. मा फक) गज्जिज्जभिज्जलुपथिलुप्पमाणे ९. D. E. (डी इ मां छे) place निन च्चिना०
 १० G. (जी.) धम्ममाणं ११ (i. (जी) संरकयमाणे १२ G. (जी. मा नथी.) Omit. १३. (i. (नी.) महाथाडप १४. B. (नी.) सहचि, G. (जी.) साहचि

से 'तेण्ड्रेणं, सद्दालपुत्ता, एवं बुच्चइ समणे जगवं^३ महावीरे^३ महागोवे । आगए णं, देवाणु-
पिया^३, इहं महासत्त्ववाहे^३ ॥

भावार्थः—॥ तेवारे गोशालो कहतो हयो हे देवने वल्लभकारी ! श्रमण भगवंत श्री महावीर देवने महा गोवाल
कहेवानुं कारण एवुं छे के जेम गोवाळीयो गायोने आवी पाळी जवा न दे तेम आ संसारीरूपी अटवीमांहि वणा
जीवोने सन्मार्गथी नासता, विनाश पामता, सिंहादिकथी खवाता, खड्गादिके छेडाता, भालादिके भेदाता, का-
नादिकथी कपाता, दमाता, चोरीए जतां ने धर्मरूपी लाकडीए करी पाळा वाळी निर्वाण रूप म्होटा वाडाने विषे
पोताने हाथे पुरे छे तेथी हे सद्दालपुत्र ! श्रमण भगवंत श्री महावीर देवने महा गोवाल कहीए ॥ हे देवने वल्लभ-
कारी ! इहां म्होटा सार्थवाह आव्या हता ? ॥

अर्थः—॥ के० कोण । णं० वळी । दे० हे देवाणुपिया । म० मोटा । स० सार्थवाह ॥

मूळपाठः—॥ “ के णं, ‘देवाणुपिया, महासत्त्ववाहे ? ’ ॥

१ A B D. G Only (ए. वी. डी. जी. मा फक्त) तेण २. A B D E (ए. वी. डी. इ. मां
नथी.) Omit. ३. F. (एफ. मां २) adds here the numeral 2
४ D. E. (डी. इ. मां नथी.) Omit. ५. E F G (इ. एफ जी.) से केण्ड्रेण. ६. F. (एफ. मां
नथी.) देवा० मटा० .

भात्रार्थः—॥ तेवारे सदालपुत्र गीशालने कहेतो हतो, हे देवने वल्लभकारी ! महा सार्थवाह कोण ? ॥
अर्थः—॥ स० हे सदालपुत्र । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर । म० मोटा । स० सार्थवाह ॥

मूळपाठः—॥ “ सद्दालपुत्रा, समणे जगवं महावीरे महासत्त्ववाहे ” ॥

भात्रार्थः—॥ तेवारे गीशालो कहेतो हवो, हे सदालपुत्र ! श्रमण भगवंत श्री महावीर देवने महासार्थवाह कहीए ॥
अर्थः—॥ से० ते । के० कया । अ० अर्थे शा मोटे ? ॥

मूळपाठः—॥ “ से केणेट्टेणं ? ” ॥

भात्रार्थः—॥ तेवारे सदालपुत्र कहेतो हवो हे देवने वल्लभकारी ! महा सार्थवाह शायी कहीए ? ॥
अर्थः—॥ ए० एम । स्व० निश्चे । दे० हे देवाणुप्रिया । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर । स० संसाररूप । अ० अटवीने विषे । व० घणा । जी० जीव । न० ज्ञास पापता । वि० विनाश पापता । जा० यावत । वि० दुखी थाता । ध० धर्म । प० पंथे । सा० राखता थका । नि० मोक्षना । म० मोटा । प० पाटणने विषे । सा० हाथीहाथे करी । स० पहीचाडे । से० तेने । ते० ते । अ० माटे । स० हे सदालपुत्र । ए० एम । बु० कहीए । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीरने । म० महा । स० सार्थवाह । आ० आव्या छे । णं० वळी । दे० हे देवाणुप्रिय । इ० इहां । म० मोटा । ध० धर्म । क० कथाना करणहार ॥

१ A. B. D. E. G. (प. वी. डी. इ. जी. मा नथी,) Omit. २. A. B. D. F. G. (प. बी. डी. एफ. जी.) read जाव मत्थथाहे.

‘सूळपांवः’—॥ “ एवं खलु, देवाणुप्यिथा, समणे ऋगवं महावीरे संसारास्वीए बह्वे जीवे नस्ससाणे विणस्ससाणे जाव विळुप्यसाणे^३ ” धम्ममएणं^३ पन्थेणं सारक्कमाणे नि-
 वाण् महापट्टणाच्चिसुहे^६ ” साहत्तिं ‘सम्पावेइ । से तेणट्टेणं, सदावपुत्ता, एवं बुच्चइ^० समणे
 ऋगवं^० महावीरे महा सववाहे’^१ । आगए णं, देवाणुप्यिया, इहं महाधम्मकही ” ॥

भावार्थः—॥ तेवारे गोशालो कहेतो हवो, हे देवने वल्लभकारी ! श्रमण भगवंत श्री महावीरने महा सार्थवाह
 कहेवानुं कारण एवुं छे के संसाररूपी अटवीमांहि घणा जीवोने नामता, विनाश पामता यावत चोरीए लुंउताने
 मिश्र्यात्वरूप अवळे मांगे जताने धर्मरूप सिद्धे रस्ते रक्षण करी मोक्षरूप म्होडा पाटणने विषे पोताने हाथे पहीचाडे
 तेथी हे मदालपुत्र । श्रमण भगवंत श्री महावीर देवने म्होडा सार्थवाह कहीए ? हे देवने वल्लभकारी ! इहां म्होडा
 धर्मना कहेनारा आव्या हता ? ॥

? G. (जी. मां नथी.) Omit २ A. B. G (ए वी जी. मां नथी) Omit. ३. A. B. F. G.
 (ए वी गफ जी.) add उम्मगपडिवन्ते. ४. G. (जी.) धम्मएणं. ५. F. G. (एफ. जी) पथेण.
 ६ B. (बी) ° पटण °, G. (जी) ° पट्टंत्ति Omit (नथी.) अभिसुहे ७ A. B D E. (ए. बी
 डी इ) साट्ठिय ८ E. (इ) संपावइ; D. (डी) सपाविइ ९. A. B G (ए. बी जी. मां नथी)
 Omits from समणे down to ° सन्थवाहे. १० D. E. (डी. इ. मां नथी). Omit. ११ F. add
 here the numeral ३.

अर्थः—॥ के० कोण । णं० यत्ती ते । दे० हे देवाणुप्रिय । म० मोदी । १० र्थे । क० कथाना करणद्वार ? ॥
मूळपाठः—॥ “ के णं, देवाणुप्रिया, महाधम्मसकही ? ” ॥

भावार्थः—॥ ते वारं महालघुत्र गोगालाने पुल्लतो ह्यो, हे देवने वल्लभकारी । म्होडा धर्मना कल्लनार कोण ? ॥
अर्थः—॥ म० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर । म० मोदी । १० र्थे । क० कथाना करणद्वार ॥

मूळपाठः—॥ “ समणे नगवं महावीरे महाधम्मसकही ” ॥

भावार्थः—॥ ते वारं गोगालो कल्लतो ह्यो हे देवने वल्लभकारी ! श्रमण भगवंत श्री महावीर देवने मोडा धर्मना कल्लनार कहीण् ॥

अर्थः—॥ से० ते । के० वा । अ० अर्थ । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीरने । म० मोडा । १० र्थे ।
क० कथाना करणद्वार कथा ? ॥

मूळपाठः—॥ “ से केणट्टेणं^२ समणे नगवं महावीरे महाधम्मसकही ? ” ॥

भावार्थः—॥ ते वारं महालघुत्र कल्लतो ह्यो, हे देवने वल्लभकारी ! श्रमण भगवंत श्री महावीर देवने म्होडा धर्मना कल्लनारा शायी कहीण् ? ॥

अर्थः—॥ ए० पुम । ख० निधे । दे० हे देवाणुप्रिय । म० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर । म० महात ।

१. ए. ड. G (इ पफ. जी) read से केणट्टेणं २. G (जी. मा मार) खेण ३. D. K. G. (जी. जी. मां नयी.) Omitt. ४. G. (जी. मां नयी.) Omitt. मत्ता ० and add. (अने पथारं चं.) महालघुत्रा.

म० मोदो छे । सं० संसारने विषे । व० घणा । जी० जीव । न० नासता (त्रास पापता) । वि० विनाश पापता । उ० उन्मार्गे । प० पडता । स० रुडो पंथ । वि० छांडता । मि० मिथ्यात्वने । ब० बले करी । अ० ह्मणणा । अ० आठ । क० कर्म । त० तेहना । प० पडलना । प० उत्तारनार । व० घणा । अ० अर्थ करी । य० वळी ! जा० यावत । वा० खुलासा करी । य० वळी । चा० चार गति । सं० संसाररूप । क० अटवीने । सा० पोताने हाथे करी सहाज दइने । नि० निस्तारे । से० तेने । ते० ते । अ० अर्थ करी । दे० हे देवाणुप्रिय । ए० एम । बु० कहे । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर । म० मोदो । ध० धर्म । क० कथा । कहेनार । आ० आन्या छे । णं० वळी । दे० हे देवाणुप्रिय । इ० इहां । म० मोटा । नि० निर्जामक ॥

मूळपाठः—॥ “ एवं खलु, देवाणुप्पिया, समणे जगवं महावीरे महइमहालयंसि
 'संसारंसि बहवे जीवे नस्समाणे ^३ विणस्समाणे उम्मगपन्निवन्ने सप्पहविप्पणट्टे ^३ मिहत्त-
 बत्ताजिभूए ^४ अट्टविहकम्मत्तमपमलपमोहन्ने” बहूहिं अट्टेहि य जाव ^५ वागरणेहि य

१. A. (प) सांसारत्ति. २ A. B. D. E. G. (प बी. डी. इ. जी. मा) read विणखज्जिज्जभिज्ज-
 लुप्पचिलुप्पमाणे; F. (एफ. मां पुछं) in full. विणस्समाणे खज्जमाणे छिज्जमाणे भिज्जमाणे लुप्पमाणे चिलुप्पमाणे.
 ३. D. E. (डी. इ.) ° विणट्टे ४ F (एफ.) ° भिमुयाप. ५. A B. (प. बी.) ° पटलं प°, B. G.
 (बी. जी.) ° पडिच्छण्णे, E. (इ.) ° पडाच्छण्णे. * १७४ पाठ जुओ.

चाडरन्ताड^३ संसारकन्ताराड^३ साहबिं निबारेइ^३ । से तेण्डेणं^३, देवाणुप्पिया, एवं बुच्चइ
“समणे चगवं महावीरे महाधम्मकही^६ । आगए णं, देवाणुप्पिया, “इहं महानिज्जामए” ॥

भावार्थः—॥ ते वारे गौशालो कहते हवो, हे देवने वल्लभकारी । श्रमण भगवंत श्री महावीर देवने म्होटा
धर्मना केहनारजुं कारण एवुं छे के संसाररूपी मोटी अटवीने विषे घणा जीवोने नासता, विनाश पामना, छेदाता,
भेदाता, कपाता, दमाता, अवळे मार्गे पडता, सारामार्गथी नासता, मिथ्यात्वरूप वळवंत प्राणीथी पकडाता, आठ
कर्मरूप अंधकारना समुहे करी ढंकाया, मुंझाताने घणे अर्थे करी, खुलासा करी, चार गतिरूप संसार अटवीथी
पोताने हाथे निस्तार करे जेथी हे देवने वल्लभकारी । श्रमण भगवंत श्री महावीर देवने म्होटा धर्मना केहनारा
कहीए. हे देवने वल्लभकारी । इहां मोटा निर्यामक (नायडिया) आव्या हता ? ॥

अर्थः—॥ के० कोण । णं० वळी । दे० हे देवाणुप्रिय । म० महा । नि० निर्जरामरु ? ॥

मूळपाठः—॥ “के णं, देवाणुप्पिया, महानिज्जामए” ? ॥

१. G. (जी.) चाडरंत ससार^०; २. B. D. E. F. G. (वी डी इ एफ जी.) साहयि. ३. A.
(प.) नित्थारंति. ४. D (डी. मा मात्र) Only तेणं. ५. A B F (+ (प. वी. एफ जी मा नथी)
Omit from समणे down to^० धम्मकही. ६. F. (एफ मां छे.) adds here the numeral २. ७. G
(जी. मां नथी) Omit. ८. D. E. F. (डी. इ. एफ.) load से केण्डेण, ९. G (जी मां नथी.) Omit.

भावार्थः—॥ ते वारं सदालपुत्र गोशालने पूछतो ह्यो, हे देवने वल्लभकारी । महा नियामिक कोण ? ॥
अर्थः—॥ स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर । म० मोटा । नि० निर्जरामक ॥

मूळपाठः—॥ “समणे जगवं” महावीरे सहानिज्जामए” ॥
भावार्थः—॥ ते वारं गोशालो कहतेो ह्यो, हे देवने वल्लभकारी ! श्रमण भगवंत महावीर देवने म्होटा नियामिक कहीए ॥

अर्थः—॥ से० ते । के० शा । अ० अर्थ ॥

मूळपाठः—॥ “से केणुष्टेणं ?” ॥

भावार्थः—॥ तेवारे सदाल पुत्र कहतेो ह्यो, हे देवने वल्लभकारी ! श्रमण भगवंत श्री महावीर देवने म्होटा नियामिक शाथी कहीए ? ॥

अर्थः—॥ ए० एम । ख० निश्चे । दे० हे देवाणुप्रिय । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर । सं० संसा-
ररूपी । म० मोटा । स० समुद्रमाहे । व० घणा । जी० जीवो । न० त्रास पामता । वि० विनाश पामता । बु० बु-
दता । नि० विजेपथी बुदता । उ० पीडाना । ध० धर्मनामरूप । ना० वहाण । नि० सुक्तिरूप । ती० कांठाने ।
अ० विपे । सा० स्वहस्ते करी । सं० पर्वोचाडे । से० ते । ते० ते । अ० अर्थे । दे० हे देवाणुप्रिय । ए० एम । बु०
कहीए । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर । म० मोटा । नि० निर्जरामक (तारक) ॥ २१८ ॥

१. A. B. D. E. G (ण. वी. डी. इ. जी. मा नथी.) Omit.

मूळपाठः—॥ “ एवं खलु, देवाणुप्पिया, समणे जगवं महावीरे^१ संसारमहासमुद्धे^२
बहवे जीवे नस्समाणे विणस्समाणे^३ बुद्धमाणे निबुद्धमाणे उप्पियमाणे^४ धम्ममईए^५ नावाए
निवाणतीरात्तिमुहे^६ साहत्तिं सम्पावेइ । से तेणट्टेणं, देवाणुप्पिया, एवं बुच्चइ समणे जगवं
“महावीरे महानिज्जामए ” ॥ २१० ॥

भावार्थः—॥ ते वारं गोशाळी कहते हवी, हे देवने वल्लभकारी । श्रमण भगवंत श्री महावीर देवने नियमिक
कहेवानुं कारण ए छे के, संसाररूपी मोटा समुद्रने विषे घणा जीवोने नासता, विनाश पामता, दमाता यावत
डुवता, विशेषे डुवाता, पीडाता, जन्म मरण रुपी वेल (भरती) मां तणाताने धर्मरूपी नावा (वाहाण) ए करी
मोक्षरूपी कीनारं पोताने हाथे पहुँचाडे तेथी हे देवने वल्लभकारी ! श्रमण भगवंत श्री महावीर देवने मोटा नियमिक
कहीए ॥ २१० ॥

१. A. B. D. E. G. (प. बी. डी. ई. जी. मां नथी) Omit. २. A. B. (प. बी.) संसारे समुद्धे.
३. A. B. E. (प. बी. एफ. मा. वधारे) add जाव विलुपमाणे, F. E. (डी. ई.) read यिण जाव
विलुपमाणे, G. (जी. मां फक्त) only जाव विलुपमाणे (नथी.) Omit यिण ०. ४. G. (जी.) उप्पयमाणे.
५. D. E. (डी. ई.) ० मइए, F. (एफ.) ० मए, ६. G. (जी.) साहत्थि. ७. A. B. D. E. G. (प.
बी. डी. ई. जी. मां नथी.) Omit. ८. F. (एफ. मां वधारे ५.) adds here the numeral ५.

अर्थः—॥ २१९ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । से० ते । स० सदालपुत्र । स० श्रावक । गो० गोसाळा । म० मंखलीपुत्रने । ए० एम । व० वळे । तु० तसे । णं० वळी । दे० देवाणुप्रिय । इ० अतिशय अवसरना जाण । जा० यावत । इ० अति । नि० निपुण । इ० अति । न० नयवादी । इ० एहवा । उ० उपदेश । ल० लाड्या । इ० एहवा । वि० ज्ञान । प० पाण्या । प० समर्थे । णं० वळी । तु० तसे । म० मारा । ध० धर्म । आ० आचार्य । ध० धर्म । उ० उपदेशक । भ० भगवंत । म० महावीरनी । स० साथे । वि० विवाद । क० करवा ? ॥

मूळपाठः—॥ २१९ ॥ तए णं से सदालपुत्रे समणेवासए गोसालं मङ्खलिपुत्तं एवं वयासी । “ तुब्भे णं, देवाणुप्पिया, ‘इयहेया जाव* इयनिउणा’ इयनयवादी इयउवए-सलळा^३ इयविष्णाणपत्ता”, “पन्नू णं तुब्भे मम^६ धम्ममायरिएणं” धम्मोवएसएणं^८ ऋगवया महावीरेणं सद्धिं^{१०} विवादं^{११} ? ” ॥

भावार्थः—॥ २१९ ॥ ते वारे ते सदालपुत्र श्रावक, गोसाळा मंखली पुत्रने एम कहेतो हवी, हे देवने वळ-

१. D. E. (डी. इ.) इयच्छेयाओ. * उववाय ४८ ने ज्ञाता ३४ पाठ जुओ. २. G (जी. मां नथी.)
 Om, D E. (डी. इ.) इयनिउणाओ ३ D. E. (डी इ) इयउवदेस०. ४ F G (एफ. जी.)
 इयविष्णाण०. ५. F. (एफ.) पृह ६. D E (डी. इ.) ममं. ७. E. G. (इ जी.) धम्मारिएणं. ८.
 A. F G. (प एफ. जी) धम्मोवएसएणं. ९. G. (जी) सद्धि. १०. D. E. (डी. इ.) विवायं. ११.
 F. (एफ.) करित्तप, G. (जी) करत्तप.

भकारी ! तमे एवा अवसरना जाण छो, एवा कळावंत छो, एवा नीपुण (डाढ्या) छो, एवुं न्यायथी वीलनारा छो, एवा उपदेशना करनार छो, तमने एवुं रुहुं विज्ञान मळ्युं छे, अपूर्व श्रुत, ग्रहण शक्तिवंत छो, समर्थ छो, तो तमे मारा धर्माचार्य, धर्म उपदेशनादेनार, श्रमण भगवंत श्री महावीर देवनी साथे विवाद करशी ? ॥

अर्थः--॥ नो० नहि । ति० ते । अ० अर्थ । स० समर्थ ॥

मूळपाठः--॥ “ नो तिण्ठे^१ समठ्ठे ” ॥

भावार्थः--॥ ते वारे गोशाली कहेवा लाग्यो, हुं प्रभुनी साथे विवाद करवाने शक्तिवंत नथी ॥

अर्थः--॥ से० ते । के० शा । अ० माटे । दे० हे देवाणुप्रिया । ए० एम । बु० कही । नो० नहि । ख० निश्चे । प० समर्थ । तु० तमे । म० मारा । ध० धर्म । आ० आचार्य । जा० यावत । म० महावीर स्वामीनी । स० साथे । वि० विवाद । क० करवाने ॥

मूळपाठः--॥ “ से^२ केण्ठेणं, देवाणुप्पिया, एवं तुच्चइ नो खलु पन्न^३ तुब्बजे मम^४ धम्मारायणं^५ जाव^६ महावीरेणं^७ सिद्धिं^८ विवादं^९ करेत्तए ? ” ॥

१ E. G. (एक. जी.) इण्ठे E. (एक) इणमठ्ठे. २ A. (प) केणं ठेणं. ३. F. (एक.) प्ह.
४. B. D. E. (बी. डी. इ) ममं. ५. E. G. (इ. जी.) धम्मारायण. ६. जुओ पाठ ७२. ६. G. (जी.) सिद्धिं. ७. D. E. (डी. इ.) विवाय ८. F. (एक) करिस्सए, G (जी.) करस्सए.

भाचार्यः—ते चारे सद्दालपुत्र कहनेो हवो, हे देवने वल्लभकारी ! तमे मारा धर्माचार्य, धर्म उपदेशना देनार,
श्रयण भगवंत महावीर देवनी साथे विवाद् करवाने गामाटे शक्तिकान नथी ? तेनुं कारण थुं ॥

अर्थः—॥ स० हे सद्दाल पुत्र सांभळ । से० ते । ज० जेम । क० कोइ । पु० पुरुष । त० तरुण । जु० जु-
वान । जा० यावत । नि० निपुण । सि० कळावंत । ए० एक । म० मोटो । अ० वोकडो । वा० अथवा । ए०
गाडर । वा० अथवा । सू० सूअर । वा० अथवा । कु० कुकडो । वा० अथवा । ति० तितर । वा० अथवा । व०
वटेर (शाहुडी) । वा० अथवा । ला० लावरी । वा० अथवा । क० होलां । वा० अथवा ! क० तितरनी जात ।
वा० अथवा । वा० कागडो । वा० अथवा । से० सीकरी । वा० वळी । ह० हाथे करी । वा० अथवा । पा० पगे
करी । वा० अथवा । खु० खुरीए करी । वा० अथवा । पु० पुंछडे करी । वा० अथवा । पि० पिंछे करी । वा०
अथवा । सि० सिंगडे करी । वा० अथवा । वि० नाने सींगडे करी । वा० अथवा । रो० रोमे करी । वा० वळी ।
ज० ज्यां । ज० ज्यां । गि० ग्रहे । त० त्यां । त० त्यां । नि० निश्चळपणे । नि० फंदरहित । ध० धरे । ए० एम । ए०
वळी । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर । म० मने । व० वणे प्रकारे । अ० अर्थ करी । य० वळी । हे० हेतुए
करी । य० वळी । जा० यावत । वा० उत्तर-खुलासा करी । ज० ज्यां । ज० ज्यां । गि० ग्रहे ।
त० त्यां । त० त्यां । नि० निष्फळ । प० प्रश्न । वा० उत्तर । क० करे । से० ते । ते० ते । अ० अर्थ । स० हे
सद्दालपुत्र । ए० एम । जु० कांठु । नो० नहि । ख० निश्चे । प० समर्थ । अ० हुं । त० तारा । ध० धर्माचार्य । जा०
यावत । म० महावीर । स० साथे । वि० विवाद् । क० करवा ॥ २१९ ॥

मूळपाठः-॥ “ सद्वालपुत्ता, से जहानामए केइ पुरिसे तरुणे जुगवं जाव निजण-
सिप्पोवगए^१ एगं महं अयं वा एलयं वा सूयरं^२ वा कुक्कुवं वा तित्तिरं^३ वा वट्टयं वा ला-
वयं^४ वा क्वोयं^५ वा कविञ्जलं^६ वा वायसं वा सेणयं^७ वा ह्वंसि वा पायंसि वा खुरंसि
वा पुहंसि वा पिहंसि वा सिङ्गंसि वा विसाणंसि वा रोमंसि वा जहिं जहिं गिएहइ, तहिं
ताहिं निच्चलं निष्फन्दं^८ धरेइ^९ । एवामेव^{१०} समणे जगवं महावीरे^{११} ममं बहूहिं अट्टेहि य^{१२}
हेज्जहि य जाव वागरणेहि^{१३} य^{१४} जहिं जहिं^{१५} गिएहइ, तहिं ताहिं निष्पट्टपसिणवागर-
णं^{१६} करेइ । से तेणट्टेणं^{१७} सद्वालपुत्ता, एवं बुच्चइ नो खलु^{१८} पन्नू अहं तव धम्ममायरिणं^{१९} ।

१ F (पफ.) तरुणं * बाकीनो भाग टीकामा. २ D. E. (डी इ मां नथी.) Omit निजण ३. G.
(जी) सहर ४. D. E. (डी. इ.) तित्तिरं. ५ D. E. (डी. इ.) लायं. ६. D. E. (डी. इ.) कयोतयं. ७ D.
E. (डी. इ.) कविजलयं. F. (पफ.) कविजलि. ८. D (डी) सेणयं, A. B. F. G (ए बी पफ जी) सेणं
९ D. E (डी. इ.) निष्पंदं. १०. D. E (डी. इ) धारइ. ११ D. E (डी. इ.) पयमेव. १२. A.
G. (प जी) मम १३. D. E. (डी इ) अट्टेहि हेज्जहि वागरणेहि (नथी.) Omit य. x १७४ पाठ
जुओ १४. B F (बी. पफ.) जेहि जेहि. १५. A. (प) गिणंसि. १६. G (जी.) तिहि तिहि १७
A. B. (प. बी. मां नथी.) Omit पसिण, D. E (डी. इ.) वागरणे १८. A (प) तेण ट्टेणं. १९. F.
(पफ.) पट्ट. २० D. G. (डी. जी.) धम्मारिणं.

जाव महावीरेण 'सद्धिं विवादं करेत्तए' ॥ ११ए ॥

भावार्थः—॥ २१९ ॥ ते वारे गोशब्दो कहंनो हवो, हे सद्दालपुत्र ! तमने हुं एक द्रष्टांत कहुं ते सांभळ. जेम कोइ पुरूप तरुण (चडती वयनी), अवस्थावाळो, यौवनवंत, शिल्प कळावंत होय ते एक म्होटा वकरा तथा घेडाने, सुवरने, कुकडाने, तेतरने, वटेराने, लावाने, कपोत पक्षी, होला-पारेवाने, जळ कुकडीने, कागडाने, सींचाण ए सर्वने ते पुरूप पोताना हाथे करी तेना पग पकडे, खुरी पकडे, पींळे पकडे, पुंछडे पकडे, शींगडे पकडे, दांतीए करी पकडे, खंवाडेथी पकडे, ज्यां ज्यां ते पुरूप ते जीवोने पकडे त्यां त्यां ते जीवो वळ रहित थइ निश्च-लपणे रहे, विलकूल हाली-चाली शके नहिं. ए द्रष्टांते करी श्रमण भगवंत श्री महावीर देव मुजने घणे अर्थ करी, हेतुए करी, प्रश्ने करी यावत खुलासा करी ज्यां ज्यां मने पुछे त्यां त्यां म्हाराथी उत्तर देवाय नहिं अने उत्तर नहिं आवडवाथी जूठो पाडी खिष्ट करे तेथी हे सद्दाल पुत्र ! हुं तारा धर्माचार्य, धर्म उपदेशना देनार, श्रमण भगवंत श्रीमहावीर देवनी साथे विवाद करवाने शक्तितान नथी ॥ २१९ ॥

अर्थः—॥ २२० ॥ त० ते वारे । णं० वळी । से० ते । स० सद्दालपुत्र । स० श्रावक । गो० गोसाळा । म० मखलीपुत्रने । ए० एम । व० कहे । ज० जो । णं० वळी । दे० हे देवैणुप्रिय । तु० तमे । म० मारा । ध० धर्माचार्य । जा० यावत । म० महावीर । सं० छतागुण । त० एहवा छता भवनागुण । त० आव्या पाळा जाय

* ७३ पाठ जुओ. १. G. (जी. सिद्धि.) २. D. E. (डी. इ.) विवायं. ३. A. B. E. (ए थी. एफ.) करित्तए, G. (जी.) करत्तए.

नहिं । स० जेहवा कनिशी सांभळ्या होय नेंदरा । भा० भान । गु० गुणनुं क्रीनन गुणनुं नीलां । क० करे डे तो । त० तपने । णं० ते कारण थणी । अ० हुं । तु० तपने । पा० पाडीयार । पी० वाजोट । जा० यावत । १०० संयारो । उ० आंभु छे-आपुछे । नो० नहिं । नें० पण । णं० वळी । य० तपारा ७५ अर्थ । ति० वळी । य० अथवा । न० तपने अर्थ । ति० वळी । वा० अथवा । नें० ते पाटे । ग० जाओ । णं० वळी । तु० नमे । म० पारा । कुं० कुंभारना । आ० हाटेने विं । पा० पाडीयार । पी० पीढ । फ० तिदीयें । जा० यावत । ओ० अंगिहार करीने । वि० विचरो ॥ २२० ॥

मूळपाठः-॥ ११० ॥ तत् एं से सदावयुते समणोवासाय गोसाखं मद्दक्षिपुतं एवं व-
चासी । “ जस्दा^३ णं, देवाणुपिया, तुटेने मस^३ धम्मायसियस्स^३ ” जाव^३ महावीरस्स
सन्तेहिं^३ तच्चेहिं^३ तद्धिण्हिं^३ सन्मण्हिं^३ चावेहिं^३ गुणकिरणं^३ करेह^३; नप्पा णं अहं तुञ्जे^३
पान्हारिणं^३ पीढ^३ जाव^३ संयारणं^३ उवनिमन्तेमि^३ । नो चेव णं धम्मो ति^३

१ A. (प) गडातो. २. B. (बी) गडा नत्ता. ३. A. D. E. (ए डी. इ) मभं. ४. D. G. (डी. जी) धम्मासियस्स ५. (इ) जी मा नथी) Omī * सुओ पाठ ५३. ६. B. (बी. मा नथी.) Omī ७ D. E. (डी इ) गुणकिरण. (गुणोत्तिनणं). ८. D. E. F. (डी. इ. एफ) कम्मि, D. (डी) कम्मि, (इ. (जी.) करेइ ९. (इ. (जी) तुम्भ. १०. A. (प) पट्टितारि० ११. D. (एफ) पीढकवय. ११. सुओ पाठ ५८ १२. D. (इ. (एफ. जी.) संयारणं. १३. D. E. (डी इ. जी.) उवनि- मतेइ १४. A. D. (इ. (प. एफ जी.) ति.

वा तवो स्ति वा । तं गृह्ण ह्यं तुव्ने मम कुम्भारावणेसु पाप्मिहारियं पीढफलग^२ जाव^३
 उशिणिहृत्ताणं^३ विहरह ” ॥ ११० ॥

भावार्थः—॥ २२० ॥ ते वारं सदालपुत्र श्रावक गोशाला मंखलीपुत्रने एम कहेतो हवो, हे देवने वल्लभकारी !
 जो तमे मारा धर्माचार्यं, धर्म उपदेशना देनार श्रमण भगवंत महावीर देवना छता, सत्य यथार्थ-जेवा छे तेवा भावे
 करी, गुण किर्तन करो छो तेधी हुं तमने पाढीयारा, पाट, पाटला, मकान, संथारो निमंउछुं, आपुं छुं, पण तमने
 धर्म हेतुए तथा तमारा तपने माटे आपतो नथी ते माटे तमे जाओ मारा कुंभारना हाटने विषे पाढीहार, पाट-
 पाटला, वाजोठ, पाटीया-यावत संथारो लइने विचरो ॥ २२० ॥

अर्थः—॥ २२? ॥ त० ते वारं । गं० वळी । से० ते । गो० गोसाळी । मं० मखलिपुत्र । स० सदालपुत्र ।
 स० श्रावकनी । ए० ए । अ० अर्थ । प० सांभळे । प० सांभळीने । कु० कुंभारना । आ० हाटने विषे । पा०
 पाढीयारा । पी० पीढ । जा० यावत । ओ० अंगिकार करीने । वि० विचरे ॥ २२? ॥

मूळपाठः—॥ १११ ॥ तए णं से गोसाळे मङ्गलियुत्ते सदाबपुत्तस्स समणोवासयस्स^३

१ F (पफ.) गच्छ. २ A. B. (प. नी) ° फलयं, D, E. (डी इ.) ° फलयणं, F G. (पफ.
 जी.) फलय. ३. A. B. E. H. G (प. वी इ पफ जी) उगि. A. B. D. E. F. G. (प. वी. डी
 इ पफ. जी) ओनिणिहृत्ता, उवसपत्तिताण विहरइ ३. G. (जी. मां नथी.) Omit, F. (पफ) ° वासगस्स.

इयमहं पन्सिषुणेइ, श्ता कुम्भारावणेसु पान्निहारियं पीढ^३ जाव* उगिण्हिताणं^३

विहरइ ॥ १११ ॥

भावार्थः—॥ २२१ ॥ ते वारे गोशाळो मंखलीपुत्र-सदालपुत्र श्रावकनी ए वात सांभळीने कुंभारना हाटे

पानीहारा, पाट, पाटला प्रसुख ग्रहीने विचरतो ह्यो ॥ २२१ ॥
 अर्थः—॥ २२२ ॥ तं ते वारे । णं वळी । से० ते । गो० गोसाळो । षं० मंखलीपुत्र । स० सद्दालपुत्र ।
 स० श्रावकने । जा० ज्यारे । नो० न । सं० समर्थ । व० घणा । आ० कही देखाडया । य० वळी । प० विशेषे
 कही देखाडया । य० वळी । स० परुपी देखाडया । य० वळी । वि० विनवी देखाडया । य० वळी । नि० निग्रय ।
 पा० प्रवचन सिद्धांत थकी । चा० चळाववा । वा० वळी । खो० क्षोभाववा । वा० वळी । वि० मननां परिणाम
 (फेरवी शक्यो नहिं) । वा० वळी । ता० ते वारे । सं० थाक्यो । तं० विशेषे थाक्यो । प० बीजो जवाव न उ-
 पनो तेथी । पो० पोलास । पु० पुर । न० नगरथी । प० पाळो नीकळे । प० नीकळीने । व० वाहर । ज० अ-
 नेरे देसो । वि० विहार । वि० करे ॥ २२२ ॥

मूळपाठः—॥ १११ ॥ तए णं से गोसाळे मद्धिपुत्ते सद्दालपुत्तं^४ समणोवासयं^५ जाहे^६

१. ड'. (एक. मा वधारो.) Add फलंगं २. A B. D. E. (प. बी. ही. इ. मा नथी.) * जुओ पाठ
 ३. A. B. D. E. U. G. (प. बी डी. इ. एक जी.) उगिण्हिताणं. ४. A. (प) ° पुत्तस्त. ५. G.
 (जी. मां नथी.) Omit. D'. (एक.) ° वासगस्त. ६. A. B. (प. बी.) जाथे.

नो संचाएइ वहुहिं आघवणाहि' य पसवणाहि य ससवणाहि य विखवणाहि य निग-
 न्याउं पात्रयणाउं चालित्तए' वा खोन्नित्तए' वा विपरिणामित्तए' वा, ताहे' सन्ते तन्ते
 परित्तन्ते' पोलासपुगाउं नगराउं' पन्निण्णिकमइ, ' शत्ता वहिया' जणवयविहारं
 विहरइ ॥ २२२ ॥

भावार्थः—॥ २२२ ॥ ते वारे ते गोशाजा मखली पुत्र सदालपुत्र श्रावकने ते निग्रंथ पवचन मार्गयी चला-
 ववा माटे वणी युक्तिए करो, वणा हेतुए करो, वणी परुपणाए करो, वणा विज्ञाने करी कहेवा लाग्यो पण सदाल
 पुत्र श्रावकने निग्रंथ पवचन मार्गयी चलाववा, शोभाववा, विपरित परिणाम कराववा शक्तिज्ञान न थयो ते वारे
 गोशालो थाक्यो, विज्ञेप थाक्यो ते वारे पोलासपुर नगरथी नीकली गोशालो वहार जन पदने विषे विहार करे.
 (अहिं गाशालो सदाल पुत्रने समजाववा शक्तिज्ञान न थयो अने तेनो म्होदो श्रावक फरी जवाथी तेने अल्पन
 कोर उपज्यो तेथी सावर्थी नगरीमां आणंद स्थिरने चार व्यवहारिया द्रव्यना अर्थिनुं द्रुयांत कही महावीरदेवने

१ A. (ए) आघवणेदि A. B. D. E. (ए वी. डी. इ. एफ मां " आघवणाहिय " पछी " ४ "
 छे) have only the numeral ४ after आघवणाहिय २, D E (डी इ.) चालेत्तए, A. B. (ए.
 यी.) संचालत्तए, E. G. (एक जी) मंचालेत्तए. ३ B. D. E. G. (बी डी. इ जी.) खामत्तए ४.
 A. B. E. (ए बी. एफ.) विपरिणामित्तए ५ B (बी) ताधे. ६. B. (बी.) परिसन्ते ७. D. E.
 (डी. इ.) जयराओ. ८. A. B. E. (ए. बी. एफ.) पग्नि ९. G. Omit. (जी. मां नथी.) वहियाजण ० विहरइ.

कहेवरान्युं. पछी समोसरणमां आवी सुमक्षेत्र मुनि उपर तेजुलेइया मुकवाथी ते मुनि मरण पामी आठमे देवलोकें गया. पछी मर्वांभूति मुनि उपर तेजुलेइया मुकी. ते मुनि साधुसाध्वीने खमावी काळ करी वारसे देवलोकें गया. पछी महावीर देव उपर तेजुलेइया मुकी. तेलेइया महावीर देवने त्रण आंटापारी गोशाळाना शरीरमां प्रवेश करवाथी गोशालो मातमे दिवसे पोताना दुष्ट कृत्यनी पश्चाताप करी मरण पामी वारसे देवलोकें गयो. त्यांथी मरी शतदार नगरमां विमळ वाहन राजा थयो. पछी विमळनाथना शिष्य मुंगळा मुनिना उपर त्रण वखत रथ चला-ववाथी मुंगळा मुनिण विमळवाहन उपर तेजुलेइया मुकवाथी मराने सातमी नरके जसे त्यांथी नीकली घणो संसार परिभ्रमण करी मोक्षमां जसे. आ अधिकार भगवती मूवना ?५ मां शतक्रमां छे.) ॥ २२२ ॥

अर्थः—॥ २२३ ॥ त० ते वारे । णं० वली । त० ते । स० सडाल पुत्र । स० श्रावक । ब० घणा । सी० श्रीयळ व्रत । जा० यावत । भा० पाळता थका । चो० चौद । सं० वर्ष । व० पुरायया । प० पन्नरमां । सं० वर्षने । अ० आंतरे । व० वर्तते थके । पु० मध्य । र० रात्रिने । का० समये । जा० यावत । पो० पोपथशाळाण । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीरनी । अं० समीपे । ध० धर्म । प० पन्नति । उ० पडिवर्जिने । वि० विचरे ॥ २२३ ॥

मूळपाठः—॥ २२३ ॥ तए. णं तस्म सडालपुत्तस्स 'समणोवासयस्स वहुहि' सोल जाव' चावेमाणस्स चोइस' संवहरां वड्कन्ता' । पसरसमस्स' संवहरस्स अन्तरा वट्ट-

३. G (जी मा नथी.) Omit. २ F. G. (पफ. जी) सोल्लव्य. * ६६ पाठ सुओ. ३. F. G. (पफ. जी.) चउइत्त. ४ A. B. (प. बो.) वीतिकंता D. E. (डी. इ.) वितिकंता. ५. B. D. E. (बी. डी. पफ.) पन्नर०

माणस्स पुव्वरत्तावरत्तकाले जाव पोसहसावाए^३ समणस्स जगवड महावीरस्स^३ अन्तियं

धम्मपत्तिं उवसम्पज्जित्ताणं विहरइ ॥ २२३ ॥

भावार्थः—॥ २२३ ॥ ते चारे ते सद्दालपुत्र श्रावक, घणां शीलव्रत यावत् पोताना आत्माने भावतो यको चौद वर्ष गयां अने पंद्रसुं वर्षे वर्ततां मध्य रात्रिना समयने विषे पंपथशाळाए श्रमण भगवंत महावीर-
नो परंपलो धर्म अणिकार करीने विचरतो हवो. ॥ २२३ ॥

अर्थः—॥ २२४ ॥ त० ते चारे । णं० वळो । त० ते । स० सद्दालपुत्र । स० श्रावकने । पु० मध्य । र०
रात्रिने । का० समये । ए० एक । दे० देव । अ० समीपे । पासे । पा० प्रगट थयो ॥ २२४ ॥

मूळपाठः—॥ २२४ ॥ तए णं तस्स सद्दालपुत्तस्स समाणोवासयस्स^३ पुव्वरत्तावरत्तकाले
एगे देवे अन्तियं पाउब्भविष्ठा ॥ २२४ ॥

भावार्थः—॥ २२४ ॥ ते चारे ते सद्दालपुत्र श्रावकनी पासे मध्यरात्रिना समयने विषे एक देवता प्रकट
थयो. ॥ २२४ ॥

अर्थः—॥ २२५ ॥ त० ते चारे । णं० वळी । से० ते । दे० देव । ए० एय । म० मीठी । नी० पीळा कमळ-

१. F. G. (एफ. जी.) ° कालसमयंस्ति. + दे० थी ६९ पाठ. जुओ. २. A. (ए.) पोसहस्सालाए. ३.
A. B. D. E. G. (ए. बी. डी. ई. जी. मां नथी.) Omit. ४. A. B. (ए. बी) धम्मं, D. E.
(डी. ई.) धम्म. ५. A. B. D. E. G. (ए. बी. डी. ई. जी. मां नथी.) Omit. ६. D. E. (डी. ई.)
पाउब्भविष्ठा.

ना वर्ण जेह्वी । जा० यावत् । अ० खडग । ग० ग्रहीने । स० सडाल पुत्र । स० श्रावकने । ए० एम । व० कहे ।
ज० जेम । जु० बुलणीपिन्ना । त० तेमज । दे० देव । उ० उपसर्ग । क० करे । न० एटली विशेष । ए० एकैरु ।
पु० पुत्रना । न० नव । मं० मांसना । सी० कटका । क० करे । जा० यावत् । क० लघु । पुत्रनी । या० घात करे ।
घा० करीने । जा० यावत् । आ० छांटे ॥ २२५ ॥

मूलपाठः—॥ २२५ ॥ सए णं से देवे एगं महं नीलुप्पलं जावं असिं गहाय स-
हालपुत्तं समणोवासयं एवं वयासी । जहा बुलणीपियस्स तहेवं देवां उवसगं करेइ ।
नवरं एकैकं पुत्ते नव असं सोह्वणं करेइ । जावं कणीयसं घाएइ, शत्तां जावं
आयश्चइ ॥ २२५ ॥

भावार्थः—॥ २२५ ॥ ते वारे ते देवताए एक मोडुं निलोत्पल कमल जेवुं खडग लइने यावत् जेम बुलणी
पीताने उपसर्ग करीं तेम सडालपुत्रने उपसर्ग करवा लाग्यो, पण तेमां एटली न फेर छे के, म्होटी, मध्यम अने

१. B (बी) मदा. २. G (जी. मां छे.) read नीलुप्पल असि गहाय एवं वयासी जहा; A B P.
E. F. (ए. बी. डी इ एक) read Only नीलुप्पल एवं जहा. जुओ पाठ १.२९ *१५ पाठ जुओ. ३ B
(बी.) तथेव ४. A. B L. E. (ए. बी. डी. इ.) देवे; G. (जी. मां नथी.) Omitt. ५ G (जी.)
एकैकस्स पुत्तस्स. + १२९-१३३ पाठ जुओ. ६. F. (एक मां नथी.) Omitt. ७. A B. D. E. G
(ए. बी. डी. इ. जी.) अइचइ.

नानो ए त्रणे पुत्रना नव नव ककडा करी लोढानी कडाइमां तेलनी अंदर तळी तेतुं लोही मांस सद्दालपुत्रना
 चरीरे सींचवा लाग्यो. ॥ २२५ ॥

अर्थः—॥ २२६ ॥ तं ते वारे । णं वळी । से० ते । स० सद्दालपुत्र । स० श्रावक । अ० अणवीहनी ।
 जा० यावत । वि० विचरे ॥ २२६ ॥

मूळपाठः—॥१२६॥ तए णं से' सद्दालपुत्ते समणेवासए' अत्रीए जाव' विहरइ॥१२६॥

भावार्थः—॥ २२६ ॥ ते वारे ते सद्दाल पुत्र निर्भयपणे विचरतो हवो. ॥ २२६ ॥
 अर्थः—॥ २२७ ॥ तं ते वारे । णं वळी । से० ते । दे० देव । स० सद्दाल पुत्र । स० श्रावकने । अ०
 अणवीहती । जा० यावत । पा० देखे त्यारे । च० चौथोवार । पि० वळी । स० सद्दालपुत्र । स० श्रावकने । अ०
 ए० एम । व० कहे । हं० हे । भो० अरे । स० सद्दालपुत्र । स० श्रावक । अ० नहि इच्छवा जोग एटले मरणने ।
 प० वांछे छे। प्रार्थे छे । जा० यावत । न० नहि । भ० भांगे तो । त० तारी । ते० ते । जा० जे । इ० ए । अ०
 अग्निमित्रा । भा० भार्या । य० धर्मनी । स० सखी । ध० धर्मवंत । वि० तत्त्वनी जाण । ध० धर्मना भेदनी ।
 रा० राग तेने विषे । र० राती । स० संघाते । सु० सुख । दु० दुःखमां । स० विभागनी लेनारी । तं० तेने । ते०
 तारा । सा० पोताना । गि० घरथी । नी० लइ आवीश । नी० लइ आवीने । त० तारी । अ० आगळ । घा०

१ G (जी. मां नथी.) Omit २ A. B. D. E F. (ग. बी. डी. इ., एफ. मां नथी.) Omit.
 * १६ पाठ जुक्तो.

हणीश । घा० हणीने । न० नत्र । मं० मांसना । सो० कटका । क० करीश । आ० तेल । भ० भ-
रीने । क० कडाहमांहि । अ० तलीश । अ० तलीने । त० तालू । गा० शरीर । म० मांसे करी । य० वली ।
सो० लोभीण् करी । य० वली । आ० छांटीश । ज० जेम । गं० वली । तु० तने । अ० आर्त्त । दू० रौद्र ध्याने ।
जा० यावत । व० जीवतव्यथी लुकीश एटले मरीश ॥ २२७ ॥

मूळपाठः—॥ २२७ ॥ तए^१ णं^२ से देवे सदावपुत्तं समणोवासयं अचीयं जाव^३ पासित्ता
चउहं पि^४ सदावपुत्तं समणोवासयं^५ एवं वयासी । “ हं जो सदावपुत्ता, समणोवासया^६ ,
अपण्णियपण्णिया जाव^७ न^८ जअसि, तउ^९ ते^{१०} जा^{११} इमा अगिमित्ता जारिया धम्मस-
हाइया^{१२} ” धम्मविइज्जिया धम्माणुरागरत्ता समसुह^{१३} तुक्कसहाइया^{१४} , तं ते साल^{१५} ” गिहाउ
नीणेमि, शत्ता^{१६} तव अगउ^{१७} घाएमि, शत्ता^{१८} न^{१९} मंससोहए^{२०} करेमि, शत्ता^{२१} ”

१. A B, D. G. (प, वी. डी. जी.) Only तं for तए ण. * जुओ १६ पाठ. २. G. (जी. मा
नयी) Omit पि ३. G. (जी मां नयी) Omit ४. A. B. D. E. F. G. (प वी डी. इ. एफ. जी.
मां नयी) Omit ५. G. (जी. मां वधारे) add ६. + जुओ १६ पाठ ६. E. (इ.) भजेसि. ७. D.
E. (डी. इ.) से ८. G. (जी. मा नयी.) Omit जा. ९. F. (एफ.) माहाइया. १०. D. E. (डी.
इ) धम्मविइज्जिया, ११. F. (एफ) सम्म० १२. E. (एफ) सयाओ. १३. F. G. (एफ. जी. मां नयी)
Omit रत्ता. १४. F. G. (एफ. जी. मा नयी.) Omit रत्ता. १५. D. E. F. G. (डी. इ. एफ. जी. मा
नयी) Omit रत्ता.

आदाणत्ररियंसि^२ कमाहयंसि^३ अद्दहेमि^३, श्ता^३ तव गायं^३ मंसिण य सोणिएण य
 आयश्चामि, जहा णं तुमं^३ अद्दुहद्द जाव^x ववरोविज्जसि ” ॥ २१७ ॥

भावार्थः—॥ २२७ ॥ ते वारे ते देव सद्दाल पुत्र श्रावकने निर्भयणे विचरतो देखीने चोयीवार सद्दालपुत्र
 श्रावकने एम कहेतो हवो. अरे सद्दाल पुत्र ? मरणना इच्छनारा ! यावत जो तुं आ तारां व्रत नहिं भांगे तो तारो
 जे अग्निमित्रा भार्या धर्मनो सलाइणी (साहाजनी देनारी), धर्मनी बेली, धर्ममां प्रीति राखतारी, धर्मने त्रिषे
 अनुरक्त, मुख दुःख वल्लते सरखी सहाजनी देनारी छे तेने तारा घरथी लात्री तारो आगळ तेनी घान करीश !
 अने तेना नव ककडा करी लोढानी कडाइमां तेलनी अंदर तळीश ! तेना लोढी मांसि करी तारा गात्रने मींचोश !
 जेथी तुं आर्चध्यान, रौद्र ध्याने करी अकाले जीवतरथी रहित थइश. ॥ २२७ ॥

अर्थः—॥ २२८ ॥ त० ते वारे । णं वळी । से० ते । स० सद्दालपुत्र । स० श्रावक । ते० ते । दे० हेवे ।
 ए० एम । वु० कळो । स० थके ! अ० अणवीहतो । जा० यावत । वि० विचरे ॥ २२८ ॥

१. A. B. D. E. F. G. (ए वी. डी. इ. एफ जी.) आयाग० २. A. B. (ए. बी.)
 कडाटियंसि. ३. B. (बी) अद्दहमि, D. E. (डी. ई.) अद्दहमि. ४. B. F. G. (बी एफ.
 जी मां नथी.) Omit रत्ता. ५. D. E. (डी. ई.) गातं. ६. A. B. D. E. G. (ए. बी. डी. ई. जी.)
 आद्दचामि. ७. D. E. (डी. ई मां नथी.) Omit. A. B. (ए. बी. मां फक्त) only अद्द; G. (जी.)
 अद्दउम्माणायागयं. x जुओ १५ पाठ.

मूळपाठः—॥ ११७ ॥ तए^३ णं से सद्दालपुत्ते समणोवासए^३ तेणं देवेणं एवं बुत्ते
समाणे अचीए जाव^३ विहरइ ॥ ११७ ॥

भावार्थः—॥ ११७ ॥ ते वारे ते सद्दालपुत्रने देवताए एम कहुं तो पण निर्भयपणे विचरवा लाग्यो. ॥ ११७ ॥
अर्थः—॥ ११७ ॥ तं ते वारे । णं वळी । से० ते । दे० देव । स० सद्दालपुत्र । स० श्रावकने । दो०
बीजीवार । पि० वळी । त० बीजीवार । पि० वळी । ए० एम । व० कहुं । ह० हे । भो० अरे । स० सद्दालपुत्र ।
स० श्रावक । तं० ते सद्दालपुत्रने । चे० वळी । भ० एमज कहे ॥ ११७ ॥

मूळपाठः—॥ ११८ ॥ 'तए णं से देवं सद्दालपुत्तं समणोवासयं^३ दोच्चं पि तच्चं पि एवं
वयासी । " हं जो सद्दालपुत्ता^३ समणोवासया^३," तं चेव ञणइ^३ ॥ ११८ ॥

भावार्थः—॥ ११८ ॥ ते वारे ते देव ते सद्दालपुत्र श्रावकने वे-त्रणवार यावत पूर्वोक्तनी परे कहेतो हवो ॥ ११८ ॥
अर्थः— ॥ ११८ ॥ तं ते वारे । णं वळी । तं० ते । स० सद्दालपुत्र । स० श्रावक । ते० ते । दे० देवने ।

१ A. B. (प. बी मां मात्र) Only तं for तएणं २ A B. D. E H. G. (प बी. डी इ.
पफ. जी. मा नथी.) Omit. * १६ पाठ जुओ. ३. B D. G (बी डी. जी मां फक्त) Only त for तए णं.
४ A B. D E. G (प. बी डी इ. जी मा नथी) Omit ५ A B' D F G. (प ती डी. पफ
जी. मा नथी.) Omit + ११७ पाठ जुओ

दो० वीजीवार । पि० वली । त० वीजीवार । पि० वली । ए० एम । बु० बोलतो । स० थकी । अ० एहवी ।
 अ० अथ्यवसाय ४ । स० उपनो । ए० एम । ज० जेम । बु० चुलणीपिता । त० तेम । चि० चितवे । जे० जेणे ।
 म० मारो । जे० वडो । पु० पुत्र । जे० जेणे । म० मारो । म० वचलो । पु० पुत्र । जे० जेणे । म० मारो । क०
 कनिष्ठः । पु० पुत्र । जा० यावत । आ० छांटे । जा० जे । वि० य० । णं० वली । म० मारी । इ० ए । अ० अग्नि
 मित्रा । भा० भार्या । स० संघाते । सु० सुख । दु० दुःख । स० सहेनारी । तं० तेने । पि० य० पण । इ० इच्छे ।
 सा० मार । गि० घरथी । नी० आणी । म० मारी । अ० आगळ । घा० घात करवा । तं० ते माटे । से० श्रेय ।
 ख० निश्चे । म० मने । ए० ए । पु० पुरुषने । गि० झालवो । ति० एहवुं । क० विमासीने । उ० उठे । ज०
 जेम । बु० चुलणीपिता । त० तेमज । स० सर्व । भा० जाणवुं । न० एटलुं विशेष । अ० अग्निमित्रा । भा० भार्या ।
 को० कोलाहल शब्द । सु० सांभळीने । भ० कं० । से० वाकी । ज० जेम । बु० चुलणी पितानो परे । व० कहेवुं ।
 न० एटली विशेष । अ० अरुणभुए । वि० विमाने । उ० उपना । जा० यावत । म० महाविदेहे । वा० वासे ।
 अचतरी । सि० सिजरी । मुक्ति जाशे ॥ २३० ॥

मूळपाठः—॥ २३० ॥ त ए णं तस्स सहालपुत्तस्स समणेवासयस्स^३ तेणं देवेणं दोच्चं

१. A. B. D. F. ('प. वी. डी. एफ. मां नथी.) Omit तप णं. G (जी.) मां नथी. Omit तप णं.
 तस्स सहाल० मम० २. A B. D, E. F. G. (प. वी. डी. ए. एफ. जीं. मां नथी.) Omit.

पि तच्चं पि एवं वुत्तस्त समाणस्स अयं^२ अज्जन्धिए ४^३ समुपन्ने^३ । एवं जहा^४ चुलणी-
पिया^५ तह्वेव चिन्तेइ । “ जेणं ममं^६ जेहुं पुत्तं, जेणं ममं मज्जिमयं^७ पुत्तं, जेणं ममं
कणीयसं पुत्तं जाव^८ “आयच्चइ, जा वि य णं^९ ममं इमा अगिमित्ता जारिया समसुह-
डुक्कसहाइया^{१०}; तं पि^{११} य इहइ^{१२} साउं गिहाउं नोणेत्ता^{१३} ममं अगगउं घाएत्तए^{१४} ।
तं सेयं^{१५} खलु ममं एयं पुरिसं गिह्णित्तए^{१६} ” ति कट्टु उट्टाइए^{१७} जहा^{१८} चुलणीपिया

१. A. B. (प. बी मा नथी.) तच्चं पि. २. F. (एफ) इमेयारुवे, G. (जी. मां नथी.) Omit.
† ७३ पाठ लुओ ३. A. B. D. E. (प. बी. डी इ मां नथी.) Omit ४. A. B. D. F. G. H. (प. बी.
डी एफ. जी. एच. मां नथी.) Omit. १३८ पाठ लुओ. ५. B. H. (बी. एच) तथेव, D. (डी.)
तथेव. ६. B. D. E. F. H. (बी. डी. ई. एफ एच) जेट्टुत्तं. ७. G. (जी मां फक्त) reads only म-
ज्जिमकणीयस पुत्त. ८. A. B. D. E. G. H. (प. बी. डी इ एच.) आइचइ. ९. A. D. E. H. (प
डी. इ एच.) मम. १०. B. D. E. (बी. डी. ई.) have मम. for सम (“ सम ” ने बदले “ मम. ”)
E. (इ.)^{१०} डुह^०. ११. D. E. (डी इ मां. नथी) Omit य. १२. F. (एफ.) सयाओ. १३. D. E.
G. (डी. इ जी.) मम. १४. A. B. D. E. H. (प. बी. डी. ई. एच.) घाइत्तए. १५. F. (एफ.) सियं.
१६. D. E. F. G. H. (डी. ई. एफ. जी एच.) गिण्हित्तए १७. G. (जी) जाव × १३८ थी १४३ लुओ.

तद्देव सत्वं चाणियवं । नवरं अग्निमिता ३ चारिया कोलाहलं सुणित्ता ३ ञणइ । सेसं
जहा बुलणीपिया वत्तवया । नवरं अरुणअए ६ विमाणे उववन्ने ३ जाव ३ महाविदेहे
३ वासे सिज्जिहिइ ५⁺ ॥ २३० ॥

भावार्थः—॥ २३० ॥ ते वारे ते देवे वे ञणवारं सहालपुत्रने एम कहेवाथी आत्माने विषे बुलणीपीतानी पेरे
एवो संकल्प उपन्यो अने तेनी पेरेज चित्तवे के जेणे मारा मोटा, मध्यम अने नाना पुत्रने मारी यावत मने सींच्यो
अने हजु वली मारी अग्निमित्रा भार्या जे सुख दुःख वलते सरखी साहाय्यनी देनारी छे तेने पण मारा घरयी
लावी, मारी पासे घात करवा इच्छे छे ? तो श्रेय निश्चै हं ए पुरुषने पकडुं एम करीने उठयो ते वारे जेम बुलणी

? G. (जी. मां नथी.) Omit २. A. B. D. E. G. (प. वी डी. इ. जी. मां नथी.) Omit. ३.
A. B. (४. H. (प वी जी. एच.) सुणेत्ता ४ D E F. G H. (डी. इ. एफ जी. एच. मां नथी.)
Omit. ५. D. E. G. (डी इ. जी.) add सव्वा H. (एच. मां) also prof. चैय. ६. A. (प.) अरुण-
चूति; F. (एफ.) अरुणचूप; B. (बी.) अरुणभे, H. (एच.) अरुणवभए, E (अरुणव्वए); D. (डी)
अरुणचचप. ७. A. B. D. E. H. (प. वी डी. इ. एच.) उववाओ. F. (एफ.) उववाए, G (जी.
मां नथी.) Omit. * उववाइ ११६ भगवनी ३०३, ३०४ ८. A. B. G. H. (प. वी. जी. एच. मां नथी.)
Omit. + ८९-९०, १४४ जुओ. ९. F. (एफ. मां पुर) in full as in foot note xi on page 88 (८३
मे पाने ११ मी फुटनोट जुओ). H. (एच. मां नथी) Omit.

पिताने थंयुं तेषु सपजनुं पण तेषां ष्टलोज फेर डैकं अत्रिमित्रा भार्या कोलाहल सांभळीने आची, वळी मरणने अंते अणसण करी अक्रणभृति विमानने विषे उपन्यो अने त्यांथी मरी महाविदेह क्षेत्रने विषे सीक्षशे यांत्रत सर्वे दुःखनो अंत करो मोक्षमां जजे ॥ २३० ॥

अर्थ—॥ नि० समाप्त ॥ स० सातमा । अ० अंग । उ० उपासक दशांगनुं । स० सातमुं । अ० अध्ययन । स० समाप्त ॥ ७ ॥ ७ ॥

मूळपाठः—॥ निरुक्तेवो॥सत्तमस्स अङ्गस्स उवासगद्साणं सत्तमं अज्जयणं समत्तं ॥७॥७॥
भावार्थः—॥ समाप्त ॥ इति श्री सातमां अंग उपासक दशांगुं सातमुं अध्ययन पुंरुं थंयुं ॥ ७ ॥ ७ ॥

॥ अट्टमं अज्जयणं ॥

आठमुं अध्ययन.

अर्थः—॥ अ० आठमानी । उ० ग्रहआत ॥

मूळपाठः—॥ अट्टमस्स उरुक्तेवो ॥

भावार्थः—॥ आठमानी ग्रहआतः ॥

अर्थः—॥ २३१ ॥ ए० एम। ख० निश्चि। जं० हे जंछु। ते० ते। का. काळे। ते० ते। स० समये। रा० रा

जग्रही। न० नगरे। शु० गुणसिल। वे० उद्यान। से० श्रेणीक। रा० राजा ॥ २३१ ॥

मूळपाठः— ॥ २३१ ॥ एवं खलु, जम्बू, तेणं कालेणं तेणं समएणं रायगिहे नयरे।
गुणसिले^३ चेइए। सेणिए^३ राया ॥ २३१ ॥

भावार्थः—॥ २३१ ॥ एम निश्चि हे जंबू ! ते काळ ते समयने विषे राजग्रह नामे नगर हतं. गुण सीला नामे वन हतं. श्रेणीक नामे राजा हतो. ॥ २३१ ॥

अर्थः—॥ २३२ ॥ त० त्यां। णं० वळी। रा० राजग्रही नगरीमां। म० महासतक। ना० नामे। गा० गा-
थापति। प० वसे छे। अ० ऋद्धिवंत। ज० जेम। आ० आणन्द। न० एटलो विशेष। अ० आठ। हि० सोनानी।

को० क्रोड। स० सहित। कं० कांसा। कांसा नामे वासणी भरी। नि० भूमि मांहे। प० दाटी छे। अ० आठ।
हि० सोनानी। को० क्रोड। स० सहित। कं० कांसा। कांसा सहित। व० व्याजे। प० मुक्ती छे। अ० आठ।

हि० सोनानी। को० क्रोड। स० सहित। कं० कांसा। कांसा सहित। प० व्यापारे। प० प्रवर्ते (तथा घर व-
खरो)। अ० आठ। व० चर्ग गोकुळ। द० दस। सा० हजार। व० वर्ग। दस हजार गायनुं एक

गोकुळ एवा आठ गोकुळ ॥ २३२ ॥

१. A. B. (प. धी.) चगरे. २. B. (वी) गुणसिले E. (एफ) ° सिलप. ३. D. E. F (डी इ. एफ.) सेणीण.

मूलपाठः—॥ २३३ ॥ तत्र एं रायगिहे महासयए नामं गाहावई परिवसइ अहे
जहा^२ आणन्दो । नवरं अट्ट हिरसकोमीउ सकंसाउ^३ ; निहाणपउत्ताउ अट्ट^४ हिरस-
कोमीउ^५ सकंसाउ^६ वट्टिपउत्ताउ^७ अट्ट हिरसकोमीउ^८ सकंसाउ^९ पविहरपउत्ताउ^{१०}
अट्ट वया^{११} दुसगोसाहस्सिएणं^{१२} वएणं ॥ २३३ ॥

भावार्थः—॥ २३२ ॥ ते राजग्रह नगरने विषे महाशतक नामे गाथापति वसतो हतो. ते ऋद्धिवंत यावत
आणंदना जेवो हतो, पण तेमां एटलो फेर छे के, तेने आठ क्रोडी सोनैया कांसा सहित घराती मांहि दाटैला हता,

१. M. S. S महासयप. 01 (अथवा) महासए २ E. F. (इ एफ.) गाहावइ * ३, ४ पाठ जुओ. ३. G. (जी मां छे.)
reads जाव परिभूए १01 जहा आणन्दो. ४ A. B. D. E. F. (ए. बी. डी. इ एफ.) आणंदे. ५. D. E. G.
(डी. इ. जी. मां नथी) Omit. ६. A. B. D (ए बी. डी. मां नथी) Omit. ७. A. B. D. E.
(ए बी. डी. इ. मां नथी) Omit. G. (जी मां फक्त) Only हिरण ८. A. B. D. E. G (ए बी
डी इ. जी मां नथी.) Omit ९. E. G. (इ. जी) वट्टिउ, D E. (डी. इ. मां नथी.) Omit पउ-
त्ताओ. १० G (जी मां नथी) Omit सकसाओ throughout, this word is occasionally spelt
(आ शब्दने उच्चार नीचे मुजब छे.) संकसाओ, and संकासाओ. ११. E. (इ) पत्ताओ १२. D. E.
G (डी. इ जी) वया. १३. A. B. (ए बी.) वडेण.

आठ क्रीडी सैन्या व्यापारमां वृद्धि हता, आठ क्रीडी सैन्यानी घर बखरो हती, दश हजार गाए एक गोकुल थाय एवा आठ गोकुल हता. ॥ २३२ ॥

अर्थः—॥ २३३ ॥ त० ते । णं वळी । म० महासतकने । रे० रेवती । पा० प्रमुख । ते० तेर । भा० स्त्री । हो० हती । अ० पांच । इन्द्रिण संपूर्ण । जा० यावत । सु० सुरूपंत ॥ २३३ ॥

मूळपाठः—॥ २३३ ॥ तस्स एं^३ महासयगस्स^३ रेवई पामोखाउ^३ तेरस जारियाउ^३ होडा, अहीण जाव^३ सुरूवाउ^३ ॥ २३३ ॥

भावार्थः—॥ २३३ ॥ ते महाशतकने पांचे इन्द्रिआए करी पूर्णे यावत स्वरूपंत एची रेवती प्रमुख तेर स्त्रीओ हती. ॥ २३३ ॥

अर्थः—॥ २३४ ॥ त० ते । णं वळी । म० महासतकनी । रे० रेवती । भा० भार्या । को० पोताना । घ० घरथी । आण्या । अ० आठ । हि० सोनानी । को० क्रीडी । अ० आठ । व० वर्ग । द० दस । गो० गाय । सा० हजारनी । व० वर्ग । हो० हतो । अ० वाकीनी । दु० बार । भा० स्त्रीओ । को० पोताना । घ० घरथी । ए० एक ॥ हि० सुवर्ण । को० क्रीडी । ए० एकेक । य० वळी । व० वर्ग । द० दस । गो० गाय । सा० सहस्र हजार गायनी । व० वर्ग । गोकुल एक । हो० हतो ॥ २३४ ॥

१. B. E. G. (बी एफ. जी. मां नथी) Umit. २. A. D. B. E. (ए डी. इ. एफ.) रेवह० .

* जुओ उववाइ पाठ १२. ३. A. B. G. (ए. बी. जी.) सरूवाओ.

भावार्थः—॥ २३५ ॥ ते काल ते समयने विप्रे श्रमण भगवंत श्री महावीर देत्र त्यां पंचायी. प्रखटा चांडवा नीकळी. आणंदनी पेरे महाशतक गयो अने तेमज श्रावकानो अर्म अंगिकार करे. तेमां एटलो फेर के आठ आठ आठ कोडी सोनेया कांसाना वासणथी भरैल एम चौवीस कोडी दाखेरा सोनेया मोरुळा राखे, आठ मोरुळ मोरुळा राखे, अने रेवती प्रमुख तेर भार्या मोरुळी ते सिवाय वीजुं भंथुन विधिनुं पचलाण करे, चाकी तमाप द्रत आणंदनी पेरे धारे (तेमज तेर स्त्रीओना धननो वहिदृष्ट पोने करे. ते धनना व्याज पंटे दीन दीन प्रत्ये दे द्रांण प्रमाणे (कांसानां वासणयां) सोनेया भरीने स्त्रीओने आपया म्हांर कल्पे एवो अभिग्रह ग्रहण करे.) ए सिवाय एवो अभिग्रह लीए के, मारे दररोज वे कांसाना पात्र सोनेयाना भराय नेटळां वेगार करवो कल्पे. ॥ २३६ ॥

अर्थः—॥ २३६ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । मे० ते । म० महासतक । स० श्रावक । जा० ययो । अ० जा० एयो छे । जी० जोय । अ० अत्रीय । जा० यावत । पि० विचरे ॥ २३६ ॥

मूलपाठः—॥ ॥ २३६ ॥ तए णं से महासयणं समणोवासए जाए अज्जिगय जीवा जीवे जाव विहरइ ॥ २३६ ॥

भावार्थः—॥ २३६ ॥ ते वारे ते महाशतक श्रावक ययो अने जीवाजीव प्रमुख नवे तत्वने जाणतो यावत विचरतो हवो. ॥ २३६ ॥

१. D. E. (डी इ) ० समयं २. A B. D. E F (ए. बी. डी इ. एफ. मा नथी.) Omib
जीवाजीवे * ६४ पाठ कुओ.

अर्थः—॥ २३७ ॥ तं ते वार । णं पछी । सं श्रमण । भं भगवंत । मं महावीर । वं वहार । जं
बीजा देशमां । विं विहार करी । विं विचरे ॥ २३७ ॥

मूळपाठः—॥ २३७ ॥ तए णं समणे जगवं महावीरे बहिया जणवयविहारं

विहरइ ॥ २३७ ॥

भावार्थः—॥ २३७ ॥ ते वारे श्रमण भगवंत श्री महावीर देव वाहर जनपट देश मांहि विहार करे. ॥२३७॥
अर्थः—॥ २३८ ॥ तं ते वारे । णं वळी । तीं ते । रे० रेवती । गा० गाथापतोणी । २।० एरुदा । क०
प्रस्तावे । पु० मध्य । २० रात्रिना । का० काळे । स० समये । कु० कुंडुव । जा० यावत । इ० एहवा । ह० प्रकार-
नो । अ० अध्यवसाय उपनो ४ । ए० एम । ख० निश्चे । अ० हुं । इ० ए । दु० वार । स० सोसो । विं
व्याघान (अंतराइए) । नो० न । सं० भोगवी शकुं । म० महासतक । स० श्रावक । स० संघाते । उ० विस्तीर्ण
उदार मनोहर । मा० मनुष्य संबंधी । भो० भोगववा योग्य । भो० भोग । शु० भोगवती यकी । विं विचरी
(शकुं नहिं) । तं ते । से० श्रेय । ख० निश्चे । म० मारे । ए० ए । दु० वारे । विं वळी । स० सेकाने ।
अ० अग्निने । ए० प्रयोगे । वा० अथवा । स० हथीयारने । ए० प्रयोगे । वा० अथवा । विं विष । ए० प्र-
योगे । वा० वळी । जी० जीवतर यकी । व० अलगी करुं । ए० एहनी । ए० एकेक । हिं छिरण । को० को-
डी । ए० एकेक । व० गोकुळ । स० हुं पोते । उ० लइने । म० महासतक । स० श्रावक । स० साथे । उ० उ-

३ A. B. E. F. (ए वी. इ एफ मां नथी) Omib विहार.

दार मनोहर । जा० यावत् । वि० विचरं । ए० एम । सं० विचार । सं० विचारिने । ना० ते । दु० वार । स० सो-
क्योने । अ० जे वेळा (जे अवसर) । य० वली । छि० मनुष्य थोडा होय ते संख्या समय । य० वली । वि०
ज्यारे । बीजो कोइ पासे न होय । य० वली । प० एहं जुं जोती थकी । वि० विचरं ॥ २३८ ॥

मूळपाठः—॥ २३७ ॥ तए णं तीसे रेवईए गाहावइणीए 'अन्नया कयाइ पुत्रस्ता-
वत्तकालसमयंसि' कुमुत्र^३ जाव^४ इमेयारूवे अज्जडिइए ४^५ । " एवं खलु " अहं इमासिं
दुवावसएहं 'सवत्तीणं' विघाएणं नो संचागमिं महासयएणं समणोवासएणं सदिं^६ ।
उरालाइं 'माणुस्सयाइं' जोगजोगाइं 'जुअमाणी' विहस्तिए । तं सेयं खलु समं

१. D. (डी) अन्नदा; कदापि. २. D. E (डी इ.) ° कालं. ३. B E (बी इ) कुडुंय; D E.
(डी एफ.) कुडुय, G (जी) कुडंय. ° Supply (उमेरो) जागरियं जागरमणीए from the Bhaga-
vati Snyā ३, uddośha 1 (p. 227 Calc. print); also Bhing. p. 292. (भगवती मतक ३ उदेसो ?
पानु २२७ कलकत्तावाली तथा पानु २१२ माथी) + दद पाठ जुओ ४. B. (बी. मां नयी) Omit. A has both १ & ४
(ए. मा ४ अने ह. ने) ५. A. E. (ए. एफ.) इदं. ६. A. B E. (ए बी. एफ.) सवत्तीण. G. (जी.)
सवत्तीणं. ७. E. (एफ.) विघाइणं, G. (जी.) यियएणं ८. D. (डी) सयादेमि. ९. G. (जी मा
नथी.) Omit. १०. G. (जी) मिदि ११. E. (इ.) माणुस्सियाइं. १२. E. F. (इ. एफ. जी) only
(फफ.) भोगाइ. १३. D. E. (डी. इ.) भुजमाणा. १४. A. E. (ए इ.) विहस्तिए. D. (डी.) विहस्तिए.

एयाळ डुवालस 'वि' सवत्तियाळ. अग्निप्यलगेणं वा सवत्तियाळगेणं वा विसप्यलगेणं वा जीवियाळ ववरोवित्ता, एयासिं' एगमेगं हिरस्कोदि एगमेगं वयं सयमेव उवसम्पज्जि-त्ताणं महासयएणं समणोवासएणं' सद्धिं उरालाईं' जाव' विहरस्तिए' । एवं सम्पेहेइ, २ तासिं डुवालसएहं सवत्तीणं' अन्तराणि' २ य विहराणि' ३ य पन्नि-

जागरमाणी' १ विहरइ ॥ २३७ ॥

भावार्थः—॥ २३८ ॥ ते वारे ते रेवती गाथापतिणी एकदा प्रस्तावे मध्य रात्रिना समयने विषे कुडुंव जात्री-काए जागतां यावत एवो अथवसाय (अभिप्राय) उपन्यो के निश्चि मारी वार शोकनी व्याघाते (आडजोले) करी महाशतक श्रावकनी साथे (हुं मारी मरजी मुजव) थला मनुष्य संबंधी भोग भोगवी शकती नथी, तो श्रेय छे निश्चि म्हारी ए वार शोवयने अग्नि प्रयोगे करी अथवा शस्त्रने प्रयोगे करी अथवा विपने प्रयोगे करी जी-

श्रेय छे निश्चि म्हारी ए वार शोवयने अग्नि प्रयोगे करी अथवा शस्त्रने प्रयोगे करी अथवा विपने प्रयोगे करी जी-श्रेय छे निश्चि म्हारी ए वार शोवयने अग्नि प्रयोगे करी अथवा शस्त्रने प्रयोगे करी अथवा विपने प्रयोगे करी जी-श्रेय छे निश्चि म्हारी ए वार शोवयने अग्नि प्रयोगे करी अथवा शस्त्रने प्रयोगे करी अथवा विपने प्रयोगे करी जी-

१ D E. (डी. इ. मां नथी.) Omit वि. २ A B. (प. वी.) सवत्तीओ, G. (जी) सवत्तीओ
 २ D. E. (डी. इ.) उपओपणं. ३ A. E. (प. इ) ववरोविया. ४ F. adds (पफ मां वधारे) ण
 ३. G. (जो मां नथी) Omit. ७ G. (जी. मां वधारे) add भोगभोगाई. *उपलो पाठ जुओ. ८ A E.
 ६. (प. इ.) विहरत्तए, D (डी.) विहरेत्तए. ९ G (जी) एतासि. १०. G. (जी.) सवत्तीणं. ११. B
 (वी.) अणंतराणि. १२. G (जी. मां नथी.) Omit, १३ A (प.) विहरीणि. D. E. (डी इ) वि-
 वराणि. १४. A. B. D. E. F. (प. वी. डी. इ. पफ) add २ after पडि० (" पडि० " पछी " २ " छे.)

वतरथी रहित करी तेना एकैक कोंडी सोनीया अने एकैक गोकुळ हुं पोतेज अंगिकार करीने महासतक श्रावकनी साथे भला मनुष्यना भोग भोगवती विचरुं. एम विचारीने ते वार शोक्यने मारवानो अवसर, आंतरं, छीद्र (परिवार रहित होय ते वखते) विवर (एकांतमां होय ते वखत) जोती यकी विचरती हवी. ॥ २३८ ॥

अर्थः—॥ २३९ ॥ त० ते वारे । ण० वळी । सा० ते । रे० रेवती । गा० गागापतिणी । अ० एकटा । क० मस्ताथे । ता० ते । दु० वारे । स० सोकोने । अ० अवसर । जा० जाणीने । छ० छ । स० सोक्योने । स० शस्त्र । पं० प्रयोगे । उ० मारे । उ० मारीने । छ० छ । स० सोंक्योने । वि० विश । प्प० प्रयोगे । उ० मारे । उ० मारीने । ता० तेहने । एम । दु० वारे । स० सोंक्योने । को० कुल (वापना) । थ० घर्त्तो । ए० एकैक । हि० सोनानी । को० कोंडी । ए० एकैक । व० गोकुळ । म० पोते । प० लीए । म० लइने । म० महासतक । म० श्रावक । स० साथे । उ० मनोहर । भो० भोग । भु० भोगवती । वि० विचरे ॥ २३९ ॥

मूळपाठः—॥ २३९ ॥ तए णं 'सा रेवड्' गहावडणी अन्नया कयाड्' तासिं दुवा-
लसहं सवत्तीणं अन्तरं जाणित्ता ठ सवत्तीड' सड्पलगेणं' उद्वेड', शत्ता ठ 'सवत्तीड

१. B. (बी. मां नथी.) Omit. २. B. E. F. (बी. ए. एफ.) रेवड्. ३. D. (डी.) कयावि. ४. A. D. E. G. (ए. डी. इ. जी.) छस्मवनीआ ५. D. E. 'G. (डी. इ. जी) 'पओएणं. ६. E. (इ.) उदावड; E. (एफ.) उद्वेति. ७. A. D. E. F. G. (ए. डी. इ. एफ जी.) छस्मवतीओ

‘त्रिसप्पडगेणं उइवेइ, शत्ता तासि डुवालसण्हं सवत्तीणं कोलघरियं^३ एगमेगं हिरस-
कोप्पि एगमेगं वयं समयमेव पस्सिवज्जाइ, शत्ता महासयएणं समणेवासएणं^४ सद्धिं उराळाइं
जोगजोगाइं जुअमाणी विहरइ ॥ २३ए ॥

भावार्थः—॥ २३९ ॥ ते वारे ते रेवती गाथापतीए एकदा प्रस्तावे ते वार शोक्यने मारवानो अवसर (कोइ
काय प्रसंग आणी तेवा वखतयां) जाणीने छ शोक्यने शस्त्रथी मारी अने छ शोक्यने त्रिष प्रयोगथी मारी ते
वार शोभयना पियरना एकेक क्रोडी सोनैया अने एकेक गोकुळ पोतेज लइने महाशतक साथे भला मनुष्य संबंधी
भाग भागवतो विचरती हवी. ॥ २३९. ॥

अर्थः—॥ २४० ॥ तं ते वारे । तं० वळी । मा० ते । रे० रेवती । गा० गाथापतिणी । मं० मांस खावाने
। लो० लोलपी । मं० मांस खावाने । मु० मुच्छर्वित । जा० यावत । अ० आसक्त । व० घणा । वि० प्रकारना ।
मं० मांसे नीपजावी । य० वळी । सो० सोला करी । य० वळी । त० तळीने । य० वळी । थ० सेकीने । य०
वळी । मु० मदीरा । च० वळी । म० मधु । मे० ताडी । च० वळी । म० गोळनो मधु । च० वळी ।
सी० द्राक्षनो मधु । च० वळी । प० मन प्रसन्न थाय । च० वळी । आ० आस्वादती थकी थकी ४ । वि०
विचरे ॥ २४० ॥

? A B. F. (प. बी एफ) ° पओपणं. २ A, B G. (प. बी. जी.) -एतासि ३. A. (प)
इत्त°; A, G. (प. जी.) ° वरयं °. ४. G. (जी.) म्मिद्धि.

मूळपाठः—॥ १४१ ॥ तए णं सा रेवई' गाहावइणी मंसलोडुया मंसेसु' मुडिया ४*
कोलघरिए' पुरिसे सदावेइ, शत्ता एवं क्यासी । " तुव्चे, देवाणुपिया, "मम कोलघरिए-
हितो 'वएहितो' कद्दाकद्धिं डुवे डुवे गोणपोयए "उहवेह, शत्ता ममं उवणेह" ॥१४१॥

भावार्थः—॥ २४२ ॥ ते वारे रेवती मांसने विषे लोलपी थकी मांसने विषे अत्यंत मुडित थकी पोताना
धीयरना पुरुपने तेडावीने एम कहेती हवी, हे देवने बल्लभकारी । मारा पीयरना गोकुळ मांहीथी हमेश प्रभाते प्र-
भाते गायना (तरतना जन्मेळा) ववे वाळडाने मारीने (कोड न जाणे तेवी रीते) मने आपी जजो ॥ २४२ ॥

अर्थः—॥ २४३ ॥ त० तेवारे । णं० वळी । ते० ते । को० वापना । व० घरना । पु० पुरुषो । रे० रेवती ।
गा० गाथापतिणीनुं । त० वचन । तहेत प्रमाण करे । ए० ए । अ० अर्थ । वि० विनये करी । प० सांभळे । प०
सांभळीने । रे० रेवती । गा० गाथापतिणीने । को० वापना । घ० घरथी । व० गोकुळमांथी । क० दररोज । दु०
वे । दु० वे । गो० गायना । पो० वाळडानो । व० वध करे । व० वध करीने । रे० रेवती । गा० गाथापतिणीने ।
डु० आपे ॥ २४३ ॥

१. E. F (इ एक.) रेवइ; A. B D. E F G. (ए वी डी. इ एक. जी. मां नथी.) Omit.
गाहा०. २. G (जी. मा फक्त) Only मने ३ D. E. (डी. इ) कोलघरए. ४ E. H (एक पच.)
ममं ५. D. E (डी इ. मां नथी.) Omit. ६. D. E. (डी इ) कद्दाकद्धं०. ७. D. G. (डी. जी)
उवहवेह E उवहावह. ८. B. (बी.) उवनेह, (जी) उवनेहि.

मूळपाठः—॥ १४३ ॥ तए णं ते कोलघरिया पुरिसा रेवईए गाहावइणीए^३ “ तह ”
 ति एयसहुं विणएणं^३ पक्सुणन्ति, श्चा रेवईए गाहावइणीए कोलघरिएहिंतो^३ वएहिंतो
 कइयाकइं^३ दुवे दुवे गोणपोयए “ वहेन्ति, श्चा रेवईए गाहावइणीए^३ उवणेन्ति ॥ १४३ ॥

भावार्थः—॥ २४३ ॥ तैवारे ते पीयरना पुरुषो रेवति गाथापतिणीनुं ए वचन सांभलीने त्हेच करे अने ए
 अर्थे (वात) विनये करी सांभलीने रेवती गाथापतणीना पियरना गोकुल मांहीथी हमेश प्रभाते प्रभाते गायना
 बवे वाछडा मारीने लावी रेवती गाथापतिणीने आपे ॥ २४३ ॥

अर्थः—॥ २४४ ॥ तं तैवारं । णं वळी । सां ते । रे० रेवती । गा० गाथापतिणी । ते० ते । गो० गा-
 यना । मं० मांसना । सो० सोला (कटका) करी । य० वळी ४ । सु० सुरादिके करी । च० वळा । ६ । आ०
 आरवाढती ४ । वि० विचरे ॥ २४४ ॥

मूळपाठः—॥ १४४ ॥ तए णं सा रेवई^३ गाहावइणी तेहिं गोणअंसेहिं^३ सोद्वेहिं^३ य

१ E. (इ.) गाहावइए, (गाहावईण) २. D. E. (डी इ) पडिसुणेइ. ३ B. D. E. G. H. (बी.
 डी. इ. जी. एच मां नथी) Omit ४. D. E. (डी. इ) कल्लेकल्ले. ५. D. E. (डी. इ.) उवहंति. ६.
 (एफ) वहिंति. ६. E. (इ.) उवणेइ० A. B. D. E. G. H. (ए बी. डी. इ. एफ. जी. एच. मां
 नथी.) Omit. ८. A. B. F. G. H. (ए. बी. एफ जी. एच.) गोमंसेहि. ९. G. (जी.) सोलपहि.

४^१ सुरं च ३६ आसाएमाणी ३ ४^१ विहरइ ॥ २४४ ॥

भावार्थः—॥ २४४ ॥ तैवारे ते रेवती ते गायना मांमने तव्दीने छ प्रकारना मधुपान साथे थोडो स्वाद लेती, धणो स्वाद लेती पोताना एक खानगी माणसनी साथे भोगवती पोताना घणा माणसोनी साथे भोगवती विचरती हवी ॥ २४४ ॥

अर्थः—॥ २४५ ॥ त० तैवारे । गं० वळी । त० ते । म० महासतक । स० श्रावक । व० घणा । सी० शी-यलवंत । जा० यावत । भा० भावतो थको । चो० चौद । सं० चरस । व० अतिक्रम्यां । ए० एम । त० तेमज पूर्वे कहुं तेम । जे० ज्येष्ठ । पु० पुत्रने । ठ० कुटुंबनी भार थापीने । जा० यावत । पो० पोपधळाए । ध० धर्म । प० वीतरागे प्रणीत (परस्पेल) धर्म । उ० अंगिकार करीने । णि० विचरे ॥ २४५ ॥

मूलपाठः—॥ २४५ ॥ तए णं तस्स महासयगस्स समणोवासगस्स^१ वहूहिं सील^२ जाव^३ चायेमाणस्स^४ चोदस^५ संवहरा^६ वड्ढन्ता^७ । एवं तहेव^८ जेडं पुत्तं उवेइ^९ जाव^{१०}

१. D E. (डी. इ. मा छे.) have २ loi 4 (चारने बदले वे छे.) * २४० पाठ जुओ. २. D. E. (डी इ मां नथी.) Omit ६. ३. D (डी) आसादेमाणी. (३. (जी) add विसापमाणी. ४. A B. D E. F G. H. (प. वी. डी. इ एफ. जी एच. मा नथी.) Omit. ५. G. (जी.) मीलन्वय. * ६६ पाठ जुओ. ६. G. (जी) चउहस. ७. B. (बी.) संवच्छराइं ८. A B. D. E. F. (प. वी. डी. इ एफ.) विइकंता. H (एच.) विइकंता. ९. B. D. E F II. (बी. डी. इ. एफ. एच.)-जेडपुत्तं, १०. D. E. (डी. इ. मां क्यारे) add रत्ता. + ६६ थो ६९ पाठ जुओ.

पोसहसालाए धम्मपसत्तिं उवसम्पज्जिस्साणं विहरइ ॥ २४५ ॥

भावार्थः—॥ २४५ ॥ तेयारे ते महाशतक श्रावक घणा शीलव्रतादिके करी आत्माने भावता यकां चौद वर्ष गया पछी पंदरमां वर्षेने मध्य भागे वर्ततां तेमज्ज आणंदनी पेरे मोटा पुत्रने कुंडुवने विषे स्थापीने यावत पौषध-
शाळाए श्रमण भगवंत श्री महावीर देवनी परहेलो धर्म पाळतो विचरतो हवो ॥ २४५ ॥

अर्थः—॥ २४६ ॥ त० तेवारे । णं० वळी । सा० ते । रे० रेवती । गा० गाथापतिणी । म० उन्मत्त । उ० लोछुपी । वि० उघाडे मस्तके (विखर्यां केश) । उ० उत्तरासण (वस्त्र) । वि० हैया आगळधी अलगु करीने २ । जे० ज्यां । पो० पोसधशाळा । जे० ज्यां । म० महासतक । स० श्रावक । ते० त्यां । उ० आवे । उ० आवीने । मो० मोह सहित वचन । उ० उन्माद । ज० उपजे तेवा वचन । सि० शृंगारना वचन । इ० स्त्रीना । भा० भाव मन वचन कायाना । उ० देखाडे २ । म० महासतक । स० श्रावकने । ए० एम । व० कहे । हे० हे । भो० अरे । म० महासतक । स० श्रावक । व० धर्मना । का० वांछणहार । पु० पुन्य करवाना । का० वांछणहार । स० स्वर्गना । का० वांछणहार । मो० मोक्षना । का० वांछणहार । ध० धर्मनी । कं० वांछाना करणहार ४ । ध० धर्मनी । पि० तुपावंत ४ । किं० शा कारणे । तु० तमे । दे० हे देवा प्रुषिय । ध० धर्म । वा० अथवा । पु० पुण्ये । वा० अथवा । स० स्वमार्गे (देवलीके) । वा० अथवा । मो० मोक्षे । वा० वळी (शं करशो) । ज० जे । तु० तमे । म० मारी । स० साथे । उ० मनोहर (मनुष्य संबंधी कामभोग) । जा० याचन । शु० भोगवता । नो० न । वि० विचरो ? (तो मनुष्य भवतुं शं फल) ॥ २४६ ॥

मूळपाठः—॥ २४६ ॥ तए एं सा रेवई गाहावइणी 'मत्ता' बुलिया विइएकेसी^३ उ-
त्तरिजियं विकट्टमाणी^४ २^१ जेणेव पोसहसादा जेणेव महासयए समणोवासए तेणेव उवा-
गल्लइ, शत्ता मोरुम्मायजणणाइं^६ मिङ्गारियाइं इड्डिजावाइं उवदंसेमाणी २ महासययं
समणोवासयं एवं वयासी। "हं जो महासयया समणोवासया, धम्मकामया पुष्कामया"
सगकामया मोक्ककामया धम्मकइया ४* धम्मपिवारिया ४, किस्सं तुव्वं, देवाणुप्पिया,
धम्मेण वा पुष्पेण वा सग्गेण वा मोक्केण वा, जस्सं सुमं सए^५ सद्धिं उरावाइं जाव^२ +
^१ २ जुअमाणे नो^३ विहरसि^३? ॥ २४६ ॥

भावार्थः—॥ २४६ ॥ ते वारे ते रेवती गाथाप्रतिज्ञो पशुपान करवाथी केफने लोभे मदीन्मत्त थइ,
डोलती डोलती, वेणी मोकली सुको, अंग देखाय तेवुं एक झीणुं वल्ल पहेरी, श्रंगार कही, माथानुं ओढणुं

१ G (जी) मुत्ता २ G (जी) लोलुया. ३ D E (डी. इ) विवणकेमी, F. (फफ.) विइ-
ण्णकेसा ४. B H (बी एच) विकट्ट^०, A. E F (ए इ एफ) विकट्ट^०. ५ G (जी. मां नथी)
Omit. ६ G (जी.)^० जन्गइं. ७ F (फफ) पुत्र^० - १५. पाठ जुओ ८ P D E. (पी. डी. इ.)
तुब्भे ९. E (इ) तुमे १०. G (जी) सिद्धिं ११ G. (जी) ६। १५ भोगभोगाइ. + २३८ पाठ जुओ.
१२. E. (इ.) भुजमाणो, G. (जी)^० माणी. १३ D. E, G (डी. इ जी.) विहरइ

ताणती ताणती उघाडे माथे विहवल शरीरे, ज्यां पोपथशाळामां महाशतक श्रावक होता त्यां आवीने मोह उन्माद
 उपजावती, अहार वर्पनी स्त्री अने पचवीस वर्षना पुरुषने द्यणी प्रीति उपजे इत्यादिक काम प्रवृत्ति याथ तेवा
 वचन बोलती, श्रृंगार समो स्त्री संबंधी हाव भाव कटाक्ष नजरे देखाडती महासतक श्रावकने एम कंठनी हवी,
 अरे ! महाशतक श्रावक ! धर्मना कामी ! पुन्यना कामी ! स्वर्गना कामी ! मोक्षना कामी ! धर्मना वच्छक ?
 स्वर्गना वच्छक ? मोक्षना वच्छक ? धर्मना तरस्या ? पुन्यना तरस्या ! स्वर्गना तरस्या ! मोक्षना तरस्या ! हे देवने
 वल्लभकारी ! तने आ नारा धर्म करीने, पुन्ये करीने, स्वर्ग करीने, मोक्षे करीने, शुं वधारे लाभ थवानो के
 जेथी तुं म्हारी साथे थला मनुष्य संबंधी काम भोग भोगवतो नथी ! (अर्थात काम भोग भोग भोगवचाने मोटे धर्म,
 पुन्य करवामां आवे डे ते धर्म, पुन्य, स्वर्ग अने मोक्ष ए सर्वे मारा शरीरमांज छे अने ए मारु शरीर छे तेज
 धर्म, तेज पुन्य, तेज स्वर्ग अने तेज मोक्ष छे मोटे मारी साथे काम भोग भोगववाथी तने धर्म, पुन्य, स्वर्गने
 मोक्ष मळी ज्यो. ताहं धर्म, पुन्य, स्वर्ग, मोक्ष, म्हारा शरीरथी वधारे शुं छे के जेथी तुं धर्म, पुन्य, स्वर्ग ने
 मोक्षरुप आ मारा शरीर साथे काम भोग भोगवतो नथी ॥ २४६ ॥

अर्थः—॥ २४७ ॥ तं ते वारे । णं वळी । से० ते । म० महासतक । स० श्रावक । रे० संती । गा०
 गाथापतिणीना । ए० ए । अ० वातनी । नो० न । आ० आढर दीवो । नो० न । प० वलतो जवाव दीवो ।
 अ० अणआढर देतो । अ० अगसांभळतो थको । तु० मीन करी रखो । थ० धर्म । ज्ञा० ज्ञान । उ० करतो ।
 वि० विचरे ॥ २४७ ॥

भावार्थः—॥ २४९ ॥ ते वारे ते रेवती गाथापतिणी महासतक श्रावकनो आदर अणपामती अणवीलयो थइ रहेलो होय तेनी पेरे जाणीने जे दिशाएथी आवी ह्नी ते दिशाए पाछी गइ ॥ २४९ ॥

अर्थः—॥ २५० ॥ त० ते वारे । णं० वळी । से० ते । म० महासतक । स० श्रावक । प० प्रथम । उ० श्रावक । प० पडिमा । उ० आदरतो । वि० विचरे । प० प्रथम । श्रावक पडिमा । अ० जेहथी । सु० सुत्रे कही तेहवी । जा० यावत । ए० अगियारे । वि० वळी ॥ २५० ॥

मूळपाठः—॥ २५० ॥ तए णं से महासयए समणेवासए पढसं उवासग पढिसं उवसम्पज्जित्ताणं विहरइ । पढसं अहासुत्तं जाव एक्कारस वि ॥ २५० ॥

भावार्थः—॥ २५० ॥ ते वारे ते महाशतक श्रावक पहेली श्रावकनी प्रतिज्ञा आदरी विचरतो हवो. जेम शास्त्रमां कही छे ते प्रमाणे अनुक्रमे अग्यारे प्रतिज्ञा वहे ॥ २५० ॥

अर्थः—॥ २५१ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । से० ते । म० महासतक । स० श्रावक । ते० ते । उ० (आंकरा तपे) उदारिक शरीर । जा० यावत । कि० मांस लोही रहित । थ० धमण समान । हाइ चामडा रखां । जा० एहवी थयो ॥ २५१ ॥

मूळपाठः--॥ १५१ ॥ तए णं से महासयए समणोवासए^१ तेणं उरालेणं जाव किसे
धमणिसन्तए^२ जाए^३ ॥ १५१ ॥

भावार्थः--॥ २५१ ॥ ते वारे ते महाशतक श्रावक ते इग्यार प्रतिज्ञा बहे. ते उदार (भली) तपश्चर्या कर-
वायी शरीर दुर्बल थुं, नशाजाल नीकली यावत धमणनी पेरे श्वासोश्वास चालवा लाग्यो ॥ २५१ ॥

अर्थः--॥ २५२ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । त० ते । म० महाशतक । स० श्रावक । अ० एकदा । क० प्र-
स्तावे । पु० मध्य । र० रात्रि । आ० समय । का० कालने विषे । ध० धर्म । जा० जागरिका । जा० जागतो
यको । अ० एहवो । अ० अद्यवसाय उपत्तो ४ । ए० एम । ख० निश्चे । अ० हुं । इ० ए । उ० उदारिक । श-
रीर । ज० जेम । आ० आणन्द । त० तेमज । अ० आउखाने छेडे । मा० मरणने । अ० छेडे । सं० संलेखणा ।
शु० बीसरावी । स० गाराने । भ० भात । पा० पाणी । प० पञ्चखाण करीने । का० काल । अ० अणवांछतो
यको । वि० विचरे ॥ २५२ ॥

मूळपाठः--॥ १५२ ॥ तए णं तस्स महासययस्स समणोवासयस्स^४ अन्नया कयाइ

१. B D. E. F. G. (बी. डी. ई. एफ. जी. मां नथी) Omit. * ७२ पाठ जुओ. २. G. (जी.)
धमणसंतिप. ३. B. F. (बी. एफ. मां नथी.) Omit ४. B. E. F. G. (बी. ई. एफ. जी. मा नथी)
Omit. ५. D. (डी.) कदायि.

पुत्रश्चावरत्तकाले धम्मजागरिणं जागरमाणस्स 'अयं अज्जत्थिए ४* । "एवं खलु अहं इमेणं उरालेणं" जहा[†] आणन्दो तहेव अपह्णिममाणन्तियसंलेहणाए[‡] जूसियसरीरे जत्त-
पाणपन्धियाइस्सिकए कालं अणवक्खुमाणे विहरइ ॥ २५२ ॥

भावार्थः—॥ २५२ ॥ ते वारे ते महासत्तक एकदा प्रस्तावे मध्य रात्रीए धर्म जात्रिकाए जागतां एहवो मन-
मां अध्यवसाय उपन्यो, एम निधे ए उदार तपश्चर्याए करीने माहहं शरीर दुर्बल थयुं यावत् आणंदनी पेरे चित्तवी
मरणने अंते अणसण लइ, मरणने अणत्रांछतो थको विचरतो हवो ॥ २५२ ॥

अर्थः—॥ २५३ ॥ त० ते वारे । णं० वली । त० ते । म० महासत्तक । स० श्रावक । सु० सुभ । अ० अ-
ध्यवसाय । जा० यावत् । ख० क्षयोपशम भ्याने । ओ० अवधिज्ञान । स० उपनो । पु० पुर्वे । ल० लक्षण समुद्र-
माहे । जी० जोजन । सा० हजार । खे० क्षेत्र लगे । जा० जाणे । पा० देखे । ए० एम । द० दक्षिण दिशाए ।
प० एम पश्चिम दिशाए । उ० एम उत्तर दिशाए । जा० यावत् । चु० चुल । हि० हिंमतवंत । वा० वर्ष धर । प०
पर्वत लगे । जा० जाणे । पा० देखे । अ० हेठे । इ० ए । र० रत्न । ए० प्रभा । पु० पृथ्वीए । लो० लोलुचय ।
न० नरकावासी । च० चौरासी । वा० वरस । स० हजार (चौरासी हजार वर्षनी) । टि० स्थिति । जा० जाणे ।
पा० देखे ॥ २५३ ॥

१. (ज. (जी.) अयमेयारूचे. * ६६ पाठ जुओ. + ७३ पाठ जुओ. २. F (एक.) अणवे. ३. D. E.
H. (डी. इ. एक.) ० संलेहणाक्कमिय ०.

मूळपाठः—॥ १५३ ॥ तए णं तस्स महासयगस्स समणोवासगस्स सुत्रेणं^३ अज्जव-
 साणेणं जाव^४ खलवसमेणं उहिणाणे^३ ससुप्पन्ने । पुरब्बिमेणं^३ लवणसमुद्दे जोयण साह-
 स्सियं खेत्तं^५ जाणइ पासइ, एवं दस्सिणेणं पच्चब्बिमेणं^६, उत्तरेणं जाव चुद्धहिमवन्तं
 वासहरं^७ पद्वयं जाणइ पासइ, अहे इमीसि रथणप्पत्ताए^८ पुढवीए^९ लोलुयच्चुयं नरयं चउ-

रासीइवाससहस्सट्ठिइयं^{१०} जाणइ पासइ ॥ १५३ ॥

भावार्थः—॥ २५३ ॥ ते वारे ते महाशतक श्रावकने शुभ अथवसाए करी अवधि ज्ञानावर्णि कर्मना क्षयो-
 पशमे करी अवधिज्ञान उत्पन्न थयुं तेथी पूर्वं दिशाए लवण समुद्रमां हजार जोजन सुधी क्षेत्रे जाणे देखे, एमज
 दक्षीण, पश्चीमने विषे पण जाणवुं अने उत्तर दिशाए चुलहीमवंत वर्षधर पर्वत सुधी जाणे देखे. उंचु सुधर्मा देव-
 लोक सुधी जाणे देखे, नीवे पेहेली रत्न प्रभा नरकनो लोलुचय नरकावासो के ज्यां चौराशी हजार वर्षनुं आ-

१. B D E. G H (बी डी इ जी. एच मां नथी) Omit. २. B. F. H. (बी. एफ. एच.)
 सुहेणं ७३ पाठ जुओ ३ B. F. (बी एफ.) उह्णिणाणे ४ D (डी) पुरच्छिमेणं, F. (एफ.)
 पुरिन्थिमेणं, G. (जी) पुरुच्छमेणं. ५, F. G (एफ. जी.) खित्तं ६. D E G (डी. इ जी) पच्छि-
 मेणं ७ G (जी मां नथी) Omit ८ B D E F H (बी. डी. इ. एफ एच मा नथी.) Omit
 ९. B. (बी.) लोलुच्चुयं, E. (इ) लोलुयच्चय; F. (एफ) लोलुच्चयं, G. (जी.) लोलुच्चय तं.
 १०. B D. ३. F. H (बी. डी इ एफ एच) चउरामीवास ०. D. E. (डी. इ) ० ठियं, G (जी.) ० ठिइ

शुभ्य छै, त्यां सुधी देखे ॥ २५३ ॥

अर्थः—॥ २५४ ॥ त० ते वारे । सा० ते । रे० रेवती । गा० गाथापनिणी । अ० एकदा । क० प्रस्तावे । म० मध्य करी । जा० यावत । उ० उत्तरासन (वस्त्र) । वि० हृदय आगळ्ठी काही नाखी (२) नाखीने । जे० ज्यां । ए० वळी । म० महासतक । स० श्रावक । जे० ज्यां । ए० वळी । पो० पौपयशाळा । ते० त्यां । ए० वव्ही । उ० आवे । उ० आवीने । म० महासतकने । त० तेमज । ए० वळी । भ० कहे । जा० यावत । दो० ने वार । पि० वळी । त० त्रणवार । पि० वळी । ए० एम । व० कहे । हे० हे । भो० अरे । त० तेमज ॥ २५४ ॥

मूळभाठः—॥ २५४ ॥ तए णं सा रेवई गाहावइणी अन्नया कयाइ^१ मत्ता जाव^२ उत्त-
रिज्जायं विकट्टमाणी^३ ३ जेणेव महासयए समणेसए^३ जेणेव पोसहसाला^४ तेणेव उवाग-
हइ, शत्ता महासययं तहेव जणइ जाव^३ दोच्चं पि तच्चं पि एवं वयासी । “हं जो” तहेव^३ ॥२५४॥
भावार्थः—॥ २५४ ॥ ते वारे ते रेवती एरुदा प्रस्तावे मद्यपाने करी मस्त थइ प्रथमनी पेरे यावत ओढवानुं

१. D. (डी.) कदायि. * २४६ पाठ जुओ. २ B. E (बी इ.) विकट्टमाणी. F (एफ.) विकट्ट^० ;
B. D. E. G. (बी. डी. ई. जी मां नथी.) Omit २. जुओ पाठ २४६ फूटनोट. ३. B. D. E. F. H. (थो. डी. इ. एफ. एच. मां नथी.) Omit. ४ D. E. (डी. इ.) पोसहसालाए. + २४६ थी २४६ पाठ जुओ
५. D. (डी. मां नथी.) Omit. E. (इ मां वधारे) adds भणइ

वस्त्र ताण्णी ताण्णी उघाडे माथे नेत्र कटाक्ष मारन्नी ज्यां पौपथशाळायां महाशतक श्रावक हतो त्यां आबीने महा-
सतकने प्रथमनो पेरे कहे, यावत एम वीजीवार, त्रीजीवार कथुं ॥ २५४ ॥

अर्थः—॥ २५५ ॥ त० ते वार । णं० वळी । से० ते । म० महासतक । स० श्रावक । रे० रेवती । गा० गा-
थापत्तिणी । दो० वे वार । पि० वळी । त० त्रणवार । पि० वळी । ए० एम । वु० कथे । स० थके । आ० क्रोधे
करो ४ । ओ० अवधिज्ञान । प० प्रजुंजे । प० प्रजुंजीने । ओ० अवधिज्ञाने । आ० जुए । आ० जोइने । रे० रे-
वती । गा० गाथापत्तिणीने । ए० एम । व० कहे । हं० हे । भो० अरे । रे० रेवती । अ० अप्रार्थना । प० प्रार्थ-
नारी ४ । ए० एम । ख० निश्चे । तु० तुं । अ० मांहे । स० सात । रे० रात्रि (सात रात्रिनी अंदर) । अ० सू-
ळरूप । वा० व्याधिण करी । अ० व्याप्त । स० थकी । अ० आर्द्र । दु० रौद्र ध्यानने । व० वसो करी । अ० अ-
समाधि पायी । का० काळने । आ० अवसरे । का० काळ । कि० करी । अ० हेठे । इ० ए । रे० रत्न । प०
प्रभा । पु० पृथ्वीए । लो० लोलुचनामा । न० नरकावासे । च० चोराशी । वा० वरस । स० हजारनी । द्वि०
स्थिति (चोराशी हजार वरसनी आडखानी स्थिति) एवा । ने० नरके । ने० नारकीपणे । उ० उपजीव । ॥२५५॥

मूळपाठः—॥ ३५५ ॥ तए णं से महासयए 'समणेवासए रेवइए' गहावणीए
दोच्चं पि तच्चं पि एवं बुत्ते समाणे आसुरत्ते ४' उहिं^४ पउअइ, शत्ता उहिणा' आओएइ,

१. B D. E. F. G. H. (वी डी. इ. एफ. जी एच मा नथी.) Omit. २. B. D. E. F. (वी. डी. इ. एफ. मां नथी.) Omit. ३. B. G. H. (वी जी एच) आसुरत्ते. D. has 2 after it instead of 4 (डी. मा "४" ने बदले "२" छे) ४. F. G. (एफ. जी.) उहि ५. F. (एफ.) उहिणा.

श्रुता रेवईं गाहावश्रिणं एवं वयासी । “ हं चो रेवईं , अपञ्चियपठिणं ४” , एवं खलु तुमं
अन्तो सत्तरत्तस्स अलसएणं” वाहिणा अञ्चिचूया समाणी अट्टटुहट्टवसट्ठा असमाहिपत्ता
”कालमासे कालं किञ्चा अहे इमीसे स्यणप्पत्राए पुढवीए लोडुयच्चुए” नरए चउरासी-
इवाससहस्सट्टिइएसु नेरइएसु^१ नेरइयत्ताए” उववज्जिहिसि” ॥ ३५५ ॥

भावार्थः—॥ २५५ ॥ ते वारं महाशतकने रेवती गायपतिणीए एम वे वार त्रणवार कहेवाथी महाशतक उ-
तावळो कोप्यो यावत क्रोधे धमय्मयो थको अवयिज्ञान प्रथुंजे (जोवे), ते अवयिज्ञाने करी तेनां संवं दृष्ट कृत्य
जाणी देवीने ते रेवती गायपतिणीने एम कहेतो हवो अरे रेवती ! मरणनी इच्छनारी ! यावत हीणपुण्यनी ध-
णीयाणी ! एम निश्चे तने सात रात्रि मांहि अढस नामे (मूळ) व्याधिण (रोगे) पीडाती आत्तं रौद्र ध्यानने
वशे असमाधि पामी थकी कालने अवसरं (मरणने समे) काल करी, (मरी) हेठे वंहेली रत्न प्रभा पृथ्वीमां लो-
लुचुय नामे नरकावासने विणे चौराशी हजार वर्षना आउखे नारकीपणे उपजीश ॥ २५५ ॥

अर्थः—॥ २५६ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । सा० ते । रे० रेवती । गा० गाथापतिणी । प० महासतक ।

१. F (पफ.) रेवइ २ G. (जी) ० पत्थिया. ३. D (डी.) अयम्मएणं ४. A. (ए) कालमानं.
F (पफ.) काले माने ५. A B. D E. F G. (प वी जी. इ पफ. जी.) लोडुच्चवए. ६. A. G.
(प जी.) नरएसु, B F. (वी पफ) नरइएसु D E. H (डी. इ. पच मां नथी) Omit. ७ A
F. (प. पफ.) नेरयत्ताए, B. (वी.) नेरइत्ताए.

स० श्रावके । ए० एम । यु० कहे । स० यके । ए० एम । व० बोली ! रु० रुठया कोन्या । णं० वली ।
म० मने म० महा सतक स० श्रावक । ही० मने हीणी । णं० वली । म० सुजने । म० महासतक ।
स० श्रावके । अ० रुठयां । णं० वली । अ० मने । म० महासतक । स० श्रावक । न० न ।
न० जाणुं । णं० वली । अ० हे । के० केवा । वि० वली । कु० कुमरणे । मा० मारशे । ति० एम । क० कही ।
भी० बीहनी । त० त्राठी । त० धुजवा लागी । उ० उद्वेग पामी । स० उपन्यो । भ० भय । जेहने । स० हळवे ।
स० हळवे । प० पाछी वळे । प० पाछी वळीने । जे० ज्यां । स० पोताडुं । नि० घर । ते० त्यां । उ० आवे । उ०
आरीने । ओ० ओहाय । संकल्प विकल्प चिंतवे । जा० यावत । शि० आर्त्त रोद्र ध्यान ध्यावे ॥ २५६ ॥

मूळपाठः—॥ २५६ ॥ तए णं सा रेवई गाहावइणीं महासयएणं समणोवासएणं एवं
वुत्ता समाणीं एवं वयासी । “ रुठे णं ममं महासयए समणोवासए, “हीणे णं ममं
महासयए समणोवासए, अत्रज्जायां” णं “अहं महासयएणं समणोवासएणं, न नज्जाइ णं,

१. D E. (डी. इ.) गाहावई. २. F. (एफ) समाणा. ३. G (जी. मां छे.) reads भीया for
(बदले) एवं वयासी (“ एवं वयासी ” ने बदले “ भीया ” छे.) ४. A. G. (ए. जी. मां नथी.)
Omit. ५. G. (जी. मां नथी) Omit the clause हीणे to महासयए (“ हीणे ” थी “ महासयए ”
सुधो पाठ नथी. ६. A. B. D. E. F. G. (ए. बी. डी. इ. एफ. जी. मां नथी.) Omit. ७. E. (इ.)
अत्रज्जाणे. ८. A..B. F. (ए बी, एफ.) ममं.

अहं केण^३ वि कुंमारेणं^३ मारिज्जिस्सामि^३ ” चि कट्टु जीया तन्ना तसिया^६ उव्विगा^६ स-
आयन्नया सणियं^२ पच्चोसक्कइ, शत्ता जेणैव सए^१ गिहे तेणैव उवागहइ, शत्ता उहय^६
जाव* जियाइ ॥ १५६ ॥

भावार्थः—॥ २५६ ॥ ते वारे ते रेवती गाथापतिणी महामनक श्रावकानुं एवु वचन स भिळीने एम कहेती
हवी, अरेरे । महासतक श्रावक आज मारा उपर सठयो (कोप्यो), महासतके आज मनें तजी, मारा उपर
हीणुं मन कथुं, महासतके आज मारा उपर भुंडो अध्यवसाय कर्यो, न जाणीए महा सतक मने केवे मरणे मारसो!
एम जाणीने ब्हीनी, चाठी, उद्वेग पापी, सर्वथा भय उपनो, तेवारे ते हळवे हळवे पाळी वळी ने ज्यां पोतानुं
पर हलुं त्यां आवीने आर्त्त ध्यान ध्यावा लागी, तेमज मरवानो उपाय पण चित्तववा लागी ॥ २५६ ॥

अर्थः—॥ २५७ ॥ त० ते वारे । ण० वळी । सा० ते । रे० रेवती । गा० गाथापतिणी । अ० अंतरे ।
स० सात । र० रांतनी । अ० शूलनी । वा० व्याधिए । अ० पराभये थके । अ० आर्त्त । दु० रौद्रध्याने ।
व० वर्तता । का० काळने । आ० अवसरे । का० काळ । कि० करीने । इ० ए । र० रत्न ।

१. D E. (डी. इ) केणावि E. (एफ.) केणं वि २ D (डी.) कुमारएणः E. (इ) कुमरणेण,
G. (जी.) कुमरिणिज्जेण. ३ B (बी) मरिज्जिस्सामि ४ A E (ए एफ.) तिसिया. D. (डी.)
वधिता. ५. A. B. D. E. F. G. (ए बी डी इ. एफ. जी) उव्विगा ६. D E. (डी इ.) पच्चोसक्केइ.
७. G. (जी.) गेहे. ८ A. B. E. F. (ए बी इ. एफ.) उहय. सुओ ९२ सो पाठ कल्पनो

प० प्रभा । पु० पृथ्वीने विषे । लो० लीलुचुय नामे । न० नरकावासे । च० चौरासी । वा० वर्ष । स० हजार ।
द्वि० स्थिति । आउखानी एवा । ने० नरके । ने० नरकीपणे । उ० उपनी ॥ २५७ ॥

मूळपाठः—॥ १५९ ॥ तए णं सा रेवई गाहावडणी अन्तो सत्तरत्तस्स अलसएणं^२
वाहिणा अजिञ्जूया अट्टडुहट्टवसट्ठा कालमासे^३ कालं किच्चा इमीसे रयणप्पन्नाए पुढवीए^३
लोलुयच्चुए^३ नरए चउरारासीइवाससहस्सट्टिइएसु^३ नेरइएसु^३ नेरइयत्ताए उववत्ता ॥ १५९ ॥

भावार्थः—॥ २५७ ॥ ते वारे ते रेवती गाथापतिणीने सात रात्रिमांहि अलस (शूल) नामे व्याधि उत्पन्न
यइ, ते व्याधिए पोडातो आर्चरौद्र ध्यानने वशे कालने अवसरे काल करीने रत्तप्रभा पृथ्वीमां लोलुयचुय नामे
नरकावालने विषे चौराशी हजार वर्षेने आउखे नारकीपणे उपनी ॥ २५७ ॥

अर्थः—॥ २५८ ॥ ते० ते । का० काल । ते० ते । स० समए । स० थमण । थ० भगवंत । म० महावीर ।
स० समोसर्या । जा० यावत । प० परिखदा । प० पाळी गइ ॥ २५८ ॥

मूळपाठः—॥ १५८ ॥ तेणं कालेणं तेणं समएणं समणे जगवं महावीरे समोसरणं^४
'जाव* परिसा पन्निगया^५ ॥ १५८ ॥

१. A. B. D. F. H. (प. बी. डी. एफ. एच.) अलससएणं. २. A (प) कालं मासे, B (बी)
काले मासे. ३. H. (एच. मां नथी.) Omit ४. G (जी) लोलचचण F. (एफ.) लोलुयच्चुयं नरयं. ५.
A. B. E. H. (प. बी. एफ. एच. मां 'परिसा' पछी 'जाव' छे) place 'जाव' after "परिसा" (जुओ भगवती
पातुं २४२-२९१. G. (जी. मां नथी) Omit जाव. * उववाइ २२-३८ पाठ जुओ. ६. G. (जी.) निगगया.

अणवकङ्क्षमाणे विहरइ । तए णं तस्स महासयगस्स^१ रेवइं गाहावइणी^२ मत्ता^३ जाव^४
विकट्टमाणी^५ इ जेणैव पोसहसाला जेणैव महासयए तेणैव उवागहइ, इत्ता मोहुम्माय^६
जाव^७ एवं वयासी^८ तहेव^९ जाव^{१०} दोच्चं पि तच्चं^{११} पि एवं वयासी^{१२} । तए णं^{१३} से महा-
सयए^{१४} समणोवासए रेवइंए गाहावइणीए दोच्चं पि तच्चं पि एवं बुत्ते समाणे आसुरत्ते^{१५}
इ^{१६} उहिं पउअइ^{१७}, इत्ता उहिणा^{१८} आनोएइ, इत्ता रेवइं^{१९} गाहावइणिं एवं वयासी^{२०}
जाव^{२१} “उववज्जिहिसि” । नो खलु कप्पइ, गोयमा, समणोवासगस्स अपह्मिमा जाव^{२२}

१ D E. (डी इ.)^० सययन्स. २. A. (ए.) गाहावत्ती. ३. G. (जी. मां वधारे) add उत्तरीय.
* २८६, २८७, २८८ पाठ जुओ. ४. A. E. (ए. इ.) विकट्टमाणो, B (बी.) विकट^०, F. (एफ.)
विकट्ट^०. ६ D. E (डी. इ) मोहुम्मादा; G. (जी.)^० म्मायं ६. G. (जी. मा नथी.) Omit. ७.
A. (ए. मा नथी) Omit. ८. B. t (बी. एफ मां नथी.) Omit तच्चं पि. ९ A. (ए.) वयासी. १०.
F. G. (एफ. जी. मां नथी) Omit. ११ II. (एच) महासयगे. १२. A. F. G. (ए. एफ. जी.)
आसुरत्ते. + १५. पाठ जुओ. १३. D E. (डी. इ.) read कुयिए for इ ओहिं प^० इत्ता (“ इ ओहिं प^०
इत्ता ” ने बदले “ कुयिए ” छे. G. (जी. मां नथी.) Omit ओहिं प^० इत्ता. १४. A. B F. (ए. बी.
ए. एफ.) उहिणा १५. II. (एच) गाहावइं. १६. B. D. E G H. (बी. डी. ई. जी. एच मा नथी.)
Omit. एव व^०. x २५० पाठ जुओ. § ७३, २५२ पाठ जुओ.

कूसियसरीरस्स जत्तपाणपफियाइस्खियस्स^३ परो सन्तेहिं^३ तच्चेहिं^३ तहिएहिं^३ सञ्चएहिं^३
 अणिट्ठेहिं अकन्तेहिं अप्पिएहिं अमणुस्सेहिं^३ अमणामोहिं वागरणेहिं^३ वागरित्तए । तं
 गह^३ णं, देवाणुप्पिया^३; तुमं महासथयं समणोवासयं एवं^३ वयाहि । “ नो खलु, देवा-
 णुप्पिया, कप्पइ समणोवासगस्स अपह्ठिम जाव^३ ”^१ जत्तपाणपफियाइस्खियस्स परो सन्तेहिं^३
 जाव^३ वागरित्तए । तुमे^३ य णं, देवाणुप्पिया, रेवइ गाहावइणी^३ सन्तेहिं^३ अणिट्ठेहिं^३
 प^३ वागरणेहिं वागरिया^३ तं णं तुमं एयस्स वाणस्स आलोएहि जाव^३ जहारिहं^३
 च पायह्ठित्तं पफिवज्जाहि ” ॥ ३५ए ॥

१. G (जो.) भत्तपाणं पडि^० २. G (जी मां नथी.) Omit. ३. F, G, H. (एफ. जी. पच
 मां नथी) Omit. ४. G, H. (जी एच. मां नथी) Omit. ५. D E (डी इ. मां नथी.) Omit. ६.
 D, E, G. (डी. इ. जी.) वागरेत्तप. ७. E, G. (इ. जी.) गच्छह. ८. G. Omit from देवा^० down
 to वागरित्तप. (जी. मां “ देवा”थी “ वागरित्तप ” सुधी नथी.) ९. D, E. (डी. इ.) वयासी. * ७३, २५२
 पाठ जुओ १०. A, B, D E F H. (ए. बी. डी इ. एफ. एच. मां नथी.) Omit. + आगलो पेरेयाफ
 जुओ. ११. B, D, E, H. (बी. डी इ. पच.) वागरेत्तप. १२. G. (जी) तुब्भे and Omit य (अने “य”
 नथी.) १३. H. (एच.) गाहावइ १४. G (जी) अणट्ठेहिं. १५. B, D, E (वागरित्त. x ८४ पाठ जुओ.
 १६. A, B, F. (ए. बी. एफ.) जहारिहि.

भावार्थः—॥ २५९ ॥ ते वारं श्रमण भगवंतं श्री महावीर देव गौतमने संमोचन वचने एम कहैता हवा, एम निश्चे हे गौतम ! आ राजप्रह नगरस्ते विपे मारो अंते वासी शिष्य मत्सतक नामे श्रायक पोपथशाळाए छेछो मरणने अंते संलेखणाए शरीरस्ते जुसी (पवित्र करी) ने अन्नपाणीतुं पचखाण (नियम) करीने मरणने अण-वांछतो थको विचरं छे. ते वारं रेवती गाथापतिणी मधुपानथी मानी थकी यावत वेंणी मोऊळी सुकी, उघाडे माथे, वल्ल ताणती ताणती ज्यां पोपथशाळायां महासतक छे त्यां आवीने मोह उन्माद उपजे, काम मदिस थाय तेवा वचने करी यावत एम कहंती हती, एम वे वार, वण वार कळुं ते वारं रेवती गाथापतिणीए वे वार, वण वार एम कहंवाथी महासतक थावरुने रीस चडी यावत क्रोणे धमथमी अवधिज्ञाने जोइने रेवती गाथापतिणीने एम कळु, यावत नररुने विपे तुं उत्पन्न थइश !

हे गौतम ! एम निश्चे थावरुने छेछी मरणने अंते संलेखणाए शरीर भूमि यावत अन्नपाणीना पचखाण करी मरण अणवांछता विचरताने अनेराना छता दोप साचा होय, ओछा अविद्या न होय, यथायं होय तोपण दोषीत जीवने अणगमंतुं, अनिष्ट, एकांत, अप्रियकारी, अमनोत्त, मनने अणगमंतुं वचन वोलंतुं कल्पे नहिं,

ते माटे हं देवने वल्लभकारी ! तसे त्यां जाओ अने महासतक थावरुने एम कहां कं, हे देवने वल्लभकारी ! थावरुने छेछी मरणनी संलेखणाए अन्न पाणी पचले थकं कोइ जीवना छता सत्य दोष होय तोपण ते जीवने अनिष्टकारी होय तेंतु वचन कहंथु कल्पे नहिं अने हे देवने वल्लभकारी ! रेवती गाथापतिणीना छता दोष हता पण तेने अनिष्टकारी यावत वचन जे तसे कळुं ते माटे ते स्थानरुने तसे आळोवो यावत प्रायश्चित अंगिकार करो॥२५९॥

अर्थः—॥ २६० ॥ त० ते वारं । तं० वली । से० ते । भ० पूज्य । गो० गौतम । स० श्रमण । भ० भग-
 वंत । म० महावीर देवना वचन । त० ते । चि० तहति । ए० ए । अ० अर्थ । वि० विनये । प० सांभळे । प०
 सांभळीने । त० त्यांथी । प० नीकळे । प० नीकळीने । रा० राजग्रह । न० नगर । म० मध्ये । म० मध्य । अ०
 पेसे । अ० पेसीने । जे० ज्यां । ए० वली । म० महासतक । स० श्रावकनुं । गि० घर । जे० ज्यां । ए० वली । म०
 महासतक । स० श्रावक । ते० त्यां । ए० वली । उ० आवे ॥ २६० ॥

मूळपाठः—॥ २६० ॥ तए' णं से जगवं गोयमे समणस्स जगवळं महावीरस्स "तह्"
 चि. एयमहुं विणएणं पदिसुणेह, शत्ता^३ तलं पदिसुणेह^३, शत्ता रायगिहं नयरं^४ मज्जे
 मज्जेणं "अणुप्यविसह, शत्ता जेणैव महासयगस्स समणोवासयस्स गिहे जेणैव^५ महासयए
 समणोवासए तेणैव उवागह्णह ॥ २६० ॥

भावार्थः—॥ २६० ॥ ते पूज्य गौतम श्रमण भगवंत श्रीमहावीर देवतुं वचन तहेच करे अने ए वात विनये
 करी सांभळीने त्यांथी नीकळी, राजग्रह नगरनी मध्येमध्य यइने ज्यां महाशतक श्रावकनुं घर के ज्यां महाशतक
 श्रावक हता त्यां आव्या ॥ २६० ॥

१ F. H. (एफ एच.) तं for (बदले) तए ण २. A. B. F. G. (प. बी. एफ. जी. मां नथी)
 Omit रत्ता ३. A. B. F. G. H. (ए. बी. एफ. जी. एच) परिनि०. ४. A. B. D. H. (ए. बी. डी.
 एच.) नगरं. ५. G. (जी) अणुपविहह. ६. G. (जी मां नथी.) Omit जे० महा० सम०.

अर्थः—॥ २६१ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । से० ते । म० महासतक । स० श्रावक । भ० पूज्य । गो० गौ-
तमने । ए० आवता । पा० देखे । पा० देखीने । ह० हर्ष संतोष पामे । जा० यावत । हि० हृदयमां । भ० पूज्य ।
गो० गौतमने । व० वांढे । न० नमस्कार करे ॥ २६१ ॥

मूळपाठः—॥ २६१ ॥ तए णं से महासयए समणोवासए जगवं गोयसं एज्जमाणं
पासइ, श्ता^३ ह्ह^३ जाव^३ हियए जगवं गोयसं वन्दइ नमंसइ ॥ २६१ ॥

भावार्थः—॥ २६१ ॥ ते वारे महाशतक श्रावके पूज्य गौतमने आवता जोड हर्ष संतोष पाम्यो पछी पूज्य
गौतमने वांढी नमस्कार करे ॥ २६१ ॥

अर्थः—॥ २६२ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । से० ते । भ० पूज्य । गो० गौतम । म० महासतक । स० श्रा-
वकने । ए० एम । व० कहे । ए० एम । ल० निश्चे । दे० हे देवाणुप्रिय । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महा-
वीरे । ए० एम । आ० कळुं । भा० एहंजुं भापे । प० एम प्रगट करे । प० एम परूपे । नो० न । ख० निश्चे । क०
कल्पे । दे० हे देवाणुप्रिय । स० श्रावकने । अ० अन्त समिपे । जा० यावत । वा० एहवा । वचन कहेवा (गोग्य
नहिं) । तु० तमे । णं० वळी । दे० हे देवाणुप्रिय । रे० रेयती । गा० गायापत्तिणीने । सं० छता वचन । जा०
यावत । वा० कळा । तं० ते माटे । णं० वळी । तु० तमे । दे० हे देवाणुप्रिय । ए० ए । ठा० ठाम पापनुं । आ०
आलीगी । जा० यावत । प० प्रायाथत लीओ ॥ २६२ ॥

१. A. B. D. E. F. G. H. (ए. वी. डी. इ. एफ. जी. एच. मां तथा.) Omit २त्ता. २. A. adds
(ए. मां तथारे) तुइ. * तुओ शाता २३, उक्थाइ १७, भगवती पाडु २६०.

मूळपाठः—॥ १६१ ॥ तए णं से^१ जगवं गोयमे महासथयं समणोवासयं एवं^२ वयासी ।
 “ एवं खलु, देवाणुप्पिया, समणे^३ जगवं महावीरे एवमाइक्कइ ज्ञासइ पस्सवेइ पखुवेइ ।
 “ नो खलु कप्पइ, देवाणुप्पिया, समणोवासगस्स अपत्थिम जाव^४ वागरित्तए ” ॥
 “ तुमे णं, देवाणुप्पिया, रेवई गाहावइणी सन्तेहिं जाव^५ वागरिया । तं णं तुमं^६, देवाणु-
 प्पिया, एयस्स गाणस्स^७ आलोएहि जाव^८ पक्खिजाहि^९ ” ॥ १६१ ॥

भावार्थः—॥ २६२ ॥ ते वारे पूज्य गौतम महाशतक श्रावकने एम कहेता हवा, एम निशे हे देवने वल्लभ-
 कारी ! श्रमण भगवंत श्री महावीर देवे एम भायुं (कहुं) छे, परायुं छे, विशेषे परायुं छे के, हे देवने वल्लभकारी ।
 श्रावकने छेच्छी मरणने अंते संलेखणा यावत पारका छता दोप कहेवा कल्पे नहिं अने हे देवने वल्लभकारी । तमे
 रेवती गाथापत्तिणीना छता दोप यावत तमे कखा तेथी तमे ए स्थानकने आलोचो यावत तेनुं प्रायश्चित्त अंगि-
 कार करो ॥ २६२ ॥

१. D. E. (डी. इ. मां नथी) Omit. २ G. (जी मां “ पवं ” थी “ महावीरे ” सुधी नथी) Omit
 from पवं down to महावीरे. ३. D. E. read (डी. इ. मां पाठ छे) रेवई गाहावइणिं fol स^० भ^०
 महा^० (आ पाठने बदले) * ७३ पाठ जुओ. ४ D. E. H. (डी इ एच.) वागरेत्तए. ५. A B F
 G. (प. वी एफ. जी. मां वधारे) add य. + २५९ सो पाठ जुओ. ६. F (एफ.) तुमे. ७. D. (डी.)
 आलोएहि. x ८४ पाठ जुओ ८. A. B. F. G. (प. वी. एफ. जी. मां छे.) pref. पायच्छित्तं.

अर्थः—॥ २६३ ॥ तं ते वारे । णं वळी । से० ते । म० महासतक । स० श्रावक । भ० पूज्य । गो० गौ-
तमने । त० तह । ति० साचो । ए० एहवो । अ० अर्थ । वि० विनए करी । प० सांभळे । प० सांभळीने । त०
ते । टा० पापना स्थानरूने । आ० आलोवे । जा० यावत । अ० यथायोग्य । च० वळी । पा० प्रायश्चित ।
प० लीए ॥ २६३ ॥

मूळपाठः—॥ २६३ ॥ तए णं से महासयए, 'समणोवासए जगवठं गोयमस्स' तह
त्ति एयमट्ठं विणएणं पफिसुणेंड, शत्ता तस्स ठाणस्स आलोएइ जाव* ३ अहारिहं च*
पाय छितं पफिवज्जाइ ॥ २६३ ॥

माधार्थः—॥ २६३ ॥ ते वारे महाशतक श्रावक पूज्य गौतमनुं एधुं वचन तं च करे अने ए यात विनए क-
रीने सांभळे अने ए स्थानरूने आलोवे यावत यथायोग्य प्रायश्चित अंगिकार करे ॥ २६३ ॥

अर्थः—॥ २६४ ॥ तं ते वारे णं वळी । से० ते । भ० पूज्य । गो० गौतम । म० महासतक । स० श्रा-
वकनी । अ० पासोथो । प० पाडा ळळे । प० पाडा वळीने । रा० राजग्रह । त० नगर । म० मध्यो । म० मध्य ।
नि० नीकळे । नि० नीकळीनं । जे० ज्यां । ए० वळी । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर । ते० त्यां ।
ए० वळी । उ० आपे । उ० आनीने । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीरने । तं वोंदे । न० नमस्कार करे ।

१ A. B. C. D. E. F. G. H. (प. वी. डी. इ. पफ. जी. एच. मा. नथी.) Omit. * जुओ ८४ पाठ.
२. D. E. (डी. इ.) जहासिह. ३. B. C. G. (बी. इ. जी. मा. नथो) Omit

न० नमस्कार करीने । सं० संजम । त० तपे । अ० आत्माने । भा० भावता यका । वि० विचरे ॥ २६४ ॥

मूळपाठः—॥१६४॥ तए णं से जगवं गोथमे महासयगस्स समणोवासयस्स^१ अन्ति-
याळ पन्निखिमइ^२, शत्ता रायगिहं नगरं मज्जेणं निगहइ, शत्ता जेषेव समणे
जगवं महावीरं तेषेव उवागहइ, शत्ता समणं जगवं महावीरं वन्दइ नमंसइ, शत्ता संजमेणं
तवसा अप्पाणं जावेमाणे विहरइ ॥ १६४ ॥

भावार्थः—॥ २६४॥ ते वारे ते पूज्य गौतम महाशक्त श्रावकनी पासेथी नीकळी राजग्रह नगरनी मध्योप-
यइ ज्यां श्रमण भगवंत श्री महावीर देव हता त्यां आवी श्रमण भगवंत श्री महावीर देवने वांदी नमस्कार करी
संयम तपे करी पोताना आत्माने भावता यका विचरे ॥ २६४ ॥

अर्थः—॥ २६५ ॥ त० ते वारे । णं० वळी । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीर । अ० एकदा । क०
प्रस्तावे । रा० राजग्रही । न० नगरथी । प० नीकळे । प० नीकळीने । व० वहार । ज० जनपद । वि० देशे ।
वि० विचरे ॥ २६५ ॥

मूळपाठः—॥ १६५ ॥ तए णं^३ समणे भगवं महावीरे अन्नया^४ कयाइ रायगिहाळ

१. A. B. D. E. F. G. H (ए वी. डी. इ. एफ जी. एच. मा नथी.) Omit. २. A. B

F. G (ए वी. एफ. जी.) पडिनि० ३. D E (डी इ.) से for समणे ("समणे" ने बदले "से")

४. A. G. (ए. जी.) कयाइ, D. (डी.) कयावि.

नगरालं पन्निण्णिकमइ^३, श्त्ता वहिया जणवय विहारं^३ विहरइ ॥ २६५ ॥

भावार्थः—॥ २६५ ॥ ते वारे श्रमण भगवंत श्री महावीर देव एकदा प्रस्तावे राजग्रह नगरथी नीकळीने वा-
हिर जनपद देशने विषे विहार करे ॥ २६५ ॥

अर्थः—॥ २६६ ॥ तं ते वारे । णं वळी । से० ते । म० महासत्तक । स० श्रावक । व० घणा । सी० शी-
यळवंत । जा० यावत । भा० भावता । वी० वीस । वा० वर्ष । स० श्रावकनी । प० पर्याय । पा० पाळीने । ए०
अगियार । उ० श्रावकनी । प० पडिमाओ । स० साचे प्रकारे । का० कायाए । फा० फरसीने । मा० मासनी ।
सं० संलेखणा । अ० आत्माने । झू० गाळीने । स० साठ । भ० भक्त । अ० अणसणे । छे० छेदीने । आ० आ-
पणा अतिचार आलोइ । प० पडिकमीने । स० समाधी पामी । का० काळ । आ० समये । का० काळ । कि०
करीने । सो० सौर्यर्म । क० देवलोके । अ० अरुण । व० वसंतक । वि० विमाने । दे० देवताए । उ० उप-
नो । च० चार । प० पत्योयम । णि० आउखानो स्थिति । म० महाविदेह । वा० वासे अवतरो । सि० मुक्ति
जात्रे ॥ २६६ ॥

मूळपाठः—॥॥ २६६ ॥ तए णं से महोसायए समणोवासए बहूहिं सील जाव^४ ज्ञा-
वेत्ता वीसं वासाइं समणोवासगपरियायं^५ पाउणित्ता एक्कारस उवासगपम्मिमाळं सम्मं

१. A. B. F (प. बी. एफ.) नगराओ २ A B. F. G. (प. बी. एफ. जी.) परिनि० ३. A.
(प) जणवय०. ४. G. (जी.) dtd व्यया. * पाठ ६६ जुओ. ५. D. G. (डी जी.) पग्गियाग०

काएण फासित्ता^१ मासियाए संलेहणाए अप्पाणं अप्पाणं फूसित्ता^२ सट्ठि चत्ताइं अणसणाए वेदे-
त्ता^३ आलोइय पन्किन्ते^४ समाहिपत्ते कालमासे^५ कालं किच्चा सोहम्मे कप्पे अरुण वप्पि-
सए विमाणे देवत्ताए^६ उववन्ने । चत्तारि पलिउवमाइं ठिइं । महाविदेहे वासे^७
सिञ्जिहिइं ॥ २६६ ॥

भावार्थः--॥ २६६ ॥ ते वारे ते महाशतक श्रावक वर्णां शीलव्रतादिके पोताना आत्माने भावतां वीस वर्ष
श्रावकनी पर्याय पाळीने श्रावकनी इयार प्रतिज्ञा सम्यक् प्रकारे फरसीने एक मासनी संलेखणाए आपणा आ-
त्माने इंसनी साठ भक्त अणसण हेदीने आलोवी, पडिकमी, शुद्ध थइ, समाधी पामी, मरणने अवसरे काल क-
रीने पहेला सौधर्म देवलोकै अरणवतंसक विमाने चार पय्योपमनी आयुष्यनी स्थितिए उफउयो, अने त्यांथी मरी
महाविदेह क्षेत्रमां मनुष्य थइ, दिक्षा लइ सीद्धसो, यावत सर्व दुःखनो अंत करी मोक्षमां जशे ॥ २६६ ॥

अर्थः--॥ नि० समाप्त ॥ स० सातमा । अ० अंग । उ० उपासक । द० दशांगनुं । अ० आठ्युं । अ०
अध्ययन । स. पुरं थ्युं ॥ ७ ॥ ८ ॥

१. A. B. F. (प. वी. एक.) फासेत्ता. २. G. (जी.) झूसेत्ता. ३. A B. (प. वी.) छेएत्ता; F.
(एक.) छिदिता, G (जी) छेदइत्ता ४ D. E (डी. इ.) आलेप पडिककसित्ता. ५. A. (प.) का-
ले मासे, B. (वी.) काले मासे. ६. A. B. D. E. F (प. वी. डी. इ. एक. मां नथी.) Omit. ७. G.
(जी. मां नथी.) Omit. ८. D E. (डी. इ. मां वधारे) add बुञ्जिहिइं.

मूळपाठः—॥ निखेवो^१ ॥ सत्तमस्स^२ अङ्गस्स^३ उवासगदसाणं अट्टमं अज्जरणं
समत्तं ॥ ७ ॥ ८ ॥

भावार्थः—॥ अध्ययन समाप्त । सातमा उपासक दशांगनुं आठसुं अध्ययन पुरं थयुं ॥ ७ ॥ ८ ॥

नवमं अज्झयणं.

नवसुं अध्ययन.

अर्थः—॥ न० नवमा अध्ययननी । उ० शरुआत ॥

मूळपाठः—॥ नवमस्स उक्खेवो^३ ॥

भावार्थः—॥ नवमा अध्ययननी । शरुआत ॥

अर्थः—॥ २६७ ॥ ए० एम । ख० निखे । ज० जम्बू । ते० ते । का० काले । ते० ते । स० समए । सा०
सावत्थी । न० नगरी । को० कोट्टाग । चे० चैत्थ (वन) । जि० जीत । श० शत्रु । रा० राजा ॥ २६७ ॥

३. G. (जी.) निखेवओ. २. A. B. D. E. F. G. (प. श्री. इ. पफ. जी. मा नथी.) Omit. ३. G. (जी.) उक्खेवओ.

मूळपाठः--॥ २६७ ॥ एवं खलु, जम्बू, तेणं कालेणं तेणं समएणं सावढी^३ नगरी^३ ।
कोट्टए^३ चेइए । जियसद्धू राया ॥ २६७ ॥

भात्रार्थः--॥ २६७ ॥ एम निथे हे जंत्र । ते काल ते समयने विषे सावर्थि नामे नगरी, कोष्टक नामे वन,
जीतशत्रु नामे राजा हतो ॥ २६७ ॥

अर्थः--॥ २६८ ॥ त० ते । णं० वळी । सा० सावत्थी । न० नगरीए । न० नन्दिणीपिया । ना० नामे ।
गा० गाथापत्ति । प० वसे छे । अ० ऋद्धिवंत । च० चार । हि० सोनानी । को० कोडी । नि० भूमिमां । प०
भंडारी छे । च० चार । हि० सोनानी । को० कोडी । व० व्याजे । प० चाले । च० चार । हि० सोनानी । को०
कोडी । प० घर वखरो । च० चार । व० वर्ग गोकुल । द० दस । गी० गाय । सा० सहस्र । व० एक वर्ग (दस
हजार गायनो एक वर्ग) । अ० अश्वनी नामे । भा० भार्या ॥ २६८ ॥

मूळपाठः--॥ २६९ ॥ तच्च एं सावढीए नन्दिणीपिया^३ नामं गाहावई^३
परिवसइ^३ अहे । चत्तारि हिरण्णकोमीत्तं चत्तारि^३ हिरण्णकोमीत्तं वट्ठिप-

१. A B. F (प. वी पफ) सावत्थीए नयरीए २ F. (एफ) कोट्टचेइए. ३. A B. D. E F.
(प वी. डी. इ. एफ. मां नथी) Omit. ४ B. (इ) नदणपिया. ५ A. F G. (ए. एफ. जी.) गाहा-
वइ ६. G (जी मा वधारे) add दित्ते. ७ B. D E. (वी डी. इ. मा मात्र) Only वट्ठि पवि-
त्थर पउत्ताओ. E. (इ.) ० बुद्धिह०.

उत्ताउ चत्तारि हिरण्कोकीउ पवित्ररपउत्ताउ चत्तारि वया' दसगोसाहस्सिएणं वएणं ।
अस्सिणीचारिया ॥ ३६७ ॥

भावार्थः—॥ २६८ ॥ ते सात्रयीं नगरीमां नदणी पीता नामे गाथापति वसतो हतो. जे बहुज ऋद्धिवंत हतो । चार क्रोडी सौनैया धरती मांहि टाटेला हता. चार क्रोडी सौनैया व्यापारमां वृद्धिए हता, अने चार क्रोडी सौनैयानो घरवाखरो हतो. दस हजार गाए एक गोकुल तेवा चार गोकुल हतां. तेने अश्वनी नामे भार्या हती ॥२६८॥
अर्थः—॥ २६९ ॥ सा० स्वामि । स० पथार्या । ज० जेम । आ० आणंद । त० तेम । ए० ज । गि० गृहस्थ । ध० धर्म । प० अंगिकार करे । सा० स्वामि । व० वाहर । वि० विचरे ॥ २६९ ॥

मूळपाठः—॥३॥ ३६९ ॥ सामी समोसडे^३ । जहा^४ आणन्दो^३ तहेव गिहि धम्मं
परिवज्जइ । सामी वहिया^५ विहरइ ॥ ३६९ ॥

भावार्थः—॥ २६९ ॥ त्यां श्रमण भगवंत श्री महावीर देव पथार्या. जेम आणन्द श्रावके गृहस्थ धर्म अंगिकार्यो तेमज नंदणीपीनाए पण गृहस्थनो धर्म अंगिकार कर्यो. त्यार पछी श्रमण भगवंत महावीर देव बीजा जनपद देशने विषे विहार करे ॥ २६९ ॥

१ D. E. (डी. इ.) व्वया २ E. D. G. (इ डी जी.) समोसढो. * १०, ५८ पाठ जुओ. ३. G (जी.) तहा. ४. G. (जी मां यधारे) added. जिणवइविहारं०.

अर्थः--॥ २७० ॥ त० ते वारं । णं० वळी । से० ते । न० नन्दणी प्रिया । स० श्रावक । जा० श्रावकना
व्रत अंगिकार करतां । जा० यावत् । वि० विचरे ॥ २७० ॥

मूळपाठः--॥२७०॥ तए णंसे नन्दिणीपिया^३ समणोवासए^३ जाए^३ जाव^३ विहरइ॥२७०॥

भावार्थः--॥ २७० ॥ ते वारं ते नंदणीपिता श्रावक थयो यावत् श्रावकना व्रत पाळतो विचरतो हयो ॥२७०॥

अर्थः--॥ २७१ ॥ त० ते वारं । णं० वळी । त० ते । न० नंदणीपिया । म० श्रावक । व० घणा । सी०
शीयळ व्रतादिकु अणुव्रत । जा० यावत् । भा० भावतो यको । चो० चौद । सं० वर्ष । व० अतिक्रम्या । न०
तेमज । जे० मोटा । पु० पुत्रने । ठ० स्थाने । थ० यम । प० पाळे । वी० वीस । वा० वर्ष । प० पर्याय । ना०
एटलो फेर । अ० अरुणम । वि० विमाने । उ० उपनो । म० महाविदेहे । वा० वासे । सि० सिद्धसे ॥ २७१ ॥

मूळपाठः--॥ २७१ ॥ तए णं तस्स नन्दिणीपियस्स^४ समणोवासयस्स^४ बहूहिं^६
सीलवययण जाव^३ जावेमाणस्स चोइस^३ संवहराइं^३ वइक्कन्ताइं^३ । १० तहेव^३ जेटुं^३ पुत्तं^३

१. B. F. (बी. एफ) नदिणिपिया. २. Ms. A breaks off here ('प' मां आटलो पाठ छे.)
३. B. F. (बी. एफ. मा नथी.) Omit जाए but D. E. (डी इ मां नथी) Omit जाव & G. (जी मां
नथी.) Omit जाव विहरइ. * ६३ पाठ जुओ थ. B. F. (बी. एफ) नदिणिपिया. ५. A. B. D. E. F. G.
(प. बी डी इ. एफ. जी. मां नथी.) Omit ६. F. (एफ.) वह. * ६६-६७ पाठ जुओ ७. G. (जी.) चउइस. ८. D.
E. G. (डी इ. जी) संवच्छरा. ९. B. F. (बी. एफ) विइक्ताइं, D. E. (डी इ.) विइक्ता, G. (जी.) वइक्ता १० G.
(जी. मां छे.) has जहा कामदेवो for तहेव (तहेवने बदले) + ६८-७३ पाठ जुओ. ११. B. D. E. (बी. डी इ.) जेटुपुत्तं.

उद्ये^३ । धम्मपणत्तिं । वीसं वासाहं परियागं^२ । 'नाएत्तं* अरुणगवे विमाणे उववाउ ।
महाविदेहे वासे सिज्जहिइ ॥ २७? ॥

भाषार्थः—॥ २७? ॥ ते वारं नंदणीपीता यथा वीज्जनाट्टिकगुणने विंसे यावत् आत्माने भाततो यत्तो चीद
वर्षं गया पच्छी म्भोटा पुत्रने वुडुवने विंसे स्यापीने श्रमण भगवत्तं महावीर देवतो परंपेओ तं अंगिकार करी वि-
चस्तो हवो तेमज श्रावकनी इग्यार वनिजा रही, तीस तं सुगो श्रावकनी पर्याय पाळीने मरणने अंतं अणसण
करी अरुणग विमानने विंसे चार पल्लयोपमनी स्थितिण् देवतापणे उपन्यो त्वांथी मरीने महाविदेह क्षेत्रमां पनुत्तय
थइ विक्षा लड सीअशो यावत् सर्वं दुःखतो अंत करी मोक्षपां जये ॥ २७? ॥

अर्थः—॥ नि० सप्तास ॥ ३० उपासग । ३० दशान्तुं । न० नममुं । अ० अच्ययन । स० समाप्त ॥ ९ ॥

मूळपाठः—॥ निखेवो ॥ उवासगदसाणं नवमं अज्जयणं समत्तं ॥ ए ॥

भाषार्थः—॥ अच्ययन समाप्त ॥ उपासक दशा सूत्रं नवमुं अच्ययन पुत्रं यं ॥ ९ ॥

१. E. (प.क.) उयत्त, (G (जी.) ठायंता and, instead of the remainder, reads (याकीतो
नीचे मुजव पाठ छं.) पोसकमाट्टण समणम्म भगवतो धम्मपणत्तिं उवत्तंपजित्ताणं चित्तम् नयत्तं निरुत्तमगं
मकारम् वि उवासगपडिमाओ गणियन्ता एवं कामदेयगमेअ नेयत्ता ज्ञान मोहम्मं कल्पे अरुणगवे विमाणे
देवत्ताए उवत्तं मत्तायिदेहे सिद्धिदिदिअपपारंत्तं taken over from the following chapter. २.
E. (इ.) परियायं. ३. skr. (मन्हुत) नानात्थं. D. E. (डी. इ. मां) read पाउणित्तं. * ६९ पाठ कुओ.

दसमं अञ्जयणं.

दससुं अध्ययन.

अर्थः--॥ द० दसमो । उ० उखेवो शरुआत ॥

मूळपाठः--॥ दसमस्स उखेवो^१ ॥

भावार्थः--॥ दसमा अध्ययनतो शरुआत ॥

अर्थः--॥ २७२ ॥ ए० एम । ख० निश्चे । ज० जम्बू । ते० ते । का० काले । ते० ते । स० समयने विषे । सा० सावत्थी । न० नगरी । को० कोठग नामा । चे० वन । जि० जितशत्रु । रा० राजा ॥ २७२ ॥

मूळपाठः--॥ २७२ ॥ एवं खलु, जम्बू, तेणं कालेणं तेणं समएणं सावठी नयरी^२ ।
कोट्टु^३ चेश् । जियसत्तू राया ॥ २७२ ॥

भावार्थः--॥ २७२ ॥ एम निश्चे हे जंबू । ते काळ ते समयने विषे सावर्धी नामे नगरी, कोष्टक नामे वन, जितशत्रु नामे राजा हतो ॥ २७२ ॥

१. (ल.) उखेवओ २, B H (बी. एच.) नगरी. ३. F. (एफ.) कोट्टुचेइप.

अर्थः—॥ २७३ ॥ त० त्यां । णं० वळी । सा० सावथी । न० नगरीए । सा० सालणीपिता । ना० नामे । गा० गाथापति । प० वसे छे । अ० ऋद्धिंत । दि० दानवंत । च० चार । हि० सोनानी । को० कोडी । नि० भूमिमां । प० भंडारी छे । च० चार । हि० सोनानी । को० कोडी । व० व्यजे । प० वधे । च० चार । हि० सोनानी । को० कोडी । प० व्यापारने घरवखरामां । प० नाखेल । च० चार । व० वर्ग । द० दस । गो० गाय । सा० सहस्र । व० गोकुल (दस हजार गायने एक गोकुल एवा चार गोकुल)। फ० फलगुणी। भा० भार्या ॥२७३ ॥

मूळपाठः—॥ २७३ ॥ तत्र णं सात्रणीए नगरीए^१ साविहीपिया^२ नामं गाहावई परि-
वसइ अट्टे^३ दित्ते । चत्तारि हिरसकोनीउं निहाणपउत्ताउं चत्तारि^४ हिरसकोनीउं^५ वट्ठि-
पउत्ताउं चत्तारि हिरसकोनी उं पविठर पउत्ताउं चत्तारि वया^६ दसगोसाहस्सिएणं वएणं ।
"फरगुणीचारिया ॥ २७३ ॥

१. B. H. (बी. एच) नगरी. २. B. (बी) सालतिपिया; F. (एफ.) सालधिपिया, G. H. (जी. एच.) लेतियापिया. ३. B. F. (बी. एफ. मां "अट्टे दित्ते" ने बदले २) have Only 2 for अट्टे दित्ते; D. E. (डी. ई. मा नयी) Omit. दित्ते G. H. (जी. एच. मां नयी.) Omit both अट्टे and दित्ते ४. G. (जी मां फक्त) वट्ठि पउत्ताओ पयित्थर पउत्ताओ, D. E. H. (डी ई एच. मां मात्र) वट्ठि पयित्थर. ५. E. (ई.) वट्ठि. ६. D. E. (डी. ई.) वया. ७. G. (जी.) फगुणी.

भावार्थः—॥ २७३ ॥ त्यां साल्हीपीता नामे गाथापति, ऋद्धिंत वसतो हतो तेने चार क्रोडी सोनैया धरतीमां दाटेला हता, चार कोडी सोनैया व्यापारमां वृद्धि ए हता, चार क्रोडी सोनैयानो घरवाखरो हतो, दश हजार गा ए एक गोकुळ थाय तेवा चार गोकुळ हतां. तेने फालगुणी नामे भार्या हती ॥ २७३ ॥

अर्थः—॥ २७४ ॥ सा० स्वामी । सं० पधार्या । ज० जेम । आ० आणन्द । त० तेमज । नि० गृहस्थ । ध० धर्म । प० अंगिकार करे । ज० जेम । का० कामदेव । त० तेम । जे० वडा । पु० पुत्रने । ठ० स्थापे । पो० पौपधसालाए । स० श्रमण । भ० भगवंत । म० महावीरे । ध० धर्म । प० परुषेल । उ० अंगिकार करीने । वि० विचरे । न० एटलो विशेष । नि० देवताए उपसर्ग के परीक्षा न करी । ए० अगियार । वि० वली । उ० श्रावक । प० पडिमा । त० तेमज । भा० जाणवी । ए० एम । का० कामदेवनी । ग० पेरे । ने० जाणबुं । जा० यावत । सो० सौधर्म । क० देवलोके । अ० अरुण । की० कील । वि० विमाने । दे० देवतापणे । उ० उपनो । च० चार । प० पह्योपमनी । वि० स्थिति । म० महाविदेहे । वा० वासे । सि० सिजशे ॥ २७४ ॥

मूळपाठः—॥ १७४ ॥ सामी^३ समोसढे^३ । जहा^४ आणन्दो तहेव^३ गिद्धिममं पफिव-
जाइ^५ । जहा^४ कामदेवो तहा जेट्ट^६ पुत्तं ठवेत्ता^६ पोसहसालाए^६ समणस्स जगवल^३ महा-

१. G. (जी. मां नथी.) Omit. २. D. E. G. (डी. इ. जी.) समोसढो. * १०-५८ पाठ जुओ. ३.
I. G. H. (एफ. जी एच.) तहा. ४. G. (जी, मा नथी) Omit + ६६, ७३, ९२ पाठ जुओ. ५. B.
D. E. F. H. (धी. डी. इ. एफ. एच.) जेट्टपुत्तं. ६. F. (एफ.) ठवेत्ता; D. E. (डी. इ.) ठवेइ.

वीरस्स^३ धम्मपत्तंति उवसम्पज्जित्ताणं विहरइ । नवरं निरुवसग्गाडं^३ एक्कारसवि^३ उवासग
पन्निमाडं तहेव^४ जाणियवाडं^४ । एवे कामदेवग्गमेणं^५ नेयव्वं जाव^५ सोहम्ममे कण्णे अरुण-
कील्ले^६ विमाणे देवत्ताए उववन्ने । चत्तारि पल्लिडवमाइं^६ ठिईं^६ । महाविदेहे वासे
सिज्जिहिइ ॥ २७४ ॥

भावार्थः--॥ २७४ ॥ त्वां श्रमण भगवंत श्री महावीर देव पथार्या जेम आणंदे गृहस्थ धर्म अंगिकार कर्यो
तेमज साल्हीपिताए पण गृहस्थ धर्म अंगिकार कर्यो, जेम कामदेवे कयुं तेमज मोटा पुत्रने कुडुंवेने विपे स्यापीने
पौपथशाळाए श्रमण भगवंत श्री महावीरनो परुपेलो धर्म अंगिकार करी विवरलो हवो. इग्यार श्रावकनी प्रतिज्ञा
वही. बाकी सर्व कामदेवनी पेरे जाणयुं तेमां एट्ठे विदोष छे के, उपसर्ग नहिं यावत मरणने अंतै अणसण करी
काळने अंवसरे काळ करी पहेला सौधर्म देवलोके अरुणकाळ नामे विमानने विपे चार पल्लयोपपमी स्थितिए

१ B F. G. H. (बी. एफ. जी. एच. मा नथी.) Omit. २. B. F. G. H. (बी. एफ. जी. एच.)
निरुवसग्गं, D. E. (डी. ई.) विरुयसग्गा. ३. G. (जी. मां नथी.) Omit. ४. G. (जी. मां नथी.)
Omit. ५. ७१, ११४, १२३ पाठ सुओ. ६. B. F. (बी. एफ.) भाणियव्वा. D. E. (डी. ई.) भाणियव्वं
G. (जी. मां नथी.) Omit. ६. D. E. (डी. ई.) कामदेवेणं × ८९, १२४ पाठ सुओ. ७ G. (जी.) °
कील्लप. ८. B. D. E. F. (बी. डी. ई. एफ.) ° ओषमा. ९ B. D. E. F. (बी. डी. ई. एफ. मां
' चत्तारि " पहेला ° ठिई " छे. place ठिईं before कत्तारि.

देवतापणे उपन्यो त्यांथी मरी महाविदेह क्षेत्रमां मनुष्य थइ दिक्षा लइ सीशशे यावन सर्व दुःखनो अंत करी मोक्ष जशे ॥ २७४ ॥

अर्थः—॥ २७५ ॥ द० दसे श्रावक । वि० वली । प० पनरमें । सं० वरसे । व० जाताथका । चि० चिन्ता उपनी । द० दसे श्रावकने । वि० वली । वी० वीस । वा० वर्षनी । स० श्रावकनी । प० पर्याय पाळे ॥ २७५ ॥

मूळपाठः—॥ २७५ ॥ दसह वि पसरसमे संवहरे वट्टमाणणं चिन्ता । दसह वि वीसं वासाइ^३ समणोवासयपरियाड^४ ॥ २७५ ॥

भावार्थः—॥ २७५ ॥ ए दशे श्रावके पंदरमां वर्षने मध्य भागे वर्तता घरनो भार सुक्यो, दशे जणाए वीस वर्ष श्रावकनी पर्याय पाळी ॥ २७५ ॥

अर्थः—॥ २७६ ॥ ए० एम । ख० निश्चे । ज० हे जम्बू ! । स० श्रमण । जा० यात्रत । स० मोक्ष गया ते-
मणे । स० सातमां । अं० अंग । उ० उपासक । द० दसाङ्गना । द० दसमां । अ० अध्ययननी । अ० ए । अ०
अर्थे । प० कळी ॥ २७६ ॥

मूळपाठः—॥ २७६ ॥ एवं खलु, जम्बू, समणेणं जाव^५ सम्पत्तेणं सत्तमस्स अङ्गस्स उवासगदसाणं दसमस्स^६ अज्जयणस्स अयमट्ठे पण्णत्ते ॥ २७६ ॥

१. D. E. (डी. इ. मां वधारे) added उववण्णा २ l'. D. E. (वी डी. इ.) वासा. F. (एफ.) वासं. * ६६ ने ८९ पाठ जुओ. × जुओ उववाइ पाठ १६, ज्ञाता पाठ ८. ३. F. (एफ.) दसम, G. (जी.) दम.

भावार्थः--॥ २७६ ॥ सुधर्मा स्वामि पोताना जंबू नामना शिष्येने कहेता हवा, एम निश्चे हे जंबू ! श्रमण भगवंत श्री महावीर देव मोक्ष पहुँचया तेमणे सातमा उपासरु दशांग सूत्रना दसमां अध्ययननो ए अर्थ कही ॥ २७६ ॥

अर्थः--॥ २७७ ॥ (१) । वा० वाणीज । गा० गाम नगरे ? । च० चम्पाए २ । दु० वे । य० वली । वा० वाणारसी ३-४ । न० नगरीए । आ० आलम्भीय नगरीए ५ । य० वली । पु० नगरीए । क० कम्पिलपुरे ६ । च० वली । बो० जाणवो ॥ २७७ ॥ ? ॥

मूळपाठः--॥ २७७ ॥ ? ॥ वाणियगामे' चम्पा जुवे य वाणारसीए नयरीए । आल-
न्धिया' य पुरवरी कम्पिलपुरं च वोरुव्वं ॥ २७७ ॥ ? ॥

भावार्थः--॥ २७७ ॥ ? ॥ हवे देशे श्रावकनी नगरीना नाम कहे छे. पहेलानुं वाणिज्य गाम ?, बीजा-

१. D. E G. (डी इ जी मां आ नीचेनी गाथाओ नथी) the following gatha verses do not occur in Ms. D E G, and M. S. B. has only the first five (बी. मां फक्त पहेली पांच गाथा छे.) while MS. F. gives all, (पण 'एफ'मां बधी गाथा छे) Ms A. is defective at the end, (एमां छेवटनी गाथाओ नथी.) the first five verses are also given in the commentary . (टीकामां पहेली पांच गाथा छे.) २. F a. (एफ. ए.) आलंधिया.

नी चंपा नगरी, त्रीजा अने चौथानी वाणारसी नगरी, पांचमानी आलंभीका नगरी, छठानुं कंपीलपुर नगर ॥ २७७ ॥ १ ॥

अर्थः--॥ २७७ ॥ २ ॥ पो० पोलासपुरे ७ । रा० राजग्रहीए ८ । सा० सावथीए । पु० पुरीए । दो० वे । ९-१० । भ० यथा । ए० ए । उ० (दसे) श्रावकना । न० नगर । ख० निश्रे । हो० होय । बो० जाणवा ॥ २७७ ॥ २ ॥

मूळपाठः--॥ २७७ ॥ २ ॥ पोलासं राथगिहं सावथीए^१ पुरीए दोन्नि^२ जवे । एए^३ जवासागाणं^४ नयरा खलु होन्ति बोळ्ळा ॥ २७७ ॥ २ ॥

भावार्थः--॥ २७७ ॥ २ ॥ सातमानुं पोलासपुर नगर, आठमानुं राजग्रह नगर, नवमा दसमानी सार्वथि नगरी, ए प्रमाणे दसे श्रावकोना दस नगर जाणवा ॥ २७७ ॥ २ ॥

अर्थः--॥ २७७ ॥ ३ ॥ सि० सिवानंदा १ । भ० भद्रा २ । सा० सामा ३ । ध० धन्ना ४ । व० बहुला ५ । पू० पुष्पा ६ । अ० अग्निमित्रा ७ । य० वळी । १० रेवती ८ । अ० अश्वनी ९ । त० तेमज । फ० फालगुणी ? ० । य० वळी । भ० भार्याना । ना० नाम जाणवा ॥ २७७ ॥ ३ ॥

१ B. E. (बी. इ.) सावथी Omib प ("ए" नथी) F. (एफ) insorts या after पुरीए (एफमां " पुरीए " पछी "या" नीचे मुजव छे.) reading "सावथीपुरीए या " २. B. (बी.) दोनि. ३ F. (एफ.) पर्य ४. B. (बी.) नयरी.

मूलपाठः--॥ २७७ ॥ ३ ॥ सिवनन्दं चद्-सामा धन्नं चहुल-पूस-अग्निमिता य ।
रेवइ-अस्सिणिं तह फग्गुणीं य च्छाण नामां ॥ २७७ ॥ ३ ॥

भावार्थः--॥ २७७ ॥ ३ ॥ हवे दसे श्रावकोनी दस स्त्रीओनां नाम कहे छे. पहेलानी शीवानंटा, बीजानी भद्रा, वीजानी सामा, चोथानी थना, पांचमानी बहुला, छट्टानी पुसा, सातमानी अग्निमित्रा, आठमानी रेवती, नवमानी अश्वनी, दशमानी फालगुणी ए प्रमाणे दशे श्रावकनी भार्याना नाम जाणवा ॥ २७७ ॥ ३ ॥

अर्थः--॥ २७७ ॥ ४ ॥ ओ० (पहेलाने) अवधिज्ञान उपलुं ए परिसह १ । पि० (बीजाने) पिशाचनो परिसह २ । मा० माया (बीजाने) मातानो परिसह ३ । वा० (चोथाने) रोगनो परिसह ४ । थ० (पांचमाने) धन काढयानो ५ । उ० (छट्टाने) देवताने उत्तरासंगनो परिसह ६ । य० वळी । भ० (सातमाने) स्त्री मारवानो परिसह । य० वळी । सु० सुव व्रत एटले पवित्र तेने ७ । दु० (आठमाने) दुष्ट रेवतीनो परिसह ८ । नि० (नवमा दसमा) उपसर्ग विनाना । दो० वल्ले ९-१० ॥ २७७ ॥ ४ ॥

१. F reads thus verso thus (एक मा नीचे मुजव छे) सियन्था भद्दा सामा धण-बहुला फुस्सि-अग्निमिता य । रेवइ-अग्निणिं तह फग्गुणिं इमानि भज्जाणि नामाणि २. F. a. o. (एक. प. इ.) धण, B. धण, B. F. a. o. (बी एक. प. इ) बहुला, B. (वा.) पुस्सा, a. o. (ग इ पुस्स) ३. (एक.) फुस्सि. ३. B. (की) अस्सिणि; ४. F. (एक) अम्मणि ५. F. (एक) फग्गुणि; ६. (इ.) फग्गुणा, ५. B. reads (बी. मां छे) य भजायण नामां, F. (एक.) इमानि भज्जाणि नामाणि,

मूळपाठः—॥ १११ ॥४॥ उहिसण^१ - पिसए माया वाहि-धण-उत्तरिज्जे य । जज्जा^२
य सुवया^३ दुवया^४ निरुवसगया दोन्नि^५ ॥ १११ ॥ ४ ॥

भावार्थः—॥ २७७ ॥ ४ ॥ हवे उपसर्गना नाम कहे छेः-पहेलाने अवधिज्ञाननो^१, बीजाने पिशाचनो^२,
त्रीजाने मातानो^३, चोथाने रोगनो^४, पांचमाने धननो^५, छट्टाने वस्त्र अने बीटीनो^६, सातमाने भली
भार्यानि^७, आठमाने भूडी भार्यानि^८, नवमाने तथा दसमाने उपसर्गं नथी. ए प्रमाणे उपसर्गना नाम
जाणवा ॥ २७७ ॥ ४ ॥

अर्थः—॥ २७७ ॥ ५ ॥ अ० अरुण विमाने उपनो^१ । अ० अरुणाभ विमाने २ । ख० निश्चे । अ० अ-
रुण पभ विमाने ३ । अ० अरुण कंत विमाने ४ । सि० अरुण सिद्ध विमाने ५ । य० वली । अ० अरुण ध्वज
विमाने । य० वली । छ० छट्टो ६ । भू० अरुणभूत विमाने ७ । व० अरुण वतंसक विमाने ८ । ग० अरुणा वि-
माने ९ । की० अरुणकील विमाने १० ॥ २७७ ॥ ५ ॥

मूळपाठः—॥ १११ ॥ ५ ॥ अरुणे अरुणांने खलु अरुणप्पह-अरुणकन्त-सिद्धे य ।

१. B. a. (बी. प) ° द्वाण, F. (पफ.) ° नाण. २. B. (बी.) भजाया; F. (पफ.) भजाइ for
भजाय. ३. F. (पफ.) सुवया. ४. B. a. (बी. प.) दुव्वया य; F. (पफ.) तह दुव्वया, ०. (इ.)
दुव्वयाइं ५. F. (पफ.) दुन्नि. a. (प.) दोण्णि.

अरुणज्ज् ए' य ठडे ऋय' -वन्तिसे' गवे कीले ॥ १११ ॥ ५ ॥

भावार्थः--॥ २७७ ॥ ५ ॥ ह्ये दशे जणा जे विमानमां उत्पन्न थया तेनां नाम कहे छेः-पहेलो अरुण वि-
माने, बीजो अरुणभ विमाने, त्रीजो अरुण प्रभ विमाने, चोयो अरुण कंत विमाने, पांचमो अरुण सिद्ध विमाने,
छट्टो अरुणध्वज विमाने, सातमो अरुणभूत विमाने, आठमो अरुण वतंसग विमाने, नवमो अरुणग विमाने, द-
समो अरुणकाल विमाने, ए प्रमाणे दशे जणानी उत्पत्ति विमान जाणवा ॥ २७७ ॥ ५ ॥

नीचेनी ७ गाथा फक्त एकज सूत्रमां छे ने तेमांनी केटलीक गायानी भाषा घणी अशुद्ध छे.

अर्थः--॥ २७७ ॥ ६ ॥ चा० चालीश ? । स० साठ २ । अ० एंसी ३ । स० साठ ४ । स० साठ ५ ।
य० वली । स० साठ ६ । द० दस । स० हजार ७ । गायो । अ० एंसी ८ । च० चालीश ९ । च० चालीश १० ।
च० संख्या । ए० तेमनी । य० वली । स० हजारनी ॥ २७७ ॥ ६ ॥

मूळपाठः--॥ १११ ॥ ६ ॥ चाली' सट्टि असीई' सट्टी सट्टी य सट्टि दस सहस्सा ।
असिई' चत्ता चत्ता चए एयाण य' सहस्साणं ॥ १११ ॥ ६ ॥

१. I' (एक) अरुणज्जे. २. I'. (एक.) चूय, ३. F (एक.) वडंसे. ४. The following seven
verses are only found in Ms. F. & Some are in a very faulty Condition (आ नीचेनी सात
गाथाओ फक्त " एक " नामना पुस्तकमा छे ते मात गाथामानी केटलीक घणीज अशुद्ध छे.) ५. Ms. असि.
६ Ms. " चउ पयाणं च " read " चए " with short o or " चए इयाण " (See Bhagvata. Page
406 (" चउ पयाणं च " ने बदले " चए " अथवा " चए इयाण " पाठ छे. जुओ भगवती पातुं ४०६.)

भात्रार्थः—॥ २७७ ॥ ६ ॥ आ दसे श्रावकने गायोना गोकुल हता ते गायोनी संख्या कहे छे. १. पहेलाने चालीस हजार, २. बीजाने साठ हजार, ३. त्रीजाने एंसी हजार, ४. चौथाने साठ हजार, ५. पांचमाने साठ हजार, ६. छठाने साठ हजार, ७. सातमाने दस हजार, ८. आठमाने एंसी हजार, ९. नवमाने चालीस हजार, १०. दसमाने चालीस हजार. उपर मुजव गायोनी संख्या हवी ॥ २७७ ॥ ६ ॥

अर्थः—॥ २७७ ॥ ७ ॥ वा० वार ? । अ० अहार २ । च० चौवीस ३ । ति० त्रण वखत । अ० अहार ४-५-६ । इ० ए रीते । ने० जाणवुं । ध० दसे श्रावकनुं वन । ति० त्रण ७ । चौ० चौवीस ८ । वा० वार । वा० वार । य० वली । को० क्रोड ॥ २७७ ॥ ७ ॥

मूळपाठः—॥ २७७ ॥ ७ ॥ वारस^३ अड्डारस चउवीसं तिविहं अड्डारस इ नेयं । धन्नेण ति चोवीसं वारस वारस य कोमीठं ॥ २७७ ॥ ७ ॥

भात्रार्थः—॥ २७७ ॥ ७ ॥ आ दसे श्रावकने नीचे मुजव धन हतुं. पहेलाने वार क्रोड सोन्या, २. बीजाने

१. This verse leads in the Ms. thus—(आ गाथा सूत्रोमां नीचे मुजव छे.) वारड्डारस चउवीसं तिविहमट्ठगं तह इति नेयं । धणेण तिवो आशीसं वारस २ कोडीओ ॥ The second half runs in the paragrah thus (बीजां पेरा नीचे मुजव छे) धन कोटिय । सहल नै ३ कोडि महसतक नै ४४ (sic.) नंदणीपिता नै १२ कोडि सालहीपिता नै १० कोडि १२ (sic.)

अठार क्रोड सोनैया, ३. त्रीजाने चोवीस क्रोड सोनैया ४-५-६ ए दरेकने अठार क्रोड सोनैया, ७. सातमाने त्रण क्रोड सोनैया, ८. आठमाने चोवीस क्रोड सोनैया, ९-१० नवमा-दसमाने वळी वार वार क्रोड सोनैया धन हतुं ॥ २७७ ॥ ७ ॥

अर्थः—॥ २७७ ॥ ८ ॥ उ० अंग लुवाना वखनी विधि । द० दातणनी मर्यादा । फ० फळनी मर्यादा । अ० तेल आदि शरीरे चोळवानी विधि । उ० पीठी वगेरे शरीरे मर्दन करवानी विधि । स० नहावाना पाणीनी मर्यादा । य० वळी । व० वखनी मर्यादा । वि० सुखड (अत्तर) आदि विलेपनी विधि । पु० फुलनी मर्यादा । आ० वरेणानी विधि । धू० धूपनी मर्यादा । पे० पीवानी वस्तुनी मर्यादा ॥ २७७ ॥ ८ ॥

मूळपाठः—॥ २७७ ॥ ८ ॥ उद्वण-दन्तवण-फले अजिद्रणु वटणे सणणे य । वड-विलेवण^३—पुष्के आचरणं धूव-पेजाड^३ ॥ २७७ ॥ ८ ॥

भावार्थः—॥ २७७ ॥ ८ ॥ दसे श्रावके नीचे शुजव सातमा त्रतनी २१ प्रकारे नीचेनी वस्तुनी मर्यादा करी हतीः—१. अंग लुवाना वखनी, २. दातणनी, ३. फळनी, ४. शरीरे तेल चोळवानी, ५. शरीरे पीठी चोळवानी, ६. न्हावाना पाणीनी, ७. वखनी, ८. सुखड अत्तर आदि शरीरे चोपडवानी, ९. फुलनी, १०. वरेणानी, ११. धूपनी, १२. पीवानी वस्तुनी ॥ २७७ ॥ ८ ॥

१. Ms (सूत्रो) ० णुवटणे c m. २. Ms. (सूत्रो) ० वलेयण ० . ३. Ms. (सूत्रो) ० पेसाइ.

अर्थः—॥ २७७ ॥ ९ ॥ य० सुखडी आदि खावानी वस्तुनी मर्यादा । उ० लासु अथवा काचुं-पाकुं धान खावानी । सू० कठोळ खावानी । घ० घी वगेरेनी । सा० लीलोतरी शाकनी । मा० मेवानी । जे० जमण एटले अमुक वखते खावानी । पा० पीवाना पाणीनी । य० वळी । त० पान-मुखवास । इ० ए २१ वानानी । आ० आणंद वगेरे श्रावकोए । अ० अभिग्रह करेल ॥ २७७ ॥ ९ ॥

मूळपाठः—॥ २७७ ॥ ए ॥ ऋको० यण-^१सूय-घए सागे माहुर-जेमण^२-पाणे य । तम्बोले इगवीसं आणन्दाईण^३ अन्निगहा ॥ २७७ ॥ ए ॥

भावार्थः—॥ २७७ ॥ ९ ॥ १३. सुखडी आदि खावानी मर्यादा, १४. काचुं-पाकुं धान्य खावानी, १५. कठोळ खावानी, १६. घी वगेरेनी, १७. लीलोतरी शाकनी, १८. मेवानी, १९. जमण एटले अमुक वखते खावानी, २०. पीवाना पाणीनी, २१. पान मुखवासनी एवी रीते एकवीस वस्तुनी मर्यादा करी हती ॥२७७॥९॥

अर्थः—॥ २७७ ॥ १० ॥ उ० उंचु । सो० सौर्धर्म । पु० देवलोक सुधी । लो० लोलुच नरकावासो । अ० नीचे । उ० उत्तरे । हि० हिमवंत । प० पांच । स० सो योजन । त० ते । वाकीनी । ति० त्रण । दि० दीसे । ओ० अवधिज्ञान । द० दसे श्रावकने ॥ २७७ ॥ १० ॥

१. Ms. (सूत्रो) भखायण० २. Ms. (सूत्रो)० जमण० ३. Ms. (सूत्रो) आणन्दाइण.

मूलपाठः—॥ १११ ॥ १० ॥ उहं सोहम्मपुरे लोक्षूए अहे उत्तरे हिमवन्ते । पञ्चसए
तह तिदिसिं उहिष्माणं दसगणस्स ॥ १११ ॥ १० ॥

भावार्थः—॥ २७७ ॥ १० ॥ उंचे सौधर्म कल्पसुधी, नीचे लोलुच नरकावास सुधी, उत्तरे हिमवंत सुधीने
वाकीनी दक्षिण, पूर्व, पश्चिम दिशे पांचसे योजन सुधी दसे श्रावकने अवधिज्ञान प्राप्त थंयुं हंतुं ॥ २७७ ॥ १० ॥
अर्थः—॥ २७७ ॥ ११ ॥ दं० दंसण एटले सदहणा आस्ता १ । व० व्रत २ । सा० सामायक ३ । पो०
पोसो ४ । प० पडिमा ५ । अ० अब्रह्म (ब्रह्मचारी) ६ । स० सचित त्याग ७ । आ० आरंभनी त्याग ८ । पे०
चाकर न राखवा ९ । उ० पीताने माटे आहार कराववानी । व० त्याग १० । स० साधु जेवुं थंयुं ११ । य०
वली ॥ २७७ ॥ ११ ॥

मूलपाठः—॥ १११ ॥ ११ ॥ दंसण-त्रय-सामाध्य^१—पोसह-पग्निमा-अवम्भ-सच्चित्ते ।
आरम्भ-पेस-उदिट्ट^२—वज्जाए सयणचूए^३ य ॥ १११ ॥ ११ ॥

१. This verse in the Ms. as follows (सूत्रोमां नीचे मुजवनी गाथा छे.) उहं सोहम्मपुरे लोक्षूए
नरए तह उत्तरे हिमवंत । पंचसए तिदसा उही आणदसयगणस्स. The Second half is thus explained
in the paraph. (बीजो भाग नीचे मुजव छे) पाच सह योजन देखई अवधिज्ञानई दसे श्रावक नं १.
e. the super-natural knowledge of the ten Shiavaks overlooks five hundred yojanas.
२. Ms. (सूत्रो) सामाह. ३. Ms. (सूत्रो) उदिट्ट. ४. Ms. (सूत्रो) ० मूरए for ० भूए य

भावार्थः—॥ २७७ ॥ ११ ॥ १०. सदृहणा, एटले जैन धर्मनी आस्ता, २०. व्रत अंगिकार करवा, ३०. सामा-
यक करवी, ४. पोसा, ५. पडिमा, ११. श्रावकनी अंगिकार करवी, ६. ब्रह्मचर्य पाळवुं, ७. सचेत वस्तुनो त्याग,
८. आरंभनी त्याग, ९. चाकर-नोकरथी काम कराववानो त्याग, १०. पोताने उद्देशीने (माटे) आहार रंथा-
ववानो त्याग, ११. साधु जेवुं आचरण करवुं. ए दसे श्रावकना आचरण हतां ॥ २७७ ॥ ११ ॥

अर्थः—॥ २७७ ॥ १२ ॥ इ० ११ । प० पडिमा १ । वी० वीस वरस । प० श्रावकनी पर्याय पाळवी २ ।
अ० अणसण । मा० एक मास सुधी ३ । सो० सौधर्म देवलोके । च० चार । प० पल्योपमने आउखे उपजवुं ।
म० महा । वि० विदेहे । सि० मोक्ष जवुं ॥ २७७ ॥ १२ ॥

मूळपाठः—॥ २७७ ॥ १२ ॥ इकारस पद्मिमाड^३ वीसं परियाड^३ अणसणं मासे ।
सोहम्मे चउपलिया^३ महाविदेहस्मि सिज्जहिइ^३ ॥ २७७ ॥ १२ ॥

भावार्थः—॥ २७७ ॥ १२ ॥ ए दसे श्रावके अगियार श्रावकनी पडिमा पाळी, वीस वरस सुधी श्रावकणुं
पाळवुं, एक मासना उपवास कर्यां, सौधर्म देवलोके चार पल्योपमने आउखे उत्पन्न यया महा विदेहे मोक्ष
जये ॥ २७७ ॥ १२ ॥

१. Ms. (सूत्रो) पडिमाउ २ Ms (सूत्रो) परिआउ. ३. Ms. (सूत्रो) चउपलीया. ४. Ms.
(सूत्रो) सिज्जहिइ.

अर्थः—॥ उ० उपासक । द० दसानुं । द० दसमुं । अ० अध्ययन । स० पुत्रं ययुं ॥ १० ॥

मूळपाठः—॥ उवासगदसाणुं^१ दसमं अज्जयणं समत्तं ॥ १० ॥

भावार्थः—॥ उपासक दशा सूत्रनुं दसमुं अध्ययन पूरं ययुं ॥ १० ॥

अर्थः—॥ ७ ॥ उ० उपासक । द० दशा सूत्र । स० पूरं ययुं ॥ ७ ॥

मूळपाठः—॥ ७ ॥ उवासगदसाणुं^२ समत्ताडुं^३ ॥ ७ ॥

भावार्थः—॥ ७ ॥ उपासक दसासूत्र पूरं ययुं ॥ ७ ॥

अर्थः—॥ उ० उपासक । द० दशा । स० सातमा । अ० अंनो । ए० एक । मु० सूत्र । ख० स्कंध तेना । द० दस । अ० अध्ययनो । ए० एकएक । स० सर्ग एम । द० दस । वे० वली । दि० दिवसमां । उ० वांची जयो । तेम करता । त० ते । मु० मूत्र । ख० स्कंध । स० पुरो ण्चाइ रहं छे । अ० एहवी पण आशा छे के । दो० वे । दि० दिवसमां । अ० अंन । त० तेमज वांची जयो ॥

१ D. E. F. (डी. ई. एफ. मां नथी.) Omit उवास० दस० अज्ज० सम० . २. R. D. (बी. एफ. मां नथी.) Omit उवास० मत्त० . ३. D. E. (डी. ई.) समत्ता.

मूळपाठः—॥ उवासगदसाणं सत्तमस्स अङ्गस्स^१ एगो सुय खन्धो^२ । दस अज्ज-
यणा^३ एकसरगा^४ दससु^५ चैव दिवसेसु उद्विस्सन्ति^६ । तत्त^७ सुयखन्धो समुद्विस्सइ^८ ।
अणुषविज्जाइ^९ दोसु दिवसेसु अङ्गं तहेव^{१०} ॥

भावार्थः—॥ उपासक दशांग सातमा अंगनो एक सूत्र स्कंध, तेना दस अध्ययननो एकेक सर्गं दस दिव-
समां वांची काढवा तेम करता ते सूत्र स्कंध वंचाइ रहे छे, पण एवी पण आज्ञा छे के, आवो अंग वे दिवसमां
वांची जवो ॥

१. B. (बी मां नथी) Omit. G. (जी.) अंग तउ. २. G (जी.) सुयखन्धो ३. G (जी. मां फक्त)
has only अध्ययणं संपूर्णं समाप्तं ४. B. (बी.) एकारसगा F. (एफ.) एकारसगा. D. E. (डी. इ.
मां नथी) Omit. ५. B. F. (बी. एफ. मां फक्त) Only दस, ६. B. D. E. F (बी. डी. इ. एफ.)
उद्विस्सति. ७. D. E (डी. इ मां वाकीनुं नथी) Omit remainder ८. B (बी) समुद्विस्सइ, F. (एफ.)
समुद्विस्सइ ९. B. (बी) अणुषविज्जइ, F. (एफ) अणुविज्जइ १०. F. adds (एफ मां वधारे) छइ ति.
(apparently Gujarati) इत्युपाशक सूत्रं संपूर्णम् ।

शुद्धिपत्रक.

पातुं.	लीटी.	अशुद्धं.	शुद्धं.
३	८	गाहावई	गाहावई
६	१	कोलास	कोलास
१०	२०	समीप	समीपे
११	७	फर ता	फरता
१२	४	मूसावायं	मुसावायं
१३	२५	विशेष	विशेष
१५	१८	एठले	एटले
१५	२२	पच्चहिं	पञ्चहिं
१७	१४	परिमाण	परिमाण
१८	८	विधि	विधि
१९	१३	कर	करे
२२	८	गोवय	गोवयं
पातुं	लीटी.	अशुद्धं.	शुद्धं.
२३	१३	पाणीनुं	पाणीनी
२५	१५	संयवे	संयवो
२७	३	नहो	नहीं
२९	१६	घरवखरानुं ले	घरवखरानुं
२९.	२६	दिसिवयस्स	दिसिवयस्स
३०	१३	आहर	आहार
३०	२१	विप	विप
३१	१९	बीजो	बीजो
३१	२२	कर	करे
३३	२३	गुजय	गुजव
३६	१८	मुहस्सीए	मुहस्सीए
३७	२४	कहे	करे

पातुं	लीटी.	अशुद्धं.	शुद्धं.
३७	२४	बोलयो	बोलयो
३९	५	पायपुच्छणेणं	पायपुच्छणेणं
३९	६	अभिगिहणइ	अभिगिहणइ
३९	७	वन्दइ र ता	वन्दइ र ता
१ थी १३७	श्लोक र ता	र ता	र ता
४०	३०	वळवत	वळवंत
५०	१४	वारंवार	वारंवार
५१	२२	नोकळी	नीकळी
५५	१०	प्रतिज्ञाए	प्रतिज्ञाए
५६	१९	अवधिज्ञान	अवधिज्ञान
६०	१३	ब्राह्मण	वाह्मण
६३	१७	न संचाएमि	नो संचाएमि
६३	१९	इआ	इओ
६५	१०	उपने	उपजे

पातुं	लीटी.	अशुद्धं.	शुद्धं.
६५	१७	अवाधज्ञान	अवधिज्ञान
७१	१६	भमवंत	भगवंत
७३	१७	भयंयर	भयंकर
७४	१४	० विणिगयाइ	० विणिगयाइ
७७	१३	पुव्य	पुण्य
७९	२१	छोडाववुं	छोडाववुं
७९	२१	समकित्तीये	समकितथी
७९	२२	धारणा कही छे	धारणा करी छे
८१	१२	सहट्टु	साहट्टु
८१	१५	क्रोधे	क्रोधे
८१	१८	सदहे	सहे
८२	२	प्रकाहे	प्रकारे
८३	११	धाळा	धोळा
८३	१४	वायर	वायरा

शुद्धं.	अशुद्धं.	लीटी.	पातुं
वंतसरु	वंतसरु	१४	११५
श्री	श्री	१३	११७
उपासग	उपासंग	१५	१२२
पडिवज्जड	परिवज्जड	१४	१२३
अणवीहतो	अणवीहतो	१५	१२५
निर्भयपणे	निर्भयपले	१५	१२५
अरुण सिद्धे	अरुण सिद्धे	१४	१२७
पीतानी	पीतानी	१७	१२७
ममरणं	ममरण	१७	१२८
जाणतो	जाणवा	८	१२०
उपरयी	उपरया	७	१३०
स्वामीनी	स्वामानी	१३	१३०
घुघरीना	घुघराना	१	१३१
माठी	माठा	१५	१३१

शुद्धं.	अशुद्धं.	लीटी.	पातुं
ग्रहिश	ग्रहश	१०	८४
उछाले उछालीने	उछाले उछालीने	१२	८५
प्रकाश	प्रभास	१०	८९
निगन्थेहिं	निगन्थहिं	४	९७
वरसनी	वरसनी	४	९९
समाप्त	समाप्त	१७	१००
आणन्तो	अणन्तो	१०	१०२
धम्म	धम्मं	१४	१०२
सुलणीपिया	सुलणी पिया	१०	१०५
श्रावक	श्रावक	१०	११०
सुक्कामीस	सुक्कामीश	१४	१११
ते मारे	ते वारे	१५	११३
विचरतो	विचरतो	१५	११३
गांटे	गांटे	४	११४

पातुं	लीटी.	अशुद्धं	शुद्धं
१३२	१९	देवताना	देवतानी
१३३	१४	देवा ?	देवा ? ।
१३४	२१	पथार्या ॥	पथार्या ॥१७१॥
१३५	३	पथार्याना	पथार्यानी
१३५	१०	साचा	साची
१४०	१	अपमाउसो	अयमाउसो
१४१	४	नगरना	नगरनी
१४१	५	खोराकना	खोराकनी
१४१	७	वळा	वळी
१४३	११	° पडुपन्न	° पडप्पन्न
१४६	२३	निश्च	निश्चे
१५१	१७	ण	णं
१५४	१२	आ	श्री
१५८	१७	पोलासपरं	पोलासपुरं

पातुं	लीटी.	अशुद्धं	शुद्धं
१५९	२	पञ्जुवासइ	पञ्जुवासइ
१५९	४	याडो	योडो
१६३	१६	समणोवासय	समणोवासयं
१६७	४	गोशाळा	गोशाळो
१७२	३	क्वोयं	क्वोयं
१७३	११	तवा	तवो
१७५	६	मरा	मरी
१७५	१२	साल	सील
१७६	७	करइ	करेइ
१८१	१३	इन्द्रिआए	इन्द्रिओए
१८५	१२	तासि	तासि
१८६	८	हता	हती
		तो	ती

आवी रीतनी शुलो अर्थ भावार्थमां सुधारो वांचवी.

पातुं	लीटी.	अशुद्धं	शुद्धं	पातुं	लीटी.	अशुद्धं	शुद्धं
१८८	८	प्रणीत	प्रणीत	२००	१७	महावीरं	महावीरं
१८९	१२	समय	समय	२०६	१३	आत्मने	आत्मने
१९३	१२	मारती	मारती	२०८	४	आत्मगाना	आत्मगाना
१९६	७	पत्नी	पत्नी	२१०	१३	वस्तुना	वस्तुनी
१९९	१४	मायाधन	मायधिन				

जाहिर खबर.

अमारा तरफथी नीचे भुजब सूत्रो छपावेल छे तेना नाम ने किंमत नीचे मुजब.					
१ उतराध्ययन सूत्र	मूल	पाठ	....	वाळबोध लीपीमां	सा. १-४-०
२ " " वैकालिक सूत्र	" "	" "	अर्थ भावार्थ सहित	" "	सा. ६-८-०
३ " " कल्प सूत्र	" "	" "	....	" "	सा. ०-४-०
४ " " कल्प सूत्र	" "	" "	अर्थ भावाथ साथे	" "	सा. २-४-०
५ " " कल्प सूत्र	" "	" "	....	" "	सा. ०-१-२-०
६ " " कल्प सूत्र	" "	" "	अर्थ भावार्थ सहित	" "	सा. १-४-०
७ सामायक पडिकमणुं अर्थ सहित गुजराती लीपीमां			....	....	सा. ०-६-०
८ सामायक	" "	" "	....	....	सा. ०-१-६
आ सूत्रो मळ्वाना ठेकाणां—? डा. जीवराज घेलाभाइ दोशी नवे दरवाजे अमदावाद.					
२ शा. श्रीभोवनदास खनाथदास ठे. आकाशेठ कुवानी पोळ अमदावाद.					
३ शा. बालाभाइ छगनलाल ठे. कीकाभटनी पोळ अमदावाद.					
४ शा. श्रीभोवनदास गुलाबचंद ओ. सेक्रेटरी जैन स्थानकवासी विद्यालय ठे. सी. पी. टेंकरोड घर नंबर					

इति श्री उपासकदशासूत्र समाप्तः

सर्वे दृक् प्रयत्नात् पोताना स्थापित गत्या ये.

अमदावाद-दंरुनाल धी युनियन मिन्टींग प्रेस कंपनी लीडमीटेडयां
नाड मोहनलाल चीमनलाले छाप्युं.

